

Bundel van de Besluitvorming (raad) van 15 maart 2021

- 1 Opening en vaststelling agenda
*De aangekondigde moties bij de Rekenkamerbrief Bijstand worden niet ingediend.
De initiatiefnemers lichten toe dat om reden van gedane toezeggingen, gedeeltelijke uitvoering, een aangekondigde informatiebijeenkomst voor de zomer, dit nu niet het moment is.
Het agendapunt wordt van de agenda afgevoerd.*
- 2 Vaststellen verslag 17 februari 2021
Besluitenlijst_Besluitvorming_(raad)_17_februari_2021 - Openbaar
Besluitenlijst_Vertrouwelijk_Besluitvorming_(raad)_17_februari_2021
- 3 Hamerstukken
- 3.1 Verklaring van geen bedenkingen (VVGB)realisatie 50 appartementen locatie De Zeeuw
Bij de gemeente is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van 50 appartementen op de hoek van de Sem Dresdenstraat en de Richard Holstraat te Leeuwarden (locatie voormalige garage De Zeeuw). Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan. Op 16 september 2020 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp verklaring van geen bedenkingen vast te stellen voor ter visielegging, waarna de ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp verklaring van geen bedenkingen en overige stukken ter visie hebben gelegen. Binnen de tervisietermijn is er 1 zienswijze ingediend. De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassingen. De zienswijze heeft het college ook geen aanleiding gegeven om af te wijken van het voornemen om medewerking te verlenen aan de aanvraag omgevingsvergunning. Het college stelt om die reden aan de raad voor een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Indien de raad besluit een verklaring van geen bedenkingen af te geven dan zal de omgevingsvergunning daarna worden verleend door het college.
Dossier 1169 voorblad
Raadsvoorstel VVGB realisatie 50 appartementen locatie De Zeeuw
Reactie- en antwoordnota zienswijzen
Ruimtelijke onderbouwing
aanvraag omgevingsvergunning
MATERIALENSTAAT
bijlage zonnestudie
1873 BA DE ZEEUWGARAGE_A3-part 1
1873 BA DE ZEEUWGARAGE_A3-part 2
- 3.2 Benoemingen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hus en Hiem 2021
De welstandscommissie van Hus en Hiem is door de gemeente Leeuwarden aangewezen als wettelijk adviseur. Jaarlijks worden de leden (her)benoemd of ontslagen. Op voorstel van Hus en Hiem legt het college de benoemingen ook voor aan de raad. In het kader van de onderlinge uitwisselbaarheid van de commissieleden is het van belang dat deze zowel door het college als door de raad van de gemeente Leeuwarden benoemd worden.
Dossier 1119 voorblad
Raadsvoorstel benoemingen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hûs en Hiem 2021
collegebesluit benoemingen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hûs en Hiem 2021
raadsbesluit benoemingen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hûs en Hiem 2021
Verzoek Hûs en Hiem
- 3.3 Begrotingen 2021 stichtingen voor openbaar onderwijs gemeente Leeuwarden
*Het college heeft besloten aan de gemeenteraad voor te stellen om de begrotingen van de 3 stichtingen voor openbaar basisonderwijs in de gemeente Leeuwarden goed te keuren. Op grond van bepalingen in de statuten van deze stichtingen moeten de begrotingen ter goedkeuring aangeboden aan de gemeenteraad. De toetsing van de begrotingen vindt plaats op hoofdlijnen.
De schoolbesturen hebben de financiële zaken goed op orde, er is geen sprake van strijd met de wet of strijd met het algemeen belang.*
Dossier 1181 voorblad
Raadsvoorstel begrotingen 2021 openbaar onderwijs.docx
begroting 2021 elan.pdf
begroting 2021 gearhing.pdf

3.4

Vaststellen bestemmingsplan 'Leeuwarden - woningbouw Swingmastate - Friesmastate'

Projectontwikkelaar Blue Banner b.v. uit Leeuwarden heeft de voormalige GGZ-locatie op het adres Swingmastate 1 in Leeuwarden aangekocht in verband met een herontwikkeling naar wonen. Het plan voorziet in grondgebonden rijenwoningen, deels voor de doelgroep ouderen. De woningen worden gebouwd in twee bouwlagen met kap en in één en twee bouwlagen plat.

Ten behoeve hiervan is een nieuw bestemmingsplan in procedure gebracht. Het ontwerpbestemmingsplan heeft zes weken ter inzage gelegen en binnen deze termijn heeft alleen Prorail een zienswijze ingediend. Het bestemmingsplan is aangepast conform deze zienswijzen. Naar aanleiding hiervan stelt het college de gemeenteraad voor om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Dossier 1185 voorblad

Raadsvoorstel bestemmingsplan Leeuwarden - woningbouw Swingmastate - Friesmastate.docx

Bestemmingsplan Leeuwarden - woningbouw Swingmastate - Friesmastate.pdf

zienswijze prorail.pdf

4

Besprekstukken

4.1

Rekenkamerbrief bijstandsexperimenten 22 okt. 2020

Wordt van de agenda afgevoerd.

2020-10-22 Rekenkamerbrief - bijstandsexperimenten

4.2

Motie vreemd aan de orde GroenLinks Leeuwarden: Blik op bijzondere vrouwen

2021-03-07 - Motie Blik op bijzondere vrouwen GroenLinks Leeuwarden

5

Sluiting

6

Besluitenlijst 15-03-2021

Besluitenlijst_Besluitvorming_(raad)_15_maart_2021

Datum	17-02-2021
Tijd	19:00 - 23:00
Locatie	Teams
Voorzitter	Sybrand Buma
Aanwezigen	Bauke Aalbers, Anneke Adema, Mirka Antolovic, Pim Astro, Jannie Atsma, Mohammed Benmhammed, Andries Bergsma, Harry Bevers, Sietze Bouma, Irene van Breemen Schneider, Sytse Brouwer, Julie Bruijnincx, Eline de Koning, Sander Douma, Otto van der Galiën, Caroline de Groot, David Hoekstra, Lutz Jacobi, Gijs Jacobse, Tonko Jansen, Cem Kaya, Sikko Klaver, Johan Magré, Aaltsje Meinderts, Fokelien van der Meulen-Diever, Femke Molenaar, Carlijn Niesink, Anne Nugteren, Abel Reitsma, Frederik Roelof Rijpma, Lydia van Santen, Petra van der Sloot, Evert Stellingwerf, Jan-Willem Tuininga, Lyda Veldstra, Dirk Visser, Petra Vlutters en Ursula de Voogd
Afwezigen	Marcel Visser
Toelichting	In verband met de Corona-maatregelen vergadert de gemeenteraad digitaal. U kunt de vergadering volgen via de livestream.

1 Opening en vaststelling agenda

Aan de agenda worden toegevoegd twee moties buiten de orde.
Aldus wordt de agenda vastgesteld.

2 Vaststellen verslag 27 januari 2021

Besluit: Verslag wordt conform vastgesteld.

Naar aanleiding van merkt raadslid vd Galiën op dat er een dubbel gebruik van lidwoorden in staat.

3 Installatie fractieassistent Partij voor de Dieren

Voorzitter van de commissie geloofsbrieven raadslid van der Sloot, die mede namens de leden Reitsma en Veldstra de uitslag van het onderzoek naar de geloofsbrieven meldt: Uit het onderzoek van de geloofsbrieven blijkt dat Esther de Jong aan alle vereisten voldoet en toegelaten kan worden als fractie assistent.

Hierna wordt Esther de Jong geïnstalleerd door het afleggen van de belofte in het Nederlands.

4 Hamerstukken

4.1 Vaststellen verordening en beleidsregel beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Leeuwarden 2021

In verband met de wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens is de gemeente verplicht om een bij verordening te bepalen termijn op te nemen waarbinnen de gemeente na het

eerste gesprek over de hulpvraag moet besluiten of de inwoner voor schuldhulpverlening in aanmerking komt. Door hantering van een dergelijk beslistermijn hebben inwoners rechtszekerheid over de doorlooptijd van de afhandeling van de aanvraag voor schuldhulpverlening. Verder zijn in de gewijzigde Wgs nadere bepalingen omtrent de uitvoering van de schuldhulpverlening opgenomen. Om deze reden is de Beleidsregel Schuldhulpverlening gemeente Leeuwarden 2019 geactualiseerd.

De gemeenteraad besluit met algemene stemmen:

1. De gemeenteraad besluit de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Leeuwarden 2021 vast te stellen;

4.2 Opheffing Obs De Krunenstrobbe te Jorwert

Het bestuur van de openbare basisschool De Krunenstrobbe wil de school met ingang van het schooljaar 2021/2022 opheffen met als doel deze school te fuseren met de basisschool in Baard. De school in Jorwert zal de eerstvolgende teldatum 1 oktober 2021 vrijwel zeker onder de wettelijk opheffingsnorm van 23 leerlingen zakken waardoor opheffing onafwendbaar is.

Voor opheffing van een school voordat het leerlingenaantal onder de wettelijke opheffingsnorm zakt heeft het schoolbestuur toestemming van de gemeenteraad nodig. De gemeenteraad heeft dan nog de mogelijkheid de school over te nemen. Gelet op het perspectief van de school is dit geen wenselijke ontwikkeling. De ontwikkeling van een grotere school in de regio is dat wel.

De gemeenteraad besluit met algemene stemmen:

1. De gemeenteraad besluit om de openbare basisschool de Krunenstrobbe in Jorwert niet in stand te houden en niet van het schoolbestuur over te nemen;

Stemverklaring

Stemverklaring FNP: De fractie betreurt het dat er weer een kleine school moet sluiten, de FNP had dit graag eerder in de raad besproken. Nu is dit aanleiding om het thema op zich in de raad te spreken, de Lytse skoallen en de mogelijkheden voor deze scholen om open te blijven.

Stemverklaring D66: de fractie ziet in dit onderwerp aanleiding om in de raad te spreken over het thema Waarborgen van goed onderwijs in de dorpen.

4.3 Verordening tot wijziging van de Verordening watertoeristenbelasting Leeuwarden 2019

De wijziging van de verordening maakt het mogelijk om een vrijstelling op te nemen

De gemeenteraad besluit met algemene stemmen

1. De gemeenteraad besluit de eerste wijziging van de Verordening watertoeristenbelasting Leeuwarden 2019 vast te stellen;

4.4 Ontwerp VVGB bouw woning Op 'e Terp Jelsum

Stichting Dekema State heeft een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van een woning op het perceel tussen Op 'e Terp 16 en Skierhústerwei 8 te Jelsum. Medewerking kan worden verleend met een uitgebreide procedure. Een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad maakt hier deel van uit. Na vaststelling van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen door de gemeenteraad, zullen de ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen ter visie worden gelegd.

De gemeenteraad besluit met algemene stemmen:

1. De gemeenteraad besluit om een ontwerp verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht vast te stellen, voor de bouw van een woning op het perceel tussen Op 'e Terp 16 en Skierhústerwei 8 te Jelsum, voor ter visie legging.

4.5 Verklaring van geen bedenkingen (vvgb) vergroten en verbouwen voormalig politiebureau van Grou naar wonen

De aanvraag omgevingsvergunning betreft het vergroten en verbouwen van het voormalige politiebureau van Grou naar 14 woonappartementen op het adres Stationsweg 35 te Grou. Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan 'Grou'. Aan dit verzoek kan medewerking worden verleend door af te wijken van het bestemmingsplan waarvoor een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad is vereist.

Op 11 november 2020 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp verklaring van geen bedenkingen vast te stellen voor ter visielegging, waarna de ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp verklaring van geen bedenkingen en overige stukken ter visie hebben gelegen. Binnen de tervisietermijn zijn er geen zienswijzen ingediend.

De gemeenteraad besluit met algemene stemmen:

1. De gemeenteraad besluit om de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor het vergroten en verbouwen van het voormalige politiebureau Grou naar 14 woonappartementen op het adres Stations 35 te Grou vast te stellen;

4.6 Bekrachtiging opgelegde geheimhouding en raadsvoorstel

5 Bespreekstukken

5.1 Leeuwarder Energie Agenda 2021 - 2024

'Daadkracht en Dialoog; Waar maken wij het verschil?'. Dit is de titel van de nieuwe 'Leeuwarder Energieagenda 2021-2024'. Met deze agenda stelt de gemeente Leeuwarder haar nieuwe aanpak vast. Leeuwarden wil dat in 2024 38% van haar energie duurzaam wordt opgewekt. De nieuwe doelstellingen vormen ook de basis voor de Leeuwarder bijdrage aan de Regionale Energiestrategie Fryslân (RES). Met de nieuwe agenda geeft de gemeente aan hoe ze haar rol gaat invullen en met welke

activiteiten. De focus gaat uit naar de warmtetransitie en energiebesparing in de gebouwde omgeving en de opwek van duurzame energie.

De gemeenteraad besluit met algemene stemmen:

1. De gemeenteraad besluit om de "Leeuwarder Energieagenda 2021-2024; Daadkracht en Dialoog" vast te stellen;

5.1.1 Motie GL: CO2-reductie Overige Sectoren

Besluit

De gemeenteraad besluit met 25 stemmen voor (GL, PvdA, D66, GBL, CU, PvdD) en 13 stemmen tegen (CDA, VVD, FNP, Lijst058):

Verzoekt het college om

- voor en in overleg met de sectoren industrie, mobiliteit en landbouw/ landgebruik gemeentelijke CO2-reductiedoelstellingen te formuleren voor de jaartallen 2024 en 2030;
- de (gemeentelijke) opties voor energiebesparing en CO2-reductie in deze sectoren in beeld te brengen;
- de doelstellingen en de (beoogde) gemeentelijke inzet in het vierde kwartaal van 2021 ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad.

5.1.2 motie CU: Zonnepanelen op parkeerterreinen en -plaatsen

Besluit

De gemeenteraad besluit met 30 stemmen voor (CU, PvdA, CDA, D66, GL, GBL, PvdD) en 8 stemmen tegen (VVD, Lijst058, FNP):

Verzoekt het college:

- Een inventarisatie te maken van parkeerterreinen die geheel of ten dele geschikt zijn voor overkapping met zonnepanelen. Te denken valt aan bv. het WTC/Casino, nieuwe Cambuurstadion, 11 stedenhal, MCL, diverse supermarkten bouw en tuincentra.
- Onderzoek te doen naar de wenselijkheid en mogelijkheden voor het gezamenlijk met andere eigenaren overdekken van zoveel mogelijk parkeerplaatsen met zonnepanelen.
- Tevens onderzoek te doen naar de mogelijkheid i.s.m. lokale partners een draagconstructie te ontwikkelen die eenvoudig te monteren, te verplaatsen en te repareren zal zijn en daarmee financieel technisch eerder te realiseren.
- De raad voor het zomerreces de resultaten van de inventarisatie en de beide onderzoeken voor te leggen.

5.2 Verklaring van geen bedenkingen voor een bedrijfsgebouw Bootsmaweg 6 Leeuwarden

De aanvraag omgevingsvergunning betreft het oprichten van een bedrijfsgebouw (t.b.v. handel / reparatie auto's) met in pandige bedrijfswoning op het adres Bootsmaweg 6 te Leeuwarden. Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan. Op 17 juni 2020 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp verklaring van geen bedenkingen vast te stellen voor ter visielegging, waarna de

ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp verklaring van geen bedenkingen en overige stukken ter visie hebben gelegen. Binnen de tervisietermijn zijn er 3 zienswijzen ingediend. In een aantal gevallen hebben de zienswijzen geleid tot aanpassingen. De zienswijzen hebben het college geen aanleiding gegeven om af te wijken van het voornemen om medewerking te verlenen aan de aanvraag omgevingsvergunning.

De gemeenteraad besluit met 25 stemmen voor(PvdA, CDA, D66, GBL, FNP) en 13 stemmen tegen(GL, VVD, Lijst058, PvdD, CU)

1. De gemeenteraad besluit de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor het oprichten van een bedrijfsgebouw (t.b.v. handel / reparatie auto's) met inpandige bedrijfswoning te Bootsmaweg 6 in Leeuwarden vast te stellen.

5.3 Volkshuisvestingsvisie 2021

Met de volkshuisvestingsvisie 2021. *Leeuwarden: ongedeeld en vitaal!* legt Leeuwarden haar ambities op het gebied van de volkshuisvesting voor langer tijd vast. We kiezen voor een ongedeelde stad, waarin we vanuit de volkshuisvesting bijdragen aan gemengde wijken waarin het goed en betaalbaar wonen is. We vinden het belangrijk dat de corporaties weer een brede doelgroep weten te huisvesten. Betaalbaar en goed wonen is een recht dat ook geldt voor lagere inkomens en huishoudens die kwetsbaar zijn. Hier zetten we met corporaties en huurdersorganisaties de komende jaren sterk op in. We stellen de corporaties in staat hun woningvoorraad betaalbaar te houden en duurzaam te maken. Via onze inzet op sociaal domein zorgen we dat huishoudens passende zorg en ondersteuning ontvangen zodat zelfstandig wonen voor hen mogelijk wordt.

De gemeenteraad besluit met 31 stemmen voor(PvdA, GL, CDA, D66, FNP, CU, PvdD) en 7 stemmen tegen(VVD, Lijst058, GBL)

1. De gemeenteraad besluit
a de volkshuisvestingsvisie 2021 "Leeuwarden: ongedeeld en vitaal!" vast te stellen;
b. de reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerp volkshuisvestingsvisie 2021 vast te stellen.

5.4 Motie buiten de orde VVD: Literatueurbankjes

Besluit

De gemeenteraad besluit met algemene stemmen:

Verzoekt het college:

1. De ambtelijke organisatie in samenwerking met City of Literature een plan van aanpak op te laten stellen voor het realiseren van een literatueurbankje.
2. Hierbij erop te sturen dat:
 - a. De Friese taal en literatuur onderdeel uitmaakt van het plan, bijvoorbeeld door gebruik van een Friestalig gedicht of citaat.
 - b. Lokale kunstenaars worden ingezet bij de uitvoering van het plan.
3. Op basis van het plan van aanpak met een voorstel te komen aan de raad voor de uitvoering.

4. Voor de uitvoering dekking te vinden in de bestaande budgetten.

5.5 Motie FNP vreemd aan de orde: Korting gemeentefonds

Besluit

De gemeenteraad besluit met algemene stemmen:

Fersykje it Kolleezje fan Boargemaster en Wethâders

Har ôfkar út te sprekken oer de plannen foar de gefolgen fan herijking fan it Gemeentefûns;

Tegearre mei de VFG en de Fryske gemeenten sa gau as mooglik yn ferset te kommen tsjin dizze herferdieling.

6 Sluiting

Besluitenlijst Vertrouwelijk Besluitvorming (raad)

Datum	17-02-2021
Tijd	19:00 - 23:00
Locatie	Teams
Voorzitter	Sybrand Buma
Aanwezig	Bauke Aalbers, Anneke Adema, Mirka Antolovic, Pim Astro, Jannie Atsma, Mohammed Benmhammed, Andries Bergsma, Harry Bevers, Sietze Bouma, Irene van Breemen Schneider, Sytse Brouwer, Julie Bruijnincx, Eline de Koning, Sander Douma, Otto van der Galiën, Caroline de Groot, David Hoekstra, Lutz Jacobi, Gijs Jacobse, Tonko Jansen, Cem Kaya, Sikko Klaver, Johan Magré, Aaltsje Meinderts, Fokelien van der Meulen-Diever, Femke Molenaar, Carlijn Niesink, Anne Nugteren, Abel Reitsma, Frederik Roelof Rijpma, Lydia van Santen, Petra van der Sloot, Evert Stellingwerf, Jan-Willem Tuininga, Lyda Veldstra, Dirk Visser, Petra Vlutters en Ursula de Voogd
Afwezig	Marcel Visser

4.6 **Bekrachtiging opgelegde geheimhouding en raadsvoorstel**

4.6.1 **GEHEIM**

De gemeenteraad besluit met 36 stemmen voor en 2 stemmen tegen(Lijst058)

1. De gemeenteraad besluit :

- a. Een herziening van bestemmingsplannen en beheersverordeningen voor te bereiden voor de op de bijgevoegde kaart Voorbereidingsbesluit Leeuwarden – Woningsplitsing en woonzorgfuncties, NL.IMRO.0080.00000VB01-VG01, aangegeven gronden binnen de hele gemeente Leeuwarden;
- b. Te verbieden om het bestaande gebruik van gebouwen, gelegen binnen de aangegeven gronden, te wijzigen naar één of meer woningen, wooneenheden of naar een woonzorgfunctie;
- c. Dit voorbereidingsbesluit in werking te laten treden met ingang van de dag volgend op die van bekendmaking;
- d. Op grond van artikel 25, derde lid, van de Gemeentewet gelezen in samenhang met artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wet openbaarheid van bestuur de door het college – op grond van artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet – op 2 februari 2021 opgelegde geheimhouding op het voorbereidingsbesluit, inclusief de daarbij behorende stukken, te bekrachtigen en te bepalen dat deze geheimhouding met ingang van de inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit vervalt;

Stemverklaring

Fractie van Lijst058 is tegen de opgelegde geheimhouding en tegen het raadsvoorstel.

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1169
Extern Zaak ID	Z231558
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 maart 2021
Agendapunt	3.1
Omschrijving	Verklaring van geen bedenkingen (VVGB)realisatie 50 appartementen locatie De Zeeuw
Eigenaar	Herder den, Anne
Portefeuillehouder	Hein de Haan

Bijlagen
Raadsvoorstel VVGB realisatie 50 appartementen locatie De Zeeuw
Reactie- en antwoordnota zienswijzen
Ruimtelijke onderbouwing
aanvraag omgevingsvergunning
MATERIALENSTAAT
bijlage zonnestudie
1873 BA DE ZEEUWGARAGE_A3-part 1
1873 BA DE ZEEUWGARAGE_A3-part 2

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	9 februari 2021
Besluitvorming (raad)	15 maart 2021

Toelichting

Bij de gemeente is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van 50 appartementen op de hoek van de Sem Dresdenstraat en de Richard Holstraat te Leeuwarden (locatie voormalige garage De Zeeuw). Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan. Op 16 september 2020 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp verklaring van geen bedenkingen vast te stellen voor ter visielegging, waarna de ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp verklaring van geen bedenkingen en overige stukken ter visie hebben gelegen. Binnen de tervisietermijn is er 1 zienswijze ingediend. De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassingen. De zienswijze heeft het college ook geen aanleiding gegeven om af te wijken van het voornemen om medewerking te verlenen aan de aanvraag omgevingsvergunning.

Het college stelt om die reden aan de raad voor een verklaring van geen bedenkingen af te

geven. Indien de raad besluit een verklaring van geen bedenkingen af te geven dan zal de omgevingsvergunning daarna worden verleend door het college.

Voorgesteld besluit

1. Aan de gemeenteraad voor te stellen om de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor de bouw van 50 appartementen op de hoek van de Sem Dresdenstraat en de Richard Holstraat te Leeuwarden (locatie voormalige garage De Zeeuw) vast te stellen.

Besluit

1. De gemeenteraad besluit de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor de bouw van 50 appartementen op de hoek van de Sem Dresdenstraat en de Richard Holstraat te Leeuwarden (locatie voormalige garage De Zeeuw) vast te stellen.

**‘Verklaring van geen bedenkingen’ (vvgb) voor de bouw van 50 appartementen op de hoek van de Sem Dresdenstraat en de Richard Holstraat te Leeuwarden (locatie voormalige garage De Zeeuw)
Zaaknummer: Z231558-2021**

Aan de gemeenteraad.

Inleiding

Er is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van 50 appartementen op de hoek van de Sem Dresdenstraat en de Richard Holstraat te Leeuwarden (locatie voormalige garage De Zeeuw).

Op 16 september 2020 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp vvgb vast te stellen voor ter visielegging, waarna de ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp vvgb en overige stukken ter visie hebben gelegen.

Planologische situatie

Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan “Leeuwarden - Tussen Harlingerstraatweg en Meester P.J. Troelstraweg”. Het perceel heeft in dit bestemmingsplan een bedrijfsbestemming. Het gebruik van het perceel ten behoeve van een woonfunctie is in strijd met de bedrijfsbestemming. Bovendien wordt hoger gebouwd dan de toegestane 8 meter.

Afwijkingsmogelijkheid

Medewerking kan worden verleend door af te wijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). In het kader van deze afwijkingsprocedure (buitenplanse grote afwijking) is op grond van artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) ook een verklaring van geen bedenkingen van uw gemeenteraad vereist.

Projectenlijst

Op grond van de Wabo is het college het bevoegd orgaan voor het afgeven van de omgevingsvergunning maar er is ook vvgb van de gemeenteraad vereist. De gemeenteraad heeft een lijst van projecten vastgesteld waarvoor een vvgb niet is vereist. Het plan past niet binnen deze vastgestelde projectenlijst, omdat de afmetingen zoals vastgelegd in het bestemmingsplan (in dit geval de bouwhoogte) worden overschreden.

Ter inzage

De aanvraag met de ontwerp vvgb en de ontwerp-omgevingsvergunning hebben in het kader van de planologische procedure voor een periode van zes weken ter visie gelegen. Binnen deze termijn is één zienswijze ingediend (namens 11 omwonenden). De zienswijze gaat onder andere in op de hoogte van het gebouw. Deze wordt wel passend geacht gezien de stedenbouwkundige structuur van het gebied. In de reactie- en antwoordnota wordt hier nader op ingegaan. De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassingen.

Overwegingen

Het huidige pand is een voormalig garagebedrijf dat niet meer aan de hedendaagse eisen voor een bedrijfspand voldoet. Het bestaande gebouw

heeft een bijzondere en zeldzame dakvorm en -constructie. Deze constructie komt slechts op enkele plekken in Nederland voor. In overleg tussen initiatiefnemer en gemeente is afgesproken dat niet het gehele pand wordt gesloopt, hetgeen in eerste instantie wel de bedoeling was. Daarnaast is vanuit historisch en stedenbouwkundig perspectief de breedte van de gevelvlakken tussen de staanders in het nieuwe gebouw gelijk gebleven aan breedte in het bestaande gebouw. Hierdoor ontstaat een eenheid tussen het deel van het gebouw dat blijft staan en het nieuwe gebouw.

Het projectgebied is gelegen in een wijk met hoofdzakelijk een woonfunctie. Het realiseren van een woongebouw past daarom goed op deze locatie. Het appartementengebouw wordt in 3 en 5 bouwlagen uitgevoerd, hetgeen passend is bij de omliggende bebouwing. De omliggende bebouwing betreft onder andere de locatie Fenixkerk. Op de locatie van de Fenixkerk worden twee woongebouwen gerealiseerd van 5 en 8 bouwlagen. De bestaande woongebouwen aan de Valeriusstraat en achter de Johan Wagnerstraat bestaan uit 3 bouwlagen. Alleen aan De Bontekoe staan grondgebonden woningen.

De appartementen hebben een omvang van 76 tot 93 m² en zullen worden verhuurd. Het segment betreft middenhuur. Dit segment is een goede toevoeging in deze wijk omdat het bijdraagt aan een goede mix aan segmenten in de wijk. Hiermee voldoet het aan de uitgangspunten van de (concept)volkshuisvestingsvisie.

De afwijking van het bestemmingsplan ten dienste van het wonen op een herstructurerings- / inbreidingslocatie is passend binnen de Provinciale verordening Romte.

Het plan is stedenbouwkundig aanvaardbaar, daarnaast vormen de omgevingsaspecten geen belemmering voor het plan. Hiervoor verwijzen wij u naar de ruimtelijke onderbouwing.

Risico's

Voor de gemeente zijn er geen juridische en/of financiële risico's verbonden aan de afgifte van de verklaring van geen bedenkingen en van de omgevingsvergunning. De ambtelijke kosten worden vergoed en het risico van planschade ligt bij de initiatiefnemer.

Vervolgacties

Na de afgifte van de vvgb door de gemeenteraad zal de omgevingsvergunning worden verleend door het college. De verlening van de omgevingsvergunning zal formeel worden bekendgemaakt. Het staat de indieners van zienswijzen vrij om beroep aan te tekenen bij de rechtbank.

Leeuwarden, 9 februari 2021

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

Blad 3

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

Reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning voor de bouw van 50 appartementen op de hoek van de Sem Dresdenstraat en de Richard Holstraat (locatie voormalige garage De Zeeuw)

De ontwerp omgevingsvergunning heeft met de ontwerp verklaring van geen bedenkingen en bijbehorende stukken in de periode vanaf 12 november 2020 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn is 1 zienswijze (uit naam van 11 omwonenden) ingediend.

Hieronder worden de ingediende zienswijzen samengevat en volgt per punt de gemeentelijke reactie.

Zienswijze 1

- 1. Reclamanten geven aan dat het positief is dat er na jaren eindelijk iets gebeurt op de locatie van het pand, dat al jaren in verval is.*

Reactie

Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

- 2. Reclamanten geven aan dat het pand 5 meter dichterbij de Sem Dresdenstraat komt te staan dan het bestaande pand. Hiermee wordt de rooilijn van de Sem Dresdenstraat overschreden, deze ligt namelijk in de lijn met het bestaande pand. Daarnaast hebben reclamanten moeite met de voorgestelde bouwhoogte van 18 meter. Het bestemmingsplan staat slechts 8 meter toe. De hoogte van de bestaande flats in de omgeving bedraagt 3,5 bouwlaag. Hoogbouw wordt toegestaan langs de rondweg om op die manier de uitvalswegen te markeren. De Sem Dresdenstraat maakt geen onderdeel uit van de rondweg. Om die reden verzoekt reclamant het plan aan te passen tot ten hoogste 3 bouwlagen.*

Reactie:

Het klopt dat de gevel in de nieuwe situatie dichterbij de Sem Dresdenstraat komt te staan. De nieuwe voorgevel komt namelijk op één lijn met de gevel van het nieuwe woongebouw op de Fenixkerk-locatie.

Met betrekking tot de bouwhoogte is gekeken naar de stedenbouwkundige structuur van de stad en van dit gebied in het bijzonder. De rondweg van Leeuwarden bestaat uit twee gedeelten, de oorspronkelijke rondweg uit de jaren vijftig/zestig aan de westzijde in de stad en een gedeelte dat in de jaren tachtig is aangelegd als de nieuwe oostelijke rondweg. De rondweg ligt inmiddels niet meer 'om', maar in Leeuwarden. Om de stedenbouwkundige structuur te versterken en de ring met uitvalswegen zichtbaarder te maken in de stad, zijn op de hoek een tweetal appartementengebouwen van 8 lagen voorzien die op dit moment in aanbouw zijn (Fenixkerklocatie). De ontwikkeling van het appartementengebouw op de hoek van de Richard Holstraat en de Sem Dresdenstraat kan niet los gezien worden van bovenstaande ontwikkeling. Het appartementengebouw op de hoek van de Richard Holstraat en de Sem Dresdenstraat vormt de overgang tussen de appartementen van 8 lagen op de hoek (Fenixkerklocatie) en de bestaande woningen van 3 ½ laag. De getrapte opbouw verzacht de schaa sprong. Om die reden is de beoogde bouwhoogte passend op deze locatie.

Daarnaast heeft de Sem Dresdenstraat een breed profiel met grasbermen en bomen. Dit profiel is dusdanig breed dat het de schaduwwerking van het 18 m hoge appartementengebouw kan opvangen. Deze schaduwwerking wordt aan de hand van een 'vuistregel' van de TU Delft berekend. De hoogte-breedteverhouding dient minimaal 2:3 te zijn. In dit geval is dat $(18/2) \times 3 = 27$ meter. De afstand tussen de voorgevel van het nieuwe appartementengebouw en de dichtstbijzijnde erfgrans van de woningen aan de Sem Dresdenstraat en De Bontekoe bedraagt 25 meter. Deze afstand voldoet net niet aan de 'vuistregel', maar is voldoende om geen onevenredige hinder te veroorzaken. Reden hiervoor is dat in december/januari de schaduw de gevels raakt, maar dat is in de bestaande situatie ook het geval. In oktober/maart raakt de schaduw het perceel (voortuin) en

slechts gedurende circa een half uur de onderste rand van de voorgevel.. In de periode april tot en met september is er echter geen sprake van schaduwwerking op het perceel. Een zonnestudie is als bijlage bijgevoegd.

3. *Reclamanten geven aan dat er in de wijk een tekort aan openbare parkeerplaatsen is. Met de komst van appartementen op de Felixkerk-locatie en onderhavige locatie, wordt er parkeeroverlast gevreesd.*

Reactie:

Zowel voor de Fenixkerk-locatie als onderhavige locatie geldt dat er voldaan moet worden aan de gemeentelijke parkeernorm. Voor de Fenixkerk-locatie is de berekening opgenomen in de bij dat project behorende ruimtelijke onderbouwing.

Bij het berekenen van het aantal benodigde parkeerplaatsen wordt eerst gekeken naar de geldende bestemming. De bestemming die op het perceel ligt, kent immers al een bepaalde parkeerbehoefte. Vervolgens wordt berekend hoeveel parkeerplaatsen er nodig zijn voor de nieuwe functie. Het verschil tussen die beide uitkomsten is het aantal parkeerplaatsen dat (mogelijk) extra benodigd is.

Per appartement geldt een bepaalde parkeernorm, afhankelijk van de oppervlakte van het appartement. Hoe groter het appartement, hoe hoger de norm. Voor een appartement met bijvoorbeeld een gebruiksoppervlakte tussen de 80 m² en 120 m² geldt een parkeernorm van 1,5 parkeerplaats. Dit getal wordt vermeerderd met een bezoekersaandeel van 0,3. Totaal is de norm voor een appartement met een dergelijke omvang dus 1,8. Voor een appartement met bijvoorbeeld een gebruiksoppervlakte tussen de 60 m² en 80 m² geldt een parkeernorm van 1,2 parkeerplaats. Dit getal wordt vermeerderd met een bezoekersaandeel van 0,3. Totaal is de norm voor een appartement met een dergelijke omvang dus 1,5. Op deze manier is voor alle appartementen de parkeerbehoefte uitgerekend.

De berekening is als volgt:

Parkeerbehoefte nieuwe functie	65 plaatsen
Parkeerbehoefte bestaande functie	24 plaatsen - deze mogen in mindering worden gebracht

Per saldo benodigd	41
Parkeerplaatsen in het gebouw	15
Parkeerplaatsen in de Richard Holstraat	29

Totaal beschikbare parkeerplaatsen	44 (derhalve +3)

Het aantal beschikbare parkeerplaatsen is dan ook ruim voldoende voor de te realiseren appartementen.

4. *Reclamanten vrezen door de realisatie van dit plan een negatief effect op de opbrengst van de zonnepanelen en een waardedaling van de woningen door minder zonlicht, meer inkijk, verkeershinder en parkeeroverlast.*

Reactie:

Na het onherroepelijk worden van de vergunning kan reclamant een verzoek tot planschade indienen. Dat betreft een afzonderlijke procedure die los staat van de vergunningsprocedure.

Conclusie zienswijze 1:

De zienswijze leidt niet tot een aanpassing in de aanvraag omgevingsvergunning.

Ruimtelijke onderbouwing

Het bouwen van een woongebouw met 50 appartementen, Sem Dresdenstraat 47 en Richard Holstraat 1

Opdrachtgever:	De Zeeuw Vastgoed BV
Rapportnummer:	RB 40.021
Datum vrijgave:	29 mei 2020
Opsteller:	Dhr. H. de Roo
Goedkeuring:	Dhr. M. Beek

Inhoudsopgave

.....	1
1 INLEIDEND HOOFDSTUK	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Planologisch kader	3
1.3 Procedurekeuze	4
1.4 Leeswijzer	5
2 PROJECTBESCHRIJVING.....	6
2.1 Locatie- en planbeschrijving	6
3 HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER	10
3.1 Rijksbeleid	10
3.1.1 <i>Ruimtelijk – Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte</i>	10
3.1.2 <i>Ladder voor duurzame verstedelijking</i>	10
3.2 Provinciaal beleid	11
3.2.1 <i>Streekplan Fryslân 2007</i>	11
3.2.2 <i>Verordening Romte Fryslân</i>	11
3.3 Gemeentelijk beleid	12
3.3.1 <i>Afwegingskader Woningbouw Leeuwarden (2016)</i>	12
3.3.2 <i>Duurzaam Leeuwarden, de sterke stad</i>	12
3.3.3 <i>Welstandsnota gemeente Leeuwarden (2016)</i>	13
4 HOOFDSTUK 4 OMGEVINGSFACTOREN	15
4.1 Archeologie	15
4.2 Bodem	16
4.3 Cultuurhistorie	17
4.4 Ecologie	18
4.4.1 <i>Natuurwaarden in het terrein</i>	19
4.4.2 <i>Stikstofdepositie op Natura 2000</i>	20
4.5 Fysieke veiligheid	20
4.6 Geluid (Wet geluidhinder)	22
4.6.1 <i>Wegverkeerslawaaï in relatie tot de appartementen in het woongebouw</i>	23
4.6.2 <i>Overige bronnen inrichting</i>	23
4.6.3 <i>Conclusie</i>	23
4.7 Bedrijven en milieuzonering	23
4.8 Luchtkwaliteit	25
4.9 Verkeer en vervoer en parkeren	25
4.10 Watertoets	28
4.11 M.E.R.-beoordeling	29
4.11.1 <i>M.e.r.-aanmeldnotitie</i>	30
5 HOOFDSTUK 5 UITVOERBAARHEID.....	32
5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	32
5.2 Economische uitvoerbaarheid	32

1 Inleidend hoofdstuk

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer heeft plannen om een bestaand bedrijvencomplex achter Tankstation Argos aan de Valeriusstraat 2 in Leeuwarden te herontwikkelen. Op het hoekperceel Richard Holstraat en Sem Dresdenstraat wordt een gedeelte van bestaande bedrijfsloods en kantoorgebouw gesloopt. Hierdoor ontstaat er ruimte voor het bouwen van een nieuw woongebouw met 50 appartementen met in de bestaande te revitaliseren garage de bergingen en parkeerplaatsen van de bewoners. Onderstaande verbeelding geeft een indruk van het bestaande complex en het betreffende plangebied.

Figuur 1.1: Een weergave van de feitelijke situatie met op de voorgrond tankstation Van der Belt en in het gele kader het betreffende plangebied.

Het bouwen van het woongebouw en het wonen op deze locatie is in strijd met het geldend bestemmingsplan (zie paragraaf 1.2).

De plannen zijn besproken met de gemeente Leeuwarden. De gemeente kan medewerking verlenen aan het project met toepassing van een omgevingsvergunning voor de activiteit 'bouwen' en 'strijdig handelen regels ruimtelijke ordening'. Met toepassing van een omgevingsvergunning (zie paragraaf 1.3) kan de strijdigheid met het bestemmingsplan worden opgelost door een zogenaamde 'projectafwijkingbesluit'. Bij een dergelijke procedure is een ruimtelijke onderbouwing een vereiste.

1.2 Planologisch kader

Het perceel is planologisch gelegen in het bestemmingsplan "Leeuwarden – tussen Harlingerstraatweg en Meester P.J. Troelstraweg", vastgesteld 13 april 2015. Op het perceel rust een enkelbestemming 'Bedrijf'. Binnen deze bestemming is wonen niet toegestaan.

Figuur 1.2: Uitsnede van de bestemmingsplanverbeelding met in het zwarte kader het betreffende plangebied.

Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om met toepassing van een wijzigingsbevoegdheid een woonfunctie met bijbehorende voorzieningen mogelijk te maken. Echter voorziet het project in het bouwen van een woongebouw met 50 appartementen met in de bestaande te revitaliseren garage de bergingen en parkeerplaatsen van de bewoners. Deze mogelijkheid wordt niet geboden in de wijzigingsbevoegdheid.

Om het project te realiseren dient er een planologische procedure te worden doorlopen.

1.3 Procedurekeuze

Op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het bijbehorende Besluit omgevingsrecht (Bor) kan aan de aanvraag medewerking worden verleend door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning ex artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 van de wet, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan (een zogenaamd projectafwijkingsbesluit).

De aanvraag omgevingsvergunning bevat bij indiening twee activiteiten, namelijk een activiteit voor het bouwen en een activiteit strijdig handelen met regels ruimtelijke ordening.

De vergunningaanvraag voor beide activiteiten doorloopt één uitgebreide voorbereidingsprocedure. Een onderdeel van dit besluit is het aantonen van een goede ruimtelijke ordening. Voorliggende ruimtelijke onderbouw voorziet hierin.

1.4

Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 een weergave gegeven van de geschiedenis en locatie van het plangebied, gevolgd door een uitgebreide weergave van het plan. In hoofdstuk 3 komen de verschillende relevante beleidsstukken voorbij die van toepassing zijn op het plan en zijn hierbij uitgewerkt van provinciaal niveau tot gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 4 geeft de invloed weer van het plan tot de verschillende omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 staat de economische uitvoerbaarheid centraal.

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing is voorzien van de volgende bijlagen:

- [Verkennd bodemonderzoek](#)
- [Akoestisch onderzoek](#)
- [Ecologisch onderzoek](#)
- [Watertoets](#)

2 Projectbeschrijving

2.1 Locatie- en planbeschrijving

De nieuwbouw van het woongebouw is gepland ter plekke van het bestaande bedrijfsloods achter tankstation Argos aan de Sem Dresdenstraat 47 en Richard Holstraat 1 in Leeuwarden. Het gedeelte van de bedrijfsloods aan de Richard Holstraat en het kantoorgebouw aan de Sem Dresdenweg worden hiervoor gesloopt. Onderstaand een verbeelding van te slopen bebouwing.

Figuur 1.2: Een verbeelding van het plangebied en te slopen bebouwing.

Figuur 2.2: Een aanzicht van de bestaande te slopen bedrijfsloods gezien van de Richard Holstraat.

Figuur 2.3: Een aanzicht van het bestaande te slopen kantoorgebouw aan de Sem Dresdenweg.

Het project voorziet in de bouw van woongebouw met daarin 50 appartementen. Onderstaande bouwtekeningen laten zien hoe het gebouw eruit komt te zien en dat het woongebouw drie bouwlagen heeft en aan zijde van de Sem Dresdenweg vijf bouwlagen.

Voorts heeft de gemeente Leeuwarden als eis dat de ontwikkelde appartementen een minimale Bruto VloerOppervlak (BVO) moeten hebben van >65m², onderstaande tabel is ter verduidelijking (zie ook rapport Gebouwkaartmetrages De Zeeuw/003GKM productblad 2.7 onderdeel van de WABO indiening 29 mei 2020).

TABEL 2				
TYPEN APPARTEMENTEN				
Project	:	DE ZEEUW - Sem Dresdenstraat 47		
Projectnr	:	P075		
Datum	:	29-05-20		
Opsteller	:	Bas van der Steen		
BIM	:	WABO Ontwerp II		
Kenmerk:	:	PO\Hoofddocumenten\Telling Won-bouw		
TYPE	AANTAL	BVO	GO	VVO
A-1	18	76,25	67,09	68,20
A-2	6	77,56	68,28	69,42
A-3	6	79,18	67,28	68,40
B	2	73,61	60,51	61,50
C	2	81,74	73,66	73,71
D-1	2	99,95	82,75	82,75
D-2	6	99,95	82,75	82,75
E-1	4	76,19	67,89	68,80
E-2	4	77,59	67,89	68,80
Totaal	50			

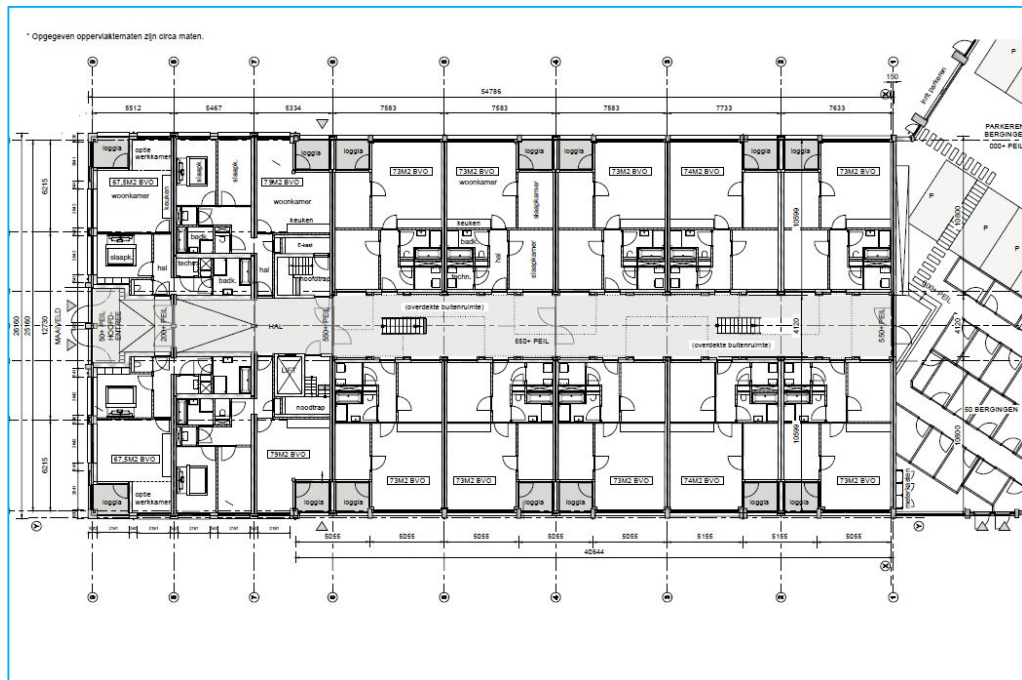
Figuur 2.4: Weergave van het bouwplan vanuit perspectief

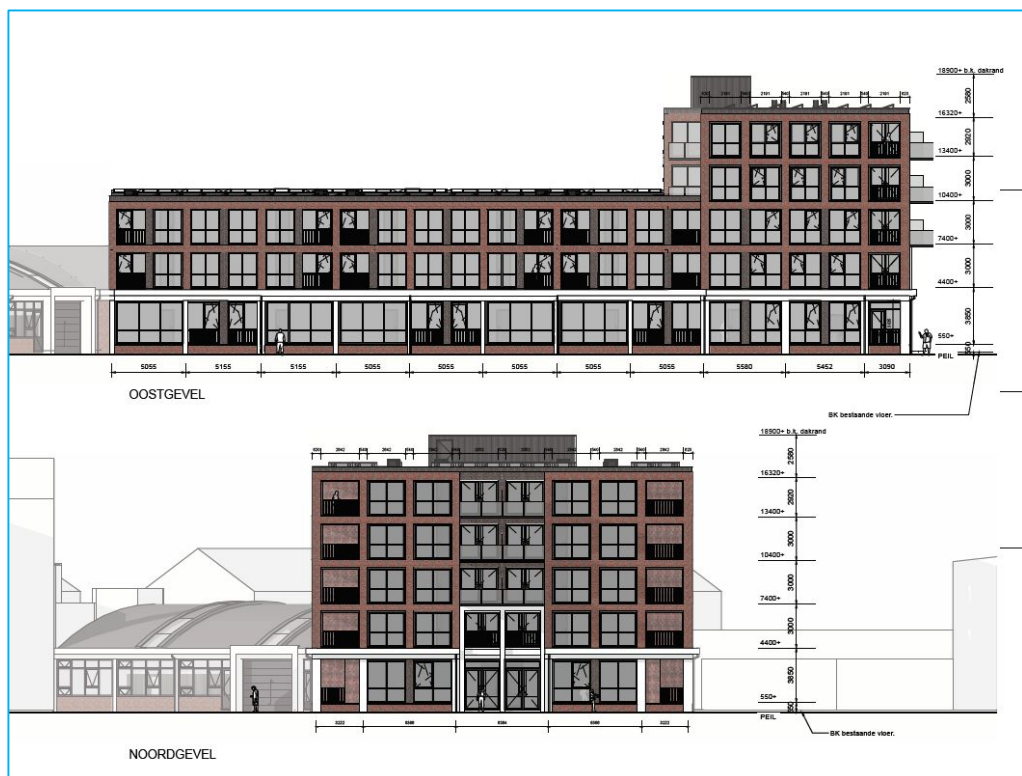
Figuur 2.5: Weergave van het bouwplan vanaf straatniveau

Figuur 2.6: Weergave van de 5 bouwlagen

Figuur 2.7: Weergave begane grond

Figuur 2.8 Weergave gevelbeelden oostgevel en noordgevel

3 Hoofdstuk 3 Beleidskader

Binnen het ruimtelijk werkveld is door de verschillende overheidslagen veel beleid opgesteld. Middels dit beleid is getracht richting te geven aan de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

Getoetst wordt of het plan past binnen het vigerende planologisch kader en binnen het ruimtelijk beleid van de verschillende overheidslagen. In dit hoofdstuk staat een overzicht van het van toepassing zijnde beleid in relatie tot de gewenste ontwikkelingen van de initiatiefnemer.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *Ruimtelijk – Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 door de minister vastgesteld. Met de Structuurvisie zet het kabinet het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. Om de verantwoordelijkheden te leggen waar deze het beste passen brengt het Rijk de ruimtelijke ordening meer over aan gemeenten en provincies. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsruimte voor het faciliteren van ontwikkelingen.

De ladder voor duurzame verstedelijking is in de SVIR geïntroduceerd. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Het Rijk wil met de introductie van de ladder vraaggerichte programmering bevorderen. De ladder beoogt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. De ontwikkelingen binnen het plangebied kan worden aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling. Om deze reden wordt onderstaand toepassing gegeven aan de ladder van duurzame verstedelijking.

3.1.2 *Ladder voor duurzame verstedelijking*

Op 1 oktober 2012 is het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gewijzigd, en is 'de ladder voor duurzame verstedelijking' daaraan toegevoegd (nationaal belang 13). De ladder ondersteunt gemeenten en provincies in vraaggerichte programmering van hun grondgebied, het voorkomen van overprogrammering en de keuzes die daaruit volgen. De Minister van Infrastructuur en Milieu heeft een handreiking beschikbaar gesteld als hulpmiddel bij de toepassing van de ladder.

In het gewijzigde Bro, van kracht sinds 1 juli 2017, is artikel 3.1.6, lid 2 gewijzigd in:
“De toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. Indien blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien, bevat de toelichting een motivering daarvan en een beschrijving van de mogelijkheid om in die behoefte te voorzien op de gekozen locatie buiten het bestaand stedelijk gebied”.

Voorliggend project voorziet in een ontwikkeling waarbij het aantal woning met meer dan 11 toeneemt, waarbij sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Een laddertoets is een vereiste.

Ligt een plangebied in bestaand stedelijk gebied en voorziet de stedelijke ontwikkeling in een behoefte dan wordt voldaan aan de Ladder. In het Afwegingskader Woningbouw (juni 2016, pagina 4) van de gemeente Leeuwarden staat de volgende vastgelegde keuze: "In het stedelijk gebied willen we circa 2.750 woningen toevoegen. Woningbouw concentreren we voor circa 70% in het gebied dat op kaart 1 van de bijlage weergegeven is. In het stedelijk gebied buiten de kaart, werken we alleen mee aan woningbouw wanneer dit de leefbaarheid in het gebied vergroot, er sprake is van herstructureringsopgave of gewenste herbestemming overige bebouwing".

De overige 30% van deze circa 2.750 woningen zal dus buiten het prioritaire gebied worden gebouwd. De planlocatie aan de Valeriusstraat locatie ligt buiten het prioritaire gebied. Dit houdt in dat hier ruimte is voor nog eens 825 woningen. Medio november 2018 heeft navraag in het kader van een ander in de nabijheid liggend project (project Adelaarskerk), aangetoond dat er ondertussen 1180 woningen binnenstedelijk toegevoegd zijn waarvan circa. 310 buiten het prioritaire gebied. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er nog genoeg ruimte is voor het realiseren van het planvoornemen. Het plangebied ligt in bestaand stedelijk gebied en betreft een inbreidingslocatie. Hiermee voldoet het planvoornemen aan de Ladder.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 *Streekplan Fryslân 2007*

Het ruimtelijk beleid van de provincie vormt een belangrijk kader voor het gemeentelijk (bestemmingsplan)beleid. Dit is onder meer neergelegd in het Streekplan Fryslân 2007 'Om de kwaliteit van de romte', vastgesteld op 13 december 2006.

Het Streekplan zet in op de versterking van stedelijke gebieden, onder andere door het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en een duurzaam ruimtegebruik. Woningbouw en voorzieningen worden geconcentreerd in de bundelingsgebieden van de stedelijke centra. Inzet van het beleid is te zorgen voor sterke steden met voldoende draagvlak voor stedelijke voorzieningen en werkgelegenheid.

Leeuwarden is één van de bundelingsgebieden die door de provincie onderscheiden is. Het herontwikkelen van een binnenstedelijke locatie met een nieuw woongebouw dat voldoet aan de huidige eisen sluit goed aan op het beleid van de provincie.

In de Verordening Romte Fryslân 2014 zijn de beleidsuitgangspunten vertaald naar regels voor ruimtelijke projecten.

3.2.2 *Verordening Romte Fryslân*

De Verordening Romte Fryslân 2014 (vastgesteld op 25 juni 2014) stelt regels aan ruimtelijke plannen en projecten. Volgens de begrenzing tussen het buitengebied en het stedelijk gebied ligt het plangebied binnen het stedelijk gebied. Hier wordt ruimte geboden voor het ontwikkelen van stedelijke functies voor zover deze naar aard en omvang passen bij de kern. Voor Leeuwarden als stedelijk centrum bestaan geen

beperkingen op gebied van voorzieningen. Het plan is in overeenstemming met de regels uit de Verordening.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Afwegingskader Woningbouw Leeuwarden (2016)

Het Afwegingskader Woningbouw Gemeente Leeuwarden dient als beleidskader op de korte termijn (tot 2020) en de middellange termijn (2025) op het gebied van wonen. Hierin is onder andere gesteld dat door een overaanbod aan kleine, reguliere woningen, de gemeente alleen meewerkt aan de realisatie van woningbouwplannen van woningen met een oppervlakte van meer dan 65 m². Ook stelt de gemeente in dit afwegingskader dat zij in beginsel geen medewerking verleent aan nieuwe woonbestemmingen op onbebouwde grond in en buiten bestaand stedelijk gebied. Volgens het afwegingskader bestaat er binnen het stedelijk gebied van Leeuwarden een kwantitatief overschot aan appartementen, maar tegelijkertijd ook een tekort aan kwalitatief goede appartementen.

Het bestaande bestand bestaat voornamelijk uit gestapelde bouw dat is gerealiseerd tussen de jaren vijftig en tachtig. Dit aanbod voorziet vanwege de gunstige prijsstelling de komende tijd dan wel in een vraag van de lagere inkomensgroepen, maar de toekomstbestendigheid van deze appartementen is laag. Dit aanbod van appartementen is in toenemende mate kwalitatief onder de maat, zowel qua energieprestatie als woonkwaliteit. Door de sterk groeiende groep een- en tweepersoonshuishoudens voorspelt de gemeente, naast een duidelijke kwalitatieve vraag naar extra appartementen, ook een kwantitatieve vraag. Deze vraag ontstaat in sterkte mate vooral in de binnenstad en in transformatiegebieden. Volgens het afwegingskader heeft de gemeente Leeuwarden toevoegingen aan het woningbestand nodig die bijdragen aan de kwaliteit van de woningvoorraad. Gelet op de groeiende groep een- en tweepersoonshuishoudens is er daarom geen behoefte meer aan appartementen tot 65 m² maar juist wel in de categorie 65 m² en groter. De voorgestelde appartementen in de mix-zone van het bouwplan in te delen in de categorie vanaf 65 m² en groter.

3.3.2 Duurzaam Leeuwarden, de sterke stad

De gemeente Leeuwarden bevordert op haar grondgebied actief het verduurzamen van de gemeente. Deze verduurzaming richt zich op een aantal aspecten, waaronder energieverbruik, verantwoordelijk watergebruik en waterkwaliteit, ecologie en het beperken van afval. De focus ligt op de thema's energie en water. Om dit beleid te verwezenlijken heeft de gemeenteraad op 29 november 2010 de visie Duurzaam Leeuwarden, de sterke stad vastgesteld. Deze visie geldt voor de periode van 2011 tot en met 2020. Aan dit programma is een uitvoeringsprogramma "Groen Werkt!" (2015 – 2018) gekoppeld.

De ambitie van de gemeente is dat voor 2020 in haar energieverbruik kan voorzien, zonder gebruik van fossiele brandstoffen. Dit betekent dat in de bestaande woningbouw en bedrijfsgebouwen fors energie bespaard moet worden of dat er duurzaam opgewekte energie gebruikt wordt. Voor nieuwbouw betekent het dat de gemeente verdergaande doelen dan de eisen van het Bouwbesluit nastreeft en dat de gemeente de lijst Duurzaam Bouwen hanteert. Het uitgangspunt hierbij is een scherpere energienorm dan de nationale uitgangspunten.

Er wordt gestreefd naar een kleinschalige woonbeleving binnen een grootschalige setting. Het is een prettige woonomgeving, zoveel mogelijk open en beschermd waar nodig. Het gebouw is zeer flexibel in te delen, opdat in de toekomst andere keuzen mogelijk zijn, qua indeling, qua doelgroepen en qua financieringsvorm. De appartementen zijn alternatief aanwendbaar.

3.3.3 Welstandsnota gemeente Leeuwarden (2016)

Het welstandsbeleid van de gemeente is opgenomen in de Welstandsnota, die op 30 november 2015 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het beleid is gericht op het in stand houden en verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in de stad. Het projectgebied ligt in het gebiedstype 'Planmatige uitbreidingen van het Interbellum'.

Beleidsintentie

De samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en groenstructuur is bepalend bij de beoordeling van initiatieven. De collectieve visuele kwaliteit gaat boven de individuele uiting.

Criteria

Ruimtelijke inpassing

- bouwiniciatieven versterken de stedenbouwkundige structuur (rooilijn, maat en schaal)
- nieuwe gevelwanden zijn afgestemd op de omringende blokken

Verschijningsvorm

- nieuwbouw heeft een heldere hoofdvorm
- nieuwbouw binnen een bestaande gevelwand is afgestemd aan de buurpanden en herstelt de gevelwand
- dakkapellen en dakopbouwen zijn per architectonische eenheid identiek en ondergeschikt en in samenhang met het hoofdgebouw ontworpen
- veel aandacht voor hoekbebouwing, verbijzondering van de hoek is gewenst
- in- en uitspringende delen van de gevel (balkons, erkers en loggia's) blijven ondergeschikt aan de hoofdmassa en maken deel uit van het gevelontwerp

Detallering, materiaal- en kleurgebruik

- entreepartijen, deur- en kozijngeleding sluiten aan bij de architectuur en zijn (mede) bepalend voor de totale gevelgeleding
- terughoudend kleurgebruik (gedekte kleuren), afgestemd op de omliggende bebouwing
- details zijn verfijnd met aandacht voor het metsel- en voegwerk.

Bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit 'bouwen' wordt getoetst aan de welstandsnota.

Het bouwplan is in meerdere sessies behandeld door welstand. Op 17 december 2018, 29 juli 2019 en als laatste 20 september 2019 zijn door welstand adviezen uitgebracht. Naar aanleiding van het laatste advies is de dakopbouw gewijzigd en dat heeft geleid tot onderstaande visualisatie van de uiteindelijke dakopbouw.

Conclusie ten aanzien van beleid

Er zijn vanuit het Rijksbeleid, Provinciaal en gemeentelijk beleid geen belemmeringen aanwezig voor deze ruimtelijke ontwikkeling.

4 Hoofdstuk 4 Omgevingsfactoren

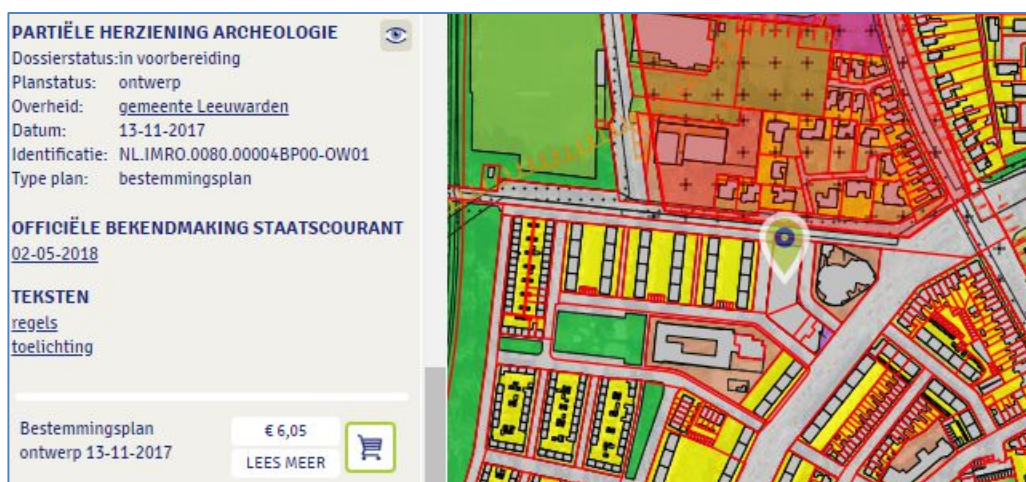
Ruimtelijke plannen kunnen van invloed zijn op de omgeving. Anderzijds kan ook de zichtbare en soms niet zichtbare omgeving van invloed zijn op de uitvoerbaarheid van de voorgenomen plannen. In dit hoofdstuk worden de omgevingsfactoren beschreven. Daarnaast wordt per omgevingsfactor beoordeeld wat de invloed op het plan kan zijn.

4.1 Archeologie

In deze paragraaf moet worden aangegeven hoe het cultureel erfgoed wordt beschermd in relatie tot de wettelijke bepalingen (Wet op de archeologische monumentenzorg) en hoe met het oog op het noodzakelijk onderzoek met het aspect archeologie is omgegaan.

Op 13 februari 2017 heeft de gemeenteraad van Leeuwarden de "Verordening tot wijziging van de Erfgoedverordening gemeente Leeuwarden" vastgesteld. De regels uit de erfgoedverordening zijn niet direct toepasbaar wat betreft vergunningverlening en handhaving in de ruimtelijke orderingsprocedures

Ten behoeve van de bescherming van archeologische waarden heeft de gemeente een bestemmingsplan in voorbereiding. De ontwerp 'partiele herziening archeologie' is 13 november 2017 gepubliceerd. Met dit bestemmingsplan is een juridisch-planologische regeling voor het grondgebied van de gemeente Leeuwarden aangaande archeologie tot stand gekomen. Bestaande regelingen worden hierdoor vervangen. Ten opzichte van de vigerende regelingen, kunnen als gevolg van onderzoek en voortschrijdend inzicht, enkele gebieden geheel vrijgegeven worden. Deze gebieden zijn dus niet langer voorzien van een dubbelbestemming.

Figuur 3.1: Uitsnede verbeelding van het geldend bestemmingsplan

Voor het betreffende plangebied is geen dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' opgenomen. Archeologisch onderzoek is daarom niet nodig. Ook vanuit het vigerend bestemmingsplan was geen sprake van een archeologische dubbelbestemming.

4.2

Bodem

Er dient aangegeven te worden wat de kwaliteit van de bodem ter plaatse van het plangebied is. Tevens dient, op basis van de Mor (Ministeriële regeling omgevingsrecht), bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen een rapportage van een recent uitgevoerd verkennend bodemonderzoek toegevoegd te worden. Voor verkennend bodemonderzoek op een locatie wordt de norm NEN 5740 gehanteerd (onderzoeksstrategie voor verkennend bodemonderzoek).

Door HB Adviesbureau is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Het onderzoeksrapport is als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd. Hierna volgt een uiteenzetting van de resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

In het actualiserend en nader bodemonderzoek ter plaatse van het perceel Valeriusstraat 22 te Leeuwarden wordt het onderstaande geconcludeerd:

Grond

- Ter plaatse van de oliewaterscheider en de in pandig gelegen dieseltank worden sterke verontreinigingen met minerale olie en lokaal xylene aangetoond;
- De verontreiniging bij de oliewaterscheider lijkt niet gerelateerd te zijn aan de OBAS en kwalificeert niet als een geval van ernstige bodemverontreiniging (< 25 m3 boven de I-waarde);
- De verontreiniging bij de in pandige dieseltank (> 220 m3 boven de I-waarde) kwalificeert als een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- In de onverdachte boven- en ondergrond worden verder geen tot hoogstens licht verhoogde concentraties aangetoond.

Grondwater

- Ter plaatse van de oliewaterscheider en de in pandig gelegen dieseltank worden sterke verontreinigingen met minerale olie aangetoond;
- De verontreiniging bij de oliewaterscheider lijkt niet gerelateerd te zijn aan de oliewaterscheider en kwalificeert niet als een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- De verontreiniging bij de in pandige dieseltank kwalificeert als een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- In het grondwater worden verder geen tot hoogstens licht verhoogde concentraties aangetoond.

Opgemerkt wordt dat:

- op basis van de oliechromatogrammen gesteld kan worden dat de aangetroffen verontreinigingen met minerale olie veroorzaakt worden door benzine (oliewaterscheider) en diesel (in pandige dieseltank);
- de onderzoekshypothese zoals vermeld in paragraaf 2.3 van een verdachte locatie bevestigd is;
- onderhavig onderzoek niet conform het Besluit bodemkwaliteit is uitgevoerd.

Eindconclusie

Aangezien op de locatie sterke verontreinigingen aanwezig zijn, zijn ten behoeve van de voorgenomen ontwikkelingen mogelijk zowel financieel als procedureel belemmerende factoren aanwezig.

De verontreiniging lijkt, vergeleken met de resultaten van het voorgaande onderzoek, redelijk stabiel te zijn. Er is geen sprake van verspreiding. Gezien de voorgenomen ontwikkelingen (ombouwen naar parkeerterrein met behoud van de bestaande betonvloer) is er naar ons inziens geen aanleiding tot verdere afperking danwel sanerende handelingen. Door de aanwezigheid van de betonvloer zijn er geen actuele contactrisico's. Gezien de omvang en de functie is er eveneens geen sprake van verspreidings- of ecologische risico's.

Aanbevelingen

Aanbevolen wordt de voorliggende rapportage in verband met de aanvraag van een omgevingsvergunning aan de gemeente te overleggen.

Het verkennend bodemonderzoek is beoordeeld vanuit het bevoegd gezag. Vanuit het bevoegd gezag is aangegeven dat er een complete risicobeoordeling moet worden uitgevoerd conform de risicotoolboxBodem.nl. Het is onvoldoende duidelijk of de bodemkwaliteit in de nieuwe situatie tot risico's kan leiden. De risicobeoordeling moet worden uitgevoerd op basis van het totaal aan onderzoeksgegevens, waarbij de toekomstige situatie als uitgangspunt wordt genomen. Ook moet rekening gehouden met (de ligging en het materiaal van) eventuele drinkwaterleidingen, gezien de aard van de aangetroffen verontreinigingen (aromaten; xylenen).

Door HB Advies is vervolgens deze risicobeoordeling uitgevoerd. Op basis hiervan is geconcludeerd dat de verontreinigingscontouren uit 1997 en 2018 nagenoeg gelijk zijn gebleven. Er lijkt geen sprake te zijn van verspreiding.

4.3

Cultuurhistorie

Modernisering Monumentenwet (MoMo)/Wijziging Bro

Per 1 januari 2012 is de wijziging van het Bro in werking getreden die een verplichting inhoudt om in de toelichting van het bestemmingsplan een beschrijving op te nemen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

Wat zijn cultuurhistorische waarden? De Memorie van Toelichting bij het Besluit ruimtelijke ordening zegt met betrekking tot artikel 3.1.6 het volgende:

"Bij cultuurhistorische waarden gaat het over de positieve waardering van sporen, objecten, patronen en structuren die zichtbaar of niet zichtbaar onderdeel uitmaken van onze leefomgeving en een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling. In veel gevallen bepalen deze cultuurhistorische waarden de identiteit van een plek of gebied en bieden ze aanknopingspunten voor toekomstige ontwikkelingen. Deze cultuurhistorische elementen kan men niet allemaal als beschermd monument of gezicht aanwijzen, maar zijn wel onderdeel van de manier waarop we ons land beleven, inrichten en gebruiken"

Het begrip cultuurhistorie heeft drie aspecten:

1. Historische (stede)bouwkunde / bovengrondse monumentenzorg; bijvoorbeeld kastelen, kerken, oude boerderijen of landhuizen, maar ook stedenbouwkundige elementen als beschermde stads- of dorpsgezichten;
2. Archeologie; sporen en vondsten van menselijk handelen in het verleden in de bodem zijn achtergebleven, bijvoorbeeld potscherven, resten van voedselbereiding,

graven, maar ook verkleuringen in de grond die duiden op bewoning of infrastructuur. Een verzamelterm hiervoor is 'archeologische waarden'. Alle archeologische waarden bij elkaar zijn het 'bodemarchief'. Deze sporen kunnen zich ook onder water bevinden zoals bijvoorbeeld verdronken nederzettingen of scheepswrakken;

3. Cultuurlandschap/historische geografie: alle landschappelijke elementen die het gevolg zijn van menselijk handelen in het verleden, bijvoorbeeld verkavelingspatronen, pestbosjes, landgoederenzones of ontginningsassen.

Het complex bestaat uit een loods opgetrokken uit rode baksteen met evenwijdige, repeterende raampartijen wat het geheel een bedrijfsmatige, maar ook herkenbare uitstraling geeft. Bijzonder is dat de loods een knik heeft over een hoek van meer dan 90° en de gebogen kapconstructie. Dit type dak kwam vroeger regelmatig voor op fabrieks- en bedrijfsgebouwen, maar veel van deze constructies zijn verloren gegaan. De kapconstructie in het plangebied is zeldzaam binnen Nederland. Hoewel in dit deel van het plangebied, een deel van het gebouw wordt gesloopt om planontwikkeling mogelijk te maken, is het plan vanuit cultuurhistorie akkoord. Het gedeelte vanaf de Valeriusstraat tot aan de knik in de Richard Holstraat blijft wel behouden.

4.4 Ecologie

De Wet natuurbescherming (Wnb) is in werking getreden op 1 januari 2017. Deze wet vervangt de volgende drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming), de Flora- en faunawet (soortenbescherming) en de Boswet (houtopstanden). De provincie is bij de Wnb het bevoegd gezag voor de toetsing van werkzaamheden en handelingen bij Natura 2000-gebieden en dier- en plantensoorten. Het Rijk blijft bevoegd gezag bij ruimtelijke ingrepen met grote nationale belangen. Voor gemeenten geldt dat zij het bevoegd gezag zijn voor omgevingsvergunningen.

In het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met Europese en nationale wetgeving en beleid ten aanzien van de natuurbescherming. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent.

Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen voor soorten en vegetatietypen opgesteld.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) - voorheen Ecologische Hoofdstructuur - is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Ten aanzien van ontwikkelingen binnen het NNN geldt het 'nee, tenzij-principe'. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De

begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Drenthe uitgewerkt in de Provinciale Omgevingsvisie en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening.

Soortenbescherming

Het uitgangspunt van de Wnb is dat er geen (opzettelijke) schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. De soortenbescherming binnen de Wnb is daarbij opgedeeld in drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Bij beoordeling van de toelaatbaarheid van bouwwerken en/of andere activiteiten moet rekening worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van te beschermen dier- en plantensoorten.

4.4.1

Natuurwaarden in het terrein

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt in een binnenstedelijk gebied op ruime afstand van beschermde natuurgebieden. De ontwikkeling heeft, mede gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling, geen negatieve effecten op natuurwaarden die op grotere afstand liggen.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten;
- Overige vogels;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

Voor vogels geldt dat er twee categorieën zijn: de vogels met jaarrond beschermde nesten (o.a. Huismus, Gierzwaluw en Buizerd) en de overige broedvogels.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Van belang is om na te gaan of één of meerdere van de genoemde 'verboden' ten behoeve van voorliggend initiatief aan de orde is of kan zijn. Voorliggend project voorziet mede in het slopen van bestaande bebouwing. Op het terrein langs de bedrijfsloods is verharding aanwezig ten behoeve van parkeerplekken. Langs de Sem Dresdenweg is sprake van bomen en struweel dat direct grenst aan de weg. Deze beplanting blijft ongemoeid. Op basis van recente foto's van het plangebied ontstaat de indruk dat (een gedeelte van) de bedrijfsloods leeg staat.

Vanuit de soortenbescherming bestaan de kans op belemmeringen voor de uitvoering van het project.

Door onderzoeksbureau Alcedo Natuurprojecten is vervolgens een quickscan uitgevoerd. Het onderzoeksrapport is als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd. Hierna volgt een uiteenzetting van de resultaten van het onderzoek.

Op basis van deze quickscan kan het volgende worden geconcludeerd:

- Op de onderzochte locatie is het voorkomen van middels de Wnb beschermde plant- of diersoorten niet aangetoond;
- Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op wijzen dat de te verbouwen woning huisvesting biedt of kan bieden aan vleermuizen;
- Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen;
- Ten aanzien van de voorgenomen plannen is het niet noodzakelijk vervolgonderzoek uit te voeren volgens het vleermuisprotocol of kennisdocumenten;

Op basis van de resultaten van deze quickscan, wordt het volgende geadviseerd:

- Richt het nieuw te bouwen appartementencomplex en de daar omheen aan te leggen groene ruimte in op een natuurinclusieve wijze. Dat wil zeggen: integreer in de bouw huismussenkasten en vleermuiskasten;
- Meer informatie hierover is te vinden op www.vivarapro.com.

In het bouwplan zal met deze adviezen rekening worden gehouden door middel van de aanleg van enkele huismussenkasten en vleermuiskasten in het gebouw.

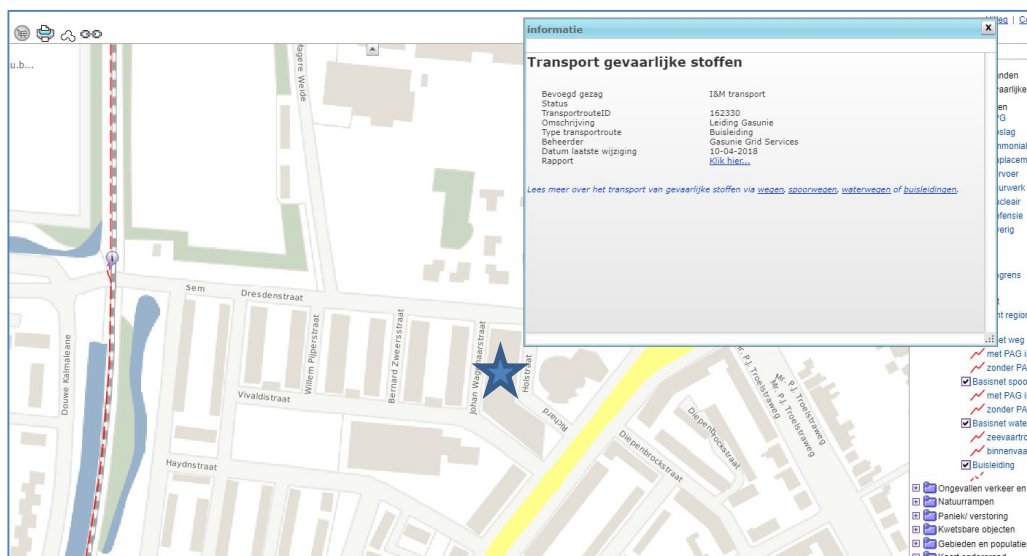
4.4.2 Stikstofdepositie op Natura 2000

Door onderzoeksbureau Rensen Milieu Advies is een Aeries-berekening nieuwe stijl uitgevoerd. Dit was nodig in verband met de uitspraak van Raad van State in mei 2019 ten aanzien van de PAS (Programmatistische Aanpak Stikstof).

Het bouwplan is doorgerekend en de conclusie is dat de uitstoot van stikstof op Natura 2000 gebied 0,00 bedraagt. Vanuit het aspect stikstofdepositie is er geen belemmering. Van de Aeries berekening is een GML-bestand gemaakt. Deze is ingediend en bekend bij de gemeente.

4.5 Fysieke veiligheid

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen richt zich primair op inrichtingen zoals bedoeld in de Wet milieubeheer. Woningen wordt aangemerkt als een (beperkt) kwetsbaar object, zodat dient te worden beoordeeld of er in de nabijheid van het plangebied Bevi-inrichtingen (of andere onderdelen van externe veiligheid) zijn die van invloed zijn/kunnen zijn op de plannen. Onderstaand een weergave van de risicokaart Friesland.

Figuur 4.5: Uitsnede risicokaart ter hoogte van het plangebied ter hoogte van de blauwe aanduiding.

4.5.1.1 Bevi-inrichtingen binnen en buiten het plangebied

Binnen en buiten het plangebied zelf bevinden zich geen Bevi-inrichtingen.

4.5.1.2 Buisleidingen

In en nabijheid van het plangebied bevindt zich op circa 290 meter in westelijke richting een (gas)transportleidingen. De maatgevende hogedrukgasleiding heeft een diameter van 40 inch en een werkdruk van 6,26 bar. De inventarisatieafstand voor de maatgevende leiding is 70 meter. Het woongebouw bevindt zich niet binnen dit invloedsgebied.

Bestemmingsplan

In het geldend bestemmingsplan heeft deze leiding een dubbelbestemming 'Leiding – Gas'. De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- een strook ten behoeve van een hoofdgastransportleiding, alsmede het onderhoud en beheer daarvan;
- met de daarbijbehorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

In afwijking van het bepaalde in de aangegeven andere bestemmingen mag op of in deze gronden niet worden gebouwd, anders dan voor deze bestemming. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

diameter (inch)	diameter (nominaal)	inventarisatieafstand (KA) (m)		
		40 bar	66,2 bar	80 bar
4	DN100	45	60	65
6	DN150	70	90	95
8	DN200	95	120	130
10	DN250	120	150	160
12	DN300	140	170	180
14	DN350	150	190	200
16	DN500	170	210	230
18	DN450	200	240	260
20	DN500	220	270	290
24	DN600	260	310	330
30	DN750	310	380	400
36	DN900	360	430	470
42	DN1050	400	490	520
48	DN1200	440	540	580

Figuur 4.6: Tabeloverzicht inzake de inventarisatieafstanden

4.5.1.3 Hoogspanningsleidingen

In en nabij het plangebied bevinden zich geen route gevaarlijke stoffen en hoogspanningsleidingen die invloed hebben op voorliggend planontwikkeling.

4.5.1.4 Conclusie

Aangezien het woongebouw een (beperkt) kwetsbaar object betreft, echter niet binnen de inventarisatieafstand van de nabijgelegen buisleiding ligt, is nadere verantwoording van de toegenomen groepsrisico niet nodig. Nader onderzoek naar externe veiligheid is niet nodig.

4.6 Geluid (Wet geluidhinder)

Regels ten aanzien van geluidhinder zijn vastgelegd in de Wet geluidhinder (Wgh). Het doel van de Wet geluidhinder is tweeledig. Enerzijds de bescherming van het milieu en anderzijds de bescherming van de volksgezondheid.

Bepalend is steeds de situering van geluidsbronnen ten opzichte van geluidsgevoelige bestemmingen zoals woningen en scholen. De Wgh gaat uit van zones langs wegen, spoorwegen en industrieterreinen. Binnen dergelijke zones zijn nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen alleen toegestaan indien de geluidsbelasting op de buitengevel onder of hoogstens gelijk is aan de voorkeursgrenswaarde. Ontheffing van de voorkeursgrenswaarde is toegestaan indien maatregelen om de geluidsbelasting op de buitengevels te beperken niet mogelijk zijn of onvoldoende helpen en indien aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

4.6.1 *Wegverkeerslawaai in relatie tot de appartementen in het woongebouw*

In het kader van de Wet geluidhinder bevinden zich langs alle wegen zones. De appartementen zijn geluidgevoelige functies als bedoeld in de Wgh. Rondom het plangebied liggen verschillende wegen. Direct rondom het projectgebied liggen de Richard Holsstraat, Sem Dresdenweg en Johan Wagenaarstraat. Deze wegen liggen in een 30 km/uur-zone en heeft zodoende geen wettelijke geluidszone. Wel bevinden zich in de nabijheid nog wegen waarover 50 km/uur mag worden gereden, deze hebben wel een geluidszone en daarom is akoestisch onderzoek wel noodzakelijk.

Door onderzoeksbureau Noorman Bouw en Milieuadvies is vervolgens een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Het onderzoeksrapport is als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd. Hierna volgt een uiteenzetting van de resultaten van het onderzoek.

De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt alleen overschreden vanwege de Valeriusstraat / Dammelaan. De berekende geluidbelasting bedraagt ten hoogste $L_{den} = 54$ dB invallend op de oostgevel van het appartementengebouw (rekenpunt 14.1).

Uit het onderzoek volgt dat maatregelen ter beperking van de geluidbelasting invallend op de appartementen c.q. woonbestemming niet kostenefficiënt zijn, vanuit stedenbouwkundige perspectief niet wenselijk zijn en/of stuiten op bezwaren van verkeerskundige aard. Voor de realisatie van het appartementengebouw dient een hogere waarde procedure te worden doorlopen. Dit zal gelijktijdig met de RO procedure gaan plaatsvinden.

4.6.2 *Overige bronnen inrichting*

Er zijn geen overige geluidbronnen, zoals railverkeer of industrielawaai die van invloed zijn op het plangebied.

4.6.3 *Conclusie*

Het aspect geluid (Wet geluidhinder) vormt geen belemmering voor de planontwikkeling.

4.7 *Bedrijven en milieuzonering*

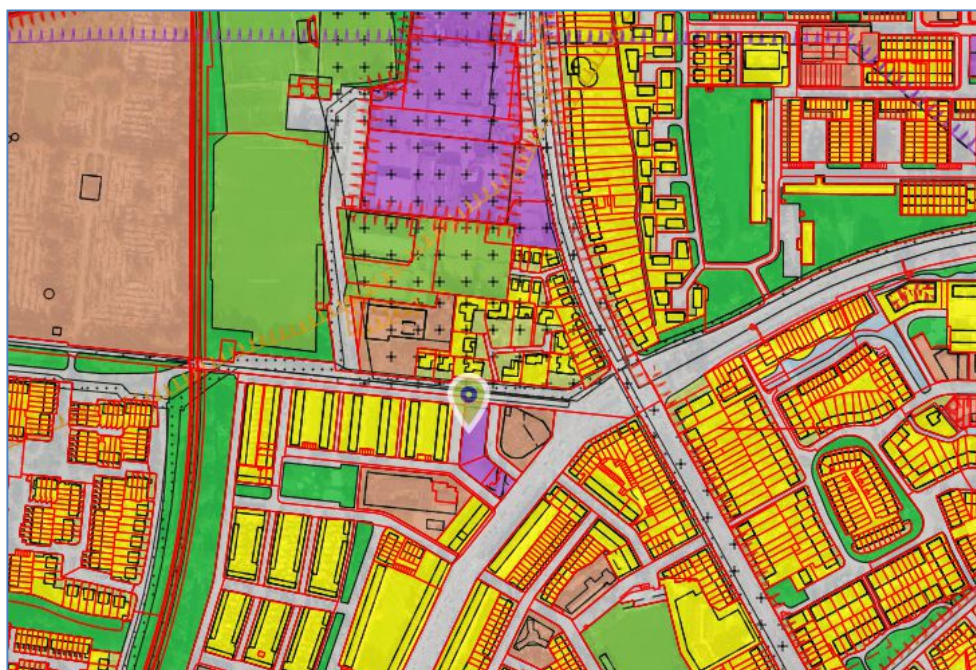
Vanuit milieu hygiënisch oogpunt vergt het inpassen van nieuwe functies in het plangebied een goede afstemming met de andere, in de omgeving aanwezige functies. Binnen het plangebied is sprake van het bouwen van een woongebouw.

Nieuwe functies kunnen van invloed zijn voor omringende woningen dan wel bedrijven. Er dient een beoordeling plaats te vinden of de nieuwe functie wel milieuhygiënisch inpasbaar is. Er dient daarom beoordeeld te worden of in de omgeving van het plangebied functies voorkomen die gehinderd kunnen worden door onderhavig project of waarvan het project juist hinder ondervindt.

De (indicatieve) lijst “Bedrijven en Milieuzonering 2009”, uitgegeven door de Vereniging van Nederlandse gemeenten, geeft weer wat de richtafstanden zijn voor milieubelastende activiteiten. In deze publicatie worden de indicatieve richtafstanden gegeven voor de vier ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

Tussen bedrijfsactiviteiten en hindergevoelige functies (waaronder wonen) is een goede afstemming nodig. Het doel daarbij is het voorkomen van onacceptabele hinder ter plaatse van woningen, maar ook om te zorgen dat bedrijven niet worden beperkt in de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden. Bij de afstemming wordt gebruik gemaakt van de richtafstanden uit de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Een richtafstand wordt beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder redelijkerwijs is uitgesloten. Bedrijfsactiviteiten zijn daarvoor ingedeeld in een aantal milieucategorieën.

De mate van aanvaardbaarheid van hinder is mede afhankelijk van het type gebied waarin de ontwikkeling plaatsvindt. Het gebied waarin de ontwikkeling plaatsvindt wordt aangemerkt als ‘gemengd gebied’, waarin voornamelijk wonen, bedrijvigheid en (maatschappelijke) voorzieningen voorkomen. Onderstaande verbeelding geeft een beeld van dit ‘gemengde gebied’.

De dichtstbijzijnde woningen liggen aan de Johan Wagenaarstraat, Sem Dresdenweg en Bontekoe. Direct aan het plangebied is tankstation Argos aanwezig met functieaanduiding woning (op de tweede bouwlaag mag worden gebouwd). In de directe omgeving zijn een school, uitvaartcentrum en een sportcomplex aanwezig. Er was een kerk aanwezig maar die is inmiddels gesloopt en hier worden nu 36 appartementen gerealiseerd. Op ruime afstand is in noordelijke richting op ca. 200 meter een bedrijventerrein aanwezig.

Tankstation Argos heeft een bedrijfsbestemming met een verkooppunt van motorbrandstoffen zonder lpg. Hiervoor geldt milieucategorie 2. De naastgelegen school heeft ook een milieucategorie. In een gemengd gebied geldt voor een dergelijke functie

een richtafstand van 10 meter. Het sportcomplex (met verlichting) en bedrijventerrein met een milieucategorie tot maximaal 3.2 liggen op een afstand van circa 145 respectievelijk 200 meter. In een gemengd gebied geldt voor een dergelijke functie een richtafstand van 30 meter. Hiermee wordt voldaan aan de richtafstand.

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat de woningen in het woongebouw geen onevenredige directe hinder zullen ondervinden als gevolg van de bedrijven en (maatschappelijke) voorzieningen in de omgeving. Ook worden de aanwezige bedrijven en (maatschappelijke) voorzieningen niet gehinderd als gevolg van dit project. Er is sprake van een verantwoorde milieuzonering.

4.8 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer getoetst te worden aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. In de AMvB-nibm zijn de criteria vastgelegd om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm. Met de inwerkingtreding van de NSL op 1 augustus 2009 geldt de volgende bovengrens om als NIBM-project te worden aangemerkt: de bouw van 1500 woningen aan één ontsluitingsweg.

Het project voorziet in het bouwen van een woongebouw met 50 appartementen en leidt niet tot een toename van het aantal verkeersbewegingen vergelijkbaar met de bouw van 1500 woningen aan één ontsluitingsweg. Het project heeft geen grote verkeersaantrekkende werking. Het draagt niet in betekende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Vanuit de luchtkwaliteit bestaan dus geen belemmeringen voor het plan.

4.9 Verkeer en vervoer en parkeren

Op 16 november 2015 heeft de gemeenteraad het "Parkeerbeleidsplan gemeente Leeuwarden 2015" vastgesteld. Deze parkeerbeleidsnota is de actualisatie van het parkeerbeleidsplan uit 2004. In het nieuwe parkeerbeleidsplan is voor de ontwikkeling van het parkeerbeleid in Leeuwarden aangegeven dat de komende jaren ingezet wordt op het voortzetten van het parkeerbeleid op basis van de eerder vastgelegde beleidsregels ten aanzien van de vergunninguitgifte en de procedure om te komen tot eventuele uitbreiding van de blauwe zone. Wat betreft parkeernormen geldt dat hiermee wordt vastgelegd hoeveel parkeerplaatsen bij de bouw of vergunningplichtige verbouw moeten worden gerealiseerd. Volgens het parkeerbeleidsplan (2015) valt Leeuwarden in de categorie 'sterk stedelijk' en wordt het plangebied aangeduid als zijnde 'rest bebouwde kom'.

Voor het wonen zijn gemiddeld genomen 71 parkeerplaatsen benodigd op basis van de rekentool via de website www.crow.nl. Het parkeren dient in beginsel op eigen perceel te worden gerealiseerd.

Rekentool Verkeersgeneratie & Parkeren

voorziening: wonen
gemiddelde woning (excl. kamerverhuur en serviceflats)

Functieprofiel

grootte	50 woningen
gemeente	Leeuwarden
ligging	rest bebouwde kom

Mobiliteitsprofiel - op basis defaultwaarden

autogebruik klanten/bezoekers	n.v.t. %
autobezetting klanten/bezoekers	n.v.t. pers/auto
autogebruik werknemers	n.v.t. %
autobezetting werknemers	n.v.t. pers/auto
% bezoekers maatgevende maand	8 %
% bezoekers maatgevende openingsdag	15 %
% bezoekers maatgevend uur	n.v.t. %
verblijftijd bezoekers	n.v.t. min

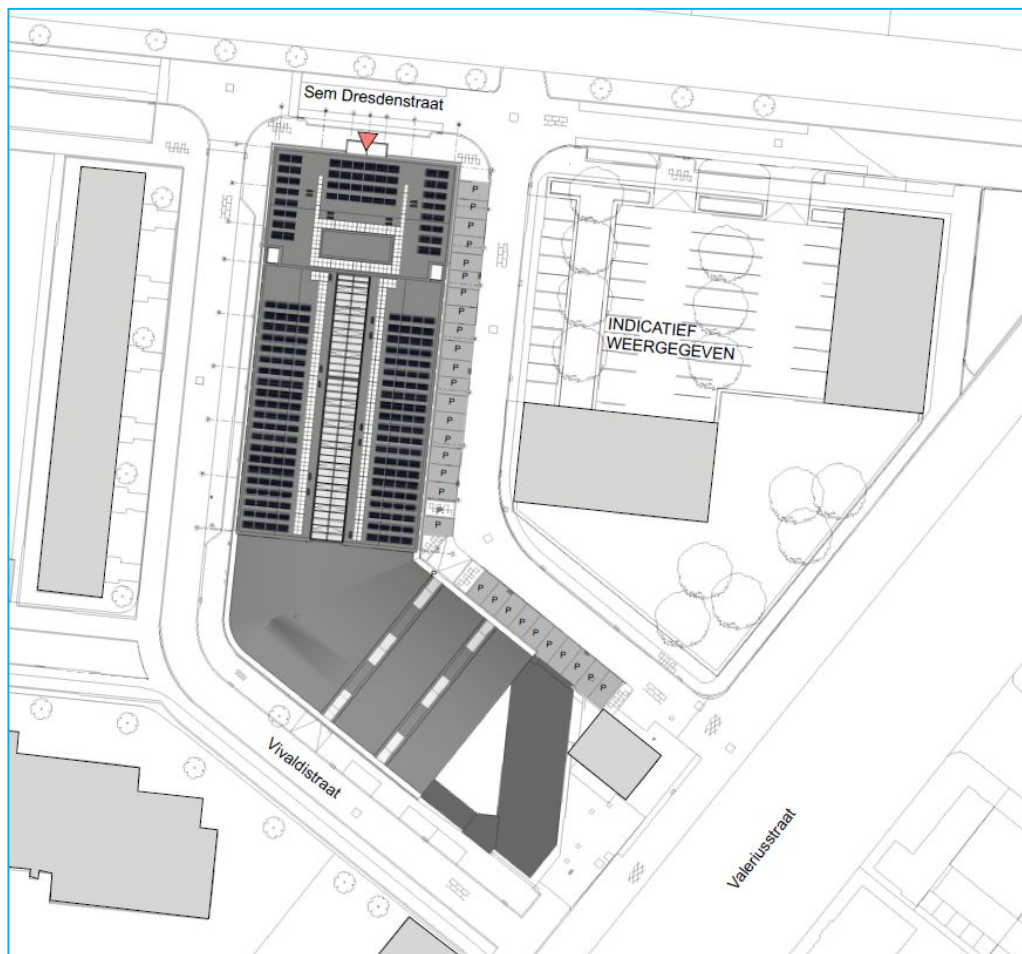
Resultaat - Verkeersgeneratie

gemiddelde weekdag	254 mvt/etmaal ¹ +/- 7%
gemiddelde openingsdag	254 mvt/etmaal ² +/- 7%
maatgevende openingsdag (gemiddelde maand)	268 mvt/etmaal ³ +/- 7% (gemiddelde werkdag)
maatgevende openingsdag (maatgevende maand)	268 mvt/etmaal ⁴ +/- 7% (gemiddelde werkdag / gemiddeld)

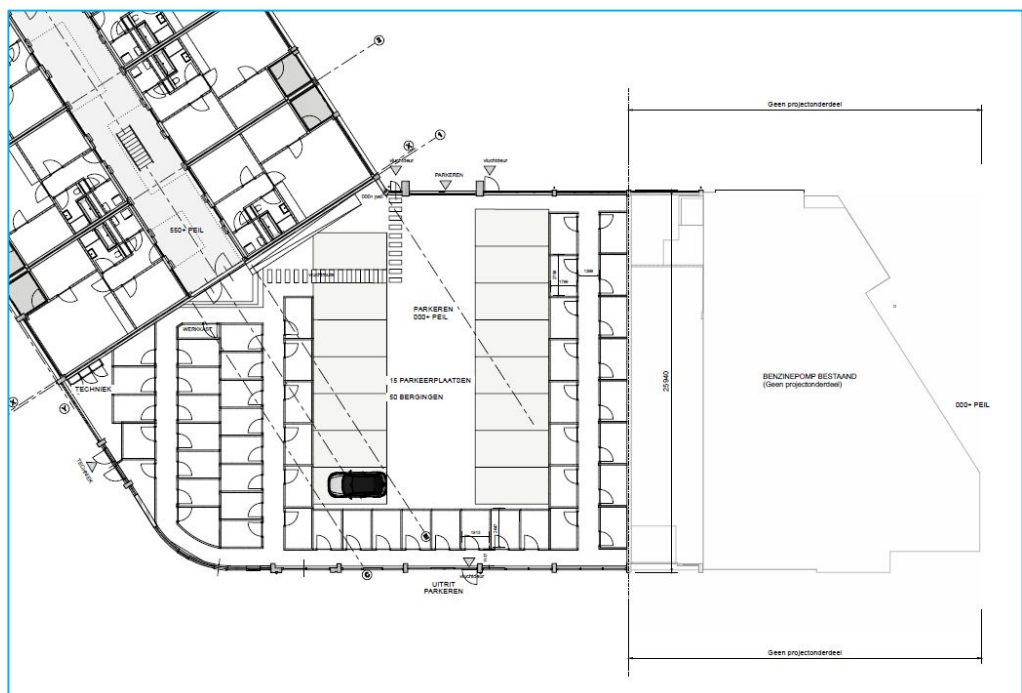
Resultaat - Parkeren

obv mobiliteitsprofiel, minimaal	51 parkeerplaatsen
obv mobiliteitsprofiel, maximaal	91 parkeerplaatsen

Op het bij het plangebied behorende buitenterrein gaat worden voorzien in de realisatie van 29 parkeerplaatsen. Binnen het gebouw zelf wordt ook nog voorzien in de realisatie van 15 parkeerplaatsen. Tussen de initiatiefnemer en de gemeente Leeuwarden is de afspraak gemaakt dat dit aantal parkeerplaatsen voldoet voor dit specifieke project, dit vanwege het behouden van de bestaande (deels) garage. De met de gemeente overeengekomen parkeerbalans-berekening is als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing gevoegd.

Overzicht parkeerplaatsen buiten het gebouw

Overzicht parkeerplaatsen binnen het gebouw

Impressie parkeerplaatsen binnen het gebouw

4.10

Watertoets

Op 26 juni 2019 is via de website www.dewatertoets.nl de zogeheten watertoets uitgevoerd. Het plangebied bevindt zich binnen het beheersgebied van het Wetterskip Fryslân. De uitkomst is dat de korte procedure moet worden gevolgd. Het plan Bouw woongebouw Valeriusstraat 2 te Leeuwarden heeft een beperkte invloed op de wateraspecten die van belang kunnen zijn bij ruimtelijke plannen.

Dit betekent dat Wetterskip Fryslân voor de korte procedure standaard een wateradvies verstrekt. Wanneer noodzakelijk geacht ontvangt u op dit standaard wateradvies nog een aanvulling per email.

Waterparagraaf

Dit wateradvies geeft u handvatten om de uitkomsten en aandachtspunten van de watertoetsaanvraag mee te nemen in het opstellen van het ruimtelijke plan of besluit. Het is de bedoeling dat u op basis van dit document het plan uitwerkt. Uit de waterparagraaf moet duidelijk blijken wat voor wateraspecten van toepassing zijn en hoe u hier in het plan rekening mee houdt. Indien nodig verzoeken wij u om de wateraspecten te borgen op de Verbeelding en in de Regels van het plan. Ruimtelijke plannen hebben soms een lange doorlooptijd.

Tegelijkertijd ontstaan er soms veranderende inzichten in het beleid ten aanzien van de waterketen, waterkeringen en het watersysteem. Om te garanderen dat de juiste uitgangspunten worden toegepast in de planvorming hanteert het waterschap een uiterste houdbaarheidsdatum van maximaal 1 jaar. Wanneer deze termijn verstreken is kunt u contact opnemen met het waterschap voor een eventuele verlenging van nogmaals 1 jaar.

Wateraspecten en aandachtspunten

Hieronder staan de eventuele wateraspecten die van invloed zijn op het plan en aandachtspunten om mee rekening te houden.

Aandachtspunt: Vrij voor de boezem

Het plangebied ligt vrij voor de boezem. Dit wil zeggen dat het gebied niet is beschermd tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. Wij adviseren u om hiermee rekening te houden bij het bepalen van de aanleghoogte.

Toename verharding

Wij willen u verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is verboden zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m² onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m² in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies.

Ter plaatse is het terrein al volledig verhard, er is geen sprake van een toename aan verhard oppervlakte aanwezig.

Afronding watertoetsprocedure

In de besluitvormingsfase, ten tijde van het toesturen van het voorontwerp bestemmingsplan of ontwerp omgevingsvergunning, controleert Wetterskip Fryslân of de waterbelangen voldoende zijn meegenomen en geborgd in het ruimtelijke plan of besluit.

Het ontvangen watertoetsdocument is als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd.

4.11

M.E.R.-beoordeling

De milieueffectrapportage is een hulpmiddel om bij diverse procedures het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de 'moederprocedure'. Dit is de procedure op grond waarvan de besluitvorming plaatsvindt, bijvoorbeeld de bestemmingsplanprocedure, of een milieuvergunningsprocedure.

In het Besluit m.e.r., bijlage D, onder artikel 11 (Woningbouw, Stedelijke ontwikkeling, Industrierterreinen) staat onder artikel 11.3 genoemd dat een m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject (met inbegrip van winkelcentra of parkeerterreinen): indien:

De oppervlakte een aaneengesloten gebied betreft van 100 hectare en groter dan 2000 woningen betreft.

Qua aard, omvang en ligging is voorliggend ruimtelijk plan niet gelijk te stellen aan de betreffende en omschreven activiteit zoals bedoeld in het Besluit m.e.r.

Op 1 april 2011 heeft echter een wijziging van het Besluit m.e.r. plaatsgevonden. Daardoor is nu een beoordeling van een activiteit zoals die voorkomt op lijst D noodzakelijk, zelfs al is de omvang van de activiteit ver onder de drempelwaarde gelegen.

4.11.1 M.e.r.-aanmeldnotitie

Op 7 juli 2017 is een wetswijziging van het Besluit milieueffectrapportage inwerking getreden. Eén van de belangrijkste gevolgen van deze wetswijziging is dat vanaf 16 mei 2017 een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden aangevraagd door middel van een aanmeldnotitie.

Dit is een extra stap in de procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het nut van deze notitie is dat al in een vroeg stadium beoordeeld wordt of de activiteit belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. De beslissing van het bevoegd gezag of een milieueffectrapportage moet worden opgesteld, vindt plaats op basis van deze notitie.

Een aanmeldnotitie moet alleen worden opgesteld indien een particulier of een ondernemer de initiatiefnemer is van de voorgenomen activiteit. De notitie moet ingediend worden bij het bevoegd gezag.

Deze aanmeldnotitie is vormvrij, maar heeft wel een aantal inhoudelijke voorwaarden. De aanmeldnotitie moet in ieder geval informatie bevatten over de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten van de activiteit. Binnen zes weken nadat de initiatiefnemer deze informatie heeft verstrekt, moet het bevoegd gezag beslissen of een milieueffectrapportage moet worden opgesteld.

In tabelvorm wordt een kwalitatief oordeel geveld over de effecten op diverse milieufactoren, zoals in het voorgaande hoofdstuk is beschreven. Aan de hand van deze beoordeling wordt aangegeven of het opstellen van een milieueffectrapportage voor de genoemde plannen noodzakelijk geacht wordt.

Milieueffect	Effecten	Bijzonderheden
Archeologie	Geen effect te verwachten	Ter plaatse geldt geen archeologische dubbelbestemming
Bodem	Onderzoek uitgevoerd door HB Adviesbureau heeft uitgewezen dat er wel sprake is van een verontreiniging in de bodem maar er zijn geen verdere saneringen noodzakelijk.	
Ecologie	Onderzoek uitgevoerd door Alcedo Natuurprojecten heeft aangetoond dat er, mits rekening wordt gehouden met de aanbevelingen vanuit het onderzoek, geen belemmeringen zijn voor het aspect ecologie.	

Geluid	Onderzoek van bureau Noorman heeft uitgewezen dat het plan uitvoerbaar is na het verkrijgen van een ontheffing hogere grenswaarde	De hogere grenswaarde zal door de gemeente worden verleend.
Bedrijven en milieuzonering	Er is geen milieuhinder te verwachten.	Er is sprake van voldoende milieuzonering bij het project.
Luchtkwaliteit	Het project heeft geen significant nadelige effecten op de luchtkwaliteit.	Het project is gezien de omvang aan te merken als een zogeheten 'Nibm' project.
Verkeer en vervoer	De omringende wegen kunnen de verkeersstromen aan en parkeren geschiedt bijna volledig op eigen terrein.	
Water	Er zijn geen significant nadelige effecten op water te verwachten.	De watertoets is uitgevoerd er is sprake van de korte procedure waarbij er een beperkte invloed op de wateraspecten die van belang kunnen zijn bij ruimtelijke plannen aanwezig is.

Middels voorliggende m.e.r.-beoordeling zijn de verwachte milieueffecten van de voorgenomen activiteit overeenkomstig de beoordelingscriteria van bijlage III bij de Europese Richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten' in beeld gebracht.

Uit deze effectbeoordeling blijkt dat er geen significant negatieve milieueffecten te verwachten zijn bij uitvoering van de voorgenomen activiteit. De algehele conclusie is dan ook dat voor de gekozen Wabo-procedure er geen m.e.r.-plicht geldt en er dus geen MER hoeft te worden opgesteld.

5 Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De aanvraag omgevingsvergunning doorloopt de in de Wabo voorgeschreven procedure. Dit betekent dat de aanvraag gedurende zes weken ter inzage ligt voor zienswijzen. Tijdens deze periode bestaat voor een ieder de mogelijkheid voor het indienen van zienswijzen. Aan de hand van de ingekomen zienswijzen kan het plan eventueel worden aangepast. De indieners van de zienswijzen worden hiervan op de hoogte gehouden. Tegen de omgevingsvergunning is beroep mogelijk bij de rechtbank en hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

De ambtelijke kosten worden gedekt uit leges en een overeenkomst ambtelijke kosten gesloten tussen initiatiefnemer en gemeente Leeuwarden. De eventuele planschade wordt betaald door de initiatiefnemer. Voorts wordt het project volledig gefinancierd door de initiatiefnemer en er is geen aanleiding om te veronderstellen dat deze niet over voldoende financiële middelen beschikt om dit project te realiseren.

Projectgegevens

Project : Het bouwen van een woongebouw
Projectnummer : RB 40.021
Versie : 01
Datum : 29 mei 2020

RooBeek Advies

Nautilusstraat 7b
7821 AG Emmen
www.roobeek-advies.nl

Formulierversie
2019.01

Aanvraaggegevens

Publiceerbare aanvraag/melding

Aanvraagnummer	4466137
Aanvraagnaam	De Zeeuw Vastgoed BV - Nieuwbouw 50 Appartementen
Uw referentiecode	P075-F02
Ingediend op	07-06-2019
Soort procedure	Reguliere procedure
Projectomschrijving	Herontwikkeling van de voormalige garage De Zeeuw, geadresseerd Sem Dresdenstraat 47 (voorheen 3) Het realiseren van 50 Wooneenheden (appartementen en studio's), waarvoor een deel van de bestaande bebouwing wordt gesloopt (slopmelding 11029664). Het Revitaliseren van het bestaande gedeelte van de garage naar berging- en opstalruimte (auto'en fietsen).
Opmerking	-
Gefaseerd	Nee
Blokkerende onderdelen weglaten	Ja
Kosten openbaar maken	Nee
Bijlagen die later komen	Ruimtelijke Onderbouwing bureau Roobeek Constructieve uitgangspunten Ontwerp Installatieconcept + EPC Uitwerking BVO/GBO Bouwbesluittoetsing Ventilatie en daglicht Brandrapportage + tekeningen (veiligheid) Bodemadvies + sonderingen (fund. advies) Bodemonderzoeken (Beheersmaatregelen) Geluidrapportage en advies (wering) MPG rapportage V&G plan Bouwplaatsinrichting (tekening) Gelijkwaardigheid vuurlastberekening en vluchtweglengte (afstand)
Bijlagen n.v.t. of al bekend	Kwaliteitsverklaringen bouwmaterialen
Bevoegd gezag	
Naam:	Gemeente Leeuwarden
Bezoekadres:	Oldehoofsterkerkhof 2 8911 DH Leeuwarden
Postadres:	Postbus 21000 8900 JA Leeuwarden

Telefoonnummer: 14 058

E-mailadres: vergunningen@leeuwarden.nl

Website: www.leeuwarden.nl

Bereikbaar op: Maandag-vrijdag: 8.30 - 17.00 uur. Don.: tot 19.30

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Locatie van de werkzaamheden

Werkzaamheden en onderdelen

Nieuw kozijn plaatsen of bestaand kozijn of gevelpaneel veranderen

- Bouwen

Woning bouwen

- Bouwen

Bijlagen

Locatie

1 Kadastraal perceelnummer

Burgerlijke gemeente	Leeuwarden
Kadastrale gemeente	Leeuwarden
Kadastrale sectie	D
Kadastraal perceelnummer	5774
Bouwplannaam	Sloop/Nieuwbouw 50 Appartementen
Bouwnummer	47
Gelden de werkzaamheden in deze aanvraag/melding voor meerdere adressen of percelen?	☒ Ja ☐ Nee
Specificatie locatie	Richard Holstraat 1

3 Aanvulling locatieaanduiding

Coördinatenstelsel	☒ RD ☐ ETRS89 / WGS84 ☐ Kilometerraai
X-coördinaat	181203,57
Y-coördinaat	580603,13

4 Toelichting

Eventuele toelichting op locatie	Huisnummering Sem Dresdenstraat van de (her)ontwikkeling (bestaand gebouw) is recentelijk gewijzigd van 3 naar 47
----------------------------------	---

Bouwen

Nieuw kozijn plaatsen of bestaand kozijn of gevelpaneel veranderen

1 De bouwwerkzaamheden

Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

- ☐ Het wordt geheel vervangen
☒ Het wordt gedeeltelijk vervangen
☐ Het wordt nieuw geplaatst

Eventuele toelichting

Gevelinvullingen in de bestaande te revitaliseren gevels worden de kozijnen en metselwerk aangeheeld en rotte kozijnen vervangen. Voor de nieuwe inrit wordt een nieuwe overhedeur geplaatst (slopmelding is afgegeven voor het verwijderen van het metselwerk).
2x overhedeur verwijderen en metselwerk met nieuwe kozijnen als bestaand plaatsen.

Hebt u voor deze bouwwerkzaamheden al eerder een vergunning aangevraagd?

- ☐ Ja
☒ Nee

2 Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?

Hoofdgebouw

3 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Onderdelen	Materiaal	Kleur
Gevels	als bestaand	als bestaand
- Plint gebouw	als bestaand	als bestaand
- Gevelbekleding	als bestaand	als bestaand
- Borstweringen	als bestaand	als bestaand
- Voegwerk	als bestaand	als bestaand
Kozijnen	als bestaand	als bestaand
- Ramen	als bestaand	als bestaand
- Deuren	als bestaand	als bestaand
- Luiken	als bestaand	als bestaand

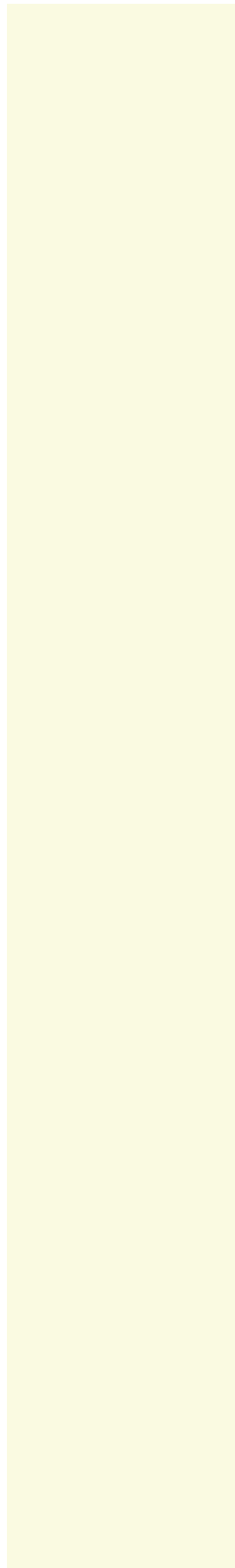
Vul hier overige onderdelen en bijbehorende materialen en kleuren in.

Zie aangeleverde tekeningen dd. 7 juni 2019

4 Mondeling toelichten

Ik wil mijn bouwplan mondeling toelichten voor de welstandscommissie/stadsbouwmeester.

- ☒ Ja
☐ Nee

Bouwen

Woning bouwen

1 Woonboten en drijvende objecten

Betreft de woning een woonboot of ander drijvend object met een woonfunctie?

- ☐ Ja
☒ Nee

2 Woning

Gaat het om de bouw van één of meer woningen?

- ☒ Ja
☐ Nee

Voor welke functie wordt de woning gebouwd?

- ☒ Eigen bewoning
☐ Zorgwoning
☐ Anders

Is er sprake van particulier opdrachtgeverschap?

- ☒ Ja
☐ Nee

3 De bouwwerkzaamheden

Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

- ☐ Het wordt geheel vervangen
☒ Het wordt gedeeltelijk vervangen
☐ Het wordt nieuw geplaatst

Eventuele toelichting

De demarcatie (AS-0) is aangegeven op de situatietekening BA-001SIT vanaf deze demarcatie wordt de bestaande dakconstructie en gevelinvulling gesloopt tot AS-6. Vanaf deze AS-6 tot AS-7 wordt de bestaande geheel gesloopt en vervangen door nieuwbouw appartementen.

Hebt u voor deze bouwwerkzaamheden al eerder een vergunning aangevraagd?

- ☐ Ja
☒ Nee

4 Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?

Terrein

5 Bruto vloeroppervlakte bouwwerk

Verandert de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?

- ☒ Ja
☐ Nee

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

1280

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

5040

6 Bruto inhoud bouwwerk

- Verandert de bruto inhoud van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden? ☒ Ja
☐ Nee
- Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden? 8547
- Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden? 18243

7 Oppervlakte bebouwd terrein

- Verandert de bebouwde oppervlakte van het terrein na uitvoering van de bouwwerkzaamheden? ☒ Ja
☐ Nee
- Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden? 1280
- Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden? 1430

8 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

- Gaat het om een seizoensgebonden bouwwerk? ☐ Ja
☒ Nee
- Gaat het om een tijdelijk bouwwerk? ☐ Ja
☒ Nee

9 Gebruik

- Waar gebruikt u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor? ☐ Wonen
☒ Overige gebruiksfuncties
- Geef aan waar u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor gebruikt. Enkelbestemming Bedrijf
- Waar gaat u het bouwwerk voor gebruiken? ☒ Wonen
☐ Overige gebruiksfuncties
- Wat wordt de gebruiksoppervlakte van de woning in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden? 3700
- Wat wordt de vloeroppervlakte van het verblijfsgebied van de woning in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden? 3150

10 Huurwoningen

- Wat is het aantal huurwoningen waarvoor een vergunning wordt aangevraagd? 50
- Wat is het aantal huurwooneenheden waarvoor een vergunning wordt aangevraagd? 0

11 Koopwoningen

- Wat is het aantal koopwoningen waarvoor een vergunning wordt aangevraagd? 0

Wat is het aantal
koopwooneenheden waarvoor een
vergunning wordt aangevraagd?

0

12 Algemeen

Bent u na voltooiing van de
werkzaamheden bewoner van het
bouwwerk?

☐ Ja
☒ Nee

13 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Onderdelen	Materiaal	Kleur
Gevels	Metselwerk	monster, rood/bruin
- Plint gebouw	overeenkomstig best	gekeimd wit RAL9010
- Gevelbekleding	steenstrips	klampmuur monster
- Borstweringen	glas of hekwerk	glas, RAL 9004
- Voegwerk	overeenkomstig best	monster, grijs
Kozijnen	alu of kunstof (ext)	RAL9004
- Ramen	alu of kunstof (ext)	RAL9004
- Deuren	alu of kunstof (ext)	RAL9004
- Luiken		
Dakgoten en boeidelen	beton of alu	gekeimd wit RAL9010
Dakbedekking	kunststof	wit RAL9010

Vul hier overige onderdelen en
bijbehorende materialen en kleuren
in.

waterslagen alu of zink RAL9004
brandpuien (int) hout RAL9010
kozijnen (int) hout RAL 9004
ramen (int) hout RAL 9004
deuren (int) hout RAL9004

14 Mondeling toelichten

Ik wil mijn bouwplan
mondeling toelichten voor
de welstandscommissie/
stadsbouwmeester.

☒ Ja
☐ Nee

Bijlagen

Formele bijlagen

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
1873_BA_DE_ZEE-UWGARAGE_A3_201-90607_.pdf	1873 BA DE ZEEUWGARAGE_A3-0607.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-000SIT_.pdf	1874 BA-000SIT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-001SIT_.pdf	1874 BA-001SIT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-010PLT_.pdf	1874 BA-010PLT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
1874_BA-020PLT_pdf	1874 BA-020PLT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-021PLT_pdf	1874 BA-021PLT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-022PLT_pdf	1874 BA-022PLT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-023PLT_pdf	1874 BA-023PLT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-024PLT_pdf	1874 BA-024PLT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand	2019-06-07	In behandeling

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
		Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken		
1874_BA-025PLT_pdf	1874 BA-025PLT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-030PLT_pdf	1874 BA-030PLT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-031PLT_pdf	1874 BA-031PLT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-050GVL_pdf	1874 BA-050GVL.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-060GVL__pdf	1874 BA-060GVL .pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening	2019-06-07	In behandeling

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
		en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken		
1874_BA-061GVL_pdf	1874 BA-061GVL.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-062GVL_pdf	1874 BA-062GVL.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-070DRS_pdf	1874 BA-070DRS.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-080DRS_pdf	1874 BA-080DRS.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening	2019-06-07	In behandeling

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
		en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken		
1874_BA-081DRS_pdf	1874 BA-081DRS.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BA-082DRS_pdf	1874 BA-082DRS.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BT-000SIT_pdf	1874 BT-000SIT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BT-010PLT_pdf	1874 BT-010PLT.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling
1874_BT-050GVL_pdf	1874 BT-050GVL.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
		Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken		
1874_BT-070DRS_pdf	1874 BT-070DRS.pdf	Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening eenvoudige bouwwerken Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken Welstand Bestemmingsplan, beheersverordening en bouwverordening complexere bouwwerken Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2019-06-07	In behandeling

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervaelvoudigen, openbaar te maken en te verwezenlijken zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MARCH

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING

OMSCHRIJVING
MATERIALENSTAAT

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MARCH

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING

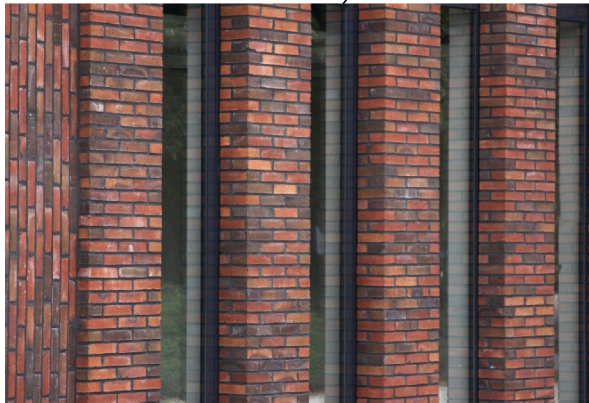
OMSCHRIJVING
MATERIALENSTAAT

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

Metselwerk, bijpassend als bestaand, voegen max. 8mm, kleur en type ntb

Referentie principe negge, 200mm diep / 100mm

Referentie stand en liggend metselwerk

Gevelvullingen in klampverband

Principe architectonisch detail bovenzijde negge; betonlatei + steenstrips metselwerk

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING

OMSCHRIJVING
MATERIENSTAAT

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

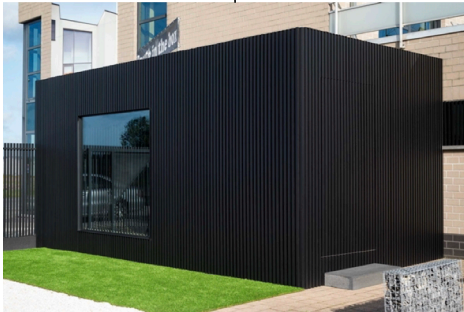
Aluminium kozijnen, type RT72,
/ kunststof kozijnen RAL 7024, mat,
korrelstructuur, aanzichtbreedte
max. 70mm, triple (binnen) beglazing

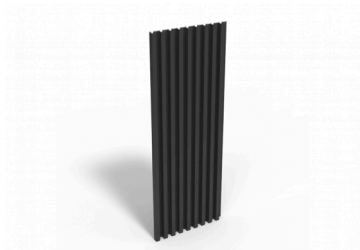
Aluminium waterslagen, RAL 7024

Bestaande betonstructuur, wit kiemen
RAL 9010

Aluminium gevelbekleding, ral 7024

Verticaal, blokvormig ral 7024

Balkon, staal, RAL 9004,
Verzinkt, 3laags poedercoating,
mat, korrelstructuur
Glazen balustrade

Betonnen waterslag, Antraciet

Stripstalen balustrade, verzinkt,
3laags poedercoating
RAL 9004, mat, korrelstructuur

Vrijdragend geïsoleerd gevelement,
aluminium, wit RAL 9010, Meilof Riks o.g.w.

MATERIALENSTAAT

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervaelvoudigen, openbaar te maken en te vervezenlijken zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

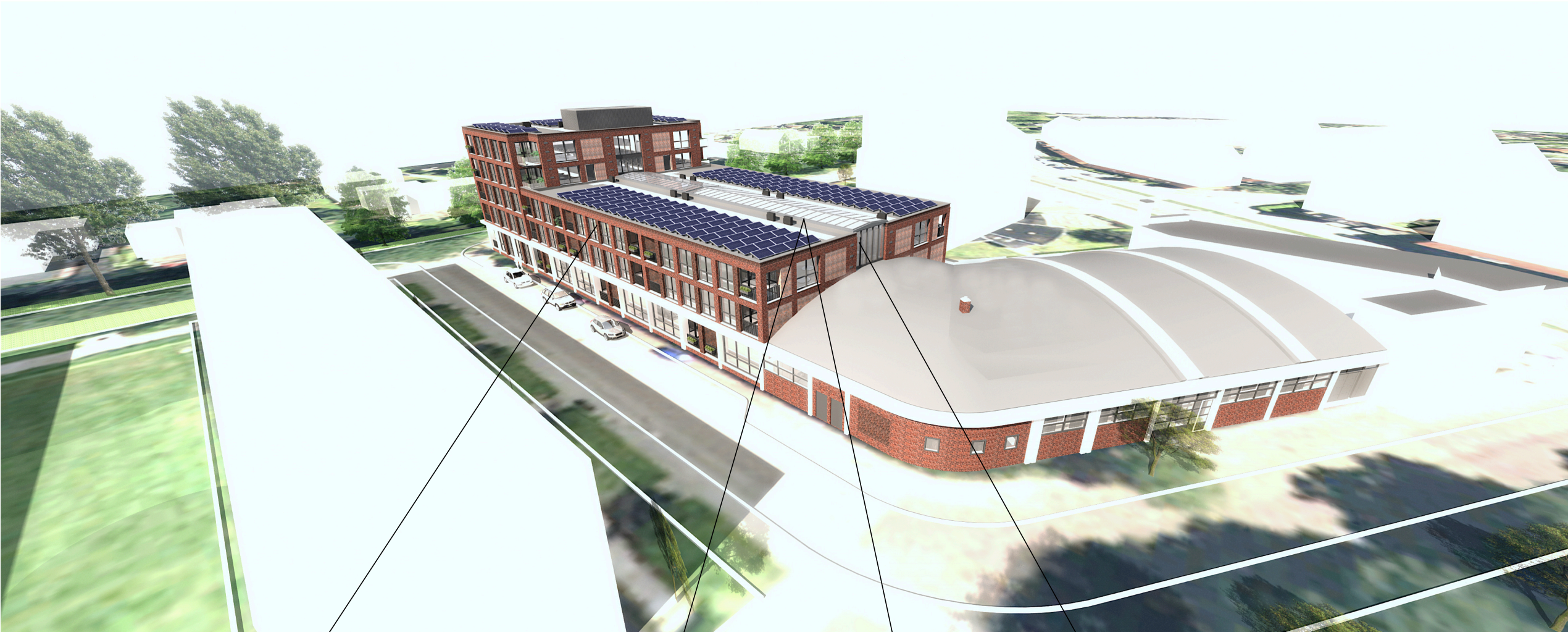
DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING

OMSCHRIJVING
MATERIALENSTAAT

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

Aluminium waterslag, RAL 9004

Lichtstraat, Velux o.g.w. RAL 9004

Lichtstraat

Vogelkast, beton, ingemetseld type, n.t.b.

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING

OMSCHRIJVING
MATERIALENSTAAT

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

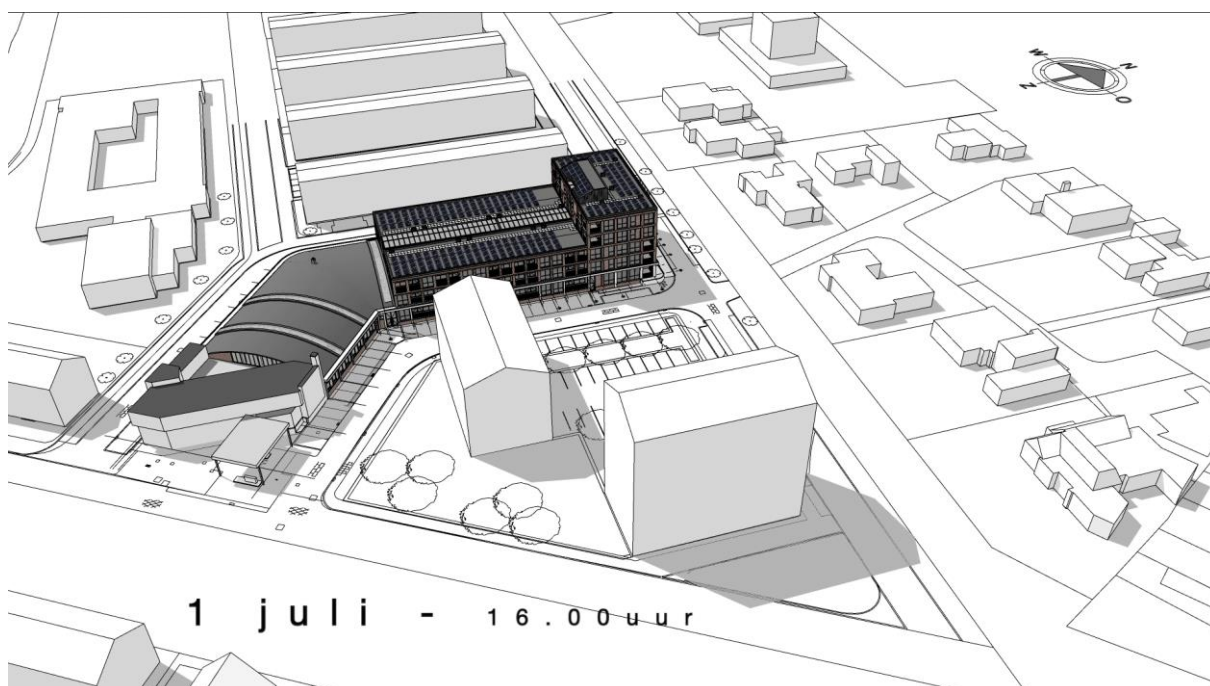
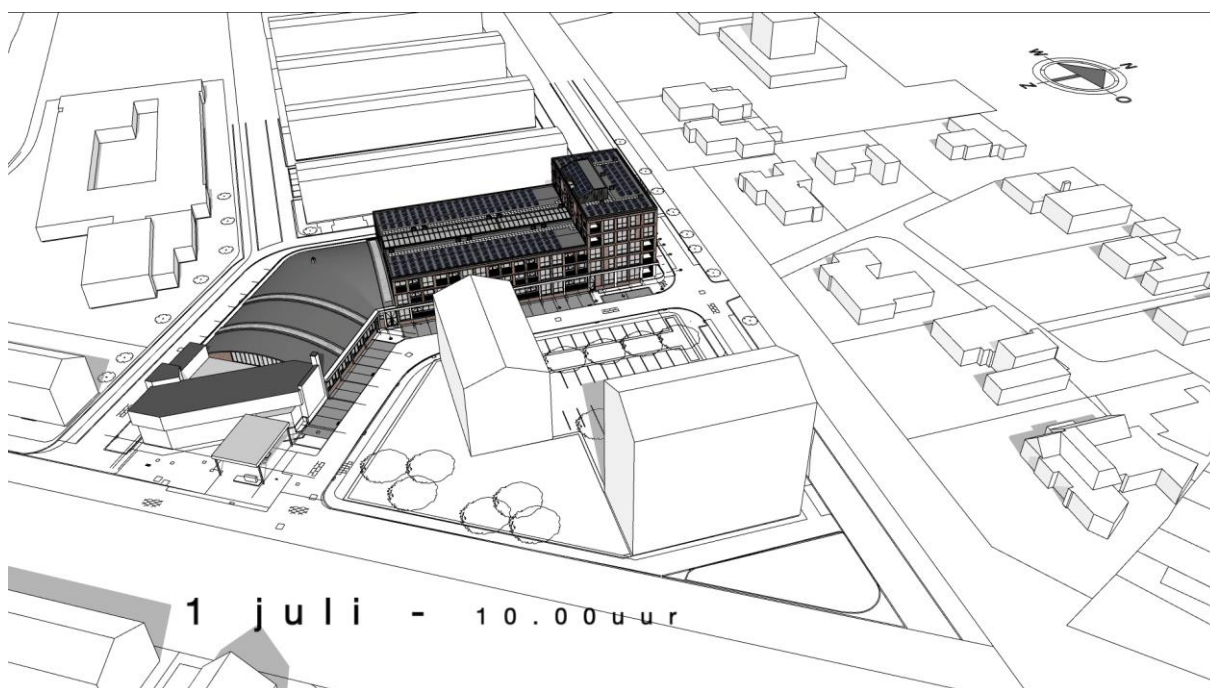
2.9 ZONSTUDIE DE ZEEUW

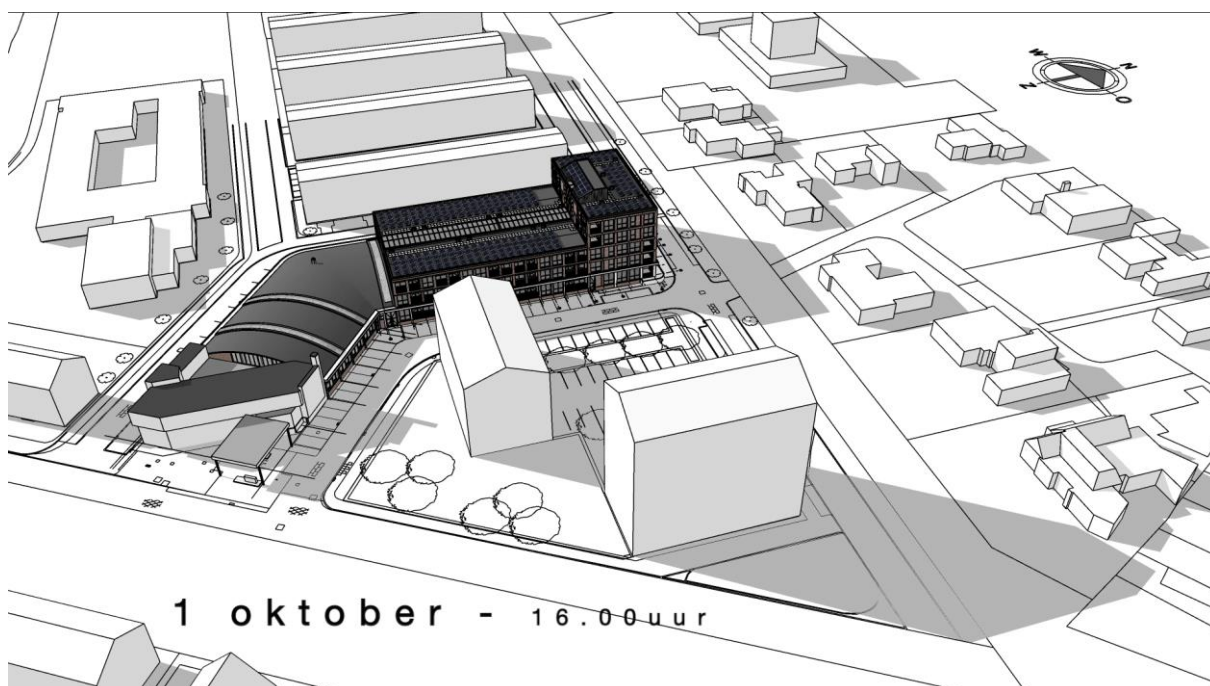
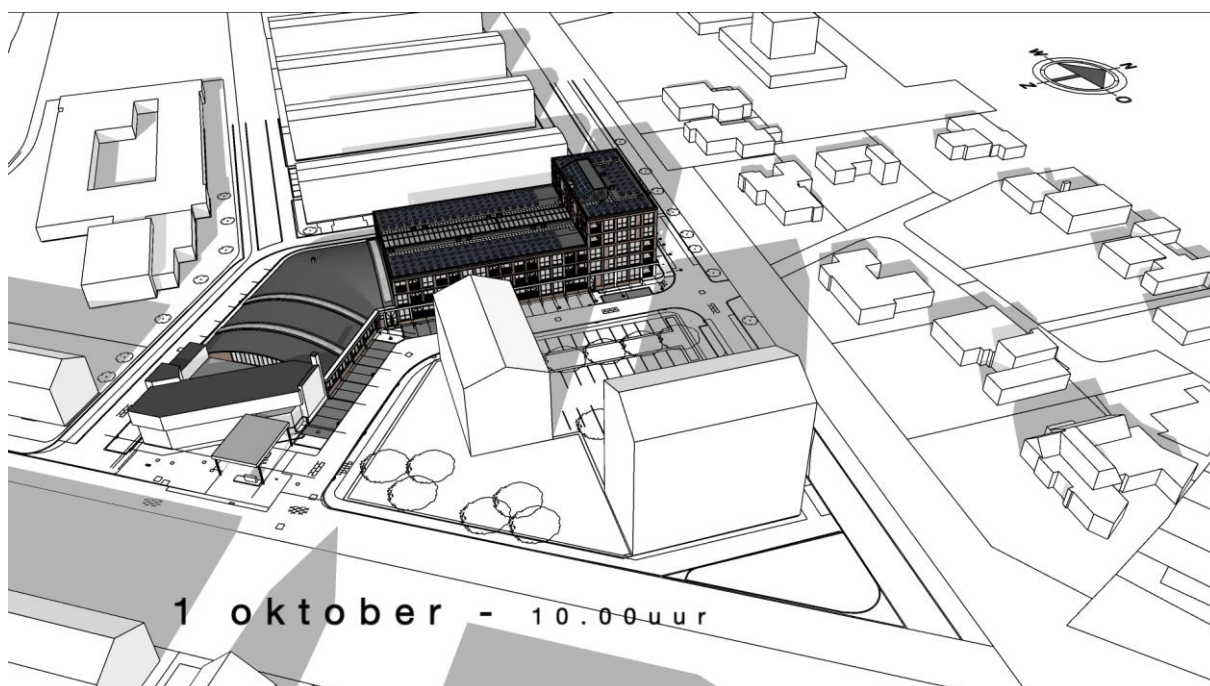

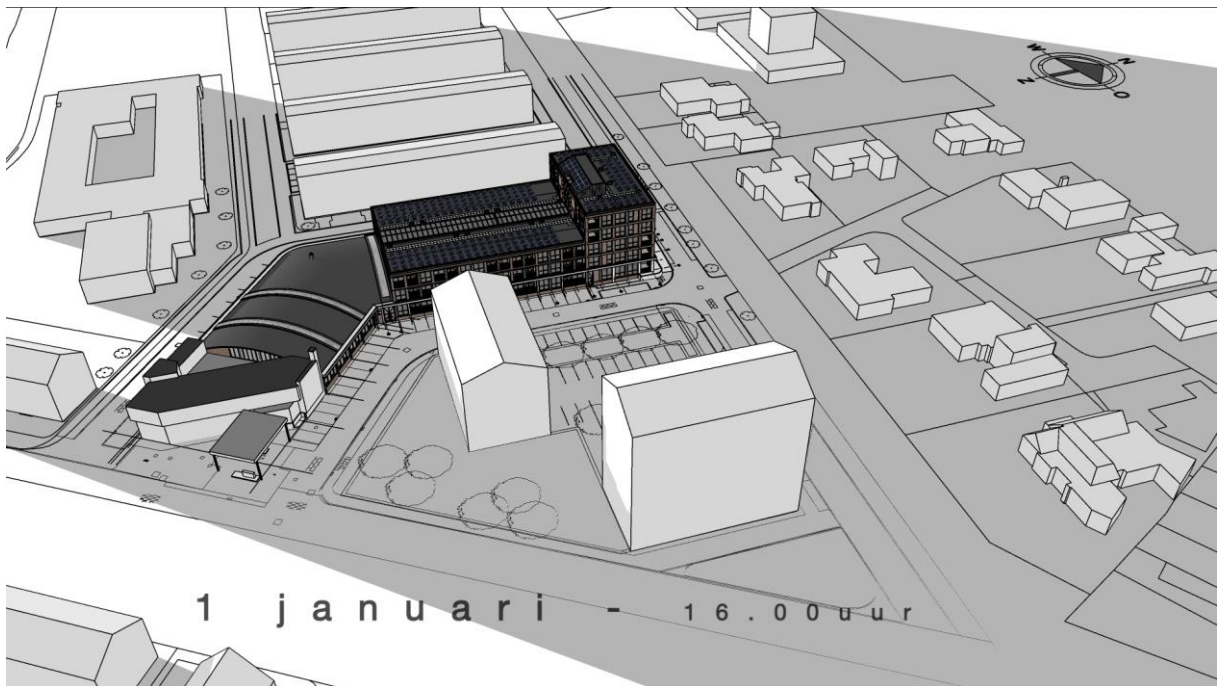
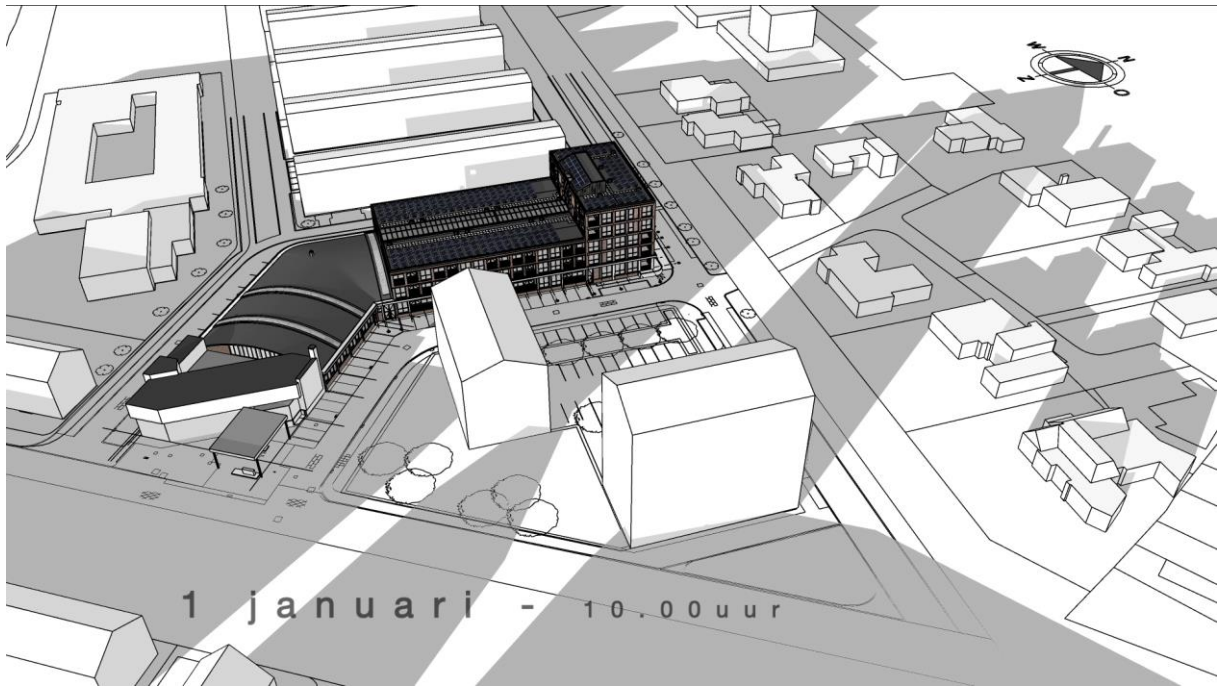
PROJECTOMVANG	Nieuwbouw 50 appartementen - Leeuwarden
OPDRACHTGEVER	De Zeeuw Vastgoed BV
ONTWIKKELING	IQTA Projectontwikkeling BV
ARCHITECT	FARSK architectuur
AANNEMER	-
OPLEVERING	2021

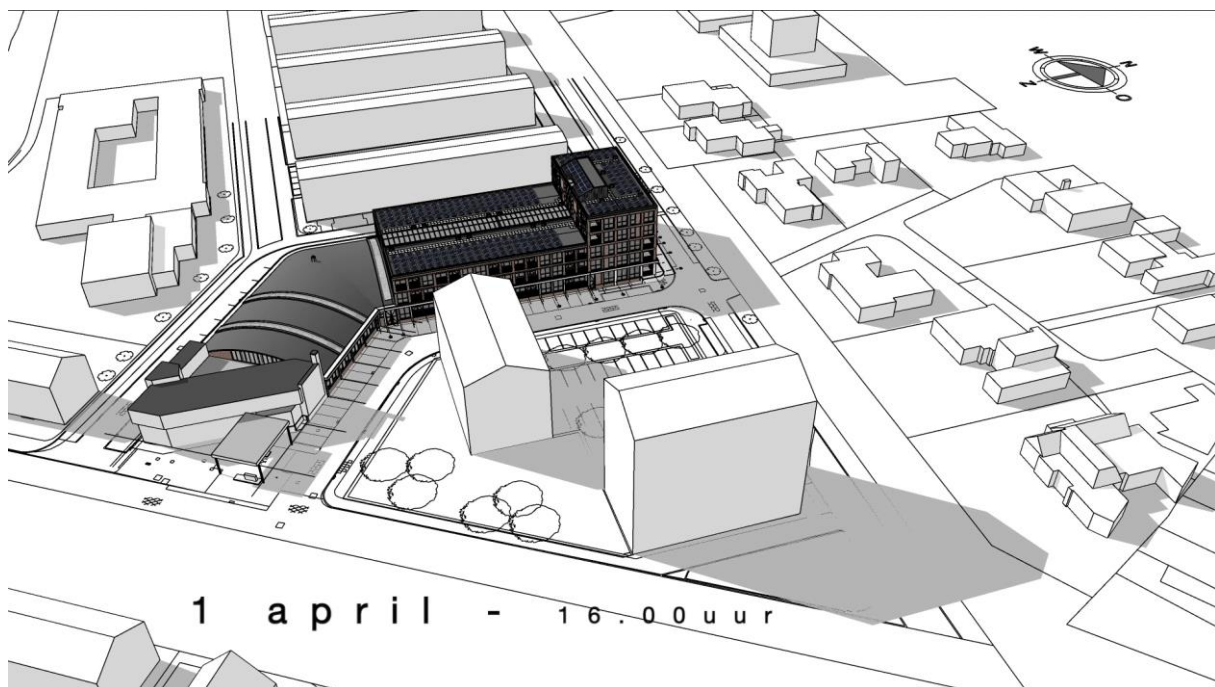
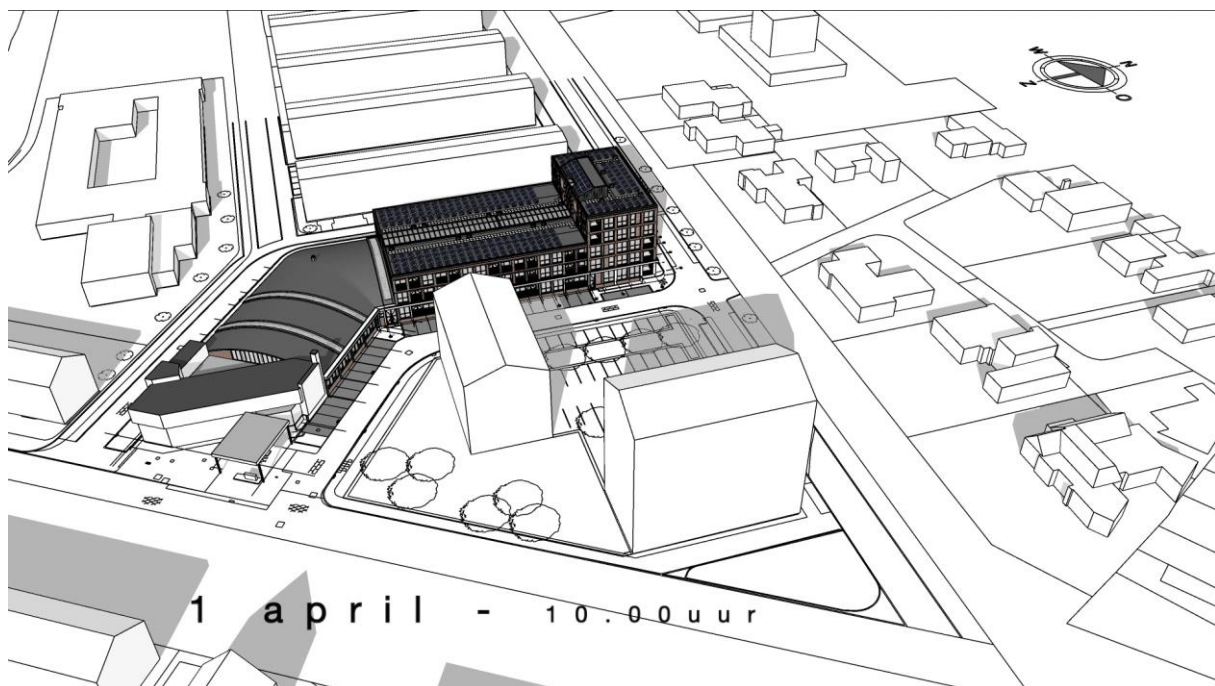
IQTA

ONTWIKKELEN MET GEVOEL

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervalsen, openbaar te maken en te verspreiden zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

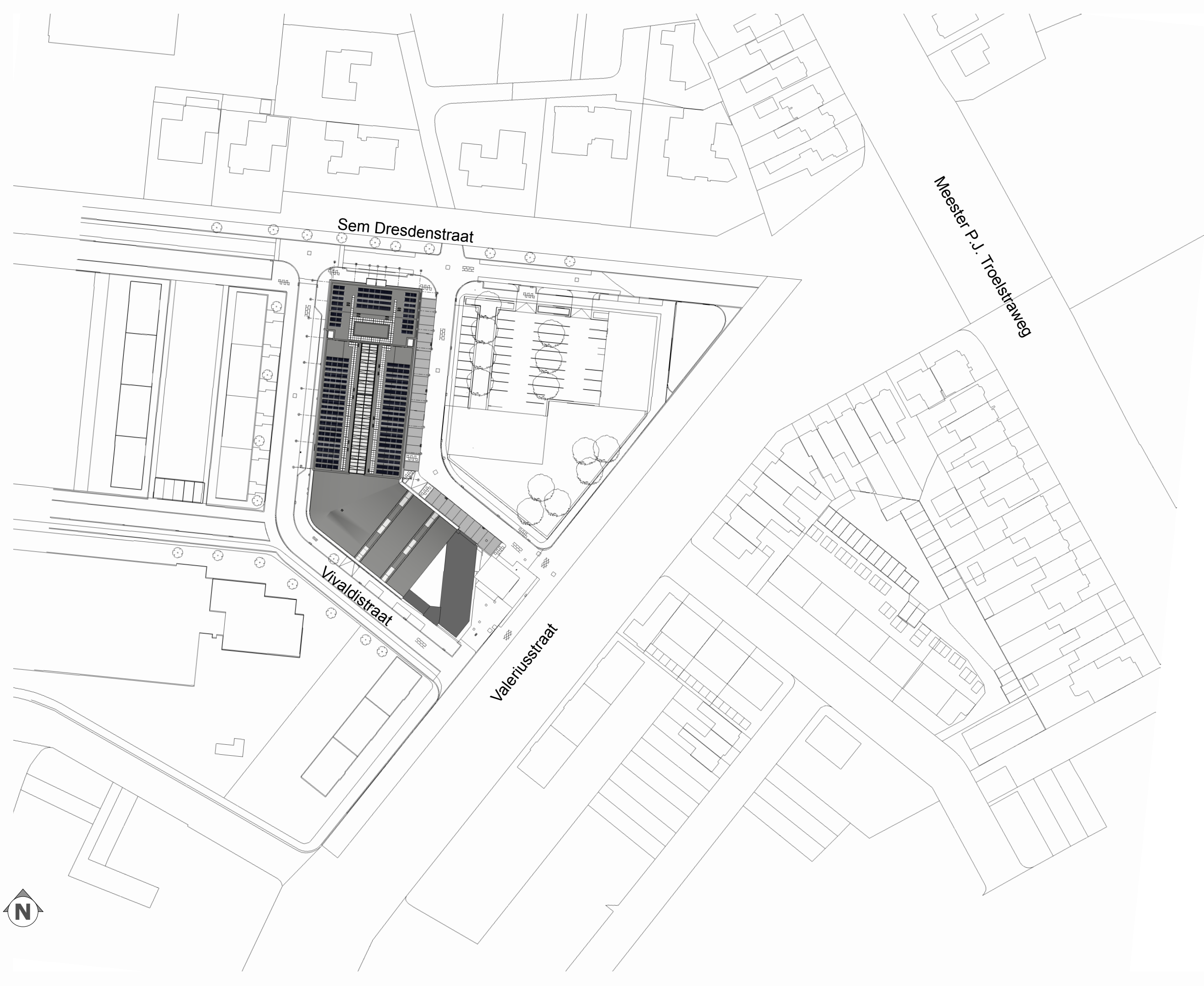
OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervaelvoudigen, openbaar te maken en te verwezenlijken zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
SITUATIE

SCHAAL 1:1000
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

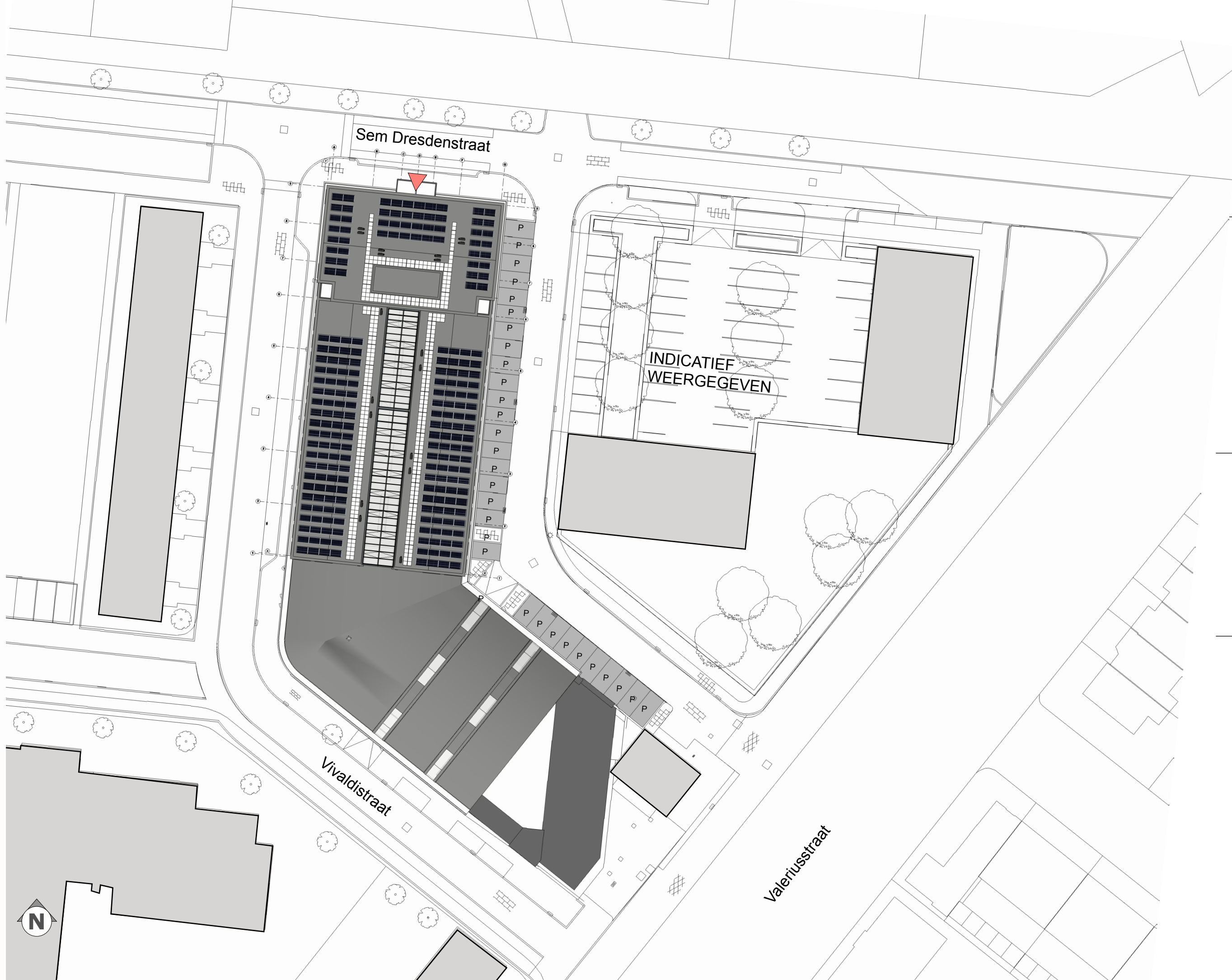
DATUM
29 MEI 2020

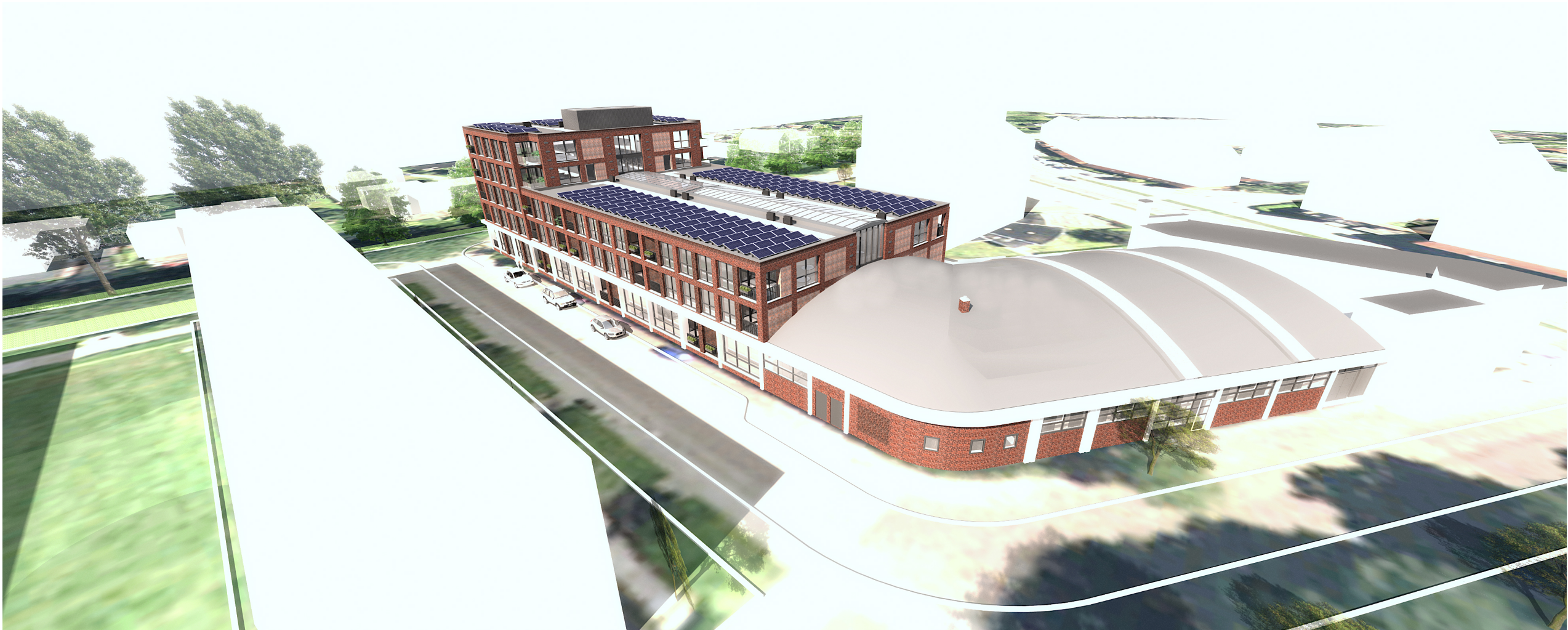
WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
SITUATIE

SCHAAL 1:500
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervaelvoudigen, openbaar te maken en te verwezenlijken zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
OVERVIEW ZUID-WEST

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
RICHARD HOLSTRAAT

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MARCH

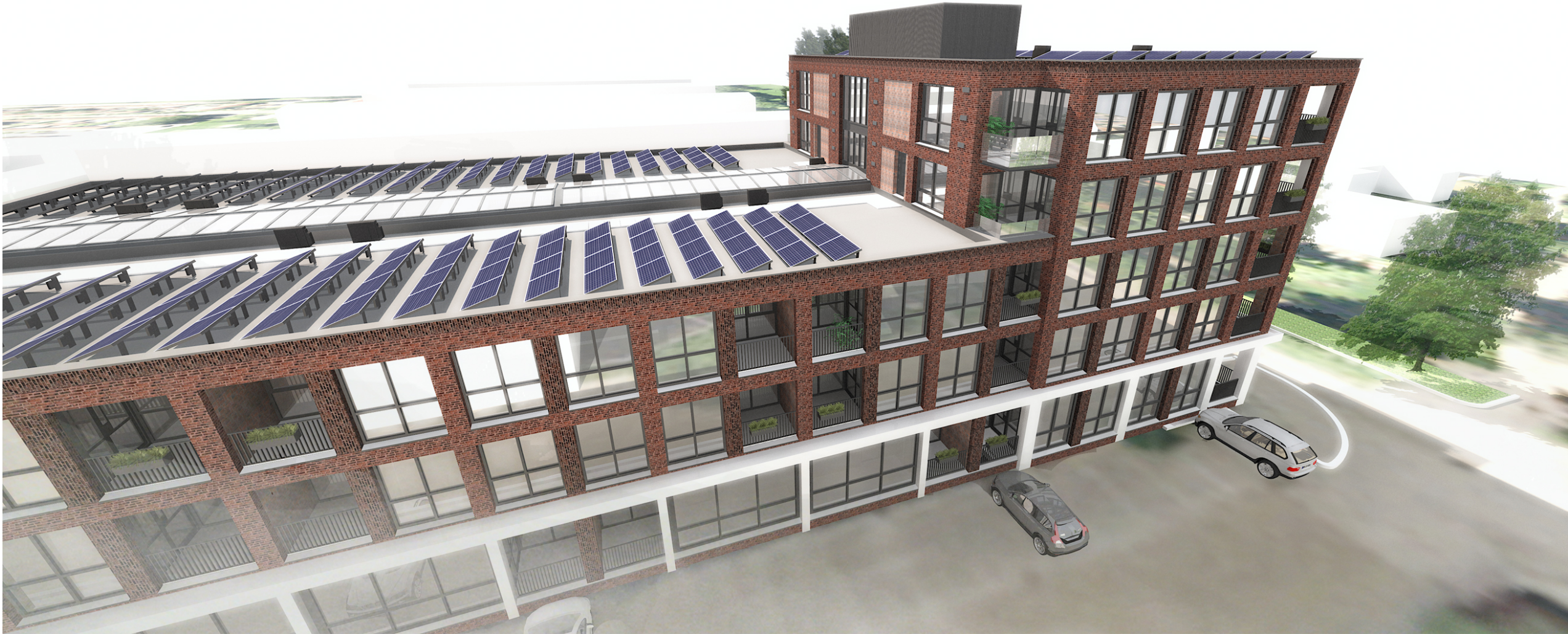
DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
SEM DRESDENSTRAAT

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervaelvoudigen, openbaar te maken en te verwezenlijken zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
RICHARD HOLSTRAAT

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekering en / of dit ontwerp te vervalsen, openbaar te maken en te verspreiden zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
SEM DRESDENSTRAAT

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervaelvoudigen, openbaar te maken en te verwezenlijken zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

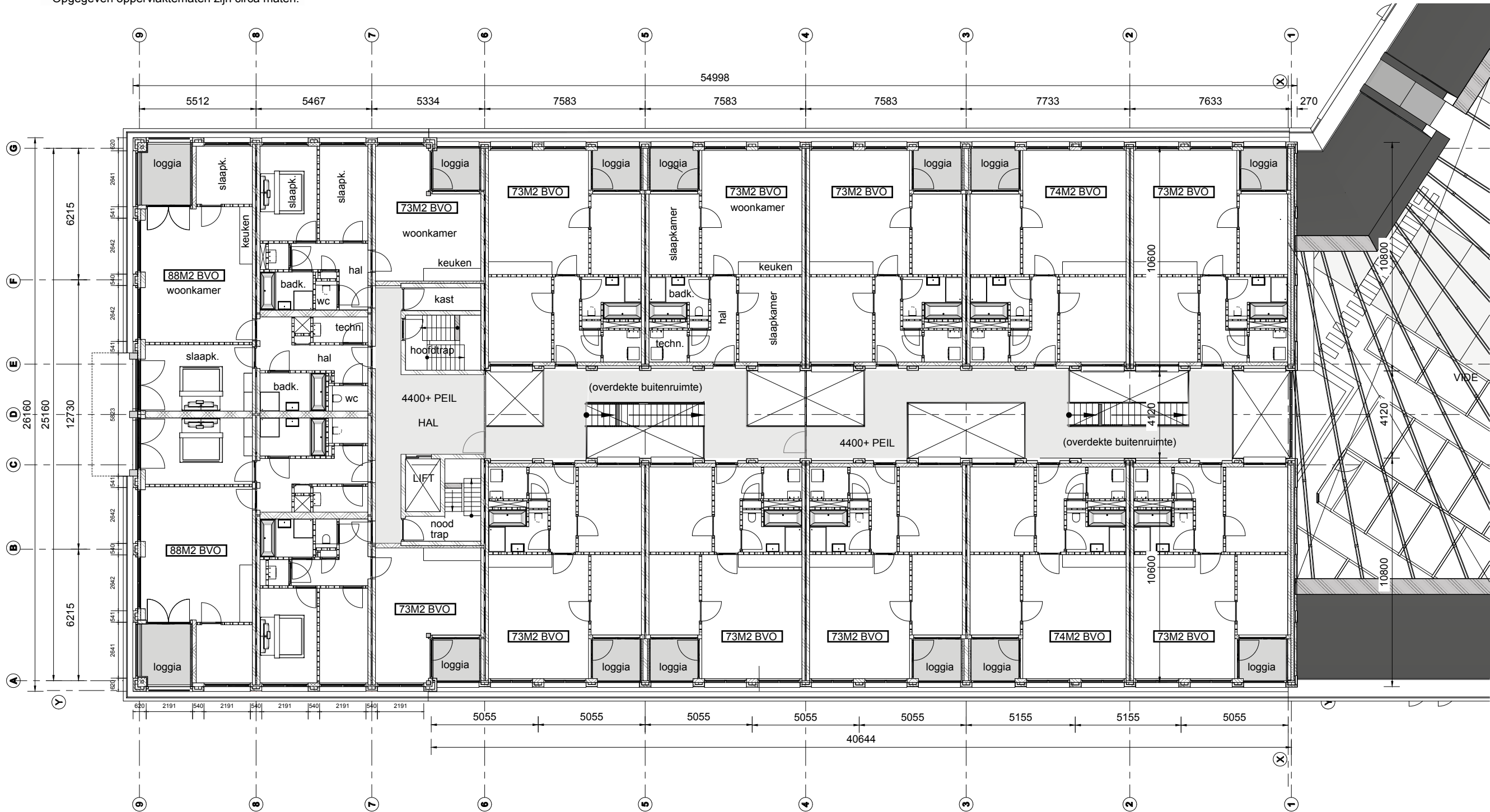
OMSCHRIJVING
OVERDEKTE BINNENRUIMTE

SCHAAL NVT
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

* Opgegeven oppervlaktelaten zijn circa maten.

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013. Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te verspreiden, openbaar te maken en te verspreiden zonder toestemming van de architect (DNF art. 46 lid 1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MARCH

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

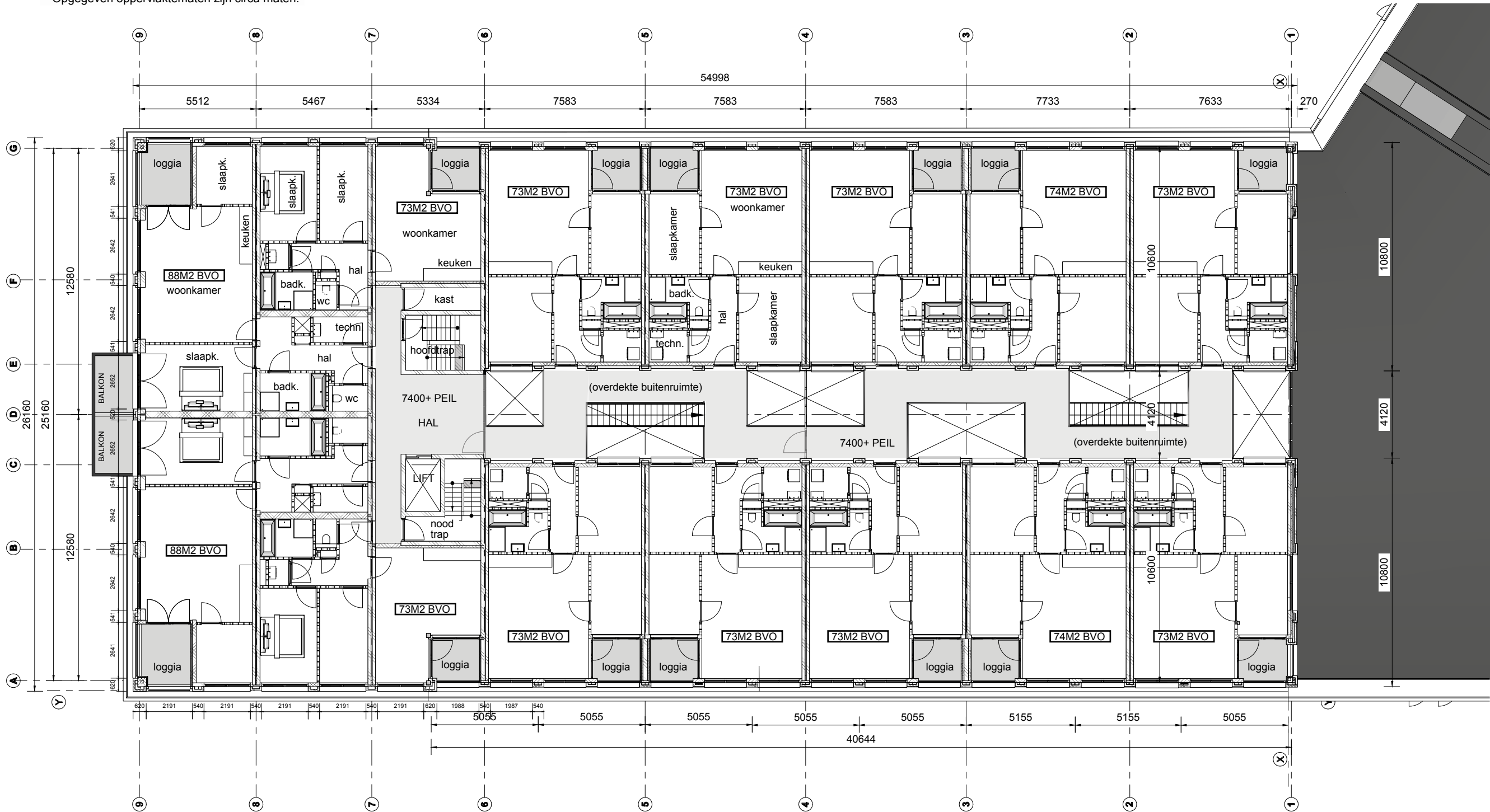
OMSCHRIJVING
1E VERDIEPING

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

* Opgegeven oppervlaktelaten zijn circa maten.

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013. Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te verspreiden, openbaar te maken en te verspreiden zonder toestemming van de architect (DNF art. 46 lid 1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

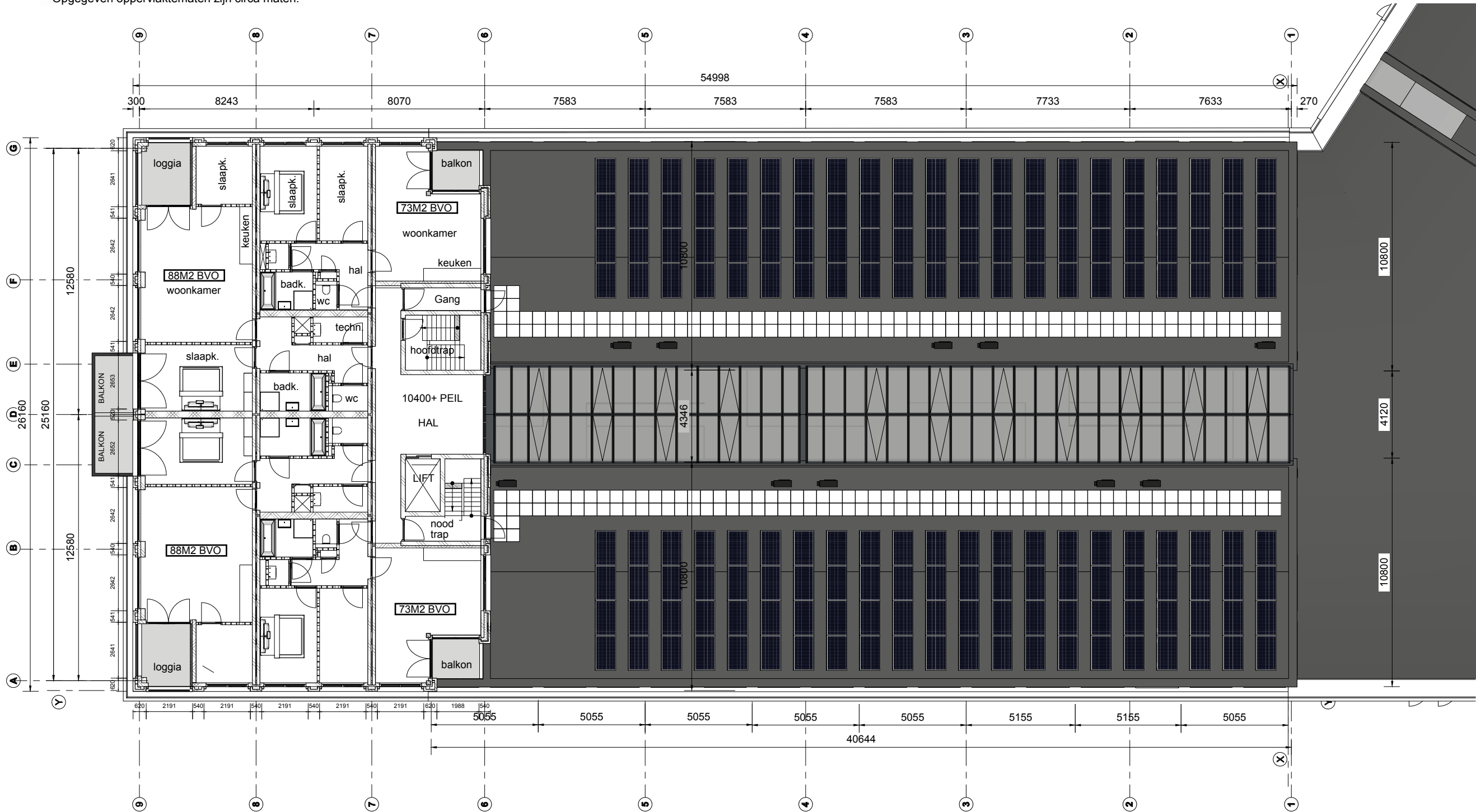
WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
2E VERDIEPING

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

* Opgegeven oppervlaktelaten zijn circa maten.

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013. Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te versimpeligen, openbaar te maken en te versimpeligen zonder toestemming van de architect (DNF art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

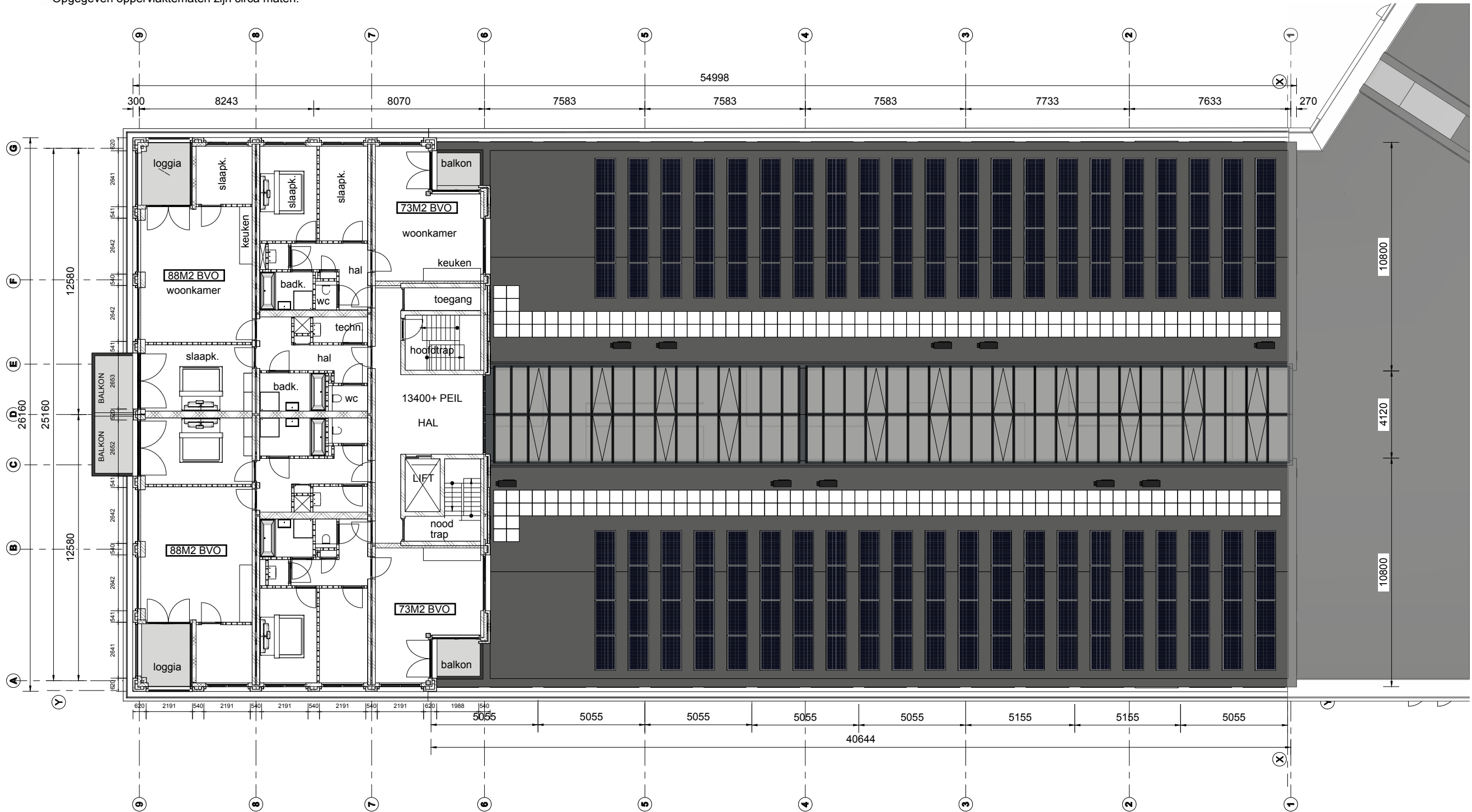
OMSCHRIJVING
3E VERDIEPING

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

* Opgegeven oppervlaktelaten zijn circa maten.

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervoelvoudigen, openbaar te maken en te verwezenlijken zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

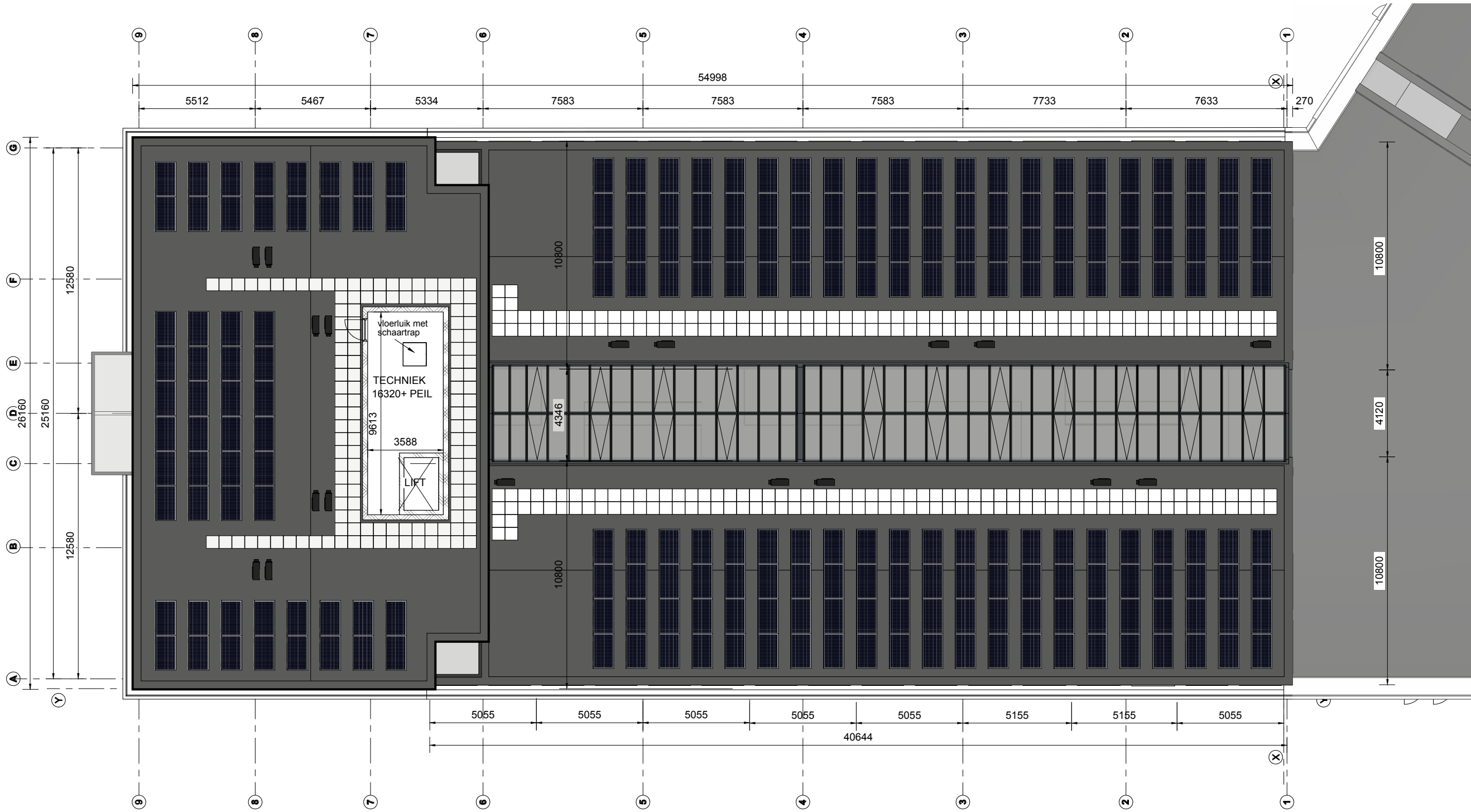
DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
4E VERDIEPING

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervoelvoudigen, openbaar te maken en te verwezenlijken zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

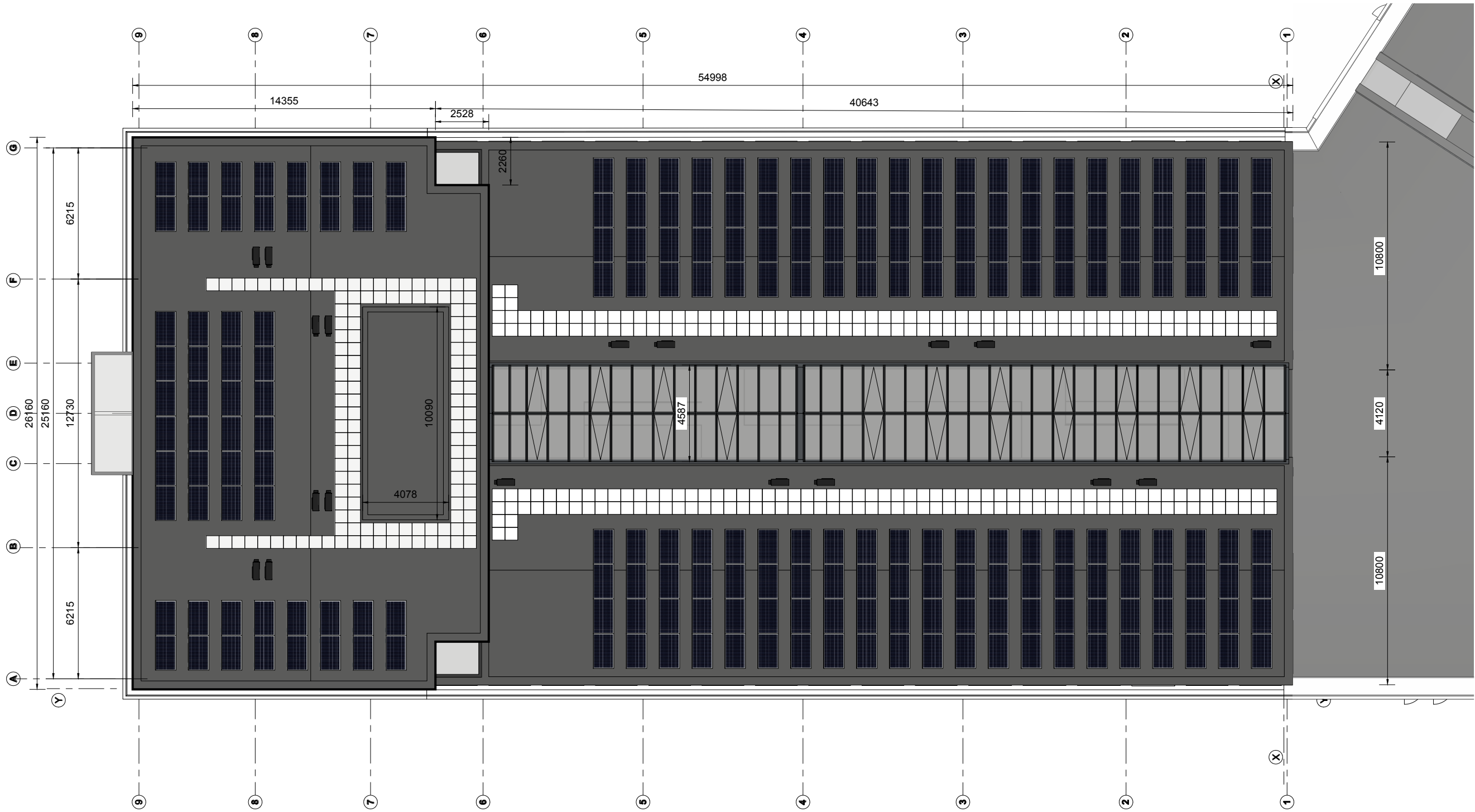
DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
5E VERDIEPING

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te versimpelen, openbaar te maken en te versimpelen zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
DAK VERDIEPING

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

OOSTGEVEL

NOORDGEVEL

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
ZUID- & WESTGEVEL

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

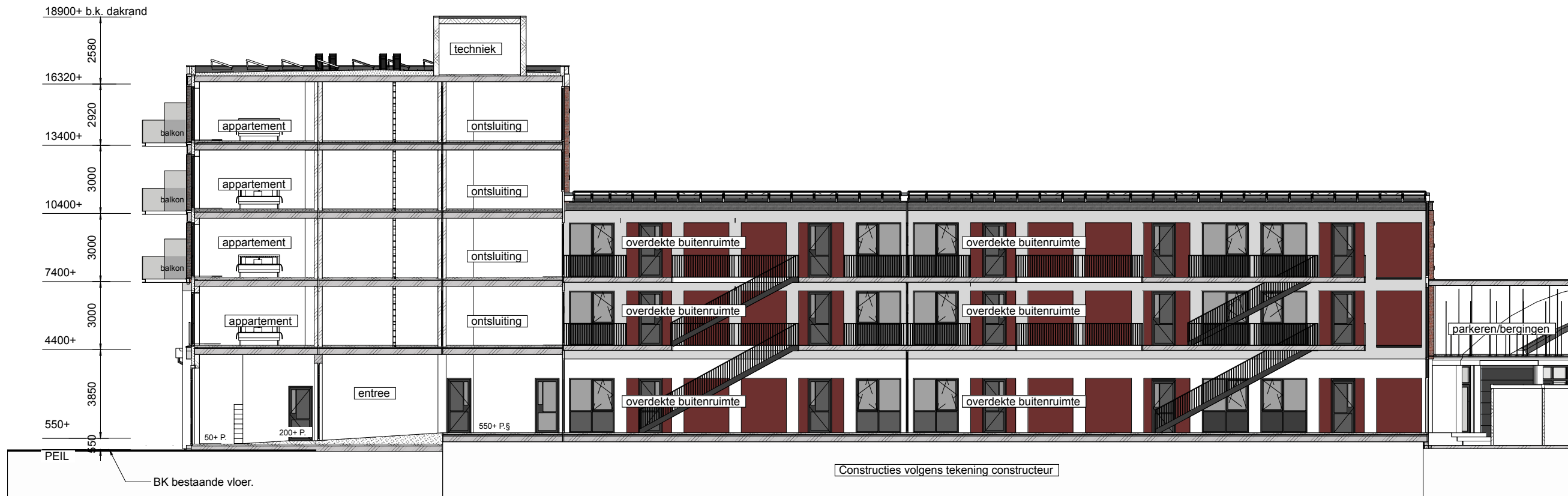
BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

WESTGEVEL

ZUIDGEVEL

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

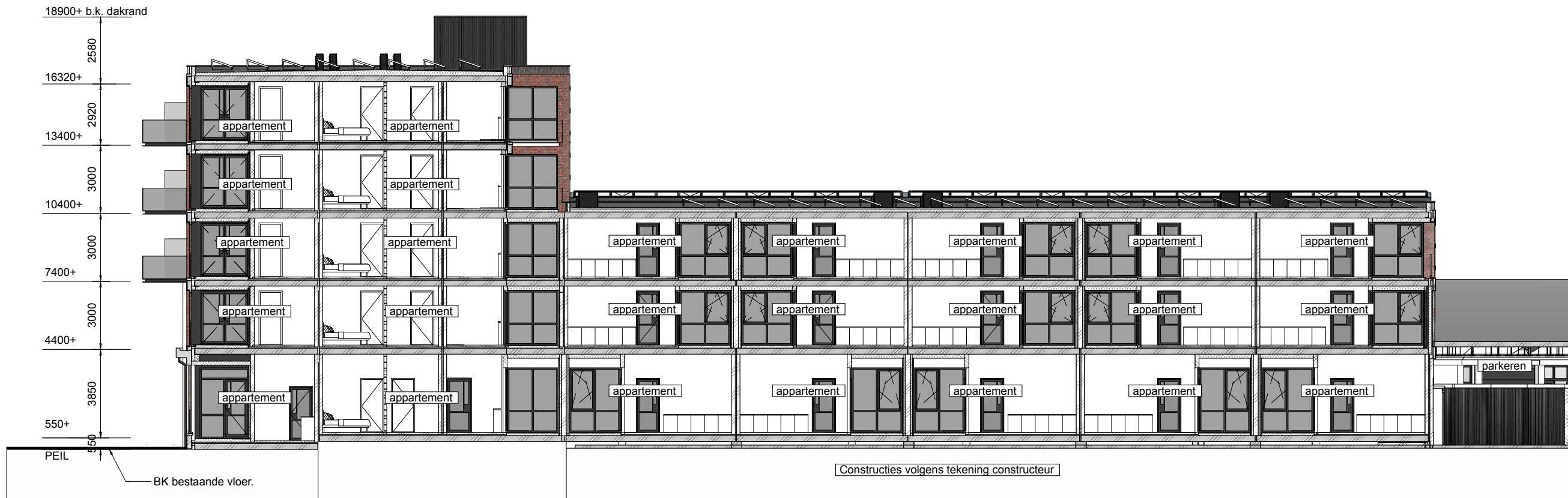
WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
DOORSNEDEN

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

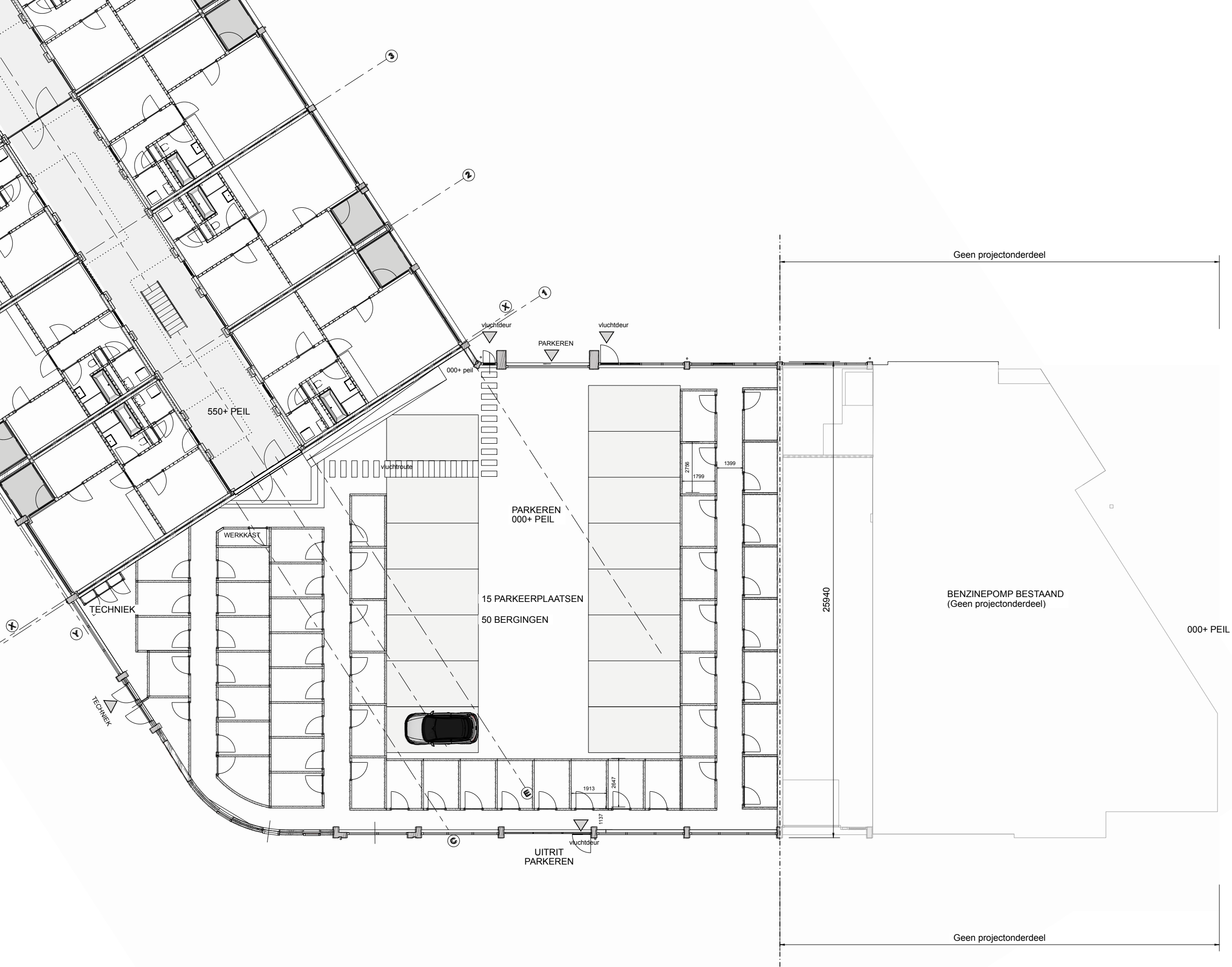
WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
DOORSNEDEN

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

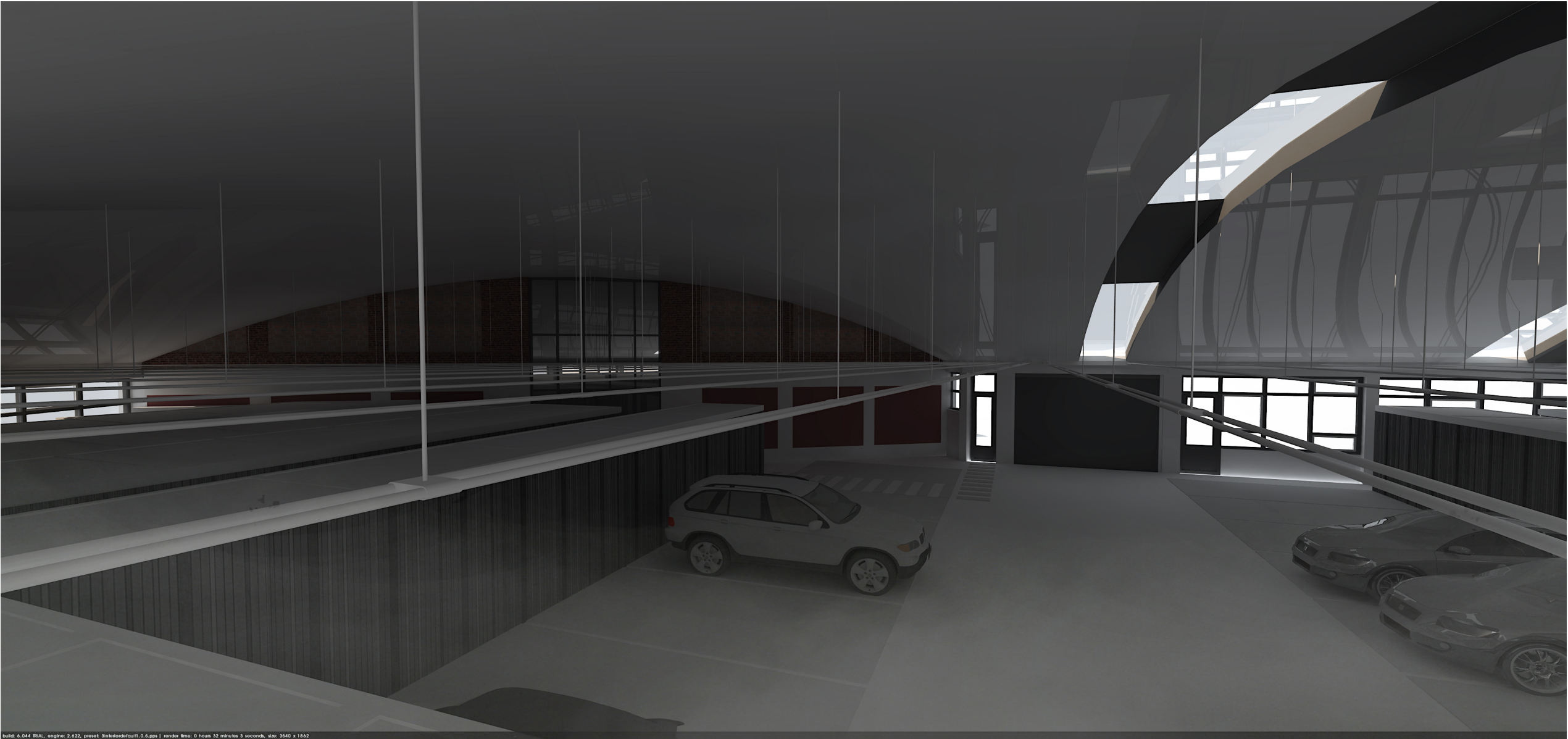
DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
BEGANE GROND GARAGE

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

build: 6.044 MB, engine: 7.522, preset: 3inketofcoulr/1.0.5.ppt | render time: 0 hours 32 minutes 3 seconds, size: 3540 x 1860

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervaelvoudigen, openbaar te maken en te verwezenlijken zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
INTERIEUR GARAGE

SCHAAL N.V.T.
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

ZUID-WESTGEVEL

NOORD-OOSTGEVEL

FARSK Architecten & Infra B.V.
Harlingerstraatweg 2a
8916 BB LEEUWARDEN

Bezoekadres: Harlingersingel 23b

Op alle opdrachten is van toepassing De Nieuwe Regeling 2011 eerste herziening, juli 2013, Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect (DNR 2011). Het is niet toegestaan deze tekening en / of dit ontwerp te vervaelvoudigen, openbaar te maken en te verwezenlijken zonder toestemming van de architect (DNR 2011, art. 46 lid1: Auteursrecht van de adviseur).

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
GEVELS GARAGE

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

OPDRACHTGEVER
DE ZEEUW VASTGOED B.V.
Lopendediep 20
9712 NW Groningen

PROJECT
NIEUWBOUW 50 APPARTEMENTEN
Richard Holstraat 1, Sem Dresdenstraat 47

GETEKEND
ing. Jakob Bosma MArch

DATUM
29 MEI 2020

WIJZIGING
DEFINITIEF

OMSCHRIJVING
DOORSNEDENN GARAGE

SCHAAL 1:200
FORMAAT A3

BA - 001873
Maten in het werk te controleren
Constructies volgens opgaaf constructeur

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1119
Extern Zaak ID	Z230541-2020
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 maart 2021
Agendapunt	3.2
Omschrijving	Benoemingen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hus en Hiem 2021
Eigenaar	Vreeswijk, Marieke
Portefeuillehouder	Bert Wassink;Hein de Haan

Bijlagen
Raadsvoorstel benoemingen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hûs en Hiem 2021
collegebesluit benoemingen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hûs en Hiem 2021
raadsbesluit benoemingen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hûs en Hiem 2021
Verzoek Hûs en Hiem

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	2 februari 2021
Besluitvorming (raad)	15 maart 2021

Toelichting

De welstandscommissie van Hus en Hiem is door de gemeente Leeuwarden aangewezen als wettelijk adviseur. Jaarlijks worden de leden (her)benoemd of ontslagen. Op voorstel van Hus en Hiem legt het college de benoemingen ook voor aan de raad. In het kader van de onderlinge uitwisselbaarheid van de commissieleden is het van belang dat deze zowel door het college als door de raad van de gemeente Leeuwarden benoemd worden.

Voorgesteld besluit

1. Aan de gemeenteraad voor te stellen om per 1 januari 2021:

a. eervol ontslag te verlenen aan:

- ☐ J. Kalfsbeek, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ H. Talsma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ W. Bouma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ E. Wijffels, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

b. te herbenoemen:

- ☐ T. Huisink, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ C. Snoep, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

- ☐ M. Beerenschot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ C. Versloot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ S. Kromkamp, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ J.G. Brouwer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ M. Visser, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ G. Boschloo, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ R. Bremer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ J. de Vries, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ J. van Zellingen, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

c. te benoemen:

- ☐ A. Garrelts, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ G. Terpstra, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

Besluit

1. De gemeenteraad besluit om per 1 januari 2021:

a. eervol ontslag te verlenen aan:

- ☐ J. Kalfsbeek, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ H. Talsma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ W. Bouma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ E. Wijffels, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

b. te herbenoemen:

- ☐ T. Huisink, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ C. Snoep, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ M. Beerenschot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ C. Versloot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ S. Kromkamp, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ J.G. Brouwer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ M. Visser, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ G. Boschloo, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ R. Bremer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ J. de Vries, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ J. van Zellingen, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

c. te benoemen:

- ☐ A. Garrelts, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- ☐ G. Terpstra, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

Raadsvoorstel

Benoemingen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hûs en Hiem 2021
Zaaknummer: Z230541-2020

Aan de gemeenteraad.

Inleiding

De Gemeenschappelijke Regeling Hûs en Hiem is een geïntegreerde commissie in de vorm van een Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. De commissie fungeert als integrale Welstandscommissie, Monumentencommissie en Commissie Ruimtelijke Kwaliteit voor 19 gemeenten in Fryslân. Zij geeft deze adviezen op grond van de Monumentenwet 1988 juncto art. 9.1 Erfgoedwet en de Woningwet jo de Erfgoedverordening en de Bouwverordening gemeente Leeuwarden.

Om reden van flexibiliteit (onderlinge vervanging) is het gewenst alle voorgedragen commissielieden in principe in elke gemeentelijke Adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit te laten functioneren. Van alle aan de GR deelnemende gemeenten dienen de gemeenteraden zich dan ook expliciet uit te spreken over het (her)benoemen en ontslaan van de leden.

In de Woningwet is in artikel 12b, sub 4, opgenomen dat de leden van de welstandscommissie voor ten hoogste een termijn van drie jaar kunnen worden benoemd. Zij kunnen eenmaal voor eenzelfde periode van drie jaar worden herbenoemd.

Op grond van hoofdstuk 9 van de Bouwverordening Gemeente Leeuwarden wijst de gemeente de GR Hûs en Hiem aan als welstandscommissie en monumentencommissie. De Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit integreert deze disciplines. De leden worden op voorstel van het college door de raad benoemd en ontslagen. Het voorstel van het college heeft zijn basis in de voordracht van kandidaat-leden door de GR Hûs en Hiem.

In afwachting van de invoering van de Omgevingswet, waarin voorzien wordt in een gemeentelijke adviescommissie, is door de VNG en de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit een modelverordening opgesteld die voorziet in de overgang van leden van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit naar een nieuwe gemeentelijke adviescommissie. In VFG verband wordt op dit moment gezamenlijk opgetrokken om de kaders voor de -toetsing van- het welstandsbeleid onder de Omgevingswet te ontwikkelen

Voorstel

Wij stellen uw raad voor om per 1 januari 2021

eervol ontslag te verlenen aan:

- J. Kalfsbeek, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- H. Talsma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- W. Bouma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- E. Wijffels, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

te herbenoemen:

- T. Huisink, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

- C. Snoep, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- M. Beerenschot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- C. Versloot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- S. Kromkamp, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J.G. Brouwer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- M. Visser, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- G. Boschloo, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- R. Bremer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J. de Vries, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J. van Zellingen, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

te benoemen:

- A. Garrelts, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- G. Terpstra, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

Leeuwarden, 2 februari 2021

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

secretaris.

Benoemingen Hus en Hiem 2021
Z230541-2020

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE
LEEWARDEN;

Onder overnemen van de door de GR Hûs en Hiem voorgedragen leden

BESLUIT:

per 1 januari 2021

eervol ontslag te verlenen aan:

- J. Kalfsbeek, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- H. Talsma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- W. Bouma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- E. Wijffels, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

te herbenoemen:

- T. Huisink, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- C. Snoep, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- M. Beerenschot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- C. Versloot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- S. Kromkamp, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J.G. Brouwer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- M. Visser, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- G. Boschloo, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- R. Bremer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J. de Vries, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J. van Zellingen, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

te benoemen:

- A. Garrelts, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- G. Terpstra, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

Aldus vastgesteld in de vergadering van 2 februari 2021,

burgemeester,

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

Benoemingen Hus en Hiem 2021
Z230541-2020

DE RAAD VAN DE GEMEENTE LEEUWARDEN;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 februari 2021;

BESLUIT:

per 1 januari 2021

eervol ontslag te verlenen aan:

- J. Kalfsbeek, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- H. Talsma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- W. Bouma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- E. Wijffels, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

te herbenoemen:

- T. Huisink, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- C. Snoep, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- M. Beerenschot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- C. Versloot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- S. Kromkamp, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J.G. Brouwer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- M. Visser, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- G. Boschloo, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- R. Bremer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J. de Vries, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J. van Zellingen, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

te benoemen:

- A. Garrelts, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- G. Terpstra, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering

voorzitter,

griffier.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie
t (058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank
NL48 BNGH 0285 0223 50

Aan alle deelnemende gemeenten in de
Gemeenschappelijke Regeling hûs en hiem

Leeuwarden, 4 december 2020

Betreft: Benoeming leden Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit 2021

Geachte heer, mevrouw,

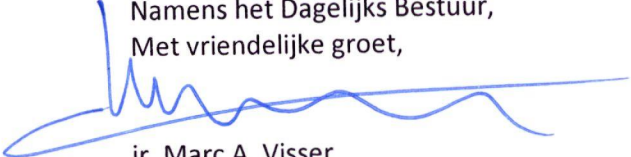
Hierbij sturen wij u een brief met verzoek tot ontslaan/herbenoemen/benoemen van leden van de Centrale Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit hûs en hiem (de geïntegreerde welstand- en monumentencommissie).

De brief is zowel gericht aan de gemeenteraad als aan het College van B&W. Graag bieden wij onze oprechte verontschuldigingen aan voor het late tijdstip van verzending van deze brief.

Op speciaal verzoek van het Algemeen Bestuur willen wij benadrukken dat zowel de raad als het College van B&W in moet stemmen met de voorstellen zoals in bijgesloten schrijven zijn gedaan.

Tevens geldt op dit moment dat, in afwachting van invoering van de Omgevingswet (volgens planning 1-1-2022) en de daaruit voortvloeiende verplichting voor alle gemeenten tot het installeren van een gemeentelijke adviescommissie en benoeming van leden daarvan, de (her)benoemingen volgens bijgaand schrijven, zoals gewoonlijk, gelden voor drie jaar. In samenwerking met de VNG en de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit is eerder dit jaar een handreiking en een modelverordening ontwikkeld voor de gemeentelijke adviescommissie. De modelverordening voorziet ook in de mogelijkheid voor een overgang van leden naar de 'nieuwe' gemeentelijke adviescommissie. In de loop van 2021 zal het Dagelijks Bestuur u nader informeren over de te nemen besluiten inzake de implementatie van de Omgevingswet.

Namens het Dagelijks Bestuur,
Met vriendelijke groet,

ir. Marc A. Visser
secretaris/directeur

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie
t (058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank
NL48 BNGH 0285 0223 50

Aan: - De Gemeenteraad van de gemeente Leeuwarden
- Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Leeuwarden
Postbus 21.000
8900 JA LEEUWARDEN

Betreft: Benoeming leden Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit 2021.
Ref. : man/AB/brief aan gemeente inzake benoeming leden
Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit 2021.

Leeuwarden, 4 december 2020

Geachte leden van de Gemeenteraad,
geacht College,

In de Woningwet 2003 is in artikel 12 b, sub 4 opgenomen dat de leden van de onafhankelijke Welstandscommissie voor een termijn van ten hoogste drie jaar kunnen worden benoemd. Zij kunnen voor eenzelfde periode van drie jaar worden herbenoemd. De Monumentenwet kent in de doorwerking naar de gemeentelijke verordening geen expliciete benoemingstermijnen voor de leden van de Monumentencommissie. Niettemin hanteert hûs en hiem ook voor deze leden een roulatiemodel, vergelijkbaar aan dat van de welstandscommissie.

Van belang is dat de gemeenteraad de leden van de onafhankelijke Welstandscommissie benoemt en ontslaat. Voorts geldt dat de leden van de gemeentelijke Monumentencommissie worden benoemd door het college van burgemeester en wethouders. Waar binnen Fryslân de in de G.R. hûs en hiem deelnemende gemeenten gekozen hebben voor een geïntegreerde commissie in de vorm van een Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit ligt het voor de hand om de leden van de te onderscheiden commissies door zowel de raad als door het college te doen benoemen. Om reden van flexibiliteit (onderlinge vervanging) is het gewenst om alle voorgedragen commissieleden in principe binnen elke gemeentelijke Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit te kunnen laten functioneren.

Wij wijzen u erop dat commissieleden te allen tijde toetsen aan het vigerende gemeentelijk beleid. De commissieleden worden geselecteerd op materiedeskundigheid en onafhankelijkheid (conform art. 5 Reglement van orde, bijlage bij de bouwverordening). Daarbij zorgen de adviseurs van hûs en hiem voor aanvulling met hun inbreng van bekendheid met lokale situaties.

Voor het jaar 2021 zal een aantal zittende commissieleden de advieswerkzaamheden moeten beëindigen, zal een aantal zittende leden voor herbenoeming moeten worden voorgedragen en zal een aantal nieuwe commissieleden moeten worden benoemd (zie ook de bijlage).

Mutaties in de commissies hebben geen invloed op het aantal formatieplaatsen bij hûs en hiem.

Alsdan wordt door het Dagelijks Bestuur van de G.R. hûs en hiem voorgesteld:

te ontslaan, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit:

<u>Naam, Functie</u>	<u>Opleiding</u>	<u>Hoofdwerkzaamheden</u>
J. Kalfsbeek stedenbouwkundige	Wageningen Universiteit	directeur/eigenaar DRIVE! 3D
H. Talsma burgerlid	Kon. Kaderschool Luchtmacht	oud-wethouder
W. Bouma monumentenadviseur	HTS Bouwkunde	vennoot Jelle de Jong Architecten
E. Wijffels architect	Academie van Bouwkunst Groningen	eigenaar bureau Eugène Wijffels Architecten

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie
t (058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank
NL48 BNGH 0285 0223 50

te herbenoemen, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit:

T. Huisink burgerlid	Universiteit van Amsterdam	medewerkster Stichting Agrarisch Erfgoed Nederland
C. Snoep landschapsadviseur	Hogeschool INHOLLAND	eigenaar bureau Erf en Landschap
M. Berenschot restaurantarchitect	TU Delft	eigenaar bureau Berenschot Adviserend Architect
C. Versloot monumentenadviseur	HTS Bouwkunde Leeuwarden	projectleider gemeente Groningen
S. Kromkamp burgerlid	Thorbecke Academie Leeuwarden	(o.a.) secretaris vereniging oud-statenleden Fryslân (FES)
J.G. Brouwer restaurantarchitect	TU Delft	(mede-)eigenaar bureau Kijlstra en Brouwer BNA
M. Visser architect	TU Delft	directeur hûs en hiem
G. Boschloo architect	TU Delft	adviseur ruimtelijke kwaliteit hûs en hiem
R. Bremer architect	TU Delft	adviseur ruimtelijke kwaliteit hûs en hiem
J. de Vries architect	TU Delft	adviseur ruimtelijke kwaliteit hûs en hiem
J. van Zellingen architect	TU Delft	adviseur ruimtelijke kwaliteit hûs en hiem

te *benoemen*, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit:

A. Garrelts
landschapsarchitect

Wageningen Universiteit

adviseur stedenbouw en landschap
Libau

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

G. Terpstra
burgerlid

Agogische Academie/
Noordelijke Leergangen

welzijnswerker

administratie
(058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank
NL48 BNGH 0285 0223 50

Voorgesteld wordt de hierboven vermelde personen per 1-1-2021 te ontslaan, respectievelijk te (her-)benoemen.

Hoogachtend,

namens het Dagelijks Bestuur van
hûs en hiem

H. de Haan, voorzitter,

voor deze,

M.A. Visser, secretaris/directeur

Bijlage: overzicht beknopte CV's nieuwe (externe) commissieleden

Gerrit Terpstra (1961) Na een 35-jarig dienstverband bij De Skûle Welzijn in Noordwest Friesland in 2019 gestopt met zijn werkzaamheden als directeur-bestuurder in het welzijnswerk en mede vanwege studieplannen gedeeltelijk met vroegpensioen gegaan.

Combineert dit met commissiewerk, tijdelijke klussen op het sociale domein en (de opstart) van een eigen bedrijfje in de scripofilie. Expertise in wijkvernieuwing en bewonersparticipatie.

Arnoud Garrelts (1978) is na zijn afstuderen aan Wageningen Universiteit in 2002 als landschapsarchitect begonnen bij het bureau Bosch Slabbers in Den Haag. Nadien heeft hij gewerkt als adviseur voor het provinciaal bouwheerschap van Groningen. Na een uitstap van enkele jaren in Nieuw-Zeeland, werkt hij sinds 2014 als adviseur landschap en stedenbouw voor Stichting Libau in Groningen.

samenstelling centrale adviescommissie 2021

				(*)
dhr	Bart Zantman	architect	lid	A
dhr	Jakob Bosma	architect	lid	B
dhr	Jan Nauta	architect	lid	B
dhr	Tom Smits	architect	lid	A
dhr	Hylke Goudswaard	stedebouw	lid	B
mevr	Ellen Marcusse	stedebouw	lid	A
dhr	Arnoud Garrelts	landschap	lid	A
mevr	Berte Daan	landschap	lid	B
dhr	Gerard Brouwer	restauratie	lid	B
mevr	Maartje Berenschot	restauratie	lid	A
dhr	Dave Wendt	architectuurhistorie	lid	A
mevr	Claudia Versloot	architectuurhistorie	lid	B
dhr	Meindert Schroor	burger	lid	A
dhr	Gerrit Terpstra	burger	lid	B

(*) Er zijn twee commissies (A en B) die beurtelings bijeenkomen

dhr	Sietze van der Wal	architect	reservelid
mevr	Karin Couwenberg	architect	reservelid
dhr	Theo Hoek	stedebouw	reservelid
dhr	Joram Plantenga	landschap	reservelid
mevr	Christel Snoep	landschap	reservelid
mevr	Cynthia The	architectuurhistorie	reservelid
dhr	Reitse de Vries	architectuurhistorie	reservelid
mevr	Tonny Huisink	burger	reservelid
mevr	Sybrig Kromkamp	burger	reservelid

Tevens zijn alle adviseurs van hûs en hiem commissielid.

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1181
Extern Zaak ID	Z231454-2021
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 maart 2021
Agendapunt	3.3
Omschrijving	Begrotingen 2021 stichtingen voor openbaar onderwijs gemeente Leeuwarden
Eigenaar	Dijkstra, Johannes
Portefeuillehouder	Hilde Tjeerdema

Bijlagen
Raadsvoorstel begrotingen 2021 openbaar onderwijs.docx
begroting 2021 elan.pdf
begroting 2021 gearhing.pdf
begroting 2021 proloog.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	2 maart 2021
Besluitvorming (raad)	15 maart 2021

Toelichting

Het college heeft besloten aan de gemeenteraad voor te stellen om de begrotingen van de 3 stichtingen voor openbaar basisonderwijs in de gemeente Leeuwarden goed te keuren. Op grond van bepalingen in de statuten van deze stichtingen moeten de begrotingen ter goedkeuring aangeboden aan de gemeenteraad. De toetsing van de begrotingen vindt plaats op hoofdlijnen.

De schoolbesturen hebben de financiële zaken goed op orde, er is geen sprake van strijd met de wet of strijd met het algemeen belang.

Voorgesteld besluit

1. De gemeenteraad voor te stellen de begrotingen 2021 van de Stichting Proloog, de Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs Zuidwest Friesland "Gearhing" en de Stichting Elan Onderwijsgroep goed te keuren.

Besluit

1. De gemeenteraad besluit de begrotingen 2021 van de Stichting Proloog, de Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs Zuidwest Friesland “Gearhing” en de Stichting Elan Onderwijsgroep goed te keuren.

Raadsvoorstel

Begrotingen 2021 stichtingen openbaar onderwijs
Zaaknummer: Z231454-2021

Toelichting.

In het kader van het stroomlijnen van het toezicht op het onderwijs heeft u dit jaar nog drie begrotingen goed te keuren van stichtingen voor openbaar onderwijs. Deze begrotingen worden u aangeboden op grond van bepalingen in de statuten van de betrokken stichtingen. De toetsing van de begrotingen vindt plaats op hoofdlijnen.

De wetgever heeft het toetsingskader van de gemeenteraad bij het goedkeuren van de begroting beperkt. Een gemeenteraad kan zijn goedkeuring aan een begroting slechts onthouden vanwege:

- strijd met de wet
- strijd met het algemeen belang (waarin begrepen het financiële belang van de gemeente)

Dit toetsingskader geeft aan dat het niet de bedoeling is dat de gemeenteraad op de stoel van het schoolbestuur gaat zitten en bepaalt hoe de scholen bestuurd moeten worden.

1. Stichting Proloog

Proloog heeft organisatorisch en cijfermatig de zaak prima op orde. Er ligt een gedegen begroting voor. Deze begroting sluit met een negatief resultaat van € 42.868,--. Dit is, gelet op de uitstaande reserve, niet verontrustend. Wij concluderen dat de ingediende begroting 2021 van de Stichting Proloog voldoet aan de eisen en door u kan worden goedgekeurd.

2. Stichting Elan Onderwijsgroep

De Elan Onderwijsgroep heeft zowel organisatorisch als cijfermatig de zaak goed op orde. De begroting is sluitend en de reservepositie is voldoende. Het bestuur streeft naar een bestuurlijke schaalvergroting, dat is gelet op de verwachte krimp ook wenselijk.

Wij concluderen dat de ingediende begroting 2021 van de Stichting Elan Onderwijsgroep voldoet aan de eisen en door u kan worden goedgekeurd.

3. De Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs Zuidwest Friesland "Gearhing"

De Gearhing heeft zowel organisatorisch als cijfermatig de zaak op orde. Er wordt voldoende ingezet op kwaliteit, personeel en innovatie. De begroting 2021 laat een positief resultaat zien van € 60.000,--. Inhoudelijk zijn over het cijfermatige deel van de begroting geen opmerkingen te maken.

Wij concluderen dat de ingediende begroting 2021 van de stichting "Gearhing" voldoet aan de eisen en door u kan worden goedgekeurd.

Conclusie en advies.

Wij concluderen dat de ingediende begrotingen 2021 van de Stichting Proloog, de stichting Elan Onderwijsgroep en De Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs Zuidwest Friesland "Gearhing" voldoen aan de eisen te stellen aan het geven van primair onderwijs.

Wij adviseren u bijgaande begrotingen goed te keuren.

Blad 2

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

From: "Eelke Pijnacker" <epijnacker@elanowg.nl>
Date: 27 Nov 2020 14:23:46 +0100
To: "Gemeente Leeuwarden" <gemeente@leeuwarden.nl>
Subject: Begroting 2021
Attachments: Begroting 2021.pdf, aanbiedingsbrief Leeuwarden.pdf

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Geacht College,

Bijgaand zend ik u in pdf de Begroting 2021 van Elan Onderwijsgroep, alsmede de aanbiedingsbrief. Voor een nadere toelichting verwijs ik u gemakshalve naar deze aanbiedingsbrief. Voor vragen of opmerkingen kunt u uiteraard altijd bij mij terecht.

Met vriendelijke groet,

Eelke Pijnacker
Controller

Pyter Jurjensstrjitte 8
9051 BS Stiens
Postbus 31, 9050 AA Stiens
058 253 95 85

Elan Onderwijsgroep - Passie voor elk talent
elanonderwijsgroep.nl

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail uitprint

*De e-mail berichten (inclusief bijlagen) van Elan Onderwijsgroep zijn met grote zorgvuldigheid samengesteld.
De inhoud van dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerde en kan vertrouwelijke of persoonlijke informatie bevatten. Als u dit bericht onbedoeld heeft ontvangen, verzoeken wij u het te vernietigen en de afzender te informeren.
Aan de aan u toegezonden informatie via dit e-mailbericht kunt u op geen enkele wijze rechten ontlenen*

Begroting 2021

(voorlopig vastgesteld door de
Raad van Toezicht op 17 november 2020)

Inhoud

nr. **omschrijving:** **pagina:**

BEGROTING:

1.	Beleidspeerpunten	3
2.	Meerjarenbegroting	5
3.	Verantwoording	7
4.	Financiële positie	8
5.	Risicomanagement	10
6.	Contactinformatie	12
7.	Bedrijfsgegevens	12

BIJLAGEN:

A.	Leerlingenprognose	13
B.	Begroting Passend Onderwijs	14
C.	Liquiditeitsbegroting	15

1. Beleidsspeerpunten

Missie en visie

Elan Onderwijsgroep heeft als slogan: *Passie voor elk Talent.*

Deze ambitie manifesteert zich in de parels van de organisatie, zijnde het INNOVATORIUM ("21th Century Skills"), het Talentonderwijs (voor "denkers" en "doeners"), bovengemiddelde randvoorwaarden voor ICT-toepassingen (snelle wifi, iPads voor alle leerlingen) en passend onderwijs (extra ondersteuning op basis van de hulpvraag van leerlingen).

*Per school
invulling
van missie
en visie*

Bij al onze scholen staat de zorg voor kwalitatief hoogwaardig en passend onderwijs, alsmede het welzijn en welbevinden van leerlingen hoog in het vaandel. De scholen geven ieder op hun eigen wijze invulling aan de missie en visie van de organisatie en proberen alles wat mogelijk is uit de kinderen te halen. Per school is een ondersteuningsprofiel vastgesteld.

Een overzicht van de scholen van Elan Onderwijsgroep vindt u [hier](#).

Strategisch beleid

De speerpunten in het beleid liggen bij de rol van de scholen in hun omgeving, de onderwijskwaliteit, het personeel en passend onderwijs. Dat is vastgelegd in het Strategisch Beleidsplan 2019-2023, dat is te vinden op de [website](#).

De nadere uitwerking van het strategisch beleid vindt plaats in diverse deelplannen en beleidsmaatregelen. In het navolgende overzicht zijn per speerpunt de belangrijkste items voor het jaar 2021 genoemd, alsmede het budget dat daarvoor is uitgetrokken. In veel gevallen worden de werkzaamheden overigens door eigen personeel uitgevoerd. De kosten daarvan zijn ingecalculeerd in de totale personele lasten.

*Boven-
gemiddelde
toepassing ICT
in het
onderwijs*

Voor het passend onderwijs is een afzonderlijke deelbegroting opgesteld, die is opgenomen als bijlage B.

Innovatie

De afgelopen jaren is flink geïnvesteerd in optimalisering van de ICT-infrastructuur. Omdat de scholen ver gevorderd zijn met digitale toepassingen en voor de leerlingen iPads beschikbaar zijn, kon gedurende de coronacrisis het primaire proces middels thuisonderwijs snel worden opgepakt.

De modernisering van het onderwijs wordt in 2021 voortgezet door verdere investeringen in ICT (€ 130 K), onderwijsmethodes (€ 40 K) en nieuw meubilair (€ 150 K).

Omschrijving	Specificatie/toelichting	Begroting 2021
Veel actiepunten worden in eigen beheer uitgevoerd. Als daarvoor geen concreet bedrag is begroot, is "p.m." (pro memorie) vermeld.		
A. De scholen en hun omgeving		
1. Project "Sterk met Taal" (i.s.m. de Bieb en m.b.v. € 125 K subsidie van DUO en een eigen bijdrage van € 40 K).	organisatiekosten (in eigen beheer) dienstverlening Stg. BNF scholing en training (vervangingskosten) acties op schoolniveau (o.a. gericht op ouderbetrokkenheid; hiervoor is € 42 per ll. beschikbaar)	€ 20.000 € 20.000 € 40.000 € 85.000
2. Verbreding onderwijsaanbod (i.s.m. ketenpartners)	wordt besproken tijdens de school-ontwikkelgesprekken (in eigen beheer)	€ 20.000
3. Verhogen ouderbetrokkenheid	zie boven	p.m.
4. Oudememerschap (budget voor bestuurlijke bijdragen aan scholen)	voor herinrichting schoolpleinen en andere projecten waarvoor subsidie is verleend, maar die de draagkracht van de school overstijgen	€ 50.000
B. Onderwijskwaliteit		
1. Onderwijskwaliteit koppelen aan toetsresultaten + concreet gedrag OP	coaching OP door Dir. + IB-ers (in eigen beheer) externe coaching inzet "Bouwl" (preventie leesproblemen) centrale scholing	p.m. € 20.000 p.m. € 25.000
2. Verbetering didactisch handelen (vervolg op studiedag 11-3-2020 en a.d.h.v. WMK-kaart Didactisch Handelen)	in eigen beheer externe ondersteuning	€ 15.000 € 20.000
3. Kwaliteitscyclus/schoolontwikkeling "Hoe halen we alles wat mogelijk is uit de kinderen?" Die vraag vormt voor het personeel van scholen van Elan Onderwijsgroep iedere dag de leidraad.	betere verantwoording (in schoolgids, jaarverslag, op sites etc.) actualisering Veiligheidsplan (in eigen beheer) elke 2 jaar een audit per school	€ 20.000 € 50.000 € 25.000
4. Talentonderwijs Plusgroepen Stiens/Franeker Uitbreiden naar groep 1 t/m 4? Optimalisering curriculum Kennis 8+-leraren intern delen	in eigen beheer scholing materiële lasten	€ 87.000 € 5.000 € 15.000 p.m.
5. Werken met Kwaliteit (WMKPO) Jaarlijks 2 gelijke kaarten per school (in 2020/21 Zicht op Ontwikkeling en Veiligheid)	in eigen beheer abonnement WMKPO (kwaliteitszorgsysteem)	€ 10.000 € 8.000
6. Tevredenheidsonderzoeken		€ 0
C. Personeel		
1. Gesprekencyclus optimaliseren m.b.v. digitaal bekwaamheidsdossier	in eigen beheer abonnement Coo7 coaching studiereizen	p.m. € 21.000 € 20.000 € 30.000
2. Scholing	collegiale consultatie (in eigen beheer) E-wise (€ 142 per mw.) interne coaching starters Opleider in de School schoolbudgetten studiecontracten	p.m. € 20.000 p.m. p.m. € 88.073 € 25.000
het totale scholingsbudget incl. vervangingskosten, schoolbegeleiding en interne coaching is 4,5% van de totale personele lasten	inzet extra formatie open dialoog werkverdeling werkverdelingsplan in Coo7 jaarlijkse evaluatie directieberaad tweedaagse studiedag directeuren	p.m. p.m. p.m. p.m. € 20.000
3. Werkdruk verminderen De gemiddelde groepsgrootte is 20,5 ll. Als bovengrens geldt 24 ll. gemiddeld.		
4. Optimaliseren functioneren directieberaad		
D. Passend onderwijs		
Nadere informatie hieromtrent is te vinden in de begroting Passend Onderwijs (bijlage B).		

2. Meerjarenbegroting

Toekomstvisie

De Raad van Toezicht en Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad hebben gezamenlijk vastgesteld dat de organisatie zich goed ontwikkelt en van betekenis is voor de regio. Aangezien er nog geen einde is gekomen aan de krimp is er tegelijk het besef dat bestuurlijke schaalvergroting wenselijk is. Randvoorwaarden daarbij zijn dat de meerwaarde onmiskenbaar is én dat de eigenheid van Elan Onderwijsgroep behouden blijft. De RvT en GMR zullen zich het komende jaar verder buigen over dit vraagstuk.

*Tot 2026
nog krimp*

Kleine scholen

We zien steeds meer scholen met < 50 leerlingen binnen Elan Onderwijsgroep (zie bijlage A). Dit is een effect van de krimp. Gekeken wordt in eerste instantie of een school behouden kan blijven voor een dorp of stad. Als dit op basis van het leerlingenaantal niet mogelijk is dan worden gesprekken gevoerd met betrokkenen in de omgeving van de school, zoals de Medezeggenschapsraad en dorpsbelang. Gekeken wordt op welke wijze toekomstbestendig onderwijs kan worden gerealiseerd en wat daarvoor nodig is. Soms betekent dit dat scholen fuseren om zo meer leerlingen op een school te krijgen. Belangrijk is dat de achterban het eens is met de richting die gezamenlijk wordt gekozen.

*Maatwerk
voor
kleine
scholen*

Belangrijke parameters

De bekostiging van het onderwijs vindt plaats op basis van het aantal leerlingen. Aan de lastenzijde zijn de salariskosten verreweg de grootste post. De leerlingenaantallen en de formatie (uitgedrukt in formatie-teleenheden c.q. -plaatsen) ontwikkelen zich naar verwachting als volgt:

Jaar	Leer- lingen	Formatie (per 31/12)	Investeringen
2020	2032 ¹⁾	185,9 fte.	€ 392.000
2021	1986 ²⁾	182,0 fte.	€ 320.000
2022	1953 ²⁾	179,0 fte.	€ 380.000
2023	1943 ²⁾	178,0 fte.	€ 447.000
2024	1931 ²⁾	176,0 fte.	€ 418.000

*Een sluitende
meerjaren-
begroting*

- 1) = het werkelijke aantal leerlingen op 1 oktober
2) = het leerlingenaantal volgens de eigen prognose

Exploitatieresultaat

Uitgaande van een exploitatiesaldo van € 0 is de begroting als volgt:

Baten en lasten

rek. nr.	omschrijving	Realisatie 2018		Realisatie 2019		Begroting 2020		Begroting 2021		Meerjarenbegroting (bedragen x € 1.000)			
										2022		2023	
3.1	Rijksbijdragen	16.315.981	95%	16.756.971	97%	16.814.000	98%	17.500.000	97%	16.920	97%	16.472	96%
3.2	Overige overheidsbijdragen	140.374	1%	207.632	1%	116.000	1%	175.000	1%	160	1%	160	1%
3.3	Collegegelden e.d.	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
3.4	Werken voor derden	26.527	0%	53.838	0%	25.000	0%	25.000	0%	25	0%	25	0%
3.5	Overige baten	745.018	4%	332.866	2%	275.000	2%	300.000	2%	375	2%	490	3%
	TOTAAL BATEN	17.227.900	100%	17.351.307	100%	17.230.000	100%	18.000.000	100%	17.480	100%	17.147	100%
4.1	Personele lasten	14.019.824	80%	13.735.639	80%	14.216.000	83%	14.575.000	81%	14.254	82%	14.088	82%
4.2	Afschrijving	439.428	3%	609.160	4%	610.000	4%	700.000	4%	700	4%	650	4%
4.3	Huisvestingslasten	1.299.381	7%	1.322.599	8%	1.240.000	7%	1.375.000	8%	1.365	8%	1.355	8%
4.4	Overige lasten	1.688.138	10%	1.433.513	8%	1.161.000	7%	1.346.000	7%	1.157	7%	1.050	6%
	TOTAAL LASTEN	17.446.771	100%	17.100.911	100%	17.227.000	100%	17.996.000	100%	17.476	100%	17.143	100%
5	Saldo baten en lasten	-218.871	-1%	250.396	1%	3.000	0%	4.000	0%	4	0%	4	0%
	Financiële baten en lasten	-6.014	0%	-3.537	0%	-3.000	0%	-4.000	0%	-4	0%	-4	0%
	RESULTAAT	-224.885	-1%	246.859	1%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	(-/ - is negatief)												

Balans

1.2	Materiële vaste activa	2.498.975	2.725.886	2.508.000	2.128.000	1.808	1.605	1.398
1.5	Vlottende activa	1.378.936	1.342.440	1.305.000	1.400.000	1.400	1.400	1.400
1.7	Liquide middelen	2.912.821	2.565.363	2.187.000	2.443.000	2.638	2.722	2.836
	TOTAAL ACTIVA	6.790.732	6.633.689	6.000.000	5.971.000	5.846	5.727	5.634
2.1	Eigen vermogen	1.788.465	2.035.324	1.735.000	1.735.000	1.735	1.735	1.735
2.3	Voorzieningen	3.213.683	2.990.331	2.870.000	2.833.000	2.708	2.589	2.496
2.5	Kortlopende schulden	1.788.584	1.608.034	1.395.000	1.403.000	1.403	1.403	1.403
	TOTAAL PASSIVA	6.790.732	6.633.689	6.000.000	5.971.000	5.846	5.727	5.634

3. Verantwoording

Baten

Naast de eerdergenoemde leerlingenaantallen liggen de laatst vastgestelde normbedragen ten grondslag aan berekening van de rijksvergoedingen. De overige baten zijn grotendeels bepaald door extrapolatie van eerder gerealiseerde inkomsten. Bij de overige baten is rekening gehouden met geleidelijke toename van inkomsten uit detachering.

*Flexibele
schil
9,3 fte.*

Lasten

De personele lasten zijn becijferd aan de hand van de formatie die past bij de leerlingprognoses en de gemiddelde personeelslast. De komende jaren is formatiekrimp nodig wegens terugloop van fusiegelden en daling van de leerlingenaantallen. Bij tegenvallende ontwikkelingen kunnen de personele lasten tijdig in overeenstemming met de inkomsten worden gebracht. Het natuurlijk verloop en de flexibele schil in het personeelsbestand bieden daartoe de mogelijkheid. Eventueel kan ook personeel worden gedetacheerd.

*Hoge kosten
cyclisch
onderhoud*

Bij de afschrijvingslasten is rekening gehouden met de voor 2021 geplande investeringen ad € 320 K en vervangingsinvesteringen in de jaren daarna. In de huisvestingsbegroting is onder meer een jaarlijkse dotatie aan de voorziening onderhoud opgenomen van € 286 K. Volgens de meerjarenplanning onderhoud is er de komende jaren respectievelijk € 323 K (in 2021), € 411 K (2022), € 405 K (2023) en € 379 K (2024) nodig voor cyclisch onderhoud. De daarvoor gevormde voorziening is toereikend.

Overige bijzonderheden

In algemene zin kan worden gesteld dat de baten behoedzaam zijn geraamd en de lasten op basis van reële inschattingen. Zowel de baten als de lasten zijn niet geïndexeerd. Er is dus niet geanticipeerd op eventuele loonstijgingen en daarop volgende prijsaanpassingen in de rijksvergoeding.

*Behoedzame
ramingen*

In de formatie is deels rekening gehouden met de vervangingsbehoefte.

Aanvullend is op basis van ervaringscijfers een bedrag van € 167 K begroot voor vervangingskosten.

De financiële gevolgen van eventuele nieuwe scholenfusies kunnen worden opgevangen met de extra rijksvergoeding die dan wordt toegekend. Dergelijke scenario's worden dus wel onderkend, maar zijn niet van invloed zijn op het exploitatieresultaat in het begrotingsjaar.

4. Financiële positie

Om een indruk te geven van de financiële positie van Elan Onderwijsgroep wordt hierna een overzicht gepresenteerd van de ontwikkelingen van een aantal financiële kengetallen voor vermogens- en budgetbeheer:

Omschrijving	Grens- waarde	Bench- mark	2018	2019	2020	2021 *	2022 *	2023 *	2024 *
Aantal leerlingen		2151	2071	2041	2032	1986	1953	1943	1931
Aantal fte's op 31/12		151,8	186,3	188,7	185,9	182,0	179,0	178,0	176,0
Vermogensbeheer									
Kapitalisatiefactor	> 36 %	46 %	39 %	38 %	35 %	33 %	33 %	33 %	33 %
Solvabiliteit 2	< 30 %	75 %	74 %	76 %	77 %	77 %	76 %	76 %	75 %
Werkkapitaal (x € 1 mln.)			2,5	2,3	2,1	2,4	2,6	2,7	2,8
Weerstandvermogen PO	> 5 %	30 %	10 %	12 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %
Eigen Vermogen per Il. (€)		1.713	864	997	854	874	888	893	898
Budgetbeheer									
Liquiditeit	0,75	3,0	2,4	2,4	2,5	2,7	2,9	2,9	2,9
Rentabiliteit	-5%-5%	0,3 %	-1,3 %	1,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
idem (3-jrs.gemiddelde)			-0,3 %	1,1 %	0,0 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Aandeel personele lasten		81 %	80 %	80 %	83 %	81 %	82 %	82 %	82 %
GPL (gem.personeelslast in €)			71.292	70.096	73.795	75.471	75.471	75.471	75.471
Huisvestingsratio	> 10 %	7,4 %	7,6 %	7,9 %	7,4 %	7,9 %	8,1 %	8,2 %	8,2 %
Exploitatielast per Il. (€)		6.699	8.424	8.379	8.478	9.061	8.948	8.823	8.775
Budgetbeheer	Streef- waarde								
Totale baten/rijksvergoeding	105 %	107 %	106 %	104 %	102 %	103 %	103 %	104 %	104 %
Totale lasten/rijksvergoeding	105 %	106 %	107 %	102 %	102 %	103 %	103 %	104 %	104 %
Personele lst./rijksvergoeding	84 %	86 %	86 %	82 %	85 %	83 %	84 %	86 %	85 %
Materiële lst./rijksvergoeding	21 %	20 %	21 %	20 %	18 %	20 %	19 %	19 %	19 %

* = het betreft hier prognoses

De grenswaarden die zijn genoemd vormen het toetsingskader dat door de Inspectie van het Onderwijs wordt gehanteerd bij het financieel toezicht. De benchmark-gegevens zijn gebaseerd op de jaarrekeningen 2018 van 40 schoolbesturen met 1500 t/m 3000 leerlingen.

Toelichting:

kapitalisatie-factor	→ factor die aangeeft of het kapitaal efficiënt wordt benut <u>Formule:</u> kapitalisatiefactor = balans totaal / totale baten (incl. financiële baten) x 100 %
solvabiliteit 2	→ kengetal dat aangeeft in welke mate op lange termijn aan de verplichtingen kan worden voldaan <u>Formule:</u> solvabiliteit 2 = (eigen vermogen + voorzieningen) / balans totaal x 100 %
werkkapitaal	→ het saldo van de vlottende activa + liquide middelen minus de kortlopende schulden
weerstands-vermogen PO	→ dit is het eigen vermogen (excl. voorzieningen) dat beschikbaar is om onvoorzienbare tegenslagen c.q. risico's op te vangen <u>Formule:</u> eigen vermogen / totale baten x 100 %
liquiditeit	→ de liquiditeit (current ratio) geeft aan in hoeverre op korte termijn aan betalingsverplichtingen kan worden voldaan, ofwel of er voldoende in kas is <u>Formule:</u> liquiditeit = vlottende activa (vorderingen + liquide middelen) / kortlopende schulden
rentabiliteit	→ geeft aan in welke mate baten en lasten in evenwicht zijn (moet gemiddeld in 3 jaar circa 0 % zijn). <u>Formule:</u> rentabiliteit = exploitatieresultaat / totale baten x 100 %
GPL	→ als "gemiddelde personeelslast" geldt de gemiddelde salarislust van het personeel in vaste dienst
huisvestingsratio	→ <u>Formule:</u> huisvestingslasten + afschrijving gebouwen / totale lasten

Conclusies

De belangrijkste financiële ratio's zijn de solvabiliteit, liquiditeit en het weerstandsvermogen. Die bevinden zich ruim boven de signaleringsgrenzen die door de Inspectie van het Onderwijs worden gehanteerd. Ook de overige kengetallen zijn op niveau. Dit betekent dat de bedrijfsvoering op orde is en er zijn voldoende financiële buffers zijn om tegenslagen op te vangen.

De financiële positie is solide

De financiële positie is door de accountant dan ook beoordeeld als "solide". Het beleid is gericht op consolidatie van de gezonde vermogenspositie. Daarom is in de meerjarenbegroting uitgegaan van evenwicht tussen baten en lasten, ofwel een exploitatieresultaat van € 0.

Het weerstandsvermogen is ultimo 2019 berekend op 11,7 %. Dat komt overeen met ruim € 2,0 miljoen. De bufferliquiditeit bevindt zich daarmee boven de ondergrens van € 1,2 miljoen die door de Raad van Toezicht is vastgesteld. Binnen de genormeerde kapitalisatiefactor is 5 % (€ 868 K) gereserveerd voor het opvangen van tegenvallers.

Begrotings-evenwicht

De ontwikkeling van de financiële kengetallen toont aan dat de komende jaren voldoende onderwijs op openbare- en samenwerkingsscholen kan worden gewaarborgd in het werkgebied van Elan Onderwijsgroep. De opdracht die wij daarbij voor onszelf zien is "hoe halen we alles wat mogelijk is uit de kinderen". Daartoe zijn op diverse terreinen ontwikkelingen in gang gezet, waarbij veel van het personeel wordt gevraagd. De resultaten die al zijn geboekt geven vertrouwen dat de komende jaren met *Passie voor elk Talent* verdere verbetering van de onderwijsresultaten kan worden gerealiseerd.

5. Risicomanagement

Algemeen

Naast de reguliere bedrijfsvoeringsrisico's heeft Elan Onderwijsgroep te maken met risico's en onzekerheden op het gebied van bestuur en organisatie, onderwijskwaliteit, personeel en huisvesting. Het risicoprofiel is overwogen als "gemiddeld" gekwalificeerd. Per risico of risicogroep is een strategie gekozen die erop is gericht risico's uit te sluiten of de financiële gevolgen daarvan te beperken.

Reële risico's zijn:

- *bestuur en organisatie*
- *onderwijskwaliteit*
- *personeel*
- *huisvesting*

Bestuur en organisatie

Veranderingen in de regelgeving en demografische ontwikkelingen kunnen voor scholen grote financiële risico's met zich meebrengen. Hetzelfde geldt voor hiaten in de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de interne informatievoorziening en het ontbreken van heldere afspraken.

Voor de komende periode staat onder andere vereenvoudiging van de rijksbekostiging (2022/'23) op het programma. Welke financiële gevolgen dit heeft is nog niet bekend en daarom is de impact onzeker.

Als organisatie wordt ingezet op stimulering van ondernemerschap en aanbodverbreding in samenwerking met ketenpartners (kinderopvang, gebiedsteams, dorpsbelang, sportverenigingen, etc). De scenario's die zich daarbij voor kunnen doen worden per school bepaald en besproken met de achterban. Ook ouderbetrokkenheid speelt een belangrijke rol, onder andere bij het project "Sterk met Taal".

De strategie is gericht op uitsluiting van risico's of beperking van de financiële gevolgen

Bij een aantal scholen vormen de leerlingenprognoses een bron van zorg. Als leerlingen daarbij gebaat zijn en ouders/verzorgers daarmee instemmen, worden de mogelijkheden voor scholenfusies onderzocht. Waar mogelijk met behoud van onderwijsvoorzieningen in zoveel mogelijk kernen. In twee gevallen zijn daartoe stappen gezet.

Onderwijskwaliteit

Als de opbrengsten van het onderwijsproces onvoldoende zijn moeten maatregelen worden genomen die vaak een hoog prijskaartje hebben. Door periodieke monitoring van de onderwijsopbrengsten wordt getracht tekortkomingen te signaleren, zodat tijdig kan worden ingegrepen. Voor verdere verbetering van de onderwijskwaliteit wordt gebruik gemaakt van het instrument "Werken met Kwaliteitskaarten PO". Verder wordt de aandacht gericht op (sociale) veiligheid, preventieve zorg, burgerschap, leren van elkaar, talentonderwijs en ICT-toepassingen.

Personeel

*Goed werk-
geverschap*

Teveel of te weinig personeel, onvoldoende professionaliteit en hoog ziekteverzuim zijn voorbeelden van personele risico's. De laatste tijd baren het tekort aan vervangers en de hoge werkdruk grote zorgen. Geprobeerd wordt nieuwe collega's aan de organisatie te binden door goed werkgeverschap te tonen, onder meer in de vorm van goede arbeidsvoorwaarden en professionele begeleiding. Ter bevordering van de ontwikkeling van medewerkers is een gesprekkencyclus ingericht en wordt de digitale HRM-tool "Coo7" ingezet, die is gebaseerd op het bekwaamheidsdossier en de vereiste competenties.

Huisvesting

*Interactief
toewerken
naar IKC's*

Door de overheveling van het buitenonderhoud zijn de risico's voor schoolbesturen in 2015 flink toegenomen. Temeer omdat hiaten in de regelgeving rond onderwijskundige vernieuwing, wettelijke eisen (arbo, veiligheid, binnenmilieu) en renovatie toen niet zijn weggenomen.

Om te voorkomen dat onverantwoorde situaties ontstaan wordt ieder jaar, na een bouwkundige inspectie van alle scholen, vastgesteld welke werkzaamheden onvermijdelijk c.q. wenselijk zijn. Voor de noodzakelijke kosten van cyclisch onderhoud is een voorziening gevormd. Door goed onderhoud wordt de technische staat van de scholen zo lang mogelijk op peil gehouden. Het streven is om samen met gemeenten, kinderopvang, verenigingen en dorpsbelang toe te werken naar moderne (integrale) kindcentra, waarbij de gemeenschapsvoorzieningen optimaal worden benut.

Dekking van de risico's

*€ 100 K voor
onvoorziene
uitgaven*

Voor onvoorziene uitgaven is een jaarlijkse raming van € 100 K opgenomen. Als zich risico's manifesteren die hogere lasten met zich meebrengen, moet een beroep worden gedaan op de financiële buffers. Daarom wordt voldoende weerstandsvermogen en een toereikende buffer aan liquiditeiten aangehouden.

Gezien de gezonde financiële positie is een incidenteel nadelig saldo acceptabel. Dit laat onverlet dat, mede gezien het risicoprofiel, op langere termijn consolidatie van de vermogenspositie wordt nagestreefd.

Mark Vrolijk

Stiens, november 2020

6. Contactinformatie

M.O. Vrolijk

Directeur-bestuurder

mvrolijk@elanowg.nl

E. Pijnacker

Controller

epijnacker@elanowg.nl

T. Groeneveld

Medewerker FA

tgroeneveld@elanowg.nl

7. Bedrijfsgegevens

Elan Onderwijsgroep

P. Jurjensstrijtte 8

9051 BS Stiens

Postbus 31

9050 AA Stiens

T 058 25 39 580

E info@elanowg.nl

www.elanonderwijsgroep.nl

OCW-bestuursnummer: 41693

KvK: 01123254

Bijlage A: Leerlingenprognose

aantal leerlingen per 1 oktober		werkelijk		BFP 2020/21	prognose													
		2018	2019		2020	2020/21	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
school, plaats	BRIN- nr.	Het betreft hier t/m 1-10-2020 de werkelijke leerlingenaantallen, van 2021 t/m 2024 de aantallen volgens de eigen prognoses en vanaf 1-10-2025 prognoses die zijn ontleend aan "www.duo.nl/onderwijsdata/leerlingenprognoses" (peildatum 1-10-2019).																
	SBO de Bolder, Franeker	12DV	108	114	130	114	130	130	130	130	130	120	120	120	119	120	120	121
	Op 'e Trije, Ferwert	09ED	51	54	51	54	51	51	51	53	54	52	54	49	47	49	49	49
	Op 'e Dobbe, Hallum	10AA	41	40	45	41	46	48	50	50	29	28	26	25	26	27	26	26
	Arjen Roelofskaalle, Hijum	10KZ	53	50	47	48	47	49	46	46	37	33	32	36	33	32	32	32
	de Jint, Stiens	11NM	194	207	207	209	207	207	207	205	213	217	227	219	218	220	220	219
	de Twilling, Stiens	11YW	146	137	128	126	114	114	114	109	108	105	105	107	110	112	112	111
	de Steven, Franeker	13LR	99	104	116	108	116	120	122	125	132	136	135	134	134	137	137	139
	de Opslach, Franeker	13QJ	177	152	134	134	131	127	118	118	111	110	111	115	116	118	118	120
	Waadwizer, Tzummarum	14HA	119	107	112	100	107	105	101	100	81	87	86	88	87	83	83	90
	de Oanset, Ried	14XY	59	54	50	52	50	49	46	48	35	37	45	40	40	37	37	40
	Martenaskoalle, Bitgummole	18NF	87	94	88	90	88	88	88	88	98	101	99	100	102	98	98	100
	Lyts Libben, Berftsum	18OM	101	95	95	95	95	96	95	90	87	85	89	96	96	97	97	97
	t Fonnemint, Sint Annaparochie	18PT	226	234	236	236	216	205	200	195	197	196	199	201	204	209	209	209
	de Toverbal, Sint Annaparochie	18PT	71	71	68	71	71	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
	Twaspán, Deinum	18PU	89	99	95	97	97	99	103	98	107	109	103	101	96	101	101	102
	de Romte, Dronryp	18QU	59	53	47	53	44	41	45	45	44	43	43	43	43	43	43	44
de Twiner, Sint Jacobiparochie	18RU	106	104	117	100	107	97	101	99	89	92	91	91	98	99	99	100	
de Polle, Marsum	18RV	76	76	74	70	75	75	75	75	74	70	69	73	76	79	79	77	
de Cingel, Menaam	18SR	103	97	100	97	100	95	95	99	107	104	106	102	108	110	110	114	
de Fierljepper, Vrouwenparochie	18TK	62	63	56	61	62	60	61	64	65	63	66	57	58	62	62	67	
de Lytse Terp, Minnertsgea	18UL	44	36	36	35	32	27	25	24	26	28	27	28	28	29	29	29	
totaal generaal		41693	2071	2041	2032	1991	1986	1953	1943	1931	1884	1886	1903	1895	1909	1932	1956	
totaal generaal excl. SBO			1963	1927	1902	1877	1856	1823	1813	1801	1764	1766	1783	1775	1790	1812	1835	

Bijlage B: Begroting Passend Onderwijs

Rek. nr.	Omschrijving	Specificatie/toelichting	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
	Veel actiepunten worden in eigen beheer uitgevoerd. Als geen concreet bedrag is begroot, is "p.m." vermeld.				
	Baten Passend Onderwijs:	(volgens beschikking swv. 9-6-2020)			
831300	Zorgmiddelen 2020/21 (7/12) (2041 II.)	919.444			
	Zorgmiddelen 2021/22 (5/12) (2010 II.)	900.631			
	Zorgmiddelen 2022/23 (1980 II.)	895.152			
	Zorgmiddelen 2023/24 (1978 II.)	883.316			
	Zorgmiddelen 2024/25 (1976 II.)	868.814			
3.1	Rijksvergoedingen	het aantal II. waar het swv. vanuit gaat is hoger dan volgens de II. prognoses	€ 809.536	€ 833.867	€ 911.605
	Overige personele subsidies				
835600	Budgetbesteding Visio e.d.		€ 5.000	€ 2.500	€ 2.500
	Ondersteuningsplanraad swv. PO		€ 2.289	€ 2.500	€ 2.500
3.5	Overige baten		€ 7.289	€ 5.000	€ 5.000
	Lasten Passend Onderwijs:				
	1. Zorgstructuur				
411000	Stafmedewerkers Onderwijs & Zorg	1,85 fte. (voor 50 %)	€ 81.243	€ 69.117	€ 89.414
	Op elke school een IB-er (= genormeerde formatie x GPL)	7,4 fte. 20/21 (GPL € 75.471)	€ 528.641	€ 686.164	€ 558.485
	Rekenspecialist	60-100 uur			p.m.
	Formatie passend onderwijs		€ 16.431		p.m.
412300	Nascholing passend onderwijs		€ 3.926		
412400	Externe leerlingbegeleiding	verloning via payroll	€ 31.536		
445200	Expertisecentrum "het Spectrum"				
445300	Consultatie Cedin	multidisciplinair overleg	€ 52.677	€ 48.000	€ 48.000
445300	Dyslectie/discalculie-testen			€ 2.000	€ 2.000
443300	Bibliotheek en Documentatiecentrum IB		€ 308		
443310	Testen en toetsen				
443330	Lesmateriaal passend onderwijs		€ 91		
445915	Diverse overige kosten		€ 362		
411000	2. Inzet zorgconsulenten	voor preventieve zorg op de scholen			
	ambulant begeleider	1,1 fte.	€ 81.714	€ 90.411	€ 91.891
	orthopedagoog	0,5 fte.	€ 38.623	€ 40.911	€ 42.890
	schoolmaatschappelijk werker	0,5 fte. op scholen oud-Lwdl.	€ 31.132	€ 39.715	€ 41.740
411000	3. Evaluatie multidisciplinair overleg (MDO)				p.m.
445300	4. Gespecialiseerd centrum voor onderwijs en zorg	opstartkosten			€ 30.000
411000	geïntegreerd onderwijsaanbod	groep voor II. met structuurbehoefte			€ -
	(i.s.m. SO, SBO, swv, kinderopvang	zorgarrangement "huiskamer"			€ -
	Wille en gemeente Waadhoeke)	peuterplusgroep (2-4 jr.)			€ -
		naschoolse opvang/BSO			€ -
411000	5. Schoolondersteuningsprofiel	jaarlijkse actualisering SOP			p.m.
411000	6. Talentonderwijs	0,8 fte.	€ 54.182	€ 54.665	€ 87.034
443900	materiële lasten Talentonderwijs		€ 616	€ 1.000	€ 15.000
445010	7. Kwaliteitszorgsysteem		€ 7.848	€ 5.250	€ 8.000
	Totale lasten passend onderwijs		€ 929.330	1.037.233	1.014.454
	Saldo baten en lasten passend onderwijs (-/- is negatief)		-112.505	-198.366	-97.849

Bijlage C: Liquiditeitsbegroting

maand	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	totaal
Het vrij op te nemen saldo op de bankrekening moet minimaal gelijk zijn aan de gemiddelde salarislust per maand, zijnde afgerond € 650.000.													
saldo RC 1/1	2.100.000	2.278.372	2.317.406	2.313.297	2.295.048	1.387.510	1.431.176	1.600.835	1.941.810	2.157.077	2.308.311	2.605.103	2.443.000
inkomsten:													
MI	169.171	169.171	169.171	169.171	169.171	169.171	169.171	169.171	169.171	169.171	169.171	169.171	2.030.056
lumpsum	1.006.733	903.604	903.604	903.604	903.604	903.604	903.604	678.685	678.685	678.685	678.685	678.685	9.821.787
P&A	106.588	106.588	106.588	106.588	106.588	106.588	106.588	348.187	348.187	348.187	348.187	348.187	2.487.048
Prestatiebox	17.783	17.783	17.783	17.783	17.783	17.783	17.783	58.093	58.093	58.093	58.093	58.093	414.947
fusiegelden	36.045	36.045	36.045	36.045	36.045	36.045	36.045	117.747	117.747	117.747	117.747	117.747	841.050
1 ^e opvang + OAB	35.554	35.554	35.554	35.554	35.554	35.554	35.554	116.142	116.142	116.142	116.142	116.142	829.587
zorgmiddelen	93.440	83.868	83.868	83.868	83.868	83.868	83.868	62.992	62.992	62.992	62.992	62.992	911.605
overige inkomste	16.802	15.081	15.081	15.081	15.081	15.081	15.081	11.327	11.327	11.327	11.327	11.327	163.920
totaal DUO	1.482.116	1.367.694	1.367.694	1.367.694	1.367.694	1.367.694	1.367.694	1.562.344	1.562.344	1.562.344	1.562.344	1.562.344	17.500.000
UWV	8.333	10.417	10.417	10.417	13.333	8.333	8.333	5.000	5.000	6.250	6.667	7.500	100.000
overige overheidsbijdragen						25.000	20.000	15.000	15.000		115.000		175.000
detachering	3.479	3.479	3.479	3.479	3.479	3.479	3.479	3.479	3.479	3.479	3.479	3.479	41.750
overige inkomste	7.635	7.635	7.635	7.635	7.635	7.635	7.635	7.635	7.635	7.635	7.635	99.260	183.250
totaal	1.501.564	1.389.225	1.389.225	1.389.225	1.392.142	1.412.142	1.407.142	1.578.459	1.593.459	1.579.709	1.695.125	1.672.584	18.000.000
uitgaven:													
salarissen	1.022.550	1.022.550	1.022.550	1.022.550	1.908.760	1.022.550	1.022.550	1.022.550	1.022.550	1.022.550	1.022.550	1.499.740	13.634.000
tijd. personeel	54.225	54.225	54.225	54.225	101.220	54.225	54.225	54.225	54.225	54.225	54.225	79.530	723.000
energie en water	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	240.000
investeringen		35.000	50.000	50.000		10.000	10.000	10.000	50.000	50.000	50.000	5.000	320.000
cyclisch onderhoud	25.000	17.000	25.000	19.000	28.000	20.000	30.000	30.000	30.000	40.000	30.000	29.000	323.000
wekelijkse betaling	201.417	201.417	221.558	241.700	241.700	241.700	100.708	100.708	201.417	241.700	221.558	201.417	2.417.000
totaal	1.323.192	1.350.192	1.393.333	1.407.475	2.299.680	1.368.475	1.237.483	1.237.483	1.378.192	1.428.475	1.398.333	1.834.687	17.657.000
saldo RC ultimo	2.278.372	2.317.406	2.313.297	2.295.048	1.387.510	1.431.176	1.600.835	1.941.810	2.157.077	2.308.311	2.605.103	2.443.000	

◀ passie voor
elk talent ▶

Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

per e-mail naar: gemeente@leeuwarden.nl

Behandeld door: Eelke Pijnacker

Doorkiesnr.: 058 – 253 95 85

E-mail: epijnacker@elanowg.nl **Stiens,** 27 november 2020

Onderwerp: begroting

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Geacht College,

In de vergadering van 17 november 2020 heeft de Raad van Toezicht van Elan Onderwijsgroep de ontwerp-begroting voor 2021 besproken en voorlopig vastgesteld. De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) heeft inmiddels een positief advies uitgebracht over deze begroting.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 27 van de statuten van de stichting bied ik u bij deze de ontwerp-begroting aan. Na goedkeuring door de gemeenten Leeuwarden, Noardeast-Fryslân en Waadhoeke zal ik de Raad van Toezicht voorstellen de begroting definitief vast te stellen.

Voor nadere inlichtingen kunt u uiteraard altijd bij mij terecht.

Met vriendelijke groet,

Elan Onderwijsgroep

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Mark Vrolijk", is written over the printed name and title.

Mark Vrolijk
Directeur-bestuurder

From: "Marjolein van den Berg" <marjolein.van.den.berg@gearhing.net>
Date: 30 Nov 2020 15:33:49 +0100
To: "Gemeente Leeuwarden" <gemeente@leeuwarden.nl>
Subject: jaarprogramma en begroting 2021
Attachments: Aanbiedingsbrief gemeente Leeuwarden 20201130.pdf, Definitief - JAARPROGR enBEGROTING 2021 20201130 1.0.pdf

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Geacht college van B&W en gemeenteraad van de gemeente Leeuwarden,

Namens het CvB en Frans Alma stuur ik u het jaarprogramma en begroting 2021 met begeleidend schrijven toe.

Met vriendelijke groet,

Marjolein van den Berg
Secretaresse

Snekerweg 3
8701 PZ Bolsward

0515 - 745091
marjolein.van.den.berg@gearhing.net
www.gearhing.nl

Ons kenmerk:

20201130FA

Behandeld door:

F. Alma

Onderwerp:

Jaarprogramma en begroting 2021

Gearhing

Het college van B&W en de gemeenteraad van
de gemeente Leeuwarden

Postbus 21000

8900 JA LEEUWARDEN

Bolsward, 30 november 2020

Geacht college en leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u het jaarprogramma en de begroting 2021 van Stichting Samenwerkingsbestuur Gearhing aan, dit conform artikel 16 lid 2 tot en met 4 van onze statuten.

Het college van bestuur heeft de begroting vastgesteld onder voorbehoud van mogelijk overleg met de gemeenteraden. Het jaarprogramma en de begroting zijn goedgekeurd door de raad van toezicht. De begroting wordt op woensdag 2 december 2020 nog besproken met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en daarmee zijn we op onderdelen van de begroting in afwachting van een positief advies van de gmr.

Indien u prijs stelt op overleg dan vernemen wij dat graag. Na het overleg, dan wel als dit overleg niet binnen 30 dagen na de aanbidding heeft plaatsgevonden, stelt het college van bestuur de begroting definitief vast.

Gearhing wil het onderwijs organiseren ‘vanuit de bedoeling’, zoekt naar de essentie en laat zich daarbij leiden door bij alles wat we doen de vraag te stellen ‘Wat Telt Echt’.

Naast het meerjarige leidend streven om de Leerkracht in staat stellen zijn of haar vak weer terug te nemen, richt het beleid van Gearhing zich de komende jaren vooral op de volgende speerpunten:

1. Het kind
2. De professional
3. Onderwijs
4. Organisatie

Dit alles tegen de achtergrond van zorg voor jezelf, de mensheid en de aarde.

Bij alle hierboven genoemde elementen stellen we aldus de vraag ‘Wat Telt Echt’. Op grond daarvan komen we tot keuzes die ons helpen bepalen wat we wel en niet doen de komende jaren om onze onderwijsvisie waar te maken. Gearhing wil daarbij onderwijsgeld ook daadwerkelijk ten goede laten komen aan het onderwijs. De begroting 2021 laat op basis van de toegekende en verwerkte plannen die het beleid en de speerpunten van Gearhing ondersteunen een (licht) positief resultaat zien. De reservepositie is in de afgelopen jaren gegroeid doordat voorgenomen bestedingen niet volledig zijn uitgevoerd en ook doordat de rijksoverheid aan het einde van een jaar nog gelden ter beschikking stelde die in dat jaar niet meer goed onderbouwd uitgegeven kon worden. Naast de begroting van 2021 is er dan ook voldoende ruimte binnen de reserves om aanvullende goed onderbouwde plannen te ontwikkelen en vervolgens te kunnen honoreren. Deze ruimte geeft ons de flexibiliteit om mee te kunnen bewegen met de dynamische wereld om ons heen en in te kunnen spelen op de ontwikkelingen en te maken keuzes waar we voor staan dan wel die op ons af komen. We blijven

daarom ook bij ons voornemen om de komende jaren voor goed onderwijs meer geld in te zetten dan dat we binnenkrijgen.

In het verlengde van bovenstaande is het voor de komende jaren belangrijk om kritisch te blijven kijken naar de hoogte van de reserves. Deze kritische houding wordt ook onderstreept door de minister. Vanuit het ministerie van *Onderwijs, Cultuur en Wetenschap* hebben de schoolbesturen in het najaar een schrijven ontvangen waarin wordt aangekondigd dat de inspectie een 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen' gaat hanteren. De gedachte achter deze signaleringswaarde dat publiek onderwijsgeld optimaal aan onderwijs moet worden besteed wordt door Gearhing onderschreven en nagestreefd.

In het voorjaar van 2021 sturen we u ter informatie de meerjarenbegroting 2021-2024 toe. Aansluitend ontvangt u medio 2021 het bestuursjaarverslag inclusief de jaarrekening over het boekjaar 2020.

Mochten er vragen of opmerkingen zijn, dan zijn wij van harte bereid tot toelichting en overleg. Uiteraard vinden wij het prettig als wij van u een reactie ontvangen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'A' followed by a long horizontal stroke.

Alex. J. Peltekian
voorzitter college van bestuur

JAARPROGRAMMA & BEGROTING 2021

Versie 1.0 30-11-2020

Gearhing

Snekerweg 3

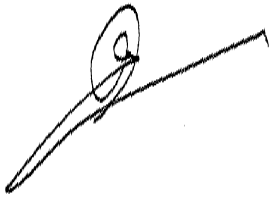
8701 PZ Bolsward

Tel : 0515-745090

[www. gearhing.nl](http://www.gearhing.nl)

Het college van bestuur van de Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs Zuidwest Friesland "Gearhing" heeft het voorgenomen besluit tot vaststelling van het jaarprogramma en de begroting 2021 genomen op 23 november 2020. De raad van toezicht heeft de begroting goedgekeurd in haar vergadering van 24 november 2020.

Na de reactietermijn voor gemeenteraden in acht genomen te hebben en nadat, op onderdelen, een positief advies van de GMR is ontvangen, zijn het jaarprogramma en de begroting 2020 op 12 januari 2021 vastgesteld.

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'A' followed by a long, sweeping horizontal stroke.

A.J. Peltekian, voorzitter

1. Inhoudsopgave

1.	Inhoudsopgave	blz. 3
2.	Aanbiedingsbrief bij het jaarprogramma en de begroting 2021	blz. 4
3.	Jaarprogramma en beleidsuitgangspunten 2021	blz. 5
3.1.	Organisatie	blz. 5
3.2.	Speerpunten uit strategisch beleidsplan, 'Wat Telt Echt'	blz. 8
3.3.	Personeel & Organisatie	blz. 15
3.4.	Administratie, beheer en bestuur	blz. 20
3.5.	Financieel beleid	blz. 21
3.6.	Huisvesting	blz. 23
3.7.	Diverse subsidies	blz. 29
3.8.	Investeringsen	blz. 29
3.9.	Treasury	blz. 30
3.10.	Risico's en onzekerheden	blz. 31
4.	Begroting 2021	blz. 32
5.	Toelichting op de begroting 2021	blz. 36

2. Aanbiedingsbrief bij het jaarprogramma en de begroting 2021

Bolsward, november 2020

Voor u ligt het jaarprogramma en de begroting 2021 van Gearhing.

Gearhing wil het onderwijs substantieel verbeteren, dat is niet zo bijzonder voor een onderwijsorganisatie: Noblesse oblige.

Wel onderscheidend is de visie van waar uit wij dit willen vormgeven.

Visie

Gearhing wil het onderwijs organiseren 'vanuit de bedoeling', zoekt naar de essentie en laat zich daarbij leiden door bij alles wat we doen de vraag te stellen 'Wat Telt Echt'.

Naast het meerjarige leidend streven om de Leerkracht in staat te stellen zijn of haar vak weer terug te nemen, richt het beleid van Gearhing zich de komende jaren vooral op de volgende speerpunten:

1. Het kind
2. De professional
3. Onderwijs
4. Organisatie

Dit alles tegen de achtergrond van zorg voor jezelf, de mensheid en de aarde.

Bij alle hierboven genoemde elementen stellen we aldus de vraag 'Wat Telt Echt'. Op grond daarvan komen we tot keuzes die ons helpen bepalen wat we wel en niet doen de komende jaren om onze onderwijsvisie waar te maken. Gearhing wil daarbij onderwijsgeld ook daadwerkelijk ten goede laten komen aan het onderwijs. Op basis van de toegekende en verwerkte plannen laat de begroting 2021 een (licht) positief resultaat zien.

In de volgende hoofdstukken volgt een nadere toelichting op de gemaakte keuzes en de ruimte die daarbij binnen de reserves nog aanwezig is om ook, net als de afgelopen jaren, in de loop van het begrotingsjaar aanvullende plannen te kunnen honoreren.

Alex. J. Peltekian,
voorzitter college van bestuur Stichting Gearhing

3. Jaarprogramma en Beleidsuitgangspunten 2021

3.1. Organisatie

3.1.1. Leerlingenaantallen

Tabel met leerlingaantallen per 1 oktober in de jaren 2017, 2018, 2019, 2020 alsmede de prognose van het aantal te verwachten leerlingen per 1 oktober 2021.

LEERLINGEN PER 1-10		REALISATIE				Prog	Bijzonderheden
Brin	School	2017	2018	2019	2020	2021	41856
08CC	De Reinbôge Bantega *	53	53	55	60	58	
12DX	De Wynbrekker	57	53	43	38	29	
12MZ	Twa Yn Ien	36	37	29	32	26	
Totaal onderwijsteam 1		146	143	127	130	113	
05PM	De Skulpe *	108	96	83	70	64	
11HJ	De Pipegaal	127	119	114	110	114	
11TD	De Meiboom	87	76	70	66	68	
10BJ	De Populier	-	74	80	78	77	Van OT-noord
Totaal onderwijsteam 2		322	365	347	324	323	
08FI	De Útskoat	67	75	75	78	80	
09FM	't Leech	29	30	26	27	33	
10BJ	De Populier	65	-	-	-	-	Naar OT-2
13BD	Dûbelspan	35	37	39	38	41	
13GV	De Krunenstrobbe	33	36	28	26	-	Voorgenomen fusie met Stjelp 1-8-21
13QP	De Gielguorde	127	127	135	129	127	
13UP	De Fôlefinne	30	28	32	31	26	
13YA	De Pikeloer	36	30	22	28	26	
14BJ	It Pertoer	70	89	88	90	94	
12VD	De Stjelp	36	38	38	38	42	
13LY	De Romte	38	37	33	34	32	
14EL	't Bynt	86	93	76	96	101	
14HD	De Opslach Wommels	64	57	59	79	81	
Totaal onderwijsteam Noord		716	677	651	694	683	
10UC	De Dam	38	13	-	-	-	Gesloten per 1-8-2019
11IH	De Meerpaal	165	162	171	160	152	
11TZ	De Tweespan	157	144	134	117	105	
Totaal onderwijsteam 5		360	319	305	277	257	
04GD	De Blinker	94	87	78	69	71	
04HU	't Hazzeleger	129	125	134	129	124	
08FX	De Kogge	130	122	125	119	115	
Totaal onderwijsteam 6		353	334	337	317	310	
Totaal Gearhing		1.897	1.838	1.767	1.742	1.686	
Aantal scholen		25	25	24	24	23	

* 2 ABBS scholen

Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs Zuidwest Friesland 'Gearhing' (hierna afgekort tot Gearhing) is het bevoegd gezag van 24 scholen voor primair onderwijs, zijnde 22 openbare scholen en twee algemeen bijzondere scholen. De scholen bevinden zich in de gemeenten De Fryske Marren, Súdwest-Fryslân, Leeuwarden en de Waadhoeke.

De 24 scholen zijn relatief autonoom en werken samen in onderwijsteams. Het college van bestuur en de directies van de onderwijsteams maken samen beleid en leggen dit vast in beleidskaders. De relatieve autonomie van de scholen heeft vooral betrekking op de twee gebieden die in samenhang de kwaliteit van het onderwijs aan het kind bepalen: onderwijsontwikkeling en -uitvoering en personeelsmanagement. Bestuur, onderwijsteams en scholen werken vooral op deze gebieden samen om zo optimaal kennis, ervaringen en kwaliteiten te delen en uit te wisselen. De ontwikkeling en uitvoering van algemeen personeelsmanagement, financieel beleid, kwaliteitsbeleid en huisvestingsbeleid vindt voornamelijk op centraal niveau plaats.

Gearhing hanteert het principe van resultaatverantwoordelijk management. De directies van de onderwijsteams verantwoorden zich achteraf aan het bestuur op basis van vooraf overeengekomen resultaten. Gearhing beheert en borgt dit door te werken met een 'planning en control cyclus' waarin doelen en resultaten concreet en meetbaar gemaakt zijn. Voor de verantwoording gebruiken we een toegesneden rapportagesystematiek.

Gearhing heeft een college van bestuur (CvB) en een raad van toezicht (RvT). Het college van bestuur vormt statutair het bestuur van de instelling en is daarmee het bevoegd gezag.

De positie van de raad van toezicht is:

- toezichthouder op het bestuur
- klankbord van het bestuur
- werkgever van het bestuur

De raad van toezicht ziet erop toe dat het CvB recht doet aan de volgens de statuten verleende opdracht. Het CvB is tegenover de stichting en tegenover derden verantwoordelijk voor het behartigen van het belang van de stichting. Ten behoeve van het CvB en ondersteuning van de onderwijsteams en scholen fungeert een servicebureau.

3.1.4. Samenstelling raad van toezicht, college van bestuur en de staf

Raad van toezicht:

De raad van toezicht bestaat uit vijf leden.

College van bestuur:

Gearhing heeft een eenhoofdig CvB die de algemene leiding heeft van de organisatie. Het college van bestuur ontwikkelt in samenspraak met de diverse geledingen gezamenlijk beleid over kwaliteit van het onderwijs, leerlingenzorg, personeel en financiën. We werken aan een verdere professionalisering van de onderwijsorganisatie en versterking van de samenwerking tussen de scholen in Gearhing. Voor een aantal besluiten van het CvB is statutair goedkeuring van de raad van toezicht vereist.

Het college van bestuur wordt ondersteund door het servicebureau.

Medewerkers servicebureau:

- a. Directeur bedrijfsvoering/controller
- b. Manager personeel en organisatie
- c. Senior beleidsmedewerker personeel en financiën
- d. Senior beleidsmedewerker facilitair en huisvesting
- e. Secretariaat / (salaris)administratie / personeel

3.2 Speerpunten uit het strategisch beleidsplan, 'Wat Telt Echt'

We werken inmiddels een aantal jaar met het strategisch beleidsplan 'Wat Telt Echt'. Gearhing wil het onderwijs organiseren 'vanuit de bedoeling', zoekt naar de essentie en laat zich daarbij leiden door bij alles wat we doen de vraag te stellen 'Wat Telt Écht'. De scholen zijn inmiddels doordrongen van deze vraag.

We onderscheiden vier elementen die ons succes bepalen, die worden in de volgende paragrafen uitgewerkt, namelijk:

1. Het kind
2. De professional
3. Onderwijs
4. Organisatie

Het kind

Op de basisscholen van Gearhing leren kinderen balans in denken, voelen en doen te ontwikkelen. We helpen hen hun eigen talenten en mogelijkheden ontdekken. Hiermee kunnen ze straks goed voor zichzelf zorgen en hebben ze oog voor anderen en de wereld om hen heen. Om bovenstaande waar te maken zet Gearhing in op talentontwikkeling, zelfsturing en verbinding in leren.

- Beter onderwijs voor meer- en hoogbegaafde kinderen

Wij willen de kennis op het gebied van hoogbegaafdheid binnen de onderwijsteams versterken. Bovendien willen wij de leerkrachten die betrokken zijn bij de meer- en hoogbegaafden meer laten samenwerken zodat kennis wordt versterkt en verspreid. Wij stellen een coördinator meer- en hoogbegaafdheid aan voor een dag per week. Zij zorgt voor kennisontwikkeling binnen onderwijsteams via de contactpersonen hoogbegaafdheid op de scholen en het organiseren van bijeenkomsten.

Budget: € 10.000 en €17.700 loonkosten

Passend onderwijs

Gearhing maakt deel uit van het samenwerkingsverband: Passend Onderwijs PO Friesland 21.01. Via dit samenwerkingsverband ontvangt Gearhing de rijksbijdrage voor Passend Onderwijs. We zetten deze middelen voor ondersteuning op verschillende manieren in, passend bij de onderwijsbehoefte, namelijk:

- Leerlingenzorg en ondersteuning;
- Lichte ondersteuning van een leerling;
- Zware ondersteuning van een leerling;

Leerlingenzorg en ondersteuning

Leerlingenzorg wordt intern op de school geregeld. Alle scholen hebben een schoolondersteuningsprofiel opgesteld waarin staat welke extra zorg zij kinderen kunnen bieden. Tevens staat hierin waar de teams zich de komende jaren verder in gaan bekwamen.

Lichte ondersteuning

Heeft de school meer ondersteuning nodig, om de juiste zorg voor de leerlingen binnen school te kunnen realiseren, dan kan een beroep gedaan worden op **lichte ondersteuning**. Lichte ondersteuning kan bestaan uit:

- Consultatieve Leerkracht Begeleiding;
- Onderzoek en advisering voor adequate aanpak van de leerling door de orthopedagoog;
- Begeleiding van leerkrachten, teams en leerlingen hoe om te gaan met gedragsproblematiek door de gedragspecialist (individuele leerlingen of met een groep leerlingen);
- Extra tijdelijke inzet van specialisten vanuit het expertisecentrum.

Gearhing heeft voor deze ondersteuning twee specialisten in dienst, namelijk een orthopedagoog en een ambulant begeleider/gedragspecialist. De orthopedagoog is tevens participant in het zorgteamoverleg en lid van de bezwaarcommissie.

Gearhing vindt de leesontwikkeling erg belangrijk. Daarom werken wij op alle scholen met het evidence based preventieve programma Bouw! Een preventieve aanpak om de problemen met leesachterstanden, laaggeletterdheid en dyslexie effectief terug te dringen.

Samen met Odyssee vormt Gearhing een samenwerkingsverband, waaronder de volgende onderdelen vallen:

- het expertisecentrum, waar scholen een beroep op kunnen doen voor extra ondersteuning;
- het Zorg-Advies-Team (ZAT);
- de bezwaarcommissie (voor ouders die bezwaar hebben bij het plaatsingsadvies voor het VO van hun kind).

De bijdrage voor deze samenwerking is een vast bedrag per leerling.

Zware ondersteuning

Heeft een leerling onvoldoende aan de lichte ondersteuning, dan zal op basis van een deskundigenadvies worden bepaald wat de onderwijsbehoefte van de leerling is en of de leerling met extra middelen op de basisschool kan blijven.

De realisering van extra ondersteuning van kinderen met een visuele handicap wordt geregeld vanuit Visio. Zij stellen gelden beschikbaar op basis van onderwijsbehoefte van de leerling (cluster 1). Ditzelfde geldt voor de kinderen met ernstige spraak-taal problemen. Zij worden begeleid door Kentalis (cluster 2). Wanneer er naast de begeleiding van de ambulante begeleiding vanuit Kentalis/Visio een extra personele inzet nodig is op school, wordt dit door Kentalis/Visio vergoed.

De ambulante begeleiding van voormalige cluster 3 leerlingen wordt verzorgd door de ambulante begeleider van het ZMLK, welke onderdeel is van het samenwerkingsverband Odyssee en Gearhing. De ambulante begeleiding voor kinderen met gedragsproblemen wordt door een eigen gedragspecialist uitgevoerd. De loonkosten komen ten laste van Gearhing.

Inzet Passend Onderwijs 2021

Omschrijving	Bedrag	FTE
Inzet Orthopedagoog	€ 84.211	0,92
Ambulant begeleider	€ 46.864	0,60
Expetisecentrum € 35 per leerling	€ 61.845	
Deelname SWV SudWest Fryslân € 14,50 per leerling	€ 25.622	
Detacheringen STEC 2021 jan-dec	€ -104.776	1,30
Totaal inzet Passend Onderwijs	€ 113.766	2,82

3.2.2 De professional

Onze professionals geven uitdagend onderwijs dat past bij de ontwikkeling van het kind. Zij weten wat écht telt en hoe zij dat vorm moeten geven.

- LeerKRACHT

LeerKRACHT stimuleert samenwerking en doelgericht werken, uitgaande van “elke dag samen een beetje beter”: leraren kijken bij elkaar in de klas, geven elkaar feedback, bereiden samen lessen voor en denken gestructureerd na over resultaten en verbetermogelijkheden. De LeerKRACHT-coaches hebben een gezamenlijk plan voor de hele organisatie opgesteld. Dit bestaat uit het organiseren van een Gearhing brede bijeenkomst (pizza sessie), bedrijfsbezoeken en een workshop voor starters en nieuwe medewerkers.

Budget: **€ 17.600**, gebaseerd op het faciliteren van de vier LeerKRACHT-coaches voor 4 uur per week. Budget voor aanvullende activiteiten: **€ 5.000**

- De scholingsgelden conform CAO PO

Voortvloeiend uit de CAO PO verwachten we van medewerkers dat zij zich voortdurend ontwikkelen door middel van scholing. Het scholingsbudget van het eigen onderwijsteam biedt hiertoe mogelijkheden.

Alle medewerkers (met uitzondering van schoolleiders) hebben recht op 2 klokuren per werkweek (deeltijd naar rato) voor hun professionele ontwikkeling. Dit staat naast eerder afgesproken (team-)scholing. Per fte is € 500 beschikbaar. Dit budget is bedoeld om de medewerker in staat te stellen invulling te geven aan zijn eigen professionalisering. Een medewerker kan bij de opstelling van het werkverdelingsplan afspraken maken over de inzet van het eigen professionaliseringsbudget, met de mogelijkheid dit voor drie jaar te sparen voor een duurdere opleiding. Achteraf legt de medewerker binnen de bestaande gesprekkencyclus verantwoording af over zijn professionaliserings-activiteiten. Deze scholingsgelden, voegen we toe aan de reeds bestaande budgetten op het niveau van de onderwijsteams.

Budget: **€ 42.000**

- Individuele opleidingstrajecten

De lerarenbeurs maakt het voor iedere leerkracht mogelijk om eenmaal in zijn carrière een stevige bijscholing te volgen (bachelor- of masteropleiding). Met het geld uit de beurs worden studiekosten betaald en in de meeste gevallen ook de vervanging op school. De tijdsinvestering voor het volgen van een opleiding wordt meegenomen in de normjaartaak van de betreffende medewerkers.

Medewerkers kunnen -zo nodig- met een positief advies van de directeur een verzoek indienen voor vergoeding van (een deel van) de scholingskosten. Toekenning vindt plaats op basis van criteria die staan beschreven in het Handboek van Bestuur P&O. Wanneer een scholingswens

(deels) wordt gefinancierd uit Gearhingbudgetten, kan van de medewerker worden gevraagd de opgedane kennis en vaardigheden in te zetten op onderwijsteam- en/of Gearhingniveau. Dit budget wordt ook gebruikt voor het vergoeden van de opleiding voor intern begeleider en de scholingswensen van de invallers in de Gearhing-invalpool. We zullen hierbij rekening moeten houden met de verzoeken voor de opleiding bewegingsonderwijs, voor het geval het subsidieplafond is bereikt.

Budget: **€ 20.000**

- **Scholing en begeleiding managers bedrijfsvoering**

De managers bedrijfsvoering volgen een gezamenlijk intervisie/scholings-traject.

Budget van **€ 3.000**

- **Externe begeleiding van leerkrachten**

Wanneer we zorg hebben omtrent het functioneren van leerkrachten, kunnen we een traject starten van een 0-meting, coaching en eindmeting. Hiervoor worden externe deskundigen ingezet. Het doel is dat alle leerkrachten voldoen aan de in wet- en regelgeving vastgelegde leerkrachtcompetenties.

Budget: **€ 7.500**

- **Coaching van (startende) leerkrachten**

Conform de CAO PO en Gearhingbeleid, biedt Gearhing de startende leerkrachten coaching aan. Bij de start van het schooljaar organiseren wij een bijeenkomst voor de startende leerkracht, waarin de mogelijkheden worden toegelicht. Bovendien vormen de startende leerkrachten een intern netwerk, die meerdere keren in een schooljaar bijeen komen.

Budget voor inzet interne coaches, video-interactie-begeleiding, intervisie, locatie en catering: **0,9 fte (€ 76.000) + aanvullend budget € 5.000**

- **Leermeer:**

In Leermeer werken de besturen van Gearhing, de Greiden, Nije Gaast en Palludara samen. Leermeer stimuleert medewerkers om van elkaar te leren, waarbij kwaliteiten van medewerkers ingezet kunnen worden voor het leren van anderen. Er worden scholingsmomenten gecreëerd voor leerkrachten. Het scholingsaanbod is afgestemd op de behoefte binnen de deelnemende stichtingen en de onderwijskundige ontwikkelingen. De werkgroep onderzoekt andere vormen van inhoudelijke samenwerking.

Budget: **€ 2.500**

3.2.3 Het onderwijs

We bieden onderwijs volgens de drie o's (onderzoeken, ondernemen, ontwikkelen) gericht op de complete ontwikkeling van het kind: emotioneel, theoretisch en praktisch. Zo kunnen kinderen leren vertrouwen op zichzelf en vanuit flexibiliteit en kwaliteit meegroeien met de veranderende maatschappij.

- **Wat Telt Écht (WTE)**

De innovaties van Gearhing zijn toekomstgericht, gericht op duurzaamheid en zorg(en) voor de aarde. Onze metafoor is 'Wat telt écht?'. Dit heeft vele aspecten in zich. Wat vind je echt belangrijk? Doe je de juiste dingen? Zijn er dingen die je kunt laten? Maar ook bedoelen we er de kennis en kunde mee waar onze kinderen écht wat aan hebben. Niet alleen de 21e eeuwse vaardigheden, maar ook zelfsturing en het werken met de drie O's: onderzoeken, ondernemen en ontwikkelen.

Hoe dit inhoudelijk vorm gegeven wordt op de scholen, is mede aan de werkgroep WTE.

Deze werkgroep, met daarin verschillende professionals (van Gearhing), gaan invulling geven aan de inhoud van het 'wat telt écht onderwijs'. Deze professionals worden, indien nodig, vervangen voor de groepen. Geschat aantal bijeenkomsten: 6. Ontwikkelkosten, lesmateriaal, PR kosten.

Budget: **€ 5.000**

- **Eigen ambitie (kerndoel 39A).**

In de kerndoelen voor het onderwijs staat niets beschreven over het zorgen voor (het overdragen van) de wereld. Kerndoel 39A komt in de buurt. 'Kinderen leren met zorg om te gaan met het milieu'. Kerndoel 39A is een aanvulling op dit kerndoel. Ons eigen Kerndoel 39A is breder dan alleen zorgdragen voor het milieu. Het gaat ook om zorg(en) voor de aarde, de mensheid en jezelf. Wij stellen ons als doel de kinderen te laten zien wat hun relatie tot de natuur is, welke relatie zij hebben met mensen om zich heen en op de wereld. Ieder kind leert daardoor dat het niet alleen verantwoordelijk is voor zichzelf, maar ook voor al het andere leven op aarde. We willen kinderen leren om samen met anderen te werken aan een samenleving waarin mensen respectvol omgaan met al het leven op aarde. Kerndoel 39A is voor ons een basis om een leerlijn "duurzaamheid" te ontwikkelen.

Budget: **€ 1.000**

- **Beleidsmedewerker onderwijs & kwaliteit**

Er is op stichtingsniveau een beleidsmedewerker voor 0,4 fte die de ontwikkeling van kwaliteitsbeleid in de onderwijsteams regisseert, coördineert en daarbij adviseert en ondersteunt. Aandachtspunt daarbij is de monitoring van de kwaliteit van de scholen aan de hand van een set indicatoren. De aanpak is in lijn met de ontwikkeling naar zelfmanagement van teams. Te realiseren doelen:

De gezamenlijke dag 'evaluatie- en toekomstgesprek' voor directeurs en het CvB aan de hand van het kwaliteitskader. Dit is een aangepaste set van indicatoren, passend bij de visie van Gearhing.

Opmaak van het kwaliteitskader, zodat we het onderwijs kunnen plannen, resultaten op alle vlakken kunnen volgen en vervolgens kunnen evalueren en door ontwikkelen. Onze kwaliteitsontwikkeling is proactief, we willen met dit kader blijven anticiperen op de veranderingen in de omgeving.

Budget: **0,4 fte (€ 34.000) en € 4.000**

- **Kwaliteitsteam Gearhing**

Het vormen van Kwaliteitsteam Gearhing is een manier om zicht te krijgen op de kwaliteit van het onderwijs op een school. Het schoolbezoek door het Kwaliteitsteam kan dienen als externe toetssteen, door interne peers. Op deze wijze kan de school bepalen of ze goed zicht heeft op de eigen kwaliteit en staat daarmee in dienst van de ontwikkeling van de school. Het is een spiegel voor scholen om hun eigen kwaliteitsbeeld aan te kunnen scherpen, verbeteren en ontwikkelen. Naast de uitvoering van de audits, zijn er middelen beschikbaar voor medewerkers die de audit-opleiding willen volgen om deel te nemen aan het kwaliteitsteam.

Budget: **€ 28.000 (personele middelen) en € 24.000 (o.a. opleiding).**

3.2.4 De Organisatie

Wij werken samen als een netwerkorganisatie, waarbij we continu onze omgeving monitoren en met lef inspelen op veranderingen.

- **Netwerk voor Intern Begeleiders,**

Voor scholing en intervisie van de intern begeleiders wordt een scholingsplan opgezet, passend bij de behoefte van de intern begeleiders.

Voor de aanschaf van (gezamenlijke) materialen leerlingenzorg Gearhingbreed (ook voor scholing en registratie orthopedagoog en gedragsspecialist) is het budget: **€ 5.000**

- **Lerend netwerk**

Een lerend netwerk is een groep mensen die rond een bepaald thema met elkaar verbonden zijn en met elkaar leren. Met als doel kennis te delen en ervaringen uit te wisselen. Zodat nieuwe inzichten, oplossingen of werkwijzen ontwikkeld kunnen worden.

Participeren in een lerend netwerk kan een nieuwe dynamiek teweegbrengen: het bevordert ideeënbevruchting en innovatief denken. Het zorgt voor toegang tot expertise door de hele organisatie en voor snellere verspreiding van praktijkervaringen.

We geven hierbij de mogelijkheid om binnen Gearhing een netwerk op te starten, waarbij een bedrag beschikbaar is voor (na)scholing, materialen of andere zaken. Deelnemers kunnen instappen in een lerend netwerk op basis van hun interesse en professionele ontwikkelingsvragen.

Budget: **€ 5.000**

- **Anticiperen op de krimp**

Door de doorgaande krimp, zal op termijn aan nieuwe scholenfusies niet kunnen worden ontkomen. We zullen ook kritisch moeten kijken naar de samenstelling van de onderwijsteams. In het strategisch beleidsplan zijn plannen beschreven voor de herindeling van scholen en onderwijsteams. In het komend kalenderjaar wordt een vervolg gegeven aan de plannen.

Budget van **€ 2.500** (eventueel externe ondersteuning / team-activiteiten).

- **Externe samenwerking**

Het leerlingenaantal is al jaren dalende, niet spectaculair maar gestaag. Om ook op de lange termijn de scholen te kunnen faciliteren op het kwaliteitsniveau dat Gearhing nu kent, is het wenselijk het leerlingenaantal op peil te houden of uit te breiden.

Gearhing is van mening dat de doelstelling om goed onderwijs te bieden in de regio, voor de langere termijn het beste veilig te stellen is door verdergaande samenwerking of fusie met andere besturen. Dit heeft betrekking op samenwerking tussen scholen maar ook samenwerking met andere besturen.

Er is een voorgenomen besluit genomen voor een fusie tussen Gearhing en Odyssee. Om deze fusie te realiseren, werken diverse werkgroepen zowel aan een inhoudelijke als juridische realisatie. Voor ondersteuning van externen bij deze fusie, reserveren wij een bedrag.

Budget: **€ 20.000**

Op de korte termijn (horizon één of twee schooljaren) kunnen fusies of vergelijkbare samenwerkingen op school/dorp niveau gaan plaats vinden. Geografisch dienen mogelijkheden zich aan in bij de scholen in Wommels, Witmarsum en in het gebied in de driehoek Echtenerbrug, Bantega en Oosterzee. Ook de scholen in OT-Noord onderzoeken de mogelijkheden van samenwerking om sterke dorpsscholen, ikc's te vormen. De verwachting is dat komend schooljaar 21/22 de Krunenstrobbe (Jorwert) en de Stjelp (Baard) gaan fuseren.

Indien scholen fuseren, komen er gelden vanuit het ministerie vrij in de vorm van fusiefaciliteiten. Van fusietrajecten staat van te voren niet vast of zij daadwerkelijk slagen. In dat geval moeten de kosten zelf gedragen worden.

Budget: **€ 10.000**

- **Communicatie en PR**

Het imago van de scholen en Gearhing kan worden versterkt. We willen in ieder geval inzetten op zichtbaarheid en positieve PR. Gearhing kan zich beter profileren met de ontwikkelingen binnen de onderwijsteams en de scholen. Tevens maakt Gearhing gebruik van een strippenkaart om gebruik te kunnen maken een communicatieadviseur op afroep. Voor de strippenkaart, aanschaf van stockfoto's en het inrichten van een app om berichten te plannen wordt geld gereserveerd.

Budget: **€ 10.000,-**

- **Websites en Gearhingapp**

Een belangrijk onderdeel voor interne en externe communicatie zijn de websites. Alle scholen werken met een moderne website. De mogelijkheden voor een Gearhing-app worden verder onderzocht, en wanneer noodzakelijk, worden websites aangepast.

Budget: **€ 10.000**

- **Medewerker ICT en Functionaris gegevensbescherming**

In het kader van de wet op bescherming van persoonsgegevens heeft Gearhing een functionaris gegevensbescherming benoemd. We detacheren een functionaris van Odyssee die zowel deze rol van functionaris gegevensbescherming als de ICT-rol binnen Gearhing vervult.

Budget: **€ 33.600**

3.3 Personeel & Organisatie

Personeel en formatie

De personeelskosten maken voor meer dan 80% uit van de totale exploitatielasten (jaarrekening 2019). Het doel is om de personeelskosten rond de 80% te houden van de totale exploitatielasten.

We gaan bij de vaststelling van personeelskosten uit van beleid, wat is beschreven in het bestuursformatieplan 2020-2021 en het handboek van bestuur.

De kosten voor personeelsformatie worden berekend op schoolniveau. Het formatiebudget wordt per schooljaar aan het onderwijsteam toegekend. Het formatiebudget wordt uitgedrukt in fte's (1 fte is een voltijd functie).

Het onderwijsteam krijgt de beschikking over een formatiebudget op basis van het te verwachten aantal leerlingen op 1 oktober van het betreffende schooljaar (T-systematiek). Bij groei vindt eerst een toets plaats of er bestuurlijke mogelijkheden zijn tot voorfinanciering (frictiebudget).

Datum 1 oktober	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
Aantal leerlingen	2.090	2.036	1.897	1.838	1.767	1.742	1.686	1.613	1.557	1.491	-599
Percentage daling	3,1%	-2,6%	-6,8%	-3,1%	-3,9%	-1,4%	-3,2%	-4,3%	-3,5%	-4,2%	-28,7%
Aantal scholen	27	25	25	25	24	24	23	23	23	23	-4

Tussen 2015 en 2024 is een verwachte daling van 599 leerlingen (28,7%). De rijksbekostiging wordt vastgesteld a.d.h.v. het leerlingaantal op de teldatum van 1 oktober.

Op teldatum 01-10-2020 zijn er 1742 leerlingen. Alle budgetten zoals Lumpsum, Passend Onderwijs, middelen werkdruk en bijzondere bekostiging die rechtstreeks betrekking hebben op leerlingen van een school en specifiek toegekende geoormerkte subsidies, worden op de betreffende scholen in het schoolformatiebudget opgenomen.

De omvang en verdeling van de formatie is bepaald in het bestuursformatieplan. Voor lichte en zware zorg geldt het principe van lasten volgen baten.

We bepalen de formatieruimte voor onderwijsteams en scholen voor 2021 en het schooljaar 2021-2022 op basis van de T-systematiek en op basis van beschikbare middelen in de integrale begroting. We gaan ervan uit dat baten en lasten in evenwicht zijn en we houden ons aan de financiële doelstellingen over vermogensopbouw en weerstandscapaciteit. Tevens anticiperen we op de ontwikkeling van het leerlingaantal, de personeelsbehoefte versus natuurlijk verloop en de financiële perspectieven uit de meerjarenbegroting 2020-2024.

Op basis van de netto leerkracht-leerling ratio bepalen we de beschikbare onderwijsteam (school)formatie. De netto inzet van leerkrachten per 1 augustus 2021 (schooljaar 2021-2022) is 1 fte per 19 leerlingen. Dit zijn de medewerkers die in dienst zijn en payroll-medewerkers, (werkelijke uren voor de klas, exclusief zorguren en extra uren in verband met zware ondersteuning).

We stellen de ratio per 1 augustus 2021 vast op 1:19. Dit is conform de meerjarenbegroting 2020-2024.

Leerkracht-leerlingratio	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ratio -leerkracht - leerling	17,90	18,20	18,90	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00

Dit betekent voor 2021 een inzet van **90,46 fte** schoolformatie $(1742 \times 7/12 + 1686 \times 5/12)/19$

We stellen de formatieomvang bij wanneer nodig. Dat is afhankelijk van de uiteindelijke toekenning van rijksbekostiging en de vergelijking met de prognose van de loonkosten, afgezet tegen de beschikbare financiële middelen.

Gearhing gaat uit van werkgelegenheidsbeleid. Dat betekent dat werkgever en werknemer actief meewerken aan het optimaal inzetten van allerlei instrumenten om gedwongen ontslag te voorkomen. Er blijft in 2021-2022 in principe een vacaturestop.

Gearhing zal als gevolg van het dalend leerlingaantal toekunnen met minder onderwijspersoneel. We gebruiken beschikbare instrumenten om de daling te realiseren, namelijk een daling door natuurlijk verloop en de flexibele schil. Voor de flexibele schil maken we gebruik van payroll en tijdelijke contracten, waarbij contracten niet automatisch worden verlengd. Door de beperkingen in het aantal uit te geven contracten voor een medewerker (wet arbeidsmarkt in balans) gaan we onderzoeken hoe we op een andere manier een daling in het personeel kunnen realiseren. Daar waar we via de payroll-constructie voornamelijk sturen op de instroom van medewerkers, gaan we op zoek naar instrumenten waarmee we meer op de uitstroom gaan sturen.

Ook voor 2021 bekijken we of er mogelijkheden zijn een aantal payroll- aanstellingen om te zetten naar een benoeming voor onbepaalde tijd. Dit kan alleen als er voldoende zicht is op alle risico's die deze omzetting met zich meebrengen. Wanneer er mogelijkheden zijn, wordt dit onderwerp met de GMR inhoudelijk besproken.

In de meerjarenbegroting wordt het meerjarenperspectief geschetst. De personeelsplanning is over meerdere jaren uitgezet.

Specifieke doelen voor 2021

Voor 2021 zijn de specifieke doelen gekoppeld aan:

- Het strategisch beleid, de speerpunten onderwijs vanuit de bedoeling (wat telt echt) en wat betekent dit voor het kind, de professional, het onderwijs en de organisatie.
- Het nationaal onderwijsakkoord (didactische bekwaamheden vergroten, coaching van startende leerkrachten, verhogen van het opleidingsniveau van leerkrachten, inschrijven in en voldoen aan de eisen zoals gesteld in het leerkrachtenregister en schoolleidersregister)
- Uitwerkingen van de CAO PO

Beheersing ziekteverzuim

Hoewel een deel van het ziekteverzuim lastig te beïnvloeden is, streven we in 2021 naar een daling van dit verzuim tot 4,5%.

Ziekteverzuimcijfers	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gearhing	6,90%	6,50%	5,93%	5,28%	5,80%	5,00%
Payroll	3,73%	3,13%	0,39%	3,49%	3,22%	3,86%
Totaal	6,35%	5,85%	5,03%	5,04%	6,23%	4,82%
Landelijke verzuimcijfers	6,30%	6,20%	5,90%	5,90%	5,70%	0,00%

Verzuimcijfer 2020 is bijgewerkt tot en met september 2020

Gearhing vindt het belangrijk dat haar medewerkers op een gezonde manier en met plezier kunnen werken, nu en in de toekomst. Want dat is goed voor de medewerkers, de leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs. Maar het is ook noodzakelijk voor een financieel gezonde organisatie.

Gearhing is zelf verantwoordelijk voor de kosten van het (ziekte)verzuim en de inzet van vervangers: het eigen risicodragerschap (ERD). Er wordt 6% van de loonsom gereserveerd om de vervangingskosten wegens ziekte mee te kunnen bekostigen. Uit evaluatie van het afgelopen jaar ERD is gebleken dat deze reservering voldoende is om de vervanging te kunnen financieren.

Het is van belang dat Gearhing nog betere grip houdt op het (ziekte)verzuim. Directeuren spelen daarbij een belangrijke rol. Zij kunnen binnen de teams het gesprek aangaan met medewerkers en kijken wat er nodig is om ziekteverzuim te voorkomen, medewerkers bewust te maken van hun eigen inbreng in het voorkomen van uitval en een spoedig herstel bij ziekte. Wij doen dit in samenwerking met onze arbodienstverlener, Zorg van de Zaak.

Gearhing wil in 2021 het volgende bereiken:

- We werken steeds meer pro-actief, om uitval te voorkomen: als organisatie nemen we steeds meer de eigen regie in verzuimbegeleiding waardoor sturing vanuit de arbo-dienst kleiner wordt;
- Bij verzuim in het eigen regie model neemt de direct leidinggevende het voortouw in de verzuimbegeleiding. Niet kijken naar wat iemand niet kan, maar wat er wel kan;
- Van reactief 'wat te doen als iemand ziek is' naar proactief: 'signalen opvangen en gesprekken voeren over wat iemand nodig heeft';
- Op verzoek kunnen directeuren worden gecoached op het gebied van verzuimaanpak;
- Een maximum ziekteverzuimpercentage van 4,5%.

Budget voor arbodienstverlening, coaching on the job, BHV en Ri&E: **€ 40.000**

Gesprekkencyclus: werken aan competenties

HRM-beleid

Aansluitend bij de brede maatschappelijke discussie over het eigenaarschap van professionals bij de uitoefening van hun vak, gaat Gearhing in 2021 verder inzetten op de herpositionering van de leerkracht in het primair proces. Een professioneel HRM beleid gaat er van uit dat de medewerker betrokkenheid en verantwoordelijkheid toont voor de eigen ontwikkeling en beoordeling. Het initiatief komt van de medewerker zelf.

Sinds 2018 werkt Gearhing met een digitaal instrument gericht op de (in de cao PO vastgestelde) competentie-eisen van start-, basis-, vakbekwaam en excellent bekwaam. Dit webbased instrument heet meesterlijk bekwaam. Een medewerker heeft de eigen verantwoordelijkheid in zijn ontwikkeling en met meesterlijk bekwaam kan de medewerker gericht werken aan verbetering van specifieke competenties. In dit programma heeft de medewerker de beschikking over een overzicht van gedragsindicatoren en kan de ontwikkeling zichtbaar gemaakt worden aan de hand van gespreksformulieren en actieplannen. Hiermee voldoen we aan de in de cao PO gestelde eisen ten aanzien van de gesprekkencyclus. Voor evaluatie en doorontwikkeling van dit instrument reserveert Gearhing een budget van **€ 5.000**

Uitstroom-trajecten

Wanneer er sprake is van bijvoorbeeld een moeizame re-integratie of bij disfunctioneren kan een individueel traject worden gestart met deze medewerker. De directeur kan zich laten bijstaan door een adviseur van het Vervangingsfonds, de arbeidsdeskundige en P&O. Helaas leidt begeleiding en coaching van medewerkers niet altijd tot het gewenste resultaat.

Dit kan leiden tot exit-trajecten.

Budget juridische ondersteuning: **€ 12.000**

Budget eventuele vertrekken: **€ 20.000**

Budget vertrekvergoedingen **€ 10.000**

Transitievergoeding bij ontslag

Bij ontslag kan een medewerker recht hebben op een transitievergoeding. Deze transitievergoeding is afhankelijk van de lengte van het dienstverband en het maandsalaris. De transitievergoeding wordt bepaald op basis van het maandsalaris en het aantal dienstjaren. De vergoeding is per 1 januari 2020 maximaal € 81.000 bruto. Als het jaarsalaris hoger is dan € 81.000, is de vergoeding maximaal 1 bruto jaarsalaris.

In de begroting 2021 is geen bedrag opgenomen voor transitievergoedingen, in het geval dat een transitievergoeding zich voordoet dan worden deze kosten genomen in het boekjaar en komen daarmee uiteindelijk ten laste van de reserves.

Budget voor personeelsbeleid onderwijsteams

We stellen jaarlijks een budget beschikbaar voor alle onderwijsteams voor het personeelsbeleid, waarbij het budget richting de onderwijsteams naar rato van de totaal ontvangen rijksbekostiging wordt verdeeld over onze onderwijsteams.

Budget: **€ 408.450**

Lerarentekort

Gearhing wordt geconfronteerd met het lerarentekort. We verwachten dat het komende jaren moeilijker wordt om nieuwe leraren te vinden. We willen op verschillende manieren de instroom van leraren verbreden en onze vaste medewerkers behouden. Daarvoor gaan we een aantal acties uitzetten.

- Inzetten van zij-instromers: budget **€ 65.000**
- Evaluatie WKR, wat sluit aan bij onze medewerkers: budget **€ 500**
- PR en marketing van Gearhing als goed werkgever: budget **€ 10.000**

Budget vervanging bij verlof en bij gezamenlijke scholing.

Het CvB heeft de directeuren gemandateerd om verlof toe te kennen conform CAO PO artikel 8. Medewerkers kunnen een verzoek indienen. Hierover gaan zij in gesprek met hun directeur. De directeur zal moeten afwegen of het verlof rechtmatig is, of noodzakelijk en in hoeverre het verlof in het persoonlijk belang is.

De kosten van het vervangen bij verlof moeten worden gedragen door de organisatie zelf, (ERD). Aangezien de integrale verantwoordelijkheid voor personeel en financiën bij de directeuren ligt, zal het mandaat voor het budgetbeheer betreffende 'vervanging i.v.m. verlof' ook bij de directeur komen te liggen. Het budget en de uitgaven van de 'vervanging bij verlof', zijn opgenomen in de Onderwijsteambegroting, (kostendrager 4064).

De CAO PO is duidelijk als het gaat om de noodzaak van terugdringing van de werkdruk. In de jaarlijkse gesprekken met medewerkers wordt de inzet van de medewerkers op school- en onderwijsteamniveau in de normjaartaak vastgelegd. Hieronder valt ook scholing etc. op niet-werkdagen.

Indien de normjaartaak volledig is ingevuld en er alsnog een beroep gedaan wordt op de inzet van medewerkers in Gearhing verband, kan er *tijd voor taken* van toepassing zijn.

We denken hierbij aan het zitting nemen in Gearhing werkgroepen en vervanging bij gezamenlijke scholing onder werktijd.

Voor de vervanging bij gezamenlijke scholing en het bekostigen van het compensatieverlof voor leerkrachten met zwangerschapsverlof tijdens de schoolvakanties, hanteren we een totaal budget van:

Compensatieverlof	€ 20.000 (0030/4065)
Rechtspositioneel verlof/gezamenlijke Gearhing scholing	€ 61.600 (0010/4064)

Vervangingspool

Wij hebben een vervangingspool opgericht, It Ferbiningspunt. Wij werken daarin samen met meerdere stichtingen. Regionale schoolbesturen hebben de krachten gebundeld om de risico's te tackelen van de Wet Werk en Zekerheid (voorkomen van verplichtingen aan invalkrachten), om perspectief te bieden aan jonge leerkrachten door hen een baan aan te bieden in een eigen vervangingspool én om gebruik te kunnen maken van elkaars invalkrachten indien de vraag naar vervanging het aanbod binnen de eigen organisatie overtreft.

In de pool geplaatst Gearhing personeel vult kort-tijdelijke vervangingen in. Naar verwachting wordt er 4,2 fte ingezet. Indien medewerkers in deze pool niet volledig kunnen worden ingezet voor vervangingswerk, wordt het salaris door de werkgever doorbetaald.

Financiële risico's van zo'n eigen vervangingspool blijven lastig in te schatten.

Gearhing blijft gebruik maken van een gezamenlijk invallersbureau in samenwerking met Ambion-Holding te Oudeschoot.

Budget: € 30.000

3.4 Administratie, beheer en bestuur

Materiële Rijksbekostiging Administratie Beheer en Bestuur (ABB)

Deze bekostiging is structureel, jaarlijks en afhankelijk van het totaal aantal leerlingen. De rijksbekostiging wordt 1 op 1 opgenomen in de sub exploitatie ABB.

Allocatie rijksbekostiging Personeelsbeleid aan ABB

Dit betreft personeelskosten en overige kosten voor bestuur en gezamenlijke aansturing, ondersteuning en advisering van de directeuren/onderwijsteams/scholen. In 2021: **€ 580.000.**

Bijdrage rijksbekostiging Materiële instandhouding aan ABB

Dit betreft de kosten voor uitvoeringsbegeleiding van het programma schoolbestuurlijk onderhoud schoolgebouwen 2021.

Voor 2021 is dit bepaald op 7% van de totale dotatie aan de onderhoudsvoorziening. Het volledige onderhoudsbeheer van de scholen wordt verzorgd door LindHorst, huisvestingsadviseurs B.V. te Hoogeveen. Voor nadere informatie en kosten zie bij paragraaf 3.6 'Huisvesting'.

Functiehuis en taken servicebureau Gearhing

Er is een raad van toezicht van vijf personen en een één hoofdig college van bestuur. In het functiebouwwerk is onderscheid gemaakt tussen college van bestuur + bestuurssecretariaat en beleids- en stafmedewerkers. Naast uitvoering van bestuurlijke taken verzorgen de medewerkers van het servicebureau vooral sturing, ondersteuning en advisering naar scholen/onderwijsteams en directeuren afzonderlijk en gezamenlijk.

College van bestuur

Het college van bestuur van Gearhing is een één hoofdig bestuur die de algemene leiding heeft van de organisatie en die daarbij wordt ondersteund door staf- en beleidsmedewerkers.

Medewerkers Administratie, beheer en bestuur:

a. Directeur Bedrijfsvoering	0,9 fte
b. Manager personeel en organisatie: personeelsbeleid, formatiebeleid en -beheer	0,9 fte
c. Senior beleidsmedewerker facilitair en huisvesting	0,5 fte
d. Senior beleidsmedewerker personeel en financiën	0,8 fte
e. Secretariaat / (salaris)administratie / personeel	1,3 fte

Administratie

De personeels-, salaris- en financiële administratie is sinds 2017 grotendeels uitbesteed bij Dyade. Om de continuïteit te waarborgen en kosten te besparen hebben we besloten om daarbij te gaan voor een mengvorm van in- en outsourcen van de administratie. Het contract met Dyade is in eerste instantie voor één jaar afgesloten en zal naar verwachting met een jaar worden verlengd. We maken op dit moment via Dyade gebruik van een geïntegreerd pakket voor de salaris- en financiële administratie en daarnaast van een gedigitaliseerde factuurverwerking. Budget voor 2021: **€ 123.000.**

Huisvesting servicebureau

Het servicebureau is gevestigd in een bedrijfsverzamelgebouw aan de Snekerweg in Bolsward. Huur- en servicekosten bedragen voor 2021: **€ 33.750.**

3.5 Financieel beleid

Resultaatbestemming

Gearhing staat voor optimale inzet van middelen voor kwalitatief goed onderwijs, gekoppeld aan een beredeneerde en consistente vermogensontwikkeling.

De opgestelde begroting van Gearhing voor 2021 sluit met een positief resultaat van **€ 60.000**. In deze begroting zijn de ingediende en goedgekeurde plannen verwerkt om het beleid van Gearhing te ondersteunen. Het beleid richt zich de komende jaren vooral op de volgende speerpunten: het Kind, de Professional, Onderwijs en de Organisatie.

De reservepositie van Gearhing is de laatste jaren onbedoeld sterk verbeterd. Naast deze begroting is er dan ook voldoende ruimte binnen de reserves van Gearhing om aanvullende goed onderbouwde plannen te ontwikkelen en vervolgens te kunnen faciliteren op het gebied van:

- Innovatie / duurzaamheid
- Werkdruk
- Omgaan met krimp

Deze ingebouwde ruimte geeft ons de flexibiliteit om mee te kunnen bewegen met de dynamische wereld om ons heen en in te kunnen spelen op de ontwikkelingen en te maken keuzes waar we voor staan dan wel die op ons af komen.

De komende jaren is het belangrijk om kritisch te blijven kijken naar de hoogte van de reserves. Deze kritische houding wordt ook onderstreept door de minister. Vanuit het ministerie van *Onderwijs, Cultuur en Wetenschap* hebben de schoolbesturen in het najaar een schrijven ontvangen waarin wordt aangekondigd dat de inspectie een 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen' gaat hanteren. De gedachte achter deze signaleringswaarde dat publiek onderwijsgeld optimaal aan onderwijs moet worden besteed wordt door Gearhing onderschreven en nagestreefd.

Op het moment dat sprake is van mogelijk bovenmatige reserves wordt het bestuur verzocht om in samenspraak met de raad van toezicht en de medezeggenschapsraad na te gaan welk deel van het eigen vermogen op welke wijze aangewend kan worden voor het onderwijs. In het jaarverslag over 2020 wordt een toelichting gevraagd over de hoogte van de reserves aan de hand van de signaleringswaarde. In het geval van bovenmatig vermogen dient in samenspraak met verschillende belanghebbenden een **bestedingsplan** te worden opgesteld. Het opstellen van dit bestedingsplan wordt opgepakt door de werkgroep "Financiën, Huisvesting en ICT" binnen Gearhing. Voor het bepalen van de hoogte van bovenmatig vermogen is het van belang om de risico's in beeld te hebben en deze te kwantificeren als 'opslag' ten opzichte van het normatieve vermogen.

Bij het opstellen van deze begroting zijn vooralsnog onderstaande kaders en richtlijnen gehanteerd, waarbij voor zover mogelijk wel al rekening is gehouden met de aankondiging van het ministerie m.b.t. de 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen'.

1. Doelen en signaleringswaarden:

Het financieel beleid wordt uitgevoerd conform het Handboek van Bestuur "Financiën en faciliteiten" en de genomen besluiten over de vermogensontwikkeling.

De risicoanalyse van december 2016 is een actualisering van de in 2012 en 2014 opgestelde analyses waarin de vermogensontwikkeling van Gearhing opnieuw in perspectief is gezet.

In 2020 is daarnaast in het kader van de beoogde fusie met Odyssee een *Due Diligence* onderzoek uitgevoerd door Wijs Accountants waarin o.a. de huidige en toekomstige financiële positie is beoordeeld. Verder is gekeken naar mogelijke risico's ten aanzien van de personele situatie, huisvesting en het niveau van de ICT-omgeving. In het door Wijs Accountants opgestelde rapport wordt vastgesteld dat de financiële positie van Gearhing gezond is.

Voor de begroting 2021 blijft het uitgangspunt dat het eigen vermogen de hoogte moet hebben van de 1^e inrichtingswaarde plus het risicoprofiel van 8% vooralsnog gehandhaafd en dit betekent een norm vermogen van circa € 4,1 miljoen. Bij deze norm kan een marge van 10% (= € 400.000) worden aangehouden. In de risicoanalyse is vervolgens vastgesteld dat het eigen vermogen zich, bij een berekend normvermogen van € 4,1 miljoen, zou moeten bevinden tussen de waarden € 3,7 miljoen en € 4,5 miljoen. Voor Gearhing is sprake van een afwijkend risicoprofiel ten opzichte van het gemiddelde grote schoolbestuur, maar dat hoeft niet per definitie te leiden tot het hanteren van een hogere streefwaarde.

De standaard risicobuffer van 5% van de totale baten, zijnde circa € 750.000, wordt gehanteerd vanwege mogelijk onverwachte, negatieve effecten door:

- a) Fluctuatie leerlingenaantallen, krimp van het aantal leerlingen, leegstand
- b) Arbeidsconflicten
- c) Veranderingen in bekostiging en indexatie
- d) Achteraf terugbetalen van fusiemiddelen
- e) Bovengemiddeld ziekteverzuim bij ERD
- f) Achterblijvende gemeentelijke subsidies
- g) Incidenten

Bij het berekenen van de nieuwe signaleringswaarde zal, als onderdeel van het op te stellen bestedingsplan, het risicoprofiel verder worden geactualiseerd en gekwantificeerd.

2. Maatregelen die moeten leiden om baten en lasten in evenwicht te (blijven) houden en de doelstellingen financieel beleid te halen:

- Meebewegen van de onderwijsteams met de bekostiging van de leerlingaantallen op de teldata;
- Genereren van betalende medegebruikers in schoolgebouwen en verhuur van lokalen, opbrengst: bij volledig gebruik is het gehanteerde tarief van Gearhing kostendekkend.
- Bijstellen planning en raming cyclisch onderhoud gebouwen o.b.v. NEN-Kwaliteitsmeting o.b.v. beoordeling toekomstperspectief van de schoolgebouwen;
- Opstellen integraal gebouwenplan, met oog voor het sluiten van overtollige lokalen;
- Verlaging energiegebruik door:
 - o energiemonitoring op diverse scholen;
 - o efficiencyverhoging van installaties;
 - o toepassen van energiezuinige verlichting;
- Efficiency door nieuwe aanbesteding van diverse diensten en het, binnen de geldende kaders, doorontwikkeling van centrale inkoop;
- Verhoging efficiency en effectiviteit door te (blijven) kijken naar mogelijkheden voor:
 - o administratieve organisatie / workflow, in- en outsourcing;
 - o samenwerking met andere besturen;
- Strakke planning & control.

3.6 Huisvesting

Algemeen

Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het binnen- en buitenonderhoud van (en aanpassingen aan) het schoolgebouw in het primair onderwijs. De gemeente verantwoordelijk voor (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding, alsmede tijdelijke huisvesting van scholen. Voor deze voorzieningen kan een schoolbestuur jaarlijks onderwijshuisvestingsaanvragen indienen bij de gemeente. Het budget voor het binnen- en buitenonderhoud en de aanpassing van onderwijsgebouwen gaat rechtsreeks naar schoolbesturen en is opgenomen in de materiële bekostiging.

Onderhoud

Gearhing is verantwoordelijk voor alle onderhoudskosten aan de binnenzijde en buitenzijde van de gebouwen. We ontvangen daarvoor rechtstreeks de rijksbekostiging. Om het schoolbestuurlijk onderhoud te kunnen bekostigen is er een gezamenlijke voorziening 'Groot onderhoud' die jaarlijks vanuit de schoolexploitatie wordt gevoed door een toevoeging naar rato van de schoolgrootte. De dotaties aan de onderhoudsvoorziening zijn bepaald aan de hand van het vastgesteld meerjaren onderhoudsplan.

Meerjaren onderhoudsplannen

In de zomer 2019 zijn nieuwe onderhoudsplannen opgesteld. Op alle scholen van Gearhing is een herinspectie op basis van de kwaliteitsnorm NEN 2767 uitgevoerd. De onderhoudsplannen omvatten zowel het jaarlijks- contract- en klachtenonderhoud als het meerjaarlijks (preventief) binnen- en buitenonderhoud. Eens per drie jaar dienen de objecten visueel opnieuw te worden geïnspecteerd. De werkzaamheden zijn gelijk aan die van de 0-meting, alleen worden de elementen niet opnieuw geïnventariseerd, tenzij er een verbouw of groot onderhoud heeft plaatsgevonden.

Voor 2021 is er een mondelinge update van de jaarplannen uitgevoerd. Door het uitvoeren van een jaarlijkse actualisatie blijven de onderhoudsplannen altijd up-to-date.

Onderhoudsbeheer

Het onderhoudsbeheer van de scholen (jaarlijks, meerjaarlijks binnen- en buitenkant en aanvragen gemeenten) is tezamen met Primus en De Basis aanbesteed, met als resultaat dat LindHorst, huisvestingsadviseurs B.V. te Hoogeveen, het volledige onderhoudsbeheer verzorgt. Zij voeren tevens de uitvoeringscoördinatie van het beheer en onderhoud 2019-2020 en 2020 voor Gearhing, Primus en De Basis. Daarbij is rekening gehouden met de beoogde toekomstige fusie van Gearhing en Odyssee.

LindHorst rekent in totaal € 30.035 voor het vastgoedbeheer en de regievoering van het onderhoudsbeheer alsmede de kosten voor uitvoeringsbegeleiding van de vastgestelde jaarplannen.

Doorrekening

Gearhing heeft 19 van de 24 scholen in onderhoud. Om een goed beeld te vormen van de kosten die in de komende jaren bij deze 19 scholen voor rekening van Gearhing komen, is er een doorrekening gemaakt voor 20 jaar (2021 tot en met 2040).

De totale kosten voor het jaarlijks groot onderhoud; contractonderhoud en calamiteitenonderhoud over een periode van 20 jaar bedragen € 8.194.385. Dit is jaarlijks gemiddeld € 409.720 exclusief de kosten van uitvoeringsbegeleiding.

De betreffende 8,2 miljoen euro (over 20 jaren) is als volgt onder te verdelen:

- Bestuurlijk onderhoud cyclisch binnenkant/buitenkant € 7.062.271 (gemiddeld € 353.114)
- Contract- en calamiteitenonderhoud € 1.132.114 (gemiddeld € 56.606)

Het schoolbestuurlijk onderhoud voor 2021 bedraagt in totaal € 381.563. De grootste kostenposten zijn: buitenschilderwerk, aanpassen gebouwenbeheersysteem, aanpassen klimaatinstallatie, vervangen brandmeldinstallatie, aanpassen noodverlichting, vloeren en daken.

Brinnr.	School	Bedrag excl.	BTW	Bedrag incl.
04GD	De Blinker, Bolsward	€ 31.911	€ 6.701	€ 38.612
05PM	De Skulpe, Hindeloopen	€ 19.552	€ 4.106	€ 23.658
08CC	De Reinboge, Bantega	€ 19.806	€ 4.159	€ 23.965
08FI	De Utskoat, Witmarsum	€ 23.538	€ 4.943	€ 28.481
08FX	De Kogge, IJlst	€ 18.107	€ 3.802	€ 21.909
09FM	It Leech, Pingjum	€ 3.329	€ 699	€ 4.027
10BJ	De Populier, Makkum	€ 22.938	€ 4.817	€ 27.756
11HJ	De Pipegaal, Workum	€ 6.850	€ 1.439	€ 8.289
11TZ	Tweespan, Lemmer	€ 47.448	€ 9.964	€ 57.413
12DX	De Wynbrekker, Oosterzee	€ 18.629	€ 3.912	€ 22.541
12MZ	Twa Yn Ien, Echtenerbrug	€ 8.106	€ 1.702	€ 9.808
12VD	De Stjelp, Baard	€ 7.600	€ 1.596	€ 9.196
13BD	Dubelspan, Boazum	€ 21.397	€ 4.493	€ 25.890
13GV	De Krunenstrobbe, Jorwert	€ 6.217	€ 1.306	€ 7.523
13LY	De Romte, Itens	€ 8.340	€ 1.751	€ 10.091
13QP	De Gielguorde, Mantgum	€ 22.274	€ 4.677	€ 26.951
13UP	De Folefinne, Easterwierrum	€ 9.100	€ 1.911	€ 11.011
13YA	De Pikeloer, Wiuwert	€ 1.896	€ 398	€ 2.294
14BJ	It Pertoer, Weidum	€ 18.304	€ 3.844	€ 22.148
TOTAAL				€ 381.563
				incl. BTW

De coördinatie van het calamiteitenonderhoud wordt, voor de scholen in eigen beheer, gedaan door de managers bedrijfsvoering en OT-coördinatoren.

Dotatie onderhoudsvoorziening

Er is sprake van sterke onderlinge verschillen in onderhoudsgevoeligheid tussen schoolgebouwen. Om dit effect te verevenen over de scholen is na accordering van de accountant gekozen voor de volgende werkwijze. De totale omvang van de jaarlijkse dotatie aan de onderhoudsvoorziening aan de hand van de meerjaarlijkse onderhoudsplannen per school (= cumulatief alle gebouwen die in juridisch eigendom zijn) wordt op bestuursniveau bepaald. De dotatie aan de onderhoudsvoorziening per school wordt naar rato van de rijksbekostiging groepsafhankelijke kosten vastgesteld.

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening in 2021 bedraagt € 316.757 (2020: € 233.671).

Enkele speerpunten

Duurzaamheid

Eind juni 2019 presenteerde het kabinet het langverwachte klimaatakkoord. De aangekondigde maatregelen moeten ervoor zorgen dat de CO₂-uitstoot in 2030 met 49 procent is gedaald ten opzichte van 1990. En in het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen dat in 2040 het maatschappelijk vastgoed energieneutraal moet zijn. Voor het primair onderwijs is de doelstelling van het klimaatakkoord echter alleen haalbaar als de overheid extra investeert in schoolgebouwen. Naast het financiële verhaal, moet ook de wet aanzienlijk veranderen, om een doorbraak te realiseren in de verduurzaming van schoolgebouwen. Het kabinet heeft in haar aangekondigde maatregelen opgenomen dat gemeenten en schoolbesturen gezamenlijk een meerjarig Integraal Huisvestingsplan (IHP) opstellen, waarin alle bouwplannen en grote onderhoudsmomenten op de lange termijn worden vastgelegd. Renovatie wordt als voorziening in de wet opgenomen en het investeringsverbod wordt aangepast en versoepeld. Daarmee komt een einde aan onduidelijkheid over wie verantwoordelijk is voor renovatie (de gemeente) en of schoolbesturen nu wel of niet mogen investeren in het eigen gebouw. Op z'n vroegst zal de wet in 2022 zijn aangepast. Gearhing heeft, met de klimaatdoelen voor ogen, haar vastgoedbeheerder reeds opdracht gegeven om het huidige MJOP om te vormen tot een duurzaam vastgoed investeringsplan (DVIP) per school. Daarnaast hebben Gearhing en Odyssee medio 2019 een werkgroep Duurzaamheid gevormd. In deze werkgroep zitten vertegenwoordigers vanuit de scholen en het servicebureau. In deze werkgroep wordt gesproken over het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed en de vraag hoe we de leerlingen meer bewust kunnen maken van hun rol in het behouden van een gezonde leefomgeving.

Binnenklimaat

Op een aantal scholen van Gearhing is sprake van een slecht binnenklimaat. Slechte luchtkwaliteit en hoge temperaturen in de zomer, zijn hierbij de meest voorkomende klachten. Landelijk onderzoek heeft aangetoond dat in 80% van de oudere schoolgebouwen de luchtkwaliteit onder het minimumniveau ligt. Daarnaast worden er problemen gemeld met koude en tocht en zijn er klachten over het functioneren van de verwarmingsinstallatie. Veel van deze klachten hangen met elkaar samen en komen dan ook vaak gelijktijdig voor. Om onderzoek te kunnen doen, willen we graag een budget opnemen. De symptomen worden vaak bestreden met ad hoc oplossingen, die erg energie-inefficiënt zijn. Het structureel oplossen van de problemen is relatief kostbaar en dient een plek te krijgen in het jaarplan onderwijshuisvesting. In 2020 is per school een EPA (Energie Prestatie Advies) opgesteld. Het EPA-advies is een belangrijk onderdeel van het DVIP.

Ontwikkelingen

Een gemeente is conform de wet verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van adequate voorzieningen in de onderwijshuisvesting. Dit betekent dus ook dat hiervoor voldoende middelen beschikbaar zijn. De voorzieningen in de onderwijshuisvesting waarvoor de gemeente volgens de wet verantwoordelijk is, staan genoemd in de Verordening voorzieningen.

Súdwest-Fryslân

Het basis- en speciaal onderwijs is volop in beweging als het gaat om fusies en sluiting van scholen. Het IHP geeft inzicht in de toekomstige opgave als het gaat om adequate onderwijshuisvesting. Ook in het gebied van Littenseradiel dat op 1 januari 2018 bij SWF is

aangesloten. Het IHP 2017-2027 is op 5 oktober 2017 vastgesteld door de gemeenteraad. Het IHP wordt medio 2021 in samenspraak met de schoolbesturen binnen de gemeente geactualiseerd. Intussen is Gearhing in gesprek met de gemeente over de houdbaarheid van een onderwijsvoorziening in de driehoek Boazum-Wiuwert-Easterwierrum. De leerlingenaantallen lopen op alle drie scholen terug. Er wordt nagedacht over het vormen van een streekschool met mogelijk participatie van opvang, sport en/of zorg ter vervanging van de huidige drie locaties.

Nieuwbouw Kindcentrum Workum

In de afgelopen periode is op verschillende niveaus in de stuurgroep, projectgroep en het ontwerpteam gewerkt aan de uitwerking van het ontwerp voor de nieuwbouw van de Combischool. Om het plan tot uitvoering te brengen is goedkeuring van de gemeente Súdwest Fryslân nodig op het plan en de stichtingskostenraming. De stuurgroep is met name met betrekking tot dit laatste onderdeel veelvuldig en intensief in gesprek geweest met de gemeente.

In oktober 2019 is alsnog besloten om de kinderopvang (KidsFirst) op termijn te huisvesten in de nieuwe combischool. Verlangd wordt een flexibiliteit in het schoolgebouw zodat de twee scholen door middel van panelen desgewenst kunnen groeien of krimpen of samengevoegd kunnen worden tot één school. Gezamenlijk gebruik van centrale ruimten, zoals de personeelskamer is gewenst.

Het schoolgebouw moet voldoen aan de onderwijskundige visie van de scholen en aan de minimale vereisten van Frisse scholen Klasse B. Op het gebied van energieverbruik en materiaalgebruik moeten duurzame maatregelen genomen worden (BENG-norm). Schoolbesturen zijn tegenover de gemeente Súdwest-Fryslân zowel gezamenlijk als ieder afzonderlijk verantwoordelijk voor budget en planning. Het bouwheerschap ligt bij de schoolbesturen. Gearhing is penvoerder. LindHorst is geselecteerd voor het projectmanagement ten behoeve van de nieuwbouw van de Combischool in Workum, fase I tot en met de aanbesteding d.w.z. begeleiding bij definitiefase, ontwerpproces, de uitvoeringsfase en nazorg. Als gevolg van de vele gesprekken welke zijn gevoerd en de aanpassing van het Definitief Ontwerp is een vertraging t.a.v. de in augustus 2019 vastgestelde planning ontstaan van 9 maanden. Het grootste deel van deze vertraging is als gevolg van de gesprekken met de gemeente. Met de goedkeuring van het PKP (aangepast Definitief Ontwerp) door de Stuurgroep (nov. 20) zijn het ontwerp en de stichtingskostenraming opnieuw aangeleverd bij de gemeente. De aanbesteding en gunning staan gepland voor februari-maart 2021, start uitvoering april-mei, oplevering en ingebruikname van de nieuwbouw in augustus 2022.

De Fryske Marren

In de zomer 2018 heeft het college ingestemd met het geactualiseerde IHP. In de actualisatie van het IHP zijn de uitkomsten van de gesprekken met de schoolbesturen (scenario's), de nieuwe opheffingsnorm, de leerlingenaantallen per 1 oktober 2017 en de in 2017 geactualiseerde leerlingenprognoses opgenomen. Het beleidskader van het huidige IHP is niet aangepast. Dit is door de gemeenteraad in 2016 vastgesteld, inclusief bevoegdheid van de raad om te beslissen over nieuwbouw/renovatie voor basisscholen kleiner dan 80 leerlingen, en blijft onveranderd.

De ontwikkelingen zijn uitgewerkt in scenario's per regio. Om de ontwikkelingen in gemeente De Fryske Marren goed inzichtelijk te maken, worden de ontwikkelingen in het IHP per regio omschreven. Het IHP is een dynamisch document. Schoolbesturen en gemeente overleggen minimaal eenmaal per jaar over de huisvestingsaanvragen in relatie tot het IHP en de eventuele gewijzigde omstandigheden.

Tjeukemeer-Zuid

Al enige jaren zijn bestuur, MR-en, team en directie van onze scholen in Bantega, Echtenerbrug en Oosterzee met elkaar in gesprek over kwalitatief duurzaam onderwijs in de regio Tjeukemeer-Zuid. In deze regio is sprake van een aanhoudende leerlingendaling. In relatie tot de huisvesting zien we ook de nodige aandachtspunten. We hebben te maken met enkele verouderde gebouwen. We zien daarnaast dat er op alle scholen sprake is van leegstand of te ruime huisvesting. Gezamenlijk is een aantal scenario's besproken en afgewogen.

In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) hebben de gemeente en de schoolbesturen met elkaar afgesproken dat een school minimaal 15 jaren lang 80 leerlingen zal moeten tellen om in aanmerking te kunnen komen voor gemeentelijke bekostiging voor renovatie of vervangende bouw. Voor een duurzame en moderne school die ook financieel gezond kan worden geëxploiteerd is omvang nodig. Samenwerking tussen de scholen en tussen/binnen de dorpen is voor levensvatbaar onderwijs noodzakelijk. Er zijn daarom gesprekken gevoerd met CBO Meilan en de gemeente over een toekomstbestendige totaaloplossing in dit gebied. Voor CBO Meilan zijn nut en noodzaak op dit moment niet aanwezig. Gearhing heeft ingezet op een fusie tussen de drie scholen, met als doel behoud van toekomstbestendig onderwijs in de regio. Er zijn informatieavonden georganiseerd in de dorpen. In Bantega bleek vanwege onzekerheden over de toekomstige locatie, bereikbaarheid en verkeersveiligheid, onvoldoende draagvlak te zijn.

Gezien het risico van de scholen in Echtenerbrug en Oosterzee om op korte termijn gesloten te moeten worden, heeft het bestuur gehoord de ouders, team en directie in juni 2020 besloten om te kijken of een schoolfusie per 1 augustus 2021 haalbaar is, waarbij na fusie één van de beide scholen sluit en wordt opgeheven. In 2021 wordt dit traject onder leiding van een procesbegeleider verder uitgevoerd.

Waadhoeke

In februari 2019 is de startnotitie Onderwijs vastgesteld. In deze notitie staat het proces en de planning beschreven om te komen tot nieuw onderwijsbeleid. Onder leiding van een procesbegeleider zijn gesprekken gevoerd met de schoolbesturen over onder andere zorg op school, IKC-ontwikkeling, onderwijsaanbod en duurzaamheid. De uitkomsten zijn verwerkt in een uitgangspuntennotitie, die na besluitvorming door de raad verder zijn geconcretiseerd en uitgewerkt in een onderwijsvisie, inclusief het daaruit volgend integraal huisvestingsplan (IHP). In de Visie op Onderwijs staan de ambities, trends en ontwikkelingen beschreven waar gemeente en schoolbesturen met elkaar over hebben gesproken en waar afspraken over zijn gemaakt, of worden gemaakt. Dit alles vraagt om toekomstbestendige en duurzame onderwijsvoorzieningen. Dit is nader uitgewerkt in het eerste Integrale Huisvestingsplan Onderwijs (verder: IHP) van de gemeente Waadhoeke. In dit IHP is gekomen tot een fasering en een meerjarenraming voor de investeringen in onderwijshuisvesting voor de komende vijftien jaar.

Gearhing heeft één school in de gemeente; It Bynt in Winsum. Het schoolgebouw is eigendom van de gemeente en wordt volgens een meerjarenonderhoudsplan sober en doelmatig onderhouden. De rijksvergoeding die Gearhing hiervoor ontvangt wordt jaarlijks overgeheveld. Het gebouw verkeert in redelijke staat. Gezien het stichtingsjaar is renovatie of nieuwbouw aan de orde in de periode 5-10 jaar. Gezien het verwachte leerlingenaantal kan de school in stand gehouden worden. In de regio zijn veel kleine scholen. Daarom wordt een haalbaarheidsonderzoek gestart naar een regioschool in de driehoek van dit gebied, waarbij de gemeenten Waadhoeke, Súdwest-Fryslân en Leeuwarden grenzen aan elkaar.

Leeuwarden

De gemeente Leeuwarden bestaat sinds 1 januari 2018 uit de stad Leeuwarden en 35 andere, in omvang variërende, kernen. In 18 van deze kernen wordt onderwijs aangeboden op scholen van verschillende omvang. De gesplitste opheffingsnormen voor stad (153 leerlingen) en buitengebied (45 leerlingen) maken het mogelijk dat ook in de kleine dorpen binnen acceptabele afstand onderwijs kan blijven worden aangeboden. In delen van het buitengebied en in sommige wijken in de stad Leeuwarden is sprake van leerlingendaling. Gearhing streeft ernaar het onderwijs in de kleine dorpen in stand te houden, mits het aanbod van kwalitatief goed onderwijs inhoudelijk en financieel kan worden gegarandeerd. Een grote betrokkenheid van ouders bij de school en het onderwijs is wenselijk voor de instandhouding van een kleine school in een dorp. Waar, vanwege de dalende omvang van een school de kwaliteit en betaalbaarheid van het onderwijs in het geding is, verkennen schoolbesturen in nauw overleg met medezeggenschapsraden en ouders samenwerkingsmogelijkheden met andere scholen in het dorp of in de regio. Deze samenwerking kan resulteren in fusie tussen scholen van hetzelfde of verschillende besturen en denominaties. Momenteel worden door Gearhing en CBO de Greiden met ouders, teams en MR-en van de scholen in Baard, Easterlittens en Jorwert de kansen verkend om te komen tot een samenwerking tussen deze kleine scholen in de dorpen. Daarbij is de intentie om in een 'maatklas-concept' inclusief onderwijs aan te bieden, waarin alle leerlingen welkom zijn. Gearhing heeft 4 scholen binnen de gemeentegrens met in totaal 282 leerlingen op de teldatum 1-10-2020. Eind juni 2020 heeft Gearhing de gemeente Leeuwarden laten weten voornemens te zijn om, ingaande 1 augustus 2021, openbare basisschool De Krundenstrobbe te Jorwert en de openbare basisschool De Stjelp te Baard te laten fuseren.

Sluiting

Diverse scholen komen over een aantal jaren onder de gemeentelijke opheffingsnorm qua leerlingaantallen en dan eindigt in principe de rijksbekostiging, tenzij de gemiddelde schoolgrootte afdoende is om dit tegen te gaan. Voor de scholen die 1-op-1 onder de gemeentelijke opheffingsnorm komen wordt qua onderhoudsbeheer een stopjaar gehanteerd. Tot dan worden de scholen op conditieniveau 3-NEN2767 onderhouden.

3.7 Diverse Subsidies

De berekening van de **rijkssubsidie cultuureducatie** vindt per school plaats en is opgenomen in de exploitatiebegrotingen van de onderwijsteams (€ 28.499).

De **provinciale subsidie materiële instandhouding Frysk** is eveneens opgenomen in de exploitatiebegrotingen van de onderwijsteams: € 14.150.

De **gemeentelijke subsidies** t.b.v. consultatieve leerlingbegeleiding en diagnostisch onderzoek worden afgebouwd. In 2010 werd er in totaal nog € 98.000 subsidie verleend. Voor 2021 is de raming € 12.405.

3.8 Investerings

Scholen hebben materialen en middelen nodig voor het verzorgen van onderwijs. Als een school wordt opgericht dan ontvangt zij hiervoor duurzame middelen: de eerste inrichting genoemd. Dit betreft meubilair, computers en lesmethoden en dit zijn de zogenaamde activa.

Als de activa zijn aangeschaft, zullen ze worden gebruikt en raken na verloop van tijd versleten. Ze zullen op termijn moeten worden vervangen. Het rijk voorziet de scholen (het schoolbestuur) van een subsidie (bekostiging materiële instandhouding) waarmee men o.a. na verloop van tijd de activa kan vervangen. Scholen dienen deze gelden in de loop van de tijd opzij te zetten, te sparen dus om deze activa te kunnen vervangen.

Bij duurzame middelen is, volgens boekhoudkundig voorschrift, activeren en afschrijven van toepassing. Activeren betekent dat bij aanschaf de duurzame middelen als bezitting op de balans worden geplaatst. Bij het afschrijven wordt jaarlijks een deel van de waarde van de activa in mindering gebracht op het eigen vermogen, naar rato van de afschrijvingstermijn van de diverse activa. Deze waardevermindering dient via de exploitatie te worden opgevangen middels de afschrijvingslasten. De waardevermindering is gelijk aan de afschrijvingslasten. Het bedrag aan jaarlijkse afschrijvingslasten wordt toegevoegd aan het eigen vermogen en op deze wijze wordt er gespaard voor vervanging. In het eigen vermogen zit dus een fors deel aan gespaarde financiële middelen (liquiditeiten) om de noodzakelijke vervangingen van duurzame middelen te kunnen plegen. Bij Gearhing worden daarbij de rijksnormen voor eerste inrichting gehanteerd. Tevens dienen de afschrijvingslasten ongeveer in de pas te lopen met de rijksbekostiging voor aanschaf van duurzame middelen. De vermogenspositie van Gearhing is zorgvuldig opgebouwd en bewaakt en is dus verantwoord. Er is voldoende liquiditeit aanwezig. Dit leidt tot het volgende gehanteerde uitgangspunt dat als een school komt met een investeringsplanning, zij de daarmee gepaard gaande afschrijvingslasten op termijn moet kunnen dragen in de exploitatie.

De ingediende investeringsplannen worden dan ook getoetst aan een drietal criteria.

1. Kan de school met het ingediende investeringsplan duurzaam met een 0-resultaat in de exploitatie werken dan wel de lasten binnen de aanwezige OT-reserves dragen?
2. Blijft de school met de afschrijvingslasten binnen de toegestane afwijkingsmarge ten opzichte van de rijksbekostiging?
3. De spaartegoeden dienen toereikend te zijn.

De toetsing van de ingediende investeringsplannen aan de hand van bovenstaande criteria heeft plaats gevonden. In hoofdstuk 4 worden de investeringen van 2021 weergegeven en toegelicht.

3.9 Treasury

Treasury gaat over wat we doen met het geld dat we niet direct nodig hebben voor onze onderwijsactiviteiten. In de regeling *Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016* heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de regels vastgelegd rondom treasury van de door haar gefinancierde instellingen.

In het verplichte treasurystatuut van Gearhing wordt het treasurybeleid uiteengezet; ook wordt een beschrijving gegeven van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden die horen bij de treasuryfunctie. Het treasurystatuut heeft tot doel sturing te geven aan de treasuryfunctie en risico's te beperken. Het herziene treasurystatuut van Gearhing is in 2017 vastgesteld door het college van bestuur en voldoet aan de regeling van OCW. De stichting verzekert zich er van te allen tijde aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. De streefregel is dat er maximaal € 500.000 op de rekening-courant bij de BNG aan direct beschikbare liquide middelen aanwezig is. De (tijdelijk) overtollige financiële middelen worden zoveel als mogelijk uitgezet op een vastrentend deposito of direct opvraagbare spaarrekening bij een of meer banken die een rating hebben die voldoet aan de criteria gesteld in de regeling beleggen en belenen. In de praktijk van nu zijn de rentevergoedingen voor uitstaande gelden zo goed als nihil en worden deze middelen boven een bepaald bedrag zelfs belast met kosten. In 2020 was het uitstaande saldo aan liquide middelen circa € 7 miljoen. In 2021 zal dit saldo gemiddeld naar verwachting vrijwel gelijk zijn. Voor 2021 is de verwachting dat deze saldi, door het verder verlagen van de 'vrije voet' door de banken, een last aan negatieve creditrente betekent van circa € 15.000. We gaan nog in overleg met de banken om te kijken naar de mogelijkheden van het zogenaamde 'schatkistbankieren' waarbij een deel van de overtollige middelen worden gestald in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Over deze bedragen is vervolgens geen negatieve creditrente verschuldigd en de saldi blijven beschikbaar.

3.10 Risico's en (on)zekerheden

- Op teldatum 1 oktober 2020 heeft Gearhing 24 kleine scholen en is de gemiddelde schoolgrootte 72 leerlingen (vorig jaar: 74). De grootste school heeft daarbij 160 leerlingen en er zijn 16 scholen onder de 80 leerlingen (2019: 15). Daarnaast is er sprake van een continue leerlingendaling en daardoor leegstand in diverse gebouwen. In de eerste 7 maanden van 2021 zullen een aantal lokalen niet door het rijk worden bekostigd. De risico's en negatieve effecten voor de scholen en voor Gearhing als bevoegd gezag zijn groter dan bij het gemiddelde schoolbestuur. Hoewel daar in de begroting op geanticipeerd is, blijven er risico's door de onzekerheid die prognoses impliceren en mogelijk niet consistent overheidsbeleid.
- Onderwijspersoneel in de vervangingspool vervangt mogelijk minder dan 100% van de aanstelling. Dit risico is in de begroting meegenomen.
- Ziekteverzuim van het personeel. Naast organisatorische problemen is er een financieel risico. Gearhing heeft er met ingang van 2017 voor gekozen om eigen risicodragers (ERD) te worden. In de begroting 2021 wordt gerekend met een verzuimpercentage van 6%. Het streven is een ziekteverzuimpercentage van maximaal 4,5%.
- Na twee jaar ziekteverzuim komt de werknemer bij het UWV voor zijn WIA keuring. Aan het doorbetalen aan loon komt dan wellicht een einde, maar niet aan de kosten voor de werkgever. Sterker nog, als de werknemer na twee jaar ziekte in de WGA komt, is de werkgever nog maximaal 10 jaar lang financieel verantwoordelijk voor de uitkeringslast van deze werknemer! De werkgever betaalt deze uitkeringslast indirect als hij voor de WGA bij het UWV zit. De werkgever betaalt dan een gedifferentieerde premie die afhankelijk is van de instroom van de eigen werknemers in de WGA. Het UWV is verantwoordelijk voor de re-integratie activiteiten van de werknemer. Jaarlijks wordt gemonitord in hoeverre Gearhing risico's loopt met een verhoogde gedifferentieerde premie. De WHK-premie in 2020 bedraagt 0,42% en de verwachting is niet dat dit in 2021 fors zal oplopen.
- Gearhing kan worden aangeslagen voor uitkeringskosten (in het kader van de werkloosheidswet) als ontslagdossiers niet door de instroomtoets van het participatiefonds komen. Deze aanslagen kunnen terugkijken op een periode van 5 jaar en de praktijk is dat dergelijke aanslagen ook daadwerkelijk tot 5 jaar teruggaan. We verwachten geen problemen op dit vlak omdat we procedureel te werk gaan maar een ongeluk zit uiteraard in een klein (administratief) hoekje. Het risico is groter geworden door de wet WWZ en de aspecten van ketenaansprakelijkheid.
- Vanaf 1 januari 2020 is de nieuwe *Wet Arbeidsmarkt in Balans* (WAB) van kracht, dit brengt wijzigingen met zich mee op het gebied van het arbeidsrecht. Met de WAB wordt de ketenbepaling verruimd en heeft een medewerker aanspraak op een vast dienstverband nadat deze drie tijdelijke contracten in drie jaar tijd heeft gehad (met uitzondering van vervanging i.v.m. een zieke leraar). Naast de wijziging in de ketenregeling wordt ook de berekening van de transitievergoeding aangepast. Vanaf 1 januari 2020 kan iedere medewerker, ongeacht de duur van het dienstverband, aanspraak maken op een transitievergoeding als de voorwaarden worden voldaan. De mogelijke financiële effecten zijn in de begroting niet verwerkt.
- De effecten van een langer aanhoudende coronapandemie en het risico van een nieuwe lockdown voor een langere tijd ook voor het primair onderwijs.

4. Begroting 2021

Hieronder is de samengevatte begroting 2021 van de exploitatie weergegeven. In de tweede tabel staan de begrote investeringen.

Samenvatting Exploitatie	Begroting 2021 in euro's	Begroting 2020 in euro's	Begroting 2019 in euro's	Realisatie 2019 in euro's
Baten				
Rijksbijdragen OCW	14.663.828	14.248.236	14.977.258	14.963.747
Overige overheidsbijdragen	55.759	55.474	56.485	56.816
Overige baten	276.497	236.705	165.633	285.667
Totaal baten	14.996.084	14.540.415	15.199.375	15.306.230
Lasten				
Personele lasten	12.180.701	11.874.345	12.799.437	12.023.533
Afschrijvingen	363.611	404.268	342.437	349.933
Huisvestingslasten	1.363.076	1.104.256	1.107.944	1.149.774
Overige instellingslasten	1.013.696	1.055.046	1.104.410	1.176.985
Totaal lasten	14.921.084	14.437.915	15.354.228	14.700.225
Saldo baten en lasten	75.000	102.500	-154.852	606.005
Saldo financiële baten en lasten	-15.000	-2.500	3.500	-3.485
Exploitatieresultaat	60.000	100.000	-151.352	602.520

De begroting is opgesteld op basis van ingediende en goedgekeurde plannen en dit resulteert in een positief resultaat van € 60.000. De reserves zijn in de loop van de afgelopen jaren gegroeid doordat voorgenomen bestedingen niet volledig zijn uitgevoerd en ook doordat de rijksoverheid aan het einde van een jaar nog gelden ter beschikking stelde die in dat boekjaar niet meer goed onderbouwd uitgegeven konden worden. De reserves geven dan ook voldoende ruimte om, naast de begroting 2021, aanvullende goed onderbouwde plannen te kunnen blijven honoreren. De organisatie wordt uitgedaagd om ook gedurende het jaar 2021 met goede plannen te blijven komen om het onderwijs nog beter te kunnen faciliteren.

Investeringen 2021	Meubilair	Appar&Mach	ICT	Leermiddelen	TOTAAL
OT1	-	15.000	6.000	6.000	27.000
OT2	9.000	-	5.800	13.775	28.575
OT5	34.750	1.000	16.650	15.250	67.650
OT6	47.500	-	1.200	4.700	53.400
OT-Noord	138.605	-	95.274	74.150	308.029
Bovenschools (nog verdelen naar OT's)	-	-	-	-	-
TOTAAL	229.855	16.000	124.924	113.875	484.654

In 2020 is geïnvesteerd in o.a. het up-to-date brengen van de devices binnen Gearhing. Deze update was nodig met het oog op "Gearhing-in-the-cloud" en de upgrade naar Windows 10. De voorgenomen investeringen voor 2021 liggen in totaal rond een bedrag van € 500.000. In 2021 wordt in ieder geval ingezet op vernieuwing van het meubilair in De Tweespan (Lemmer), De Kogge (IJlst), It Pertoer (Weidum) en De Stjelp (Baard). In de begroting 2021 is daarnaast nog voldoende ruimte voor aanvullende vernieuwingen, verbeteringen en investeringen.

Begrote exploitatierekening gespecificeerd per organisatieonderdeel en kosten/batensoorten

			BEGROTING 2021 DEFINITIEF 20201118		0040 118ABB	0020 118BSM	0030 118GPB	0050 VP	OT1	OT2	OT5	OT6	OT-Noord	Totaal OT's
Grb	Kdr		TOTAAL 2020	TOTAAL 2021										
Baten														
3.1 Rijksbijdragen														
3.1.1 Rijksbijdragen OCW														
8000		Lumpsum (OT rechtspos.)	8.612.742	8.892.273		8.785.273	42.000		5.600	10.800	10.600	10.900	27.100	65.000
8022	1322	Prestatiebox (OT cultuur)	354.055	357.696	-	-	329.197		2.128	5.304	4.534	5.189	11.344	28.499
8022	1370	Onderwijsachterstandsbeleid	206.730	167.869		167.869								-
8005		P&A beleid	2.440.644	2.552.809	680.000	441.570	996.989		43.844	71.367	72.212	59.390	187.437	434.250
8200		Mat.instandhouding	1.964.592	1.971.342	265.559	-	-		163.929	313.627	217.902	269.609	740.716	1.705.783
			13.578.763	13.941.989	945.559	9.394.712	1.368.186	-	215.501	401.098	305.248	345.088	966.597	2.233.532
3.1.2 Overige subsidies OCW														
8022		Niet geormerkte subs	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
8000	3066	Fusie bekostiging	300.000	300.000	-	297.589	-		-	2.411	-	-	-	2.411
8021	5052	Impuls	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
8021	4011	Bijz. bek. vreemdelingen	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
8022	3029	Schipperskinderen	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
8110		Vrijval afschr.lst OCW	189	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
			300.189	300.000	-	297.589	-	-	-	2.411	-	-	-	2.411
3.1.3. Ontvangen doorbet.SWV														
8091	4072	Bijdrage passend onderwijs	369.284	421.839	-	307.764	114.075		-	-	-	-	-	-
8091	8640	Bijdrage passend onderwijs	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
8091	8640	Bijdrage passend onderwijs	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
			369.284	421.839	-	307.764	114.075	-	-	-	-	-	-	-
		Totaal 3.1	14.248.236	14.663.828	945.559	10.000.065	1.482.261	-	215.501	403.509	305.248	345.088	966.597	2.235.943
3.2 Overige overheidsbijdragen														
3.2.1 Gemeentelijke bijdr.														
8395	4015	Leerlingzorg	12.540	12.405	-	-	12.405		-	-	-	-	-	-
8331	4085	ID baan	29.204	29.204	-	29.204	-		-	-	-	-	-	-
			41.744	41.609	-	29.204	12.405	-	-	-	-	-	-	-
3.2.2 Overige overheidsbijdr.														
8395	4086	Subsidie Frysk	13.730	14.150	-	-	-		920	2.480	910	2.760	7.080	14.150
8395	4036	Boppeslach	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
			13.730	14.150	-	-	-	-	920	2.480	910	2.760	7.080	14.150
		Totaal 3.2	55.474	55.759	-	29.204	12.405	-	920	2.480	910	2.760	7.080	14.150
3.5 Overige baten														
8450		Verhuur	17.770	39.180	-	-	-		-	-	3.580	19.100	16.500	39.180
8075	4075	Detachering	128.349	109.253		109.253	-		-	-	-	-	-	-
8075	4900	NHL werkveld	7.500	10.000		10.000	-		-	-	-	-	-	-
			153.619	158.433	-	119.253	-	-	-	-	3.580	19.100	16.500	39.180
3.5.6 Overige														
8180		Vrijval afschr.lasten	13.186	10.792	-	-	-		-	5.402	1.149	1.561	2.680	10.792
8581	4038	AWBZ gelden	-	-	-	-	-							-
8581	4087	Cluster 1/2 Visueel gehandicapte Iln Visio	6.500	5.000	-	5.000	-							-
8595	3910	Bijdrage werk door derden	30.000	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
8595	4018	Hypertaal	5.800	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
8595		Overige baten	3.600	102.272					9.307	16.088	17.819	20.904	38.154	102.272
8595	4075	Overige baten	24.000	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
			83.086	118.064	-	5.000	-	-	9.307	21.490	18.968	22.465	40.834	113.064
		Totaal 3.5	236.705	276.497	-	124.253	-	-	9.307	21.490	22.548	41.565	57.334	152.244
8600		Rente banken	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
8605		Rente spaarrekening	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
			-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
		Totaal baten	14.540.415	14.996.084	945.559	10.153.522	1.494.666	-	225.728	427.479	328.706	389.413	1.031.011	2.402.337

		BEGROTING 2021 DEFINITIEF 20201118			0040 118ABB	0020 118BSM	0030 118GPB	0050 VP	OT1	OT2	OT5	OT6	OT-Noord	Totaal OT's
Grb	Kdr		TOTAAL 2020	TOTAAL 2021										
Lasten														
4.1 Personeelslasten														
4.1.1. Lonen en salarissen														
4000		Salariskosten	9.740.920	10.957.082	529.635	9.697.278	445.794	279.725	-	4.650	-	-	-	4.650
4000	4052	Poolverantwoording	82.353-	223.780-				223.780-						-
4000	4018	Hulpertaal	5.800	-						-				-
4000	3454	Premie AOV Loyalis	40.000	40.000		40.000								-
4000	4022	Schoonmaakpersoneel	10.945	16.095	-	-	-	-	-	16.095	-	-	-	16.095
4000	4040	Fusie	-	2.411						2.411				2.411
4000	9900	Werkkosten regeling	7.200	6.000	1.000	-	-	-	1.000	1.000	500	1.000	1.500	5.000
			9.722.512	10.797.808	530.635	9.737.278	445.794	55.945	1.000	24.156	500	1.000	1.500	28.156
4.1.2. Overige personele lasten														
4094		Dotatie ambtsjubilea	25.000	12.000	-	-	12.000	-	-	-	-	-	-	-
4090		Dotatie reorganisatiefonds	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4080	3910	Extern personeel	61.597	111.904	-	111.904	-	-	-	-	-	-	-	-
4008		Vrijwillerswerk	4.700	4.000					-	-	4.000	-	-	4.000
4040	4064	Payroll (KDR 4064 + 4022)	1.415.616	757.389	-	561.522	66.567	-	8.000	5.000	10.600	10.900	94.800	129.300
4436		Personeelskantine	3.000	3.000	3.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4016		Cursussen Scholing	288.000	222.000	-	-	124.000	-	10.000	16.000	18.000	10.000	44.000	98.000
4025		Werving personeel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4014		Reis en verblijf	68.500	62.500	12.000	30.000	3.000	2.000	3.000	3.500	1.500	2.000	5.500	15.500
4525		Bedrijfsgezondheidszorg	40.000	40.000	-	-	40.000	-	-	-	-	-	-	-
4095		Overige personele lasten	245.420	170.100	5.000	-	138.100	-	9.000	5.000	2.000	5.000	6.000	27.000
			2.151.833	1.382.893	20.000	703.426	383.667	2.000	30.000	29.500	36.100	27.900	150.300	273.800
		Totaal 4.1.	11.874.345	12.180.701	550.635	10.440.704	829.461	57.945	31.000	53.656	36.600	28.900	151.800	301.956
4.2. Afschrijvingen														
4135		Inventaris en apparatuur	13.625	12.254	200	-	-	-	3.651	2.015	150	5.031	1.207	12.054
4150		Meubilair	100.950	102.171	1.700	-	-	-	4.327	16.984	16.031	18.203	44.926	100.471
4130		ICT	194.349	158.863	20.491	-	375	-	3.312	35.345	24.696	17.828	56.816	137.997
4120		Onderwijsleermethoden	95.344	90.323	-	-	125	-	7.834	14.586	13.334	14.605	39.839	90.198
		Totaal 4.2.	404.268	363.611	22.391	-	500	-	19.124	68.930	54.211	55.667	142.788	340.720
4.3 Huisvesting														
4200		Betaalde huren	33.250	33.750	33.750	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4215		Klein onderhoud	93.250	108.950	-	-	-	-	17.500	12.250	10.500	13.500	55.200	108.950
4210		Dotatie ond. voorz.	233.671	316.757	89.386	-	-	-	30.927	44.672	17.182	30.927	103.663	227.371
4245		Energiekosten	166.700	178.800	-	-	-	-	26.000	23.000	15.000	31.800	83.000	178.800
4242		Water	8.750	8.700	-	-	-	-	1.500	2.900	800	900	2.600	8.700
4231		Schoonmaakbedrijf	251.858	331.200	1.750	-	-	-	43.000	50.750	54.000	49.000	132.700	329.450
4235		Overige schoonmaakkosten	22.450	34.850	-	-	-	-	2.250	6.400	10.000	3.500	12.700	34.850
4250		Publiekrechtelijke heffingen	32.750	36.600	-	-	-	-	6.000	5.500	3.500	5.800	15.800	36.600
4220		Tuinonderhoud	15.450	15.275	-	-	-	-	1.500	5.650	2.175	1.000	4.950	15.275
4219		Bijdrage huisvestingslasten	124.254	144.654	-	-	-	-	-	-	46.797	-	97.857	144.654
4295		Overige huisvestingskosten	121.873	153.540	55.000	-	-	-	-	31.500	-	67.040	-	98.540
		Totaal 4.3	1.104.256	1.363.076	179.886	-	-	-	128.677	182.622	159.954	203.467	508.470	1.183.190
4.4 Overige instellingslasten														
4.4.1 Administratie- en beheerslasten														
4500		Bijdrage onderwijsbureau	120.000	123.000	123.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4505		Accountantskosten	17.000	17.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4510		Deskundigenadvies	36.000	15.000	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4405		Telefoon/faxkosten	18.490	12.220	500	-	-	-	3.000	910	810	1.000	6.000	11.720
4400		Portiekosten	960	900	-	-	-	-	-	200	700	-	-	900
4535		Vergaderkosten	8.750	9.000	-	-	-	-	-	-	3.000	-	6.000	9.000
4540		Beheer en bestuur	37.500	35.500	35.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			238.700	212.620	191.000	-	-	-	3.000	1.110	4.510	1.000	12.000	21.620
4.4.2 Inventaris, apparatuur, leermiddelen														
4301		Leermiddelen	214.000	208.875	-	-	-	-	20.000	35.500	25.500	36.000	91.875	208.875
4305		ICT	285.195	282.900	15.000	-	35.000	-	20.000	14.900	36.000	36.000	126.000	232.900
4305		ICT - licenties	33.200	40.500	-	-	-	-	-	40.500	-	-	-	40.500
4320		Reproductiekosten	122.190	119.850	6.000	-	-	-	9.000	21.250	15.500	18.500	49.600	113.850
			654.585	652.125	21.000	-	35.000	-	49.000	112.150	77.000	90.500	267.475	596.125
4.4.4 Overige														
4420		Abonnementen/tijdschriften/vakliteratuur	19.350	12.200	-	-	-	-	-	2.700	1.400	3.000	5.100	12.200
4515		Contributies bestuurlijke organisaties	12.700	15.000	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4545		Representatiekosten	10.500	12.000	1.000	-	-	-	5.000	2.000	1.500	1.000	1.500	11.000
4445		Medezeggenschap	23.000	22.000	-	-	5.000	-	3.000	4.000	1.000	3.000	6.000	17.000
4520		Verzekeringen	11.000	10.000	-	-	10.000	-	-	-	-	-	-	-
4425		Culturele vorming	34.728	32.710	-	-	-	-	9.000	4.000	4.155	5.100	10.455	32.710
4439		Tussenschoolse opvang	2.600	2.700	-	-	-	-	-	250	-	-	2.450	2.700
4810		Bijzondere lasten	19.639	20.964	-	-	-	-	-	-	-	14.332	6.632	20.964
4495		Overige onderwijskosten	28.244	21.377	-	-	-	-	2.930	9.000	2.000	3.447	4.000	21.377
			161.761	148.951	16.000	-	15.000	-	19.930	21.950	10.055	29.879	36.137	117.951
		Totaal 4.4	1.055.046	1.013.696	228.000	-	50.000	-	71.930	135.210	91.565	121.379	315.612	735.696
4600		Bankkosten	2.500	15.000	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Totaal lasten	14.440.415	14.936.084	995.912	10.440.704	879.961	57.945	250.731	440.418	342.330	409.413	1.118.670	2.561.562
		Saldo Baten en lasten	100.000	60.000	-50.353	-284.771	614.705	-57.945	-25.003	-15.350	-13.624	-20.000	-87.659	-161.636

Inzet fte's en loonkosten in 2021

In de begroting 2021 is de inzet aan fte's en de op basis daarvan berekende loonkosten per kostenplaats als volgt samen te vatten:

Kpl	Loonkostenbegroting 2021	FTE	Loonkosten
0020	Bovenschools (BSM)	138,1818	€ 10.370.704
0030	Gemeenschappelijk Personeels Beleid (GPB)	6,2270	€ 512.361
0040	Administratie Beheer en Bestuur (ABB)	5,4000	€ 529.635
0050	Vervangingspool (VP)	4,2333	€ 55.945
1999	Onderwijsteam-1 (OT-1)	0,0821	€ 8.000
2999	Onderwijsteam-2 (OT-2)	0,5755	€ 28.156
4999	Onderwijsteam-Noord (OT-Noord)	1,3368	€ 94.800
5999	Onderwijsteam-5 (OT-5)	0,1087	€ 10.600
6999	Onderwijsteam-6 (OT-6)	0,1117	€ 10.900
Totaal Loonkosten en fte begroting 2021		156,2569	€ 11.621.101

In onderstaande tabel is de uitsplitsing naar het aantal fte's en loonkosten in loondienst, payroll en extern gemaakt:

Kpl	Loonkostenbegroting 2021	4000 Gearhing	4040 Payroll	4080 Extern	Totaal FTE	4000 Gearhing	4040 Payroll	4080 Extern	Loonkosten
0020	Bovenschools (BSM)	129,8417	6,8467	1,4934	138,1818	€ 9.697.278	€ 561.522	€ 111.904	€ 10.370.704
0030	Gemeenschappelijk Personeels Beleid (GPB)	5,4809	0,7461	-	6,2270	€ 445.794	€ 66.567	€ -	€ 512.361
0040	Administratie Beheer en Bestuur (ABB)	5,4000	-	-	5,4000	€ 529.635	€ -	€ -	€ 529.635
0050	Vervangingspool (VP)	4,2333	-	-	4,2333	€ 55.945	€ -	€ -	€ 55.945
1999	Onderwijsteam-1 (OT-1)	-	0,0821	-	0,0821	€ -	€ 8.000	€ -	€ 8.000
2999	Onderwijsteam-2 (OT-2)	0,5242	0,0513	-	0,5755	€ 23.156	€ 5.000	€ -	€ 28.156
4999	Onderwijsteam-Noord (OT-Noord)	-	1,3368	-	1,3368	€ -	€ 94.800	€ -	€ 94.800
5999	Onderwijsteam-5 (OT-5)	-	0,1087	-	0,1087	€ -	€ 10.600	€ -	€ 10.600
6999	Onderwijsteam-6 (OT-6)	-	0,1117	-	0,1117	€ -	€ 10.900	€ -	€ 10.900
Totaal Loonkosten en fte begroting 2021		145,4801	9,2834	1,4934	156,2569	€ 10.751.808	€ 757.389	€ 111.904	€ 11.621.101

5. Toelichting op de begroting 2021

Hoe is de gespecificeerde Gearhing begroting 2021 opgebouwd?

Op de eerste liggende pagina zijn de **baten** in detail opgenomen, waarbij de kolommen begroting 2020 en begroting 2021 in het blauw zijn weergegeven. In de volgende kolommen zijn de deelbegrotingen met de cijfers van alleen 2021 uitgewerkt.

Op de tweede liggende pagina staan de **lasten** in detail weergegeven, in dezelfde opmaak als de baten op de voorgaande pagina. Helemaal onderaan de tweede pagina staat het resultaat, dus de totale baten van de voorgaande pagina minus de totale lasten van de tweede pagina. Ook deze cijfers zijn uitgesplitst per deelbegroting.

We hebben 4 bovenschoolse deelbegrotingen en 5 OT-begrotingen, waarbij OT-Noord bestaat uit voormalig OT3, OT4 en OT7. De optelsom van al die begrotingen levert de Gearhing begroting op. Van de OT-begrotingen is helemaal rechts ook nog een totaalkolom weergegeven.

De bovenschoolse begrotingen zijn de ABB begroting, de BSM begroting, de GPB begroting en de Vervangingspool. ABB staat voor Administratie Beheer en Bestuur en is de begroting van het servicebureau (voorheen bestuursbureau). Om te voorkomen dat we nog meer begrotingen gaan krijgen, staan hier ook wel eens kosten op waarvoor we geen andere begroting hebben.

BSM staat voor Boven Schools Management. In deze deelbegroting worden alle reguliere loonkosten en de bijbehorende vergoedingen verwerkt (afgezien van de loonkosten die in de andere begrotingen thuishoren). De schoolformaties zijn dus allemaal hierin opgenomen. Deze opzet is gekozen om niet elke school afzonderlijk te laten opdraaien voor of profiteren van dure of goedkope leerkrachten. Alle leerkrachten zijn qua lasten gelijk getrokken in de verdeling van de formatie.

GPB staat voor Gemeenschappelijk Personeels Beleid, dat gaat over de andere zaken dan loonkosten en over loonkosten anders dan regulier of loonkosten anders dan toewijsbaar aan de Vervangingspool of aan de OT's.

VP staat voor vervangingspool. In deze deelbegroting zijn alleen loonkosten opgenomen van de vervangers onder aftrek van hun inzet voor zover begroot onder formatie, zwangerschapsvervanging, ouderschapsvervanging of inzet op vervanging voor rechtspositioneel verlof.

De OT's hebben allemaal hun eigen begroting. Daarin ontbreken dus de reguliere loonkosten en de zaken die gemeenschappelijk met alle andere OT's worden uitgevoerd. In deze opstelling is niet zichtbaar dat de OT-begrotingen allemaal weer zijn opgedeeld in schoolbegrotingen en een bovenschools deel op OT-niveau.

Waar is in de weergegeven cijfers al rekening mee gehouden?

We zullen de hoofdcategorieën globaal langs gaan:

Rijksbijdragen OCW: er is rekening gehouden met de actuele leerlingaantallen, GGL's per school, de actuele variabelen van OCW (inclusief de kleine scholentoeslag, de verhoogde middelen voor werkdrukverlaging en de herziening van de onderwijsachterstandsmiddelen).

Overige subsidie OCW: De fusiebekostiging, inclusief dat deel van de subsidie dat in het verleden is gereserveerd, wordt met ingang van 2020 gefaseerd toegerekend aan de exploitatie van komende jaren (bedrag: € 300.000).

Ontvangen doorbetalingen SWV: dat zijn de actueel berekende baten die we van het samenwerkingsverband ontvangen om passend onderwijs te geven en ondersteuning te bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. De bedragen zijn gesplitst in lichte zorg, zware zorg en schoolmaatschappelijk werk voor risicoleerlingen.

Gemeentelijke bijdragen: Dit betreft de actuele bedragen die worden ontvangen voor leerlingenzorg en Id-banen.

Overige overheidsbijdrage: Onder deze noemer staat de subsidie voor Frysk vanuit de provincies Fryslân verantwoord.

Overige baten: Hieronder vallen de verhuur van lokalen, detacheringsofbrengsten en bijdragen van bijvoorbeeld VISIO voor door Gearhing zelf uitgevoerde zorg waar deze normaliter door gespecialiseerde clubs wordt uitgevoerd.

Rente: In het verleden ging de rente over spaargelden nog gepaard met noemenswaardige bedragen die een welkome aanvulling waren op de bekostiging, maar nu helaas even niet. Sterker nog we moeten negatieve creditrente betalen over de aangehouden banksaldi.

Lonen en salarissen: hierin zitten de kosten van al ons personeel op basis van de laatste cao en de in het vooruitzicht gestelde premiepercentages voor werkgeverslasten. Het is ook inclusief kosten van de mensen die in 2021 nog in dienst worden genomen of via payroll ingezet gaan worden. Er is rekening gehouden met de volledige inzet van de middelen voor werkdruk, inzet van kleine scholentoeslag en 6% ziekteverzuim. Ook met ouderschap, vervanging bij verlof anders dan ziekteverlof, zwangerschapsverlof, zorgverlof etc. is rekening gehouden.

Overige personele lasten: Hieronder vallen de kosten van externen, payrollers en ook de kosten van opleidingen, dienstreizen, arbozorg et cetera. Deze kosten zijn gebaseerd op de laatst bekende planvorming en voorstellen voor nieuw (en oud) beleid. Dit beleid is in de paragrafen 3.2 tot en met 3.6 uitvoerig besproken en van budgetbedragen voorzien.

Afschrijvingen: deze kosten zijn gebaseerd op alle bedrijfsmiddelen die we in voorgaande jaren hebben aangeschaft en die nog ingezet worden maar ook op de middelen die we in 2021 gaan aanschaffen en meerdere jaren zullen worden ingezet. Afschrijven betekent dat we die kosten verdelen over de geschatte gebruiksduur.

Huisvesting: hierin zitten de geschatte huisvestingskosten waarbij planvorming voor onderhoud, schoonmaakcontracten, gemeentelijke belastingen, energiekosten en dergelijke allemaal zijn gebaseerd op de meest actuele informatie over verbruik en tarieven. De schoonmaakkosten zijn daarbij o.b.v. het nieuwe contract hoger meegenomen. Voor de onderhoudsvoorziening is rekening gehouden met een verhoging van de dotatie in vergelijking met voorgaande jaren.

Administratie en beheerlasten: dit zijn de kosten van administratiekantoor, accountant, kantoorapparatuur, vergaderingen en ook de kosten van de raad van toezicht. De kosten zijn gebaseerd op de actuele contracten en verder geschat op basis van de kosten in 2020.

Inventaris, apparatuur, leermiddelen: deze kosten zijn veelal door de OT's ingeschat op basis van hun plannen voor 2021 betreffende de inzet van leermiddelen, ict-middelen en daarnaast benodigde ict-licenties.

Overig: dit is de 'restcategorie' waarvan ook een flink deel door de OT's is ingeschat op basis van hun plannen voor 2021, bijvoorbeeld voor cultuureducatie, abonnementen en overige onderwijskosten.

Het resultaat

De begroting komt uit op een financieel eindresultaat van **€ 60.000**. Het resultaat is daarmee hoger dan het bedrag dat we in de *MJB-2020-2023* voornemens waren om te onttrekken aan de reserves in 2021.

De vermogenspositie van Gearhing zou ook een negatief begroot resultaat prima toelaten, dit zou geen noemenswaardig effect hebben op de solvabiliteit en het weerstandsvermogen van Gearhing. Naarmate de organisatie krimpt, kan in principe ook het vermogen verder krimpen. Waar een resultaat van ruim - € 150.000 goed te onderbouwen zou zijn geweest, is het in de begroting beperkt tot € 60.000. Omdat het niet een doel op zich is om reserves aan te spreken, zal eerst degelijke planvorming moeten plaatsvinden voordat meer middelen ingezet gaan worden. De reserves geven wel meer dan voldoende ruimte om uiteindelijk negatiever uit te komen over geheel 2021. Met het bestuursformatieplan 2021-2022 kan hier voor een deel inhoud aan worden gegeven. Tegen die tijd zullen ook de financiële ontwikkelingen in 2021 bekend zijn. Naar het zich (in november 2020) laat aanzien zullen ook in 2020 de voorgenomen investeringen en de kosten niet exact aansluiten op de planvorming en zal er een (onbedoeld) positief financieel resultaat worden behaald.

In aanvulling op bovenstaande wordt in paragraaf 3.5 *Financieel Beleid* ingegaan op de brief vanuit het ministerie van *Onderwijs, Cultuur en Wetenschap* die alle schoolbesturen in het najaar hebben ontvangen. In deze brief wordt aangekondigd dat de inspectie een 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen' gaat hanteren. De gedachte achter deze signaleringswaarde is dat publiek onderwijsgeld optimaal aan onderwijs moet worden besteed. Dit uitgangspunt wordt ook door Gearhing onderschreven en in deze begroting en die van de komende jaren nagestreefd.

Gemeente Leeuwarden
College van Burgemeester en Wethouders
t.a.v. de sector Jeugd en Onderwijs
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Tevens per mail: gemeente@leeuwarden.nl

onderwerp Begroting 2021
doorkiesnr. (058) 234 75 20
kenmerk 2021/083/AH
bijlagen Begroting 2021 Stichting Proloog
datum 17 december 2020

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

Bijgaand doen wij u toekomen de begroting 2021 van Stichting Proloog.

De begroting 2021 is vastgesteld door het College van Bestuur van Stichting Proloog. De Raad van Toezicht heeft in de vergadering van 9 december 2020 haar goedkeuring gegeven aan deze begroting nadat deze op 1 december 2020 is voorzien van een positief advies van de GMR.

Wij verzoeken u de begroting overeenkomstig artikel 22 van onze statuten ter goedkeuring aan de gemeenteraad aan te bieden.
Bij voorbaat dank daarvoor.

Met vriendelijke groet,
Stichting Proloog

Albert Helder
College van Bestuur

Begroting 2021

Andere accenten

16-12-2020

Voorwoord

“Andere accenten”

De begroting van 2021 is opgesteld met de kennis die is opgedaan in het bijzondere jaar 2020. De beleidsagenda “nieuwsgierig naar morgen” blijft daarbij het kompas. De coronapandemie heeft gezorgd voor andere accenten en bevestigt dat een tweetal prominente investeringen hun waarde hebben bewezen.

Investeren in de digitale werkomgeving

Door de WAB is het personeelsbestand danig “verjongd” met een veertigtal nieuwe collega’s, terwijl de investeringen in de digitale werkomgevingen nu voor het grootste deel zijn afgerond. Met name de laatste investering heeft voor het meerjarenperspectief een behoorlijk effect. Vorig jaar gaven we al aan deze investering uit te gaan rollen om op kwalitatief hoog niveau de leerkrachten te ondersteunen, zodat zij hun dagelijks werk in de digitale werkomgeving optimaal kunnen doen.

Financiële marges en bredere aanpak

Om bovenstaande reden is 2021 het eerste jaar waarbij de financiële marges smaller zijn. Het opstellen van de begroting is dit jaar dan ook breder aangepakt. Halverwege september zijn alle directeurs vanuit hun adviserende rol betrokken. De pandemie zorgde telkens voor nieuwe financiële impulsen, hoewel vele een incidenteel karakter hadden. Zelfs nu ik dit voorwoord schrijf, komt het kabinet nog met extra maatregelen voor 2021.

Goed onderwijs en Goed werkgeverschap

Op het gebied van Goed Onderwijs is het verder uitbouwen van de onderwijskwaliteit en de integrale aansluiting met ontwikkelingen binnen het sociaal domein de rode draad. De doorontwikkeling vindt in een lager tempo plaats. De huidige budgetten voor passend onderwijs worden zo efficiënt mogelijk ingezet. Voor preventieve acties met betrekking tot de onderwijskwaliteit hoeven we minder incidentele middelen vrij te maken. Ten aanzien van Goed Werkgeverschap zijn de omgevingsfactoren een steeds groter risico aan het worden. Per 1 augustus 2021 worden schoolbesturen ook verantwoordelijk voor de werkloosheidsuitkering en andere verlichtingen voor uittredend personeel. Het gaat dan vaak om langdurende verplichtingen en dus grotere financiële risico’s. Dit is voor mij de meest zorgelijke ontwikkeling op financieel gebied.

Koers voor nu en de toekomst

Welke koers we blijven varen is wel duidelijk. We gaan de samenwerking met het mbo en hbo verder uitbouwen zoals we dat het afgelopen jaar ook succesvol hebben gedaan. Zeker omdat het onze ambitie is om niet alleen de klassen goed te bemensen, maar ook de ‘nieuwe’ collega’s een werkomgeving te bieden waarbij ze er niet alleen voor staan. Ik zie een toekomst met gevarieerdere teamsamenstellingen die daardoor minder kwetsbaar zijn voor uitval en die meer uitdaging bieden voor de leerlingen.

Tot slot stel ik vast dat we een prachtige nieuwe talentencampus Eigen Wijs hebben mogen opleveren en dat er ook bedrijvigheid is bij obs Oldenije, KC de Pionier en IKC Wiarda. Er is een lonkend perspectief voor de Prof. Wassenberghskoalle. Want hoe je het ook bekijkt: een aansprekend en uitdagend gebouw helpt zeker om de toekomstige ambities waar te blijven maken. Zowel voor de mensen van Proloog als de partners waarmee we onder één dak zitten.

Albert Helder, 25 november 2020

Inhoudsopgave

2021 Begroting	4
Een begroting met een negatief resultaat.....	5
Vergelijking ten opzichte van begroting 2020.....	5
Kredietfaciliteit	8
Dekking incidentele uitgaven uit de strategische beleidsagenda 2018-2022	8
Kengetallen	10
Ambitie per 1 oktober 2021	12
Goed onderwijs	14
Meer- en hoogbegaafdheidsonderwijs.....	15
Internationale taalschool.....	15
IKC-ontwikkeling	16
Overgang PO-VO	16
Kwaliteitszorg en Passend Onderwijs	16
Goed werkgeverschap.....	18
Nieuw personeel aan Proloog binden	19
Stimuleren vrijwillige mobiliteit	20
Scholing op maat	20
Duurzame inzetbaarheid	21
Gesprekkencyclus	21
Andere schooltijden en werkdrukverlagende middelen	22
Ontwikkelingsaanbod	23
Samenwerking met kinderopvang	24
Realisatie Integrale Kindcentra	24
Samenwerking	25
Project Kansen voor kinderen.....	26
Bedrijfsvoering.....	27
Werken aan een goede beheersstructuur ICT	28
Proloog moet AVG-proof zijn	28
PR en communicatie	29
Risicoparagraaf	30
Modernisering participatiefonds per 1 augustus 2021	31
Toename van de personele risico's en verplichtingen	32
Ondertekening.....	33
Bijlage: speerpunten Expertgroepen	34

Hoofdstuk 1

2021

Begroting

Een begroting met een negatief resultaat van € 42.868,-

	Begroting 2020	Begroting 2021	Vershil begroting 2021-2020
Rijksbijdragen	24.730.019	25.038.151	308.132
Overige overheidsbijdragen	356.549	333.201	-23.348
Overige baten	475.112	886.448	411.336
TOTALE BATEN	25.561.680	26.257.800	696.120
Personele lasten	20.406.196	21.268.386	-862.190
Afschrijvingen	789.277	996.502	-207.225
Huisvestingslasten	2.224.224	2.147.393	76.831
Overige instellingslasten	2.188.333	1.882.927	305.406
TOTALE LASTEN	25.608.030	26.295.208	-687.178
Saldo financiële baten en lasten	-2.194	-5.459	-3.265
TOTAAL RESULTAAT	-48.544	-42.868	5.677

Vergelijking ten opzichte van begroting 2020

Het begrote resultaat over 2021 is € 5.677,- hoger in vergelijking met de begroting van 2020.

De **Rijksbijdrage OCW** is in 2021 € 308.000,- hoger dan de begroting 2021. Dit wordt veroorzaakt door:

- De beëindiging van de bekostiging van de Uniaskoalle i.v.m. de fusie met de Arke, PCBO Leeuwarden (€ - 450.000,-)
- De daling van het totaal aantal leerlingen met 63, waarvan het effect per 1 augustus 2021 ingaat (€ -183.000,-)
- Een stijging van de werkdrukverlagende middelen (€ + 111.000,-)
- De reguliere gerealiseerde indexatie van de rijksbijdrage in totaal (€ + 226.000,-)
- Een verwachte ongerealiseerde stijging van de rijksbijdrage van 3,4% (€ + 604.000,-)

De **overige overheidsbijdragen** zijn voor 2021 lager dan de begroting 2020 (€ - 23.000,-).

Onderwijsachterstandsmiddelen Gemeente Leeuwarden

In belangrijke mate zijn we hierbij afhankelijk van de zorgmiddelen die de Gemeente Leeuwarden beschikbaar stelt. Voor het schooljaar 2020-2021 zijn er opnieuw twaalf scholen van Proloog waaraan de gemeente Leeuwarden een subsidie heeft toegekend in het kader van het project Kansen voor Kinderen. De totale subsidie voor schooljaar 2020-2021 bedraagt € 366.000,-. Een bedrag van € 214.000,- is hiervan opgenomen in de begroting 2021. Het overige deel wordt in boekjaar 2020 besteed.

Internationale taalschool

In 2018 is in samenwerking met PCBO Leeuwarden gestart met de internationale taalschool. In de begroting is rekening gehouden met een bijdrage vanuit de Gemeente Leeuwarden voor de dekking van de aanvullende lasten van in totaal € 132.000,-. Hiervan is in eerste instantie een subsidie toegekend van € 55.000,-. Proloog is in gesprek met de Gemeente Leeuwarden voor het resterend tekort.

Overige

Net als voorgaande jaren wordt er een vergoeding ontvangen van BV Sport voor de energielasten, gymzalen (€ 39.000,-) en een subsidie Frysk (€ 25.000,-).

De **overige baten** zijn in 2021 hoger dan 2020 (€ + 411.000). Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Een toename van de verhuuropbrengsten (€ + 25.000,-), met name doordat de kinderopvang gebruik maakt van de internet- en telefonievoorziening van Proloog.
- een toename van de detachingsopbrengsten (€ + 378.000,-); met name door de detachering van het personeel van voormalig Uniaskoalle aan de doarpsskoalle Wirdum (PCBO Leeuwarden).

De **personele lasten** zijn € 862.000,- hoger dan de begroting 2020. Dit wordt veroorzaakt door de 'Modernisering cao primair onderwijs' waardoor de lonen structureel zijn gestegen.

Op basis van het bestuursformatieplan 2020-2021 komt het aantal FTE overeen met schooljaar 2019-2020. Deze stijging van de Onderwijsachterstandsmiddelen compenseert de verwachte daling van het aantal leerlingen. Macro breed is er tevens sprake van een stijging van de pensioenlasten (ABP); in totaal € 800.000,-.

In totaal is er voor schooljaar 2020-2021 een bedrag van € 940.000,- aan extra rijksbijdrage ontvangen in het kader van de werkdrukverlagende middelen. Deze middelen worden voor een groot deel ingezet in aanvullende formatie. De werkdrukverlagende middelen zullen de komende jaren stijgen. In de begroting voor 2021 is rekening gehouden met een verhoging hiervan voor het schooljaar 2021-2022. Ook is rekening gehouden met een volledige besteding van het budget voor 2021.

2018-2019	€ 155,55 (per leerling) € 589.680,- (totaal)
2019-2020	€ 225,00 (per leerling) € 846.450,- (totaal)
2020-2021	€ 251,38 (per leerling) € 377,07 (per SBAO leerling) € 940.000,- (totaal)
2021-2022	€ 285,00 (per leerling) € 377,07 (per SBAO leerling) € 1.040.000,- (totaal o.b.v. 1 oktober telling 2020).

In totaal bedragen de verwachte extra personeelskosten € 118.000,- vanwege de stijging en besteding van de aanvullende werkdrukverlagende middelen.

De **afschrijvingslasten** zijn voor 2021 hoger dan die van 2020 (€ +207.000). Dit wordt met name veroorzaakt door de gevolgen van het innovatieplan ICT. De afgelopen twee jaar is voor circa € 2 miljoen extra geïnvesteerd in ICT middelen om de scholen klaar te maken voor in de cloud werken, les op afstand en 21st century skills. De aanvullende investeringen hebben geleid tot een daling van de liquide middelen. Voor de resterende investeringen is een (tijdelijke) kredietfaciliteit aangevraagd.

	2017	2018	2019	2020 ¹	2021 ²
	x €1.000,-	x €1.000,-	x €1.000,-	x €1.000,-	x €1.000,-
Investerings ICT	232	433	1.541	950	250
Afschrijvingslasten ICT	136	128	250	453	593
Liquide middelen (per 31 december)	2.762	3.008	1.694		

De **huisvestingslasten** zijn lager dan 2020 (€ -76.000,-) vanwege het afstoten van het gebouw van de Uniaskoalle.

Ondanks dat de uitgaven inzake incidenteel onderhoud, schoonmaak en energie onder druk staan (vanwege stijgende prijzen) hebben de strakke monitoring van de contracten en de klimaatbeheersing hun effect. In 2020 is het schoonmaakcontract Europees Aanbesteed en is er een nieuw energiecontract afgesloten (jaarcontract).

Voor periodiek meerjarig onderhoud wordt er jaarlijks € 602.000,- gedoteerd aan de voorziening onderhoud. Het geplande uit te voeren meerjaren onderhoud wordt middels een APK ter plaatse getoetst op noodzakelijkheid.

De **overige instellingslasten** zijn eveneens lager vanwege de overdracht van de Uniaskoalle (- € 120.000,-). Overige instellingslasten is een breed begrip. Het gaat te ver om voor deze begroting alle kosten toe te lichten. De kosten die qua beheersbaarheid enige prioritering hebben voor de begroting worden hieronder nader toegelicht.

Leermiddelen en licenties (€ 458.000,-)

De aanschaf van de leermiddelen en licenties valt onder verantwoordelijkheid van de schooldirecteuren. De totale uitgaven zijn stabiel, er is echter vanwege de digitalisering sprake van een verschuiving van (meerjarige) leermiddelen naar digitale licentiekosten.

ICT Beheer (€ 199.000,-)

In het kader van het innovatieplan ICT zijn er in 2019 tien scholen gemigreerd naar serverloos werken en de resterende scholen in 2020.

Inhuur adviseurs (€ 131.000,-)

Voor de realisatie van projecten en de ondersteuning van het stafbureau wordt er gereserveerd voor de inhuur van externe adviseurs.

Ontleend aan de speerpunten betreft dit ondersteuning op het gebied van:

- Realisatie van IKC's (€ 20.000,-)
- Innovatie op het gebied van Onderwijs en ICT (€ 33.000,-)

Maar ook vaste ondersteuning op het gebied van:

- Juridische en fiscale ondersteuning (€ 23.000,-)
- Beheer Office365 (€ 10.000,-)
- Interim directie (€ 20.000,-)
- (Europese) Aanbesteding van pay-roll en kopieerapparaten (€ 10.000,-)

¹ Begroting 2020

² Begroting 2021

PR en communicatie (€ 50.000,-)

Voor PR en communicatie is € 50.000,- gebudgetteerd. Naast de personele kosten van de PR en communicatie worden hieruit de overige kosten voor PR en communicatie betaald.

Kredietfaciliteit

Proloog beschikt over een kredietfaciliteit bij de Rabobank van € 375.000,-. In 2020 is besloten om de huidige kredietfaciliteit te verhogen naar € 875.000,-. Dit betekent een uitbreiding van € 500.000,- die als volgt kan worden verdeeld:

- € 200.000,- voor financiering van devices
- € 300.000,- voor een duur van twee jaar voor voorfinanciering verbouwing IKC Wiarda

Investeringsen

Overeenkomstig het beleid van Proloog worden investeringen gedaan indien sprake is van noodzaak. Op basis van de ingediende en goedgekeurde investeringsplannen zijn de volgende investeringen voor 2021 gepland:

Begroting	Begroting 2020	Begroting 2021
ICT	950.000	250.000
Meubilair	213.000	120.000
Onderwijsleerpakket	50.000	100.000
TOTAAL	1.213.000	470.000

Dekking incidentele uitgaven uit de beleidsagenda 2018-2022

Proloog verzorgt al jarenlang het openbaar basisonderwijs in Leeuwarden. De organisatie is een betrouwbaar begrip in de stad. De beleidsagenda 2018-2022 schetst de ambities van Proloog en hoe we deze samen met verschillende organisaties willen waarmaken.

De beleidsagenda is tot stand gekomen dankzij rondetafelgesprekken met het personeel en strategische sessies met ouders, personeel, stakeholders en leden van de Raad van Toezicht. De directeurs van alle Proloogscholen hebben de resultaten uit de sessies gezamenlijk besproken en gerangschikt.

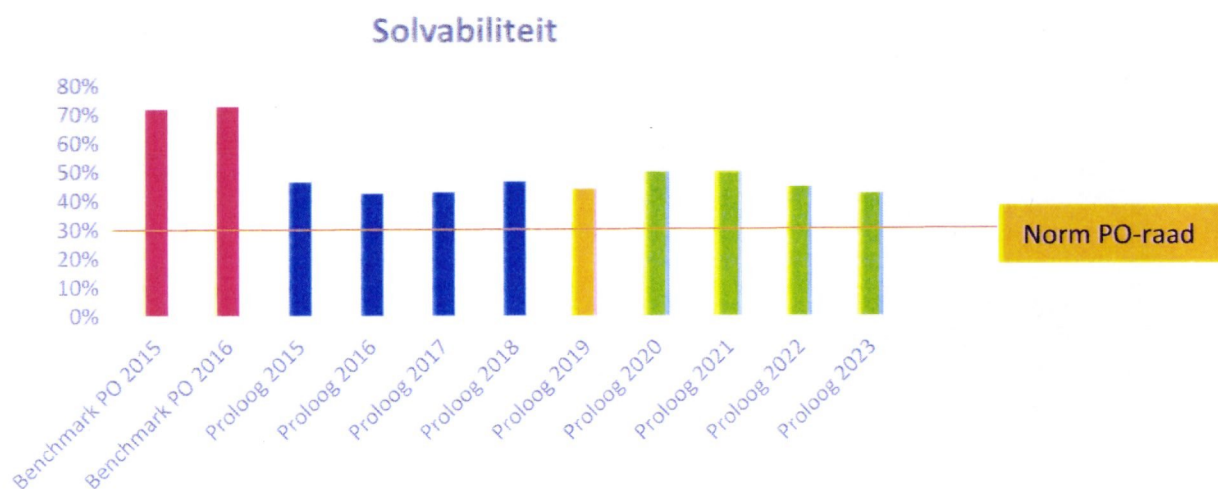
Incidentele uitgaven ten behoeve van de strategische beleidsagenda			
Goed Werkgeverschap			
Implementatie digitaal gesprekkencyclus	15.000		
Duurzame inzetbaarheid	30.000		
			45.000
Goed Onderwijs			
Aanvullende (afschrijvings)lasten WIFI	154.000		
Verhoging budget ICT scholen	133.000		
Project E-coaches	33.000		
			320.000
Ontwikkelingsaanbod 0-12 jaar			
Onderzoek naar kinderopvang Proloog	20.000		
			20.000
TOTAAL			385.000

Kengetallen

In onderstaande tabel zijn de kengetallen van 2015 tot en met 2019 (inclusief norm) opgenomen. Proloog conformeert zich aan de kengetallen van de PO-raad.

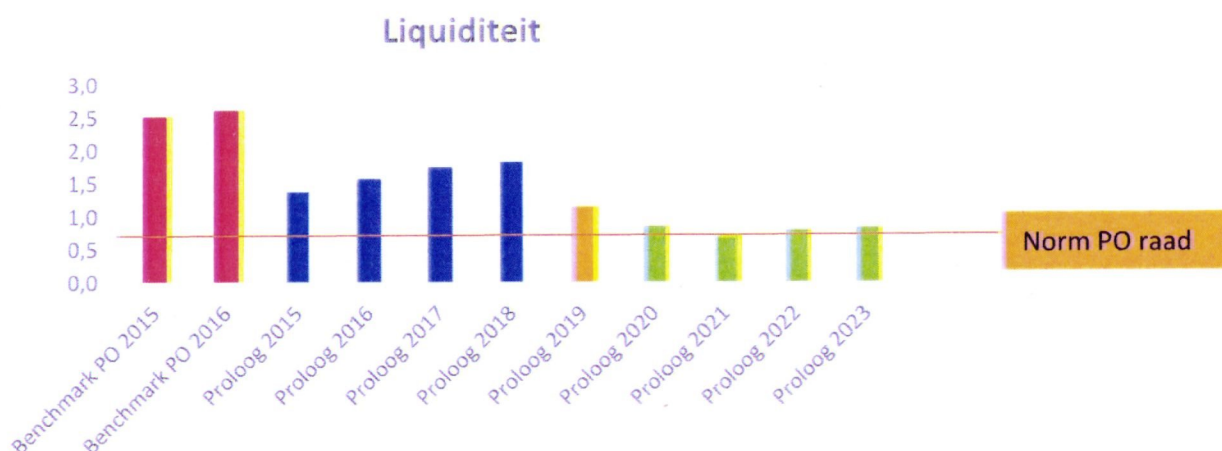
	2016	2017	2018	2019	PO-raad (signaal)
Baten gewone bedrijfsvoering	22.047.213	22.807.748	25.019.879	25.599.407	
Solvabiliteit					
- eigen vermogen/totaal vermogen	0,43	0,43	0,46	0,44	<0,30
Liquiditeit					
- vlottende activa/kortlopende schulden	1,57	1,75	1,82	1,16	<0,75
Rentabiliteit					
- resultaat/baten	0,99%	0,89%	1,68%	-0,10%	<0%
Kapitalisatiefactor					
- totaal activa minus gebouwen en terreinen/totaal baten	30,41%	31,33%	30,16%	31,21%	<37%

Solvabiliteit

De ratio 'solvabiliteit' geeft de mate aan waarin Proloog in staat is om op de lange termijn aan al haar financiële verplichtingen te voldoen. Stichting Proloog voldoet ruimschoots aan de norm zoals deze is gesteld door de PO-raad (30%). De algemene reserve bedraagt op 31 december 2019 € 3.945.000,-.

Liquiditeit

De ratio 'liquiditeit' berust op de gedachte dat voor de vlottende activa (voor zover niet in liquide vorm aanwezig) op korte termijn geld wordt ontvangen (debiteuren worden geïnd), terwijl daartegenover staat dat voor het kort vreemd vermogen op korte termijn geld moet worden uitgegeven. Als tegenover de schulden maar voldoende vlottende activa aanwezig zijn, is de liquiditeit 'in orde'. In beginsel dient dit verhoudingsgetal minimaal 1,00 te bedragen. De huidige liquiditeitspositie vereist een strakke monitoring. Maandelijks wordt er aan de directie gerapporteerd en elke 4 maand aan de Raad van Toezicht en de gemeente Leeuwarden over de stand van zaken met betrekking tot de liquiditeiten.

Stichting Proloog voldoet aan de norm zoals deze is gesteld door de PO-raad (0,75).

Rentabiliteit

Veelal wordt bij dit kengetal gesproken over een 'maat voor het begrotingsoverschot.' Als norm voor dit kengetal kan worden genoemd een percentage van 0 tot 3%. Bij een negatief jaarrekeningresultaat ontstaat er dus een negatief percentage. Bij een percentage van 0 is er daarbij bovendien nog geen sprake van 'koopkrachthandhaving'. Voor 2019 bedraagt de rentabiliteit van Proloog -0,10%.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor betreft een kengetal om te signaleren of onderwijsinstellingen misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

Als instellingen meer kapitaal hebben dan past bij de jaarlijkse baten, wordt een deel van dat kapitaal kennelijk niet efficiënt benut: men zou immers dezelfde diensten moeten kunnen leveren met minder kapitaal.

Voor schoolbesturen in PO wordt een bovengrens aan de kapitalisatiefactor van 37% acceptabel geacht. Proloog overschrijdt deze grenswaarde niet.

Ambitie per 1 oktober 2021

Onze ambitie per 1 oktober 2021 is 3.612 leerlingen

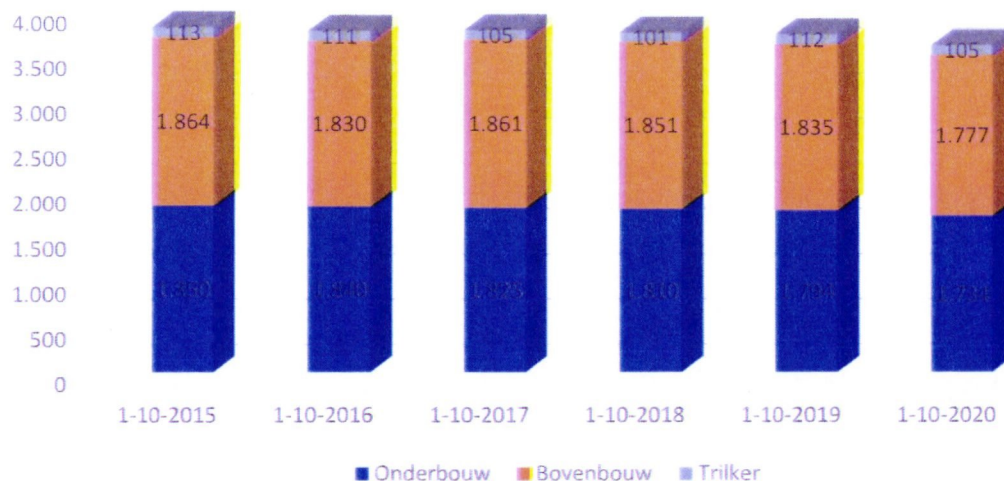
Het aantal leerlingen bedraagt 3.511 op 1 oktober 2020 en voor de Trilker geldt het aantal van 105 leerlingen. Dit betekent een totale daling van 125 leerlingen. Dit heeft de volgende oorzaken:

- Door de fusie van de Uniaskoalle met de Arke zijn deze leerlingen vanaf 1 oktober 2020 ingeschreven bij PCBO Leeuwarden (-55 leerlingen)
- Reguliere krimp in bepaalde regio's van de stad (Potmarge, Plataan, Aventuriijn, Wester) hebben te maken met een daling van het totaal aantal leerlingen (-62 leerlingen)
- Reguliere krimp in de dorpen (-25 leerlingen)
- Daarnaast zien we een toename van het marktaandeel in de regio Oost (Trianova en de Wielen) (+ 36 leerlingen)

Vanwege beperkte huisvesting is er sprake van beperkte groei in de groeiwijken (Blitsaerd, Techum en Middelsee). Er zijn inmiddels afspraken gemaakt met de gemeente over uitbreiding van de scholen Prof. Wassenbergskoalle, Kindcentrum de Pionier en IKC Wiarda.

Aantal leerlingen Proloog

Voor de 'teldatum' 1 oktober 2021 is de ambitie 3.507 leerlingen in het basisonderwijs en 105 leerlingen in het speciaal onderwijs; in totaal 3.612 leerlingen.

	Basis onderwijs	Speciaal onderwijs
Aantal leerlingen 1 oktober 2020 (werkelijk)	3.511	105
Af: natuurlijk verloop (groep 8)	-444	-27
Bij: ambitie nieuwe inschrijvingen	440	27
Aantal leerlingen 1 oktober 2021 (prognose)	3.507	105

In het volgende overzicht is per school de leerlingenontwikkeling weergegeven:

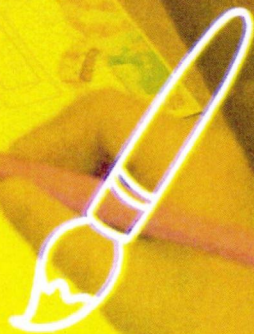
School	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	Mutatie 2020 t.o.v. 2019
De Twamester	143	136	139	140	1
De Finne	69	70	67	64	-3
Oldenije	206	206	197	196	-1
It Tredde Sté	93	84	78	71	-7
De Wester	155	145	143	124	-19
De Twa Fiskén	292	282	270	261	-9
Plataanschool	98	87	82	76	-6
De Trije Doarpenskoalle	121	122	119	113	-6
De Weide	171	167	162	153	-9

Potmarge	105	99	99	88	-11
Aventurijn	153	136	144	118	-26
Uniaskoalle	65	65	55	0	-55
Wiardaskoalle	227	246	250	256	6
Prof. Wassenberghskoalle	168	177	182	187	5
Het Palet	205	195	176	174	-2
Montessorischool	159	142	142	132	-10
Eestroom	113	64	68	74	6
Taalschool		73	77	71	-6
Vosseburcht	225	218	213	204	-9
De Wielen	139	147	162	186	24
Trianova	172	170	179	191	12
Wynwizer	353	334	310	304	-6
Pionier	254	296	315	328	13
Totaal basisonderwijs	3.686	3.661	3.629	3.511	-118
Trilker (s.b.o.)	105	101	112	105	-7
Totaal Proloog	3.791	3.762	3.741	3.616	-125

Hoofdstuk 2

Goed Onderwijs

De strategische beleidsagenda (2018-2022) bevat de ambitie om ook de komende periode onze leerlingen het beste onderwijs te kunnen geven. Hierin staat samenwerking centraal en is ruimte voor diversiteit. Proloog schept voorwaarden voor goed onderwijs, de scholen binnen Proloog bepalen zelf de invulling hiervan. De inzet van de leerkrachten en alle ondersteunende medewerkers maken hierbij het verschil. Zij werken samen om het beste uit leerlingen te halen zodat ze kunnen 'worden wie ze zijn'. Niettemin blijft de bekostiging van ons onderwijs een uitdaging, net als voor ieder ander schoolbestuur. Maar we stáán voor onze ambities en hebben alle reden om Proloog in positieve zin op de kaart te zetten en te laten zien hoe het goede onderwijs van Proloog in alle facetten vorm krijgt!

Begroting 2021	
<i>(in € 1.000,-)</i>	
Regulier	25.497
Hoogbegaafdheidsonderwijs (bijdrage vanuit Passend Onderwijs)	76
Taalschool (bijdrage vanuit Passend Onderwijs))	80
IKC-ontwikkeling	20
Overgang PO-VO (Tienerschool)	31
Kwaliteitszorg	591
TOTALE UITGAVEN BEGROTING 2021	26.295

Meer- en hoogbegaafdheidsonderwijs

Elk kind is uniek en heeft zijn/haar eigen kwaliteiten en talenten. Een kleine groep kinderen (1 procent) is hoogbegaafd en heeft daarbij eigen kenmerken en behoeften. Om aan te sluiten op de behoeften van hoogbegaafde kinderen gaat Proloog er van uit dat 90 procent van het onderwijs aan deze leerlingen op de eigen school gebeurt. Aan de hand van structurele interventies (zoals versnellen, compacten, verrijken en verdiepen), uitdagende materialen en een begripvolle begeleiding van de leerkracht, zorgt de school voor een passend onderwijsaanbod in de klas.

De overige 10 procent wordt ingezet op de behoefte om in contact te zijn met peers (ontwikkelingsgelijken) en extra uitgedaagd te worden in onderwerpen die passen bij de interesse van het hoogbegaafde kind en 21st century skills. Het onderwijsaanbod dat zich daarop richt is het lespakket 'Diepgaand leren'. Dit bestaat uit werken met levensvragen, werken met levensbeelden en werken met een topic. Dit aanbod HB (Hoogbegaafdheid) is vooral levensbeschouwelijk van aard en stimuleert het denken en leren. Met die uitgangspunten is het arrangement HB met de stafleerkrachten HB opgezet. De stafleerkrachten HB bieden instructies en coaching buiten de klas en organiseren het werken met levensvragen en contacten met peers. Kort gezegd biedt Proloog, naast Passend Onderwijs in de klas, voor hoogbegaafde kinderen een arrangement met daarin persoonlijke coaching, contact met peers en uitdagende thema's.

Internationale Taalschool

Taal is de sleutel tot integratie. De Internationale Taalschool is een gezamenlijk initiatief van Proloog en PCBO Leeuwarden en is niet meer weg te denken in ons huidige, passend onderwijsaanbod. De Internationale Taalschool biedt aan nieuwkomers, EU-migranten en anderen leerlingen die de Nederlandse taal niet beheersen, intensief NT2-onderwijs aan. Dit wordt in kleinere groepen gedaan, gericht op het zo snel en veel mogelijk leren van de Nederlandse taal. Door middel van dit NT2-onderwijs vindt er een betere doorstroming plaats in het primair onderwijs, zodat deze leerlingen op een snelle en verantwoorde wijze kunnen integreren in het reguliere basisonderwijs. Het onderwijs op de Internationale Taalschool Leeuwarden is schakelonderwijs en geen 'eindonderwijs'. Na een periode van minimaal één en maximaal twee jaar zullen de nieuwkomers doorstromen in het reguliere onderwijs. *Op dit moment zijn we doorgegroeid van vier naar zes groepen, gesitueerd op 2 locaties, met leerlingen uit 22 verschillende geboortelanden.*

IKC-ontwikkeling

Vele scholen van stichting Proloog ontwikkelen zich tot een volwaardig Integraal Kindcentrum. Het draagvlak voor IKC-ontwikkeling is bij de Proloogscholen hoog. De ontwikkelingen verlopen voorspoedig op verschillende niveaus en in verschillend tempo.

IKC's zijn kindcentra voor kinderen van 0(2) tot 12 jaar. In een IKC worden onderwijs, opvang en vrije tijd integraal benaderd en de doorgaande ontwikkelingslijn met een eigen pedagogisch klimaat voor kinderen geborgd. Belangentegenstellingen tussen deelnemende organisaties zullen in de toekomst niet meer aanwezig zijn. Om dit voorwaardelijk mogelijk te maken, gaan we op locatie werken naar één organisatorische eenheid, aangestuurd door één directeur.

Proloog realiseert voor 2024 voor alle locaties een IKC-status. Stichting Proloog neemt daarin centraal de regie en onderzoekt samen met andere potentiële partners in de kinderopvang, juridisch wat dit op bestuurs- en lokaal niveau gaat betekenen. Alle locaties richten zich op hun eigen "couleur locale".

Overgang PO-VO

'Worden wie je bent' gaat door na de basisschoolperiode. Leerlingen van Proloog zijn na hun basisschooltijd klaar om zich door te ontwikkelen in de volgende levensfase. Sommige leerlingen ontwikkelen zich positiever wanneer de keuze voor een bepaald niveau of richting iets eerder of juist later gemaakt kan worden. Leerlingen die bijvoorbeeld eerder klaar zijn voor het voortgezet onderwijs of juist iets later zouden moeten starten aan deze vorm van onderwijs. Daarom kiest Proloog ervoor om de overgang po-vo soepeler te laten verlopen. Daarbij heeft Proloog de ambitie om deze overgang middels een specifiek onderwijsconcept vorm te geven, de verwachting is dat op korte termijn deze onderwijsvorm van start zal gaan.

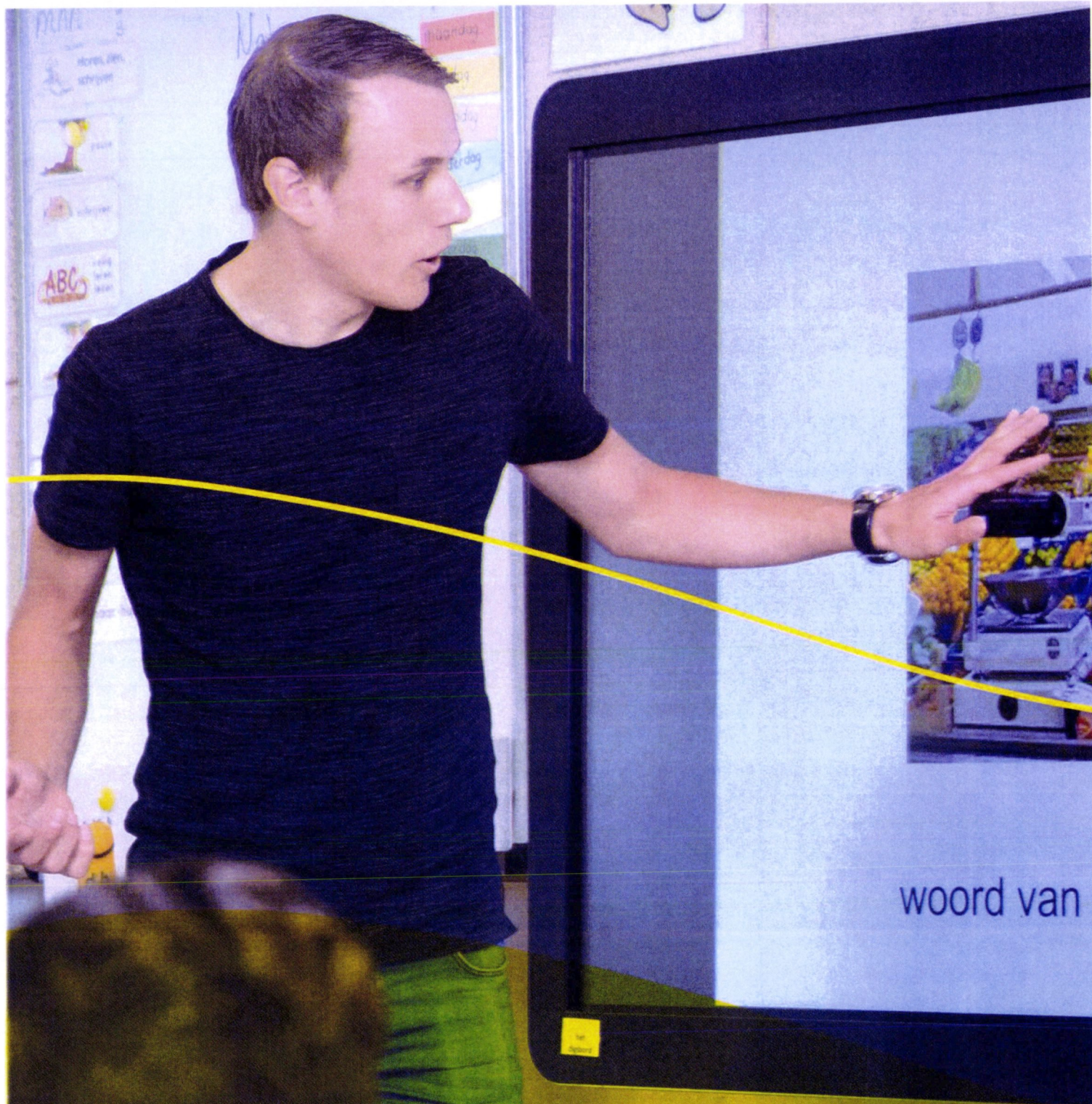
Kwaliteitszorg en Passend Onderwijs

Proloog heeft het rapport 'Samen, beter en effectiever' geschreven. Uitgangspunt in het rapport is dat de leerlingen van Proloog goed en passend onderwijs aangeboden krijgen. Hieraan werken de medewerkers van Proloog samen door middel van clusters, op een efficiënte manier, in een efficiënte organisatie.

Deze werkwijze is klaar voor de toekomst, gericht op de landelijke ontwikkelingen en synchroon aan de routes vanuit het provinciale samenwerkingsverband Passend Onderwijs. Een moderne werkwijze waarin een sterke ondersteuning middels generalistische onderwijsadviseurs in de scholen plaatsvindt.

Vanuit draagvlak is de volgende visie uitgewerkt:

- **De leerling in de context**
de onderwijsbehoefte van de leerling wordt in kaart gebracht vanuit de kind- en omgevingskenmerken.
- **Ouders**
Proloog acht het partnerschap met de ouders van de leerlingen belangrijk. De ouders hebben een preventieve en centrale rol.
- **De leerkracht**
De leerkracht maakt het verschil. In de klas vindt de uitvoer van passend onderwijs plaats.
- **Samenhang**
De ondersteuning van het onderwijs binnen Proloog vindt plaats binnen één samenhangende afdeling.
- **Preventief en planmatig handelen**
Handelingen met betrekking tot onderwijskwaliteit en Passend Onderwijs vinden zoveel mogelijk vooraf gepland plaats.
- **De actieve school**
Passend Onderwijs vindt plaats op de actieve school. Dit betekent dat de middelen en de mensen zoveel mogelijk geplaatst worden in de scholen.
- **Alleen noodzakelijke bureaucratie**
Er wordt efficiënt gewerkt met betrekking tot verantwoordelijkheden en inzet van middelen. Hierbij is het waarborgen van de privacy en zorgvuldig handelen van noodzakelijk belang.
- **Expertise in en van de scholen**
Proloog heeft goede scholen en deze expertise wordt gedeeld.

Hoofdstuk 3

Goed

werkgeverschap

Goed werkgeverschap en goed onderwijs zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Daarom zet Proloog in op kwalitatief goede medewerkers die zich optimaal kunnen ontwikkelen. Proloog investeert in collega's van de toekomst. Werkplezier staat hoog in het vaandel.

Begroting 2021	
	<i>(in € 1.000,-)</i>
Reguliere personele kosten en personele kosten projecten	20.775
Nieuw personeel binden	118
Stimulering vrijwillige mobiliteit	5
Scholing op maat	340
Duurzame inzetbaarheid	30
TOTALE PERSONELE UITGAVEN BEGROTING 2020	21.268
<i>Externe ondersteuning opgenomen onder overige instellingslasten:</i>	
Gesprekkencyclus	15

Nieuw personeel aan Proloog binden

De pool heeft een positieve aantrekkingskracht op het binden en behouden van leerkrachten. Inmiddels heeft de pool een goed aanzien, omdat het een volwaardige afdeling is binnen Proloog met een eigen directeur en team. Binnen de pool is er sprake van veel personeelswisselingen. Dit komt doordat de pool uit kwalitatief goede leerkrachten bestaat die na verloop van tijd worden aangesteld in reguliere vacatures op de Proloogscholen. Ook zijn er steeds meer vaste personeelsleden die hun uren bij een school (deels) opzeggen en een bewuste keuze maken om in de pool te gaan werken. Het gevolg is dat er inmiddels ook een aantal zeer ervaren leerkrachten in de pool zitten.

We streven ernaar de pool constant aan te vullen met kwalitatief goede mensen, daarom wordt periodiek een vacature uitgezet voor het werven van nieuwe poolers. De pooldirecteur en poolcoördinator blijven hierin een grote rol houden.

Naast de begeleiding van poolers door een leidinggevende worden de startende poolers begeleid door de schoolopleider. Dit wordt zeer positief ontvangen en daarom zal deze begeleiding ook in 2021 weer worden uitgebreid en professioneler opgezet.

In 2020 zijn de WNRA en de WAB ingevoerd wat er in resulteert dat minder snel gekozen wordt voor payrollcontracten. Waar mogelijk zijn (payroll)contracten omgezet naar vaste dienstverbanden en zal periodiek worden bekeken of er meer tijdelijke (payroll)contracten kunnen worden omgezet naar een vast contract. Deze zekerheid geeft binding. De keuzes die hierin worden gemaakt, zullen samen met de Expertgroep Personeel worden voorbereid en voorgelegd aan het directeursberaad.

Er worden constant afwegingen gemaakt om mensen aan Proloog te binden, waarbij de kwaliteit voorop staat.

Ook werken we meer samen met PABO's, onder andere via het traject 'opleider in de school' en MBO's via begeleiding van studenten door de Proloogscholen. Hierdoor kunnen we nieuwe potentiële collega's aan ons binden.

Stimulering vrijwillige mobiliteit

In de afgelopen schooljaren is het mobiliteitsbeleid met betrekking tot vrijwillige mobiliteit Proloog breed verder uitgewerkt vanuit de gedachte dat mobiliteit positief kan bijdragen aan de ontwikkeling van medewerkers. We kunnen concluderen dat de acties effect hebben gehad en op een positieve manier hebben bijgedragen aan de vrijwillige mobiliteit. We zullen dit beleid continueren en blijven evalueren en indien nodig aanpassen en/of aanvullen.

Scholing op maat

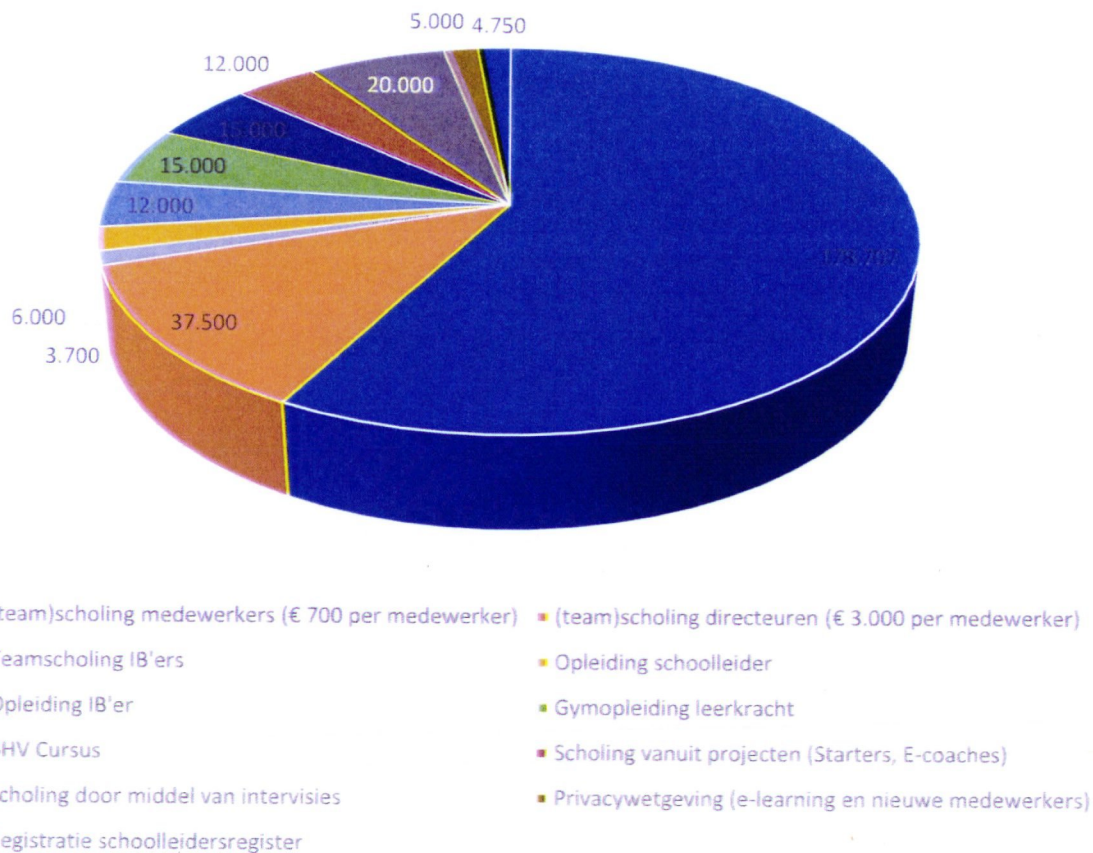
Naar aanleiding van de uitkomsten vanuit het Medewerkers Tevredenheid Onderzoek (MTO) is gestart met het opzetten van Proloog brede scholing en intervisie. Dit kan een algemene scholing zijn, maar ook een scholing voor bepaalde groepen personeel. Hierbij zal, waar mogelijk, de kwaliteit van eigen personeel worden ingezet. Dit leidt tot verschuiving van externe scholing naar interne begeleiding en coaching op maat. De waarde van het van elkaar leren en elkaar binnen de organisatie leren kennen is een belangrijke behoefte van de medewerkers waar op deze manier aan tegemoet gekomen wordt.

Voor startende leerkrachten zet Proloog in op begeleiding via de schoolopleiders. Op het gebied van ICT is er ondersteuning via de E-coaches.

De ambitie van Proloog om te investeren in personeel wordt vertaald in een scholingsbudget dat hoger is dan het verplichte bedrag dat vanuit de cao genoemd wordt. Hiermee voldoet Proloog ruimschoots aan de verplichting binnen de cao.

Naast individuele scholing is er tevens budget beschikbaar gesteld voor (team)scholing voor medewerkers en de professionalisering van schoolleiders.

- Voor het opleiden van nieuwe schoolleiders en IB'ers is een budget van € 18.000,- beschikbaar.
- Het budget voor de gymopleiding bedraagt € 15.000,-. Hiervoor kon tot en met 2020 een subsidie worden aangevraagd. Op dit moment is er voor de jaren daarna nog geen nieuwe regeling gepubliceerd. We gaan er dus vanuit dat er voor 2021 geen subsidiemogelijkheden zijn hiervoor. Proloog kiest er voor om zelf nog wel te investeren in de gymopleiding.
- Vanaf 25 mei 2018 is de wet AVG van kracht. In 2020 zal beperkt opnieuw scholing (e-learning, herhaling) worden aangeboden aan het personeel van Proloog om blijvend aandacht te vragen voor de nieuwe wet (€ 5.000,-).

Duurzame inzetbaarheid

Naar aanleiding van het eerder afgenomen tevredenheidsonderzoek zijn er het afgelopen jaar loopbaangesprekken aangeboden aan 45-plussers (€ 30.000,-). Het aanbod voor deze gesprekken is goed ontvangen door de medewerkers. In 2021 zal dit traject een vervolg krijgen, waarbij we er rekening mee zullen houden dat er een aanbod komt voor alle leeftijdscategorieën. Het is belangrijk dat medewerkers gelukkig zijn én blijven in hun werk, daarom moet hiervoor aandacht blijven. Net zoals er aandacht moet zijn wat voor effect het lerarentekort heeft op de overige personeelsleden. Waar mogelijk en noodzakelijk zal hier actie op worden ondernomen.

Eén van de conclusies uit het onderzoek was dat er veel werkdruk wordt ervaren. De inzet van de extra gelden die hiervoor vanuit het ministerie beschikbaar zijn gesteld hebben bijgedragen aan vermindering van dit gevoel van werkdruk. Ieder jaar zal worden geëvalueerd wat er met deze gelden op de Proloogscholen is gedaan en wat voor effect dit heeft gehad op de werkdruk.

Gesprekkencyclus

Per 1 augustus 2020 is het nieuwe functieboek vastgesteld en ingevoerd. Daarnaast zijn alle personeelsdossiers gedigitaliseerd. De volgende stap is de gesprekkencyclus aan te passen en deze op termijn te digitaliseren. Daarbij is afstappen van de huidige traditionele gesprekkencyclus op termijn een mogelijkheid.

Een daadwerkelijke verbetering van de onderwijskwaliteit vereist medewerkers die bereid zijn kritisch naar zichzelf te kijken en actief te werken aan hun eigen ontwikkeling. We hechten er veel belang aan dat medewerkers vitaal zijn en energiek hun werk kunnen blijven doen. De mogelijkheden binnen duurzame inzetbaarheid willen we dan ook optimaal benutten door medewerkers extern ontwikkel- en coachgesprekken aan te bieden. Medewerkers laten reflecteren op hun eigen ontwikkeling en welbevinden vinden we hierbij van groot belang (€ 15.000,-).

De rol van de schoolleider is in de gesprekkencyclus - en daarmee in de ontwikkeling van de medewerkers - cruciaal. Mede om die reden wordt regulier gewerkt aan de verdere professionalisering van de schoolleiders en dit zal ook in 2021 worden voortgezet. Het totale scholingsbudget per schoolleider bedraagt € 3.000,-. Er blijft uiteraard ook aandacht voor de verplichte registratie/herregistratie in het schoolleidersregister.

Andere schooltijden en werkdrukverlagende middelen

Binnen Proloog werkt een groot aantal scholen volgens het continuurooster. De pauzemomenten van het personeel komen hierbij onder druk te staan wat resulteert in een verhoging van de werkdruk. Proloog ambieert goed werkgeverschap en heeft daarom vanaf schooljaar 2017-2018 een extra budget aan de scholen toegekend, genaamd 'Andere schooltijden Proloog'.

Om de werkdruk te verlagen is vanaf het schooljaar 2018-2019 (na de CAO onderhandelingen) het budget werkdrukverlagende middelen in het leven geroepen.

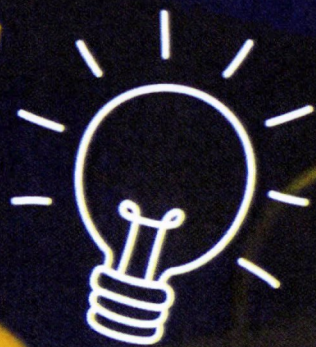
In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de hoogte van beide vergoedingen de afgelopen jaren opgenomen.

Boekjaar	Budget andere schooltijden	Budget Werkdrukverlagende middelen (o.b.v. boekjaar)	TOTAAL
2017	77.334	0	77.334
2018	205.500	250.090	455.590
2019	242.000	704.495	946.495
2020	221.000	883.803	1.104.803
2021	147.000	930.443	1.077.443

Voor 2021 is ervoor gekozen het budget andere schooltijden af te bouwen.

Hoofdstuk 4

Ontwikkelings- aanbod

Samenwerking met kinderopvang

In het gezamenlijke plan van aanpak van Proloog en SKF (Stichting Kinderopvang Friesland) van juni 2014 is een eerste aanzet beschreven van de samenwerking tussen SKF en Proloog. In dit project werken acht koppels van Kinderopvang SKF en de schooldirecteuren van Proloog samen aan de inhoudelijke vormgeving en uitvoering van de totstandkoming van IKC's. In november 2015 zijn ook vier koppels gestart van Kinderopvang Sinne en de schooldirecteuren van Proloog voor de realisatie van hun IKC.

	€
Budget voor onderzoek IKC's	20.000

Realisatie van Integrale Kindcentra

Integrale Kindcentra (inhoudelijk)

De gemeente Leeuwarden is verantwoordelijk voor de realisatie van onderwijshuisvesting in de gemeente Leeuwarden. In 2013 heeft de gemeente Leeuwarden hiervoor een 'vlekkenplan' opgesteld waarbij er budgetten per schoolbestuur voor de realisatie van IKC's zijn vastgesteld. Het 'oude' vlekkenplan behelsde de periode 2013 t/m 2020. Vanuit dit oude vlekkenplan dienen nog de volgende uitbreidingen te worden gerealiseerd voor stichting Proloog. Stichting Proloog is voor alle bouwprojecten bouwheer.

Jaar	School		Budget beschikbaar gesteld door de gemeente (in €)
2021	Kindcentrum de Pionier	Uitbreiding	3.080.000
2022-2023	IKC Wiarda	Uitbreiding	500.000
2021-2022	Obs Oldenije	Verbouw en uitbreiding	2.400.000

De uitbreiding van KC de Pionier en IKC Wiarda heeft als reden de aanvullende groei van het aantal leerlingen in de wijken Wiarda, Techum en Middelsee te kunnen opvangen. Hoewel dit niet was opgenomen in het 'oude' vlekkenplan hebben wij met de Gemeente Leeuwarden overeenstemming bereikt om hier extra geld voor beschikbaar te stellen. De uitbreiding van beide scholen zullen starten in het najaar van 2021.

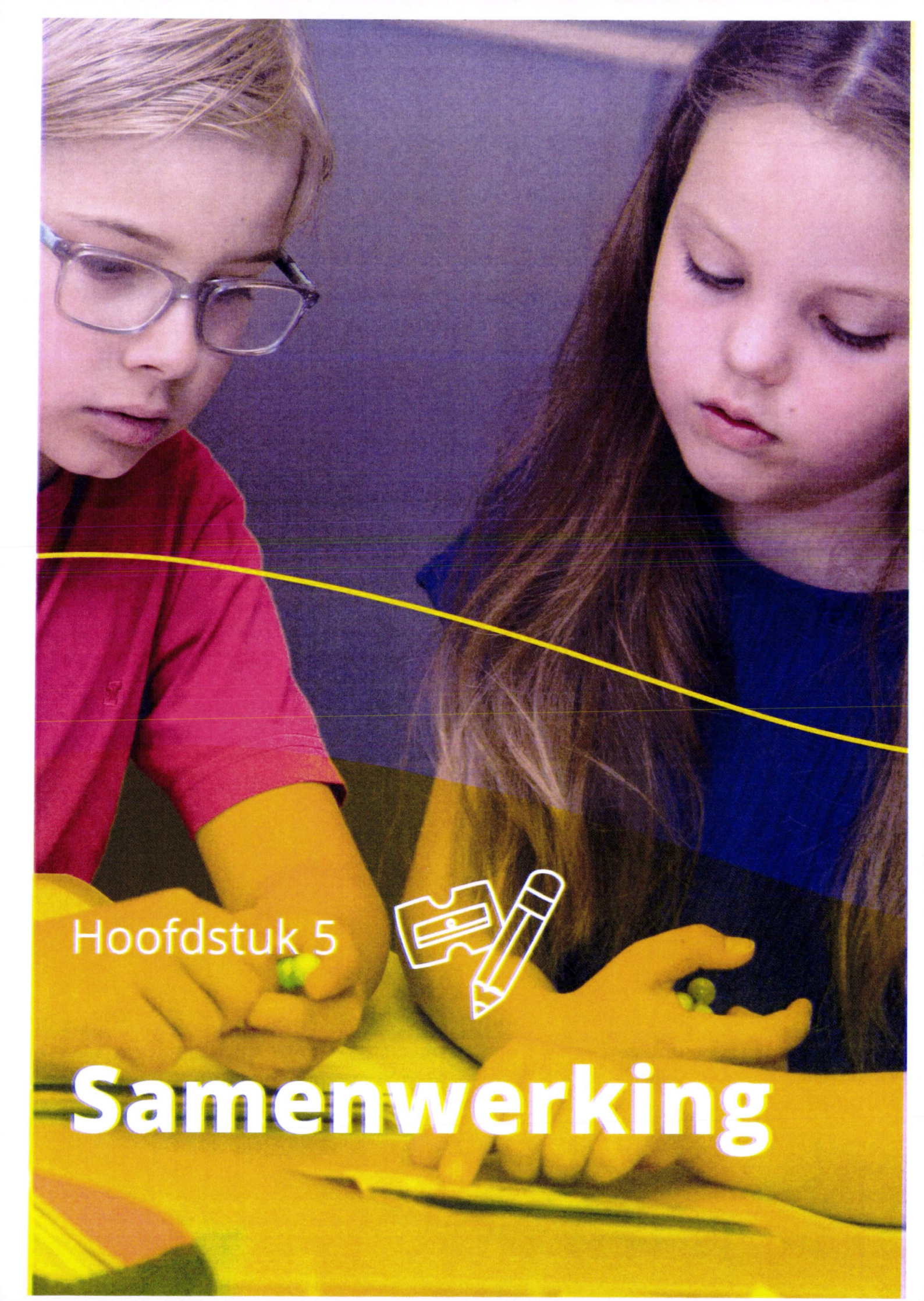
De gemeenteraad heeft uitgesproken dat er tussen 2013 en 2018 een structurele oplossing diende te komen voor de huisvestingsproblemen van de Oldenije. Op verzoek van de gemeente is door de gemeente onderzoek gedaan om de naastgelegen Westerkerk te benutten en te verbouwen om zodoende extra lokalen te realiseren. Dit project bleek in 2018 niet haalbaar te zijn en heeft geleid tot een vertraging van de uitvoering. In 2019 is Proloog gestart met de realisatie van de uitbreiding op de bestaande locatie. De verbouwing zal in het voorjaar van 2021 starten.

Voorzieningenplanning 2021-2030

Gemeente en schoolbesturen hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de huisvesting van scholen. In 2020 is het proces van het opstellen van de voorzieningenplanning voor de komende tien jaar uitgevoerd. In de voorzieningenplanning Onderwijs gemeente Leeuwarden voor de periode 2021-2030 zijn de volgende budgetten opgenomen voor de Proloog scholen:

Jaar	School		Budget (in €)
2022-2023	Prof. Wassenbergskoalle	Nieuwbouw	3.080.000
2028	De Vosseburcht	Gebouwaanpassing t.b.v. IKC	500.000

A photograph of two children, a boy with glasses and a girl, sitting at a table and working on a project. They are both looking down at their hands, which are holding small green beads. The boy is wearing a red shirt and the girl is wearing a blue shirt. A yellow curved line runs across the middle of the image. The background is a plain, light-colored wall.

Hoofdstuk 5

Samenwerking

Project Kansen voor kinderen

In het kader van het project kansen voor kinderen van de Gemeente Leeuwarden is er vanuit de achterstandsmiddelen vanuit de gemeente aanvullende subsidie beschikbaar voor de realisatie van een (naschools) aanvullend aanbod.

Voor het schooljaar 2020-2021 zijn er opnieuw acht scholen van Proloog waarbij een subsidie door de gemeente Leeuwarden is toegekend in het kader van het project Kansen voor Kinderen. De totale subsidie voor schooljaar 2020-2021 bedraagt € 366.000,-. Voor een bedrag van € 214.000,- is deze opgenomen in de begroting 2021. Het overige deel wordt in boekjaar 2020 besteed.

	€
Vergoeding gemeente Leeuwarden	214.000
Af:	
Loonkosten projecten	-171.000
Materieel projecten	-43.000
Resultaat	0

Hoofdstuk 6

Bedrijfsvoering

Werken aan een goede beheersstructuur ICT

Proloog werkt via het 4 in balans model aan de visie op het gebied van digitale leermethoden in het onderwijs.

De volgende acties zijn de afgelopen jaren uitgevoerd:

Visie

- Er is een projectleider Innovatie aangetrokken die periodieke gesprekken heeft gevoerd met de scholen op het gebied van visie op ICT in het Onderwijs.

ICT infrastructuur

- Alle scholen van Proloog beschikken in 2019 over 'snel' en draadloos internet.
- Alle scholen van Proloog zijn overgegaan naar serverloos werken.
- Een (Europese) aanbesteding heeft plaatsgevonden op het gebied van aanschaf devices en touchscreens
- De Office 365 omgeving is opnieuw en gebruiksvriendelijk ontworpen en geïmplementeerd.

Deskundigheid

- Er is een projectgroep E-coaches opgestart (bestaande uit systeembeheerders, leerkrachten en schooldirecteuren) die het gebruik van digitale leermethoden stimuleert.

Proloog moet AVG 'proof' zijn

Om Europese regelgeving te creëren voor de bescherming van persoonsgegevens is een nieuwe Europese privacy verordening aangenomen: de *Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)*. De wet AVG is op 25 mei 2018 van kracht geworden. De nieuwe wet biedt kansen om te laten zien dat we als onderwijsorganisatie zorgvuldig omgaan met privacygevoelige informatie van zowel onze leerlingen als onze medewerkers.

De afgelopen jaren:

- is een functionaris gegevensbescherming benoemd
- is het privacybeleid van Proloog opgesteld
- is het privacyreglement en sociale media reglement opgesteld
- is verplichte scholing gegeven op het gebied van privacy
- is met alle leveranciers een verwerkersovereenkomst afgesloten
- zijn de website en het ouderportaal privacy 'proof' gemaakt

In 2021 zal een externe audit worden uitgevoerd op de naleving van de AVG en zullen processen verder worden geoptimaliseerd.

PR en communicatie

In de begroting is een budget opgenomen van € 50.000,-.

Proloog heeft de ambitie verder te werken aan een sterke profilering van de scholen en van Proloog.

Daarnaast wordt komend jaar verder gewerkt aan de uitrol van de kernwaarden van Proloog en wordt dit vertaald in de interne en externe communicatie.

In onderstaand overzicht zijn de kosten van PR en communicatie opgenomen:

	Begroting 2020 (€)	Begroting 2021 (€)
Medewerker PR en communicatie (0,4 FTE)	32.000	22.000
Upgrading websites	30.000	0
Promoties activiteiten	20.000	20.000
Interne en externe communicatie (diversen)	18.000	8.000
Totaal	100.000	50.000

De profilering van iedere school is maatwerk. Door de grote diversiteit van de scholen, hun populatie en hun onderwijskundige vrijheid, zullen meer mogelijkheden worden gezocht om dit zichtbaar te maken. Voor de verschillende scholen worden daarom gerichte PR-acties op maat ingezet, waarbij Proloog als ondersteuner/adviseur zal optreden. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is het gebruik van de kennis van de ouders in de vorm van ouderbetrokkenheid.

Hoofdstuk 7

Risico- paragraaf

In onderstaande paragraaf zijn de risico's voor Proloog nader beschreven. Dit betreffen de risico's van financiële aard. In deze risicoparagraaf zijn geen risico's opgenomen met betrekking tot onderwijsprestaties.

Modernisering participatiefonds per 1 augustus 2021

Het participatiefonds draagt al jaren zorg voor de vergoeding en uitbetaling van de volledige werkloosheidsuitkering. Het Participatiefonds (Pf) is bezig met het hervormen en verbeteren van de dienstverlening. Dit wordt 'Modernisering Pf' genoemd. De streefdatum om deze in te voeren is 1 augustus 2021. Volgens het participatiefonds is er reden tot modernisering omdat de werkloosheidskosten voor de hele sector primair onderwijs de afgelopen jaren is toegenomen. De modernisering houdt voor ons als schoolbestuur in dat er vanaf 1 augustus 2021 een eigen bijdrage van 50% van de werkloosheidskosten is verschuldigd. De werkgever kan een verzoek indienen om de eigen bijdrage te verlagen tot 10% in de volgende gevallen: als het ontslag voldoet aan één van de beëindigingsgronden in het reglement en als het schoolbestuur voldoet aan de inspanningsverplichting om het ontslag te voorkomen. Voor een vaststellingsovereenkomst is altijd een eigen bijdrage verschuldigd van 50%. Op basis van informatie van het participatiefonds zal de premie van het vervangingsfonds (nu 4,2% van de loonkosten) vooralsnog niet dalen. Het lijkt dat we als schoolbestuur met extra personele lasten worden geconfronteerd. Omdat onduidelijk is óf en wat de hoogte van deze kosten zijn, is in de begroting geen rekening gehouden met extra lasten. We hebben het participatiefonds verzocht informatie te verstrekken omtrent de hoogte van de uitbetaalde werkloosheidskosten en het uitvoeren van een risico-analyse. Eind september heeft er een overleg plaatsgevonden tussen enkele schoolbesturen (waaronder Proloog) en het participatiefonds en zijn de zorgen geuit omtrent de invoering. Toegezegd is dat er een risico-analyse wordt uitgevoerd om op basis hiervan een inschatting te kunnen maken van de verwachte aanvullende lasten. Vooralsnog zijn er geen extra lasten meegenomen in afwachting van de verdere afstemming.

Risico	Stijging van het personele lasten
Bruto risico	Impact: Hoog Kans: Hoog
Te treffen maatregelen	Lasten afgelopen 5 jaar in kaart brengen (verzoek participatiefonds) Risico-analyse uitvoeren (verzoek participatiefonds)
Netto risico	Impact: Hoog Kans: Hoog
Schatting kosten	PM
Risico-eigenaar	College van Bestuur

Toename van de personele risico's en verplichtingen (WNRA, WAB, WGA, ZW)

Het kabinet streeft naar structurele verbeteringen van de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid. Een goed werkende arbeidsmarkt is van groot belang voor economische groei. Er zijn en worden wijzigingen doorgevoerd op de flexwet, ontslagrecht en de werkloosheidswet. De invoering van de WAB en de WNRA, nieuwe cao's en andere ontwikkelingen dwingen schoolbesturen diverse aspecten van het bestaande personeelsbeleid tegen het licht te houden.

Voor het primair onderwijs is dit extra urgent vanwege de terugtrekkende beweging van het participatie- en vervangingsfonds. Voor het openbaar onderwijs speelt nog de normalisatie van de rechtspositie van ambtenaren.

De belangrijkste ontwikkelingen op dit gebied zijn:

- De invoering van de WAB per 1 januari 2020 (Wet arbeidsmarkt in balans) en de gevolgen voor het vervangingsbeleid
- De invoering van de WAB per 1 januari 2020 (Wet arbeidsmarkt in balans) en de gevolgen voor het aannamebeleid en ontslagrecht
- De invoering van de WNRA per 1 januari 2020 (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren).
- Eigen risicodragerschap WGA
- Eigen risicodragerschap Ziektewet
- De invoering van Kindcentra en de gevolgen voor de personele invulling (eventuele nieuwe functies en werkgeverschap)
- De verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd

Risico	Flexibiliteit in het personeelsbestand Voldoen aan wet- en regelgeving Verhoging personele kosten door transitievergoedingen en boventallig personeel
Bruto risico	Impact: Hoog Kans: Hoog
Getroffen maatregelen	Huidige ontwikkelingen volgen en juridische ondersteuning Flexpool De flexibele schil is teruggebracht en de omvang in FTE wordt maandelijks gemonitord. Europese aanbesteding inhuur van derden Herverzekering WGA
Netto risico	Impact: Hoog Kans: Middel
Schatting kosten	PM
Risico-eigenaar	College van Bestuur

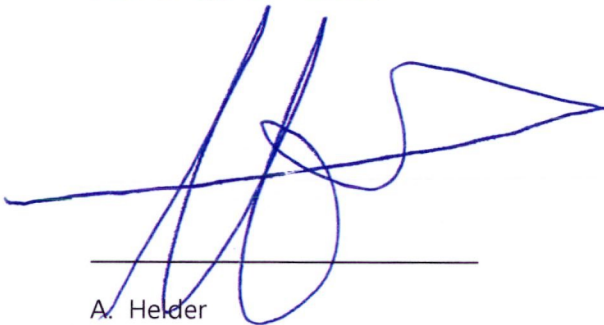
Ondertekening

De Begroting 2021 is vastgesteld door het College van Bestuur van Stichting Proloog na positief advies van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad op 1 december 2020 en vaststelling door de Raad van Toezicht op 9 december 2020.

Ondertekening van de Begroting 2021 door het College van Bestuur van Stichting Proloog:

Leeuwarden, 17 december 2020

Het College van Bestuur,

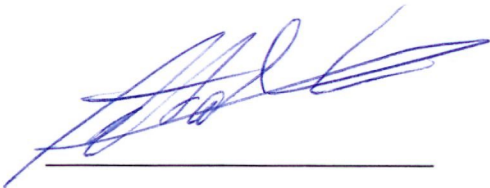

A. Helder

Ondertekening van de Begroting 2021 door de Raad van Toezicht van Stichting Proloog:

Leeuwarden, 17 december 2020

De voorzitter van de Raad van Toezicht,

De heer A. Aalberts

Bijlage: Speerpunten Expertgroepen 2020-2021

Expertgroep Onderwijs

- 1) Projectplan PO/ VO: overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs zo goed mogelijk laten verlopen
- 2) Hoogbegaafdheid: organisatie onderwijsaanbod voor hoogbegaafde kinderen
- 3) ICT en onderwijskwaliteit: ICT als middel om de onderwijskwaliteit te verhogen

Lopende zaken:

- Project IKC-ontwikkeling
- Oriëntatie en keuze Leerlingvolgsystemen
- Oriëntatie en keuze Administratiesystemen
- Onderzoeksvraag n.a.v. monitor verslag

Expertgroep Communicatie

- 1) Communicatieplan, kernwaarden en plus Proloog (profilering, positionering en doorleven en uitdragen van de kernwaarden)
- 2) Dynamisch organiseren, Reisgids
- 3) Verder uitwerken roulatie voorzitters, leden van de expertgroepen

Lopende zaken:

- Proloogdag
- Studiedagen DB

Expertgroep Beheer

- 1) Doorgaan met ICT-plan (verdere uitwerking)
 - E-coaches, projectplan bijstellen en bewaken
 - Alle scholen een ICT-plan, scholen elkaar laten ondersteunen en vooral plannen bijstellen als er zaken veranderen
 - Infrastructuur goed afmaken, basis voor de verdere ontwikkeling
 - Impuls richting onderwijs vanuit ICT - wat kun je nog meer met alles wat je in de school hebt
- 2) Privacy
- 3) Huisvesting/facilitair/schoonmaak
- 4) Planmatig werken met de financiën
- 5) Goed werken vanuit het projectplan: zoek naar de verbindingen tussen de verschillende EG's
- 6) Borging is belangrijk volgend jaar: geen nieuwe plannen bedenken, andere groepen observeren en meedenken en ondersteunen en kijken naar de duurzaamheid van de plannen en de financiële onderbouwing qua begroting e.d.
- 7) Duidelijk in de Expertgroep hebben wie expert is op welke gebieden

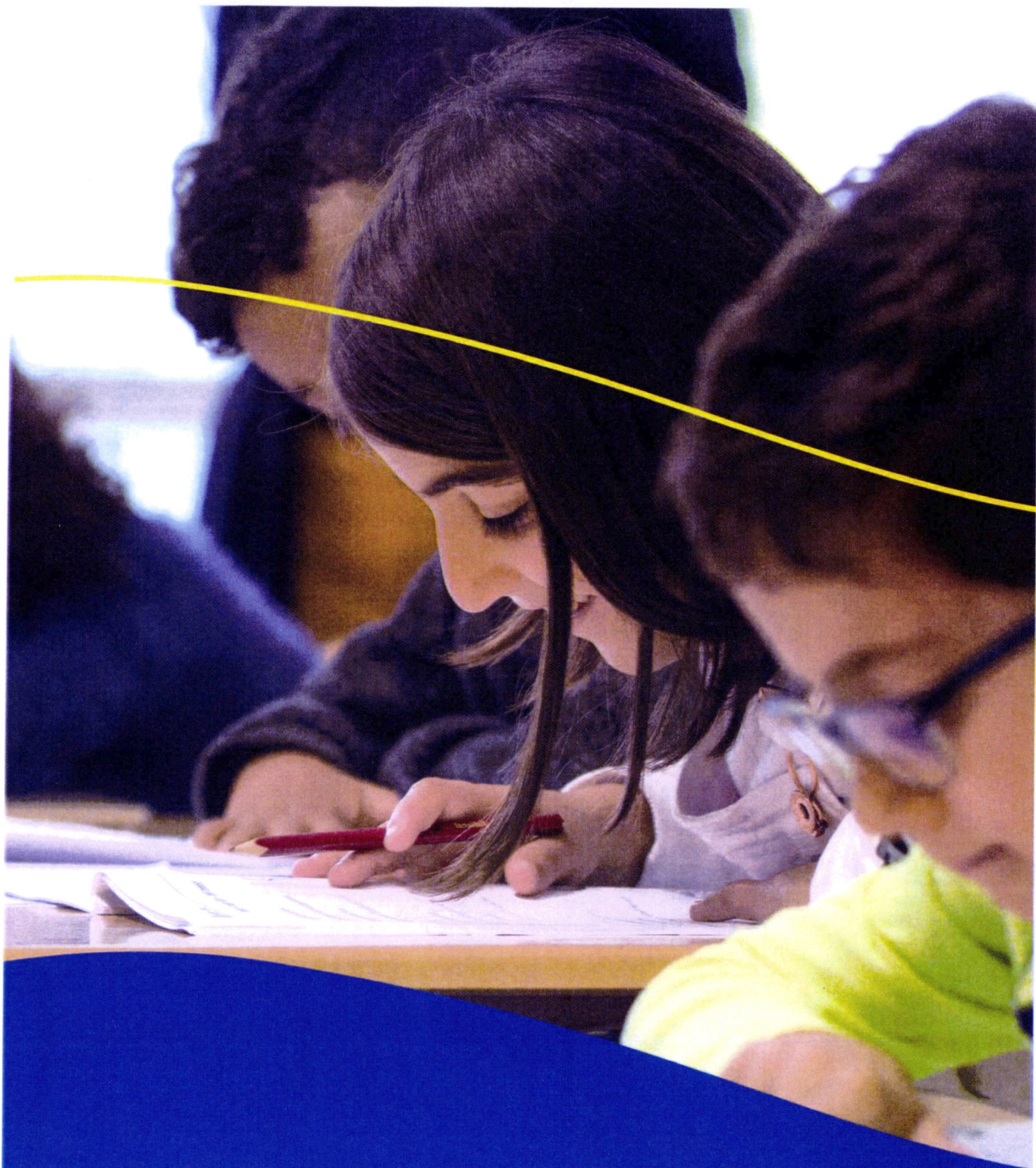

Expertgroep Personeel

- 1) Gesprekencyclus optimaliseren en digitaliseren
 - Digitaliseren bekwaamheidsdossier/ gesprekencyclus
 - Onderzoeken managementdrives Proloogbeleid-studiedag? (samen met EG Communicatie)
- 2) Goed werkgeverschap
 - Constant ontwikkeling bijhouden m.b.t krapte op de arbeidsmarkt
 - Begeleiding studenten en starters (project Jan en Johanna)
- 3) Scholing en intervisie
 - Scholing voor specifieke functies/beroepsgroepen
 - Beleid t.a.v. bieden van perspectief t.a.v. persoonlijke ontwikkeling (hoe gaan we hiermee om?) herijken huidige routes? Het betreft hier scholingen die ten laste komen van bovenschools budget (IB-opleiding, Directeuren-opleiding, gymopleiding, BHV)

Expertgroepen:
samen weten we meer

proloog
openbaar basisonderwijs

Stafbureau Proloog

Fonteinland 11

8913 CZ Leeuwarden

(058) 234 7520

info@proloog.nl

www.proloog.nl

proloog
openbaar basisonderwijs

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1185
Extern Zaak ID	Z232451-2021
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 maart 2021
Agendapunt	3.4
Omschrijving	Vaststellen bestemmingsplan 'Leeuwarden – woningbouw Swingmastate – Friesmastate'
Eigenaar	Jager, Peter
Portefeuillehouder	Hein de Haan

Bijlagen
Raadsvoorstel bestemmingsplan Leeuwarden – woningbouw Swingmastate – Friesmastate.docx
Bestemmingsplan Leeuwarden – woningbouw Swingmastate – Friesmastate.pdf
zienswijze prorail.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	2 maart 2021
Besluitvorming (raad)	15 maart 2021

Toelichting

Projectontwikkelaar Blue Banner b.v. uit Leeuwarden heeft de voormalige GGZ-locatie op het adres Swingmastate 1 in Leeuwarden aangekocht in verband met een herontwikkeling naar wonen. Het plan voorziet in grondgebonden rijenwoningen, deels voor de doelgroep ouderen. De woningen worden gebouwd in twee bouwlagen met kap en in één en twee bouwlagen plat.

Ten behoeve hiervan is een nieuw bestemmingsplan in procedure gebracht. Het ontwerpbestemmingsplan heeft zes weken ter inzage gelegen en binnen deze termijn heeft alleen Prorail een zienswijze ingediend. Het bestemmingsplan is aangepast conform deze zienswijzen. Naar aanleiding hiervan stelt het college de gemeenteraad voor om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Voorgesteld besluit

1. Aan de gemeenteraad voor te stellen om:

- a. het bestemmingsplan “Leeuwarden – woningbouw Swingmastate – Friesmastate' gewijzigd vast te stellen onder toekenning van het nummer NL.IMRO.0080.04018BP00-VG01;
- b. geen exploitatieplan vast te stellen

Besluit

1. Aan de gemeenteraad besluit:

- a. het bestemmingsplan "Leeuwarden – woningbouw Swingmastate – Friesmastate" gewijzigd vast te stellen onder toekenning van het nummer NL.IMRO.0080.04018BP00-VG01;
- b. geen exploitatieplan vast te stellen

Vaststelling bestemmingsplan 'Leeuwarden - Woningbouw Swingmastate - Friesmastate'

Zaaknummer: Z232451-2021

Aan de gemeenteraad.

Inleiding

Projectontwikkelaar Blue Banner b.v. uit Leeuwarden heeft de voormalige GGZ-locatie op het adres Swingmastate 1 in Leeuwarden aangekocht in verband met een herontwikkeling naar wonen. Het plan voorziet in grondgebonden rijenwoningen, deels voor de doelgroep ouderen. De woningen worden gebouwd in twee bouwlagen met kap en in één en twee bouwlagen plat. De uitgangspunten van het project zijn: een aanvulling op het huidige woningbestand, een kwalitatieve impuls voor de wijk en een goede verhouding tussen bebouwd en groen. Er is gekozen voor weinig verkeers- en parkeerruimte en voor veel groen. Het parkeren wordt in het plangebied en aan de oostelijk rand van het plangebied opgelost. Tussen de woningblokken worden groene wandel- en verblijfsruimtes gemaakt.

Bestemmingsplan

Dit initiatief past niet binnen het geldende bestemmingsplan aangezien het perceel een maatschappelijke bestemming heeft. Ten behoeve van deze ontwikkeling is een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Overleg

Het voorontwerpbestemmingsplan is in het kader van het vooroverleg toegezonden aan de gebruikelijke overleginstanties. Er zijn overlegreacties ingediend door de provincie Fryslân en door de brandweer. Naar aanleiding van de reactie van de provincie zijn de paragrafen 'wonen' en 'archeologie' aangepast.

Inspraak

Het college heeft besloten de mogelijkheid tot inspraak te bieden op het voorontwerpbestemmingsplan; het plan heeft vanaf 11 juni 2020 voor een periode van 6 weken ter visie gelegen. Binnen de tervisietermijn is door twee omwonenden een inspraakreactie ingediend; deze reacties zijn bijgevoegd. In de 'reactie- en antwoordnota inspraak', ook opgenomen in het bestemmingsplan, wordt op deze reacties ingegaan. De ingediende inspraakreacties vormen geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

Zienswijze

Vanaf 17 december 2020 heeft vervolgens het ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - Woningbouw Swingmastate-Friesmastate voor een periode van 6 weken ter visie gelegen. Gedurende deze periode is een zienswijze ontvangen van ProRail. ProRail constateert dat in het bestemmingsplan wordt verwezen naar de spoorlijn Sneek-Leeuwarden, terwijl dit de spoorlijn Groningen - Leeuwarden moet zijn. Verder adviseert ProRail om een aparte alinea "Spoorweglawaaai" op te nemen in de toelichting van het bestemmingsplan.

De opmerkingen van ProRail zijn volledig verwerkt in het bestemmingsplan.

Deze zienswijze vormt geen aanleiding om af te zien van de vaststelling van het bestemmingsplan.

Exploitatieplan

Door middel van de grondexploitatieregeling in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten. Hierbij valt te denken aan kosten voor het bouw- en woonrijp maken en kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan. Daarnaast hebben gemeenten sturingsmogelijkheden, omdat in het geval van grondexploitatie door derden diverse eisen en regels gesteld kunnen worden. Door middel van het sluiten van een exploitatieovereenkomst is o.a. voorzien in de vergoeding van de ambtelijke kosten voor de begeleiding van dit project. De kosten voor de procedure van het bestemmingsplan worden gedekt door de leges. Hiermee zijn de kosten anderszins verzekerd en hoeft er geen exploitatieplan vastgesteld te worden.

Crisis- en herstelwet

De Crisis- en herstelwet is voor dit project van toepassing. Deze wet beoogt een versnelling in de ontwikkeling en verwezenlijking van ruimtelijke projecten te bewerkstelligen.

Vaststelling

Gelet op hetgeen hiervoor is vermeld, stellen wij u voor het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan en te besluiten geen exploitatieplan vast te stellen.

Leeuwarden, 2 maart 2021,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

Leeuwarden - woningbouw Swingmastate - Friesmastate

Leeuwarden

bestemmingsplan

Inhoudsopgave

Toelichting	5
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Begrenzing	5
1.3 Geldende bestemmingsplannen	7
1.4 Leeswijzer	9
Hoofdstuk 2 Planbeschrijving	10
2.1 Huidige situatie	10
2.2 Toekomstige situatie	12
2.3 Verkeer en parkeren	14
2.4 Behoeft	16
Hoofdstuk 3 Beleidskader	18
3.1 Rijksbeleid	18
3.2 Provinciaal beleid	18
3.3 Gemeentelijk beleid	20
Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten	23
4.1 Algemeen	23
4.2 Geluid	23
4.3 Luchtkwaliteit	24
4.4 Bodem	25
4.5 Externe veiligheid	25
4.6 Water	26
4.7 Ecologie	27
4.8 Archeologie	28
4.9 Cultuurhistorie	29
4.10 Bedrijven- en milieuzonering	30
4.11 Kabels en leidingen	31
4.12 MER (Milieu effect rapportage) verantwoording	31
Hoofdstuk 5 Toelichting op de planregels	32
5.1 Algemeen	32
5.2 Beschrijving juridische regeling	32
Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid	34
6.1 Algemeen	34
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	34
6.3 Grondexploitatie	34
Bijlagen bij de toelichting	37
Bijlage 1 Onderzoek wegverkeerslawaa	38
Bijlage 2 Verkennend bodemonderzoek	69
Bijlage 3 Ecologische quickscan	130

Bijlage 4	Nader ecologisch onderzoek (huismus & vleermuizen)	153
Bijlage 5	Ontheffing Wet natuurbescherming	170
Bijlage 6	Stikstofonderzoek	181
Bijlage 7	Archeologisch onderzoek	185
Bijlage 8	Watertoets	220
Bijlage 9	Reactie- en antwoordnota inspraak	223
Regels		228
Hoofdstuk 1	Inleidende regels	229
Artikel 1	Begrippen	229
Artikel 2	Wijze van meten	238
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	239
Artikel 3	Groen	239
Artikel 4	Verkeer - Verblijf	240
Artikel 5	Wonen	241
Hoofdstuk 3	Algemene regels	245
Artikel 6	Anti-dubbelregel	245
Artikel 7	Algemene bouwregels	246
Artikel 8	Algemene gebruiksregels	247
Artikel 9	Algemene afwijkingsregels	248
Artikel 10	Overige regels	250
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	251
Artikel 11	Overgangsrecht	251
Artikel 12	Slotregel	252
Bijlagen bij de regels		255
Bijlage 1	Staat van bedrijfsactiviteiten	256

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

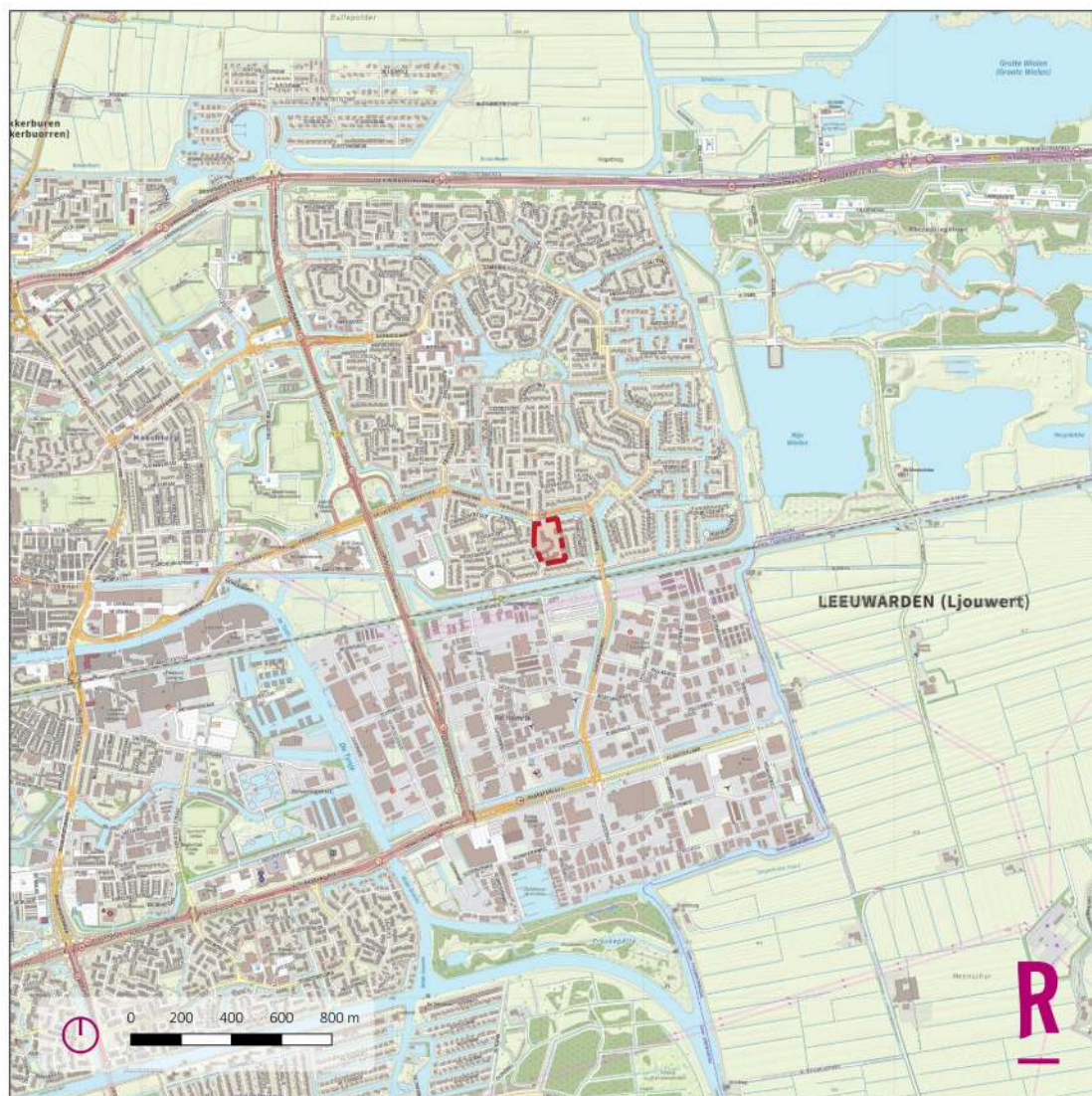
1.1 Aanleiding

Aan de oostkant van Leeuwarden ligt de wijk Camminghaburen. In de wijk, aan de Swingmastate 1, staan de voormalige gebouwen van een gezondheidscentrum. Het plan is om de huidige maatschappelijke locatie te transformeren naar een woonlocatie. Hierbij wordt de bestaande bebouwing gesloopt en vervangen door 62 grondgebonden woningen. De maatschappelijke functie komt hierbij grotendeels te vervallen. Wel dient de mogelijkheid geboden te worden om in het plangebied een kinderdagverblijf te kunnen vestigen. In de huidige situatie is in het bestaande complex namelijk een kinderdagverblijf gevestigd.

De herstructureringsopgave past niet binnen het geldende bestemmingsplan 'Camminghaburen'. Om de ontwikkeling juridisch-planologisch te kunnen regelen, is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor deze locatie noodzakelijk.

1.2 Begrenzing

Het herontwikkelingsgebied wordt begrensd door het kadastrale perceel bekend als (kadastrale) gemeente Leeuwarden, sectie K, nummer 3239. De ligging van het plangebied is opgenomen in de figuren 1.1 en 1.2.

Figuur 1.1 Globale ligging plangebied

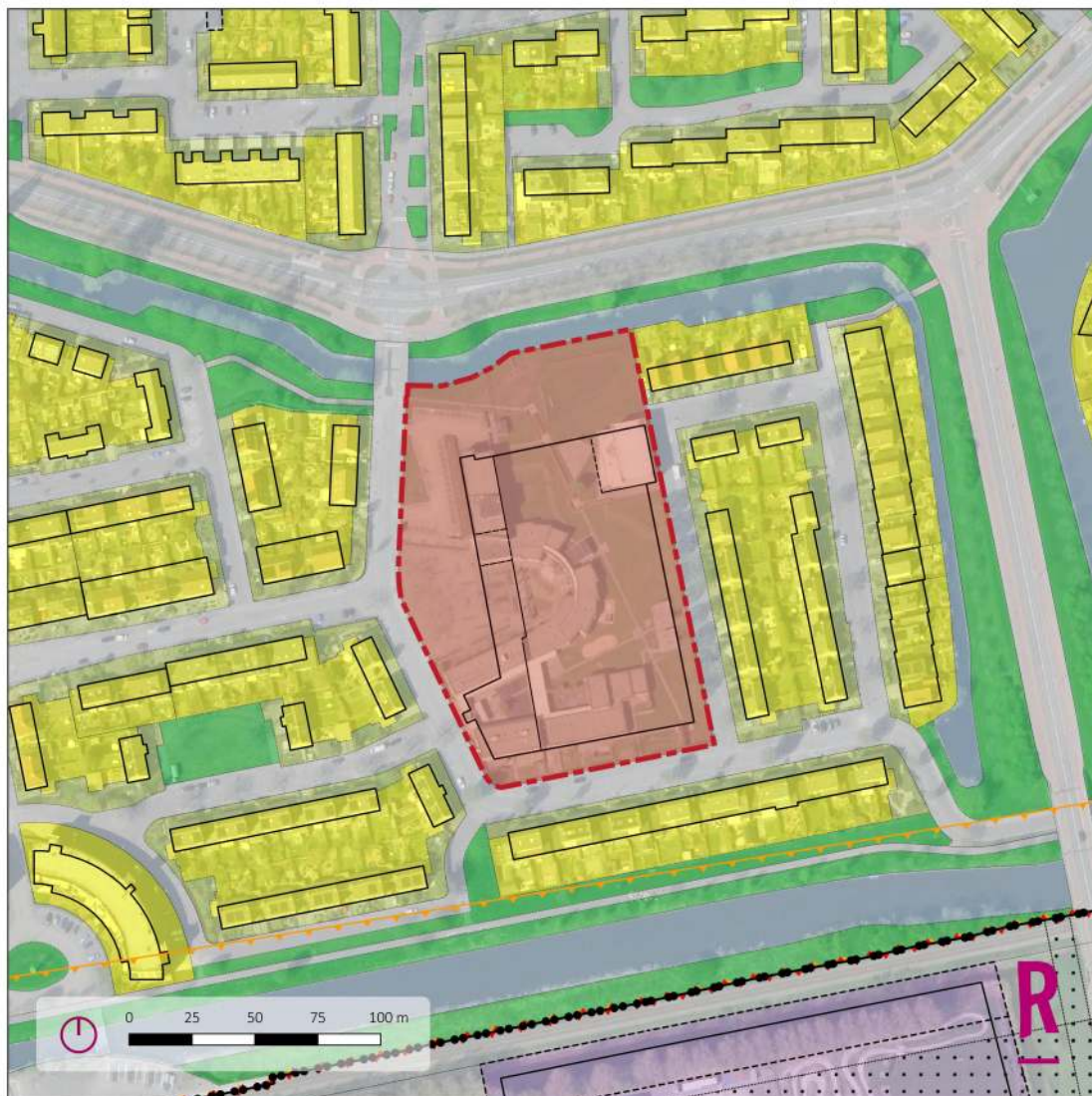

Figuur 1.2 Ligging plangebied

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Voor het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Caminghaburen', dat is vastgesteld op 27 juni 2011. In figuur 1.2 is een uitsnede van de verbeelding van het geldende bestemmingsplan weergegeven.

In dit bestemmingsplan heeft het plangebied de bestemming 'Maatschappelijk'. Binnen deze bestemming zijn maatschappelijke voorzieningen, niet zijnde buurthuizen of naar de aard en invloed daarmee gelijk te stellen instellingen toegestaan. Het bestaande kinderdagverblijf is op basis van het geldende bestemmingsplan al wel toegestaan. Het bouwen van woningen is niet toegestaan. Het initiatief is daarom in strijd met het geldende bestemmingsplan.

Figuur 1.3 Uitsnede geldende verbeelding

Partiële herziening Archeologie ontwerp 13-11-2017

De gemeente is bezig met de voorbereiding van een bestemmingsplan ten behoeve van de bescherming van archeologische waarden in de gemeente. Dit parapluplan is van toepassing op het grondgebied van de gemeente Leeuwarden, exclusief de gronden van de voormalige gemeenten Leeuwarderadeel en Littenseradiel, voor zover er sprake is van archeologische (verwachtings-)waarden. Gronden waar geen onderzoek noodzakelijk is, of gronden die na onderzoek zijn vrijgegeven, zijn niet opgenomen in dit bestemmingsplan. Onderhavig plangebied maakt deel uit van de *partiële herziening Archeologie* en is hierin aanwezig als 'Waarde - Archeologie 5'.

Bestemmingsplan Leeuwarden - Partiële herziening Parkeren

Tot juli 2018 was het op grond van de gemeentelijke bouwverordening mogelijk om regels te stellen ten aanzien van parkeernormen. Vanaf die datum zijn alle

stedenbouwkundige bepalingen van de bouwverordening vervallen en is het bestemmingsplan het enige instrument waarmee parkeernormen kunnen worden afgedwongen. Derhalve heeft de gemeente een partiële herziening vastgesteld.

Deze partiële herziening stelt normen voor het aantal parkeerplaatsen dat beschikbaar moet zijn bij verschillende functies. De regeling geldt voor het hele grondgebied van de gemeente Leeuwarden, inclusief het grondgebied van de voormalige gemeenten Leeuwarderadeel en het deel van Littenseradeel dat nu bij Leeuwarden hoort. Dit bestemmingsplan is primair gericht op het borgen van de bestaande parkeernormen zoals ze zijn opgenomen in de Nota Parkeernormen Leeuwarden 2014.

Bestemmingsplan Leeuwarden - Kamerverhuur

Tot slot is het bestemmingsplan *Bestemmingsplan Leeuwarden - Kamerverhuur* van toepassing. Dit bestemmingsplan maakt het mogelijk om de verhuur en verkoop van kamers in de gemeente Leeuwarden te reguleren.

1.4 Leeswijzer

De juridisch-planologische regeling van dit bestemmingsplan wordt in de volgende hoofdstukken nader toegelicht en gemotiveerd. Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een toelichting gegeven op het plangebied en komt het plan aan de orde. Daarna volgt in hoofdstuk 3 een uiteenzetting van het relevante beleid. Vervolgens worden in hoofdstuk 4 de voor het plangebied relevante milieu- en omgevingsaspecten besproken. Hoofdstuk 5 beschrijft de juridische aspecten van het bestemmingsplan en in hoofdstuk 6 wordt tot slot een weergave gegeven van de uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de oostkant van Leeuwarden in de woonwijk Camminghaburen. De wijk is gelegen tussen de Groningerstraatweg (provinciale weg) en de spoorlijn Leeuwarden - Groningen.

Ruimtelijke structuur van de wijk

Camminghaburen is gebouwd in de jaren 80 en 90. Het oorspronkelijk stedenbouwkundig concept dateert uit de jaren 70. Leefbaarheid, kleinschaligheid en herbergzaamheid waren de sleutelwoorden voor de ontwerppraktijk. De individualiteit van de woning, ook in seriematige vorm, werd benadrukt.

Woonerven deden hun intrede. Camminghaburen is hiervan een voorbeeld.

De opzet van de wijk is kenmerkend voor deze periode: een hiërarchische verkeersstructuur met een aantal 'woonvlekken' hierin gesitueerd, het geheel dooraderd met een groen- en waterstructuur. De wijk heeft veel groen met brede straten en vaak grote huizen. Het noordelijk gedeelte van de wijk bestaat uit grote huizen met lange tuinen en hier en daar een vijver of grasveld. In het zuiden van de wijk is er sprake van een grotere variatie aan bouwstijlen. Dit is ontstaan doordat er ten tijde van de realisering van dit gedeelte doorgaans gekozen werd voor het ontwikkelen van, qua aantal woningen, kleinere bouwlocaties.

Het hart van de groenstructuur van Camminghaburen is het park. Het bevat een grotere waterpartij, van waaruit waterlopen en begeleidende groenstroken door en om de wijk lopen. De groene randen en Kalverdijkje maken dat Camminghaburen tamelijk geïsoleerd in haar omgeving ligt. De wegen hebben een heldere groenstructuur waarin ontsluitingswegen en woonstraten een ander karakter hebben. Daarnaast zijn belangrijke elementen in de groenstructuur de historische radiaal Groningerstraatweg en de historische waterloop het Vliet.

Het plangebied en zijn directe omgeving

Het plangebied maakt onderdeel uit van de gronden van een voormalige zorglocatie en ligt aan de Swingmastate 1 ten zuiden van de wijk. Het plangebied wordt aan de noordkant begrensd door een vaartje, aan de oostkant door de straat Friesmastate en aan de zuid- en westkant door de straat Swingmastate. De Swingmastate leidt in noordelijke richting naar de wijkontsluitingsweg Grovestins. Via deze weg is de Anne Vondelingweg bereikbaar.

In het plangebied staan enkele gebouwen en schuren inclusief de verharding van de bestaande parkeerplaatsen. In de bestaande situatie is ongeveer 10.335 m² verhard.

Ten oosten en ten noorden in het plangebied bevinden zich enkele grasvelden met paden. De noordkant van het plangebied wordt begrensd door een vaartje. Een

luchtfoto van het plangebied en zijn omgeving is weergegeven in figuur 2.1. Enkele aanzichten op het plangebied zijn weergegeven in figuur 2.2, 2.3 en 2.4.

Rondom het plangebied bevinden zich enkel woningen voornamelijk bestaande uit twee-onder-een kapwoningen uitgevoerd uit twee woonlagen met kap. De woningen volgen hierbij de rooilijn van de weg én de kap staat dwars op de weg.

Verder ten zuiden van het plangebied loopt de spoorlijn Groningen - Leeuwarden en verder ten zuiden hiervan bevindt zich de bebouwing van het bedrijventerrein De Hemrik.

Figuur 2.1. Overzicht huidige situatie plangebied en omgeving

Figuur 2.2 Aanzicht vanaf de Swingmastate (westkant plangebied) (bron: Google Streetview)

Figuur 2.3 Aanzicht vanaf de Swingmastate (noordwestkant plangebied) (bron: Google Streetview)

Figuur 2.4 Aanzicht vanaf de Friesmastate (zuidoostkant plangebied) (bron: Google Streetview)

2.2 Toekomstige situatie

Het doel van het plan is om een herstructurering mogelijk te maken door de bestaande maatschappelijke functie te vervangen door een nieuwe woonfunctie. De herstructurering draagt bij aan een zorgvuldig ruimtegebruik doordat er geen sprake is van onnodige uitgifte van nieuwe uitbreidingslocaties. Daarnaast is de bestaande kinderdagopvang voornemens om in het plangebied zijn bedrijfsvoering te continueren. Derhalve wordt in dit bestemmingsplan de mogelijkheid geboden om in één van de gebouwen een kinderdagopvang te kunnen exploiteren. Het programma bestaat uit het realiseren van in totaal 62 nieuwe woningen onderverdeeld in 29 patiwoningen en 33 rijwoningen. De patiwoningen zijn gedeeltelijk twee-aaneen en gedeeltelijk vrijstaand of geschakeld gebouwd.

Figuur 2.5 toont de voorgestelde stedenbouwkundige inrichting van het plangebied. Uitgangspunt voor de totstandkoming van het stedenbouwkundig ontwerp is dat het gebied zich duidelijk onderscheidt van de omliggende wijk. Dit wordt bereikt door een afwisselend beeld in verschillende woningtypen en ook in verschillende vormen van openbare ruimte. De patiwoningen worden plat afgedekt. De zijn gedeeltelijk

opgebouwd uit één, soms met een opbouw en gedeeltelijk uit twee bouwlagen. Een maximale bouwhoogte van 7 meter maakt overal twee bouwlagen mogelijk. Voor de rijwoningen wordt aangesloten bij de mogelijkheden in het omliggende woongebied, namelijk twee bouwlagen met kap.

De woningen zijn geprojecteerd in stroken met afwisselend een informeel, groen karakter (met paden) en een meer formeel karakter met een verkeer-/verblijfsfunctie. Woningen krijgen aan de zijde van het groene openbaar gebied ook een informele overgang naar het openbaar gebied. De gedachte hierachter is dat het openbare gebied uitnodigt als ontmoetingsplaats. Van belang is dat halverwege het gebied een noord-zuid verbinding voor wandelaars wordt gerealiseerd.

De woningen die met de voorgevels aan de groenstroken liggen, zijn via voetgangerspaden te bereiken en krijgen parkeerplaatsen langs de randen van het gebied. Ook in de verkeersstroken wordt voorzien in parkeerplaatsen. Uitzondering zijn de meest noordelijk gelegen patiowoningen, die vanaf de Swingmastate door middel van een informele ontsluitingsroute bereikbaar zijn en een oprit voor parkeren krijgen. Deze ontsluitingsroute is doodlopend en vormt voor auto's geen verbinding tussen de Swingmastate en de Franckenastate.

In het zuidwesten wordt de mogelijkheid geboden om in één patiowoning een kinderdagopvang te realiseren. Het gaat het om het voortzetten van de kinderopvang die momenteel in het plangebied aanwezig is.

Figuur 2.5 Verkavelingsplan inclusief programma toekomstige inrichting

2.3 Verkeer en parkeren

Ontsluiting

De ontwikkeling is gelegen aan de Friesmastate en de Swingmastate. Deze wegen met een maximale snelheid van 30 km/u ontsluiten dit gedeelte van de wijk in noordelijke richting op de wijkontsluitingsweg de Grovestins.

De Grovestins wordt in westelijke richting ontsloten via de gebiedsontsluitingsweg Anne Vondelingweg (70 km/u), welke behoort tot de ring van Leeuwarden. Deze straat sluit aan op de provinciale weg N355 in noordelijke richting en via de Aldlânsdyk en de Drachtsterweg op de N31 in zuidelijke richting, welke ontsluiting biedt naar de A7 en A32.

Openbaar vervoer

Het plangebied is met het openbaar vervoer ontsloten door middel van een treinstation op korte afstand ten zuidwesten van het plangebied en enkele bushaltes langs de Grovestins ten noorden van het plangebied. Deze bushaltes wordt

aangedaan door zowel het reguliere stads- en streekvervoer en voorzien in een verbinding met het Hoofdstation. Ditzelfde geldt voor het treinstation.

Parkeren

Bij nieuwbouwprojecten moeten de parkeernormen worden gehanteerd, zoals vastgelegd in de 'Nota parkeernormen Leeuwarden 2014'. De parkeerbehoefte moet op eigen terrein worden opgelost. Met eigen terrein wordt bedoeld het gehele grondgebied of plangebied van het bouw initiatief. In sommige gevallen is 'eigen erf' en 'eigen terrein' hetzelfde. Meestal gaat het dan om een bouwinitiatief op een perceel. Maar bij bijvoorbeeld nieuwbouwwijken wordt het hele plangebied als het 'eigen terrein' beschouwd. Dat betekent dat er ook in de nieuwe openbare ruimte geparkeerd mag worden. Dit mag echter geen effect hebben op de bestaande openbare ruimte buiten het plangebied.

Het plangebied ligt in het gebiedstype 'rest bebouwde kom', waar de gemeente de volgende beleidsregels parkeernormen 2014 voor de voorgestelde bebouwingstypen hanteert:

Functie	Norm 'rest bebouwde kom' (pp per woning)	Hoeveelheid	Parkeerbehoefte totaal
Woning met bvo >120 m2	2,0	-	-
-Woning met bvo >80 m <120 m2	1,6	62	99,2 pp
Woning met bvo > 60 <80 m2	1,3	-	-
Woning met bvo < 60 m2	1,0	-	-
Kinderopvang	1,3 per 100 m ²	120	1,56
Totaal		62	100,8 pp

Binnen het plangebied is voldoende ruimte om te voorzien in de parkeerbehoefte. De aanleg van voldoende parkeerplaatsen is gewaarborgd door het opnemen van een parkeerbepaling in de regels. Het plan veroorzaakt zodoende geen parkeeroverlast in de omgeving omdat het plangebied voorziet in zijn eigen parkeerbehoefte.

Verkeersgeneratie en verkeersafwikkeling

De verkeersgeneratie is berekend op basis van de gemiddelde kentallen die afkomstig zijn van het CROW (Publicatie 381 Toekomstbestendig parkeren). Voor de verkeersgeneratie dient rekening gehouden te worden met de categorieën 'Koop, huis, twee-onder-een kap' en 'Koop, huis, tussen/hoek'. De locatie ligt in 'rest bebouwde kom' in een 'sterk stedelijke' gemeente. Op basis van de genoemde kenmerken geldt een gemiddelde verkeersgeneratie van 7,8 mvt/etmaal per woning in de categorie 'koop, huis, twee-onder-een kap' en 7,1 mvt/etmaal per woning in de categorie 'Koop, huis, tussen/hoek'.

Functie huidige situatie	Kencijfer CROW	Hoeveelheid	Verkeersgeneratie
Gezondheidscentrum	18,1 mvt/etmaal per behandelkamer	10	181 mvt/etmaal
Verpleeg- en verzorgingstehuis	0,6 mvt/etmaal per wooneenheid	42	25,2 mvt/etmaal

Totaal			206,2 mvt/etmaal
--------	--	--	------------------

In de huidige situatie bevindt zich een complex met diverse kantoorruimtes, behandelruimtes, dagbestedingsruimtes ten behoeve van het gezondheidscentrum. Hiernaast bevinden zich 6 woongroepen met 7 slaapkamers en ondersteunende ruimtes. De verkeersgeneratie in de huidige situatie bedraagt 206 mvt/etmaal.

Functie toekomstige situatie	Kencijfer CROW	Hoeveelheid	Verkeersgeneratie
Woning met gebruiksoppervlakte >120 m ²	7,8 mvt/etmaal per wooneenheid	-	- mvt/etmaal
Woning met gebruiksoppervlakte >80 m <120 m ²	7,1 mvt/etmaal per wooneenheid	62	440,2 mvt/etmaal
Totaal		62	440,2 mvt/etmaal

De verkeersgeneratie van de beoogde ontwikkeling bedraagt 441 mvt/etmaal. De toename van de verkeersbewegingen in de toekomstige situatie bedraagt 234 mvt/etmaal. De verkeersafwikkeling wordt beoordeeld in het drukste uur van de dag, waarin doorgaans maximaal 10% van de etmaalwaarde wordt afgewikkeld. Op het drukste uur zullen de ontsluitende wegen een verkeerstoename van circa 24 mvt ondervinden. Deze verkeerstoename zal merkbaar zijn in de drukke uren maar is derhalve gering dat de toename naar verwachting geen negatieve gevolgen hebben op de omliggende ontsluitingswegen en niet leiden tot een verminderde doorstroming op de wegvakken en de relevante kruispunten.

Conclusie

Door de ontwikkeling op het plangebied neemt de verkeersintensiteit op de ontsluitingswegen beperkt toe, er zullen naar verwachting geen problemen ontstaan op het gebied van de verkeersafwikkeling. De toekomstige parkeerbehoefte wordt opgevangen in het plangebied zelf. Het aspect verkeer en parkeren staat de ontwikkeling dan ook niet in de weg.

2.4 Behoefte

In het Bro (artikel 3.1.6) is geregeld dat een toelichting bij een ruimtelijk plan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, moet voorzien in duurzame verstedelijking. De regeling houdt in dat de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling bevat. Indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, moet er tevens gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Dit bestemmingsplan stelt een herontwikkeling van een bestaand stedelijk gebied voor, zoals bedoeld in de begripsbepaling van het Bro. Er is daarom geen afweging over de mogelijkheden om de ontwikkeling binnen stedelijk gebied te realiseren nodig. Wel moet overwogen worden of er behoefte is voor de stedelijke ontwikkeling die het plan mogelijk maakt. Het gaat hierbij alleen om het nieuw toe

te voegen programma.

Voor de woningbouw in het plangebied geeft het gemeentelijk woonbeleid, resulterend in een woningbouwprogrammering en regionale woningbouwafspraken, inzicht in de behoefte aan nieuwe woningen. In het woonplan wordt ingegaan op ontwikkelingen en trends en ook verwachtingen op de woningmarkt.

Hieruit wordt geconcludeerd dat de verwachting is dat de bevolking van de gemeente Leeuwarden zal blijven toenemen. De provincie Fryslân heeft in januari 2017 de 'de bevolking en huishoudensprognose 2016-2040' vastgesteld. Hierin wordt op termijn een afname van het aantal inwoners verwacht, maar tot 2030 nog wel een groei van het aantal huishoudens. Als het aantal huishoudens groeit, zal ook de woningvoorraad verder moeten groeien om ieder huishouden te kunnen huisvesten. Voor Leeuwarden wordt nog voor een langere tijd (2035) groei verwacht. 4,5% tot 2025 en 8,8% tot 2035.

De prognose is de aanleiding geweest voor nieuwe regionale woningbouwafspraken voor de periode 2016 tot 2026. In onderhavige situatie is sprake van 62 woningen. De te realiseren capaciteit valt binnen de gemaakte regionale afspraken, zoals vastgelegd in het Woningbouwprogramma tot 2026.

De gemeente Leeuwarden heeft in 2016 het Afwegingskader Woningbouw Gemeente Leeuwarden vastgesteld. In deze analyse wordt over de balans tussen vraag en aanbod in het algemeen. Kwalitatief wordt de groei vooral in huishoudens van alleenstaanden en 1 ouder gezinnen gezien. Daarnaast is de toenemende vergrijzing een aandachtspunt waarop ingespeeld moet worden.

Het plan speelt hierop in. De woningen zijn met name bedoeld voor de ouderen doelgroep en geschikt voor alleenstaanden. Het bestemmingsplan biedt overigens flexibiliteit om in te kunnen spelen marktontwikkelingen in de nabije toekomst.

Tot slot maakt het bestemmingsplan een onderscheidend aanbod mogelijk, met eigentijdse en duurzame woningen in een informele en zeer groene omgeving. Dit is een aanbod duidelijk anders is dan de andere in het woningbouwprogramma van de gemeente opgenomen locaties.

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling die dit bestemmingsplan mogelijk maakt, voldoet aan het uitgangspunt van duurzame verstedelijking. De vraag naar woningen in Leeuwarden overstijgt het aanbod, hetgeen heeft geresulteerd in het opnemen van het plan in het woningbouwprogramma. Kwalitatief is het programma afgestemd op de demografische ontwikkeling van Leeuwarden en wordt een onderscheidende invulling gegeven aan het plan. Het plan komt tot stand via herontwikkeling van bestaand stedelijk gebied en doet daarbij ook recht aan de ruimtelijke kwaliteit van deze omgeving.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

Het beleid van het rijk, de provincie én de gemeente geeft uitgangspunten voor het bestemmingsplan. In dit hoofdstuk zijn deze uitgangspunten weergegeven.

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 door de minister vastgesteld. Met de Structuurvisie zet het kabinet het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. Om de verantwoordelijkheden te leggen waar deze het beste passen, laat het Rijk de ruimtelijke ordening meer over aan gemeenten en provincies. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 14 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 14 belangen hebben decentrale overheden beleidsruimte voor het faciliteren van ontwikkelingen.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. Het Barro stelt regels over de 14 aangewezen nationale belangen zoals genoemd in de SVIR. Dit bestemmingsplan raakt geen rijksbelangen zoals deze genoemd zijn in het Barro.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In het Bro (artikel 3.1.6) is geregeld dat een toelichting bij een ruimtelijk plan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, moet voorzien in duurzame verstedelijking.

Dit bestemmingsplan stelt een herontwikkeling van een bestaand stedelijk gebied voor, zoals bedoeld in de begripsbepaling van het Bro en waarbij een voormalige maatschappelijke functie wordt vervangen door een woonfunctie. Daarom hoeft alleen een beschrijving van de behoefte worden gegeven. Uit het beleid van de gemeente dat is beschreven in paragraaf 2.4 en 3.3, blijkt dat er een behoefte is aan woningen.

3.2 Provinciaal beleid

Streekplan Fryslân 2007 "Om de kwaliteit fan de romte"

Het ruimtelijk beleid van de provincie vormt een belangrijk kader voor het gemeentelijk (bestemmingsplan)beleid. Dit is onder meer neergelegd in het Streekplan Fryslân 2007 'Om de kwaliteit van de romte', vastgesteld op 13 december 2006.

Het Streekplan zet in op de versterking van stedelijke gebieden, onder andere door het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en een duurzaam ruimtegebruik. Woningbouw en voorzieningen worden geconcentreerd in de bundelingsgebieden

van de stedelijke centra. Inzet van het beleid is te zorgen voor sterke steden met voldoende draagvlak voor stedelijke voorzieningen en werkgelegenheid.

Leeuwarden is één van de bundelingsgebieden die door de provincie onderscheiden is. Het herinvullen van een binnenstedelijke locatie met een nieuw woonprogramma sluit goed aan op het beleid van de provincie.

In de Verordening Romte Fryslân 2014 zijn de beleidsuitgangspunten vertaald naar regels voor ruimtelijke projecten.

Verordening Romte Fryslân

De verordening stelt regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. De verordening voorziet niet in nieuw beleid. Uitsluitend geldend provinciaal ruimtelijk beleid is omgezet in algemeen geldende regels. Het gaat met name om beleid in het Streekplan Fryslân 2007, het Derde provinciale Waterhuishoudingsplan 2010-2015 en het Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan. Het uitgangspunt is dat de verordening niet meer regelt dan noodzakelijk is. Wat elders al goed geregeld is (in het Barro of in andere wet- en regelgeving) hoeft niet over te worden gedaan. Verder is rekening gehouden met de verantwoordelijkheid van gemeenten. Binnen randvoorwaarden is ruimte voor lokaal maatwerk.

Zorgvuldig ruimtegebruik (artikel 1)

Binnen bestaand stedelijk gebied wordt ruimte geboden voor het ontwikkelen van stedelijke functies, voor zover deze naar aard en omvang passen bij de kern. De provincie is terughoudend met het toestaan van stedelijke functies in het landelijk gebied. Uitbreidingen aansluitend op bestaand bebouwd gebied zijn wel (onder voorwaarden) toegestaan. Het plangebied van dit bestemmingsplan is gelegen in bestaand bebouwd gebied.

Wonen (artikel 3)

Artikel 3.1.1. van de provinciale verordening stelt dat een ruimtelijk plan mogelijkheden voor woningbouw kan bevatten indien de aantallen en de kwaliteit van de woningbouw in overeenstemming zijn met een woonplan dat de schriftelijke instemming van Gedeputeerde Staten heeft.

Regionale woningbouwafspraken

Zowel de provincie als het Rijk gaan uit van een regionale afstemming van de woningbouw- programmering. De provincie bepaalt op basis van bevolkingsprognoses en in overleg met gemeenten en regio's hoeveel woningbouwruimte er is in een bepaalde periode. Afspraken hierover in de stadsregio Leeuwarden lopen tot 2026. In de Verordening Romte gaat de provincie in op regionale afstemming en heeft de provincie tevens aangegeven dat gemeenten een actueel woonplan moeten hebben.

De gemeente Leeuwarden heeft met de partners van de stadsregio Leeuwarden

woningbouwafspraken gemaakt. Deze zijn vastgelegd in de regionale woonstrategie, met behulp van een zogenoemd beleidskader.

Het Afwegingskader Woningbouw Gemeente Leeuwarden is in 2016 door de Raad vastgesteld. Dit geeft goed beeld van de wijze waarop het Leeuwarder woonbeleid wordt vormgegeven. De basis van het woonbeleid is de vraag naar woonruimte. Er wordt de komende decennia nog bevolkingsgroei verwacht voor de gemeente Leeuwarden. Deze groei is echter niet gelijk verdeeld over de gehele gemeente en geldt niet voor alle woningtypen en woonmilieus. De groei gaat voornamelijk plaatsvinden in het stedelijk gebied van Leeuwarden, voor de meeste dorpen wordt afnemende vraag en stabilisatie verwacht. Het is daarom van belang om tot een zorgvuldige regionale afstemming te komen zodat de bouwopgave kan landen op de juiste locaties. Met het Afwegingskader Woningbouw legt de gemeente Leeuwarden voor de komende 10 jaar keuzes in het woonbeleid vast.

In onderhavige situatie is sprake van 62 woningen. De te realiseren capaciteit valt binnen de gemaakte regionale afspraken, zoals vastgelegd in het Woningbouwprogramma tot 2026.

Geconcludeerd kan worden dat het provinciaal beleid de ontwikkeling van het plangebied niet in de weg staat.

3.3 Gemeentelijk beleid

Welstandsnota gemeente Leeuwarden (2016)

Het welstandsbeleid van de gemeente is opgenomen in de Welstandsnota, die op 30 november 2015 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het beleid is gericht op het in stand houden en verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in de stad.

Het plangebied ligt in het gebiedstype 'Informele uitbreidingen uit de jaren 70-85'. Het merendeel van de wijken uit deze periode is gebaseerd op het woonerfconcept, waarmee het doorgaande verkeer uit de woonbuurten gehouden werd. De hiërarchie bestaat uit wijkontsluitingswegen voor doorgaand verkeer en diffuse vertakkingen via straten, erven en paden. Plattegronden laten vaak geknikte vormen zien met korte zichtlijnen en een hoge mate van beslotenheid als gevolg van voortdurend verspringende rooilijnen, zowel tussen als in blokken.

De plaatsing van gebouwen is informeel en er zijn geleidelijke overgangen tussen privé, semiopenbaar en openbaar. Er is veel aandacht besteed aan de inrichting van de (groene) woonomgeving. Laagbouw en kleinschaligheid is de norm en monumentaliteit wordt vermeden.

Alleen in de wijkcentra zijn hoogbouwaccenten en andere gestapelde gebouwen te vinden. Deze winkelcentra zijn veelal gecombineerd met andere wijkvoorzieningen, waaronder scholen en gezondheidscentra.

De kleinschaligheid uit zich door de gebroken muren en dakvlakken met wisselende kapvormen binnen een rij. Als gevolg van de willekeurige opeenstapeling van vlakken en elementen wordt de hoofdvorm niet benadrukt en ontstaat een zekere schaalloosheid.

De kleinschaligheid kan ook leiden tot onoverzichtelijkheid. De woningen hebben achtertuinen, afwisselend voortuinen of kleine groenstrookjes. Soms zijn bergingen aan de straatzijde gesitueerd. Als ook de keuken aan de voorzijde is gesitueerd, is de sociale controle op het openbaar gebied minimaal.

Bij de aanvraag voor de activiteit 'bouwen' wordt getoetst aan de welstandsnota.

Afwegingskader Woningbouw Gemeente Leeuwarden

Het gemeentelijk woonbeleid is in 2015 geactualiseerd en is vervat in het document Afwegingskader Woningbouw Gemeente Leeuwarden. De gemeente ziet de komende decennia een bevolkingsgroei voor de gemeente. Deze groei is voornamelijk te verwachten in het stedelijk gebied. Gekozen wordt voor een flexibel sturingsinstrument dat ruimte biedt om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Dit biedt marktpartijen ruimte om nieuwe initiatieven te ontwikkelen.

Het karakter van de groei is meer alleenstaanden, minder jongeren en meer ouderen. Met alle regio's in de provincie Fryslân zijn in 2013 woningbouwafspraken gemaakt. Hierbij is, vanwege een achterblijvende woningmarktontwikkeling in de daaraan voorafgegane jaren, overeengekomen om de woningbouwruimte voor de periode 2008-2016 op te rekken tot 2026.

Uit het Woningbouwkader Leeuwarden (juni 2016) blijkt dat in de gemeente Leeuwarden circa 1.780 woningen zijn vastgelegd in harde plannen (peildatum 01-12-2015). Dit betekent een actuele behoefte van 2.720 woningen. Deze woningen wil de gemeente in stedelijk gebied ontwikkelen. Woningbouw wordt voor circa 70% in een aangewezen primair gebied geconcentreerd. Het project valt buiten dit primaire woongebied. Aan woningbouw in stedelijk gebied buiten het concentratiegebied, werkt de gemeente alleen mee aan woningbouw wanneer dit de leefbaarheid in het gebied vergroot, er sprake is van herstructureringsopgave of gewenste herbestemming van overige bebouwing. Er is een overaanbod aan kleine, reguliere woningen. De gemeente werkt alleen mee aan woningbouwplannen voor woningen groter dan 65 m².

Dit bestemmingsplan voorziet in de bouw van 62 grondgebonden woningen voor de doelgroep oudere mensen. Er is sprake van koopwoningen op een herstructureringslocatie. De voorgestelde ontwikkeling past daarmee binnen de kaders van het afwegingskader.

Duurzaam Leeuwarden, de sterke stad

De gemeente Leeuwarden bevordert op haar grondgebied actief het verduurzamen van de gemeente. Deze verduurzaming richt zich op een aantal aspecten, waaronder

energieverbruik, verantwoordelijk watergebruik en waterkwaliteit, ecologie en het beperken van afval. De focus ligt op de thema's energie en water. Om dit beleid te verwezenlijken, heeft de gemeenteraad op 29 november 2010 de visie Duurzaam Leeuwarden, de sterke stad vastgesteld. Deze visie gold voor de periode van 2011 tot en met 2020. Bij het werken aan een duurzaam Leeuwarden staan twee ambities centraal: een klimaatbestendige stad en een klimaatneutrale energie- en warmtevoorziening. De gemeente focust op het faciliteren en aanjagen van sleutelprojecten die bijdragen aan een aardgasloze toekomst en een klimaatadaptieve gemeente in 2035.

Dit betekent dat in de bestaande woningbouw en bedrijfsgebouwen fors energie bespaard moet worden of dat er duurzaam opgewekte energie gebruikt wordt. Voor nieuwbouw betekent het dat de gemeente verdergaande doelen dan de eisen van het Bouwbesluit nastreeft en dat de gemeente de lijst Duurzaam Bouwen hanteert.

Bij de uitwerking van het bouwplan dient rekening gehouden te worden met de door de gemeente gehanteerde energienorm. Zoals verplicht, worden de woningen in ieder geval gasloos gebouwd.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

4.1 Algemeen

Uit de bestaande omgevingssituatie kunnen (wettelijke) belemmeringen en/of voorwaarden voortkomen voor dit bestemmingsplan. Het uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat er een goede omgevingssituatie ontstaat. In de volgende paragrafen zijn de randvoorwaarden die voortvloeien uit de omgevingsaspecten beschreven.

4.2 Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) heeft als belangrijkste doel het bestrijden en voorkomen van geluidhinder. Op grond van de wet zijn verschillende vormen van geluidhinder te onderscheiden die directe raakvlakken hebben met de ruimtelijke ordening.

Wegverkeerslawaaï

De Wet geluidhinder (Wgh) bepaalt dat de geluidsbelasting op gevels van woningen en andere geluidsgevoelige objecten niet hoger mag zijn dan een in de wet bepaalde norm die als voorkeursgrenswaarde wordt aangeduid. In veel gevallen is deze norm 48 dB.

In artikel 74 Wgh is aangegeven wanneer een weg zoneplichtig is. Elke weg heeft in principe een zone, behalve wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied en wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt. De breedte van een geluidszone is afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van de weg binnen of buiten stedelijk gebied.

Ten behoeve van de ontwikkeling is een geluidsonderzoek uitgevoerd vanwege wegverkeer over de Grovestins en de Saturnusweg (zoneringsplichtige wegen Wh). Het onderzoek is als bijlage 1 toegevoegd. Uit de berekeningen blijkt dat de voorkeursgrenswaarde van $L_{den} = 48$ dB alleen wordt overschreden op de eerstelijnsbebouwing langs de Grovestins. De berekende geluidbelasting bedraagt maximaal $L_{den} = 54$ dB, waarmee de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, maar de maximale ontheffingswaarde van $L_{den} = 63$ dB niet. Omdat afschermdende voorzieningen vanuit stedenbouwkundig oogpunt niet wenselijk zijn en geluidreducerend asfalt niet binnen de projectmogelijkheden ligt, dient voor de eerstelijnsbebouwing een hogere waarde procedure te worden gevolgd.

Industrielawaai

Gezoneerde industrieterreinen hebben een vaste geluidszone die wordt vastgelegd door middel van een bestemmingsplan. Buiten de geluidszone mag de voorkeurswaarde van 50 dB(A) niet worden overschreden. De maximale ontheffingswaarde voor nieuwe woningen binnen de geluidszone bedraagt 55 dB(A) etmaalwaarde. In tegenstelling tot weg- en railverkeer wordt voor Industrielawaai niet getoetst aan de L_{den} waarde maar aan de etmaalwaarde. De dosismaat L_{den} is

voor wegverkeerslawaai en spoorweglawaai met ingang van 1 januari 2007 in de gewijzigde Wgh vastgelegd. Voor industrielawaai wordt L_{den} in het kader van de Wgh voorlopig niet ingevoerd.

Het zuidelijk gelegen industrieterrein De Hemrik is gezoneerd op grond van de Wet geluidhinder. Het plangebied is gelegen buiten de geluidszone van dit industrieterrein. Een nader onderzoek naar dit aspect is derhalve niet noodzakelijk.

Spoorweglawaai

In het Besluit Geluidhinder van 1 juli 2012 is het wettelijk kader van geluidhinder vanwege spoorwegen opgenomen. Op grond van artikel 1.4a is de zonebreedte van de trajecten in Nederland vastgesteld. Deze zonebreedte is afhankelijk van het vastgestelde geluidproductieplafond (hierna GPP). Deze GPP's zijn op 1 juli 2012 door een wetswijziging van de Wet milieubeheer voor hoofdspoorwegen van kracht geworden. GPP's zijn berekende waarden op referentiepunten en stellen een heldere grens over de toelaatbare hoeveelheid geluid en voorkomen een onbelemmerde groei van het geluid door toenemend verkeer. Deze referentiepunten liggen om de 100 meter op 4 meter boven lokaal maaiveld, op een vaste afstand van 50 meter aan weerszijden van het spoor. De GPP's, brongegevens en relevante besluitinformatie zijn opgenomen in het zogenaamde geluidregister. Dit register is openbaar, digitaal toegankelijk via de website van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Het plangebied is, op basis van de referentiepunten van het spoor ter hoogte van het plangebied, gelegen net buiten geluidzone van de spoorlijn Groningen-Leeuwarden (zonebreedte 100 m). Akoestisch onderzoek naar aanleiding van spoorweglawaai is daarom niet noodzakelijk. De voorkeursgrenswaarde bedraagt $L_{den} = 55$ dB en de maximale grenswaarde $L_{den} = 68$ dB. De GPP's bedragen voor de eerstelijnsbebouwing niet meer dan $L_{den} = 55$ dB.

4.3 Luchtkwaliteit

Een onderdeel van de Wet milieubeheer betreft luchtkwaliteit. De wet is bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid, als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging, aan te pakken. Maatgevende stoffen in Nederland zijn hiervoor stikstofdioxide en fijn stof.

Overschrijdingen van de grenswaarden voor luchtkwaliteit in Nederland zijn veelal het gevolg van het aantal verkeersbewegingen in een gebied. Op grond van de algemene maatregel van bestuur 'niet in betekenende mate' (NIBM) vormen luchtkwaliteitseisen geen belemmeringen voor projecten die niet in betekenende mate bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Op grond van de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) zijn (onder andere) woningbouwprojecten met minder dan 1.500 woningen vrijgesteld van toetsing.

Er worden 62 woningen mogelijk gemaakt. Het plan draagt dan ook niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Aanvullend onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit is niet noodzakelijk. Het aspect luchtkwaliteit vormt dan ook geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

4.4 Bodem

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening, moet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Uitgangspunt ten aanzien van de bodemkwaliteit is dat deze bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zodanig goed moet zijn dat er geen risico's voor de volksgezondheid bestaan bij het gebruik van het plangebied.

De locatie is lange tijd in gebruik geweest ten behoeve van een maatschappelijke functie. Het is niet aannemelijk dat vanuit deze functie verontreinigingen in de bodem zijn ontstaan. Er is dus geen sprake van een verdachte locatie. Ten behoeve van de ontwikkeling is een verkennend bodemonderzoek (conform NEN5740 en NEN5725) uitgevoerd. Het onderzoek is als bijlage 2 toegevoegd. Tijdens het onderzoek zijn lichte verhoogde concentraties aangetroffen. De licht verhoogde concentraties zijn echter dusdanig dat aanvullend onderzoek niet noodzakelijk is. Vanuit milieuhygienische oogpunt zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen bestemmingswijziging en de nieuwbouw van woningen.

4.5 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving, bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie. Sinds een aantal jaren is er wetgeving over "externe veiligheid" om de burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen. De normen voor externe veiligheid zijn vastgelegd in onder andere het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Voor dit plan is de risicokaart geraadpleegd. Hieruit is naar voren gekomen dat het plangebied niet gelegen is binnen een invloedszone van een risicovolle inrichting, transportroute of buisleiding. Voor wat betreft het aspect externe veiligheid gelden daarom geen beperkingen voor dit bestemmingsplan.

Het is niet noodzakelijk om in het kader van dit bestemmingsplan het groepsrisico te verantwoorden. Vanuit het aspect externe veiligheid bestaan geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling.

4.6 Water

Deze 'waterparagraaf' gaat in op de watertoets. Hierin wordt beoordeeld wat de effecten van het project op de waterhuishouding zijn en of er waterschapsbelangen spelen. De belangrijkste thema's zijn waterveiligheid, de afvoer van schoon hemelwater en afvalwater en de waterkwaliteit.

Het projectgebied ligt in het beheersgebied van Wetterskip Fryslân. Het project is via de digitale watertoets kenbaar gemaakt bij het waterschap (kenmerk: 20190517-2-20599). Uit de beantwoording van de vragen blijkt dat de invloed van dit project op de waterhuishouding beperkt is. Op het plan is de korte watertoetsprocedure van toepassing. Dit betekent dat Wetterskip Fryslân voor de korte procedure standaard een wateradvies verstrekt. In de Leidraad Watertoets staan de uitgangspunten waarmee bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Voldoende

Klimaatadaptie: In het kader van klimaatadaptie adviseert het waterschap om bij de inrichting van het plangebied te anticiperen op hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en mogelijk overstroming door bijvoorbeeld het percentage verhard oppervlak te verminderen en het plangebied groener in te richten. Met dit aspect is rekening gehouden door het plangebied een groene inrichting te geven.

Toename verharding: Het waterschap hanteert als uitgangspunt dat bij een toename van meer dan 200 m² aan verhard oppervlak 10% van deze toename wordt gecompenseerd in de vorm van nieuw oppervlaktewater of waterberging. Met de ontwikkeling die dit bestemmingsplan mogelijk maakt is sprake van een afname aan verhard oppervlakte ten opzichte van de huidige situatie. Ten opzichte van de huidige situatie heeft het project geen versnelde afvoer van hemelwater tot gevolg. Het is daarom niet nodig om compenserende maatregelen te nemen.

Schoon

Afvalwater en regenwatersysteem: Het uitgangspunt is om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren. In dit geval wordt afvalwater afgevoerd op de bestaande rioleringsaansluiting. Hemelwater wordt aangesloten op de bestaande voorzieningen.

Waterkwaliteit: De aanlegwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn om verontreiniging van het water te voorkomen. Er dient aangelegd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Vervolg

Waterwet: Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden gedaan in het kader van de Waterwet.

Procedure: Bij de uitvoering wordt rekening gehouden met de uitgangspunten van wateradvies.

4.7 Ecologie

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de natuurwaarden van de omgeving en met beschermde plant- en diersoorten. Dit is geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). Met de Wnb zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europese regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving. Ten behoeve van de ontwikkeling is een ecologisch quickscan uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage 3 bij de toelichting toegevoegd. Hierna worden de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek besproken.

Soortenbescherming

Voor de soortenbescherming gelden onder andere algemene verboden voor het verwijderen van groeiplaatsen van beschermde plantensoorten, het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van voortplantings- of vaste rustplaatsen of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten of het opzettelijk verontrusten van een beschermde diersoort.

De aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten vormt een te onderzoeken aspect, omdat met de plannen effecten kunnen ontstaan op soorten die beschermd zijn via de Wet natuurbescherming.

Naar aanleiding van de quickscan Wet natuurbescherming wordt geconcludeerd dat er ter plaatse sprake is van het voorkomen van een of meerdere strikt beschermde soort(en) beschermd onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of Nationaal beschermde soorten. Het betreft de vleermuis en de steenmarter. Nader onderzoek naar het daadwerkelijk voorkomen van deze soorten is inmiddels uitgevoerd. Zie hiervoor bijlage 4. Geconcludeerd wordt dat er een ontheffing nodig is vanwege het voorkomen van vleermuizen. Bij het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van huismus zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen.

Deze ontheffing voor vleermuizen is inmiddels bij de provincie aangevraagd en verleend (zie bijlage 5). Bij de ontheffingsaanvraag is een activiteitenplan opgesteld waarin mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgewerkt voor vleermuizen. Op grond van het genoemde in het activiteitenplan kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Ontheffing voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis is daarom verleend

Daarnaast zijn er ook egels aangetroffen in het plangebied die hier hun vaste rust- en verblijfplaats hebben. Hiervoor geldt de zorgplicht. Tot slot dient rekening gehouden

te worden met het broedseizoen van soorten. Dit betekent dat er buiten het broedseizoen van soorten gewerkt wordt. Indien nodig zal voor aanvang van de werkzaamheden een inventarisatie plaatsvinden naar het voorkomen van eventuele nesten.

Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten is geregeld in de Wnb. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van Natuurnetwerk Nederland.

Met betrekking tot gebiedsbescherming is de ligging van de aangewezen Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur) van belang. Het plangebied ligt in een binnenstedelijk gebied op ruime afstand van beschermde natuurgebieden. Voor de ontwikkeling is een stikstofonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage 6 toegevoegd. Geconcludeerd wordt dat de ontwikkeling per saldo een positief effect zal hebben op de stikstofdepositie. Op zichzelf komt het uit op een depositiebijdrage van 0,00 mol/ha/jaar. De ontwikkeling heeft, mede gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling, geen negatieve effecten op natuurwaarden die op grotere afstand liggen.

4.8 Archeologie

Toetsingskader

Per 1 juli 2016 is de Monumentenwet 1988 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze in 2022 in werking treedt. Dit geldt ook voor de verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

De kern van de wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, archeologische resten intact moeten blijven. Als dit niet mogelijk is, is opgraving een optie. Om inzicht te krijgen in de kans op het aantreffen van archeologische resten in bepaalde gebieden zijn op basis van historisch onderzoek archeologische verwachtingskaarten opgesteld.

Archeologische waardenkaart Leeuwarden

Op basis van de Archeologische waardenkaart Leeuwarden is het plangebied vrijgegeven van archeologisch onderzoek.

Partiële herziening Archeologie ontwerp 13-11-2017

De gemeente is bezig met de voorbereiding van een bestemmingsplan ten behoeve van de bescherming van archeologische waarden in de gemeente. Dit parapluplan is van toepassing op het grondgebied van de gemeente Leeuwarden, exclusief de gronden van de voormalige gemeenten Leeuwarderadeel en Littenseradiel, voor zover er sprake is van archeologische (verwachtings-)waarden. Gronden waar geen onderzoek noodzakelijk is, of gronden die na onderzoek zijn vrijgegeven, zijn niet opgenomen in dit bestemmingsplan.

Toetsing

Onderhavig plangebied maakt deel uit van de *partiële herziening Archeologie* en is hierin aanwezen als 'Waarde - Archeologie 5'. Uit deze bestemming blijkt dat bij ingrepen groter dan 2.500 m² en dieper dan 0,5 meter onderzoek nodig zal zijn. Het plangebied is groter dan 2.500 m². Daarom is een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is als bijlage 7 toegevoegd. Er is een bureau- en verkennend booronderzoek uitgevoerd. Op basis van het bureauonderzoek gold met name een hoge verwachting voor de periode ijzertijd-middeleeuwen, waaronder mogelijke aanwezigheid van terpen. Gezien de diepe ligging van het dekzand werden geen resten uit de steentijd verwacht. Bij het booronderzoek zijn geen (mogelijke) archeologische lagen of andere indicatoren aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een vindplaats binnen het onderzoeksgebied. MUG Ingenieursbureau b.v. adviseert om geen vervolgonderzoek uit te voeren. Aanwijzingen voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats ontbreken. De gemeente heeft dit advies overgenomen. Het uitvoeren van een vervolg onderzoek is niet nodig. Ook is het niet meer nodig om de dubbelbestemming Waarde - Archeologie in dit bestemmingplan over te nemen.

Het onderzoek is met de grootst mogelijke zorg uitgevoerd. Indien onverhoopt toch archeologische waarden aanwezig blijken te zijn binnen de vrijgegeven gebieden, dan geldt een meldingsplicht (artikel 5.10 van de Erfgoedwet). De melding kan bij het ministerie van OCW, bij de provincie of de gemeente gedaan worden.

4.9 Cultuurhistorie

De rol van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening is de laatste jaren sterk toegenomen. Bij het opstellen van plannen moeten cultuurhistorische waarden tijdig in beeld worden gebracht. Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt in dat verband specifieke eisen aan het opstellen van ruimtelijke plannen. Waar mogelijk moeten cultuurhistorische waarden worden behouden of versterkt. Cultuurhistorie is daarmee veelal een sturend onderdeel geworden in de ruimtelijke ordening.

Binnen het plangebied is geen sprake van specifieke cultuurhistorische waarden. De nieuwe inrichting voegt zich in de bestaande structuren en kenmerken van de wijk Camminghaburen. Het aspect cultuurhistorie heeft dan ook geen gevolgen voor het bestemmingsplan.

4.10 Bedrijven- en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van milieugevoelige functies zoals woningen:

- ter plaatse van de woningen een aanvaardbaar woon- en leefmilieu kan worden gegarandeerd;
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en milieuruimte van de betreffende bedrijven.

Om de milieuruimte van bedrijven voor het bestemmingsplan in beeld te brengen, wordt gebruik gemaakt van de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering (2009). In deze publicatie zijn richtafstanden opgenomen voor bedrijfsactiviteiten ten opzichte van een rustige woonwijk (voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geluid, geur, stof en gevaar). Ten opzichte van een gemengd gebied gelden kleinere richtafstanden. Wanneer niet voldaan wordt aan de richtafstanden, moet nader onderbouwd worden dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening (aanvaardbaar woon- en leefklimaat, waarbij de bedrijfsvoering van de aanwezige bedrijven gerespecteerd wordt).

Het plangebied ligt midden in een rustige woonwijk. Op ongeveer 105 meter ten zuiden van het plangebied ligt het gezoneerde bedrijventerrein De Hemrik. Conform de Wet geluidhinder is voor dit bedrijventerrein een geluidszone vastgesteld. Het plangebied valt buiten de geluidszone. Een onderzoek inrichtingenlawaaï is derhalve niet nodig. Overigens zijn op het bedrijventerrein bedrijven uit milieucategorie 3.2 toegestaan. Hiervoor geldt een afstand van 100 meter tot gevoelige functies. Aan de richtafstand wordt voldaan omdat het plangebied op meer dan 100 meter tot het bedrijventerrein is gelegen.

Daarnaast wordt in één van de woningen een kleinschalige kinderdagverblijf mogelijk gemaakt. Dergelijke bedrijven, uit milieucategorie 2, zijn passend in een dergelijke woonomgeving, zoals basisscholen dit ook zijn. Bij de kinderopvang wordt een K+R aangelegd om verkeersoverlast zoveel mogelijk te beperken. De kinderopvang wordt met dit bestemmingsplan mogelijk gemaakt. Hiervoor wordt in dit bestemmingsplan een aparte aanduiding 'kinderdagverblijf' opgenomen.

Geconcludeerd wordt dat de bedrijvigheid de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg staat. De bedrijven worden ook niet in hun uitbreidingsmogelijkheden beperkt omdat tussen de beoogde woningen en de bedrijven reeds woningen op een kortere afstand staan. Voor de woningen is daarnaast sprake van een goed woon- en leefklimaat.

4.11 Kabels en leidingen

Bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van elektriciteit- en communicatiekabels en nutsleidingen in de grond. Hier gelden beperkingen voor ingrepen in de bodem. Daarnaast zijn zones, bijvoorbeeld rondom hoogspanningsverbindingen, straalpaden en radarsystemen van belang. Deze vragen vaak om het beperken van gevoelige functies of van de hoogte van bouwwerken. Voor ruimtelijke plannen zijn alleen de hoofdleidingen van belang. De kleinere, lokale leidingen worden bij de uitvoering door middel van een KLIC-melding in kaart gebracht.

In of nabij het plangebied lopen geen hoofdleidingen of -kabels. Ook liggen er geen relevante zones over het gebied.

4.12 MER (Milieu effect rapportage) verantwoording

In het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Wanneer niet voldaan wordt aan de drempelwaarden moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten nagaan of mogelijk sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Daarbij lettend op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

In bijlage D van het Besluit m.e.r. (D11.2) is de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject opgenomen. Ten aanzien van woningen ligt de drempelwaarde op een aaneengesloten gebied met 2.000 of meer woningen. Dit bestemmingsplan maakt slechts 62 woningen mogelijk en is dus niet rechtstreeks planmer-, projectmer of mer-beoordelingsplichtig.

Sinds 7 juli 2017 is een aanpassing van het Besluit m.e.r. in werking getreden. Hierin is geregeld dat ook voor projecten die zijn opgenomen in bijlage D, maar beneden de drempelwaarden vallen, een besluit moet worden genomen of een MER nodig is. In dat kader wordt afgewogen of het plan mogelijk toch belangrijke negatieve milieueffecten heeft, op basis van de eerder genoemde omstandigheden. Dit is een vormvrije mer. Derhalve is een vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld. Daaruit blijkt dat, gelet op de kenmerken van het project (zoals het kleinschalige karakter in vergelijking met de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r.), de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten, geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden.

Hoofdstuk 5 Toelichting op de planregels

5.1 Algemeen

Het bestemmingsplan voldoet aan alle vereisten die zijn opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening (Wro), het Bro en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2012. De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare manier zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2012 is toegespitst op de regels die voorschrijven hoe bestemmingsplannen volgens de Wro en het Bro moeten worden gemaakt. De SVBP geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van dit bestemmingsplan zijn opgesteld volgens deze standaarden. Verder sluit de regeling in het voorliggende bestemmingsplan aan bij het bestaande bestemmingsplan Camminghaburen.

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden in het plangebied. De juridische regeling is vervat in een verbeelding en bijbehorende regels. Op de verbeelding zijn de verschillende bestemmingen vastgelegd, in de regels (per bestemming) de bouw- en gebruiksmogelijkheden.

5.2 Beschrijving juridische regeling

In deze paragraaf wordt de bestemming, zoals deze in de regels zijn opgenomen en op de verbeelding zijn weergegeven, beschreven.

Groen

De groene openbare stroken tussen de woningen krijgen de bestemming 'Groen'. Binnen de bestemming wordt voorzien in groenvoorzieningen en paden. In ondergeschikte mate is het gebruik als erf bij woningen mogelijk. Er wordt niet voorzien in bouwwerken, anders dan kunstobjecten, straatmeubilair, speelvoorzieningen en lage terreinafscheidingen.

Verkeer - Verblijf

De openbare ruimte die in hoofdzaak is bedoeld als verblijfsgebied en voor verkeer en parkeren is bestemd als 'Verkeer - Verblijf'. Binnen deze bestemming zijn allerlei openbare voorzieningen toegestaan.

Wonen

De woningen in het plangebied krijgen de bestemming 'Wonen' waarbinnen het stedenbouwkundig ontwerp mogelijk wordt gemaakt. Voor de woningen is een bouwvlak opgenomen waarbinnen de woningen gerealiseerd mogen worden. Het gaat om woningen groter dan 65 m² bruto vloeroppervlak (BVO). Voor de bouwvlakken voor de patiowoningen geldt een maximum bouwhoogte van 7 meter. De maximale goot- en bouwhoogte voor de rijwoningen bedraagt respectievelijk 6

en 11 meter. Het aantal woningen bedraagt niet meer dan ter plaatse aangeduid met de aanduiding 'maximaal aantal wooneenheden'. In totaal zijn daarmee 62 woningen toegestaan.

Om de mogelijkheid van een pad in noord-zuidrichting, centraal in het plangebied, te waarborgen is een voorwaardelijke verplichting in de bouwregels opgenomen. Een gebouw mag slechts bebouwd worden wanneer de mogelijkheid van dit pad wordt gehandhaafd.

Omwille van enige uitwisselbaarheid zijn ook openbaar groen, tuinen, parkeervoorzieningen en ontsluitingswegen binnen de bestemming toegestaan. Tot slot is ter plaatse van de aanduiding 'kinderdagverblijf' een kinderdagverblijf toegestaan.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Algemeen

In het kader van een bestemmingsplan is het van belang om de uitvoerbaarheid na te gaan. In dat verband wordt een onderscheid gemaakt tussen de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Voorontwerp

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden - woningbouw Swingmastate – Friesmastate' heeft vanaf 11 juni 2020 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn vier inspraakreacties ingediend. De reacties zijn vervolgens in een aparte reactienota, zie bijlage 9, samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. De reactie hebben geleid tot aanpassingen in de toelichting.

Zienswijzen

Vanaf 17 december 2020 heeft vervolgens het ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden – Woningbouw Swingmastate-Friesmastate voor een periode van 6 weken ter visie gelegen. Gedurende deze periode is een zienswijze ontvangen van ProRail. ProRail constateert dat in het bestemmingsplan wordt verwezen naar de spoorlijn Sneek-Leeuwarden, terwijl dit de spoorlijn Groningen – Leeuwarden moet zijn. Verder adviseert ProRail om een aparte alinea “Spoorweglawaaï” op te nemen in de toelichting van het bestemmingsplan.

De opmerkingen van ProRail zijn volledig verwerkt in het bestemmingsplan. Deze zienswijze vormt geen aanleiding om af te zien van de vaststelling van het bestemmingsplan.

Vaststelling

Na de ter inzagelegging besluit de gemeenteraad over de vaststelling van het bestemmingsplan. Uiteindelijk is tegen het vaststellingsbesluit beroep mogelijk bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

6.3 Grondexploitatie

Voor de uitvoerbaarheid van het project is het van belang te weten of het economisch uitvoerbaar is. De economische uitvoerbaarheid wordt enerzijds bepaald door de exploitatie van het plan (financiële haalbaarheid) en anderzijds door de manier van kostenverhaal van de gemeente (grondexploitatie).

Financiële uitvoerbaarheid

De ontwikkeling betreft een particulier initiatief, waarin de gemeente geen directe financiële rol of belangen heeft. De particulier kan het project volledig financieren.

Er zijn voldoende financiële middelen beschikbaar. Daarmee is de financiële haalbaarheid voldoende gewaarborgd.

Grondexploitatie

Door middel van de grondexploitatieregeling beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten, bijvoorbeeld voor het bouw- en woonrijp maken en kosten voor de ruimtelijke procedure. Indien er sprake is van bepaalde bouwplannen, dient de gemeente hiervoor in beginsel een exploitatieplan op te stellen. Van deze verplichting kan worden afgezien als het kostenverhaal anderszins verzekerd is. Dit kan middels een anterieure overeenkomst. Voor vaststelling van het planologisch besluit dient duidelijk te zijn op welke wijze de kosten zullen worden verhaald.

De beoogde ontwikkeling die in dit bestemmingsplan centraal staat is als 'bouwplan' aangemerkt waarvoor in beginsel een grondexploitatieplan dient te worden opgesteld. Voor dit plan is een anterieure overeenkomst opgesteld, waarmee de kosten anderszins zijn verzekerd. Hierin zijn ook afspraken gemaakt ten aanzien van planschade.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Onderzoek wegverkeerslawai

Leeuwarden

Bestemmingsplan Swingmastate Leeuwarden

Onderzoek wegverkeerslawaaï

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Leeuwarden

Bestemmingsplan Swingmastate Leeuwarden

Onderzoek wegverkeerslawaaï

identificatie

projectnummer:

2019.0469

projectleider:

Ealse Venema

auteur(s):

Rients Koster

planstatus

datum:

28-01-2020

opdrachtgever:

Blue Banner III B.V.

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Situatie/planbeschrijving	4
3. Toetsingskader	5
3.1. Wegverkeerslawaaï	5
3.1.1. Algemeen	5
3.1.2. Nieuwe situaties	6
3.1.3. 30 km-wegen	6
3.2. Spoorweglawaaï	6
3.3. Industrielawaaï	7
3.4. Cumulatie	7
4. Berekeningen	9
4.1. Rekenmethoden	9
4.2. Uitgangspunten	9
4.3. Rekenmodel	9
5. Berekeningsresultaten	11
5.1. Grovestins	11
5.2. Saturnusweg	12
5.3. Swingmastate	13
5.4. Cumulatieve geluidniveaus (exclusief aftrek art. 110g Wgh)	13
6. Conclusie	15

Bijlagen:

Bijlage 1:	Begrippen
Bijlage 2:	Invoergegevens (wegen)

Op de locatie Swingmastate 1 staan de opstallen van de voormalige jeugdkliniek van GGZ Friesland. Het voornemen is om de locatie te herontwikkelen tot woningbouwlocatie met 62 grondgebonden woningen van verschillende typen. Het terrein heeft in het bestemmingsplan Camminghaburen een maatschappelijke bestemming, waarbinnen het bouwen van woningen niet is toegestaan. Gezien de prominente ligging binnen de woonwijk Camminghaburen is er vanuit de gemeente een positieve grondhouding om medewerking te verlenen aan een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van wonen. Hiertoe heeft de afdeling Stadsontwikkeling en Beheer een stedenbouwkundige verkenning opgesteld, op basis waarvan TWA architecten een stedenbouwkundig ontwerpvoorstel heeft opgesteld.

Om de ontwikkeling juridisch-planologisch te kunnen regelen, is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk. Het plangebied ligt binnen de wettelijke geluidzones (Wet geluidhinder) van de Grovestins en de Saturnusweg. Om die reden is een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelasting vanwege wegverkeerslawaai. Het doel van het onderzoek is om na te gaan in hoeverre de nieuwe woningen kunnen worden gerealiseerd binnen de randvoorwaarden van de Wet geluidhinder.

De gehanteerde akoestische begrippen worden in bijlage 1 toegelicht.

2. Situatie/planbeschrijving

Een globaal overzicht van het plangebied met de ligging van de woningen is gegeven in onderstaande figuur 2.1. Het plangebied ligt ten zuiden van de Grovestins en ten westen van de Saturnusweg. De Swingmastate zelf is een 30 km-weg.

Het plan voorziet in patiowoningen (type A) en rijtjeswoningen (type B).

Figuur 2.1: indeling plangebied

3. Toetsingskader

3.1. Wegverkeerslawaaï

3.1.1. Algemeen

Wettelijke zones langs wegen

Langs alle wegen, met uitzondering van 30 km-wegen en woonerven, bevinden zich op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) geluidzones waarbinnen de geluidhinder vanwege een weg aan bepaalde wettelijke normen dient te voldoen. De breedte van een geluidzone voor wegen is afhankelijk van het aantal rijstroken en van de binnen- of buitenstedelijke ligging. De breedte van een geluidzone van een weg is in tabel 3.1 weergegeven.

Tabel 3.1: schema zonebreedte aan weerszijden van de weg volgens artikel 74 Wgh

aantal rijstroken	breedte van de geluidzone [m]	
	buitenstedelijk gebied	stedelijk gebied
5 of meer	600	350
3 of 4	400	350
1 of 2	250	200

De breedte van de geluidzone wordt hierbij gemeten vanaf de as van de weg en is gelegen aan de buitenste rand van de weg.

In artikel 1 van de Wgh zijn de definities opgenomen van stedelijk en buitenstedelijk gebied. Deze definities luiden:

- *stedelijk gebied*: gebied binnen de bebouwde kom, doch, voor de toepassing van de hoofdstukken VI en VII voor zover het betreft een autoweg of autosnelweg als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone langs die autoweg of autosnelweg;
- *buitenstedelijk gebied*: gebied buiten de bebouwde kom alsmede, voor de toepassing van de hoofdstukken VI en VII voor zover het betreft een autoweg of autosnelweg als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone langs die autoweg of autosnelweg;

Dosismaat L_{den}

De berekende geluidsniveaus wordt beoordeeld op basis van de Europese dosismaat L_{den} ($L_{day-evening-night}$). Deze dosismaat wordt weergegeven in dB. De berekende geluidwaarde in L_{den} vertegenwoordigt het gemiddelde geluidniveau over een etmaal.

Aftrek op basis van artikel 110q Wgh

De in de Wgh genoemde grenswaarden gelden inclusief de standaard aftrek op basis van artikel 110g van de Wgh. Dit artikel houdt in dat een aftrek mag worden gehanteerd welke anticipeert op het stiller worden van het verkeer in de toekomst door innovatieve maatregelen aan de voertuigen. Voor wegen met een representatief te achten snelheid lager dan 70 km/u geldt een aftrek van 5 dB. Voor wegen met een representatief te achten snelheid van 70 km/u of hoger geldt de volgende aftrek:

- 4 dB voor situaties dat de geluidbelasting zonder aftrek artikel 3.4 RMG 2012 57 dB bedraagt;
- 3 dB voor situaties dat de geluidbelasting zonder aftrek artikel 3.4 RMG 2012 56 dB bedraagt;
- 2 dB voor andere waarden van de geluidbelasting.

De toegestane aftrek conform artikel 3.4 uit het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012 is op alle genoemde geluidbelastingen toegepast, tenzij anders vermeld.

3.1.2. Nieuwe situaties

Voor de geluidbelasting op de gevels van woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen binnen de wettelijke geluidzone van een weg, gelden bepaalde voorkeursgrenswaarden en maximale ontheffingswaarden. In bepaalde gevallen is vaststelling van een hogere waarde mogelijk. Hogere grenswaarden kunnen alleen worden verleend, nadat is onderbouwd dat maatregelen om de geluidbelasting op de gevel van geluidgevoelige bestemmingen terug te dringen onvoldoende doeltreffend zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoeten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard. Deze hogere grenswaarde mag de maximaal toelaatbare hogere waarde niet te boven gaan. De maximale ontheffingswaarde voor wegen is op grond van artikel 83 Wgh afhankelijk van de ligging van de bestemmingen (binnen- of buitenstedelijk). Bestemmingen met een binnenstedelijke ligging, maar binnen de geluidzone van een autosnelweg, worden bij het bepalen van de geluidzone voor die autosnelweg gerekend tot buitenstedelijk gebied.

Voor het plangebied geldt dat er sprake is van een binnenstedelijke situatie. De maximale grenswaarde bedraagt $L_{den} = 63$ dB.

3.1.3. 30 km-wegen

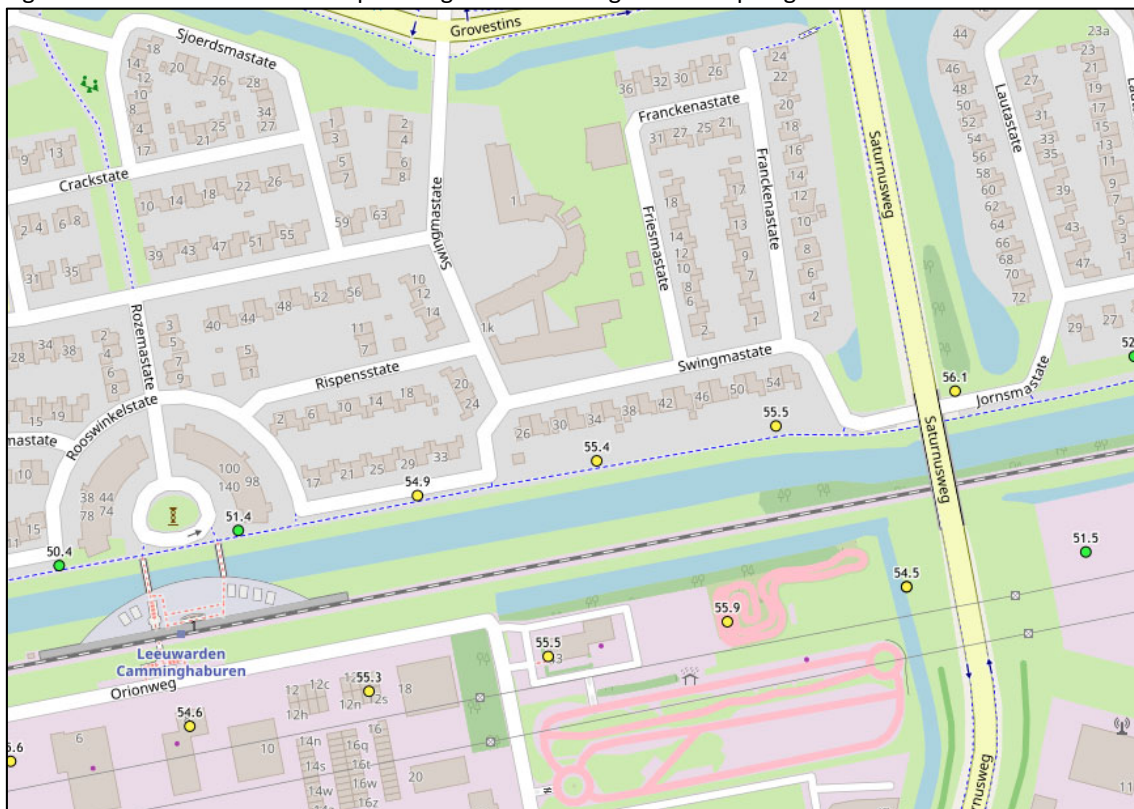
Wegen met een maximumsnelheid van 30 km/u of lager zijn op basis van de Wgh niet gezoneerd. Akoestisch onderzoek zou achterwege kunnen blijven. Echter dient op basis van jurisprudentie in het kader van een goede ruimtelijke ordening inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een aanvaardbaar akoestisch klimaat. Indien dit niet het geval is, dient te worden onderbouwd of maatregelen ter beheersing van de geluidbelasting aan de gevels noodzakelijk, mogelijk en/of doelmatig zijn. Ter onderbouwing van de aanvaardbaarheid van de geluidbelasting wordt bij gebrek aan wettelijke normen aangesloten bij de benaderingswijze die de Wgh hanteert voor gezoneerde wegen. Vanuit dat oogpunt worden de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde als referentiekader gehanteerd. De voorkeursgrenswaarde geldt hierbij als richtwaarde en de maximale ontheffingswaarde als maximaal aanvaardbare waarde.

3.2. Spoorweglawaai

In het Besluit Geluidhinder van 1 juli 2012 is het wettelijk kader van geluidhinder vanwege spoorwegen opgenomen. Op grond van artikel 1.4a is de zonebreedte van de trajecten in Nederland vastgesteld. Deze zonebreedte is afhankelijk van het vastgestelde geluidproductieplafond (hierna GPP). Deze GPP's zijn op 1 juli 2012 door een wetswijziging van de Wet milieubeheer voor hoofdspoorwegen van kracht geworden. GPP's zijn berekende waarden op referentiepunten en stellen een heldere grens over de toelaatbare hoeveelheid geluid en voorkomen een onbelemmerde groei van het geluid door toenemend verkeer. Deze referentiepunten liggen om de 100 meter op 4 meter boven lokaal maaiveld, op een vaste afstand van 50 meter aan weerszijden van het spoor. De GPP's, brongegevens en relevante besluitinformatie zijn opgenomen in het zogenaamde geluidregister. Dit register is openbaar, digitaal toegankelijk via de website van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

De GPP-waarden vanwege de spoorlijn Groningen-Leeuwarden zijn gegeven in figuur 3.1.

Figuur 3.1: GPP-waarden spoorweglawaai ter hoogte van het plangebied

Het plangebied is, op basis van de referentiepunten van het spoor ter hoogte van het plangebied, gelegen net buiten geluidzone van de spoorlijn Groningen-Leeuwarden (zonebreedte 100 m). Akoestisch onderzoek naar aanleiding van spoorweglawaai is daarom niet noodzakelijk. De voorkeursgrenswaarde bedraagt $L_{den} = 55$ dB en de maximale grenswaarde $L_{den} = 68$ dB. De GPP's bedragen voor de eerstelijnsbebouwing niet meer dan $L_{den} = 55$ dB.

3.3. Industrielawaai

Ten zuiden van het plangebied (en ten zuiden van de spoorlijn Groningen-Leeuwarden) ligt het industrieterrein de Hemrik. Dit deel van het industrieterrein is niet gezoneerd in het kader van de Wet geluidhinder. Het industrieterrein ten westen van de Anne Vondelingweg, Leeuwarden-Oost, is wel gezoneerd. Het plangebied ligt ver buiten de zonegrens en Industrielawaai (Wgh) is derhalve geen belemmering voor het plan.

3.4. Cumulatie

Bij een (mogelijke) samenloop van verschillende geluidsbronnen dient de gecumuleerde geluidsbelasting te worden bepaald, waarbij een beoordeling dient plaats te vinden of de gecumuleerde geluidsbelasting niet zal leiden tot een onaanvaardbaar niveau. De cumulatieberekening dient plaats te vinden conform de rekenmethode uit hoofdstuk 2 van bijlage I bij het RMV2012, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillen in dosis-effect relaties van de verschillende geluidsbronnen. In tabel 3.2 is een algemeen geaccepteerde kwaliteitsindicatie van een bepaalde geluidbelasting opgenomen

Tabel 3.2: kwaliteitsindicatie geluidbelasting (bron: RIVM)

geluidbelasting L_{cum} [dB]	geluidkwaliteit
<45	zeer goed
46-50	goed
51-55	redelijk
56-60	matig
61-65	slecht
>65	zeer slecht

4. Berekeningen

4.1. Rekenmethoden

Het akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai is uitgevoerd conform de Standaard Rekenmethode II uit het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 (RMG 2012). Het overdrachtsmodel is opgesteld in het softwareprogramma Geomilieu, versie 5.10 van dgmr-software. De relevante invoergegevens (brongegevens) zijn gegeven in bijlage 2.

4.2. Uitgangspunten

Grovestins en Saturnusweg

Bij de gemeente Leeuwarden is navraag gedaan naar de verkeersintensiteiten op de Grovestins en de Saturnusweg. Voor de Grovestins zijn voor het laatst tellingen uitgevoerd in 2015 en voor de Saturnusweg in 2018. Voor de Grovestins bedroeg de etmaalintensiteit in 2015 6.924 mvt/etmaal en voor de Saturnusweg 4.278 mvt/etmaal. Voor het peiljaar 2030 (10 jaar na te verwachten plandatum) bedraagt op basis van 1% autonome groei de verkeersintensiteit 8.039 mvt/etmaal op de Grovestins en 4.821 mvt/etmaal.

In voorliggend onderzoek is van deze intensiteiten uitgegaan. De voertuigverdeling per voertuigcategorie en etmaalperiode is gebaseerd op de telgegevens.

Voor beide wegen geldt maximum toegestane snelheid van 50 km/uur en een standaard asfaltverharding.

Swingmastate

De Swingmastate is een 30 km-weg. Hiervan zijn verkeersgegevens bekend. De verkeersgeneratie van het plan bedraagt ca. 550 mvt/etmaal. Samen met de bestaande woningen en doorgangsverkeer is in de berekeningen uitgegaan van 1.500 mvt/etmaal en een standaard asfaltverharding.

4.3. Rekenmodel

Ten behoeve van het onderzoek is een akoestisch rekenmodel opgesteld, waarbij rekening is gehouden met alle relevante gebouwde ruimtelijke objecten in de omgeving (voor zover aanwezig of geprojecteerd). De invoergegevens zijn gegeven in bijlage 2 (ingevoerde wegen).

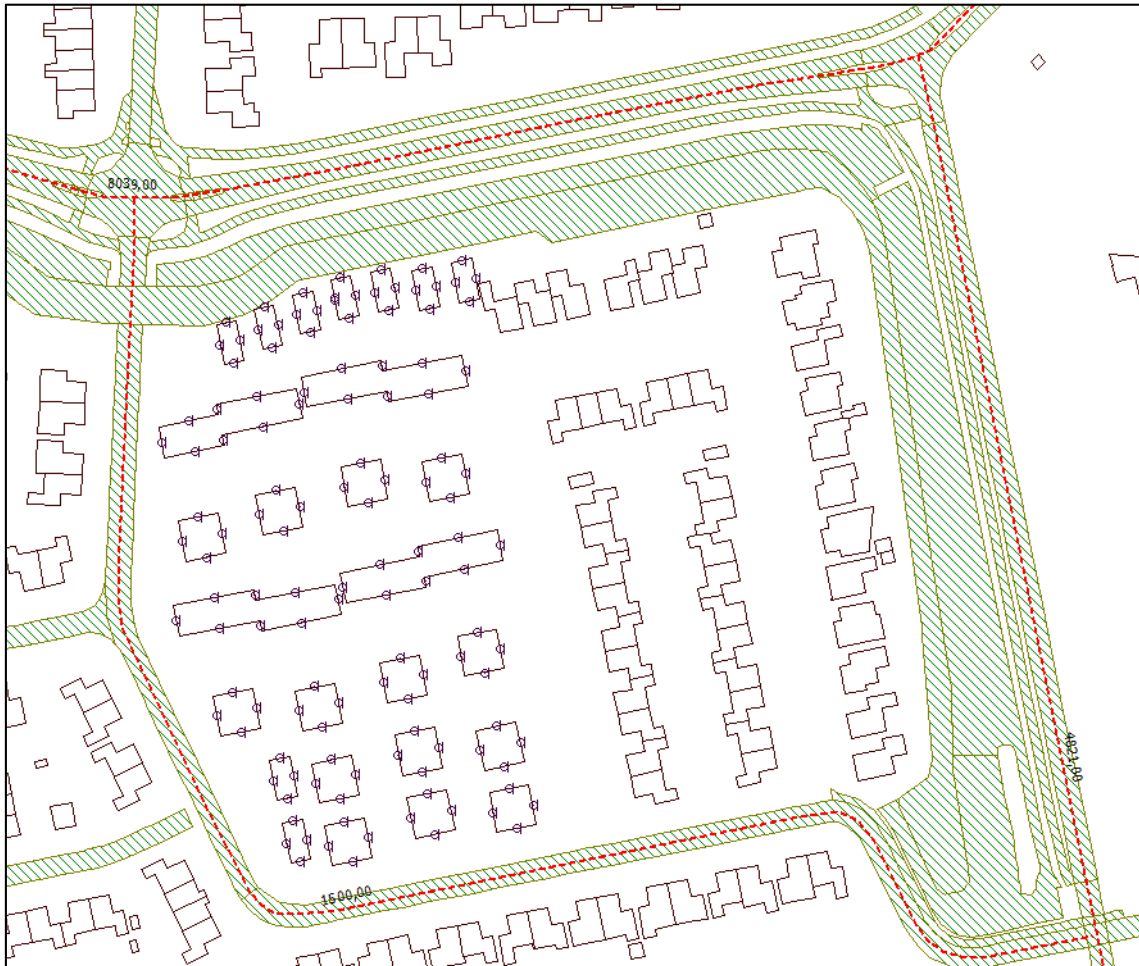
Voor het bodem-model zijn harde (wegen, water, etc.) en zachte (onverhard terrein) bodemgebieden van belang. Verharde gebieden zijn zoveel als mogelijk ingevoerd. Voor de niet gedefinieerde bodemgebieden is uitgegaan van een 50% absorberende bodem ($B_f = 0,5$).

De ingevoerde wegen zijn geschematiseerd in rijlijnen die standaard 0,75 m boven het wegdek liggen. Ter plaatse van de bouwblokgrenzen zijn toetspunten ingevoerd met een hoogte $h_o = +1,5 \text{ m}/+4,5 \text{ m}/+7,5 \text{ m}$ (overeenkomend met twee bouwlagen en een zolderverdieping).

Het maximum aantal reflecties waarmee de berekeningen zijn uitgevoerd bedraagt 1 reflectie en een sectorhoek van 2° , conform de aanbeveling van de projectgroep Vergelijkend Onderzoek Akoestische Bureaus (VOAB). In deze projectgroep VOAB zijn afspraken gemaakt om de onderlinge verschillen in rekenprogrammatuur te minimaliseren.

Een overzicht van het akoestisch rekenmodel is gegeven in figuur 4.1.

Figuur 4.1: overzicht van het akoestisch rekenmodel met de ligging van de ingevoerde wegen, objecten en harde bodemvlakken

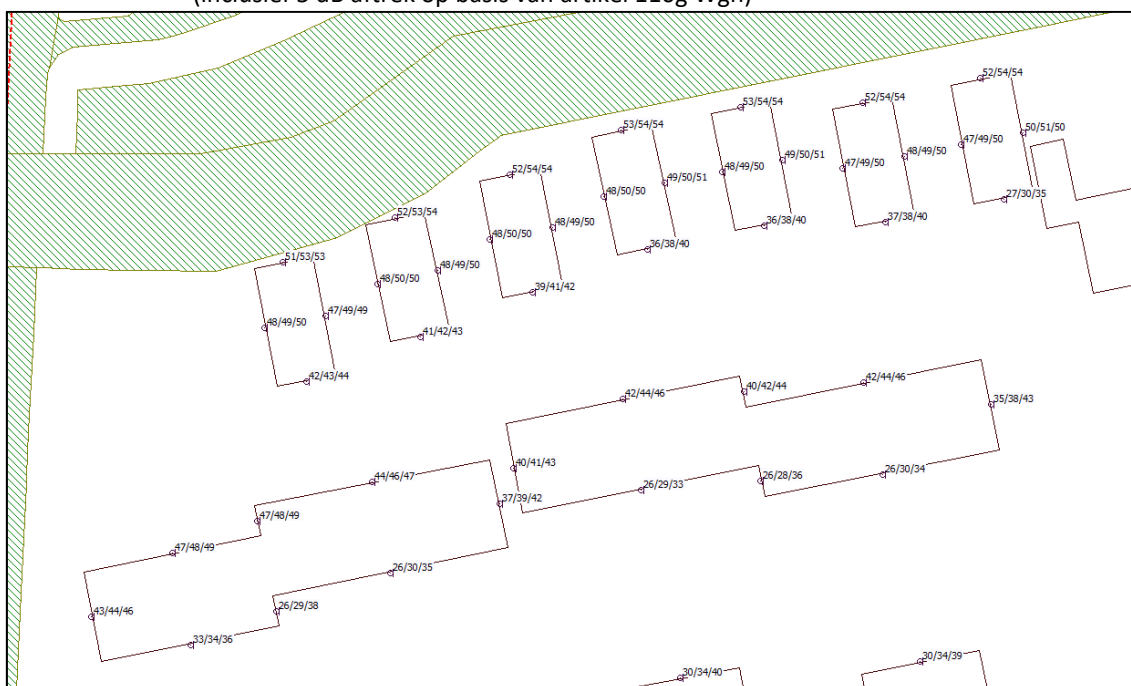

5. Berekeningsresultaten

5.1. Grovestins

In figuur 5.1 zijn de berekende geluidbelastingen vanwege de Grovestins weergegeven (L_{den} in dB). De geluidbelastingen zijn inclusief aftrek op basis van art. 110g Wgh (5 dB). In figuur 5.1 zijn alleen de woningen gegeven waar de voorkeursgrenswaarde vanwege de Grovestins wordt overschreden, globaal de eerstelijns bebouwing langs de Grovestins. De maximale ontheffingswaarde van $L_{den} = 63$ dB wordt niet overschreden.

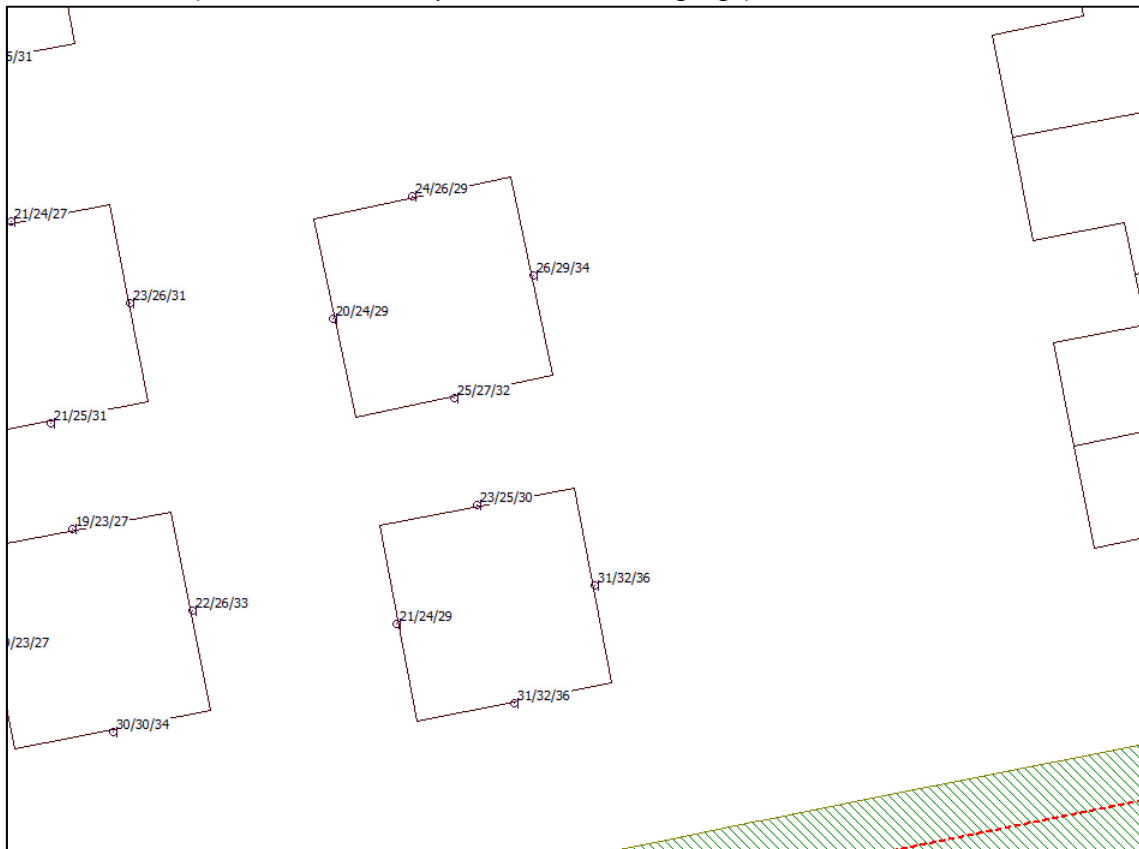
Figuur 5.1: overzicht van de berekende geluidbelasting L_{den} in dB vanwege de Grovestins (inclusief 5 dB aftrek op basis van artikel 110g Wgh)

5.2. Saturnusweg

In figuur 5.2 zijn de berekende geluidbelastingen vanwege de Saturnusweg weergegeven (L_{den} in dB). De geluidbelastingen zijn inclusief aftrek op basis van art. 110g Wgh (5 dB). In figuur 5.2 zijn alleen de woningen weergegeven met de hoogste berekende geluidbelasting. De voorkeursgrenswaarde vanwege de Saturnusweg wordt nergens overschreden.

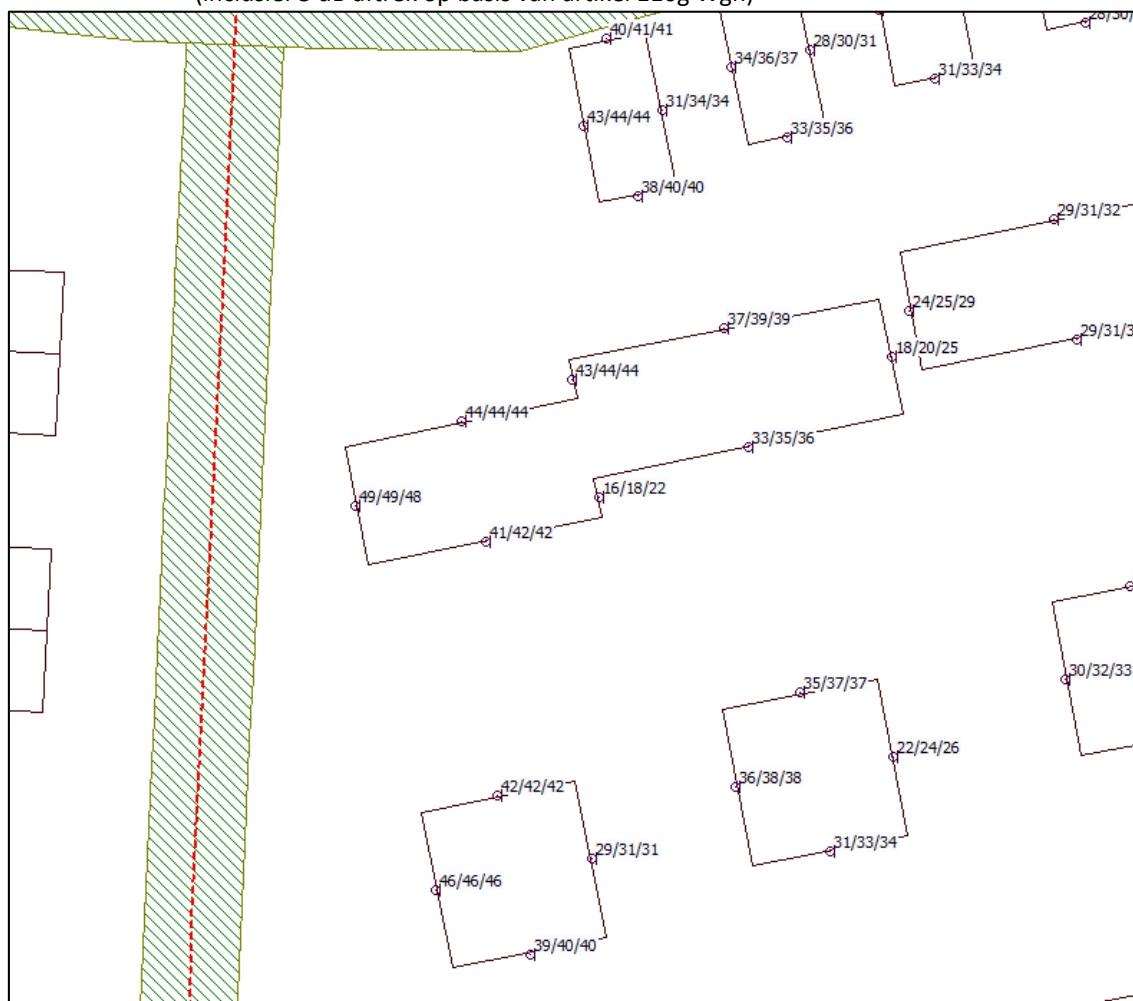
Figuur 5.2: overzicht van de berekende geluidbelasting L_{den} in dB vanwege de Saturnusweg (inclusief 5 dB aftrek op basis van artikel 110g Wgh)

5.3. Swingmastate

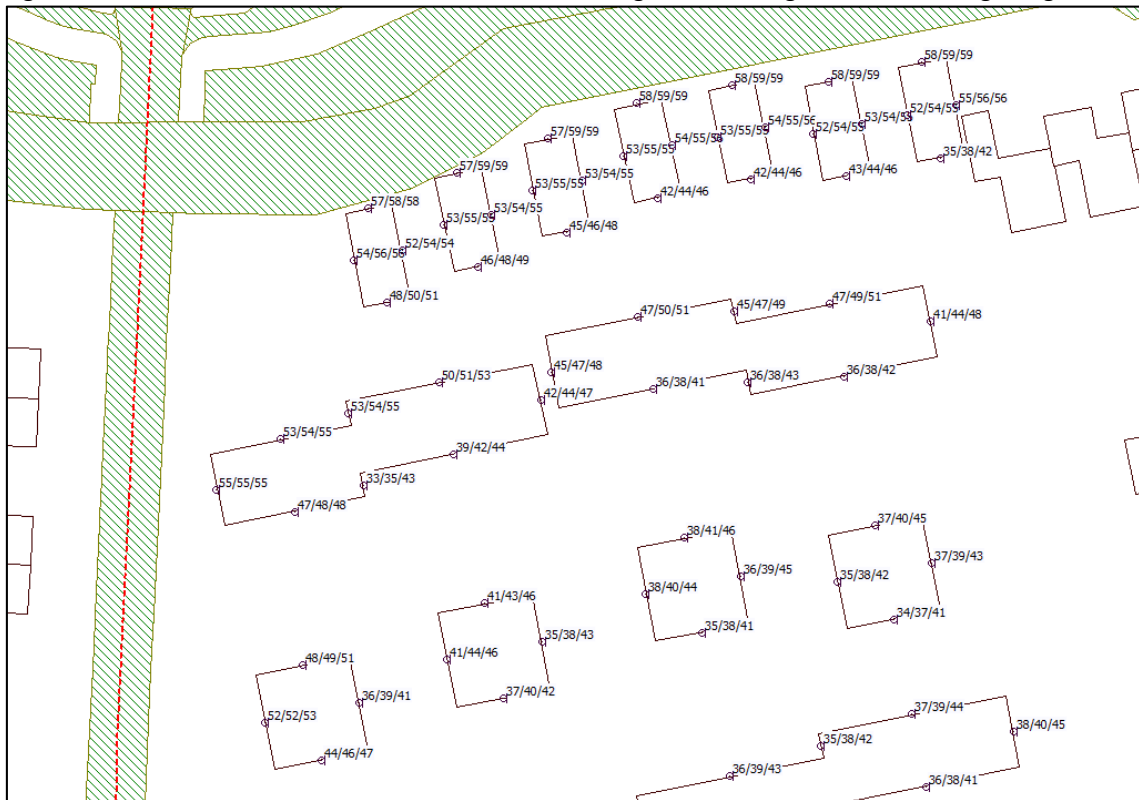
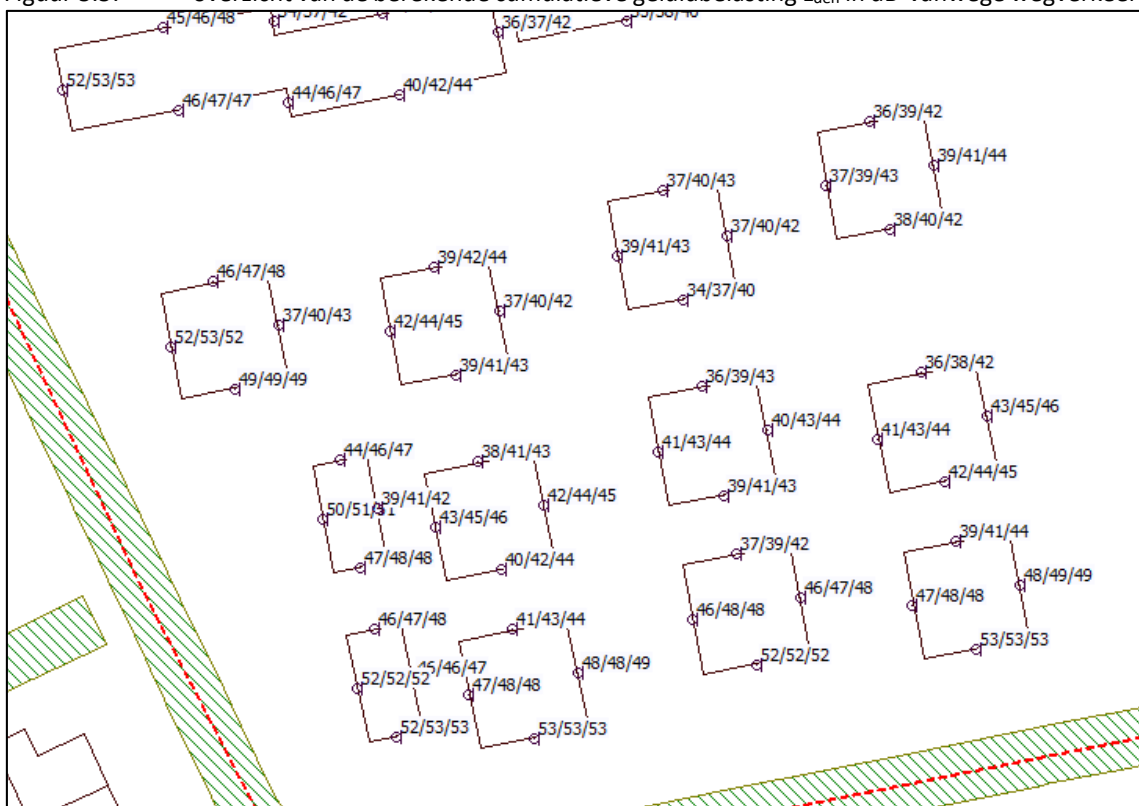
In figuur 5.3 zijn de berekende geluidbelastingen vanwege de Swingmastate weergegeven (L_{den} in dB). De geluidbelastingen zijn inclusief aftrek op basis van art. 110 g Wgh (5 dB). In figuur 5.3 zijn alleen de woningen weergegeven met de hoogst berekende geluidbelasting. De voorkeursgrenswaarde (richtwaarde) vanwege de Swingmastate wordt alleen gering overschreden bij het bouwblok dat op de kortste afstand tot de weg is gesitueerd.

Figuur 5.3: overzicht van de berekende geluidbelasting L_{den} in dB vanwege de Swingmastate (inclusief 5 dB aftrek op basis van artikel 110g Wgh)

5.4. Cumulatieve geluidniveaus (exclusief aftrek art. 110g Wgh)

In de figuren 5.4/5.5 zijn de berekende cumulatieve geluidbelastingen weergegeven (L_{den} in dB) vanwege het totale wegverkeer in de omgeving en exclusief aftrek op basis van art. 110 g Wgh.

Figuur 5.4: overzicht van de berekende cumulatieve geluidbelasting L_{den} in dB vanwege wegverkeerFiguur 5.5: overzicht van de berekende cumulatieve geluidbelasting L_{den} in dB vanwege wegverkeer

6. Conclusie

Op de locatie Swingmastate 1 staan de opstallen van de voormalige jeugdkliniek van GGZ Friesland, waar (na sloop van de bestaande opstallen) 68 grondgebonden woningen gaan worden ontwikkeld. Ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure is de geluidbelasting vanwege wegverkeer bepaald vanwege de Grovestins en de Saturnusweg (zoneringsplichtige wegen Wh).

Uit de berekeningen blijkt dat de voorkeursgrenswaarde van $L_{den} = 48$ dB alleen wordt overschreden op de eerstelijnsbebouwing langs de Grovestins. De berekende geluidbelasting bedraagt maximaal $L_{den} = 54$ dB, waarmee de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, maar de maximale ontheffingswaarde van $L_{den} = 63$ dB niet. Omdat afscherpende voorzieningen vanuit stedenbouwkundig oogpunt niet wenselijk zijn en geluidreducerend asfalt niet binnen de projectmogelijkheden ligt, dient voor de eerstelijnsbebouwing een hogere waarde procedure te worden gevolgd.

De geluidbelasting vanwege de verder weg gelegen Saturnus weg is ook onderzocht, maar vanwege de afstand en afscherming van ondergeschikt belang.

De geluidniveaus vanwege de Swingmastate zijn bepaald op basis van een uitgangspunt van 1.500 mvt/etmaal. De maximale geluidbelasting bedraagt slechts 1 dB meer dan de voorkeursgrenswaarde van de Wet geluidhinder (als richtwaarde te beschouwen bij 30 km-wegen).

De aspecten industrielawaai en spoorweglawaai zijn indicatief beoordeeld en vormen geen knelpunt.

Bij de toetsing aan het Bouwbesluit dient te worden uitgegaan van de maximaal berekende cumulatieve geluidbelasting exclusief aftrek art. 110g Wgh (figuren 5.4/5.5).

Rho

—
**ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE**

Bijlagen

Bijlage 1: begrippen

Decibel A, afgekort dB(A): een maat voor de sterkte van geluid, zoals het door de mens wordt waargenomen, ten opzichte van een referentiedruk van $20 \cdot 10^{-5}$ Pa.

Equivalent geluidsniveau $L_{Aeq,T}$ in dB(A): het energetisch gemiddelde van de fluctuerende niveaus van het ter plaatse, in de loop van een bepaalde periode optredende geluid.

Gestandaardiseerd immissieniveau L_i in dB(A): het equivalente geluidsniveau dat tijdens een bepaalde bedrijfstoestand onder meteoraamomstandigheden op een bepaalde plaats en hoogte wordt vastgesteld.

Immissierelevante bronsterkte L_{WR} in dB(A): het geluidvermogensniveau van een denkbeeldige bron, gelegen in het centrum van de werkelijke geluidsbron, die in de richting van het immissiepunt dezelfde geluiddrukken veroorzaakt als de werkelijke geluidsbron.

Langtijdgemiddeld deelgeluidsniveau $L_{Aeq,LT}$ in dB(A): equivalent A-gewogen geluidsniveau over een specifieke beoordelingsperiode ten gevolge van een specifieke bedrijfstoestand op een immissiepunt, bij een meteoraangemiddelde geluidsoverdracht, zo nodig gecorrigeerd voor de gereflectie.

Langtijdgemiddeld deelbeoordelingsniveau $L_{Ari,LT}$ in dB(A): equivalent A-gewogen geluidsniveau over een specifieke beoordelingsperiode ten gevolge van een specifieke bedrijfstoestand op een beoordelingspunt, zo nodig gecorrigeerd voor de aanwezigheid van impulsachtig geluid, zuivere tooncomponent of muziekgeluid.

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ in dB(A): energetische sommatie van de langtijdgemiddelde deelbeoordelingsniveaus.

Etmaalwaarde van het equivalente geluidsniveau vanwege het industrieterrein L_{etmaal} in dB(A): de hoogste van de volgende drie waarden:

- $L_{Ar,LT}$ over de dagperiode;
- $L_{Ar,LT}$ over de avondperiode + 5;
- $L_{Ar,LT}$ over de nachtperiode + 10.

Europese dosismaat L_{den} in dB(A): gewogen gemiddelde van het geluidsniveau in de dagperiode, avondperiode en nachtperiode.

Dagperiode: de beoordelingsperiode van 07.00 tot 19.00 uur.

Avondperiode: de beoordelingsperiode van 19.00 tot 23.00 uur.

Nachtperiode: de beoordelingsperiode van 23.00 tot 07.00 uur.

Maximaal geluidsniveau (piekgeluidsniveau) L_{Amax} in dB(A): het maximaal te meten A-gewogen geluidsniveau, meterstand "fast" gecorrigeerd met de meteorocorrectieterm C_m .

Immissiepunt: de plaats waarop het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau wordt bepaald.

Representatieve bedrijfssituatie: toestand waarbij de voor de geluidproductie relevante omstandigheden kenmerkend zijn voor een bedrijfsvoering bij volledige capaciteit in de te beschouwen etmaalperiode.

Bedrijfstoestand: toestand van een inrichting, die relevant is voor te verrichten metingen.

Meteoraam: de meteorologische omstandigheden waaronder een goede en stabiele geluidsoverdracht plaatsvindt.

Stoorgeluid: het op een bepaalde plaats optredende geluid, veroorzaakt door andere geluidsbronnen dan die waarvan het geluidsniveau wordt bepaald.

Zone: een rond een industrieterrein gelegen gebied, waarbuiten een bepaalde geluidsbelasting vanwege dit terrein niet wordt overschreden.

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	H-1	H-n	M-1	M-n	Hbron	Wegdek
1	Grovestins	185238,96	580018,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,75	Referentiewegdek
2	Saturnusweg	185780,11	579964,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,75	Referentiewegdek
3	Swingmastate	185560,22	579924,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,75	Referentiewegdek

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Naam	V (MR (D))	V (LV (D))	V (MV (D))	V (ZV (D))	Totaal aantal	%Int (D)	%Int (A)	%Int (N)	%Int (P4)	%MR (D)	%MR (A)
1	--	50	50	50	8039,00	6,90	3,08	0,61	--	--	--
2	--	50	50	50	4821,00	7,18	2,46	0,50	--	--	--
3	30	30	30	30	1500,00	7,18	2,46	0,50	--	--	--

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Naam	%MR (N)	%MR (P4)	%LV (D)	%LV (A)	%LV (N)	%LV (P4)	%MV (D)	%MV (A)	%MV (N)	%MV (P4)	%ZV (D)	%ZV (A)	%ZV (N)
1	--	--	97,50	97,50	97,50	--	1,90	1,90	1,90	--	0,60	0,60	0,60
2	--	--	94,00	94,00	94,00	--	3,70	3,70	3,70	--	2,30	2,30	2,30
3	--	--	94,00	94,00	94,00	--	3,70	3,70	3,70	--	2,30	2,30	2,30

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Naam	%ZV (P4)	MR (D)	MR (A)	MR (N)	MR (P4)	LV (D)	LV (A)	LV (N)	LV (P4)	MV (D)	MV (A)	MV (N)
1	--	--	--	--	--	540,82	241,41	47,81	--	10,54	4,70	0,93
2	--	--	--	--	--	325,38	111,48	22,66	--	12,81	4,39	0,89
3	--	--	--	--	--	101,24	34,69	7,05	--	3,98	1,37	0,28

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Naam	MV (P4)	ZV (D)	ZV (A)	ZV (N)	ZV (P4)	Wegdek
1	--	3,33	1,49	0,29	--	W0
2	--	7,96	2,73	0,55	--	W0
3	--	2,48	0,85	0,17	--	W0

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Bijlage 2 Verkennend bodemonderzoek

**Verkennd bodemonderzoek ter plaatse
van de Swingmastate 1 in Leeuwarden**
(bestemmingswijziging en nieuwbouw)

Rapportnummer: 201801/JvdM
Status: Definitief, versie 2
Datum: 4 december 2020

Opdrachtgever: Rho Adviseurs B.V.
Druifstreek 72C
8911 LH LEEUWARDEN

Realisatie: WMR Rinsumageest bv
Van Aylvawei 40
9105 KT RINSUMAGEAST
T 0511 - 425050
F 0511 - 424184
I www.wmr.nl
E milieu@wmr.nl

☐ Grond- Weg- en Waterbouw
☐ Milieutechniek
☐ Slooptechniek

COLOFON

Project: Verkennd bodemonderzoek Swingmastate 1, Leeuwarden
Opdrachtgever: Rho Adviseurs B.V.
Rapportnummer: 201801/JvdM
Auteur: J.J. van der Mei
Projectleider: D.T. van der Mei
Handtekening:

Datum: 4 december 2020

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

De activiteiten van WMR Rinsumageest bv zijn gewaarborgd middels de volgende certificaten:

NEN-EN-ISO 9001	Kwaliteitsmanagementsystemen
VCA**:	Veiligheids Checklijst Aannemers
SC-530:	SCA Procescertificaat Asbestverwijdering
SVMS-007:	Procescertificaat Slopen
BRL SIKB 1000:	Procescertificaat Monsterneming voor partijkeuringen
BRL SIKB 2000:	Procescertificaat Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek
BRL SIKB 6000:	Procescertificaat Milieukundige begeleiding van bodemsaneringen
BRL SIKB 7000:	Procescertificaat Uitvoering Bodemsaneringen

en lidmaatschap van:

Vereniging Van Milieu Adviesbureaus
Bouwend Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	1
1.1	Algemeen.....	1
1.2	Aanleiding en doelstelling van het onderzoek.....	1
1.3	Kwaliteitswaarborg.....	1
1.4	Opbouw van het rapport.....	1
2	VOORONDERZOEK.....	2
2.1	Algemeen.....	2
2.2	Algemene locatiegegevens.....	2
2.3	Geraadpleegde bronnen.....	2
2.4	Actuele situatie en historische situatie	2
2.5	Bodemopbouw en geohydrologie onderzoekslocatie.....	3
2.6	Voorgaande bodemonderzoeken.....	3
2.7	Bodemkwaliteitskaart.....	3
2.8	Conclusie vooronderzoek	3
2.9	Opstelling onderzoekshypothese	3
3	VELD- EN LABORATORIUMWERKZAAMHEDEN.....	4
3.1	Veldwerkzaamheden	4
3.2	Laboratoriumonderzoek	5
4	TOETSINGSKADER	6
5	ANALYSERESULTATEN EN TOETSING.....	7
5.1	Grond.....	7
5.2	Grondwater	7
6	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	8
6.1	Samenvatting.....	8
6.2	Evaluatie	8
6.3	Conclusie	9
6.4	Aanbevelingen	9

Bijlagen:	1. Kadastrale kaart
	2. Situatietekening
	3. Boorprofielen
	4. Analysecertificaten
	5. Toetsingsresultaten

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

In opdracht van Rho Adviseurs B.V. is door WMR Rinsumageest bv een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van de Swingmastate 1 in Leeuwarden.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de NEN 5725 (Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek) en NEN 5740 (Bodem - Onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond).

1.2 Aanleiding en doelstelling van het onderzoek

Aanleiding van het verkennend onderzoek is de voorgenomen bestemmingswijziging van het terrein en vervolgens nieuwbouw van woningen. Het doel van het onderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische bodemkwaliteit. Op basis van de onderzoeksresultaten kan bepaald worden of de milieuhygiënische bodemkwaliteit voldoende geschikt is voor de voorgenomen bestemmingswijziging en nieuwbouw.

1.3 Kwaliteitswaarborg

Het veldwerk is uitgevoerd conform de SIKB-protocollen 2001 en 2002. WMR Rinsumageest bv is voor uitvoering van de veldwerkzaamheden bij (water)bodemonderzoek gecertificeerd door het KIWA volgens de BRL SIKB 2000 (certificaatnummer K9198).

Het procescertificaat van WMR Rinsumageest bv en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten inzake de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium of de opdrachtgever.

WMR Rinsumageest bv is op geen enkele wijze gelieerd of gekoppeld aan de opdrachtgever. Ook bestaan er geen eigendomsverhoudingen met betrekking tot het te onderzoeken terrein. Hiermee wordt voldaan aan de onafhankelijkheidseisen uit de BRL 2000. Daarnaast is in het belang van een gewaarborgde functiescheiding tussen opdrachtgever en opdrachtnemer geen sprake van een directe relatie (opdracht uit eigen organisatie).

De analyses zijn uitgevoerd conform AS3000 in het erkende laboratorium van Eurofins Analytico.

1.4 Opbouw van het rapport

In het voorliggende rapport komen de volgende aspecten aan de orde:

- De resultaten van het vooronderzoek (hoofdstuk 2);
- De uitgevoerde veld- en laboratoriumwerkzaamheden (hoofdstuk 3);
- Het toetsingskader (hoofdstuk 4);
- De analyseresultaten en de toetsing (hoofdstuk 5);
- Een samenvatting van het onderzoek, conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 6).

De bijbehorende tekeningen, boorprofielen en analysecertificaten zijn als bijlage opgenomen.

2 VOORONDERZOEK

2.1 Algemeen

Het vooronderzoek is uitgevoerd op basis van de NEN 5725. Het vooronderzoek heeft zich gericht op de onderzoekslocatie en de aangrenzende percelen.

2.2 Algemene locatiegegevens

In bijlage 1 is een kadastrale kaart opgenomen, waarop de onderzoekslocatie en de directe omgeving zijn weergegeven. In onderstaande tabel zijn de locatiegegevens samengevat.

Tabel 2.1: Overzicht locatiegegevens

Adres locatie	Swingmastate 1, Leeuwarden
Kadastrale gegevens	Gemeente Leeuwarden, sectie K, nummer 3239
Oppervlakte onderzoekslocatie	Circa 1,68 ha
Huidig gebruik	Maatschappelijk

2.3 Geraadpleegde bronnen

Voor het vooronderzoek zijn onder andere de volgende bronnen geraadpleegd:

- Opdrachtgever
- Locatie-inspectie (gecombineerd met veldwerk)
- Bodeminformatiesysteem gemeente Leeuwarden (Nazca)
- Dinoloket
- Het Kadaster (www.kadaster.nl)

2.4 Actuele situatie en historische situatie

De onderzoekslocatie aan de Swingmastate 1 in Leeuwarden bevindt zich in de woonkern Camminghaburen, een wijk die zich in het oostelijk deel van de stad Leeuwarden bevindt. Op de locatie zijn een gezondheidscentrum en enkele bijgebouwen gesitueerd. De bebouwing op het perceel dateert van 1995 (bron: BAG-viewer). Uit topografisch kaartmateriaal (bron: topotijdreis.nl) blijkt dat het perceel daarvoor niet eerder bebouwd is geweest en een agrarische bestemming had (landbouwgrond).

In verband met de herontwikkeling is het gebied in de jaren tachtig van de vorige eeuw opgespoten met circa 1,0-1,5 m zand. Begin jaren tachtig van de vorige eeuw zijn ter plaatse van de onderzoekslocatie verschillende slootdempingen uitgevoerd. Aangenomen wordt dat de dempingen zijn uitgevoerd met gebiedseigen grond en/of spuitzand.

Toekomstige situatie

Het ligt in de bedoeling om de bestaande bebouwing te slopen en vervolgens woningen op het perceel te realiseren. De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 1,68 ha.

Omgeving

De omliggende percelen bestaan voornamelijk uit woningen met tuin en openbare infrastructuur. Van de directe omgeving zijn geen gegevens bekend omtrent milieuverdachte activiteiten en calamiteiten.

In bijlage 2 is een situatietekening van de onderzoekslocatie opgenomen.

2.5 Bodemopbouw en geohydrologie onderzoekslocatie

De regionale bodemopbouw in de omgeving van de onderzoekslocatie is afgeleid uit ondergrondgegevens van het Dinoloket (boring B06C0764). De resultaten zijn in tabel 2.2 weergegeven.

Tabel 2.2: Bodemopbouw omgeving onderzoekslocatie

Diepte (m -mv)	Lithologie (textuur)	Lithostratigrafie
0,0 - 1,2	Klei	Holocene afzettingen
1,2 - 1,3	Veen	Holocene afzettingen
1,3 - 2,1	Klei	Holocene afzettingen
2,1 - 3,8	Veen	Holocene afzettingen
3,8 - 4,0	Zand, matig humeus	Formatie van Bortel

Uit het grondwaterbeschermingsplan van de provincie Fryslân blijkt dat de locatie niet in een grondwaterbeschermingsgebied ligt. De grondwaterstroming van het freatisch grondwater is niet bekend. De grondwaterstroming wordt in de regel met name bepaald door lokale watergangen en voorkeursstromingen (als gevolg van o.a. vijvers en sloten).

2.6 Voorgaande bodemonderzoeken

Uit het bodeminformatiesysteem van de gemeente Leeuwarden blijkt dat in 1990, vanwege de herontwikkeling van het gebied, een indicatief bodemonderzoek is uitgevoerd. Hierbij zijn in de bovengrond en het grondwater licht verhoogde gehalten gemeten. Geen van de aangetroffen gehalten in grond en grondwater geven aanleiding tot een nader onderzoek. In 1993 is een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd. Aanleiding voor het onderzoek zijn de licht verhoogde gehalten in de bovengrond van enkele zware metalen en PAK-10. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat voornamelijk licht verhoogde gehalten en concentraties zijn gemeten. Eén boring (nr. B011) uit 1990, gesitueerd binnen onderhavige onderzoekslocatie, wordt weergegeven als sterk verontreinigd. Nadere informatie hieromtrent ontbreekt echter.

2.7 Bodemkwaliteitskaart

Uit de ontgravingskaart (bron: zichtopgrond.nl) blijkt dat zowel de boven- als ondergrond vermoedelijk voldoen aan klasse Achtergrondwaarde (altijd toepasbaar).

2.8 Conclusie vooronderzoek

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek zijn er geen aanwijzingen voor een vermoeden van bodemverontreiniging. De locatie wordt daarom als onverdacht voor bodemverontreiniging beschouwd.

2.9 Opstelling onderzoekshypothese

Conform de NEN 5740 is voor de onderzoekslocatie een onderzoekshypothese met een onderzoeksstrategie opgesteld welke in tabel 2.3 worden weergegeven.

Tabel 2.3: Onderzoekslocatie met onderzoeksstrategie

(Deel-)locatie	Oppervlakte (in ha)	Verdacht/onverdacht	Aard verwachte stoffen	Onderzoeksstrategie
Onderzoekslocatie	1,68 ha	Onverdacht	-	ONV-NL

ONV-NL Onverdachte niet-lijnvormige locatie

Het doel van het verkennend bodemonderzoek in deze situatie is aan te tonen dat op de locatie redelijkerwijs gesproken geen verontreinigende stoffen aanwezig zijn in de grond of het freatisch grondwater in gehalten boven respectievelijk de achtergrondwaarden en de streefwaarden.

Opgemerkt wordt dat de gehanteerde onderzoeksstrategie (NEN 5740) niet geschikt is om de eventuele aanwezigheid van asbest in de bodem aan te tonen. Onderzoek naar asbest dient plaats te vinden conform de NEN 5707. Vooralsnog is er geen aanleiding voor het uitvoeren van een onderzoek naar asbest in de bodem conform NEN 5707. Bij de uitvoering van het veldwerk dient aandacht te worden besteed aan het eventueel zintuiglijk voorkomen van asbest op en in de bodem.

3 VELD- EN LABORATORIUMWERKZAAMHEDEN

3.1 Veldwerkzaamheden

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door de erkende monsternemer J. Billekens volgens de SIKB-protocollen 2001 en 2002. De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 4 november 2020. De boringen zijn uitgevoerd met een edelmanboor. De grond van de boringen is per bodemlaag bemonsterd met een maximaal bemonsteringstraject van 0,5 meter. De peilbuis is, na voldoende doorpompen, bemonsterd op 11 november 2020 met behulp van een slangenpomp.

In tabel 3.1 is een overzicht weergegeven van de uitgevoerde veldwerkzaamheden.

Tabel 3.1: Uitgevoerde veldwerkzaamheden

(Deel-)locatie (oppervlakte)	Veldwerkzaamheden		
	Uitvoering	Aantal	Codering boring
Onderzoekslocatie (1,68 ha)	boring met peilbuis	3	nrs. 1 t/m 3
	boring tot 2,0 m -mv	6	nrs. 4 t/m 9
	boring tot 0,5 m -mv	17	nrs. 10 t/m 26

De situering van de onderzoekslocatie en de boringen is weergegeven op de situatietekening in bijlage 2.

Zintuiglijke waarnemingen

Het maaiveld en de opgeboorde grond van iedere boring is zintuiglijk beoordeeld op het voorkomen van bodemvreemde en asbestverdachte materialen. Hierbij zijn in twee boringen puinresten (rode baksteen en/of betonpuin) aangetroffen.

De bodemkundige beoordeling van de boringen is weergegeven op de boorprofielen in bijlage 3.

Veldmetingen grondwater

In tabel 3.2 zijn de resultaten van de veldmetingen van het grondwater weergegeven.

Tabel 3.2: Resultaten veldmetingen grondwater

Peilbuis	Filterstelling (cm -mv)	Grondwaterstand (cm -mv)	pH (-)	Ec (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
1	150 - 250	90	7,23	173	6,86
2	150 - 250	80	7,34	83	5,57
3	150 - 250	85	6,94	142	6,24

De gemeten waarden voor de zuurgraad en geleiding zijn normaal voor de omgeving waarin de onderzoekslocatie zich bevindt. De troebelheid van het grondwatermonster voldoet niet aan de verwachte natuurlijke waarde (0-10 NTU). Het meten van een verhoogde troebelheid is overigens niet bezwaarlijk maar kan gebruikt worden bij de interpretatie van de analyseresultaten.

3.2 Laboratoriumonderzoek

De chemische analyses van de grond en het grondwater zijn uitgevoerd in het geaccrediteerde laboratorium van Eurofins Analytico. De samenstelling van de te analyseren monsters heeft plaatsgevonden op basis van de resultaten van het veldonderzoek. De monsters zijn dusdanig geselecteerd dat, na uitvoering van de analyses, een zo representatief mogelijk beeld verkregen wordt van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem.

In tabel 3.3 op de volgende pagina is de samenstelling van de (meng)monsters en de analysepakketten weergegeven.

Tabel 3.3: Samenstelling (meng)monsters en analyses

Codering (meng)monster	Deelmonster: boring met monstertraject (cm -mv)	Analysepakket
MMbg1	3, 8, 9, 23 t/m 26 (0-50)	NEN 5740 basispakket grond*
MMbg2	2, 15, 16, 18, 20 t/m 22 (5-55)	NEN 5740 basispakket grond
MMbg3	4, 6, 10, 11, 12, 14 (0-50)	NEN 5740 basispakket grond
MMbg4	1, 5, 7, 13 (0-50)	NEN 5740 basispakket grond
MMog1	3 (100-170), 8 en 9 (50-150)	NEN 5740 basispakket grond
MMog2	1 en 5 (50-200)	NEN 5740 basispakket grond
MMog3	2 (105-200), 7 (100-200), 4 en 6 (50-150)	NEN 5740 basispakket grond
Peilbuis 1	Peilbuis 1 (filter: 150-250)	NEN 5740 basispakket grondwater**
Peilbuis 2	Peilbuis 2 (filter: 150-250)	NEN 5740 basispakket grondwater
Peilbuis 3	Peilbuis 3 (filter: 150-250)	NEN 5740 basispakket grondwater

* droge stof, zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni en Zn), minerale olie, PAK-10, PCB, organisch stofgehalte en lutum

** zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni en Zn), minerale olie, aromatische en chloorhoudende verbindingen, zuurgraad en geleiding

4 TOETSINGSKADER

De gemeten gehalten aan verontreinigende stoffen in de grond worden beoordeeld op basis van "AW 2000" (TNO-rapport 2006-U-R0044/A; maart 2006) en de "Circulaire Bodemsanering 2013" (Staatscourant, nummer 16675, 27 juni 2013). In deze regelgeving zijn normen aangegeven voor het vaststellen van bodemvervuiling aan de hand van achtergrond-, tussen- en interventiewaarden. Voor het grondwater wordt in plaats van de achtergrondwaarde, de streefwaarde gebruikt als toetsingscriterium.

Barium

De norm voor barium in grond is tijdelijk ingetrokken. Gebleken is dat de interventiewaarde voor barium lager was dan het gehalte dat van nature in de bodem voorkomt. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 920 mg/kg d.s.

Het beoordelingsniveau van de achtergrond-, tussen- en interventiewaarden, waaraan verontreinigende stoffen worden getoetst, is in onderstaande tabel weergegeven:

Tabel 4.1: Interpretatie van de achtergrond-, tussen- en interventiewaarden (Wbb)

Beoordelingsniveau verontreinigende stof	Waardering	Toelichting
≤ Achtergrond-/streefwaarde (of detectiegrens)	niet verontreinigd	De achtergrond-/streefwaarde geeft het uiteindelijk te bereiken kwaliteitsniveau van de bodem aan waarbij de functionele eigenschappen die de bodem voor mens, dier en plant heeft volledig hersteld zijn.
> Achtergrond-/streefwaarde ≤ Tussenwaarde	licht verhoogd	
> Tussenwaarde ≤ Interventiewaarde	matig verhoogd	Naast de streef-/achtergrond- en interventiewaarden worden de gemeten waarden getoetst aan het criterium $(A/S+I)/2$, de zogenaamde tussenwaarde . Bij overschrijding van de tussenwaarde bestaat er een vermoeden van een ernstige bodemverontreiniging en wordt nader onderzoek noodzakelijk geacht.
> Interventiewaarde	sterk verhoogd	De interventiewaarde geeft het niveau aan waarbij verontreinigingen in de bodem zodanig zijn dat er een ernstige of dreigende vermindering optreedt van de functionele eigenschappen van de bodem voor mens, dier en plant. Bij gehalten boven de interventiewaarde en een bepaalde hoeveelheid verontreinigde grond/sediment ($\geq 25 \text{ m}^3$) of grondwater ($\geq 100 \text{ m}^3$), is er sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Bodemtypecorrectie

Bij de beoordeling van de kwaliteit van de bodem worden de gemeten gehalten middels een bodemtypecorrectie omgerekend naar standaardbodem. De wijze van omrekening is beschreven in bijlage G, onderdeel III van de Regeling Bodemkwaliteit.

Besluit Bodemkwaliteit

De regels voor de afvoer van grond zijn opgenomen in het Besluit Bodemkwaliteit. De analyseresultaten zijn indicatief getoetst aan de achtergrondwaarden en maximale waarden voor grond en baggerspecie zoals deze zijn opgenomen in de "Regeling bodemkwaliteit" (bijlage B, tabel 1). Opgemerkt dient te worden dat de veldwerkzaamheden en chemische analyses niet conform de AP-04 richtlijnen zijn uitgevoerd. Aan de resultaten van dit onderzoeksrapport kunnen daarom niet dezelfde rechten worden ontleend als aan een partijkeuring die conform Besluit Bodemkwaliteit is uitgevoerd.

5 ANALYSERESULTATEN EN TOETSING

5.1 Grond

De analyseresultaten en interpretatie van de grond is weergegeven in tabel 5.1.

Tabel 5.1: Interpretatie analyseresultaten grond

Monster	Boringnrs. met monstertraject (cm -mv)	Mate van verontreiniging Wbb			Bodemkwaliteitsklasse Bbk*
		> AW	> T	> I	
MMbg1	3, 8, 9, 23 t/m 26 (0-50)	-	-	-	Altijd toepasbaar
MMbg2	2, 15, 16, 18, 20 t/m 22 (5-55)	-	-	-	Altijd toepasbaar
MMbg3	4, 6, 10, 11, 12, 14 (0-50)	-	-	-	Altijd toepasbaar
MMbg4	1, 5, 7, 13 (0-50)	-	-	-	Altijd toepasbaar
MMog1	3 (100-170), 8 en 9 (50-150)	-	-	-	Altijd toepasbaar
MMog2	1 en 5 (50-200)	-	-	-	Altijd toepasbaar
MMog3	2 (105-200), 7 (100-200), 4 en 6 (50-150)	-	-	-	Altijd toepasbaar

- : geen overschrijding van de achtergrondwaarde
- > AW : overschrijding van de achtergrondwaarde
- > T : overschrijding van de tussenwaarde
- > I : overschrijding van de interventiewaarde
- * : indicatieve toetsing bij toepassing op landbodem

De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4. De toetsingsresultaten zijn opgenomen in bijlage 5.

5.2 Grondwater

De analyseresultaten en interpretatie van het grondwater is weergegeven in tabel 5.2.

Tabel 5.2: Interpretatie analyseresultaten grondwater

Peilbuis	Filtertraject (cm -mv)	Mate van verontreiniging Wbb		
		> S	> T	> I
1	150 - 250	Barium en nikkel	-	-
2	150 - 250	Barium	-	-
3	150 - 250	Barium	-	-

- : geen overschrijding
- > S : overschrijding van de streefwaarde
- > T : overschrijding van de tussenwaarde
- > I : overschrijding van de interventiewaarde

De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4. De toetsingsresultaten zijn opgenomen in bijlage 5.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

6.1 Samenvatting

In opdracht van Rho Adviseurs B.V. is door WMR Rinsumageest bv een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van de Swingmastate 1 in Leeuwarden.

Aanleiding van het verkennend bodemonderzoek is de bestemmingswijziging van het terrein en vervolgens nieuwbouw van woningen. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van de NEN 5740 en NEN 5725 volgens de onderzoeksstrategie voor een onverdachte niet-lijnvormige locatie (ONV-NL).

Ter plaatse van de onderzoekslocatie (oppervlakte circa 1,68 ha) zijn drie boringen (nrs. 1 t/m 3) tot 2,5 m -mv, zes boringen (nrs. 4 t/m 9) tot 2,0 m -mv, en zeventien boringen (nrs. 10 t/m 26) tot 0,5 m -mv verricht. De boringnummers 1 t/m 3 zijn afgewerkt met een peilbuis.

Het maaiveld en de opgeboorde grond van iedere boring is zintuiglijk beoordeeld op het voorkomen van bodemvreemde en/of asbestverdachte materialen. Hierbij zijn in de bovengrond van boringnummers 3 en 8 (0-50) puinresten (rode baksteen en/of betonpuin) aangetroffen.

Van de bovengrond zijn vier mengmonsters samengesteld en van de ondergrond zijn drie mengmonsters samengesteld. Van het grondwater zijn separaat monsters genomen. De monsters zijn geanalyseerd op de parameters uit het basispakket van de NEN 5740.

De analyseresultaten van het verkennend bodemonderzoek zijn als volgt:

- in de mengmonsters van de bovengrond (MMbg1 t/m MMbg4) zijn geen verhoogde gehalten gemeten;
- in de mengmonsters van de ondergrond (MMog1 t/m MMog3) zijn eveneens geen verhoogde gehalten gemeten;
- in het grondwater (peilbuis 1) zijn voor barium en nikkel licht verhoogde concentraties gemeten;
- in het grondwater (peilbuis 2) is voor barium een licht verhoogde concentratie gemeten;
- in het grondwater (peilbuis 3) is eveneens voor barium een licht verhoogde concentratie gemeten.

6.2 Evaluatie

Hieronder volgt een beknopte bespreking van de geconstateerde (zintuiglijke) verontreinigingen.

Zintuiglijke waarnemingen

Er zijn puinresten in de bovengrond van boring 3 (baksteen zwak) en boring 8 (baksteen zwak en matig betonpuin) aangetroffen. De aanwezigheid van puin in boring 2 kan een aanwijzing zijn dat de bodem asbesthoudend materiaal bevat. Zintuiglijk is geen asbestverdacht materiaal waargenomen. Het aangetroffen puin in de grond is gedefinieerd als rode baksteen en kan daarom als niet asbestverdacht worden beschouwd. Een verkennend onderzoek naar asbest (conform NEN 5707) is niet noodzakelijk. De aanwezigheid van betonpuin in boring 8 kan een aanwijzing zijn dat de bodem asbesthoudend materiaal bevat. Visueel is in de opgeboorde grond geen asbestverdacht materiaal aangetoond. Omdat het betonpuin een onbekende herkomst heeft, wordt het puin daarom in beginsel als asbestverdacht beschouwd.

Ter plaatse van de dempingen zijn enkele boringen uitgevoerd. Hierbij zijn geen bijzonderheden waargenomen. Aangenomen mag worden dat de dempingen zijn uitgevoerd met gebiedseigen grond of spuitzand.

Verhoogde concentraties in het grondwater

Van zware metalen is het bekend dat deze in (sterk) verhoogde concentraties in het grondwater voor kunnen komen zonder dat voor deze metalen verhoogde gehalten in de grond worden gemeten of er een andere directe verontreinigingsbron aanwezig is (verspreiding vanuit de omgeving). De gemeten concentraties aan barium en nikkel hebben vermoedelijk dan ook een natuurlijke oorzaak. Een duidelijke oorzaak voor de licht verhoogde concentraties aan barium en nikkel is niet aan te geven. De gemeten concentraties zijn daarnaast dusdanig (alleen overschrijding van de streefwaarde) dat een aanvullend onderzoek naar deze parameters niet noodzakelijk is.

6.3 Conclusie

Op basis van de verhoogde concentraties in het grondwater is de gestelde onderzoekshypothese, een onverdachte locatie, formeel gezien niet juist. De licht verhoogde concentraties zijn echter dusdanig dat aanvullend onderzoek niet noodzakelijk is. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen bestemmingswijziging en de nieuwbouw van woningen.

6.4 Aanbevelingen

Puinhoudende grond

In één boring zijn bijmengingen met betonpuin aangetroffen. Puinhoudende grond dient in beginsel als asbestverdacht te worden aangemerkt. Wij adviseren daarom een verkennend onderzoek naar asbest (conform de NEN 5707) ter hoogte van boring 8 uit te voeren.

Afvoer van grond

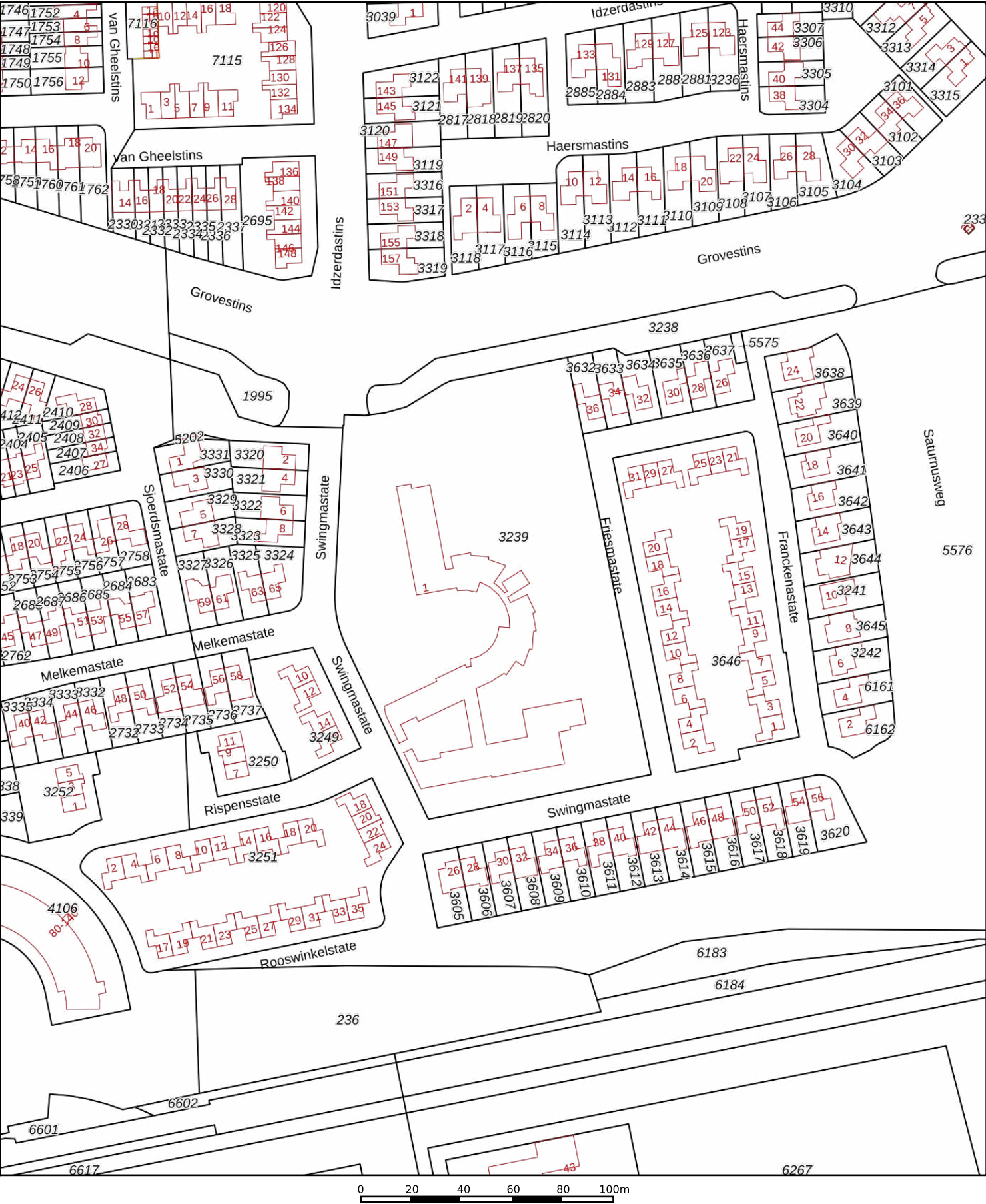
Bij afvoer van grond vanaf het perceel dient rekening te worden gehouden met de regels van het Besluit Bodemkwaliteit. De mengmonsters zijn indicatief getoetst aan de normen van het Besluit Bodemkwaliteit. Alle mengmonsters voldoen indicatief aan de Achtergrondwaarde (altijd toepasbaar). Opgemerkt moet worden dat dit een indicatieve toetsing betreft en dat de veldwerkzaamheden en chemische analyses niet conform de eisen van het besluit Bodemkwaliteit zijn uitgevoerd. Aan de resultaten van dit onderzoeksrapport kunnen daarom niet dezelfde rechten worden ontleend als aan een partijkeuring die conform Besluit Bodemkwaliteit is uitgevoerd.

Opmerking betrouwbaarheid onderzoek

Benadrukt moet worden dat het onderzoek een verkennend karakter heeft en de mogelijkheid bestaat dat lokale afwijkingen in bodemsamenstelling en/of bodemkwaliteit binnen de onderzoekslocatie aanwezig kunnen zijn. Tijdens de uitvoering van grondwerkzaamheden dient men hier alert op te zijn.

BIJLAGE 1 (VAN 5)

- Kadastrale kaart

12345

25

Deze kaart is noordgericht

Perceelnummer

Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Schaal 1: 2000

Kadastrale gemeente Leeuwarden

Sectie K

Perceel 3239

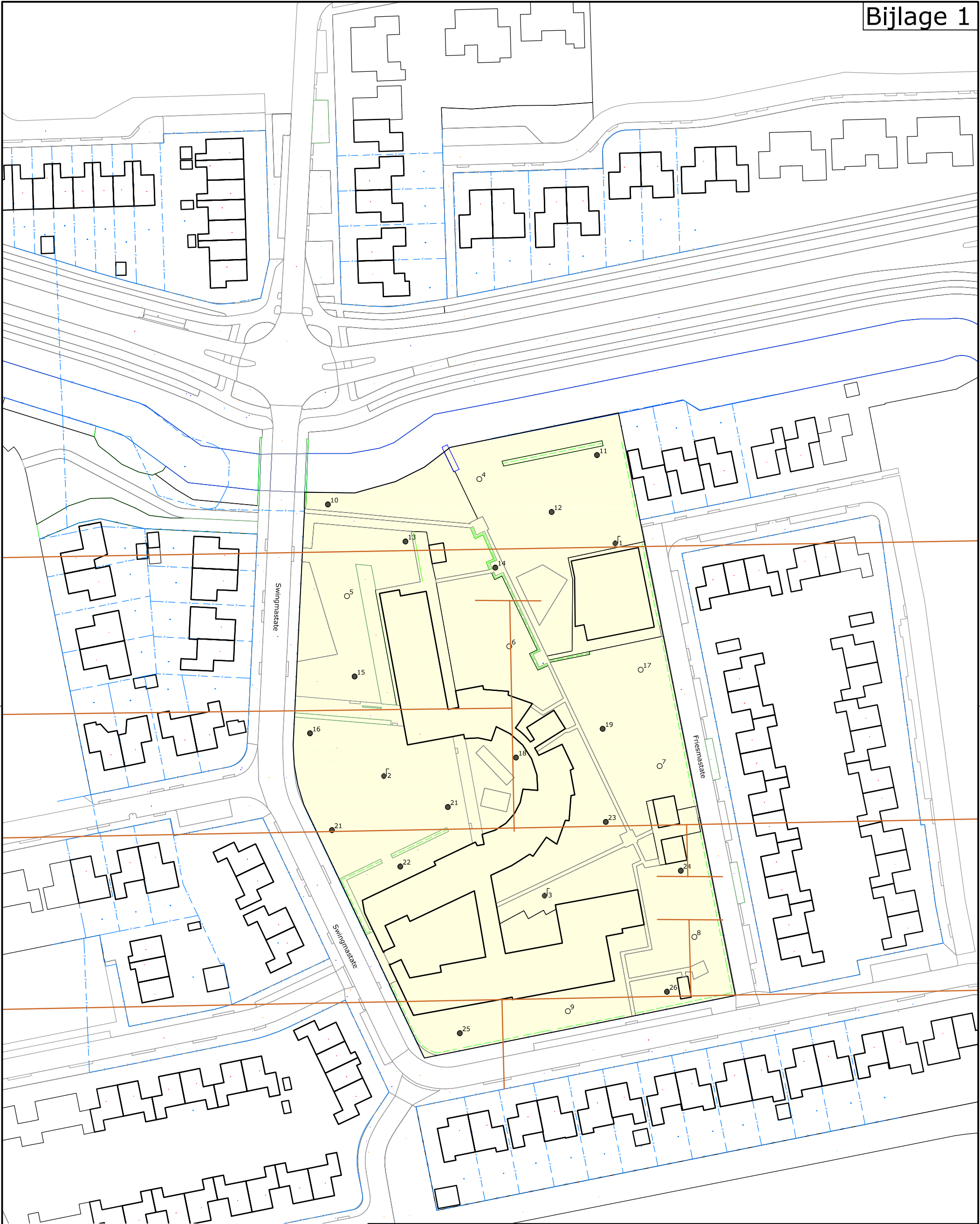
Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.

De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

kadaster

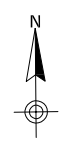
BIJLAGE 2 (VAN 5)

- Situatietekening

Legenda

- Bebouwing
- Dempingen
- Kadastrale grenzen
- Onderzoekslocatie
- ¹ Boring tot 0,5 m -mv
- ¹ Boring tot 2,0 m -mv
- ₁ Boring + peilbuis
- ▽ Vast punt

Project:
VO Swingmastate 1, Leeuwarden

Opdrachtgever:
Rho Adviseurs bv

Omschrijving:
Situering van de partij en monsternamepunten

Formaat: A-3
Schaal: 1:1000
Definitief

Fase: Definitief

Project nummer: 201801

Tekening nummer: 01

Getek: JvdM
Gecontr: DvdM
Uitgave: 01
Datum: 04-11-2020

Toelichting:

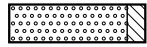
Van Aylvawei 40, 9105 KT Rinsumageast
Tel.: 0511-425050 Fax: 0511-424184
www.wmr.nl info@wmr.nl

BIJLAGE 3 (VAN 5)

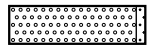
- Boorprofielen

Classificaties volgens de (Lutum+Silt)-Zand-Grind-driehoek

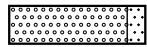
Grind

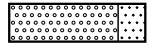
Grind, siltig

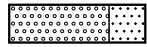
Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

Grind, sterk zandig

Grind, uiterst zandig

Grind als toevoeging

zwak grindig

matig grindig

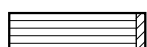
sterk grindig

Classificaties volgens de OS-Lutum-(Silt+Zand)-driehoek

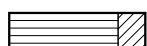
Veen

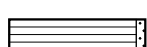
Mineraalarm veen

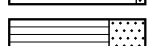
Veen, zwak kleiig

Veen, sterk kleiig

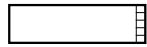

Veen, zwak zandig

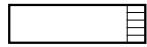

Veen, sterk zandig

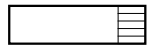
Veen als toevoeging

zwak humeus

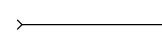

matig humeus

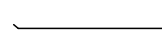

sterk humeus

Laagaanduidingen

Laag zonder dikte (folie, geodoek)

Proefsleuf (PS)

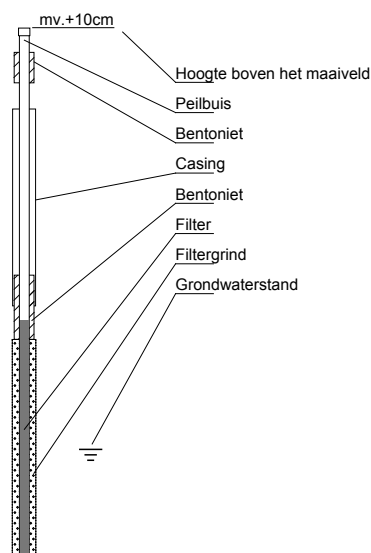

Boorgat afgesloten

ww: 15 l

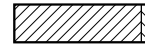
Hoeveelheid werkwater

Peilbuizen

Classificaties volgens de Lutum-Silt-Zand-driehoek

Klei

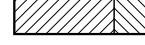
Klei, zwak siltig

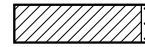
Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

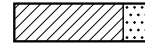
Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

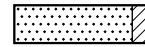

Klei, matig zandig

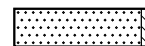

Klei, sterk zandig

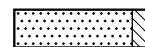
Zand

Zand, kleiig

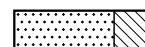
Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

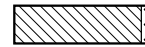

Zand, sterk siltig

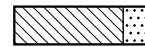

Zand, uiterst siltig

Leem

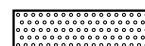

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

Bijzondere lagen

Grind

Asfalt

Granulaat

Slakken

Tegel

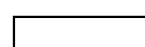
Bestrating

Water

Slib

Anders

Monsters

Geroerd grondmonster

Steekbus

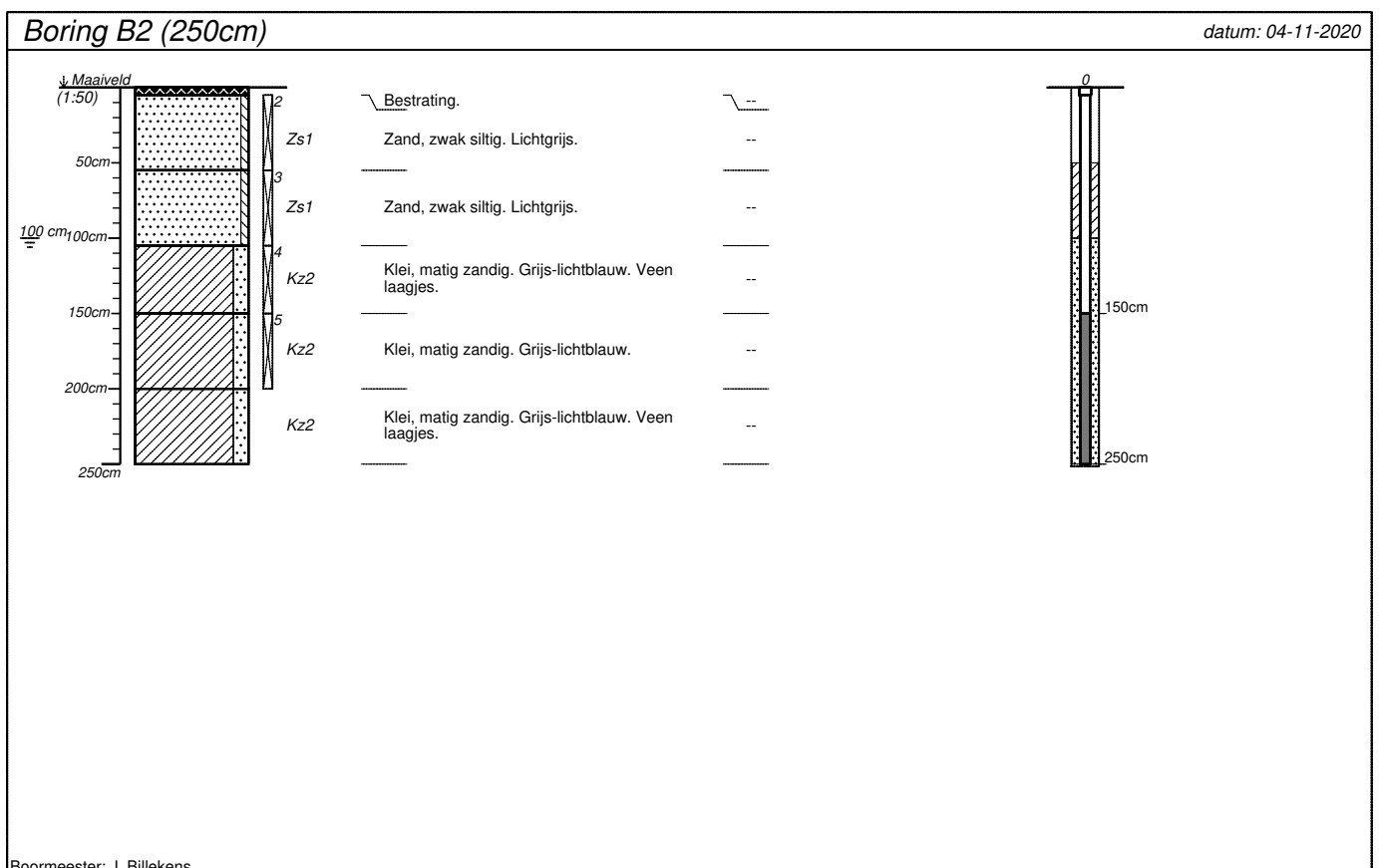
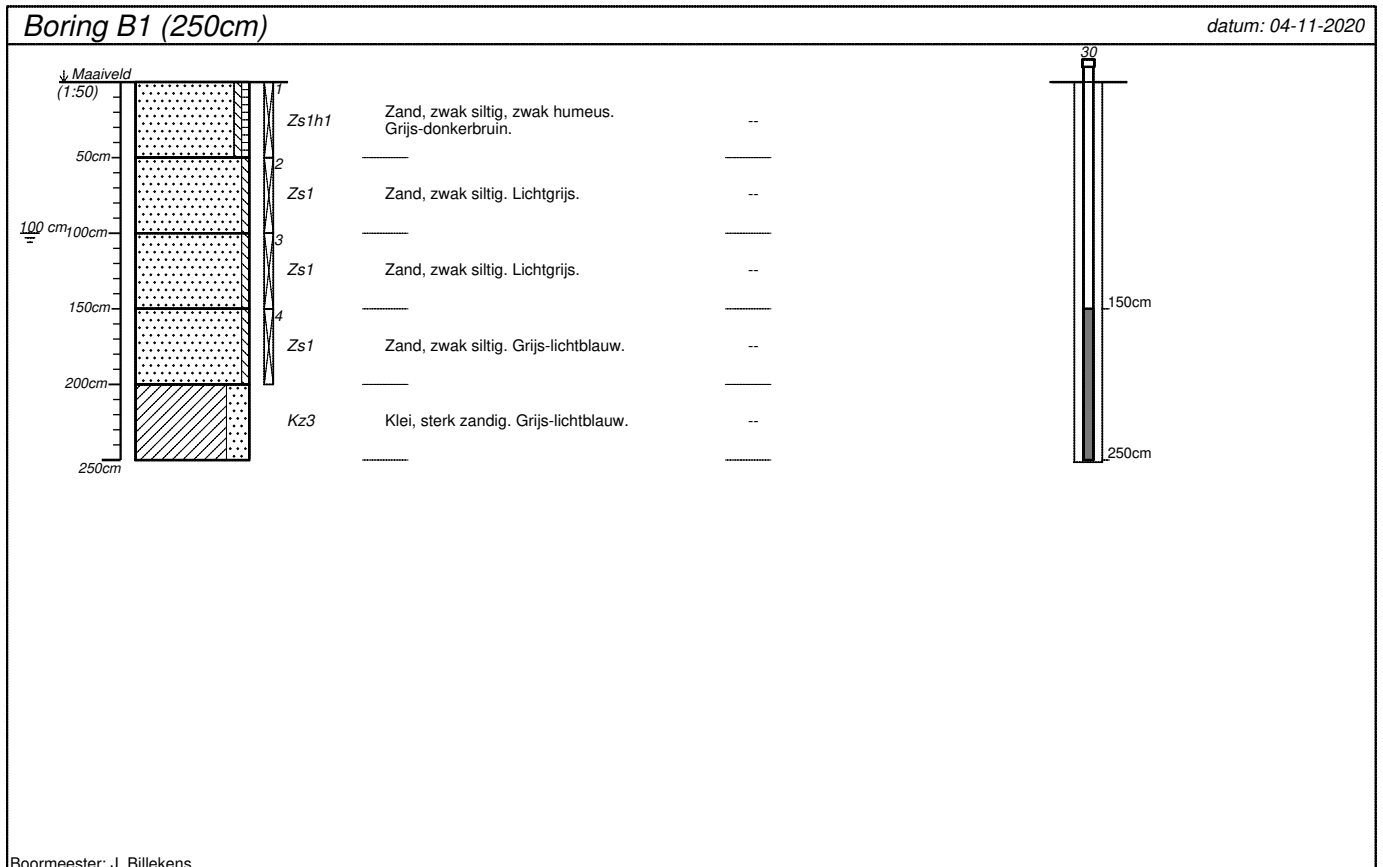
Detectie

Olief/water-reactie

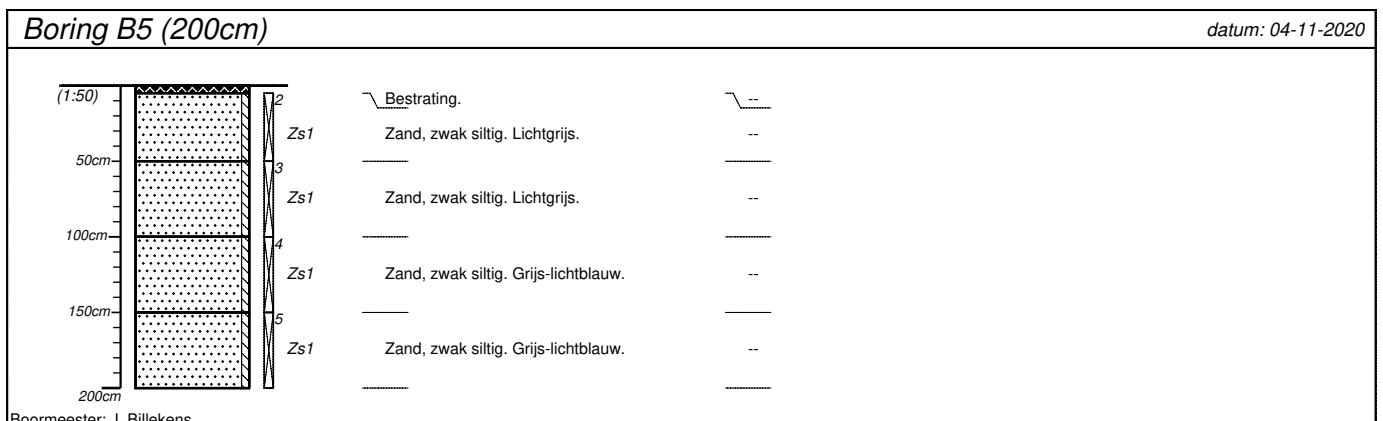
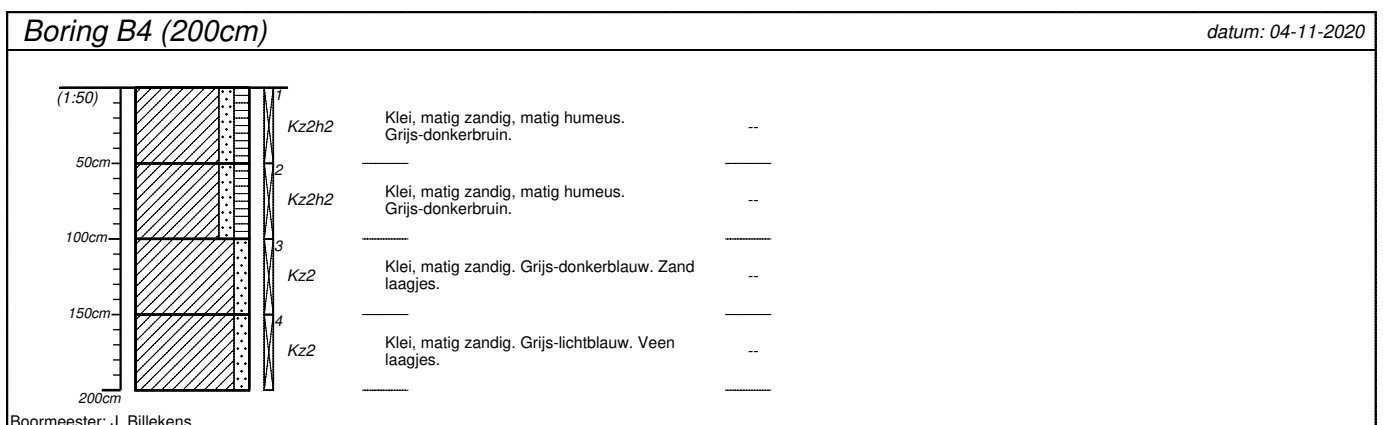
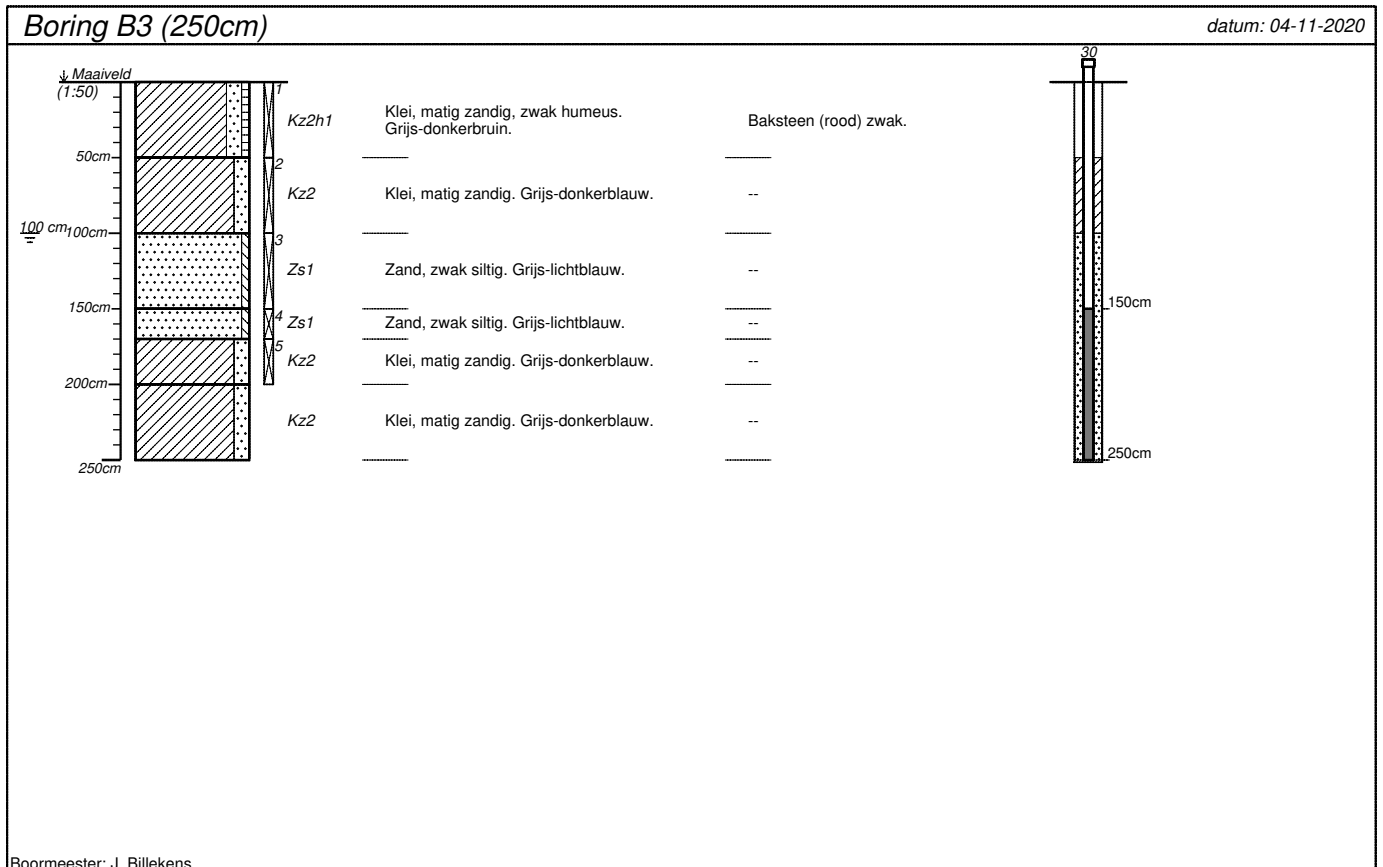
- 1 = zwak
- 2 = matig
- 3 = sterk
- 4 = uiterst

PID waarden

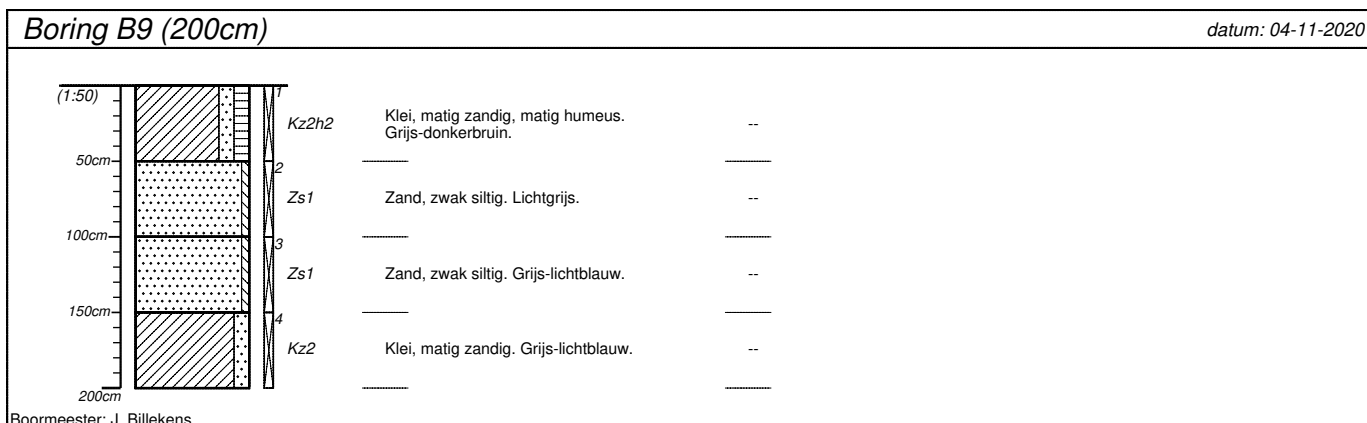
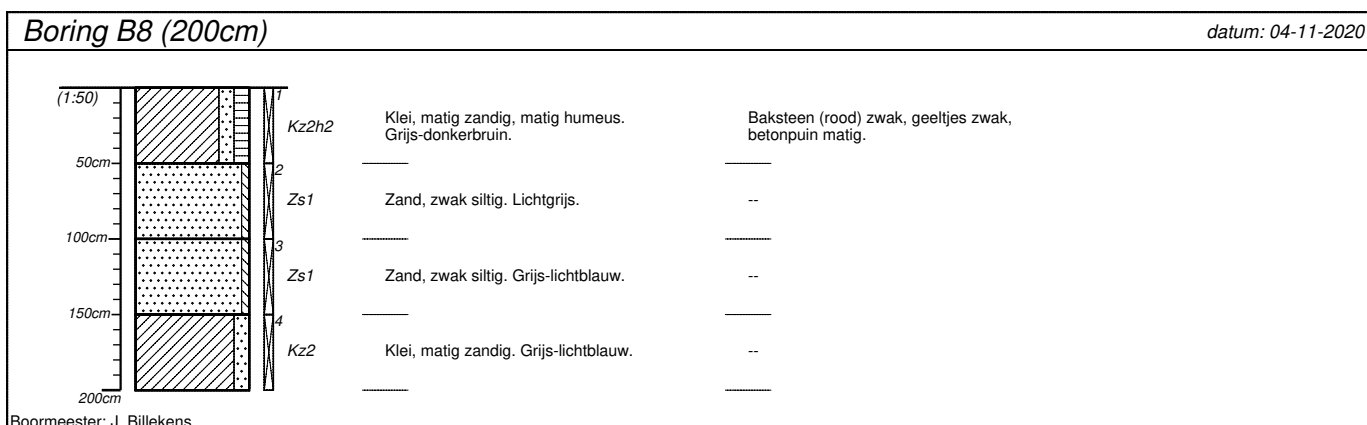
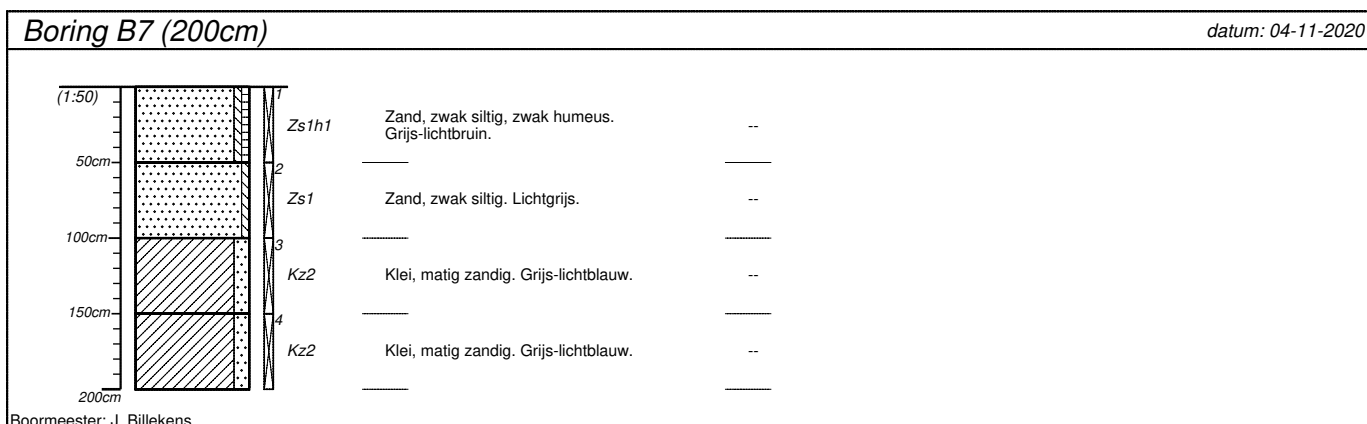
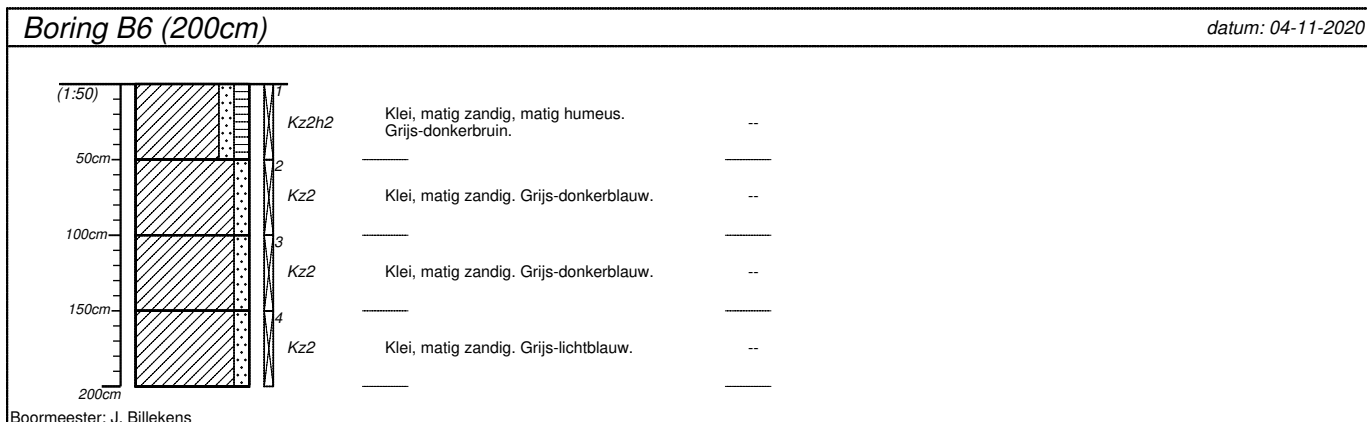
- < 0,2 ppm
- 0,2 - 1,0 ppm
- 1,0 - 2,0 ppm
- 2,0 - 10 ppm
- > 10 ppm

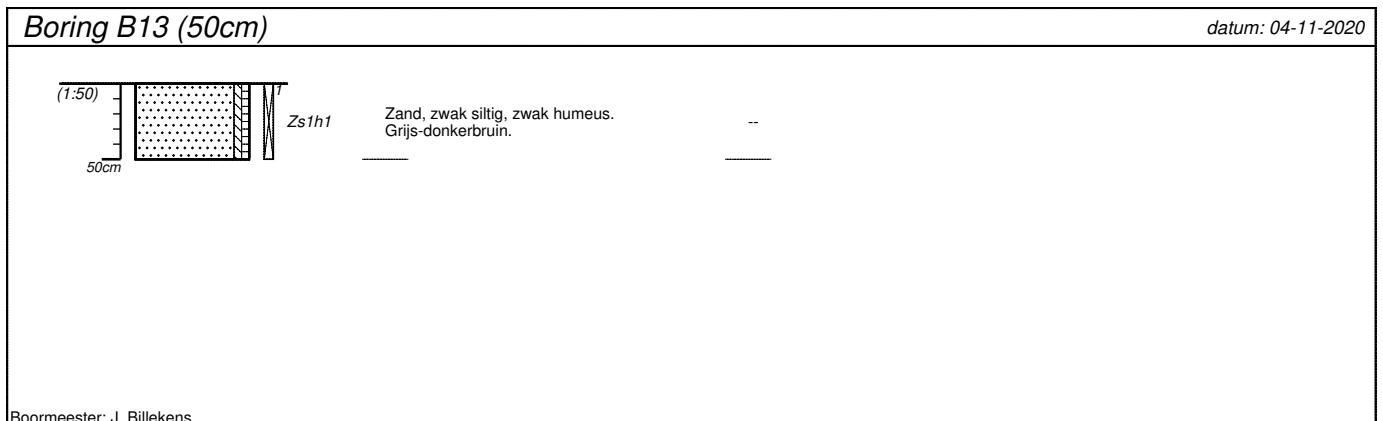
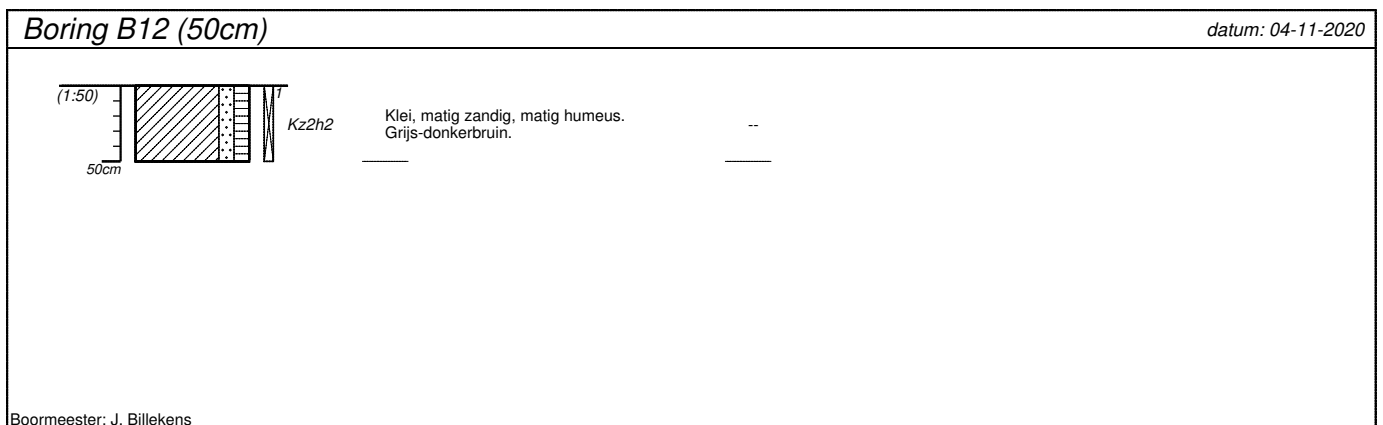
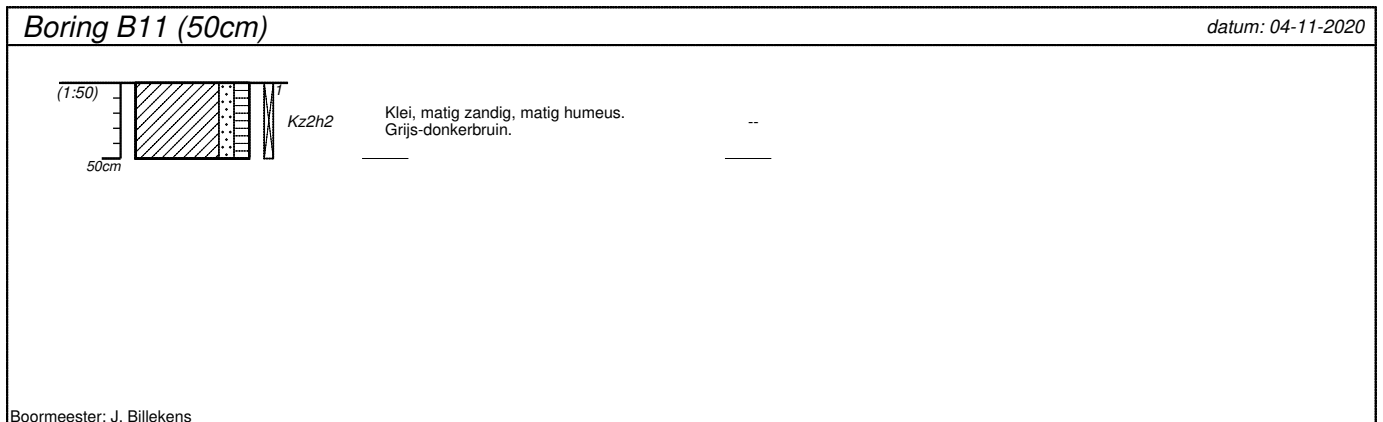
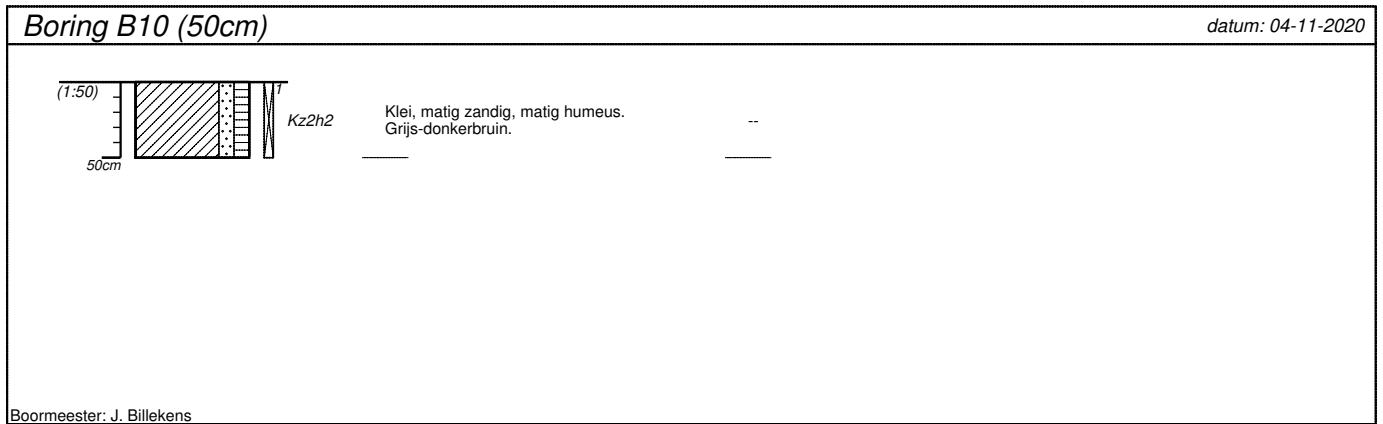
projectnummer 201801	blad 1/8	locatieadres Swingmastate 1	
locatie Leeuwarden		postcode / plaats Leeuwarden	
opdrachtgever Rho Adviseurs bv		land Nederland	
bureau WMR Rinsumageest bv			

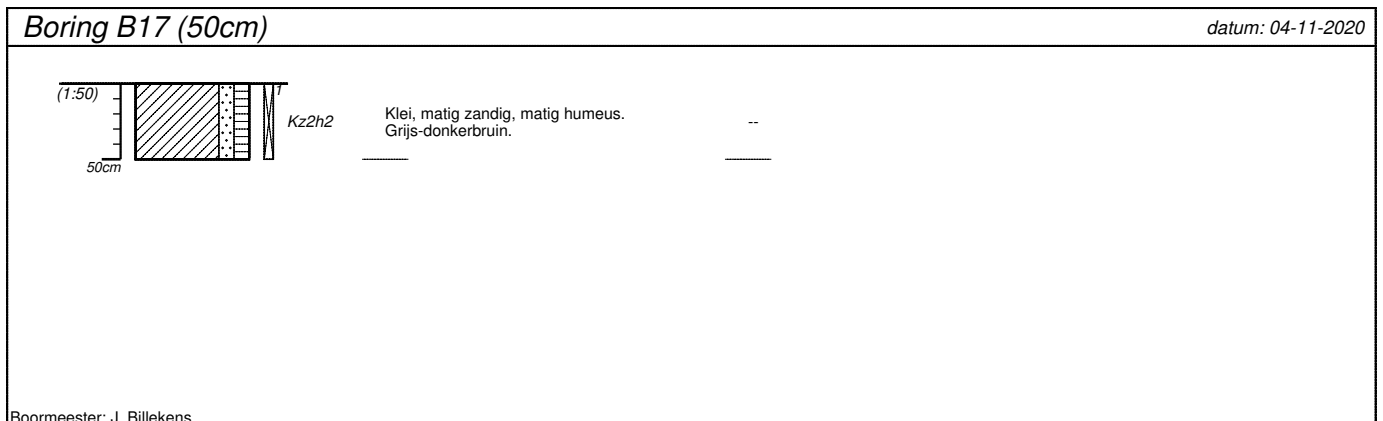
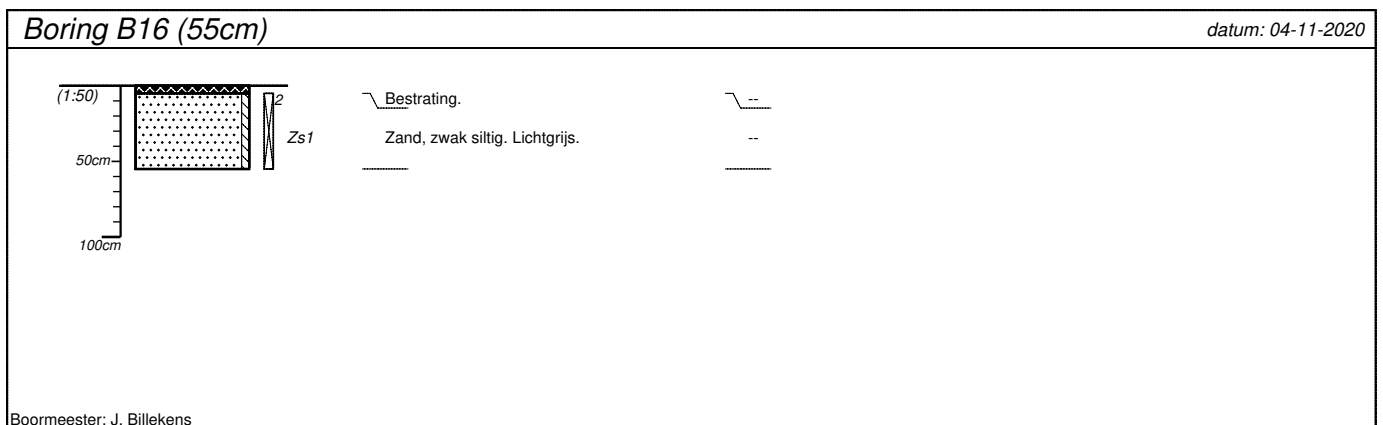
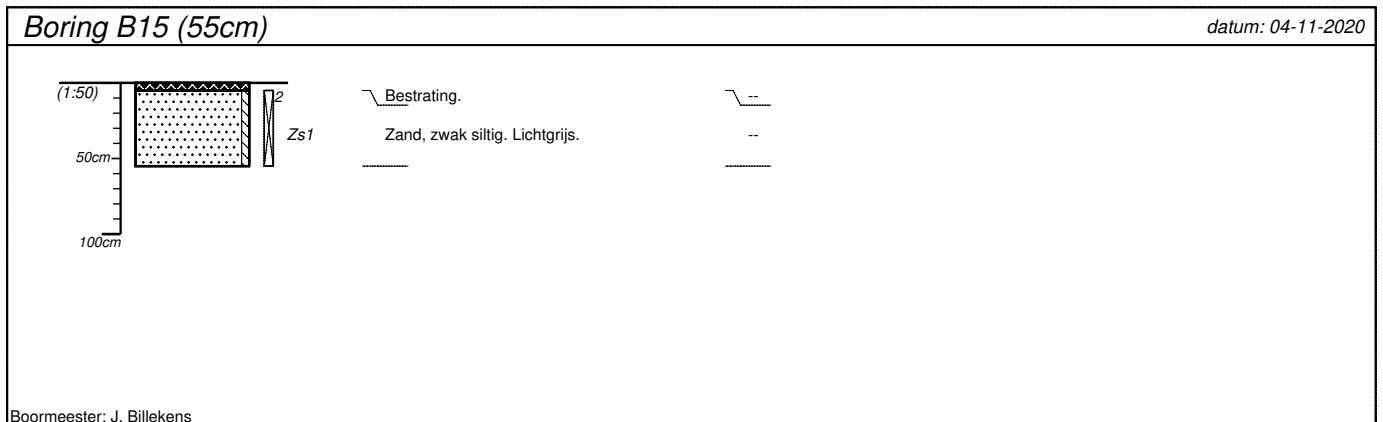
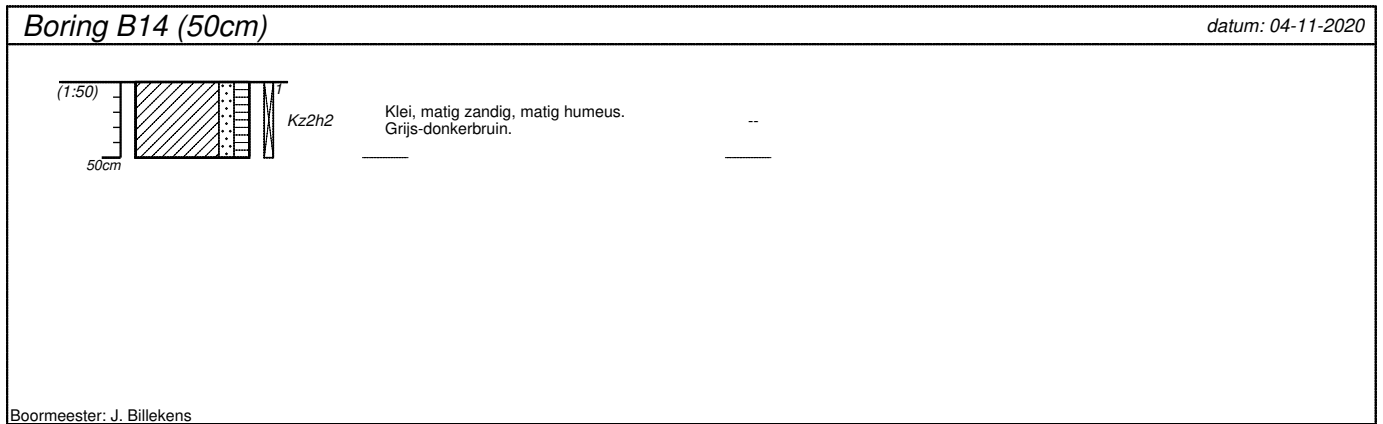
projectnummer 201801	blad 2/8	locatieadres Swingmastate 1	
locatie Leeuwarden		postcode / plaats Leeuwarden	
opdrachtgever Rho Adviseurs bv		land Nederland	
bureau WMR Rinsumageest bv			

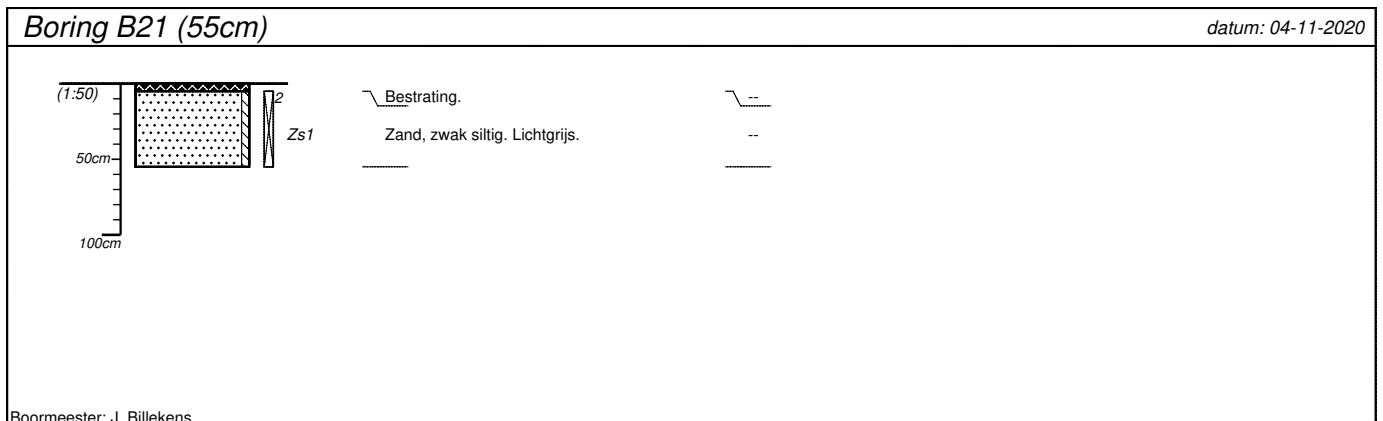
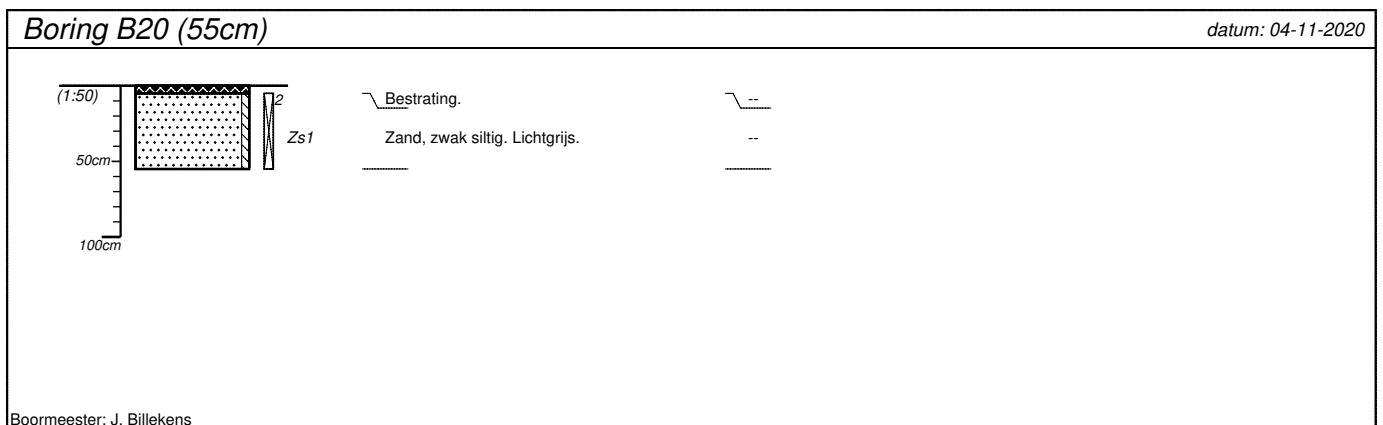
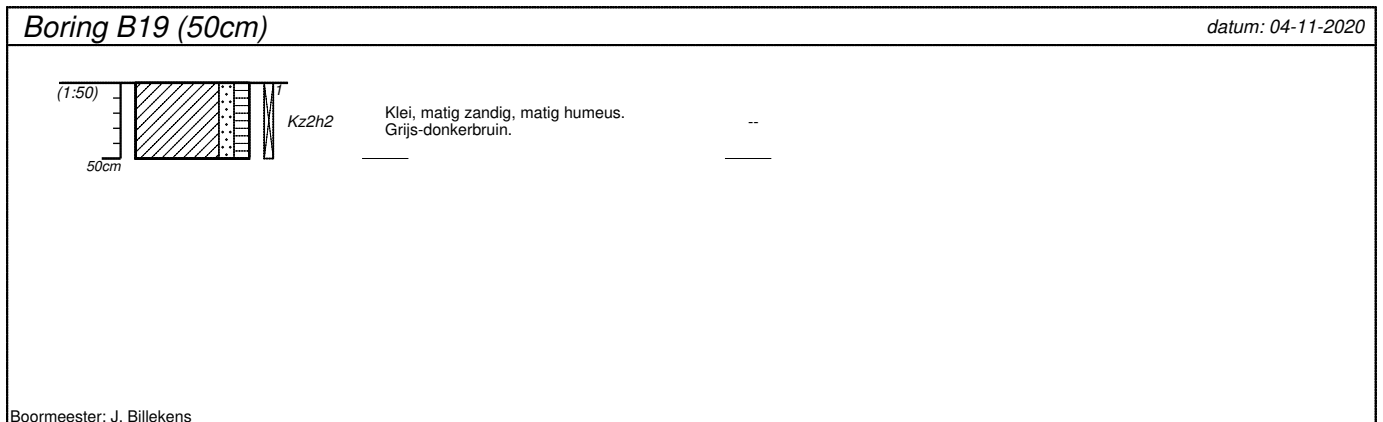
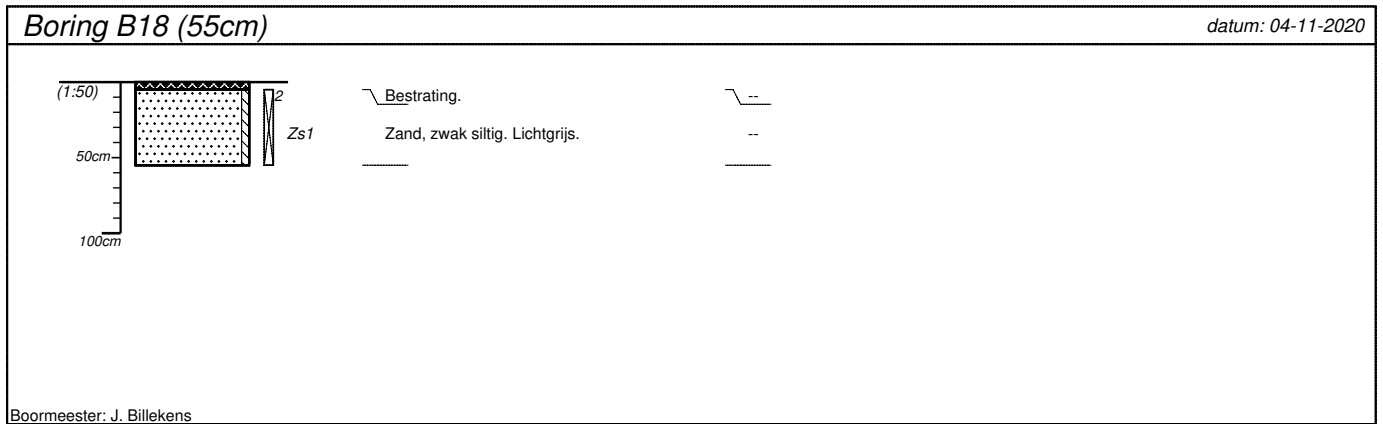
projectnummer 201801	blad 3/8	locatieadres Swingmastate 1	
locatie Leeuwarden		postcode / plaats Leeuwarden	
opdrachtgever Rho Adviseurs bv		land Nederland	
bureau WMR Rinsumageest bv			

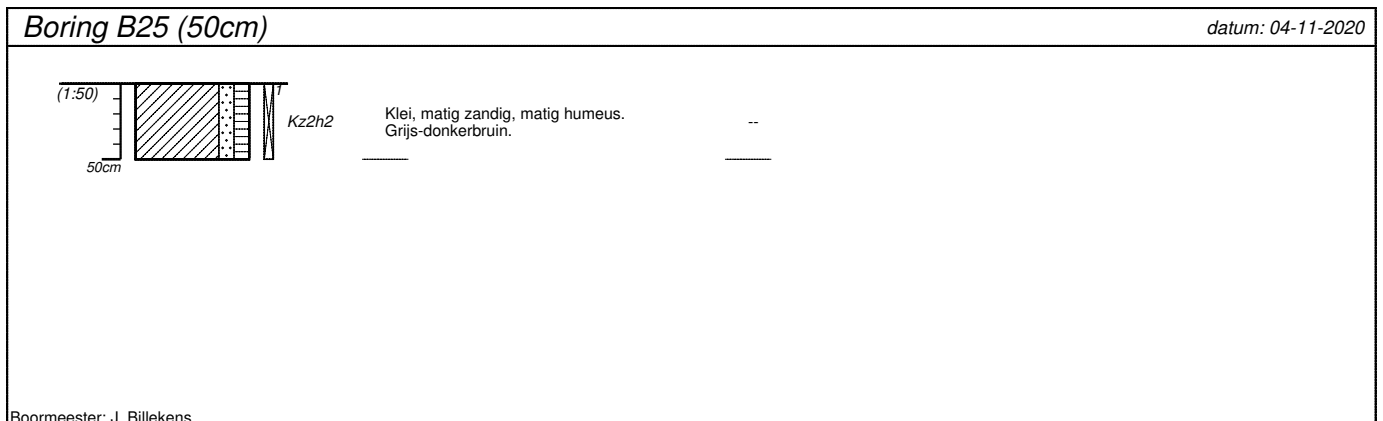
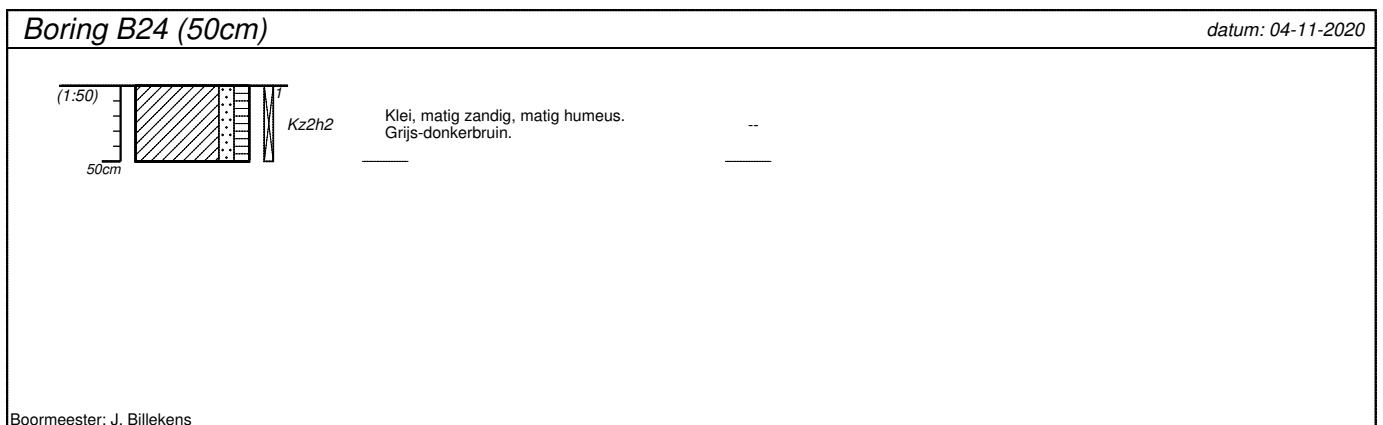
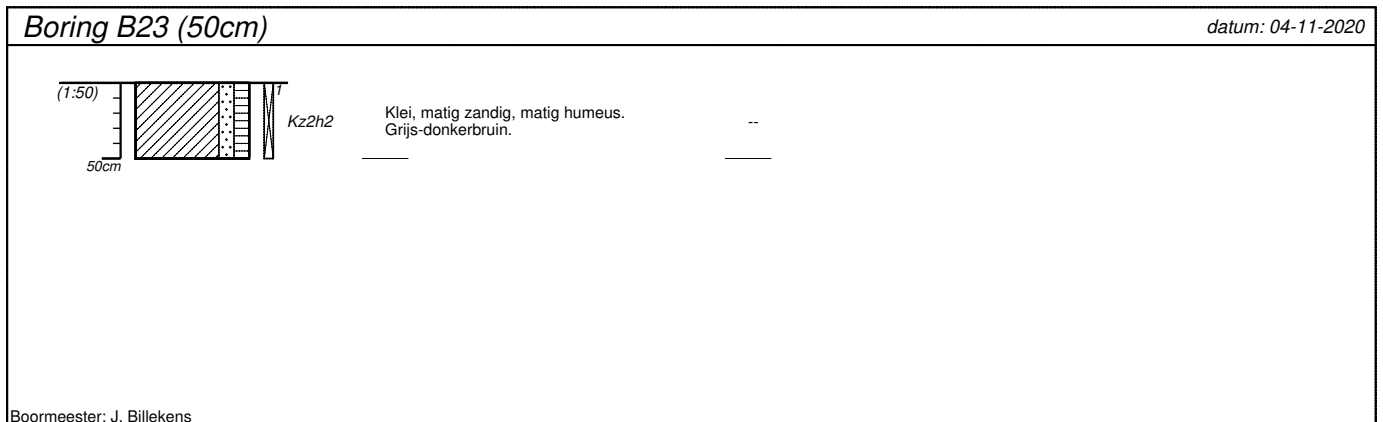
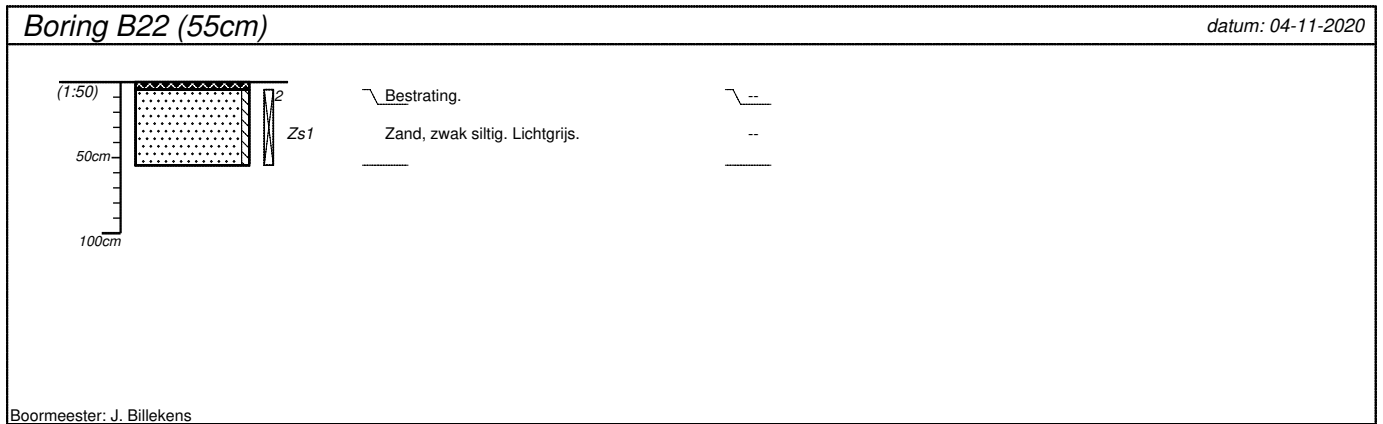
projectnummer 201801	blad 4/8	locatieadres Swingmastate 1	
locatie Leeuwarden		postcode / plaats Leeuwarden	
opdrachtgever Rho Adviseurs bv		land Nederland	
bureau WMR Rinsumageest bv			

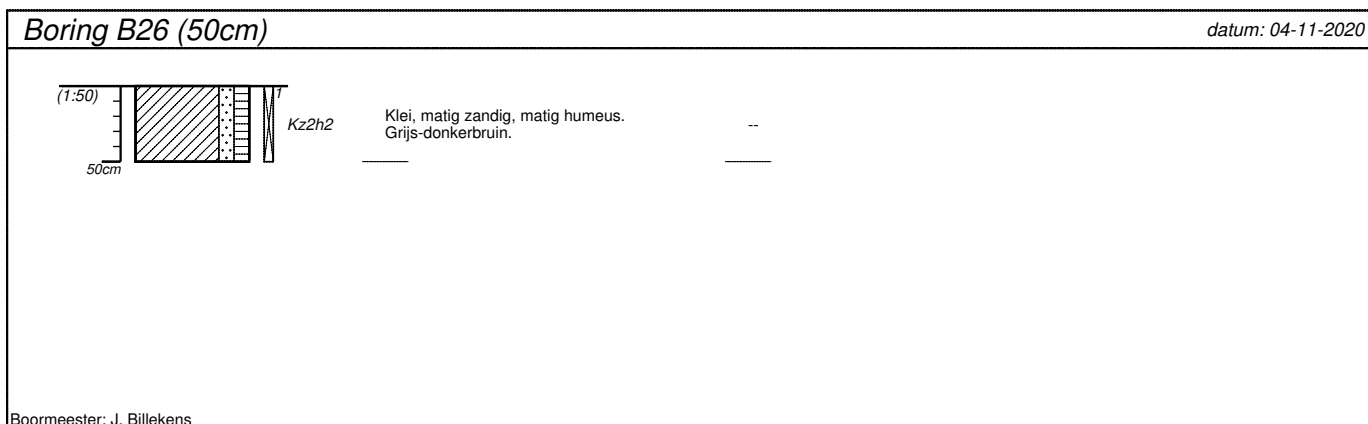
projectnummer 201801	blad 5/8	locatieadres Swingmastate 1	
locatie Leeuwarden		postcode / plaats Leeuwarden	
opdrachtgever Rho Adviseurs bv		land Nederland	
bureau WMR Rinsumageest bv			

projectnummer 201801	blad 6/8	locatieadres Swingmastate 1	
locatie Leeuwarden		postcode / plaats Leeuwarden	
opdrachtgever Rho Adviseurs bv		land Nederland	
bureau WMR Rinsumageest bv			

projectnummer 201801	blad 7/8	locatieadres Swingmastate 1	
locatie Leeuwarden		postcode / plaats Leeuwarden	
opdrachtgever Rho Adviseurs bv		land Nederland	
bureau WMR Rinsumageest bv			

projectnummer 201801	blad 8/8	locatieadres Swingmastate 1	
locatie Leeuwarden			
opdrachtgever Rho Adviseurs bv		postcode / plaats Leeuwarden	
bureau WMR Rinsumageest bv		land Nederland	

BIJLAGE 4 (VAN 5)

- Analysecertificaten

WMR Rinsumageest B.V.
T.a.v. Jan-Jacob van der Mei
Van Aylvawei 40
9105 KT RINSUMAGEEST

Analyscertificaat

Datum: 11-Nov-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020175288/1
Uw project/verslagnummer	201801
Uw projectnaam	Leeuwarden
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	04-Nov-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:

Datum:

Naam:

Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analyscertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	201801	Certificaatnummer/Versie	2020175288/1
Uw projectnaam	Leeuwarden	Startdatum analyse	05-Nov-2020
Uw ordernummer		Datum einde analyse	11-Nov-2020
Uw monsternemer	Joel Billekens	Rapportagedatum	11-Nov-2020/08:39
		Bijlage	A, B, C
		Pagina	1/4

Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
Voorbehandeling						
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
Bodemkundige analyses						
S Droge stof	% (m/m)	79.1	86.7	80.3	89.4	81.9
S Organische stof	% (m/m) ds	4.1	<0.7	4.5	1.2	<0.7
Gloeirest	% (m/m) ds	95	99	95	99	99
S Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	17.9	2.9	11.0	4.0	2.4
Metalen						
S Barium (Ba)	mg/kg ds	28	<20	23	<20	<20
S Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S Kobalt (Co)	mg/kg ds	5.7	<3.0	6.0	<3.0	<3.0
S Koper (Cu)	mg/kg ds	9.1	<5.0	8.5	<5.0	<5.0
S Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.067	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
S Nikkel (Ni)	mg/kg ds	15	<4.0	12	4.3	4.7
S Lood (Pb)	mg/kg ds	23	<10	14	<10	<10
S Zink (Zn)	mg/kg ds	47	<20	36	<20	<20
Minerale olie						
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11	<11	<11
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5.7	<5.0	5.9	<5.0	<5.0
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0
S Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35	<35	<35
Polychloorbifenylen, PCB						
S PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMbg1	Grond (AS3000)	11682396
2	MMbg2	Grond (AS3000)	11682397
3	MMbg3	Grond (AS3000)	11682398
4	MMbg4	Grond (AS3000)	11682399
5	MMog1	Grond (AS3000)	11682400

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer 201801
 Uw projectnaam Leeuwarden
 Uw ordernummer
 Uw monsternemer Joel Billekens

Certificaatnummer/Versie 2020175288/1
 Startdatum analyse 05-Nov-2020
 Datum einde analyse 11-Nov-2020
 Rapportagedatum 11-Nov-2020/08:39
 Bijlage A, B, C
 Pagina 2/4

Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 ¹⁾	0.0049 ¹⁾	0.0049 ¹⁾	0.0049 ¹⁾	0.0049 ¹⁾
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S Fluorantheen	mg/kg ds	0.060	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.37	0.35 ¹⁾	0.35 ¹⁾	0.35 ¹⁾	0.35 ¹⁾

Nr. Uw monsteromschrijving

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monsternatrix	Monster nr.
1	MMbg1	Grond (AS3000)	11682396
2	MMbg2	Grond (AS3000)	11682397
3	MMbg3	Grond (AS3000)	11682398
4	MMbg4	Grond (AS3000)	11682399
5	MMog1	Grond (AS3000)	11682400

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46 Tel. +31 (0)34 242 63 00
 3771 NB Barneveld Fax +31 (0)34 242 63 99
 P.O. Box 459 E-mail info-env@eurofins.nl
 3770 AL Barneveld NL Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
 IBAN: NL71BNPA0227924525
 BIC: BNPNL22A
 KvK/CoC No. 09088623
 BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
 R: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
 S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
 V: VLAREL erkende verrichting
 W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
 Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV
 en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving),
 het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD)
 en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
 RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	201801	Certificaatnummer/Versie	2020175288/1
Uw projectnaam	Leeuwarden	Startdatum analyse	05-Nov-2020
Uw ordernummer		Datum einde analyse	11-Nov-2020
Uw monsternemer	Joel Billekens	Rapportagedatum	11-Nov-2020/08:39
		Bijlage	A, B, C
		Pagina	3/4

Analyse	Eenheid	6	7
Voorbehandeling			
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd
Bodemkundige analyses			
S Droge stof	% (m/m)	81.1	69.2
S Organische stof	% (m/m) ds	<0.7	13.7
Gloeirest	% (m/m) ds	100	84
S Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2.0	34.3
Metalen			
S Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	42
S Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20
S Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	8.3
S Koper (Cu)	mg/kg ds	<5.0	8.5
S Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4.0	26
S Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	22
S Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	57
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	7.1
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0
S Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35
Polychloorbifenylen, PCB			
S PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	MMog2	Grond (AS3000)	11682401
7	MMog3	Grond (AS3000)	11682402

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNP00227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	201801	Certificaatnummer/Versie	2020175288/1
Uw projectnaam	Leeuwarden	Startdatum analyse	05-Nov-2020
Uw ordernummer		Datum einde analyse	11-Nov-2020
Uw monsternemer	Joel Billekens	Rapportagedatum	11-Nov-2020/08:39
		Bijlage	A, B, C
		Pagina	4/4

Analyse	Eenheid	6	7
S PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 ¹⁾	0.0049 ¹⁾
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 ¹⁾	0.35 ¹⁾

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	MMog2	Grond (AS3000)	11682401
7	MMog3	Grond (AS3000)	11682402

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Akkoord
Pr. coörd.

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2020175288/1

Pagina 1/2

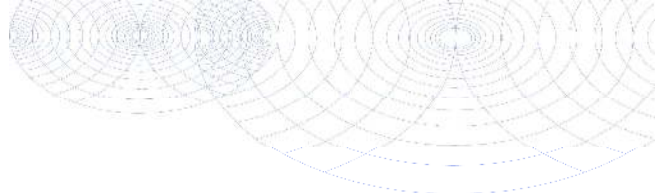
Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
11682396	MMbg1				
0538193479	B8.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193475	B9.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193535	B23.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193513	B24.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193351	B25.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193349	B26.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193476	B3.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
11682397	MMbg2				
0538193529	B15.2(5-55)	5	55	04-Nov-2020	
0538193524	B16.2(5-55)	5	55	04-Nov-2020	
0538193496	B18.2(5-55)	5	55	04-Nov-2020	
0538193522	B20.2(5-55)	5	55	04-Nov-2020	
0538193736	B21.2(5-55)	5	55	04-Nov-2020	
0538193482	B2.2(5-55)	5	55	04-Nov-2020	
0538193530	B22.2(5-55)	5	55	04-Nov-2020	
11682398	MMbg3				
0538193324	B4.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193342	B6.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193527	B10.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193511	B11.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193525	B12.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193543	B14.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
11682399	MMbg4				
0538193490	B1.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193338	B5.2(5-50)	5	50	04-Nov-2020	
0538193485	B7.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
0538193520	B13.1(0-50)	0	50	04-Nov-2020	
11682400	MMog1				
0538193488	B3.3(100-150)	100	150	04-Nov-2020	
0538193497	B3.4(150-170)	150	170	04-Nov-2020	
0538193330	B8.2(50-100)	50	100	04-Nov-2020	
0538193331	B8.3(100-150)	100	150	04-Nov-2020	
0538193541	B9.2(50-100)	50	100	04-Nov-2020	
0538193197	B9.3(100-150)	100	150	04-Nov-2020	
11682401	MMog2				
0538193333	B5.3(50-100)	50	100	04-Nov-2020	
0538193495	B1.2(50-100)	50	100	04-Nov-2020	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2020175288/1

Pagina 2/2

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
0538193481	B5.4(100-150)	100	150	04-Nov-2020	
0538193322	B5.5(150-200)	150	200	04-Nov-2020	
0538193480	B1.3(100-150)	100	150	04-Nov-2020	
0538193491	B1.4(150-200)	150	200	04-Nov-2020	
11682402	MMog3				
0538193262	B4.2(50-100)	50	100	04-Nov-2020	
0538193206	B4.3(100-150)	100	150	04-Nov-2020	
0538193487	B6.2(50-100)	50	100	04-Nov-2020	
0538193334	B6.3(100-150)	100	150	04-Nov-2020	
0538193337	B7.3(100-150)	100	150	04-Nov-2020	
0538193328	B7.4(150-200)	150	200	04-Nov-2020	
0538193484	B2.4(105-150)	105	150	04-Nov-2020	
0538193489	B2.5(150-200)	150	200	04-Nov-2020	

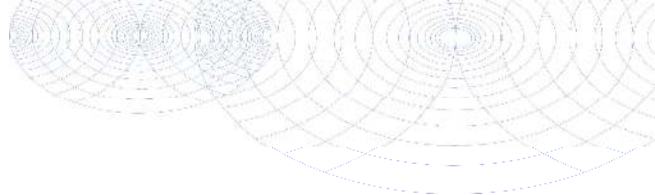
Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020175288/1

Pagina 1/1

Opmerking 1)De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van $0,7 \star RG$ **Eurofins Analytico B.V.**

Gildeweg 42-46 Tel. +31 (0)34 242 63 00
3771 NB Barneveld Fax +31 (0)34 242 63 99
P.O. Box 459 E-mail info-env@eurofins.nl
3770 AL Barneveld NL Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020175288/1

Pagina 1/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK (10) (VR0M)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

WMR Rinsumageest B.V.
T.a.v. Jan-Jacob van der Mei
Van Aylvawei 40
9105 KT RINSUMAGEEST

Analysecertificaat

Datum: 17-Nov-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020179452/1
Uw project/verslagnummer	201801
Uw projectnaam	Leeuwarden
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	11-Nov-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:

Datum:

Naam:

Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KVK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer 201801
 Uw projectnaam Leeuwarden
 Uw ordernummer
 Uw monsternemer Joel Billekens

Certificaatnummer/Versie 2020179452/1
 Startdatum analyse 11-Nov-2020
 Datum einde analyse 17-Nov-2020
 Rapportagedatum 17-Nov-2020/08:26
 Bijlage A, B, C
 Pagina 1/2

Analyse	Eenheid	1	2	3
Metalen				
S Barium (Ba)	µg/L	80	93	61
S Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S Kobalt (Co)	µg/L	8.5	<2.0	<2.0
S Koper (Cu)	µg/L	3.3	<2.0	<2.0
S Kwik (Hg)	µg/L	<0.050	<0.050	<0.050
S Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0	3.1	<2.0
S Nikkel (Ni)	µg/L	21	<3.0	4.7
S Lood (Pb)	µg/L	<2.0	<2.0	<2.0
S Zink (Zn)	µg/L	22	35	24
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen				
S Benzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S Toluene	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S o-Xyleen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 ¹⁾	0.21 ¹⁾	0.21 ¹⁾
BTEX (som)	µg/L	<0.90	<0.90	<0.90
S Naftaleen	µg/L	<0.020	<0.020	<0.020
S Styreen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen				
S Dichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S Trichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S Trichlooretheen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S 1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S 1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S 1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S 1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
Nr. Uw monsteromschrijving				
1	Peilbuis 1	Opgegeven monstermatrix		Monster nr.
2	Peilbuis 2	Water (AS3000)		11694885
3	Peilbuis 3	Water (AS3000)		11694886
		Water (AS3000)		11694887

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46 Tel. +31 (0)34 242 63 00
 3771 NB Barneveld Fax +31 (0)34 242 63 99
 P.O. Box 459 E-mail info-env@eurofins.nl
 3770 AL Barneveld NL Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
 IBAN: NL71BNPA0227924525
 BIC: BNPA NL2A
 KvK/CoC No. 09088623
 BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
 R: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
 S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
 V: VLAREL erkende verrichting
 W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
 Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV
 en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving),
 het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD)
 en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
 RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	201801	Certificaatnummer/Versie	2020179452/1
Uw projectnaam	Leeuwarden	Startdatum analyse	11-Nov-2020
Uw ordernummer		Datum einde analyse	17-Nov-2020
Uw monsternemer	Joel Billekens	Rapportagedatum	17-Nov-2020/08:26
		Bijlage	A, B, C
		Pagina	2/2

Analyse	Eenheid	1	2	3
S trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
CKW (som)	µg/L	<1.6	<1.6	<1.6
S Tribroommethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S Vinylchloride	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S 1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S 1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 ¹⁾	0.14 ¹⁾	0.14 ¹⁾
S 1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S 1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S 1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42	0.42	0.42
Minerale olie				
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	<10	<10
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	<10	<10
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	<10	<10
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	<15	<15
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	<10	<10
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	<10	<10
S Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	<50	<50

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	Peilbuis 1	Water (AS3000)	11694885
2	Peilbuis 2	Water (AS3000)	11694886
3	Peilbuis 3	Water (AS3000)	11694887

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

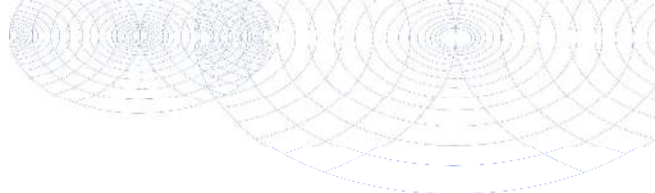

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Akkoord
Pr. coörd.

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2020179452/1

Pagina 1/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
11694885	Peilbuis 1				
0680484422				11-Nov-2020	
0680484404				11-Nov-2020	
0800915147				11-Nov-2020	
11694886	Peilbuis 2				
0680484410				11-Nov-2020	
0680484376				11-Nov-2020	
0800914998				11-Nov-2020	
11694887	Peilbuis 3				
0680484402				11-Nov-2020	
0680484405				11-Nov-2020	
0800923251				11-Nov-2020	

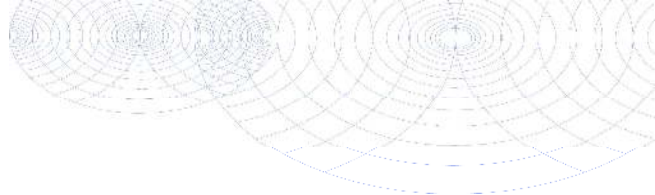
Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020179452/1

Pagina 1/1

Opmerking 1)De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van $0,7 \star RG$ **Eurofins Analytico B.V.**

Gildeweg 42-46 Tel. +31 (0)34 242 63 00
3771 NB Barneveld Fax +31 (0)34 242 63 99
P.O. Box 459 E-mail info-env@eurofins.nl
3770 AL Barneveld NL Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020179452/1

Pagina 1/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEttheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

BIJLAGE 5 (VAN 5)

- Toetsingsresultaten

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monsternamen 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		4,1						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		17,9						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	79,1	79,1					
Organische stof	% (m/m) ds	4,1	4,1					
Gloeirest	% (m/m) ds	95						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	17,9	17,9					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	28	36,32		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1798	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	5,7	7,316	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	9,1	11,62	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,067	0,0755	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	15	18,82	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	23	27,15	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	47	59,9	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,122					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	8,537					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	8,537					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	18,78					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,7	13,9					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	10,24					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	59,76	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0119	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,06	0,06					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,37	0,375	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 1 11682396 MMbg1

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 * groter dan Achtergrondwaarde
 ** groter dan Tussenwaarde
 *** groter dan Interventiewaarde

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 RG Vereiste Rapportagegrens
 AW Achtergrondwaarde
 T Tussenwaarde
 I Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,9						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	86,7	86,7					
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,9	2,9					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	48,76		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2377	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	6,721	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5,0	7,023	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0495	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4,0	7,597	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	10,84	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	31,77	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 2 11682397 MMbg2

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 * groter dan Achtergrondwaarde
 ** groter dan Tussenwaarde
 *** groter dan Interventiewaarde

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 RG Vereiste Rapportagegrens
 AW Achtergrondwaarde
 T Tussenwaarde
 I Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monsternamen 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		4,5						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		11						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	80,3	80,3					
Organische stof	% (m/m) ds	4,5	4,5					
Gloeirest	% (m/m) ds	95						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	11	11					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	23	41,94		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1923	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	6	10,63	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	8,5	12,59	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0431	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	12	20	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	14	18,17	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	36	56,16	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	4,667					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	7,778					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	7,778					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	17,11					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,9	13,11					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	9,333					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	54,44	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0015					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0108	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 3 11682398 MMbg3

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 * groter dan Achtergrondwaarde
 ** groter dan Tussenwaarde
 *** groter dan Interventiewaarde

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 RG Vereiste Rapportagegrens
 AW Achtergrondwaarde
 T Tussenwaarde
 I Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monsternamen 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		1,2						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		4						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	89,4	89,4					
Organische stof	% (m/m) ds	1,2	1,2					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	4	4					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	43,4		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2338	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	6,058	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5,0	6,774	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0487	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	4,3	10,75	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	10,63	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	30,15	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 4 11682399 MMbg4

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 * groter dan Achtergrondwaarde
 ** groter dan Tussenwaarde
 *** groter dan Interventiewaarde

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 RG Vereiste Rapportagegrens
 AW Achtergrondwaarde
 T Tussenwaarde
 I Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monsternamen 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	5	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,4						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000			Uitgevoerd					
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	81,9	81,9					
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,4	2,4					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	51,67		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2395	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	7,073	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5,0	7,143	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0499	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	4,7	13,27	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	10,94	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	32,56	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 5 11682400 MMog1

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 * groter dan Achtergrondwaarde
 ** groter dan Tussenwaarde
 *** groter dan Interventiewaarde

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 RG Vereiste Rapportagegrens
 AW Achtergrondwaarde
 T Tussenwaarde
 I Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	6	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	81,1	81,1					
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49					
Gloeirest	% (m/m) ds	100						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2,0	1,4					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	54,25		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,241	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	7,383	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5,0	7,241	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0502	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4,0	8,167	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	11,02	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	33,22	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 6 11682401 MMog2

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 * groter dan Achtergrondwaarde
 ** groter dan Tussenwaarde
 *** groter dan Interventiewaarde

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 RG Vereiste Rapportagegrens
 AW Achtergrondwaarde
 T Tussenwaarde
 I Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monsternamen 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	7	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		13,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		34,3						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000			Uitgevoerd					
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	69,2	69,2					
Organische stof	% (m/m) ds	13,7	13,7					
Gloeirest	% (m/m) ds	84						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	34,3	34,3					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	42	32,31		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1185	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	8,3	6,437	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	8,5	6,986	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0311	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	26	20,54	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	22	19,08	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	57	46,01	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	1,533					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	2,555					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	2,555					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	5,62					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	7,1	5,182					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	3,066					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	17,88	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0005					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0005					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0005					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0005					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0005					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0005					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0005					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0035	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,0255					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,0255					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,0255					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,0255					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,0255					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,0255					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,0255					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,0255					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,0255					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,0255					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,2555	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda								
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Nr. Analytico-nr Monster
 7 11682402 MMog3

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 * groter dan Achtergrondwaarde
 ** groter dan Tussenwaarde
 *** groter dan Interventiewaarde

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 RG Vereiste Rapportagegrens
 AW Achtergrondwaarde
 T Tussenwaarde
 I Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		4,1							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		17,9							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	79,1	79,1						
Organische stof	% (m/m) ds	4,1	4,1						
Gloeirest	% (m/m) ds	95							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	17,9	17,9						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	28	36,32		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1798	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	5,7	7,316	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	9,1	11,62	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,067	0,0755	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	15	18,82	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	23	27,15	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	47	59,9	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,122						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	8,537						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	8,537						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	18,78						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,7	13,9						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	10,24						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	59,76	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0119	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,06	0,06						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,37	0,375	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 1 11682396 MMBg1

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 AW Achtergrondwaarde
 <= AW kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 RG Eis Vereiste rapportagegrens
 IW Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,9							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	86,7	86,7						
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,9	2,9						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	48,76		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2377	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	6,721	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5,0	7,023	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0495	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4,0	7,597	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	10,84	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	31,77	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 2 11682397 MMBg2

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 AW Achtergrondwaarde
 <= AW kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 RG Eis Vereiste rapportagegrens
 IW Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		4,5							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		11							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	80,3	80,3						
Organische stof	% (m/m) ds	4,5	4,5						
Gloeirest	% (m/m) ds	95							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	11	11						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	23	41,94		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1923	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	6	10,63	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	8,5	12,59	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0431	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	12	20	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	14	18,17	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	36	56,16	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	4,667						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	7,778						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	7,778						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	17,11						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,9	13,11						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	9,333						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	54,44	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0015						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0108	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 3 11682398 MMbg3

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 AW Achtergrondwaarde
 <= AW kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 RG Eis Vereiste rapportagegrens
 IW Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		1,2							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		4							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	89,4	89,4						
Organische stof	% (m/m) ds	1,2	1,2						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	4	4						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	43,4		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2338	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	6,058	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5,0	6,774	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0487	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	4,3	10,75	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	10,63	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	30,15	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 4 11682399 MMBg4

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 AW Achtergrondwaarde
 <= AW kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 RG Eis Vereiste rapportagegrens
 IW Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	5	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,4							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	81,9	81,9						
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,4	2,4						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	51,67		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2395	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	7,073	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5,0	7,143	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0499	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	4,7	13,27	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	10,94	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	32,56	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 5 11682400 MMog1

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 AW Achtergrondwaarde
 <= AW kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 RG Eis Vereiste rapportagegrens
 IW Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	6	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	81,1	81,1						
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49						
Gloeirest	% (m/m) ds	100							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2,0	1,4						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	54,25		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,241	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	7,383	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5,0	7,241	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0502	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4,0	8,167	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	11,02	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	33,22	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 6 11682401 MMog2

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 AW Achtergrondwaarde
 <= AW kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 RG Eis Vereiste rapportagegrens
 IW Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 04-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020175288
 Startdatum 05-11-2020
 Rapportagedatum 11-11-2020

Analyse	Eenheid	7	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		13,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		34,3							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	69,2	69,2						
Organische stof	% (m/m) ds	13,7	13,7						
Gloeirest	% (m/m) ds	84							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	34,3	34,3						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	42	32,31		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1185	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	8,3	6,437	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	8,5	6,986	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0311	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	26	20,54	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	22	19,08	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	57	46,01	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	1,533						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	2,555						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	2,555						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	5,62						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	7,1	5,182						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	3,066						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	17,88	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0005						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0005						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0005						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0005						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0005						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0005						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0005						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0035	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,0255						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,0255						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,0255						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,0255						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,0255						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,0255						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,0255						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,0255						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,0255						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,0255						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,2555	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 7 11682402 MMog3

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 AW Achtergrondwaarde
 <= AW kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
 RG Eis Vereiste rapportagegrens
 IW Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 11-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020179452
 Startdatum 11-11-2020
 Rapportagedatum 17-11-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Metalen								
Barium (Ba)	µg/L	80	80	*	20	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	8,5	8,5	-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	3,3	3,3	-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	153	300
Nikkel (Ni)	µg/L	21	21	*	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	22	22	-	10	65	433	800
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07					
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen								
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
CKW (som)	µg/L	<1,6						
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14					630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L			0,77	Geen oordeel mogelijk			

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 1 11694885 Peilbuis 1

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
 * groter dan Streefwaarde
 ** groter dan Tussenwaarde
 *** groter dan Interventiewaarde

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 RG Vereiste Rapportagegrens
 S Streefwaarde
 T Tussenwaarde
 I Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 11-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020179452
 Startdatum 11-11-2020
 Rapportagedatum 17-11-2020

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Metalen								
Barium (Ba)	µg/L	93	93	*	20	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	3,1	3,1	-	2	5	153	300
Nikkel (Ni)	µg/L	<3,0	2,1	-	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	35	35	-	10	65	433	800
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07					
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen								
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
CKW (som)	µg/L	<1,6						
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14					630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L			0,77	Geen oordeel mogelijk			

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 2 11694886 Peilbuis 2

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
 * groter dan Streefwaarde
 ** groter dan Tussenwaarde
 *** groter dan Interventiewaarde

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 RG Vereiste Rapportagegrens
 S Streefwaarde
 T Tussenwaarde
 I Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer 201801
 Projectnaam Leeuwarden
 Ordernummer
 Datum monstername 11-11-2020
 Monsternemer Joel Billekens
 Certificaatnummer 2020179452
 Startdatum 11-11-2020
 Rapportagedatum 17-11-2020

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Metalen								
Barium (Ba)	µg/L	61	61	*	20	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	153	300
Nikkel (Ni)	µg/L	4,7	4,7	-	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	24	24	-	10	65	433	800
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07					
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen								
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
CKW (som)	µg/L	<1,6						
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14					630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L			0,77	Geen oordeel mogelijk			

Legenda

Nr. Analytico-nr Monster
 3 11694887 Peilbuis 3

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

- kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
 * groter dan Streefwaarde
 ** groter dan Tussenwaarde
 *** groter dan Interventiewaarde

GSSD Gestandaardiseerd gehalte
 RG Vereiste Rapportagegrens
 S Streefwaarde
 T Tussenwaarde
 I Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/>

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Bijlage 3 Ecologische quickscan

Natuurtoets

Rho adviseurs

Zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden

COLOFON

BUREAU FAUNAX

Badweg 40 B

8401 BL Gorredijk

0513-435024

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Natuurtoets Rho adviseurs Zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden

Gorredijk, april 2019

In opdracht van:
Rho adviseurs

Uitvoering:
Bureau FaunaX

Veldwerk en rapportage:
Dhr. R. Fokker

Autorisatie:
Dhr. E. P. de Boer

Foto's voorpagina:
Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX (2019). Natuurtoets Rho adviseurs/ Zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden. Rapport 19057. Bureau FaunaX, Gorredijk.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Onderzoeksopzet	2
1.4	Karakteristiek plangebied en planvoornemen.....	3
2	RESULTATEN QUICKSCAN	4
2.1	Flora.....	4
2.2	Vogels	5
2.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	5
2.2.2	Overige (broed)vogelsoorten.....	6
2.3	Zoogdieren	6
2.3.1	Vleermuizen	6
2.3.2	Overige zoogdieren.....	7
2.4	Vissen, reptielen & amfibieën en ongewervelden.....	8
2.5	Gebiedsbescherming.....	8
2.6	Houtopstanden	8
3	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	1
3.1	Overzicht beschermde soorten	1
3.2	Effectbespreking en aanbevelingen.....	1
3.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	1
3.2.2	Algemene broedvogels	1
3.2.3	Vleermuizen	2
3.2.4	Steenmarter	2
3.2.5	Zorgplicht	2
3.3	Overzicht vervolgstappen.....	2
4	LITERATUUR EN BRONNEN.....	3
	BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
	Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
	Vogels en verstoring	- 1 -
	Vrijgestelde soorten provincie Fryslân.....	- 1 -
	Voorwaarden vrijstellingen	- 2 -
	Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	- 3 -
	Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -
	Natura 2000-gebieden	- 3 -
	Wnb Houtopstanden	- 3 -
	NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 4 -

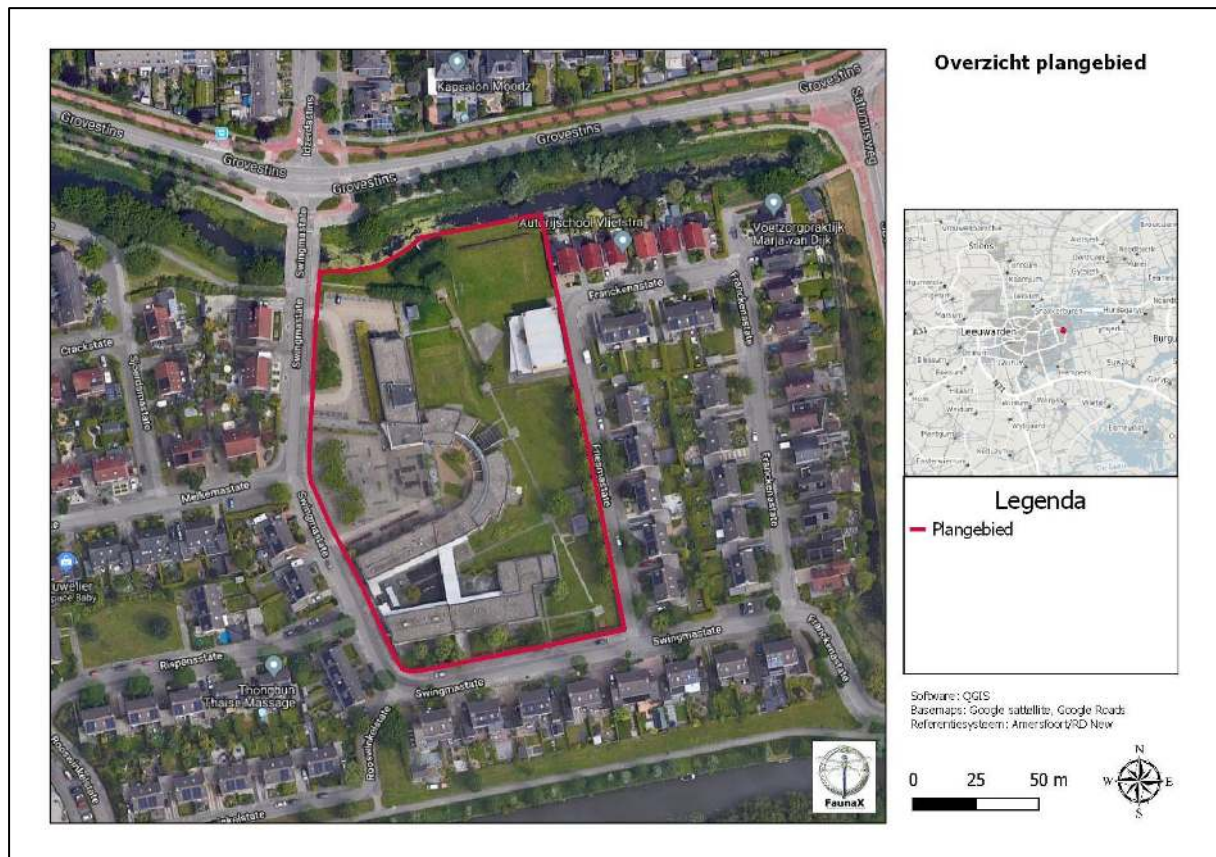
1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens een oude zorglocatie aan de Swingmastate te Leeuwarden te slopen om ruimte te creëren voor een woningbouwproject. Bij deze quickscan wordt ervanuit gegaan dat er geen bomen worden gekapt.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving. Voor meer informatie over de Wet natuurbescherming en de handelwijze wordt verwezen naar Bijlage I.

Zo dient te worden onderzocht of als gevolg van de uitvoering van het plan sprake is van effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna en/of natuurgebieden (Natura 2000), alsook in het kader van houtopstanden. Om hierin inzicht te krijgen wordt in eerste instantie een ecologische quickscan uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt een inschatting gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer van het project aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten van de voorgenumen plannen op deze waarden.

Figuur 1.1. Het plangebied binnen Leeuwarden (rood gemarkeerd) (Bron: Rho adviseurs).

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van Rho adviseurs heeft Bureau FaunaX het planvoornemen door middel van een ecologische quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze quickscan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (*expert judgement*). Een ecologische quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze quickscan is uitgevoerd op vrijdag 5 april 2019 en vond plaats onder zachte weersomstandigheden (7°C, windkracht 2, half bewolkt). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent de Ecologische Hoofdstructuur, ganzengedooftgebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het onderzochte plangebied ligt oostelijk binnen Leeuwarden in Camminghaburen. Binnen het plangebied bevindt zich een oude zorglocatie bestaande uit enkele gebouwen en schuren. Ten oosten en ten noorden het plangebied bevinden zich enkele grasvelden met paden. Ten noorden van het plangebied ligt een vaartje. Binnen het plangebied staan verschillende soorten bomen (o.a. wilg, magnolia, gewone plataan). De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van Leeuwarden. Het planvoornemen bestaat uit de sloop van de bestaande gebouwen en schuren binnen het plangebied om hier ruimte te maken voor een woningbouwproject (Figuur 1.1).

Figuur 1.1. Voorlopige toekomstvisie plangebied

Figuur 1.2. Impressie van de actuele situatie plangebied.

2 RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

De vegetatie van het plangebied wordt gevormd door de grasvelden, enkele bomen en hagen binnen het plangebied. Op het terrein zijn bomen als wilg (spec.), Magnolia (spec.) en gewone plataan aanwezig. In de grasvelden zijn soorten aangetroffen als paardenbloem, straatgras, Engels raaigras, madeliefje, smalle weegbree, speenkruid, fluitenkruid, vroegeling, ridderzuring, paarse dovenetel, ooievaarsbek, kleeftkruid en grote brandnetel. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, noch is het geschikte biotoop hiervoor aanwezig. De onder de Wnb beschermde plantensoorten stellen veelal kritische eisen aan hun standplaatsen. Aan deze eisen wordt binnen het plangebied niet voldaan.

- De aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan uitgesloten worden op basis van habitateigenschappen

Figuur 2.1. Impressie van de flora in het plangebied met v.l.b.n.r.o.: ridderzuring, kleeftkruid, paarse dovenetel en speenkruid.

2.2 Vogels

2.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten of horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen. De bomen in het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Deze zijn echter niet aangetroffen. Wel is er ten tijde van het veldbezoek vlak buiten het plangebied een nest aangetroffen die in gebruik leek te zijn door een ekster (figuur 2.2). Mogelijk ondervindt deze soort negatieve effecten door de sloop van een nabijgelegen gebouw binnen het plangebied. Doordat de directe omgeving van het plangebied voldoende alternatieven voor deze soort biedt, draagt deze enkel tijdens het broedproces bescherming. Verder is het plangebied niet geschikt bevonden voor soorten als kerkuil en gierzwaluw. Voor kerkuil ontbreken er geschikte in- en uitvliegopeningen binnen het plangebied, en voor de soort gierzwaluw ontbreekt geschikte nestgelegenheid. De gierzwaluw maakt voornamelijk gebruik van hoog gelegen holten met steile in- en uitvliegopeningen, welke in dit plangebied niet voorkomen. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten. De schuren binnen het plangebied bieden wel mogelijkheden tot broeden voor de huismus. Zo kan deze soort tot broeden komen onder de golfplaten van de schuren. Hiernaast werden er vlak buiten het plangebied territoriale huismussen aangetroffen (figuur 2.2). Hierdoor kan het voorkomen van broedterritoria in het plangebied van deze soort niet worden uitgesloten.

Figuur 2.2. Een eksternest in gebruik, mogelijke verblijfplaatsen van huismus en een waargenomen huismus vlak buiten het plangebied.

2.2.2 Overige (broed)vogelsoorten

Naast de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend beschermd tijdens het broedproces. Het plangebied biedt mogelijkheden voor diverse soorten broedvogels. Tijdens het veldbezoek zijn soorten aangetroffen als pimpelmees, koolmees, roodborst, merel, Turkse tortel, ekster, houtduif, spreeuw en winterkoning. Tevens zijn er binnen het plangebied verschillende hagen en klimop planten aanwezig waarin soorten als roodborst en merel tot broeden kunnen komen (figuur 2.3). Hiernaast zijn de daken van de gebouwen plat. Hierdoor bieden deze geschikte broedlocaties voor soorten als scholekster.

Figuur 2.3. Nestgelegenheid voor roodborst en merel in de vorm van hagen en klimop planten binnen het plangebied

- Het voorkomen van jaarrond beschermde nestlocaties van de huismus binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.
- Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen vogels tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, maar slechts beschermd zijn tijdens het broedseizoen.

2.3 Zoogdieren

2.3.1 Vleermuizen

Vleermuizen verblijven in Nederland over het algemeen in bomen, in gebouwen of in andere kunstmatige bouwwerken. Hoewel één boom binnen het plangebied slecht zichtbaar was doordat deze zich op een ontoegankelijke binnenplaats bevond, zijn er geen boomholten in de bomen binnen het plangebied aangetroffen. Hierdoor kan het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen binnen het plangebied op voorhand worden uitgesloten. Wel zijn er enkele kieren en gaten in de gebouwen en schuren binnen het plangebied aangetroffen. Deze vormen mogelijk ingangen tot potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen als de gewone dwergvleermuis (figuur 2.4). Dit correspondeert met waarnemingen uit de regio (Bron: NDFF). Tevens kan niet worden uitgesloten dat sommige spouwmuren toegankelijk zijn. Hierdoor kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied niet worden uitgesloten.

Figuur 2.4. Ingangen tot potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied.

Naast verblijfplaatsen van vleermuizen, kunnen ook vliegroutes en/of foerageergebieden van vleermuizen een beschermde status hebben als deze van essentieel belang zijn voor het in stand houden van een verblijfplaats. Als vliegroute worden, afhankelijk van de soort, waterlichamen, bosranden, bomenlanen of gebouwen gebruikt. Door de voorgenumde werkzaamheden bestaat de mogelijkheid dat er vliegroutes worden doorbroken door het slopen van bestaande gebouwen. Daarnaast zou eventuele lichtuitstraling op het vaartje noordelijk van het plangebied een potentiële vliegroute kunnen verstoren. Echter, doordat de omgeving voldoende alternatieven biedt in de vorm van andere huizenrijen en vaartjes die als vliegroute kunnen worden gebruikt, betreffen deze mogelijke routes binnen het plangebied geen essentiële vliegroutes. Negatieve effecten op essentiële vliegroutes of foerageergebieden kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten.

2.3.2 Overige zoogdieren

Het voorkomen van verblijfplaatsen van overige beschermde soorten zoogdieren, zoals de boommarter, otter en waterspitsmuis, kan op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDFF) en habitateigenschappen. Binnen het plangebied kunnen tevens lichter beschermde (vrijgestelde) zoogdiersoorten voorkomen, zoals de veldmuis en steenmarter. Hoewel er van de soort steenmarter tijdens het veldwerk geen sporen zijn aangetroffen, kan het voorkomen van verblijfplaatsen binnen het plangebied niet worden uitgesloten. Dit met name doordat de gebouwen binnen het plangebied al een geruime periode leeg leken te staan, maar nog wel verwarmd leken te worden. Het voorkomen van deze (in Fryslân) vrijgestelde soort binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen in het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied komen naar alle waarschijnlijkheid tevens enkele lichter beschermde zoogdiersoorten zoals steenmarter voor. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.4 Vissen, reptielen & amfibieën en ongewervelden

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde soorten van de overige diergroepen kan op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (NDDF) en habitateigenschappen. Door de afwezigheid van geschikt voortplantingswater in en buiten het plangebied, is het uitgesloten dat er in het plangebied beschermde amfibieën, vissen, mollusken of libellen voorkomen. Het voorkomen van andere beschermde ongewervelden kan worden uitgesloten, bijvoorbeeld op basis van de afwezigheid van waardplanten van beschermde vlindersoorten. Voor andere, meer algemene, (vrijgestelde) soorten die in het plangebied aangetroffen kunnen worden, zoals gewone pad of kleine watersalamander, geldt de zorgplicht (Bijlage I).

- Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde diersoorten uit de overige diergroepen kan op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied komen naar alle waarschijnlijkheid licht beschermde soorten voor, zoals verschillende soorten amfibieën. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.5 Gebiedsbescherming

Tijdens de bureaustudie zijn geen vormen van gebiedsbescherming naar voren gekomen die betrekking hebben op het plangebied. Het plangebied valt niet onder de EHS/NNN of Natura2000 en is niet aangewezen als ganzenfoerageergebied of weidevogelgebied. Wel ligt het plangebied op circa 2 km afstand van het Natura2000-gebied Groote Wielen en een ganzenfoerageergebied. Echter, met oog op de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden op voorhand worden uitgesloten.

- Voor wat betreft het plangebied is er geen sprake van gebiedsbescherming.

2.6 Houtopstanden

Als er een houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- of herplantingsplicht. In het geval van de onderhavige beoogde werkzaamheden is nog onduidelijk of er bomen worden gekapt. Hierdoor vallen deze werkzaamheden niet onder een meldplicht. Gemeenten hanteren soms andere regels als het gaat om herplantplicht en begrenzing van het gebied 'buiten de bebouwde kom' (anders dan die in de Weg- en verkeerswet). Bij twijfel kan hierover bij de gemeente Leeuwarden informatie worden aangevraagd.

- Er is mogelijk sprake van een meld- en/of herplantingsplicht, afhankelijk van de uiteindelijke planvoornemens (wel of geen bomen kappen).

3 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn alleen die soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus, en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedseizoen. Anders → Broedvogelcheck
Vogels	Huismus	Mogelijk	X				Nader Onderzoek
Zoogdieren	Vleermuizen	Mogelijk		X			Nader Onderzoek
Zoogdieren	Steenmarter	Mogelijk				X	Naleven van de zorgplicht → extra aandacht tijdens nader onderzoek vleermuizen
Divers	Divers	Ja				X	Zorgplicht

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Het project kan naar ons inzien doorgang vinden binnen de kader van de Wet natuurbescherming, mits men zich houdt aan de hieronder volgende aanbevelingen.

3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Tijdens het veldbezoek zijn toegankelijke ruimtes onder golfplaten van de schuren binnen het plangebied aangetroffen die mogelijk een functionele verblijfplaats voor huismus vormen. Deze verblijfplaatsen genieten jaarronde bescherming. Er wordt aanbevolen nader onderzoek uit te voeren om het voorkomen van verblijfplaatsen van huismussen binnen het plangebied vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient te gebeuren door middel van twee tot vier ochtendbezoeken (conform datumgrenzen SOVON) in de periode 10 maart-20 juni.

3.2.2 Algemene broedvogels

Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen vogels tot broeden komen waarvan de nesten alleen tijdens de broedtijd beschermd zijn. Zo werd er tijdens het veldbezoek een nest aangetroffen dat in gebruik leek te zijn door de soort ekster. Doordat de directe omgeving van het plangebied voldoende alternatieve broedlocaties biedt, is dit nest alleen tijdens het broedseizoen beschermd. We adviseren daarom om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt over het algemeen de periode van 15 maart-15 juli aangehouden. Afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden kunnen soorten echter eerder of later in het jaar tot broeden komen. Wat van belang is, is of er sprake is van een broedgeval. Zo ja, dan is deze altijd beschermd. Eventueel kan voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcheck worden uitgevoerd, zodat in delen van het plangebied waar geen verstoring op kan treden reeds tijdens het broedseizoen kan worden gewerkt. De verwachting is echter dat er verspreid over het plangebied broedgevallen aanwezig zullen zijn.

3.2.3 *Vleermuizen*

Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen in het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. Daarom adviseren wij nader onderzoek uit te voeren om het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient te gebeuren middels een onderzoek dat plaatsvindt aan de hand van vier veldbezoeken, verdeeld over twee bezoeken in de kraamtijd (15 mei-15 juli) en twee bezoeken in de paartijd (15 augustus-1 oktober). De onderzoeksmethodiek is vastgelegd in het Vleermuisprotocol, opgesteld door het ministerie van EZ, Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Indien er verblijfplaatsen van vleermuizen worden vastgesteld, dient er voor de betreffende soort(en) een ontheffing te worden aangevraagd.

3.2.4 *Steenmarter*

Het voorkomen van vaste verblijfplaatsen van de soort steenmarter in de gebouwen binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. Hoewel deze soort vrijgesteld is voor ruimtelijke ingrepen, is de zorgplicht wel van toepassing. De zorgplicht schrijft voor dat handelingen die nadelige gevolgen kunnen veroorzaken bij in het wild levende dieren achterwege worden gelaten. Mocht dit redelijkerwijs niet kunnen worden geveerd dan dienen de noodzakelijke maatregelen getroffen te worden om dit te voorkomen. En als deze gevolgen niet voorkomen kunnen worden, dan dienen deze zoveel mogelijk te worden beperkt of ongedaan gemaakt te worden. Daarom adviseren wij om het voorkomen van deze soort toch vast te stellen, dan wel uit te sluiten door hier extra aandacht aan te besteden tijdens het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen binnen het plangebied.

3.2.5 *Zorgplicht*

Er kunnen enkele meer algemene soorten voorkomen in het plangebied waarvoor een vrijstelling geldt in geval van schade aan deze soorten (bv huismuis). Op deze soorten is wel de zorgplicht van toepassing. Deze kan tot uiting worden gebracht door zo te werken dat dieren de kans krijgen om te vluchten naar habitat buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden of dieren (zoals vrijgestelde amfibieën) naar een dergelijke habitat te verplaatsen. Voor de voorwaarden waaraan vrijstellingen moeten voldoen wordt verwezen naar Bijlage I.

3.3 Overzicht vervolgstappen

Het planvoornemen kan zonder bezwaren doorgang vinden binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- **Jaarrond beschermde nesten:** nader onderzoek verblijfplaatsen van huismuis.
- **Broedvogels:** Werken buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart-15 juli). Is dit niet mogelijk? → dan voor aanvang werkzaamheden broedvogelcheck uitvoeren.
- **Vleermuizen:** Nader onderzoek aanwezigheid verblijfplaatsen gebouwen.
- **Steenmarter:** Naleven van de zorgplicht → extra aandacht tijdens nader onderzoek vleermuizen.
- **Licht beschermde en vrijgestelde soorten:** Naleven van de zorgplicht.

4 LITERATUUR EN BRONNEN

Literatuur

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Natuur van Nederland 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Bronnen internet

Kaarten provinciale natuurbeheerplannen Bij12
<https://flamingo.bij12.nl/pnl-viewer/app/PNLNatuurbeheerplan>

Kennisdocument Huismus Bij12
<https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.o.pdf>

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>

Planologische Ecologische Hoofdstructuur kaart provincie Fryslân
<http://fryslan.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=eb4e12aa6eea4591af7cof48ef6def54&extent=120990,533762,221778,617075,28992>

Ravon
<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon
<https://www.sovon.nl/nl>

Synbiosys Alterra kaartenmachine Natura 2000-gebieden
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

Verspreidingsatlas planten FLORON
<http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Zoogdiervereniging
www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecooloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Fryslân

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Fryslân vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6515.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Fryslân.

Zoogdieren	Amfibieën
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Rosse woelmuis	
Steenmarter	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Fryslân, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De, voor gemeenten, belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Friese gemeenten gedaan.

De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.

Bijlage 4 Nader ecologisch onderzoek (huismus & vleermuizen)

2019

Nader Onderzoek huismus & vleermuizen

Wet Natuurbescherming

Zorglocatie Swingmastate

COLOFON

BUREAU FAUNAX

Badweg 40 B

8401 BL Gorredijk

0513-435024

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Nader Onderzoek huismus & vleermuizen Wet Natuurbescherming Zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden

Gorredijk, november 2019

In opdracht van:

Rho adviseurs

Uitvoering:

Bureau FaunaX

Veldwerk en rapportage:

Dhr. J. Breidenbach, Dhr. J. Groen, Dhr. R. Fokker & Dhr. B. de Leeuw

Autorisatie:

Dhr. E. P. de Boer

Foto's voorpagina:

Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:

Bureau FaunaX (2019). Nader Onderzoek huismus & vleermuizen Wet Natuurbescherming Zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden. Rapport 19057A. Bureau FaunaX, Gorredijk.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX, verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	5
1.1	Aanleiding	5
2	RESULTATEN NADER ONDERZOEK	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Methodieken & Werkwijze	6
2.2.1	Huismus.....	6
2.2.2	Vleermuizen	6
2.3	Resultaten.....	7
2.3.1	Huismus.....	7
2.3.2	Vleermuizen	7
3	CONCLUSIES NADER ONDERZOEK.....	9
3.1	Huismus	9
3.2	Vleermuizen	9
4	SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN	10
5	LITERATUUR EN BRONNEN.....	11
	BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
	Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
	Vogels en verstoring	- 1 -
	Vrijgestelde soorten provincie Fryslân.....	- 1 -
	Voorwaarden vrijstellingen	- 2 -
	Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	- 3 -
	Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -
	Natura 2000-gebieden	- 3 -
	Wnb Houtopstanden	- 3 -
	NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 4 -

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens een oude zorglocatie aan de Swingmastate te Leeuwarden te slopen om ruimte te creëren voor een woningbouwproject. Op 5 april 2019 is hiervoor een ecologische quickscan uitgevoerd (Bureau FaunaX, 2019). In tabel 1.1 wordt een overzicht gegeven van de resultaten uit deze quickscan.

Tabel 1.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedseizoen. Anders → Broedvogelcheck
Vogels	Huismus	Mogelijk	X				Nader Onderzoek
Zoogdieren	Vleermuizen	Mogelijk		X			Nader Onderzoek
Zoogdieren	Steenmarter	Mogelijk				X	Naleven van de zorgplicht → extra aandacht tijdens nader onderzoek vleermuizen
Divers	Divers	Ja				X	Zorgplicht

In onderhavige rapportage worden de resultaten van het Nader Onderzoek gebundeld en samengevat.

2 RESULTATEN NADER ONDERZOEK

2.1 Inleiding

In deze rapportage vindt men de resultaten van twee bezoeken voor huismus, zes bezoeken in de kraamperiode en zes bezoeken in de paarperiode voor vleermuizen. Tijdens dit nader onderzoek werd tevens aandacht besteed aan mogelijke aanwezigheid steenmarter. Hoewel deze soort vrijgesteld is voor ruimtelijke ingrepen, is de zorgplicht bij aanwezigheid wel van toepassing.

Bij de planning van het veldwerk is rekening gehouden met de optimale periode waarin verschillende soortgroepen geïnventariseerd kunnen worden. Deze optimale periode hangt bijvoorbeeld samen met vliegtijd, broedtijd en balts. Voor het in kaart brengen van verblijfplaatsen van huismus is het kennisdocument ervoor gevolgd (BIJ12, 2017). Voor de vleermuizen is een protocol opgesteld waarin is vastgelegd welke onderzoeksinspanning benodigd is (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2017).

Bureau FaunaX is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en werkt zoveel mogelijk conform deze protocollen om de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek te waarborgen.

2.2 Methodieken & Werkwijze

2.2.1 Huismus

Het onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de huismus is uitgevoerd conform de onderzoeksmethoden van het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Dit onderzoek heeft bestaan uit twee onderzoeksronde in de periode tussen 1 april en 15 mei, met een tussenliggende periode van minimaal tien dagen. De veldbezoeken zijn afgelegd onder goede weersomstandigheden, niet bij regen, harde wind en/of kou. Tijdens de bezoeken is gelet op gedrag dat duidt op een broedgeval, zoals mussen die onder dakpannen verdwijnen om hun jongen te voeren, en/of territoriaal gedrag (roepende mannetjes). Voor de determinatie en het juist kunnen benoemen van gedragingen is gebruik gemaakt van een verrekijker. In tabel 2.1 wordt een overzicht gegeven van de afgelegde veldbezoeken in het kader van het huismusonderzoek.

Tabel 2.1: een overzicht van de afgelegde veldbezoeken in het kader van het huismusonderzoek

Deelgebied	Datum
Swingmastate, Leeuwarden	5-apr-2019
Swingmastate, Leeuwarden	14-april-2019

2.2.2 Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen heeft bestaan uit een onderzoek naar de aanwezigheid van kraam- en paarverblijfplaatsen en is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2017). In totaal heeft dit onderzoek bestaan uit zes onderzoeksronde tijdens de kraamperiode (15 mei-15 juli, met een minimale periode van 10 dagen tussen beide bezoeken) en zes onderzoeksronde in de paarperiode (15 augustus-1 oktober, minimaal 10 dagen tussen beide bezoeken). Hierbij is naast de aanwezigheid van vleermuizen ook gelet op de aanwezigheid van (een verblijfplaats) van steenmarter.

Afhankelijk van de soort verblijven vleermuizen in bomen (zoals rosse vleermuis, watervleermuis, bosvleermuis en franjestaart), in gebouwen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis) of zowel in bomen en gebouwen (ruige dwergvleermuis, grootoorvleermuis en baardvleermuis). De meeste soorten maken gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen.

Het onderzoek heeft zich specifiek gericht op die soorten waarvan mag worden aangenomen dat ze in gebouwen (kunnen) verblijven. Alle ronden zijn onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd. Voor de determinatie van vleermuizen is gebruik gemaakt van een batdetector van het type D240X Petterson met opnameapparatuur met zowel heterodyne als vertraagde opnamemogelijkheden. Daarnaast is gebruik gemaakt van de Anabat Walkabout. De sonargeluiden zijn geanalyseerd met gespecialiseerde software (programma 'Batsound'). Daarnaast is er gebruik gemaakt van een verrekijker en een lichtsterke zaklamp. In tabel 2.2 wordt een overzicht gegeven van de afgelegde veldbezoeken in het kader van het vleermuizenonderzoek.

Tabel 2.2: een overzicht van de afgelegde veldbezoeken in het kader van het vleermuizenonderzoek

Deelgebied	Datum	Periode	Begin-eind	Zonder op/onder
Swingmastate-2, Leeuwarden	20-mei-2019	Kraam	21:30-23:30	21:34 onder
Swingmastate-3, Leeuwarden	21-mei-2019	Kraam	21:30-23:30	21:35 onder
Swingmastate-1, Leeuwarden	24-mei-2019	Kraam	21:43-23:43	21:43 onder
Swingmastate-2, Leeuwarden	5-juni-2019	Kraam	3:10-5:15	5:11 op
Swingmastate-3, Leeuwarden	7-juni-2019	Kraam	3:10-5:10	5:10 op
Swingmastate-1, Leeuwarden	9-juli-2019	Kraam	3:21-5:21	5:21 op
Swingmastate-3, Leeuwarden	20-aug-2019	Paar	20:50-22:50	20:54 onder
Swingmastate-2, Leeuwarden	21-aug-2019	Paar	20:50-22:50	20:52 onder
Swingmastate-1, Leeuwarden	30-aug-2019	Paar	23:00-1:00	20:33 onder
Swingmastate-3, Leeuwarden	10-sep-2019	Paar	5:00-7:00	6:59 op
Swingmastate-1, Leeuwarden	11-sep-2019	Paar	5:00-7:00	7:02 op
Swingmastate-1, Leeuwarden	30-sep-2019	Paar	22:30-0:30	19:20 onder

2.3 Resultaten

2.3.1 Huismus

Huismussen zijn tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van huismussen in het plangebied niet waargenomen, wel rondom de aanliggende woningen. Het voorkomen van verblijfplaatsen van huismus binnen het plangebied kon worden uitgesloten.

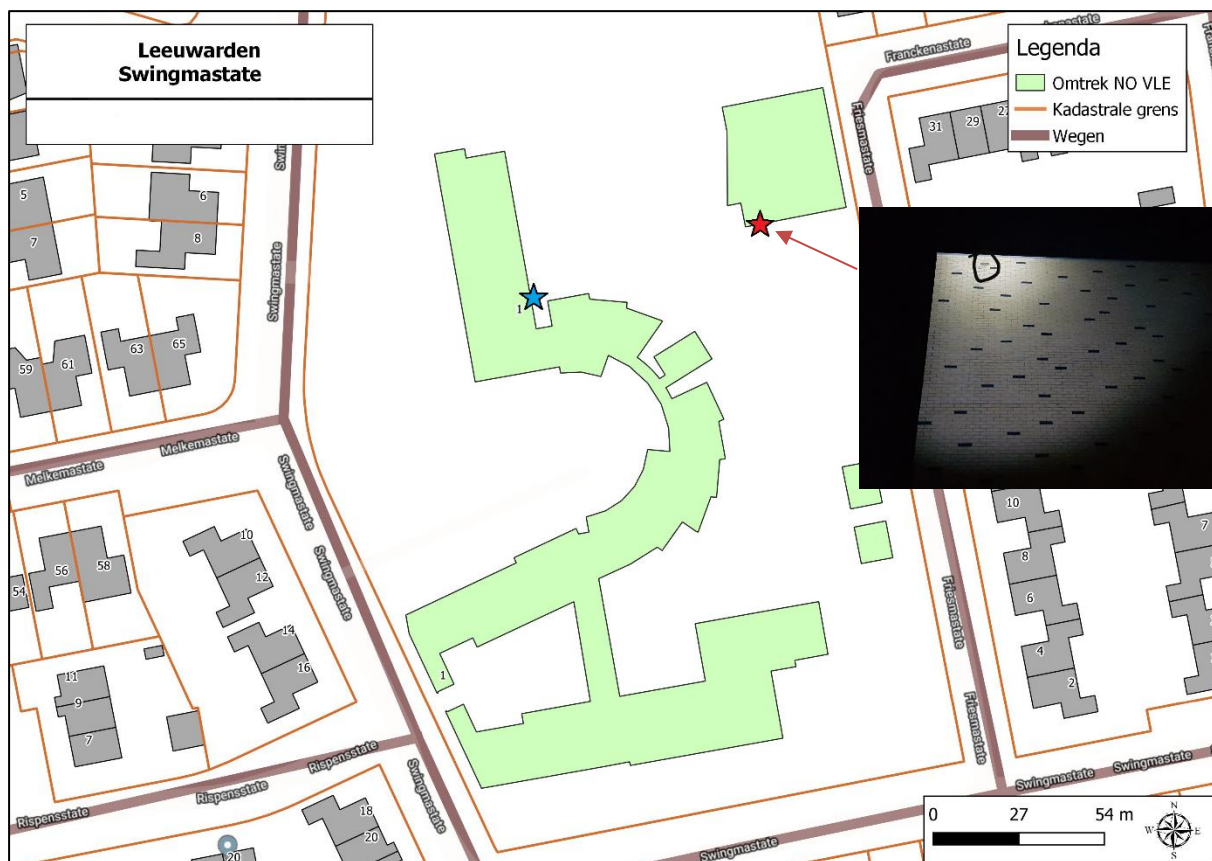
2.3.2 Vleermuizen

Bij het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen zijn **twee (paar)verblijfplaatsen** aangetroffen van vleermuizen in het plangebied: één paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis.

In de kraamperiode is activiteit waargenomen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en meervleermuis. Er is geen verblijfplaats-indicerend gedrag waargenomen.

In de paarperiode is activiteit waargenomen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. Er is één paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis aangetroffen en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. De locaties waar deze paarverblijfplaatsen zich bevinden is weergegeven in figuur 2.1.

Tijdens de twaalf bezoeken voor vleermuizen is geen steenmarter, of sporen welke kunnen wijzen op de aanwezigheid van steenmarter, aangetroffen.

Figuur 2.1: een overzicht van de aangetroffen (paar)verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied. **Rode ster: Ruige dwergvleermuis (+inzet).** **Blauwe ster: Gewone dwergvleermuis.**

3 CONCLUSIES NADER ONDERZOEK

3.1 Huismus

Bij het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van huismus zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen.

3.2 Vleermuizen

Bij het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen zijn in totaal **twee paarverblijfplaatsen** aangetroffen binnen het plangebied. Alle Nederlandse vleermuissoorten en hun verblijfplaatsen genieten wettelijke bescherming onder de Wnb (Habitatrichtlijn). Conform de verbodsbepalingen onder Artikel 3.5 van de Wnb is het verboden in het wild levende dieren van de soorten die (onder meer) vallen onder de Habitatrichtlijn te doden en verstoren, dan wel hun voorplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen dan wel te vernielen. Met het oog op de overtreding van deze verbodsbepalingen moet met het oog op de uitvoer van het planvoornemen een ontheffing worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, de provincie Fryslân. De ontheffing wordt aangevraagd op basis van een activiteitenplan. Met het oog op het verstoren dan wel aantasten van verblijfplaatsen van vleermuizen dienen er mitigerende en compenserende maatregelen te worden genomen. Deze dienen uitgewerkt te worden in een activiteitenplan, op grond waarvan de ontheffing wordt aangevraagd. Één van de onderdelen hiervan is de compensatie van verblijfplaatsen. Voor vleermuizen moet het aantal verblijfplaatsen dat verloren gaat ten gevolge van het planvoornemen, met minimaal een factor vier gecompenseerd worden. Ervan uitgaand dat in het plangebied de geconstateerde verblijfplaatsen niet behouden kunnen worden, dienen dus **minimaal acht vervangende (paar)verblijfplaatsen** gerealiseerd te worden.

- Er gaan bij de werkzaamheden twee verblijfplaatsen van vleermuizen verloren: **één paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis**.
- Met het oog hierop moet bij het bevoegd gezag, de provincie Fryslân, een ontheffing worden aangevraagd.

Ten tijde van het nader onderzoek is een waarneming gedaan van scholeksters op het dak. Deze soort kan op een plat dak tot broeden komen en alle (inheemse) broedvogels in Nederland zijn onder de WnB beschermd tijdens hun broedtijd; hun nesten en legsels mogen niet worden verstoord of vernield. Met de meeste broedvogels kan relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de voorgenomen sloopwerkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen. Hiervoor wordt over het algemeen de periode tussen 15 maart en 15 juli aangehouden, maar dit kan (afhankelijk van de weersomstandigheden) eerder beginnen en/of later eindigen. Van belang is of er binnen het plangebied en/of de invloedssfeer van de werkzaamheden broedgevallen aanwezig zijn. Door te werken buiten het broedseizoen worden negatieve effecten op broedvogels voorkomen en zijn er geen belemmeringen vanuit de Wnb aan de orde.

In het plangebied zijn tevens een aantal egels aangetroffen welke gebruik maken van het plangebied als vaste rust en verblijfplaats. Deze soort is niet beschermd, maar er geldt wel een zorgplicht. Het advies luidt bij het opruimen van bladafval en het verwijderen van de heggen rustig te werk te gaan zodat de egels de kans hebben te ontsnappen.

- Binnen het plangebied en/of de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen algemene, niet jaarrond beschermde vogels tot broeden komen zoals de scholekster.
- Bij de werkzaamheden dient de zorgplicht in acht te worden genomen, voor bijvoorbeeld de egel.

4 SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN

Om de werkzaamheden binnen de kaders van Wet natuurbescherming uit te voeren, bevelen wij de volgende vervolgstappen aan.

- Ontheffing aanvragen m.b.t. aangetroffen paarverblijfplaatsen van vleermuizen bij de provincie Fryslân (dit duurt maximaal 13 weken met een mogelijke uitlooptijd van 7 weken).
- Voor de ontheffingsaanvraag dient in elk geval een activiteitenplan te worden opgesteld waarin mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgewerkt (vleermuizen). Op basis van dit plan wordt de ontheffing aangevraagd.

Overige vervolgstappen

- Werken buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart-15 juli) heeft de voorkeur. Anders broedvogelcheck(s).
- Houd rekening met de zorgplicht (zie Quicksan en hoofdstuk 3.3).

5 LITERATUUR EN BRONNEN

Literatuur

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Natuur van Nederland 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Bureau FaunaX (2019). Natuurtoets Rho adviseurs/ Zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden. Rapport 19057. Bureau FaunaX, Gorredijk.

Bronnen internet

Kaarten provinciale natuurbeheerplannen Bij12

<https://flamingo.bij12.nl/pnl-viewer/app/PNLNatuurbeheerplan>

Kennisdocument Huismus Bij12

<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.o.pdf>

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>

Planologische Ecologische Hoofdstructuur kaart provincie Fryslân

<http://fryslan.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=eb4e12aa6eea4591af7cof48ef6def54&extent=120990,533762,221778,617075,28992>

Ravon

<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon

<https://www.sovon.nl/nl>

Synbiosys Alterra kaartenmachine Natura 2000-gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

Verspreidingsatlas planten FLORON

<http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Zoogdiervereniging

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecooloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Fryslân

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Fryslân vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6515.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Fryslân.

<i>Zoogdieren</i>	<i>Amfibieën</i>
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Steenmarter	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Molmuis	
Ondergrondse woelmuis	
Rosse woelmuis	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Fryslân, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen, niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De voor gemeenten belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Friese gemeenten gedaan.

De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving.

Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.

Bijlage 5 Ontheffing Wet natuurbescherming

Blue Banner
Swingmastate 1
8925 LD LEEUWARDEN

Leeuwarden, 10 april 2020
Verzonden, **10 APR. 2020**

Ons kenmerk : 01741685
Afd./Opgave : Groene regelgeving
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 89 95 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 3

Onderwerp : PF-2020/205829: Ontheffing Wet natuurbescherming ontwikkeling zorg-
locatie Swingmastate te Leeuwarden (gewone dwergvleermuis en ruige
dwergvleermuis)

Geachte heer/mevrouw,

Op 17 februari 2020 heb ik uw verzoek ontvangen voor een ontheffing op grond van de Wet
natuurbescherming (hierna: Wnb) ten behoeve van de ontwikkeling van de zorglocatie
Swingmastate te Leeuwarden.

U vraagt ontheffing voor overtreding van de verbodsbepaling genoemd in paragraaf 3.2, van
de Wnb, voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleer-
muis (*Pipistrellus nathusii*).

Overeenkomstig uw aanvraag en de daarbij behorende stukken heb ik besloten de gevraag-
de ontheffing te verlenen. De bijbehorende stukken maken een onlosmakelijk onderdeel uit
van dit besluit.

Voorschriften en beperkingen

1. De ontheffing staat op naam van Blue Banner te Leeuwarden (hierna: ontheffinghouder).
Ontheffinghouder is verantwoordelijk voor de naleving van de ontheffingsvoorwaarden
en is hierop aanspreekbaar.
2. De ontheffing is alleen van toepassing op de activiteiten en verbodsbepalingen, zoals
deze zijn aangevraagd en in dit besluit zijn benoemd in bijlage A1.1. onder 'Beschrijving
van het project of andere handeling'.
3. De activiteit dient te worden uitgevoerd conform aanvraag, met de daarbij behorende
stukken. Afwijkingen en wijzigingen behoeven schriftelijke toestemming van het bevoegd
gezag.

4. De onder A1.1. aangegeven maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Het protocol dient te worden opgesteld door een ecologisch ter zake kundige. Deze dient op de locatie aanwezig te zijn en de inhoud van het werkprotocol moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.
5. De exacte uitwerking van de permanente mitigatie is op dit moment nog onbekend. Als aanvullend voorschrift is opgenomen dat voordat de nieuwbouw wordt gerealiseerd u informatie dient aan te leveren over de locaties van de vervangende verblijven, het type en aantallen verblijfplaatsen inclusief een ecologische onderbouwing over de geschiktheid van de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Deze informatie dient u ter goedkeuring voor te leggen aan het bevoegd gezag, via e-mail aan wnb@fryslan.frl, of per post naar Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Omgevingszaken, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden;
6. De alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis dienen conform de voorwaarden in de kennisdocumenten¹ te worden opgehangen.
7. De tijdelijke vleermuiskasten dienen tenminste drie maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen), en indien mogelijk permanent, beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis na oplevering van de permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw.
8. Indien onverhoopt tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen (of andere beschermde soorten) worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd te worden en dient een ecologisch ter zake kundige ingeschakeld te worden om vast te stellen of en welke maatregelen noodzakelijk zijn.

De ontheffing is geldig vanaf 1 augustus 2020 tot en met 1 juni 2022.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Meldingsclausule

Wanneer met de voorgenomen werkzaamheden gestart wordt, dient dit gemeld te worden via het bijgevoegde meldingsformulier (zie bijlage 3) via e-mail aan wnb@fryslan.frl, of per post naar Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Omgevingszaken, Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

mevr. A.J. Tack
teammanager Groene Regelgeving

¹ <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- d. de gronden van het bezwaar.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.nl onder "Contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie: tel. (058) 292 51 57.

Kennisgeving

Van dit besluit zal, conform artikel 3:42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht door mij kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant, het Friesch Dagblad en in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link:

https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal_blad.

Bijlagen

- Bijlage 1: Motivering van het besluit
- Bijlage 2: Advertentie
- Bijlage 3: Meldingsformulier

Afschriften

- Gemeente Leeuwarden (per e-mail)
- Bureau FaunaX (per e-mail)
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving (per e-mail)

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingaanvraag

Op 17 februari 2020 ontving ik de door u ingediende aanvraag voor een ontheffing van artikel 3.5, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis ten behoeve van de ontwikkeling van zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden. Uw aanvraag staat geregistreerd onder zaaknummer 205829.

Voor het aangevraagde project en/of handeling is niet eerder ontheffing verleend op grond van de Wnb.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

Ontheffing wordt aangevraagd voor 'Ontwikkeling zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden' gelegen aan de Swingmastate 1 in de gemeente Leeuwarden.

U voert hiervoor de volgende activiteiten uit:

- Sloop van de bestaande bebouwing, uitvoering in januari 2021;
- Nieuwbouw van woningen, oplevering begin 2022.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Tijdelijke mitigatie

- Uiterlijk 15 februari 2020 worden vier tijdelijke vleermuiskasten voor de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving van het plangebied opgehangen. Er wordt gebruikt gemaakt van het type VK-WS-03;
- Uiterlijk voor juli 2020 worden vier tijdelijke vleermuiskasten voor de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving van het plangebied opgehangen. Er wordt gebruik gemaakt van het type VK-WS-03.

Permanente mitigatie

- In de nieuwbouw worden minimaal acht permanente voorzieningen aangebracht voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Zorgvuldig handelen

- Voorafgaand aan de sloop worden de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd voorafgaand aan de paarperiode begin augustus 2020;
- De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundig eco-loog.

Aanvullende voorschriften

- De exacte uitwerking van de permanente mitigatie is op dit moment nog onbekend. Als aanvullend voorschrift is opgenomen dat voordat de nieuwbouw wordt gerealiseerd u informatie dient aan te leveren over de locaties van de vervangende verblijven, het type en aantallen verblijfplaatsen inclusief een ecologische onderbouwing over de geschiktheid van de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Deze informatie dient u ter goedkeuring voor te leggen aan het bevoegd gezag, via e-mail aan wnb@fryslan.frl, of per post naar Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Omgevingszaken, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden.

- De alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis dienen conform de voorwaarden in de kennisdocumenten² te worden opgehangen;
- De tijdelijke vleermuiskasten dienen tenminste drie maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen), en indien mogelijk permanent, beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis na oplevering van de permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw.

Natuurinclusieve maatregelen

De herontwikkeling van de oude zorglocatie Swingmastate leent zich uitermate voor het opnemen van natuurinclusieve maatregelen. Om de kansen voor de biodiversiteit te vergroten wordt aangeraden om de nieuwbouw geschikt te maken voor beschermde soorten en een overschot aan mogelijke verblijf- en nestplaatsen voor vleermuizen en vogels te realiseren.

Hierbij kan gedacht worden aan dubbele isolerende muren met toegankelijke spouwmuur, het hoger plaatsen van vogelschroot en geschikte openingen in (kop)gevels. In overleg met een ecologisch adviseur kan worden bepaald hoe dit in de nieuwbouw kan worden toegepast.

A1.2. Periode

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2020 tot 1 juni 2022.

A1.3. Relevante stukken

U hebt voor de beoordeling van uw aanvraag de volgende stukken aangeboden:

- Aanvraagformulier;
- Machtiging;
- Activiteitenplan behorende bij ontheffingsaanvraag soortenbescherming Wnb Ontwikkeling Zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden, februari 2020, FaunaX;
- Nader onderzoek huismus & vleermuizen Wet natuurbescherming Zorglocatie Swingmastate, november 2019, Bureau FaunaX;
- Natuurtoets Rho adviseurs Zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden, april 2019, Bureau FaunaX.

A1.4. Aanvullende gegevens

Op mijn verzoek heeft u op 2 maart 2020 aanvullende informatie aangeleverd ten aanzien van de startdatum van de ontheffing en de ontheffinghouder.

A1.5. Uw aanvraag en overige onderdelen Wet natuurbescherming

Uw project of handeling vindt niet plaats in of nabij een Natura 2000-gebied en heeft geen betrekking op het vellen van houtopstanden.

A2. Bevoegdheid

Het project of de andere handeling is niet op grond van artikel 1.3, vijfde lid, Wnb aangewezen in het Besluit natuurbescherming (verder: Bnb). Gelet op artikel 1.3, eerste lid, Wnb, zijn Gedeputeerde Staten van Fryslân bevoegd op deze aanvraag te beslissen.

² <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

A3. Procedure

De ontheffingprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk 5 van de Wnb en de hiervoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

A3.1. Verlengen beslistermijn

Van de mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen is geen gebruik gemaakt.

A3.2. Coördinatie met andere wetgeving

Ten overvloede wijzen wij erop dat er mogelijk andere wettelijke verplichtingen op uw activiteit/handeling kunnen rusten waarvoor Gedeputeerde Staten van Fryslân niet het bevoegd gezag zijn. Dit besluit is enkel gebaseerd op de bepalingen van de Wnb, het Bnb, de Regeling natuurbescherming en de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017.

A4. Ontheffingsplicht

1. Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten en tekeningen heb ik beoordeeld of het door u aangevraagde project en/of handeling overtreding van de verbodsbepalingen tot gevolg heeft op de beschermde soorten, zoals bedoeld in paragraaf 3.2 Wnb, die op de locatie voorkomen.
2. Ik stel vast dat:
 - a. het onder A1. omschreven project en/of handeling mogelijk in strijd is met de verbodsbepaling in:
 - artikel 3.5, lid 2, Wnb: 'Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.';
 - artikel 3.5, lid 4, Wnb: 'Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.';
 - b. het onder A1. omschreven project en/of de handeling weliswaar gevolgen kan hebben voor de op de locatie aangetroffen dieren, maar dat het de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet in gevaar mag brengen, afzonderlijk noch in combinatie met andere projecten of plannen, zodat het niet kan worden beschouwd als een project dat significante gevolgen kan hebben voor de betreffende (dier)soorten;
 - c. er dus ontheffing nodig is op grond van artikel 3.8, lid 1, Wnb.

Ik verwijs voor de motivering van dit oordeel naar mijn overwegingen onder B. (Toetsing)

B. Toetsing

B1. Wettelijk kader

B1.1. Wnb

1. Artikel 3.5, tweede lid, Wnb bepaalt dat het verboden is dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
2. Artikel 3.5, vierde lid, Wnb bepaalt dat het verboden is de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
3. Op grond van artikel 3.8, eerste lid, Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

4. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, een wettelijk belang wordt gediend, zoals vastgelegd in art. 3.8, vijfde lid, onder b, Wnb en de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar komt.

B2. Inhoudelijke beoordeling

B2.1. Verbodsbepalingen

1. Het onder A1 genoemde project en/of handeling betreft een project en/of handeling die mogelijk overtreding van verbodsbepalingen tot gevolg heeft en/of de gunstige staat van instandhouding van aanwezige beschermde soorten kan aantasten.
2. Uit het ecologisch onderzoek (zie A1.3. van dit besluit) zijn beschermde diersoorten naar voren gekomen op het terrein waar de werkzaamheden worden verricht.
3. Hieronder toets ik uw aanvraag aan de beoordelingskaders van de onder B1 genoemde wetgeving. Daarbij worden mogelijke overtredingen, verslechtingen en verstoringen besproken van de relevante aanwezige soorten.

B2.2. Toetsing aanwezige soorten

Om de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied vast te stellen is in 2019 ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat in het plangebied verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis aanwezig zijn.

Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus) en ruige dwergvleermuis (Pipistrellus nathusii)

In de bebouwing in het plangebied is één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aangetroffen.

Door de werkzaamheden gaan de paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis verloren. Als tijdelijke vervanging van de oorspronkelijke verblijfplaatsen zijn in totaal acht vleermuiskasten in de directe omgeving van het plangebied opgehangen. Om voldoende gewenningstijd voor de tijdelijke mitigatie te garanderen zijn de tijdelijke vleermuiskasten voor de gewone dwergvleermuis voor 15 februari 2020 gerealiseerd. De tijdelijke vleermuiskasten voor de ruige dwergvleermuis worden voor juli 2020 gerealiseerd.

Voorafgaand aan de sloop worden de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis ongeschikt gemaakt. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog.

De sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd vanaf januari 2021. De nieuwbouw inclusief de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis wordt voor januari 2022 opgeleverd.

De exacte uitwerking van de permanente mitigatie is op dit moment nog onbekend. Als aanvullend voorschrift is opgenomen dat voordat de nieuwbouw wordt gerealiseerd, u informatie ter goedkeuring dient aan te leveren over de locaties van de vervangende verblijven, het type en aantallen verblijfplaatsen inclusief een ecologische onderbouwing over de geschiktheid van de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Het heeft hierbij de voorkeur om de permanente voorzieningen in de vorm van een toegankelijke spouw te realiseren.

Gezien de mitigerende maatregelen en de aanwezige alternatieven in de omgeving is het voldoende aangetoond dat de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis niet in het geding komt.

B2.3. Belang van de activiteit

U vraagt ontheffing aan op grond van het belang van *“de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”*, zoals in artikel 3.8, lid 5 onder b Wnb staat vermeld.

De huidige bebouwing voldoet niet aan de eisen op het gebied van duurzaamheid en energieverbruik. De werkzaamheden in dit project omvatten sloop en nieuwbouw. De nieuwbouw wordt volgens de huidige eisen op het gebied van energiegebruik gerealiseerd, waardoor de uitvoering van de werkzaamheden bijdragen aan de landelijke doelstelling om de woningvoorraad on 2050 energieneutraal te maken.

Ik ben van mening dat om bovenstaande redenen het project het belang *“de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”*, dient.

B2.4. Andere bevredigende oplossing

In uw aanvraag geeft u de volgende mogelijke alternatieven aan:

- Alternatieve locatie
Het project is locatie gebonden vanwege de sloop van bestaande bebouwing en de realisatie van nieuwbouw op dezelfde locatie.
- Alternatieve inrichting
De huidige bebouwing voldoet niet aan de huidige eisen op het gebied van energiegebruik. Het niet uitvoeren van de werkzaamheden is geen optie, omdat hierdoor de landelijke doelstelling op het gebied van een energie neutrale woningvoorraad niet behaald kan worden.
- Alternatieve werkwijze
De werkwijze is afgestemd op de aanwezigheid en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. De woningen worden, voorafgaande aan de sloop, ongeschikt gemaakt.

Conclusie: In de door u gevolgde werkwijze ben ik van mening dat de meest bevredigende oplossing is gezocht. Bij de uitvoering van het project/de handeling wordt verstoring van aanwezige beschermde soorten zoveel mogelijk voorkomen.

C. Conclusie

De maatregelen, het belang en alternatieven in acht nemende, is de zekerheid verkregen dat de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis niet in het gedrang komt. De effecten zijn daarnaast van beperkte en tijdelijke aard, waarna het gebied weer geschikt zal zijn voor de soorten.

Op grond van de onder A1.3. genoemde rapporten staat vast dat door de ontwikkeling zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden op de door u aangewezen wijze en zoals in dit besluit is vermeld uit te voeren, de effecten van de overtreding van de verbodsbepalingen uit paragraaf 3.2 Wnb tot een minimum beperkt worden. Hierdoor kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Ontheffing voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis kan worden verleend.

Leeuwarder Courant/Friesch Dagblad

Gemeente Leeuwarden

Kennisgeving ontheffing Wet natuurbescherming

Gedeputeerde Staten hebben op 10 april 2020 een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming verleend voor ontwikkeling zorglocatie Swingmastate te Leeuwarden (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis).

De ontheffing is geldig tot en met 1 juni 2022.

De ontheffing met kenmerk 205829 ligt ter inzage in het:

-provinciehuis, elke werkdag van 9 tot 16 uur (graag van te voren contact opnemen).

Indien u de ontheffing digitaal wilt inzien, kunt u contact opnemen met de Frontdesk Wet natuurbescherming, wnb@fryslan.frl of 058 - 292 8995 (graag het kenmerk vermelden in uw correspondentie).

Belanghebbenden kunnen **tot en met 6 weken na publicatie** een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten.

Meldingsformulier Wet natuurbescherming

Dit formulier volgens de in de ontheffing of vergunning of bestuurlijk rechtsoordeel gestelde termijn of (indien dit niet is vermeld) uiterlijk 3 werkdagen voor de start van de activiteit sturen/mailen naar:

Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Afdeling Omgevingszaken, Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN

E-mail: wnb@fryslan.frl

A. ALGEMENE GEGEVENS

Ontheffing-/Vergunning-
houder/aanvrager :
Adres en Plaatsnaam :
Telefoon / emailadres :
Kenmerk brief / code :

B. LOCATIEGEGEVENS

Locatie activiteit :
Soort activiteit :

C. OVERIGE GEGEVENS

Activiteit is ontheffing-
/vergunningplichtig i.k.v. Wnb : ja / nee
Startdatum en -tijdstip activiteit : / / 2020 uur
Einddatum en -tijdstip activiteit : / / 2020 uur

Wanneer het tijdstip van de
activiteit hierboven niet is in te
vullen, dan tijdstip s.v.p. hiernaast
zo duidelijk mogelijk aangeven.
(indien bekend of beschikbaar een evt.
periodiek schema meezenden s.v.p.)

D. INFORMATIE

Hieronder kunt u eventueel informatie kwijt die van belang is bij de melding

.....
.....
.....
.....
.....

Eventuele aanvullende informatie kan op de achterzijde van dit formulier worden vermeld.

Bijlage 6 Stikstofonderzoek

Plan:	Swingmastate Leeuwarden
Onderwerp:	Onderzoeksrapport stikstofdepositieberekeningen
Datum:	10 oktober 2019
Auteur:	E. Venema, BSc

Doelstelling

Op de locatie van de voormalige jeugdkliniek van GGZ Friesland zijn 68 grondgebonden woningen voorzien. Voor deze ontwikkeling moet worden beoordeeld of deze significante effecten heeft voor de stikstofdepositie binnen daarvoor gevoelige Natura 2000-gebieden. Met het programma AERIUS Calculator is een berekening uitgevoerd om de gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen en te toetsen of de eventuele toename past binnen de eisen die gelden op grond van de Wet natuurbescherming.

Uitgangspunten

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Groote Wielen. Voor dit gebied zijn geen stikstofgevoelige habitatten aangewezen. De dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitatten liggen in de Alde Feanen. Dit gebied ligt op 8 kilometer afstand vanaf de projectlocatie. Voor de Alde Feanen geldt dat de kritische depositiewaarde (KDW) overschreden is. Een kleine toename van stikstofdepositie zou theoretisch tot negatieve effecten kunnen leiden. In deze memo wordt daarom uitgegaan van een drempelwaarde van 0,00 mol/ha/jaar op deze gebieden.

Gebruiksfase

In de gebruiksfase is er sprake van gebouwgebonden emissies en van emissie als gevolg van een verkeer aantrekkende werking. Gebouwgebonden emissies ontstaan door gasgebruik. Dit is voor de nieuwe woningen op de projectlocatie niet meer toegestaan. In de huidige bebouwing wordt nog wel gas gestookt. Voor commerciële ruimten geldt een kental van 0,16 kg/jaar NO_x per vierkante meter bruto vloeroppervlak (bvo). Het bestaande gebouw, dat een oppervlakte van ruim 8.000 m² heeft en voor circa 50% is opgetrokken uit twee bouwlagen heeft een bvo van circa 12.000 m² en daarmee een NO_x emissie van circa 1.900 kg/jaar. Deze emissie komt te vervallen.

Het project heeft wel invloed op de verkeersintensiteit in de omgeving. Voor vrijstaande woningen geldt op basis van de CROW-kentallen een richtwaarde van 8 mvt/etmaal per woning. Voor overige woningtype wordt uitgegaan van een lager kental. Uitgaande van een richtwaarde van 8 mvt/etmaal en een totaal van 68 woningen, leidt het project tot een verkeertoeename van 544 mvt/etmaal. In principe zou de verkeersgeneratie van de GGZ hierop in mindering kunnen worden gebracht, maar op wijze van worst-case wordt in dit onderzoek puur gerekend met de nieuwe situatie. De ingevoerde verkeersroute (tot de plek waar dit opgaat in het heersende verkeersbeeld) is weergegeven in de AERIUS berekening.

Aanlegfase

In de aanlegfase is er sprake van de inzet van zwaar materieel en de aanvoer van materiaal met vrachtwagens. Deze aanlegfase heeft, zij het tijdelijk, ook een potentieel effect op de stikstofdepositie. De inzet van materieel is gebaseerd op de cijfers van vergelijkbare plannen. De aanlegfase zal circa 14 maanden duren, daarom wordt gerekend met uitvoering in één jaar. Voor zwaar materieel wordt uitgegaan van een brandstofverbruik van gemiddeld 25 liter en voor licht materieel 10 liter per uur.

Voor de sloop wordt ervan uitgegaan dat er gedurende 5 weken, 40 uur per week zwaar materieel op de locatie aanwezig is. Voor het transport wordt uitgegaan van 20 m³ per vrachtwagen. Het totaal aantal m³ is bepaald door de het bvo maal verdiepingshoogte van 3 meter en een verhouding lege ruimte/vast gebouw van 75%/25%. Dit komt neer op (12.000*3*25%) 9.000 m³ en 450 transporten.

De ontwikkelaar heeft een overzicht van de gemiddelde inzet van machines en vrachtwagens in de bouwfase gegeven. Voor de bouwfase wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

Bron	Onderdeel	Inzet	Aantal	Inzet totaal	Brandstofverbruik
Zwaar materieel	Woningen	22 uur per woning	68	1.496 uren	37.400 l
	Sloop	200 uur totaal		200 uren	5.000 l
	Bouw-woonrijp	540 uur per ha	<2	1.080 uren	27.000 l
Licht materieel	Woningen	10 uur per woning	68	680 uren	6.800 l
	Bouw-woonrijp	130 uur per ha	<2	260 uren	2.600 l
Transport zwaar	Woningen	10 per woning	68	680	n.v.t.
	Sloop	450 totaal	450	450	
	Bouw-woonrijp	10 per ha	<2	20	
Transport licht	Woningen	100 per woning	68	6.800	
	Bouw-woonrijp	100 per ha	<2	200	

Het totale brandstofverbruik komt op 78.800 liter (afgerond 80.000). Zwaar transport komt op 1.150 vrachtwagens per jaar en licht transport op 7.000 mvt/jaar.

Voor de berekening maakt het niet uit of er 10 kleine of 1 grote machine aan het werk is. Het gaat om de hoeveelheid brandstof en de STAGE klasse (in dit geval IV, bouwjaar 2014). Voor de aanlegfase wordt daarom 'Materieel' ingevoerd met een gebruik van 80.000 liter per jaar.

De jaarlijkse 1.150 vrachtwagens voor aanvoer van materiaal komen neer op gemiddeld 3 vrachtwagens per dag. Een dergelijk aantal gaat direct op het heersende verkeersbeeld en is dus berekent langs de randen van het projectgebied.

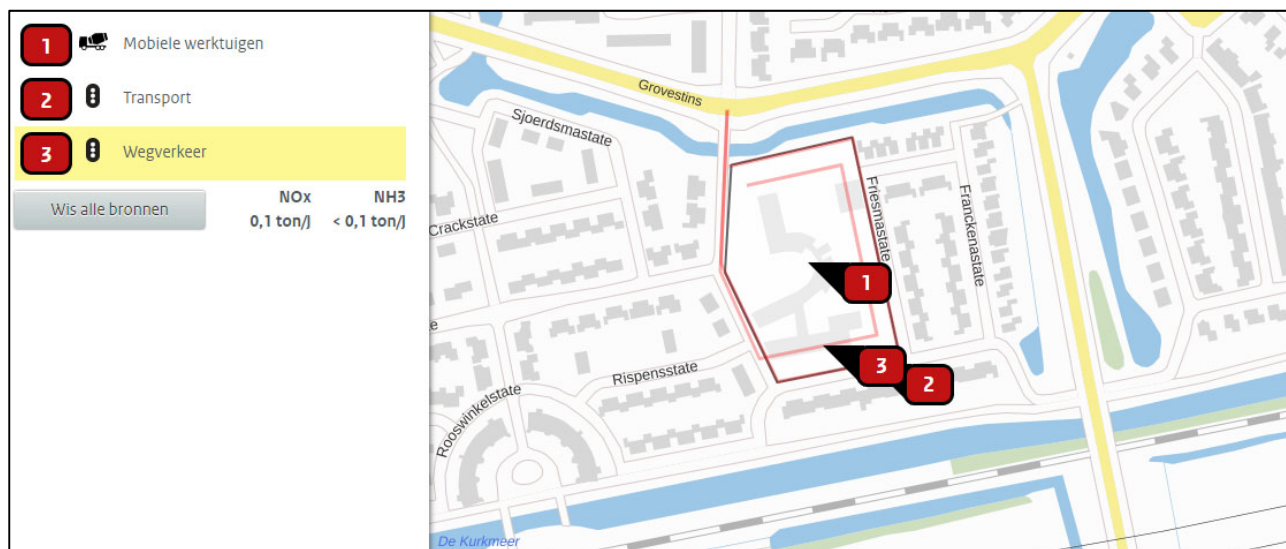
Het personenvervoer van werklieden en aanvoer van klein materiaal ($7.000/365 = 19$ mvt/etmaal) is weg te strepen tegen de 544 auto's per etmaal in de gebruiksfase. Daarom is aanlegfase met de gebruiksfase gecumuleerd.

Resultaten

Ingevoerde bronnen

In AERIUS zijn de volgende bronnen ingevoerd:

1. mobiele machine, stage klasse IV, 80.000 liter brandstof per jaar;
2. wegverkeer binnen bebouwde kom, zwaar verkeer, 1.150 per jaar;
3. wegverkeer binnen bebouwde kom, licht verkeer, 544 mvt/etmaal;

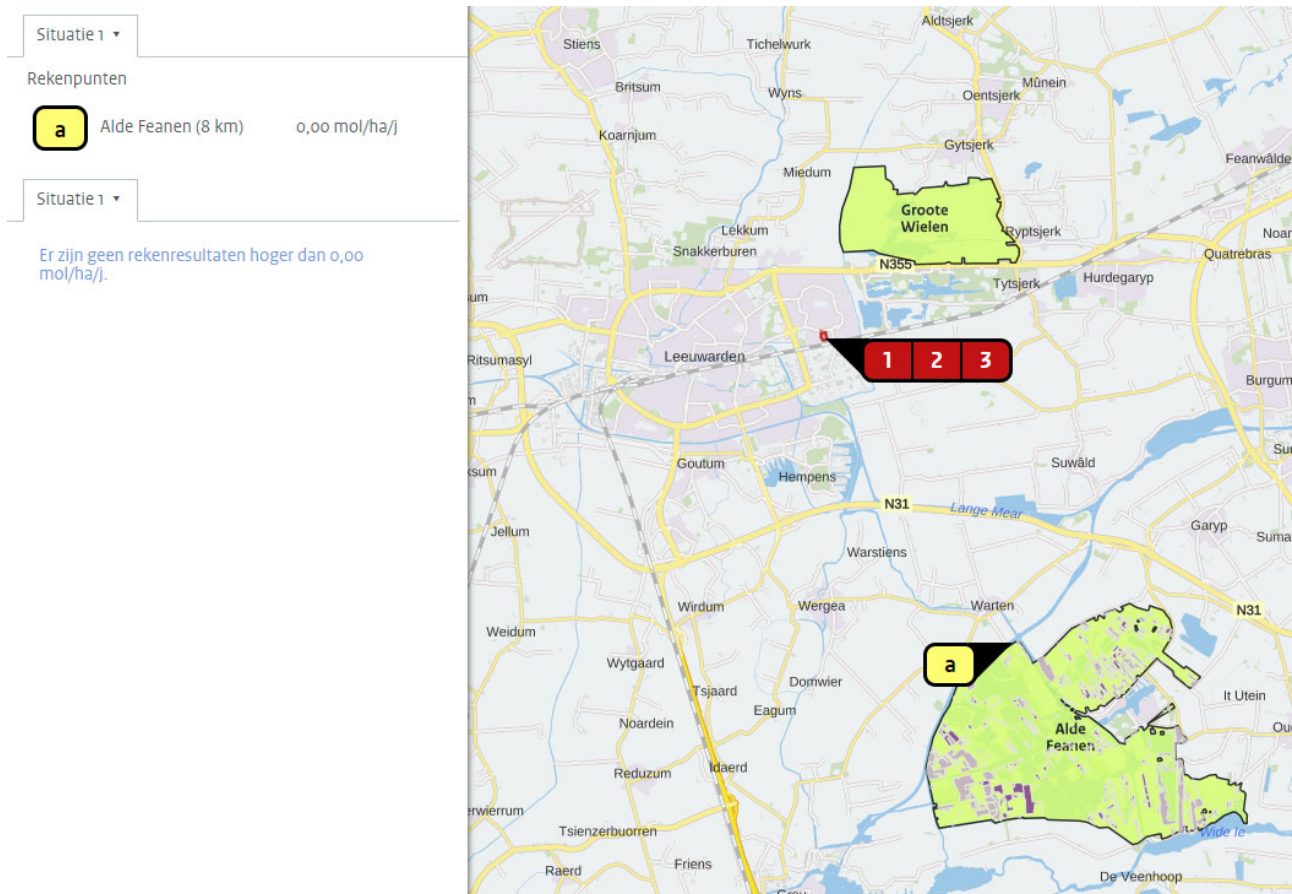

Figuur 1 Ingevoerde bronnen

Rekenresultaten

De totale stikstofemissie van het project (cumulatie gebruiksfase en aanlegfase) is 130 kg/jaar NOx. Dit is per saldo (interne saldering) een **afname** van 1.770 kg/jaar NOx.

De berekeningen zijn uitgevoerd zonder deze saldering, dus voor het project op zichzelf. Uit de berekening van de depositie blijkt dat er op de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitats in de Alde Feanen geen sprake is van rekenresultaten die hoger zijn dan 0,00 mol N/ha/jr. In figuur 2 is de berekende depositie op de dichtstbijzijnde rekenpunten weergegeven.

Figuur 2 Uitsnede AERIUS calculator, Ligging natura 2000 (nummer: RRvj4rmBf5PF) inclusief rekenpunten en uitkomsten depositietoename (In groen de N2000 gebieden, in paars de stikstofgevoelige habitatten)

Conclusie

Uit de berekeningen blijkt dat de toename van de stikstofdepositie op de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden niet boven 0,00 mol N/ha/jaar uit komt. Hiermee is aangetoond dat het project, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden, de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied niet kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. De Wet natuurbescherming en het beleid van de provincie staan de uitvoering van het project niet in de weg. Het is met het oog op potentiële effecten van de stikstofdepositie niet nodig om voor dit project een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

Bijlage 7 Archeologisch onderzoek

PRAKTISCHE DENKERS

over infra, geo, archeo en milieu

**Archeologisch bureau- en booronderzoek
herinrichting Swingmastate te Leeuwarden,
gemeente Leeuwarden (FR)**

opdrachtgever
datum
auteur
projectleider
tweedelijscontroleur
projectnummer
versie
status
ISSN-nummer
MUG-publicatie

Rho adviseurs
27 augustus 2020
G.J. de Roller & T.N. Krol-Karsten
C.G. Koopstra
M.J.M. de Wit
20300858
1.0
concept
1875-5313
2020-71

Protocol

4002

4003

MUG-projectnummer	20300858
Opdrachtgever	Rho adviseurs Druifstreek 72-c 8911 LH Leeuwarden T: 058 256 25 25 E: info@rho.nl
MUG-publicatie	2020-71
Bevoegde overheid	Gemeente Leeuwarden Gemeentelijk archeoloog Postbus 21000 8900 JA Leeuwarden T: 14058 E: -
Adviseur bevoegde overheid	Gemeente Leeuwarden Gemeentelijk archeoloog Postbus 21000 8900 JA Leeuwarden T: 14058 E: -:
Eigenaar van de vondsten	Provincie Fryslân Provinciaal archeoloog Tweebaksmarkt 52, 8911 KZ Leeuwarden T: 058 - 292 59 25 E: provincie@fryslan.frl
Depot voor de vondsten	Noordelijk Archeologisch Depot (NAD) Nieuweweg 76 9364 PE Nuis T: 0594 644 000 E: nad.nuis@provinciegroningen.nl
Beheer en plaats documentatie	MUG Ingenieursbureau b.v.
Onderzoekmeldingsnummer	4883526100 bureauonderzoek 4883478100 booronderzoek
Tekst	G.J. de Roller (bureauonderzoek) & T.N. Krol-Karsten (booronderzoek)
Afbeeldingen	MUG Ingenieursbureau b.v., tenzij anders vermeld
Kaartmateriaal	T.N. Krol-Karsten
Redactie	M.J.M. de Wit
Status	concept
Autorisatie	M.J.M. de Wit
Uitgegeven door	MUG Ingenieursbureau b.v. Postbus 136 9350 AC Leek
Datum	27 augustus 2020
ISSN	1875-5313

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	1
1 Inleiding	2
1.1 Aanleiding voor het onderzoek	2
1.2 Ligging van het onderzoeksgebied	2
1.3 Ontwikkelingsplannen opdrachtgever	3
1.4 Objectgegevens	3
1.5 Doel van het onderzoek	4
1.6 Gemeentelijk beleid	4
2 Het bureauonderzoek	5
2.1 De opzet van het onderzoek	5
2.2 Huidige situatie	5
2.3 Aardwetenschappelijke situatie	5
2.4 Bekende archeologische waarden	7
2.5 Historische situatie en bouwhistorische waarden	8
2.6 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	9
3 Het booronderzoek	10
3.1 Opzet van het booronderzoek	10
3.2 Onderzoeksvragen	11
3.3 Bodemopbouw	11
3.4 Vondstmateriaal	12
4 Conclusie en advies	13
4.1 Conclusie	13
4.2 Advies	13
Literatuur en bronnen	14

BIJLAGEN

Bijlage 1	Plannen opdrachtgever
Bijlage 2	Boorpuntenkaart
Bijlage 3	Boorprofielen

Samenvatting

Advies

MUG Ingenieursbureau b.v. adviseert om geen vervolgonderzoek uit te voeren. Aanwijzingen voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats ontbreken.

Onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de geplande herontwikkeling van de planlocatie Swingmastate te Leeuwarden. Er is een bureau- en verkennend booronderzoek uitgevoerd. Op basis van het bureauonderzoek gold met name een hoge verwachting voor de periode ijzertijd-middeleeuwen, waaronder mogelijke aanwezigheid van terpen. Gezien de diepe ligging van het dekzand werden geen resten uit de steentijd verwacht. Bij het booronderzoek zijn geen (mogelijke) archeologische lagen of andere indicatoren aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een vindplaats binnen het onderzoeksgebied.

Het bevoegd gezag, gemeente Leeuwarden, besluit hoe verder wordt omgegaan met het archeologisch erfgoed op basis van het bovenstaande advies.

Het voorliggende onderzoek is met de grootst mogelijke zorg uitgevoerd. Indien onverhoopt toch archeologische waarden aanwezig blijken te zijn binnen de vrijgegeven gebieden, wijzen wij op de wettelijke meldingsplicht hiervan (artikel 5.10 van de Erfgoedwet) om het documenteren van toevalsvondsten te garanderen: *“Degene die anders dan bij het verrichten van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze Minister”*. Deze aangifte dient te gebeuren bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, *in casu* de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (vondstmelding via ARCHIS). De melding kan ook bij de provincie of gemeente gedaan worden (zie colofon voor contactgegevens).

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

Aanleiding voor dit archeologische bureauonderzoek en inventariserend booronderzoek zijn de herinrichtingsplannen voor het plangebied Swingmastate te Leeuwarden. Door deze werkzaamheden worden mogelijk archeologische resten bedreigd. Conform de Erfgoedwet is het onderzoeksgebied eerst onderzocht op de aanwezigheid van archeologische waarden. Het onderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de BRL 4000, protocollen 4002 en 4003.¹

Tabel 1.1 Overzicht inzet tijd en personeel

Onderdeel onderzoek	Naam	Actor status	Datum
Opstellen bureauonderzoek	G.J. de Roller	senior KNA-archeoloog, senior KNA-prospector	10 augustus 2020
Opstellen Plan van Aanpak	T.N. Krol-Karsten	senior KNA-archeoloog, senior KNA-prospector	10 augustus 2020
Uitvoering veldwerk	T.N. Krol-Karsten W. van der Heide	senior KNA-archeoloog, senior KNA-prospector stagair	11 augustus 2020
Uitwerking gegevens	T.N. Krol-Karsten	senior KNA-archeoloog, senior KNA-prospector	27 augustus 2020

1.2 Ligging van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied ligt tussen de straten Swingmastate en Friesmastate en de vijver langs de Grovestins te Leeuwarden. Het terrein is momenteel bebouwd (zie afbeelding 1). De oppervlakte van het onderzoeksgebied is circa 1,6 ha. De maaiveldhoogte ligt tussen de 0,1 m+NAP en 0,5 m+NAP.

¹ Inzage in de BRL4000 zie <https://www.sikb.nl/archeologie/richtlijnen/brl-4000>

185.396 / 580.036

185.854 / 579.604

Abbeelding 1. Uitsnede van de topografische kaart waarop het onderzoeksgebied met een rood kader is aangegeven
(bron: Esri Nederland & Community Maps Contributors)

1.3 Ontwikkelingsplannen opdrachtgever

Het onderzoeksgebied wordt herontwikkeld. Op de locatie zullen patiwoningen en rijwoningen worden gebouwd, met hier omheen parkeerplaatsen en verharding (zie bijlage 1). De woningen zijn voorzien van een kruipruimte tot circa 0,6 m-mv.

1.4 Objectgegevens

Tabel 1.2 Algemene gegevens van het onderzoeksgebied

Provincie	Fryslân
Gemeente	Leeuwarden
Plaats	Leeuwarden
Toponiem	Swingmaste
Coördinaten	185.566 / 579.886 NW 185.654 / 579.907 NO 185.689 / 579.744 ZO 285.598 / 579.729 ZW
Soort onderzoek	verkennd
Oppervlakte onderzoeksgebied	circa 1,6 ha

1.5 Doel van het onderzoek

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een specifiek archeologisch verwachtingsmodel voor het onderzoeksgebied. Het doel van het booronderzoek is het verifiëren en eventueel aanvullen van dit opgestelde specifieke archeologische verwachtingsmodel.

1.6 Gemeentelijk beleid

De richtlijnen² van de gemeente Leeuwarden waaraan het onderzoek moet voldoen zijn opgenomen in het bestemmingsplan 'Voorontwerp woningbouw Leeuwarden-Swingmastate-Friesmastate'. Uit de toelichting bij dit voorontwerp blijkt dat er voor het onderzoeksgebied geen dubbelbestemming waarde archeologie geldt. Volgens de het bestemmingsplan 'Partiële herziening Archeologie' heeft het onderzoeksgebied een dubbelbestemming Waarde Archeologie 5. Er geldt een onderzoeksplicht bij ingrepen van meer dan 2500 m² en dieper dan 0,50 m-mv. De geplande ingrepen overschrijden de vrijstellingsgrenzen.

De richtlijnen voor het uit te voeren onderzoek zijn gebaseerd op de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE).³ Op de advieskaart steentijd-bronstijd geldt een relatief lage verwachting voor het gebied, waarbij archeologische resten alleen op grotere diepte worden verwacht. Bij ingrepen van meer dan 5000 m² wordt een booronderzoek van drie boringen per hectare geadviseerd (karterend onderzoek 3). Voor de periode ijzertijd-middeleeuwen geldt een hoge verwachting, met advies karterend onderzoek 1. Hierbij dienen zes boringen per hectare te worden gezet.

² Inzage beleid via <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/>

³ <https://fryslan.maps.arcgis.com/>

2 Het bureauonderzoek

2.1 De opzet van het onderzoek

Op basis van bekende archeologische, historische en aardkundige waarden, is de gespecificeerde, archeologische verwachting voor het onderzoeksgebied opgesteld. Hierin is beschreven of er archeologische resten aanwezig kunnen zijn in het onderzoeksgebied en wat de potentiële aard, datering en omvang hiervan is. Daarnaast is bekeken of en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden in het onderzoeksgebied een bedreiging vormen voor het verwachte bodemarchief. Indien er van bedreiging van het bodemarchief sprake is, is geadviseerd op welke wijze hiermee in het vervolgtraject van de plannen rekening kan worden gehouden. Voor inzage in de gehanteerde periode- en tijdsindeling wordt verwezen naar tabel 2.1.

Tabel 2.1 Vereenvoudigde archeologische tijdsschaal (bron: Brandt et al. 1992)

Periode	Van	Tot
Oude steentijd of paleolithicum	-	8800 voor Chr.
Midden steentijd of mesolithicum	8800 voor Chr.	4900 voor Chr.
Nieuwe steentijd of neolithicum	5300 voor Chr.	2000 voor Chr.
Bronstijd	2000 voor Chr.	800 voor Chr.
IJzertijd	800 voor Chr.	12 voor Chr.
Romeinse tijd	12 voor Chr.	450 na Chr.
Vroege middeleeuwen	450 na Chr.	1050 na Chr.
Late middeleeuwen	1050 na Chr.	1500 na Chr.
Nieuwe tijd	1500 na Chr.	heden

2.2 Huidige situatie

Het onderzoeksgebied is bebouwd, met hier omheen parkeerplaatsen, een grasveld en groenstroken. Deze bebouwing dateert uit het laatste decennium van de vorige eeuw. Er kan bodemverstoring hebben opgetreden bij het bouwrijp maken ten behoeve van de huidige bebouwing of door de aanwezige bebouwing zelf. Ook lijkt het gebied bij het bouwrijp maken te zijn opgehoogd (zie paragraaf 2.5).

2.3 Aardwetenschappelijke situatie

De trefkans op archeologie wordt sterk bepaald door het type landschap. Er is altijd een relatie tussen de situering van archeologische vindplaatsen en de mogelijkheden die het landschap voor bewoning en gebruik bood, vaak samenhangend met specifieke landschapselementen. Deze relatie kan verschillen per archeologische periode en per complextype. Aan de hand van de geraadpleegde aardkundige gegevens kunnen uitspraken worden gedaan over de gebruiksmogelijkheden van het landschap door de mens in de verschillende archeologische perioden.

In de laatste ijstijd werd op veel plaatsen dekzand afgezet onder invloed van de wind. Op basis van een boring die circa 150 m ten westen van het onderzoeksgebied is gezet, bevindt het dekzand zich hier op circa 5 m-mv.⁴ Na de laatste ijstijd zorgde het smeltwater ervoor dat grote gebieden vernatten en daardoor ontstond vanaf de bronstijd grootschalige veengroei. Het grootste deel van Fryslân maakte deel uit van een groot veenmoeras. Op basis van paleografische reconstructies kwam de onderzoekslocatie tussen 3850 v. Chr. en 2750, in de loop van het neolithicum, binnen het veengebied te liggen (Vos & De Vries 2013). Tussen 500 v. Chr. en 100 v. Chr. kwam het in een kweldergebied te liggen. De hogere delen van de kweldergebieden werden veelal in de late ijzertijd weer geschikt voor bewoning. Dit gebeurde aanvankelijk vaak op kunstmatige woonheuvels, de terpen. Ter hoogte van de oude kern van Leeuwarden liggen diverse terpen. De terpen liggen op de hoger gelegen kwelderwal, waarop

⁴ <https://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens; B06C1293>

Leeuwarden is ontstaan. Het huidige onderzoeksgebied ligt buiten deze kern en binnen de omliggende vlakte van getij-afzettingen.

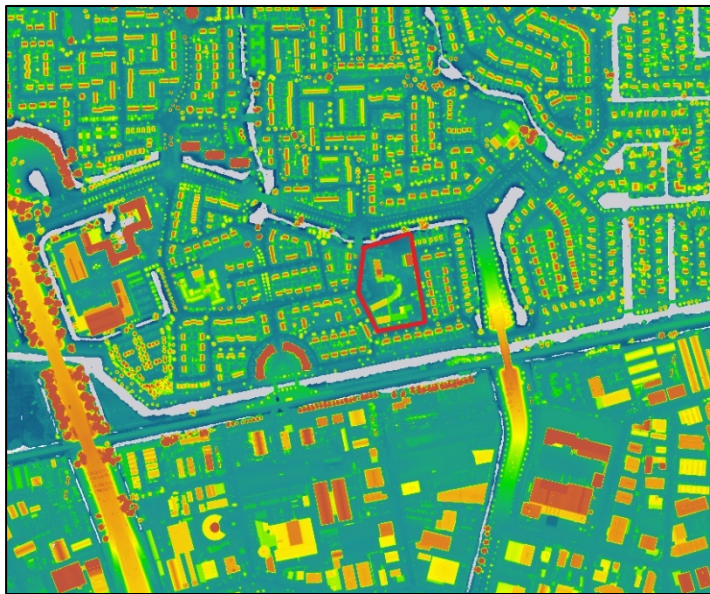
Het onderzoek en de directe omgeving ervan zijn niet gekarteerd op de geomorfologische kaart wegens de ligging in de bebouwde kom van Leeuwarden.⁵ Op de bodemkaart ligt het onderzoeksgebied binnen een zone met knippige poldervaaggronden van zware klei (zie afbeelding 2). Poldervaaggronden zijn relatief jonge kleigronden waarin zich nog geen duidelijke bodem heeft kunnen ontwikkelen (Koeslag 1970; Berendsen 2005). In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn terpen aangegeven, maar deze liggen niet binnen de vlakte van getij-afzettingen waar het onderzoeksgebied in ligt. Op de FAMKE zijn echter enkele zones met 'streven naar behoud' aangegeven op de advieskaart ijsertijd-middeleeuwen, waarbij het mogelijk lijkt te gaan om terpen, gezien de ronde vorm van deze zones en omdat de locaties hiervan overeenkomstig is met de ligging van twee ronde ophogingen op de atlas van Eekhoff (zie paragraaf 2.5).

Afbeelding 2. Uitsnede van de bodemkaart waarop het onderzoeksgebied met een rood kader is aangegeven. Groen: knippige poldervaaggronden van zware klei, donkerblauw: drechtvaaggronden.
(bron: <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/> en Esri Nederland)

Uit de gegevens van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) blijkt dat het onderzoeksgebied in een lager-gelegen gebied ligt: de vlakte van getij-afzettingen. In het noorden en oosten van het onderzoeksgebied ligt het maaiveld rond de 0,1 m+NAP en in het westen op circa 0,5 m+NAP (zie afbeelding 3). Mogelijk is het terrein bij het bouwrijp maken iets opgehoogd of is het terrein geëgaliseerd. De oude kern van Leeuwarden is hoger gelegen.

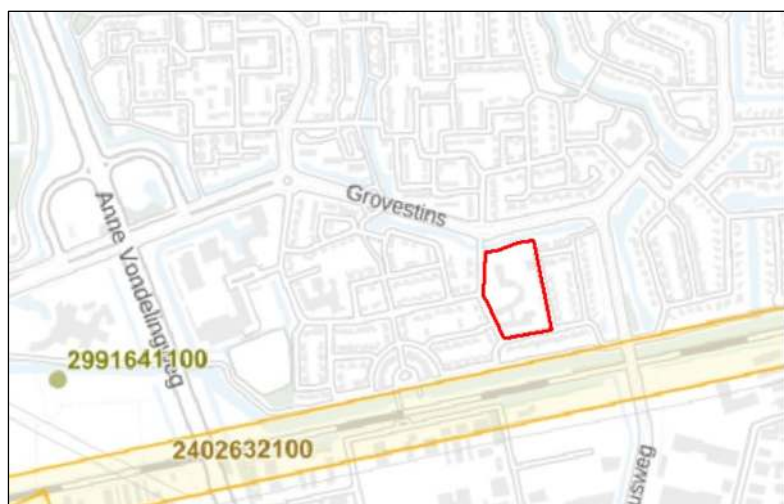
⁵ <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/>

Afbeelding 3. Uitsnede van het Actueel Hoogtebestand Nederland waarop het onderzoeksgebied met een rood kader is aangegeven (bron: <https://ahn.arcgisonline.nl/> en Esri Nederland)

2.4 Bekende archeologische waarden

Binnen het onderzoeksgebied zelf zijn in Archis3, de landelijke database voor archeologie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, geen eerdere onderzoeken of archeologische waarden bekend (zie afbeelding 4).⁶ Ten zuiden van het onderzoeksgebied heeft in het kader van de verdubbeling van de spoorlijn Leeuwarden-Groningen een archeologisch bureauonderzoek plaatsgevonden: onderzoeksmelding 2402632100. Van dit onderzoek zijn geen gegevens beschikbaar in Archis, DansEasy of NARCIS.⁷ Ten westen van het onderzoeksgebied, op een afstand van ruim 1,5 km, is een vondstlocatie in Archis opgenomen (nummer 2991641100). Het gaat om handgevoemd aardewerk en dierlijk bot uit de late middeleeuwen, die een aanwijzing vormen voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats (Bakker 2005).

Afbeelding 4. Uitsnede van de kaart uit Archis3 waarop het onderzoeksgebied met een rood kader is aangegeven. Gele vlakken: onderzoeksgebieden, punten: vondstmeldingen (bron: <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/>)

⁶ Archis3 via aangevuld met gegevens uit de downloadbare bestanden van Archis2

⁷ <https://easy.dans.knaw.nl/>; <http://www.narcis.nl>

2.5 Historische situatie en bouwhistorische waarden

Op de kaart van Schotanus uit 1718 is het onderzoeksgebied slechts globaal te plaatsen. Het ligt langs een vaart die van Leeuwarden richting de meren ten oosten van het gebied loopt ('De Kurk Meer'), in de grietenij Middel Trimdel (zie afbeelding 5). Op de atlas van Eekhoff uit 1849-1859 is ter hoogte van het onderzoeksgebied een opstrekkende verkaveling te zien (zie afbeelding 6). Het gebied ligt dwars op de perceelrichting. Het gebied heet de 'Lage buitenlanden'. De maaiveldhoogte is aangegeven op circa 0,3 m-NAP. Gezien de huidige maaiveldhoogte van 0,1 m+NAP tot 0,5 m+NAP, lijkt het gebied bij het bouwrijp maken dus inderdaad te zijn opgehoogd. De eerste nauwkeurige kaart van het gebied, de kadastrale minuut uit 1811-1832, geeft dezelfde percelering weer en hierop is aangegeven dat het deze in gebruik zijn als hooiland.⁸ Op de kaart van rond 1900 is de situatie nog hetzelfde.⁹ In de jaren '30 van de vorige eeuw is een aantal percelen samengevoegd (zie afbeelding 7). In de jaren '80 van de vorige eeuw wordt het gebied bouwrijp gemaakt en wordt de wijk Camminghaburen gebouwd. Op de kaart uit 1993 strekt deze wijk zich uit tot vlak rond het onderzoeksgebied, maar pas op de kaart uit 2000 is ook het onderzoeksgebied bebouwd, met de huidige bebouwing.

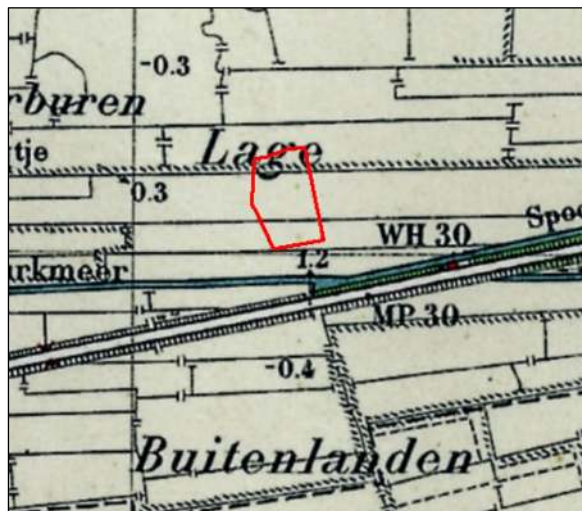
Afbeelding 5. Het onderzoeksgebied, aangegeven met de rode ster, op de kaart van Schotanus uit 1718
(bron: www.frieslandopdekaart.nl)

Afbeelding 6. Het onderzoeksgebied, binnen het rode kader, op de kaart atlas van Eekhoff uit 1849-1859
(bron: www.frieslandopdekaart.nl)

⁸ www.hisgis.nl

⁹ www.topotijdreis.nl

Afbeelding 7. Uitsnede van de kaart uit 1937 waarop het onderzoeksgebied met een rood kader is aangegeven
(bron: Esri Nederland/www.topotijdreis.nl)

2.6 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Het onderzoeksgebied ligt in een gebied met poldervaaggronden, in een vlakte van getij-afzettingen rond de hogergelegen kwelderwal waarop de oude kern van Leeuwarden is ontstaan. De natuurlijke bodemopbouw in het gebied zal bestaan uit een afwisseling van klei en veen. Het onderliggende dekzand bevindt zich waarschijnlijk op circa 5 m-mv, waardoor het aantreffen van resten uit de steentijd bij de geplande werkzaamheden niet worden verwacht. Op de kwelderwal liggen diverse terpen, maar deze zijn niet aangegeven binnen de vlakte van getij-afzettingen waar het onderzoeksgebied in ligt. De dichtstbijzijnde archeologische vondst is gedaan op circa 1,5 km ten westen van het onderzoeksgebied en betreft aardewerk en dierlijk bot uit de late middeleeuwen. De FAMKE geeft echter enkele ronde zones aan, vlak bij het onderzoeksgebied, waarvoor op de advieskaart ijzertijd-middeleeuwen een advies 'streven naar behoud' geldt. Op de atlas van Eekhoff uit 1849-1859 zijn deze aangegeven als ronde verhogingen. Beide liggen op circa 250 m van het huidige onderzoeksgebied. Op basis hiervan zouden dus wel huisterpen in dit gebied kunnen worden verwacht. Ook geldt op de FAMKE voor de periode ijzertijd-middeleeuwen een hoge verwachting voor het onderzoeksgebied zelf. Naast terpen, die vanaf de ijzertijd kunnen dateren, kunnen ook sporen van agrarisch gebruik worden aangetroffen die dateren uit de ijzertijd of later. Sporen van bewoning, al dan niet op terpen, kunnen bestaan uit zoden- en houtbouw en -vanaf de middeleeuwen- uit steenbouw, met hier omheen onder meer waterputten en afvalkuilen. Sporen van agrarisch gebruik kunnen bestaan uit sloten en greppels of uit een oud landbouwdek.

3 Het booronderzoek

3.1 Opzet van het booronderzoek

Het doel van inventariserend booronderzoek is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting uit paragraaf 2.6. Een inventariserend booronderzoek bestaat uit drie stappen: verkennend, karterend en waarderend. Een verkennend onderzoek richt zich op de bodemopbouw en mogelijke bodemverstoringen binnen het onderzoeksgebied die de archeologische trefkans kunnen beïnvloeden. Een karterend onderzoek stelt vast of er al dan niet archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Een waarderend onderzoek bepaalt de waarde van de archeologische resten.

Het voorliggende booronderzoek is uitgevoerd als een verkennend booronderzoek. Er is geboord met een boordichtheid van zes boringen per hectare. Op het onderzoeksterrein zijn daarom tien boringen gezet met een edelmanboor met een diameter van 7 cm, aangevuld met een gutsboor voor de slappere lagen. De boringen zijn gezet tot een diepte van minimaal 1,6 m-mv. Deze boringen zijn verspreid over het terrein gezet, rekening houdende met aanwezige obstakels en ontsluitingen, om een goed beeld van de bodemopbouw te kunnen krijgen. De boorkernen zijn uitgelegd en de opeenvolgende bodemlagen zijn opgemeten en beschreven volgens de Archeologische Standaardbeschrijvingsmethode (ASB). Het opgeboorde materiaal is doorzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkfragmenten, houtskool, fosfaatvlekken, vuursteen, natuursteen, verbrand leem en bot. De locaties van de boorpunten zijn met meetlint ingemeten en de NAP van het maaiveld is bepaald aan de hand van het Actueel Hoogtebestand Nederland. Er is geen oppervlaktekartering uitgevoerd, omdat er geen ontsluitingen aanwezig waren. De weersomstandigheden tijdens het veldwerk waren niet van invloed op de behaalde resultaten.

De boorpuntenkaart is opgenomen als bijlage 2 en de boorprofielen als bijlage 3.

Afbeelding 8. Foto van de oostzijde van het onderzoeksgebied, de fotorichting is noord

3.2 Onderzoeksvragen

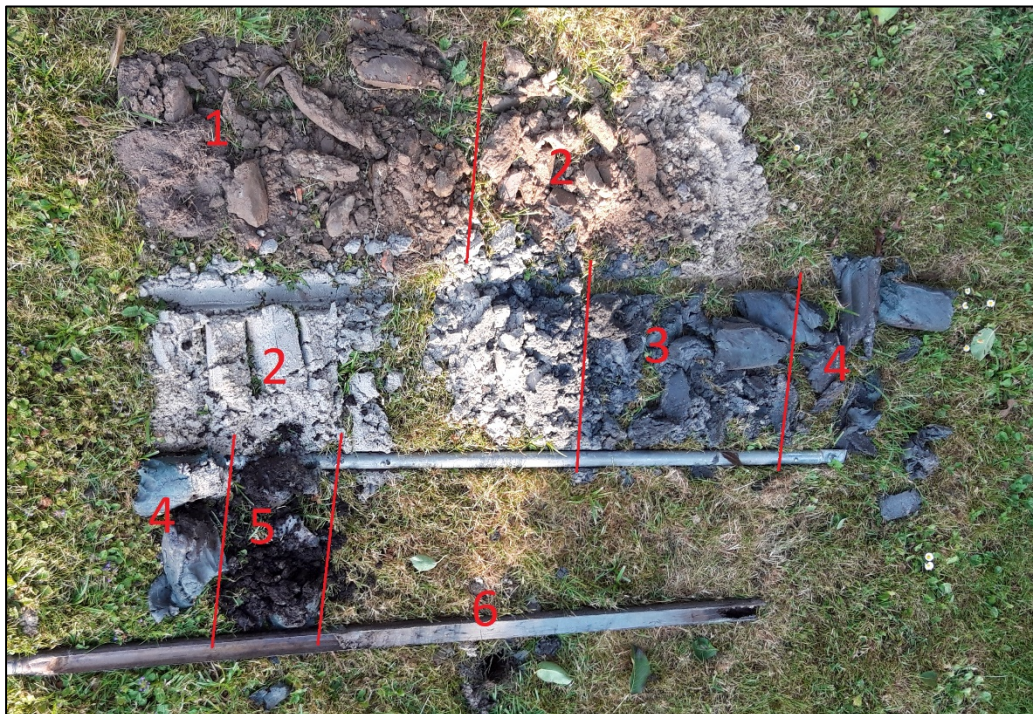
De onderzoeksvragen die aan de hand van de resultaten van het onderzoek beantwoord moeten worden luiden als volgt:

1. *Hoe ziet de bodemopbouw in het onderzoeksgebied eruit?*
2. *Is de bodem voldoende intact om archeologische resten te kunnen verwachten? Zo ja, wat is de omvang van dit deel van het onderzoeksgebied?*
3. *Dient het archeologische verwachtingsmodel aangepast te worden?*
4. *Dient het onderzoeksgebied nader archeologisch onderzocht te worden?*

3.3 Bodemopbouw

De natuurlijke bodemopbouw in het onderzoeksgebied bestaat uit een afwisseling van klei en veen. Hierboven bevindt zich een recente toplaag met een dikte tussen de 1,1 tot 1,8 m. De recente toplaag bestaat veelal uit opgebrachte grond (zand en soms deels klei). In enkele boringen bestaat de toplaag behalve uit opgebracht materiaal ook uit de omgewerkte top van de natuurlijke afzettingen. De kleiafzettingen bestaan uit ongerijpte, zwak tot matig siltige klei. Het betreft een egaal kleipakket zonder bijmengingen zoals zand of bijzondere bestanddelen zoals schelpen. In de meeste boringen wordt de klei afgewisseld door één of meerdere dunne veenlagen. Het veen bevat soms een bijmenging van klei. Onderin boring 6 is een dikker veenpakket aangeboord, vanaf 1,6 m-mv tot minimaal de einddiepte van deze boring, 2,0 m-mv.

In de boringen zijn geen indicatoren aangetroffen voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats en ook zijn geen (mogelijke) archeologische lagen aangeboord. Het gebied is grotendeels 1 tot 1,5 m opgehoogd bij het bouwrijp maken ten behoeve van de huidige bebouwing.

Afbeelding 9. Boorkern van boring 1: 1= opgebracht pakket van klei en zand; 2= opgebracht zand; 3= sub-recente bouwvoor; 4= natuurlijke klei; 5= veen; 6= natuurlijke klei

3.4 Vondstmateriaal

Bij het onderzoek zijn geen archeologische vondsten of andere indicatoren voor de aanwezigheid van archeologische resten aangetroffen.

4 Conclusie en advies

4.1 Conclusie

Uit het bureauonderzoek komt naar voren dat het gebied in een vlakte van getij-afzettingen ligt en ook sprake is van veenafzettingen. In de omgeving liggen terpen, die dateren vanaf de ijzertijd. Deze liggen met name op de kwelderwal waarop ook de oude kern van Leeuwarden ligt. In de directe nabijheid van het onderzoeksgebied kunnen deze echter ook voor komen, zoals blijkt uit gegevens van de FAMKE en de atlas van Eekhoff. Voor het onderzoeksgebied geldt daarom een hoge verwachting voor resten vanaf de ijzertijd. Resten uit de steentijd worden niet verwacht, aangezien het onderliggende dekzand waar deze resten zich in bevinden zich op grote diepte bevindt, op circa 5 m-mv.

Bij het booronderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De natuurlijke bodemopbouw bestaat uit een afwisseling van ongerijpte klei- en veenlagen en het gebied is 1,1 tot 1,8 m opgehoogd, ten behoeve van de huidige bebouwing.

Op basis van de resultaten van het onderzoek kunnen de onderzoeksvragen, zoals gesteld in paragraaf 3.2, als volgt beantwoord worden:

1. Hoe ziet de bodemopbouw in het onderzoeksgebied eruit?
Deze bestaat uit een afwisseling van lagen ongerijpte klei en veen, afgedekt door een ophoogpakket van 1,1 tot 1,8 m dik. Soms is ook sprake van een omgewerkte laag tussen het ophoogpakket en de onderliggende natuurlijke afzettingen.
2. Is de bodem voldoende intact om archeologische resten te kunnen verwachten? Zo ja, wat is de omvang van dit deel van het onderzoeksgebied?
De bodem is in de meeste boringen intact. De opgebrachte laag heeft de onderliggende natuurlijke bodemopbouw afgedekt en kan eventuele archeologische resten hebben beschermd. Aanwijzingen voor de aanwezigheid van een vindplaats ontbreken echter. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.
3. Dient het archeologische verwachtingsmodel aangepast te worden?
De verwachting moet worden aangepast naar een lage verwachting.
4. Dient het onderzoeksgebied nader archeologisch onderzocht te worden?
Vervolgonderzoek wordt niet nodig geacht.

Op basis van de resultaten van het onderzoek adviseert MUG ingenieursbureau b.v. geen vervolgonderzoek (zie paragraaf 4.2).

4.2 Advies

MUG Ingenieursbureau b.v. adviseert om geen vervolgonderzoek uit te voeren. Aanwijzingen voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats ontbreken.

Het bevoegd gezag, gemeente Leeuwarden, besluit hoe verder wordt omgegaan met het archeologisch erfgoed op basis van het bovenstaande advies.

Het voorliggende onderzoek is met de grootst mogelijke zorg uitgevoerd. Indien onverhoopt toch archeologische waarden aanwezig blijken te zijn binnen de vrijgegeven gebieden, wijzen wij op de wettelijke meldingsplicht hiervan (artikel 5.10 van de Erfgoedwet) om het documenteren van toevallsvondsten te garanderen: *“Degene die anders dan bij het verrichten van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze Minister”*. Deze aangifte dient te gebeuren bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, *in casu* de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (vondstmelding via ARCHIS). De melding kan ook bij de provincie of gemeente gedaan worden (zie colofon voor contactgegevens).

Literatuur en bronnen

Geraadpleegde literatuur

- Bakker, A.M. 2005. *Plangebieden Wijlaarderburen-Schildkampen, Wirdum en Wijtgaard, gemeente Leeuwarden; archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek*. Drachten (RAAP-notitie 1404).
- Berendsen, H.J.L. 2005. *Landschappelijk Nederland*. Assen.
- Brandt, R.W. et al. (red), 1992. *Archis, Archeologisch basisregister, versie 1.0*. Amersfoort.
- Koeslag, G.J. 1970. *Bodemkunde*. Wageningen.
- Vos, P. & S. de Vries 2013. 2e generatie palaeogeografische kaarten van Nederland (versie 2.0). Utrecht (Deltares). Op 17 januari 2020 gedownload van www.archeologieinnederland.nl.

Geraadpleegde bronnen

- Esri Nederland & Community Maps Contributors;
- <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>;
- <http://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/>;
- <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/>;
- FAMKE: <https://fryslan.maps.arcgis.com/>
- <https://www.frieslandopdekaart.nl/>;
- <https://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens>;
- KNA (www.sikb.nl);
- Archis3 via aangevuld met gegevens uit de downloadbare bestanden van Archis2;
- <https://easy.dans.knaw.nl>;
- <https://www.narcis.nl>;
- <https://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens>
- <http://www.hisgis.nl/>;
- <http://www.topotijdreis.nl>.

Bijlage 1 Plannen opdrachtgever

HERONTWIKKELING SWINGMASTATE LEEUWARDEN

VOORLOPIG ONTWERP
27-03-2020

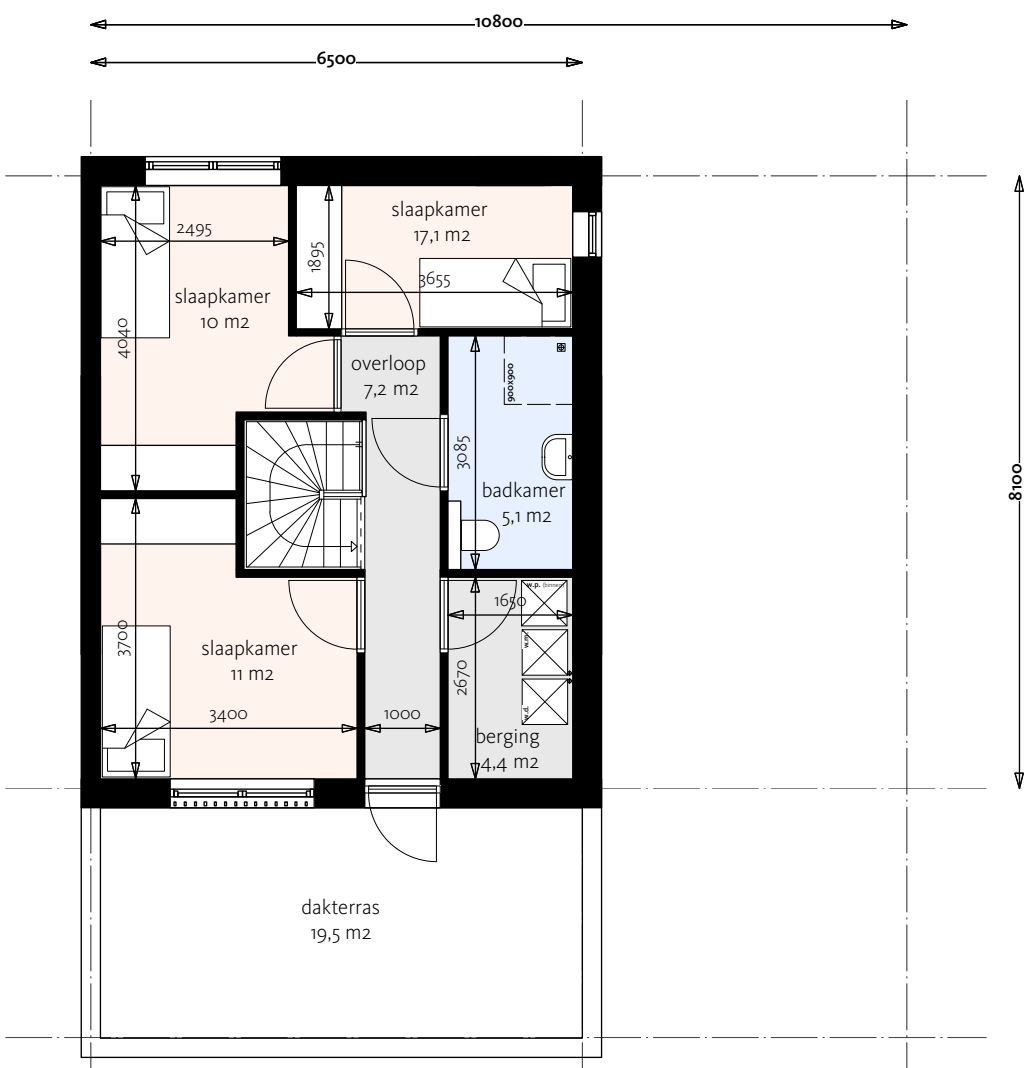

Stedenbouwkundig plan
1:500

begane grond

verdieping

Steigerwoning - plattegrond 1:100
BVO 138,6m2 GO 119m2 (1,6 pp)

Steigerwoning - gevels 1:100

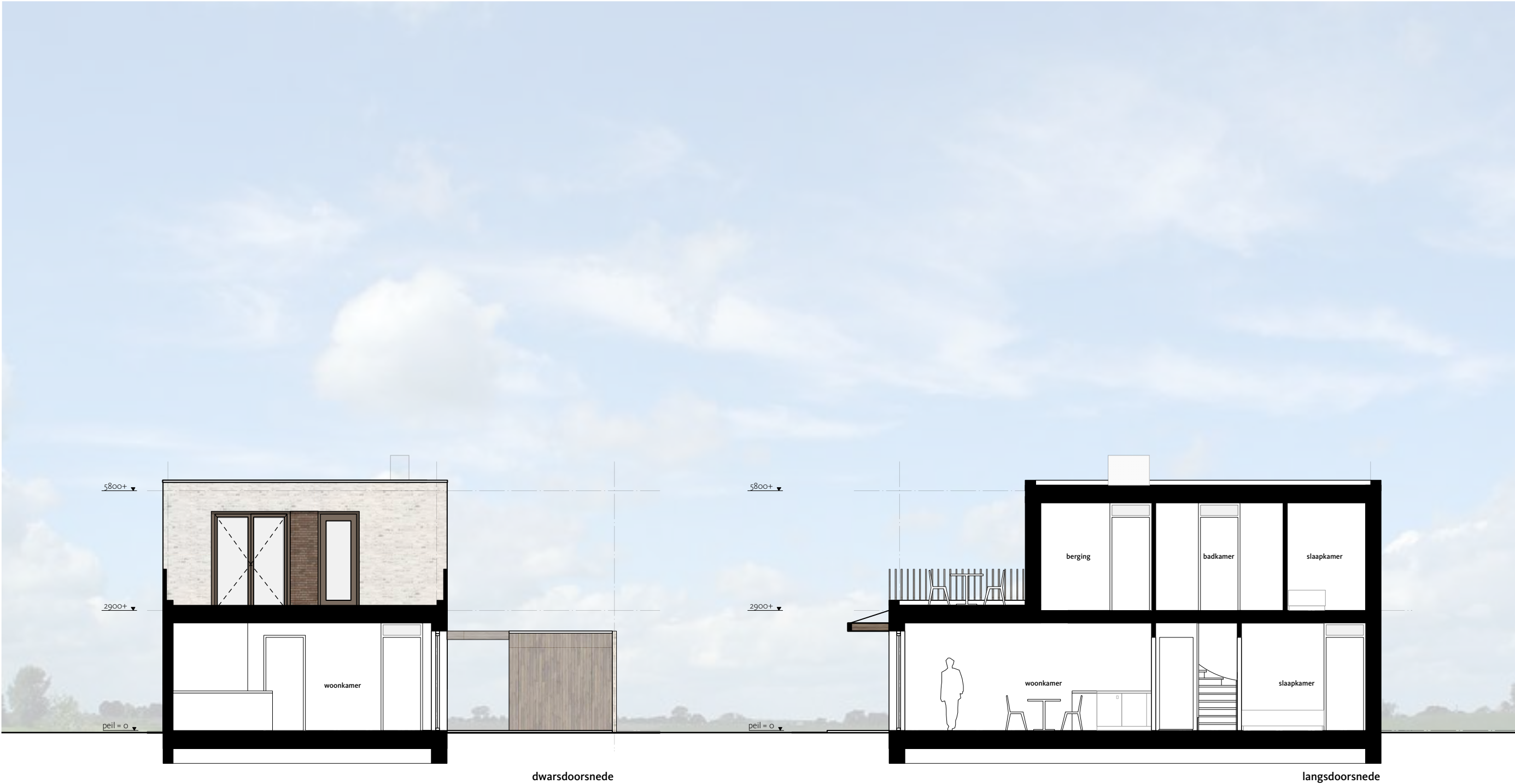
0 0,5 1 1,5 2m

achtergevel

Steigerwoning - gevels 1:100

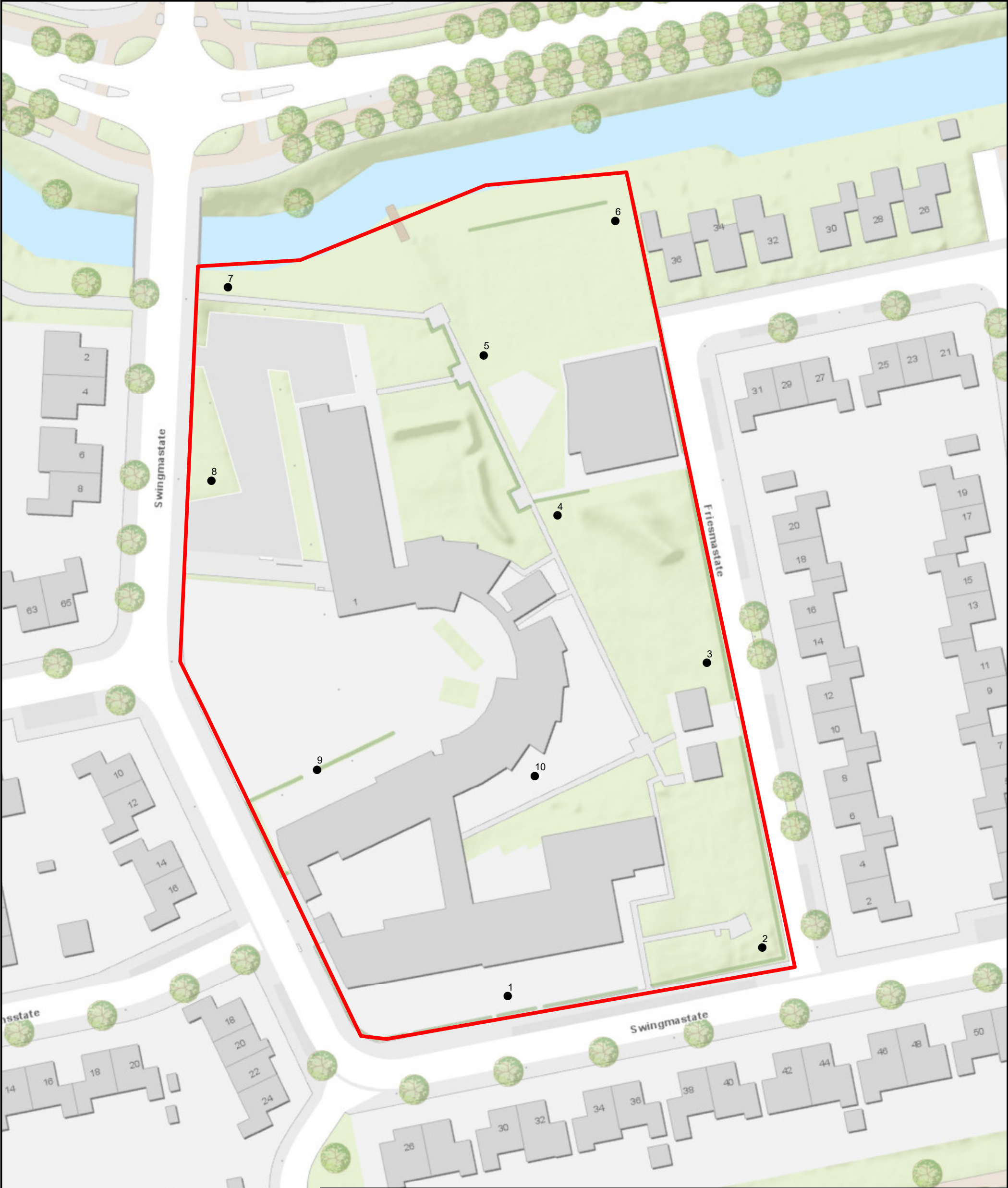

Steigerwoning - doorsneden 1:100

Bijlage 2 Boorpuntenkaart

●

boringen

□

onderzoeksged

0

37,5

meter

Esri Nederland, Community Map Contributors

MUG

INGENIEURSBUREAU

Zernikelaan 8

9351 VA LEEK

Postbus 136

9350 AC LEEK

0594 55 24 20

info@mug.nl

www.mug.nl

TK	TK	Eerste uitgave	11-8-2020
Wijz.	Get.	Gec.	Omschrijving
Project:			Projectnummer: 20300858
Woningbouw Swingmastate - Friesmastate			Bijlage: 2
Opdrachtgever:			Schaal: 1:750
Opdrachtgever			Formaat: A3
Onderdeel:			CONCEPT
Boorpuntenkaart			

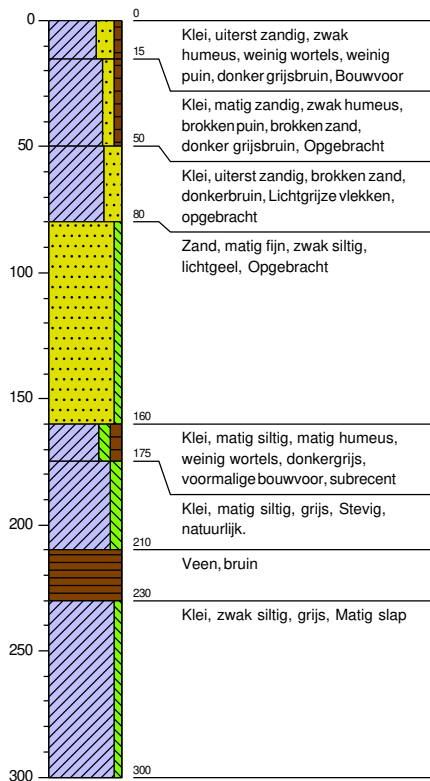
PRAKTISCHE DENKERS

over infra, geo, archao en milieu

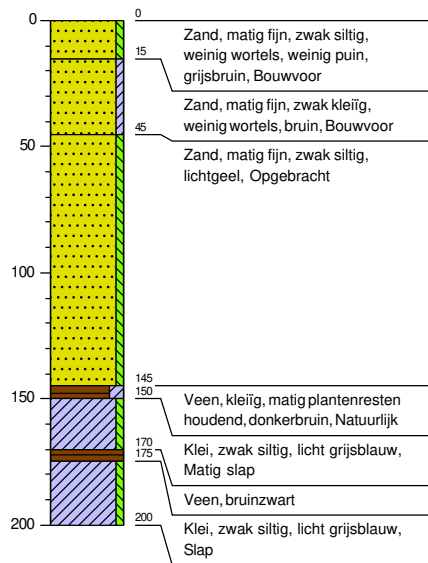
C:\Share\PuntDijkstra Groep\20300858 - Woningbouw Swingmastate - Friesmastate - Archeologische Leek - A - Documenten\Tekeningen\onderzoek\blage 2 boorpuntenkaart.mxd

Bijlage 3 Boorprofielen

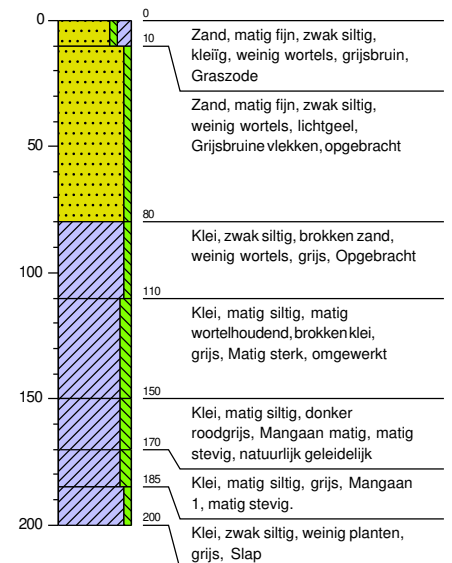
Boring: 01

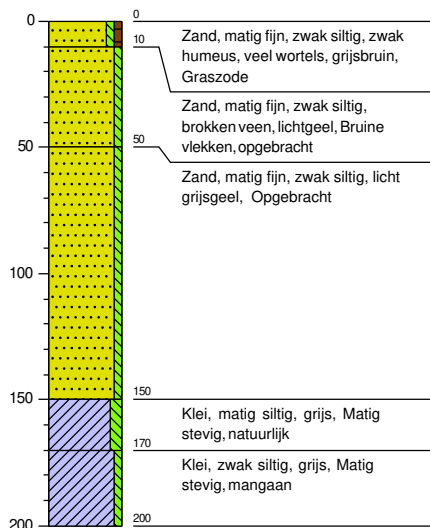
Boring: 02

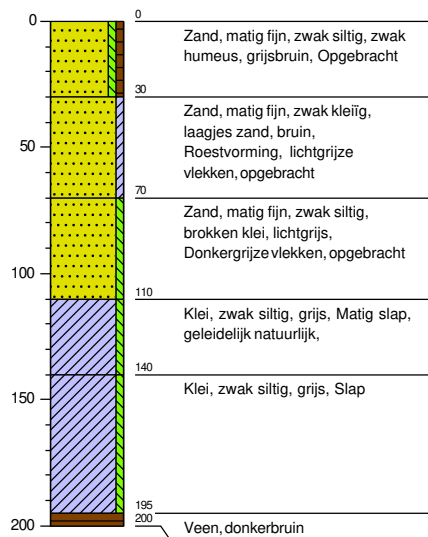
Boring: 03

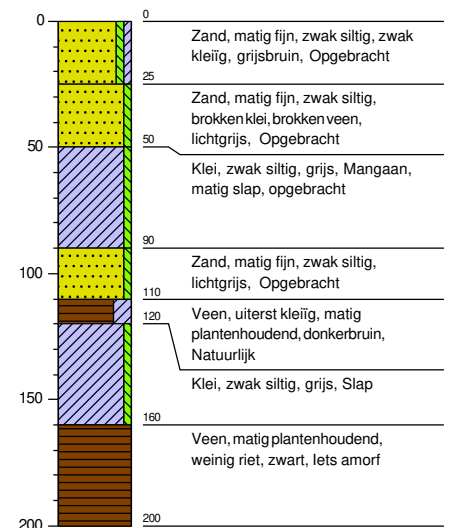
Boring: 04

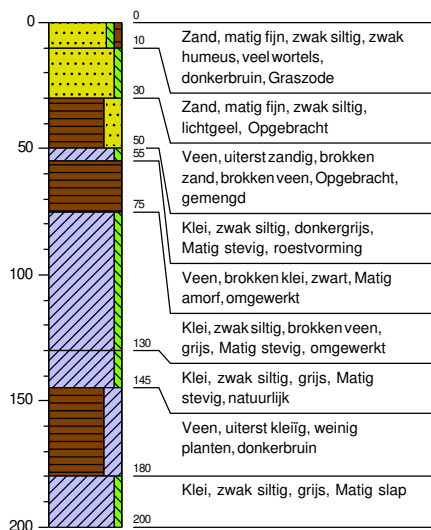
Boring: 05

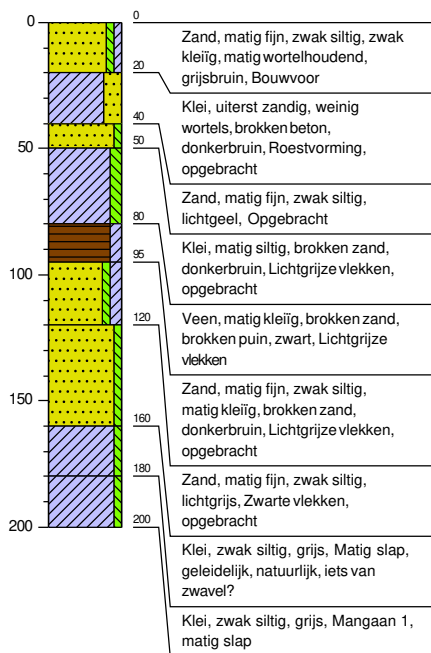
Boring: 06

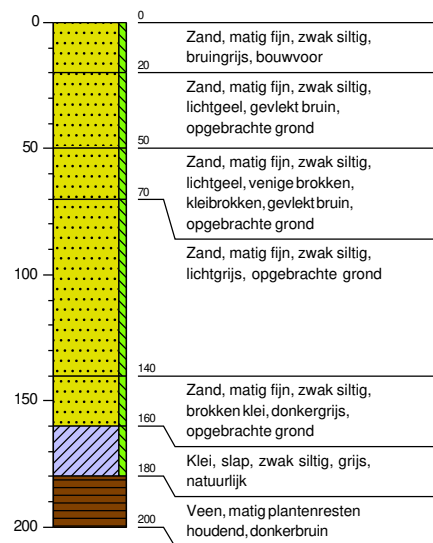
Boring: 07

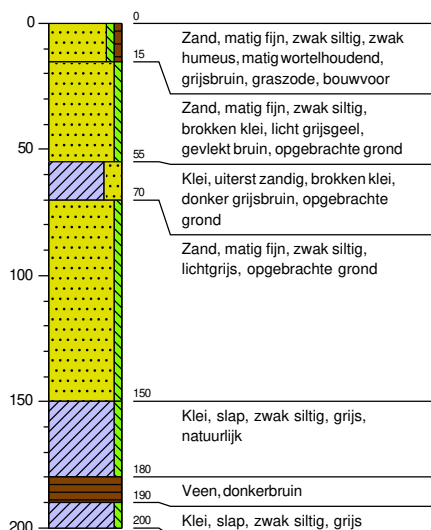
Boring: 08

Boring: 09

Boring: 10

Legenda (conform NEN 5104)

grind

	Grind, siltig
	Grind, zwak zandig
	Grind, matig zandig
	Grind, sterk zandig
	Grind, uiterst zandig

zand

	Zand, kleiig
	Zand, zwak siltig
	Zand, matig siltig
	Zand, sterk siltig
	Zand, uiterst siltig

veen

	Veen, mineraalarm
	Veen, zwak kleiig
	Veen, sterk kleiig
	Veen, zwak zandig
	Veen, sterk zandig

klei

	Klei, zwak siltig
	Klei, matig siltig
	Klei, sterk siltig
	Klei, uiterst siltig
	Klei, zwak zandig
	Klei, matig zandig
	Klei, sterk zandig

leem

	Leem, zwak zandig
	Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

	zwak humeus
	matig humeus
	sterk humeus
	zwak grindig
	matig grindig
	sterk grindig

geur

	geen geur
	zwakke geur
	matige geur
	sterke geur
	uiterste geur

olie

	geen olie-water reactie
	zwakke olie-water reactie
	matige olie-water reactie
	sterke olie-water reactie
	uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

	>0
	>1
	>10
	>100
	>1000
	>10000

monsters

	geroerd monster
	ongeroerd monster
	volumering

overig

	bijzonder bestanddeel
	Gemiddeld hoogste grondwaterstand
	grondwaterstand
	Gemiddeld laagste grondwaterstand
	slib
	water

MUG Ingenieursbureau b.v.

Zernikelaan 8
9351 VA Leek
Postbus 136
9350 AC Leek

0594 55 24 20
info@mug.nl
www.mug.nl

**PRAKTISCHE
DENKERS**

over infra, geo, archeo en milieu

Bijlage 8 Watertoets

datum 17-5-2019
dossiercode 20190517-2-20599

Wateradvies korte procedure

Project: Leeuwarden - Swingmastate 1
Gemeente: Leeuwarden
Aanvrager: Jan - Jacob Posthumus
Organisatie: Rho Adviseurs

Geachte heer/mevrouw Jan - Jacob Posthumus,

Voor het plan Leeuwarden - Swingmastate 1 heeft u een watertoets aangevraagd op www.dewatertoets.nl. De uitkomst is dat de korte procedure moet worden gevolgd. Het plan Leeuwarden - Swingmastate 1 heeft een beperkte invloed op de wateraspecten die van belang kunnen zijn bij ruimtelijke plannen.

Werkwijze watertoetsprocedure

Vanaf 2018 worden alle aanvragen uit de digitale watertoets digitaal afgehandeld. Dit betekent dat Wetterskip Fryslân voor de korte procedure standaard een wateradvies verstrekt. Wanneer noodzakelijk geacht ontvangt u op dit standaard wateradvies nog een aanvulling per email.

Waterparagraaf

Dit wateradvies geeft u handvatten om de uitkomsten en aandachtspunten van de watertoetsaanvraag mee te nemen in het opstellen van het ruimtelijke plan of besluit. Het is de bedoeling dat u op basis van dit document het plan uitwerkt. Uit de waterparagraaf moet duidelijk blijken wat voor wateraspecten van toepassing zijn en hoe u hier in het plan rekening mee houdt. Indien nodig verzoeken wij u om de wateraspecten te borgen op de Verbeelding en in de Regels van het plan. Ruimtelijke plannen hebben soms een lange doorlooptijd. Tegelijkertijd ontstaan er soms veranderende inzichten in het beleid ten aanzien van de waterketen, waterkeringen en het watersysteem. Om te garanderen dat de juiste uitgangspunten worden toegepast in de planvorming hanteert het waterschap een uiterste houdbaarheidsdatum van maximaal 1 jaar. Wanneer deze termijn verstreken is kunt u contact opnemen met het waterschap voor een eventuele verlenging van nogmaals 1 jaar.

Leidraad Watertoets

De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt Wetterskip Fryslân met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waarmee u rekening moet houden en is informatie te vinden over de te nemen maatregelen. De leidraad is de te vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Toename verharding

Wij willen u verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is verboden zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m² onverharde grond in

stedelijk gebied en 1500 m² in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater is onderstaande tabel van toepassing. Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan vermeld in het onderstaande tabel. Zie de Leidraad watertoets voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met Cluster Plannen van Wetterskip Fryslân. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij onderstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Gebied	Stedelijk (>200 m ²)	Landelijk (>1.500 m ²)
--------	----------------------------------	------------------------------------

Boezem	5%	5%
--------	----	----

Polder	10%	10%
--------	-----	-----

Vrij afstromend Maatwerk mogelijk Maatwerk mogelijk

Toelichting tabel

5% heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
de algemene regels keur zijn in de onderstaande tabel verwerkt;
maatwerk kan bestaan uit bijvoorbeeld infiltratie of berging van het overtollig hemelwater.

Ruimtelijke adaptatie Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is belangrijk kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het planvormingsproces worden meegenomen. Meer informatie hierover is te vinden op De Friese klimaatatlas : www.frieseklimaatatlas.nl

Waterwet

Voor bepaalde werkzaamheden heeft u een watervergunning nodig. Bijvoorbeeld als u een sloot wilt dempen, afvalwater wilt lozen op oppervlaktewater of grondwater wilt onttrekken. Soms is het doen van een melding voldoende. Een watervergunning aanvragen is dan niet nodig. Op onze website www.wetterskipfryslan.nl treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden. Via Omgevingsloket online (www.omgevingsloket.nl) kunt u vooraf nagaan of u een watervergunning nodig heeft of een melding moet doen (vergunningcheck). U kunt hier ook meteen de vergunning aanvragen of de melding doen.

Afronding watertoetsprocedure

In de besluitvormingsfase, ten tijde van het toesturen van het voorontwerp bestemmingsplan of ontwerp omgevingsvergunning, controleert Wetterskip Fryslân of de waterbelangen voldoende zijn meegenomen en geborgd in het ruimtelijke plan of besluit.

Privacyverklaring

Wetterskip Fryslân verwerkt uw naam, adres, telefoonnummer, e-mailadres en kadastrale gegevens om uw aanvraag te behandelen. De grondslag van de verwerking van deze gegevens zijn taken in het algemeen belang die in het Besluit Ruimtelijke Ordening aan het waterschap zijn opgedragen. Wij hebben gegevens van u ontvangen en verdere gegevens zullen wij opvragen uit het kadaster en ons geografische informatie systeem. Uw gegevens worden 10 jaar na afronding van uw aanvraag gewist. U heeft recht op inzage, een kopie, rectificatie, wissing, beperking, bezwaar en het indienen van een klacht bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Een verzoek daartoe kunt u doen via privacy@wetterskipfryslan.nl. Nadere informatie over de verwerking van uw gegevens en uw rechten vindt u op <https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring>

Met vriendelijke groet,

Wetterskip Fryslân
Postbus 36 8900 AA Leeuwarden
T 058 292 2222
E Info@wetterskipfryslan.nl

Bijlage 9 Reactie- en antwoordnota inspraak

Bijlage 1

Reactie- en antwoordnota inspraak voorontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - woningbouw Swingmastate - Friesmastate

Het voorontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - woningbouw Swingmastate - Friesmastate heeft vanaf 11 juni 2020 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn vier inspraakreacties ingediend.

Hieronder wordt de inhoud van de inspraakreacties samengevat en volgt per punt het gemeentelijke commentaar.

Inspraakreactie 1

Een bewoner van de Swingmastate.

1. Vermindering van het woongenot door aantasting van het vrije uitzicht, toename van het verkeer en meer inkijk. Appellant zal planschade claimen.
2. De bomen aan de Friesmastate zullen worden gekapt en ook de platanen zullen verdwijnen. Wat en hoeveel bomen komen hiervoor terug?
3. Hoe groot zijn de kavels? En wat zijn de afmetingen van de paden en straten? Dit is niet terug te vinden in het bestemmingsplan.
4. In hoeverre is er echt sprake van openbaar groen? Zullen de bewoners hun tuinen niet door middel van schuttingen afschermen?
5. Zijn er voldoende parkeerplaatsen beschikbaar voor de bezoekers van de huidige bewoners?
6. Ter voorkoming van geluidsoverlast en trillingen moet gekozen worden om de palen te boren en niet te heien.
7. Ook bij de sloop van de bestaande gebouwen moet geluidsoverlast en trillingen worden voorkomen.

Reactie:

Ad. 1

Voor een aantal bewoners zal de nieuwe situatie qua bebouwing en uitzicht iets minder gunstig zijn dan de bestaande situatie. De afstand van de nieuw te bouwen woningen ten opzichte van de inspreker bedraagt ca. 22 meter. Dit is in een stedelijke omgeving een aanvaardbare afstand. Voorts worden hier plat afgedekte patiowoningen gebouwd met een maximale bouwhoogte van 7 meter. Gelet op de afstand en de beperkte bouwhoogte kan er niet gesproken worden van een onevenredig aantasting van het woongenot door de beperking van uitzicht en de toename van inkijk. Door de bouw van de woningen zal de verkeersdruk ten opzichte van de verkeersdruk van de in het bestemmingsplan toegestane maatschappelijke functies bescheiden toenemen. De wegen ter plekke zijn echter ruim bemeten en de verkeersdruk in het gebied is gering. Met het oog hierop is een bescheiden toename van de verkeersdruk dan ook verkeerskundig niet bezwaarlijk.

Ad. 2

De gekapte bomen zullen worden gecompenseerd conform het gemeentelijke kapbeleid. De bomen zullen in eerste instantie binnen het plangebied worden aangeplant. Als niet alle herplant kan plaatsvinden binnen het plangebied, dan zal de compensatie ook elders in de buurt of de stad plaatsvinden.

Ad. 3

De afmetingen van de kavels worden niet in het bestemmingsplan vastgelegd, maar wel het maximaal aantal te bouwen woningen, nl. 62 grondgebonden woningen. Deze woningen moeten worden gebouwd binnen een bouwvlak. Ook de afmetingen van de wegen en paden zijn niet vastgelegd in het bestemmingsplan, maar er zijn wel 'verkeers-' en 'groenbestemmingen' vastgelegd waarbinnen de wegen en paden aangelegd moeten worden. De inrichting van de openbare ruimte zal worden getoetst aan het gemeentelijke Kwaliteitsdocument Openbare Ruimte.

Ad. 4

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat het gehele terrein, dus inclusief wegen, paden en groen, in eigendom zou komen van de bewoners. Dit idee is echter losgelaten; het openbaar groen komt na realisatie in eigendom bij de gemeente. De bewoners van de nieuwbouw hebben hierbij, binnen de hiervoor geldende wet- en regelgeving, de mogelijkheid om het eigen erf te voorzien van erfafscheidingen.

Ad. 5

Het parkeren voor de nieuwbouw wordt nagenoeg geheel opgelost binnen het plangebied. Alleen zuidelijk van het plangebied, aan de noordkant van de straat (dus aan de zijde van de nieuwbouw) bevinden zich 12 openbare parkeerplaatsen. In de parkeerbalans worden hiervan 6 parkeerplaatsen meegeteld als parkeerplaatsen voor de nieuwbouw, aangezien ook de bewoners van de nieuwbouw gebruik kunnen maken van de bestaande parkeerplaatsen in het openbaar gebied. Alle 12 openbare parkeerplaatsen zijn te gebruiken door de bewoners van de bestaande woningen en door de bewoners van de nieuwbouw. Er blijven dan ook voldoende parkeerplaatsen over voor de bewoners en bezoekers van de bestaande woningen.

Ad. 6

Er zal te zijner tijd worden bekeken of er geboord of geheid gaat worden. Uiteraard is het uitgangspunt dat hinder voor de omgeving zoveel als mogelijk wordt voorkomen. Dit aspect wordt echter niet geregeld in het bestemmingsplan, dit zal bij de aanvraag omgevingsvergunning worden bekeken.

Ad. 7

Ook bij de sloop van de panden zal worden geprobeerd om overlast zoveel als mogelijk te voorkomen. Ook dit aspect wordt niet in het bestemmingsplan geregeld.

Inspraakreactie 2

Bewoners van de Swingmastate.

Er staat op dit moment een mooi gebouw, met goede voorzieningen en een mooie buitenruimte. Door de sloop van dit pand is in het noorden geen plek voor kinderen met psychische problemen. Het gebouw zou weer in gebruik genomen moeten worden door de GGZ.

Reactie:

Vanaf eind 2016 zijn onderdelen vanuit Kinnik Swingmastate verhuisd naar verschillende locaties in Leeuwarden. Verder heeft Kinnik niet alleen locaties in Leeuwarden, maar ook locaties in Drachten, Heerenveen en Sneek. Het is dus niet zo, dat er door de sloop van de locatie aan de Swingmastate geen plek meer is in het noorden voor kinderen met psychische problemen.

Inspraakreactie 3

Brandweer Fryslân.

De brandweer stelt eisen aan de bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid van de locatie. Voor de nieuwbouw adviseert brandweer Fryslân om:

1. te controleren of er op maximaal 100 meter van elke opstelplaats voor de brandweer een brandkraan is gelegen;
2. de wegen in het plangebied uit te voeren conform de wensen van de brandweer;
3. de brandweer te betrekken bij de uitwerking van de plannen op deze aspecten en de brandweer te informeren in welke mate dit advies wordt overgenomen.

Reactie:

Ad. 1

Er zal worden gecontroleerd of er voldoende brandkranen aanwezig zijn. Indien noodzakelijk zullen er extra brandkranen worden aangebracht.

Ad. 2

De wegen in het plangebied voldoen aan de maatvoering zoals door de brandweer voorgeschreven.

Ad. 3

De plannen zullen nader worden uitgewerkt in overleg met de brandweer. Het uitgangspunt is dat het plan aan alle vereisten van de brandweer zal voldoen.

Inspraakreactie 4

Provincie Fryslân.

1. De provincie zegt dat op dit moment het bestemmingsplan 'Partiële herziening Archeologie' ter inzage ligt. De provincie constateert dat in het bestemmingsplan voor de woningbouw is vermeld dat het plangebied geen deel uitmaakt van de 'Partiële herziening Archeologie' en dat derhalve een archeologisch onderzoek niet noodzakelijk is. De provincie meldt echter dat dit plangebied wel degelijk is opgenomen in het ter visie liggende bestemmingsplan 'Partiële herziening Archeologie' en dat op basis hiervan dus wel archeologisch onderzoek vereist is voor het woningbouwplan.
2. De motivering omtrent de paragraaf wonen is niet uitgegaan van de actuele situatie. Met de gemeente Leeuwarden zijn afzonderlijk afspraken gemaakt omtrent de regionale woningbouwafspraken. Op 25 oktober hebben Gedeputeerde Staten op grond van art. 3.1.1. ingestemd met het woningbouwprogramma van de gemeente tot 2026. De provincie vraagt het bestemmingsplan op dit punt aan te passen.

Reactie:

Ad. 1:

Naar aanleiding van de reactie van de provincie heeft Mug Ingenieursbureau de locatie alsnog archeologisch onderzocht. Er zijn blijkens het Mug-rapport van 27 augustus 2020 met projectnummer 20300858, geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Er is dan ook geen nader archeologisch onderzoek vereist.

Ad. 2:

De paragraaf 'wonen' in het bestemmingsplan is aangepast. In het bestemmingsplan wordt nu verwezen naar de afspraken die tussen de provincie en de gemeente zijn gemaakt over het woningbouwprogramma tot 2026.

Conclusie:

De ingediende inspraakreacties vormen geen aanleiding om goedkeuring aan het plan te onthouden. Wel zijn de paragrafen 'wonen' en 'archeologie' van het bestemmingsplan aangepast naar aanleiding van de reactie van de provincie.

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 het plan

het bestemmingsplan Leeuwarden - woningbouw Swingmastate - Friesmastate met identificatienummer NL.IMRO.0080.04018BP00-VG01 van de gemeente Leeuwarden;

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten met bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aan-huis-verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit

een beroeps*)- of bedrijfsactiviteit waarvan de activiteiten niet onevenredig publieksaantrekkelijk zijn en die op kleine schaal in een woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende activiteit een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie;

*) betreft de (voormalige) vrije beroepen;

1.4 aanbouw- en uitbouw

een gebouw dat architectonisch ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een vergroting c.q. uitbreiding van het hoofdgebouw vormt die in directe verbinding staat met dat hoofdgebouw en ten dienste staat van dat hoofdgebouw;

1.5 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.6 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.7 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.8 bebouwingsbeeld

de waarde van een gebied in stedenbouwkundige zin door de mate van samenhang in aanwezige bebouwing, daarbij in het bijzonder gelet op een goede verhouding tussen bouwmassa en open ruimte, een goede bouwhoogte- en breedteverhouding tussen de bebouwing onderling en de samenhang in bouwvorm en ligging tussen bebouwing die ruimtelijk op elkaar georiënteerd is;

1.9 bebouwingspercentage

de oppervlakte van bouwwerken uitgedrukt in procenten van de nader aangegeven gronden;

1.10 bed and breakfast

het tegen betaling aanbieden van tijdelijke logies en ontbijt in een woning;

1.11 bedrijfsvloeroppervlakte

de totale vloeroppervlakte van de ruimte binnen een functie die wordt gebruikt voor een aan-huis-verbonden beroeps c.q. een (dienstverlenend) bedrijf of een dienstverlenende instelling, inclusief opslag- en administratieruimten, en dergelijke;

1.12 bestaand

- a. ten aanzien van de bij of krachtens de Woningwet en/of Wabo aanwezige bouwwerken en werkzaamheden: bestaand ten tijde van de terinzagelegging van het bestemmingsplan als ontwerp;
- b. ten aanzien van het overige gebruik: bestaand ten tijde van het van kracht worden van het plan;

1.13 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak;

1.14 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.15 bijgebouw

een opzichzelfstaand, al dan niet vrijstaand gebouw zonder directe verbinding met het hoofdgebouw dat architectonisch ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.16 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.17 bouwgrens

de grens van een bouwvlak;

1.18 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke bouwhoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van zolder;

1.19 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop krachtens het plan een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.20 bouwperceelgrens

een grens van een bouwperceel;

1.21 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.22 bouwwerk

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct, hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.23 bruto vloeroppervlak

de totale beschikbare vloeroppervlakte inclusief magazijn- of opslagruimte, loopruimte, sanitaire voorzieningen, kantoorruimte en verblijfsruimte voor personeel, buitenwerks gemeten;

1.24 dak

iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.25 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die, die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.26 dienstverlenend bedrijf en/of dienstverlenende instelling

werkzaamheden bestaan uit het verlenen van economische en maatschappelijke diensten aan derden al dan niet met inbegrip van ondergeschikte detailhandel en ondergeschikte horeca ten dienste van deze voorzieningen, waaronder zijn begrepen kapperszaken, schoonheidsinstituten, fotostudio's en naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijven en inrichtingen, evenwel met uitzondering van garagebedrijven;

1.27 duurzame elektriciteit

elektriciteit, opgewekt in productie-installaties die uitsluitend gebruik maken van hernieuwbare energiebronnen, alsmede elektriciteit die is opgewekt met hernieuwbare energiebronnen in hybride productie-installaties die ook met conventionele energiebronnen werken, met inbegrip van elektriciteit die is opgewekt met hernieuwbare energiebronnen en die wordt gebruikt voor accumulatiesystemen, en met uitzondering van elektriciteit die afkomstig is van accumulatiesystemen;

1.28 eerste bouwlaag

de bouwlaag op de begane grond;

1.29 erf

de oppervlakte van het bouwperceel, voor zover gelegen achter de naar de weg gekeerde gevel van het hoofdgebouw en verminderd met de oppervlakte van het hoofdgebouw;

1.30 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.31 hoofdgebouw

een gebouw dat, gelet op de bestemming, zowel ruimtelijk als functioneel als het belangrijkste bouwwerk op een bouwperceel kan worden aangemerkt;

1.32 hospitaregeling

het verhuren van maximaal 2 wooneenheden aan maximaal 2 personen in een woning, waarbij de eigenaar de hoofdbewoner van de woning is en minimaal 50% van de woonoppervlakte van de woning zelf bewoont onder exclusief gebruiksrecht;

1.33 kamerverhuur en kamerverkoop

de verhuur of verkoop van een wooneenheid ten behoeve van bewoning aan personen voor welke bewoning inschrijving in de Basis Registratie Personen noodzakelijk is;

1.34 kamerverhuurpand en kamerverkooppand

gebouw of een deel van een gebouw met drie of meer wooneenheden, niet vallende onder het begrip logiesgebouw en/of logiesverblijf als bedoeld in het Bouwbesluit en niet vallende onder de hospitaregeling, die als hoofdverblijf apart zijn of kunnen worden bewoond door niet in een gezinsverband levende personen;

1.35 kampeermiddel

een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een caravan of een stacaravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen, dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

1.36 kantoor

een gebouw, dat dient voor de uitoefening van administratieve werkzaamheden en werkzaamheden die verband houden met het doen functioneren van (semi)overheidsinstellingen, het bankwezen, en naar de aard daarmee gelijk te stellen instellingen;

1.37 kap

een dak met een zekere helling;

1.38 kleine windturbines

een installatie c.q. bouwwerk voor het opwekken van elektrisch of thermisch vermogen uit wind:

- met een horizontale as en waarvan de rotor een oppervlakte beschrijft van maximaal 40 m² (een maximale wiek van ongeveer 3,5 m)
- met een horizontale as in andere vormen dan twee of drie wieken, waaronder de zogenaamde niet-wiekturbines;
- met een verticale as;

1.39 kunstwerk

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voor civieltechnische en/of infrastructurele doeleinden, zoals een brug, een dam, een duiker, een tunnel, een via- of aquaduct of een sluis, dan wel een daarmee gelijk te stellen voorziening;

1.40 ligplaats

een ruimte voor het afmeren en doen laten liggen van een drijvend object of vaartuig;

1.41 maatvoeringsgrens

de grens van een maatvoeringsvlak;

1.42 maatvoeringsvlak

een aangegeven vlak, voorzien van een maatvoeringsaanduiding;

1.43 milieusituatie

de waarde van een gebied in milieuhygiënische zin die wordt bepaald door de mate van scheiding tussen milieugevoelige en milieubelastende functies, daarbij in het bijzonder gelet op het voorkomen dan wel beperken van hinder door geur, stof, geluid, gevaar, licht en/of trilling;

1.44 ondergeschikte detailhandel

een niet zelfstandige detailhandelsfunctie, welke ondergeschikt is aan en ten dienste staat van de hoofdfunctie, welke binnen de bestemming is toegestaan;

1.45 ondergeschikt dienstverlenend bedrijf en/of dienstverlenende instelling

een niet zelfstandige onderneming, die gericht is op het verlenen van economische en maatschappelijke diensten aan derden, en ondergeschikt is aan en ten dienste staat van de hoofdfunctie, die binnen de bestemming is toegestaan;

1.46 ondergeschikte horeca

een niet zelfstandige horecafunctie, welke ondergeschikt is aan en ten dienste staat van de hoofdfunctie, welke binnen de bestemming is toegestaan;

1.47 ondergronds

beneden peil;

1.48 overig bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.49 peil

- a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
- b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
- c. voor het bouwen van een bouwwerk in, op of over het water: het NAP -0,52 m (het Fries Zomerpeil);

1.50 productiegebonden detailhandel

detailhandel in goederen die ter plaatse worden gekweekt, vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie bedrijfsmatig en qua omvang ondergeschikt is aan de productiefunctie;

1.51 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.52 publiekgerichte dienstverlening

aan detailhandel verwante dienstverlening, zoals reis- en uitzendbureaus, videotheken, kap- en schoonheidssalons, zonnestudio's, hypotheekwinkels, baliefuncties van banken en van andere kantoren, en andere vormen van dienstverlening met overwegend een baliefunctie;

1.53 seksinrichting

een voor het publiek toegankelijke ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.54 sociale veiligheid

de waarde van een gebied die wordt bepaald door de mate van sociale controleerbaarheid, overzichtelijkheid en herkenbaarheid van een ruimtelijke situatie;

1.55 verkeersveiligheid

de waarde van een gebied voor de veiligheid van het verkeer die wordt bepaald door de mate van gelijkheid en vrij uitzicht (met name bij kruisingen van wegen en uitritten) en de (mogelijke) effecten van bebouwing en overige inrichtingselementen op de gedragingen van verkeersdeelnemers;

1.56 watergang

een werk, al dan niet overdekt, dienend om in het openbaar belang water te ontvangen, te bergen, af te voeren en toe te voeren, de boven water gelegen taluds, bermen en onderhoudspaden daaronder mede verstaan;

1.57 watersituatie

de waarde van een gebied in waterhuishoudkundige zin die wordt bepaald door de waterkwaliteit en waterkwantiteit in een gebied;

1.58 windturbine

een installatie c.q. bouwwerk voor het opwekken van elektronisch of thermisch vermogen uit wind, niet zijnde een kleine windturbine;

1.59 woning

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

1.60 wooneenheid

een tot bewoning bestemd gebouw of onderdeel van een gebouw dat, vanuit bouwtechnisch oogpunt gezien, blijvend is bestemd voor permanente bewoning, voldoet aan alle criteria die van toepassing zijn op woningen, behalve aan het hebben van een keuken en/of een toilet en/of een douche, waarbij de aan de wooneenheid ontbrekende voorzieningen wel als gemeenschappelijke voorzieningen ter compensatie moeten zijn gelegen in hetzelfde gebouw;

1.61 woongebouw

een gebouw, dat meerdere naast elkaar en/of geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

1.62 woonhuis

een gebouw, dat één woning omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

1.63 woonsituatie

de waarde van een gebied voor de woonfunctie die wordt bepaald door de situering van om die woonfunctie liggende functies en bebouwing, daarbij in het bijzonder gelet op de daglichttoetreding, het uitzicht, de mate van privacy en het voorkomen en beperken van hinder.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.2 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.3 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.4 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. groenvoorzieningen,
 - b. ontsluitingswegen ten behoeve van de aangrenzende bestemming(en), ter plaatse van de aanduiding 'ontsluiting'
 - c. (openbare) nutsvoorzieningen;
 - d. in- en uitritten;
 - e. paden;
 - f. sloten, bermen, beplanting;
- met de daarbij behorende:
- g. verhardingen;
 - h. speelvoorzieningen;
 - i. parkeervoorzieningen;
 - j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.
- met daaraan ondergeschikt:
- k. tuinen en erven bij woningen

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1 m bedragen;
- b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5 m bedragen.

Artikel 4 Verkeer - Verblijf

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Verblijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. (woon)straten, paden en pleinen,
- b. groenvoorzieningen;
- c. (openbare) nutsvoorzieningen;
- d. sloten, bermen, beplanting;
- e. parkeervoorzieningen;
- f. speelvoorzieningen;

met de daarbij behorende:

- g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder dammen en/of duikers, oeverbeschoeiingen, bruggen, kaden, overige kunstwerken en voorzieningen ten behoeve van watertechnologie en duurzame energieopwekking, niet zijnde kleine windturbines.

met daaraan ondergeschikt:

- h. tuinen en erven bij woningen

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

4.2.2 Bouwwerken geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, ten hoogste 5 m zal bedragen.

Artikel 5 Wonen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. woonhuizen, al dan niet in combinatie met een aan-huis-verbonden beroep- of bedrijfsactiviteit, niet zijnde bed and breakfast;
- b. een kinderdagverblijf ter plaatse van de aanduiding 'kinderdagverblijf';
- c. aan- en uitbouwen en bijgebouwen;

met de daarbij behorende:

- d. tuinen, erven en terreinen;
- e. wegen, straten en paden;
- f. groenvoorzieningen;
- g. sloten, bermen en beplanting;
- h. waterlopen en waterpartijen;
- i. parkeervoorzieningen;
- j. speelvoorzieningen;
- k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

- a. ter plaatse van de aanduiding 'maximum oppervlakte (m2)' zal de maximum oppervlakte per hoofdgebouw met inbegrip van aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen niet meer dan de in de aanduiding aangegeven oppervlakte bedragen;
- b. het bouwen van gebouwen is slechts toegestaan wanneer de mogelijkheid voor een centraal gelegen pad als noord-zuid-verbinding door het plangebied wordt gehandhaafd.

5.2.2 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

- a. een hoofdgebouw zal binnen een bouwvlak worden gebouwd;
- b. het aantal woningen zal niet meer bedragen dan het ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' aangegeven aantal;
- c. de bouwhoogte zal ten hoogste de ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m)' aangegeven bouwhoogte bedragen;
- d. de goot- en bouwhoogte zullen ten hoogste de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' aangegeven goot- en bouwhoogte bedragen.

5.2.3 *Aan- en uitbouwen en bijgebouwen*

Voor het bouwen van aan- en uitbouwen en bijgebouwen gelden de volgende regels:

- a. de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen en bijgebouwen per hoofdgebouw zal ten hoogste 50 m² bedragen, met dien verstande dat:
 - 1. de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen en bijgebouwen ten hoogste 50% van het erf zal bedragen;
 - 2. lid 5.2.1 onverminderd van toepassing is;
- b. de goothoogte van een aan- of uitbouw of bijgebouw zal ten hoogste 3 m bedragen;
- c. de dakhelling van een aan- of uitbouw of bijgebouw zal ten hoogste 15° bedragen.

5.2.4 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 2 m bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor de naar de weg gekeerde gevel(s) van het (hoofd)gebouw en het verlengde daarvan, ten hoogste 1 m zal bedragen;
- b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5 m bedragen.

5.3 **Afwijken van de bouwregels**

5.3.1 *Afwijking*

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van

- a. het bepaalde in lid 5.2.2 sub a in die zin dat een hoofdgebouw gedeeltelijk buiten het bouwvlak wordt gebouwd, mits de overschrijding van de bouwgrens ten hoogste 2 m zal bedragen;
- b. het bepaalde in lid 5.2.3 sub a en wordt toegestaan dat de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen en bijgebouwen per hoofdgebouw wordt vergroot tot ten hoogste 100 m², met dien verstande dat:
 - 1. de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen en bijgebouwen ten hoogste 50% van het erf zal bedragen;
 - 2. lid 5.2.1 onverminderd van toepassing is.

5.3.2 *Toetsingscriteria*

Een afwijkingsmogelijkheid als bedoeld in lid 5.3.1 wordt uitsluitend toegepast, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

- a. het bebouwingsbeeld;
- b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

- c. de cultuurhistorische waarden;
- d. de landschappelijke waarden;
- e. de milieusituatie;
- f. de natuurlijke waarden;
- g. de sociale veiligheid;
- h. de verkeersveiligheid;
- i. de watersituatie;
- j. de woonsituatie.

5.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van woonhuizen als kamerverhuurpand of kamerverkoop pand;
- b. het gebruik van bijgebouwen voor bewoning;
- c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel;
- d. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca;
- e. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van bed and breakfast;
- f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van bedrijfsdoeleinden anders dan in de vorm van een aan-huis-verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
- g. het gebruik van de gronden en bouwwerk ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit, zodanig dat:
 - 1. de bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de aanwezige bebouwing op het bouwperceel, met dien verstande dat de bedrijfsvloeroppervlakte per bouwperceel ten hoogste 50 m² mag bedragen;
 - 2. de activiteit niet (mede) wordt uitgeoefend door de eigenaar of één van de bewoners van de betreffende woning;
 - 3. het totale aantal werkenden bij een beroepsuitoefening meer dan drie bedraagt en bij een bedrijfsuitoefening meer dan twee;
 - 4. de activiteiten meldingsplichtig of vergunningplichtig zijn ingevolg de Wet milieubeheer respectievelijk de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
 - 5. er detailhandel plaatsvindt, tenzij er sprake is van de verkoop van ter plaatse vervaardigde non-food goederen of de verkoop van direct aan de activiteit verwante artikelen, met dien verstande dat de verkoopvloeroppervlakte ten hoogste 10% van de bedrijfsvloeroppervlakte mag bedragen;
 - 6. de activiteit leidt tot parkeer- en verkeersoverlast;
 - 7. de activiteit leidt tot overlast door een publiekaantrekkende werking;
 - 8. het uiterlijk aanzien van de woning wordt aangetast. Uitsluitend reclame in de vorm van één naamsaanduiding of logo met een lengte van niet meer dan 1 m en een oppervlakte van niet meer dan 0.5 m² in de vorm van niet uitstekende, niet verlichte reclameuitingen is toegestaan;
 - 9. de activiteit hinder voor het woonmilieu oplevert.

5.5 Afwijken van de gebruiksregels

5.5.1 Afwijking

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. het bepaalde in lid 5.4 sub e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen worden gebruikt ten behoeve van bed and breakfast, mits:
 1. de bedrijfsvloeroppervlakte niet meer bedraagt dan 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de aanwezige bebouwing op het bouwperceel, met dien verstande dat de bedrijfsvloeroppervlakte per bouwperceel ten hoogste 50 m² mag bedragen;
 2. er ten hoogste vier slaapplekken in ten hoogste twee van elkaar gescheiden ruimten voor nachtverblijf aanwezig zijn;
 3. de exploitant hoofdbewoner is en er daadwerkelijk woont;
 4. de kamers deel uitmaken van het hoofdgebouw of van een daarvan onderdeel uitmakende aan- of uitbouw;
 5. het uiterlijk aanzien van de woning niet wordt aangetast. Uitsluitend reclame in de vorm van één naamsaanduiding of logo met een lengte van niet meer dan 1 m en een oppervlakte van niet meer dan 0,5 m² in de vorm van niet uitstekende, niet verlichte reclameuitingen is toegestaan;
 6. de activiteit niet leidt tot parkeer- en verkeersoverlast;
 7. de activiteit geen hinder of overlast voor het woonmilieu oplevert; waarbij bij de beoordeling van de mate van overlast tevens het woningtype en het karakter van de omgeving betrokken dient te worden;
 8. het ruimtebeslag van de functie niet leidt tot te weinig bergruimte in of bij de woning.

Hoofdstuk 3 Algemene regels**Artikel 6 Anti-dubbeltelregel**

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

- a. het bebouwingsbeeld;
- b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- c. de milieusituatie;
- d. de sociale veiligheid;
- e. de verkeersveiligheid;
- f. de watersituatie;
- g. de woonsituatie.

7.2 Welstandscriteria

De in het bestemmingsplan geboden ruimte ten aanzien van de situering kan nader worden ingevuld door de in artikel 12a van de Woningwet bedoelde welstandscriteria.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

8.1 Gebruiksregels

8.1.1 Strijdig gebruik

- a. Het is op grond van artikel 7.2 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze of tot een doel strijdig met de gegeven bestemmingen volgens de artikelen 3 tot en met 21;
- b. Tot een gebruik strijdig met de gegeven bestemmingen, zoals bedoeld in lid a wordt in ieder geval gerekend:
 - 1. het gebruik van de gronden voor de stallingen en opslag van (aan het oorspronkelijke gebruik onttrokken) voer-, vaar en/of vliegtuigen;
 - 2. het gebruik van de gronden voor opslag van schroot, afbraak- en bouwmaterialen, grond, bodemspecie en puin en voor het storten van vuil, anders dan ten behoeve van de uitvoering van krachtens de bestemming toegelaten bouwactiviteiten, werken en werkzaamheden;
 - 3. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
 - 4. het gebruik van gronden als standplaats voor kampeermiddelen.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

9.1 Afwijking

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- a. de bij recht in de bestemmingsregels gegeven maten, afmetingen en percentages, tot ten hoogste 10% van die maten, afmetingen en percentages;
- b. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in die zin dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot ten hoogste 12 m;
- c. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in die zin dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van kunstwerken, geen gebouwen zijnde, en ten behoeve van zendontvang- en/of sirenemasten, wordt vergroot tot ten hoogste 30 m;
- d. de bestemmingsregels ten aanzien van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in die zin dat de bouwhoogte van antenne-installaties ten behoeve van mobiele telecommunicatie op of aan een bouwwerk, wordt vergroot tot ten hoogste 5 m gemeten vanaf de voet van de antenne-installatie;
- e. de bestemmingsregels in die zin dat bouwgrenzen worden overschreden, indien:
 1. dit wenselijk of noodzakelijk is in verband met een doelmatige verkaveling van de gronden dan wel een rationale uitvoering van het plan betreft en de afwijking niet meer bedraagt dan 3 m, voor zover het nieuwbouwplannen betreft;
 2. een meetverschil daartoe aanleiding geeft in andere gevallen;
- f. de bestemmingsregels in die zin dat gebouwen als toiletgebouwtjes, gebouwen ten behoeve van het openbaar vervoer of het trein- water- of wegverkeer, alsmede kleinschalige openbare voorzieningen ten behoeve van detailhandel, sport, recreatie of cultuur, zoals kleedgebouwtjes, dug-outs, paviljoens, kiosken, dierenverblijven en kunstobjecten worden gebouwd, mits:
 1. de oppervlakte van een gebouw ten hoogste 50 m² bedraagt;
 2. een gebouw uit ten hoogste één bouwlaag bestaat;
 3. de bouwhoogte van een gebouw ten hoogste 5 m bedraagt;
- g. de bestemmingsregels in die zin dat gebouwen ten behoeve van de openbare nutsvoorziening en/of de telecommunicatie worden gebouwd, mits:
 1. de oppervlakte van een gebouw ten hoogste 100 m² bedraagt;
 2. een gebouw uit ten hoogste één bouwlaag bestaat;
 3. de bouwhoogte van een gebouw ten hoogste 5 m bedraagt;
- h. de bestemmingsregels in die zin dat mag worden afgeweken van de regels ten aanzien van de minimale of van de maximale dakhelling;
- i. het bepaalde ten aanzien van de maximale (bouw)hoogte van gebouwen in die zin dat de (bouw)hoogte van een gebouw ten behoeve van de plaatselijke verhogingen, zoals liftkokers en lichtkappen, wordt vergroot, mits:
 1. de maximale oppervlakte van de vergroting ten hoogste 10% van het betreffende bouwvlak zal bedragen;
 2. de hoogte leidt tot een hoogte welke ten hoogste 1,25 maal de maximale

- (bouw)hoogte van het betreffende gebouw zal bedragen;
- j. het bepaalde ten aanzien van het bouwen van gebouwen binnen het bouwvlak, bestemmingsvlak c.q. maatvoeringsvlak in die zin dat de grenzen van het bouwvlak, bestemmingsvlak c.q. maatvoeringsvlak naar de buitenzijde met ten hoogste 1,50 m worden overschreden door:
 - 1. plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen en schoorstenen;
 - 2. gevel- en kroonlijsten en overstekende daken;
 - 3. erkers over maximaal 80% van de breedte van de gevel van het woonhuis waaraan wordt gebouwd;
 - 4. ingangspartijen, luifels, balkons en galerijen.

9.2 Toetsingscriteria

De in lid 9.1 genoemde omgevingsvergunningen kunnen uitsluitend worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

- a. het straat- en bebouwingsbeeld;
- b. de woonsituatie;
- c. de milieusituatie;
- d. de verkeerssituatie;
- e. de parkeercapaciteit;
- f. het waterbeheer;
- g. de sociale veiligheid;
- h. de verkeerssituatie;
- i. de externe veiligheid en brandveiligheid;
- j. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- k. de hoogtebeperkingen die voortvloeien uit de geldende luchtvaartwet- en regelgeving in verband met de vliegbasis Leeuwarden, of andere in het gebied aanwezige hoogtebeperkingen.

Artikel 10 Overige regels

10.1 Voldoende parkeergelegenheid

- a. Een bouwwerk, waarvan een behoefte aan parkeergelegenheid wordt verwacht, kan niet worden gebouwd of gebruikt wanneer op het bouwperceel of in de omgeving daarvan niet in voldoende parkeergelegenheid is voorzien en in stand wordt gehouden.
- b. Bij een omgevingsvergunning wordt aan de hand van op dat moment van toepassing zijnde beleidsregels bepaald of er sprake is van voldoende parkeergelegenheid.
- c. Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in sub a en worden toegestaan dat in minder dan voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien, mits dit geen onevenredige afbreuk doet aan:
 - 1. het bebouwingsbeeld;
 - 2. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
 - 3. de milieusituatie;
 - 4. de sociale veiligheid;
 - 5. de verkeersveiligheid;
 - 6. de watersituatie;
 - 7. de woonsituatie.

10.2 Van toepassing verklaring

De regels en bijbehorende bijlagen van het bestemmingsplan "Leeuwarden - Partiële herziening Plan voor de zon" (NL.IMRO.0080.00002BP00-VG02) , zoals dat is vastgesteld op 7 november 2018 zijn, met uitzondering van het in dit plan bepaalde, onverminderd van toepassing op dit plan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

- a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
 - 1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
 - 2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
- b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in sub a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sub a met maximaal 10%.
- c. Sub a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

- a. Het gebruik van gronden en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
- b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in sub a, te veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en afwijking wordt verkleind.
- c. Indien het gebruik, bedoeld in sub a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
- d. Sub a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Leeuwarden - Swingmastate 1 van de gemeente Leeuwarden.

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten

Bijlage 1: Staat van bedrijfsactiviteiten

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE	INDICES			
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND		VERKEER	VISUEEL	BODEM	LUCHT
01	01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING T.B.V. DE LANDBOUW										
0111, 0113	011, 012, 013		Akkerbouw en fruitteelt (bedrijfsgebouwen)	10	10	30 C	10	30	2	1 G	1	B	L
0112	011, 012, 013, 016	0	Iuinbouw:										
0112	011, 012, 013	1	- bedrijfsgebouwen	10	10	30 C	10	30	2	1 G	1	B	L
0112	011, 012, 013	2	- kassen zonder verwarming	10	10	30 C	10	30	2	1 G	1	B	L
0112	011, 012, 013	3	- kassen met gasverwarming	10	10	30 C	10	30	2	1 G	1	B	L
0112	0113	4	- champignonkwekerijen (algemeen)	30	10	30 C	10	30	2	1 G	1	B	
0112	0113	5	- champignonkwekerijen met mestfermentatie	100	10	30 C	10	100	3.2	1 G	1	B	
0112	0163	6	- bloembollendroog- en prepareerbedrijven	30	10	30 C	10	30	2	1 G	1	B	
0112	011	7	- witlofkwekerijen (algemeen)	30	10	30 C	10	30	2	1 G			
0121	0141, 0142		Fokken en houden van rundvee	100	30	30 C	0	100	3.2	1 G	1		
0122	0143, 0145	0	Fokken en houden van overige graasdieren:										
0122	0143	1	- paardenfokkerijen	50	30	30 C	0	50	3.1	1 G	1		
0122	0145	2	- overige graasdieren	50	30	30 C	0	50	3.1	1 G	1		
0123	0146		Fokken en houden van varkens	200	30	50 C	0	200 D	4.1	1 G	1		
0124	0147	0	Fokken en houden van pluimvee:										
0124	0147	1	- legkippen	200	30	50 C	0	200 D	4.1	1 G	1		
0124	0147	2	- optokkippen en mestkuikens	200	30	50 C	0	200	4.1	1 G	1		
0124	0147	3	- eenden en ganzen	200	50	50 C	0	200	4.1	1 G	1		
0124	0147	4	- overig pluimvee	100	30	50 C	0	100 D	3.2	1 G	1		
0125	0149	0	Fokken en houden van overige dieren:										
0125	0149	1	- nertsen en vossen	200	30	30 C	0	200	4.1	1 G	1		
0125	0149	2	- konijnen	100	30	30 C	0	100	3.2	1 G	1		
0125	0149	3	- huisdieren	30	0	50 C	10	50	3.1	1 G	1		
0125	0149	4	- maden, wormen e.d.	100	0	30 C	10	100	3.2	1 G	1		
0125	0149	5	- bijen	10	0	30 C	10	30	2	1 G	1		
0125	0149	6	- overige dieren	30	10	30 C	0	30 D	2	1 G	1		
0130	0150		Akker-en/of tuinbouw in combinatie met het fokken en houden van dieren (niet intensief)	100	30	30 C	0	100	3.2	1 G	1		
014	016	0	Dienstverlening t.b.v. de landbouw:										
014	016	1	- algemeen (o.a. loonbedrijven): b.o. > 500 m²	30	10	50	10	50 D	3.1	2 G	1		
014	016	2	- algemeen (o.a. loonbedrijven): b.o. <= 500 m²	30	10	30	10	30	2	1 G	1		
014	016	3	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o. > 500 m²	30	10	50	10	50	3.1	2 G	1		
014	016	4	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o. <= 500 m²	30	10	30	10	30	2	1 G	1		
0142	0162		KI-stations	30	10	30 C	0	30	2	1 G	1		
02	02	-											
02	02	-	BOSBOUW EN DIENSTVERLENING T.B.V. BOSBOUW										
020	021, 022, 024		Bosbouwbedrijven	10	10	50	0	50	3.1	1 G	1		
05	03	-											
05	03	-	VISSERIJ- EN VISTEELTBEDRIJVEN										
0501.1	0311		Zeevisserijbedrijven	100	0	100 C	50 R	100	3.2	2 G	2		

0501.2	0312		Binnenvisserijbedrijven	50	0	50 C	10	50	3.1	1 G	1		
0502	032	0	Vis- en schaaldierkwekerijen										
0502	032	1	- oester-, mossel- en schelpenteeltbedrijven	100	30	50 C	0	100	3.2	1 G	1		
0502	032	2	- visteeltbedrijven	50	0	50 C	0	50	3.1	1 G	1		
10	08	-											
10	08	-	TURFWINNING										
103	089		Turfwinningbedrijven	50	50	100 C	10	100	3.2	2 G	2		
11	06	-											
11	06	-	AARDOLIE- EN AARDGASWINNING										
111	061, 062	0	Aardolie- en aardgaswinning:										
111	061	1	- aardoliewinputten	100	0	200 C	200 R	200	4.1	1 G	2	B	L
111	062	2	- aardgaswinning incl. gasbeh.inst.: < 10.000.000 N m3/d	30	0	500 C	200 R	500	5.1	1 G	1	B	
111	062	3	- aardgaswinning incl. gasbeh.inst.: >= 10.000.000 N m3/d	50	0	700 C Z	200 R	700	5.2	1 G	1	B	
14	08	-											
14	08	-	WINNING VAN ZAND, GRIND, KLEI, ZOUT, E.D.										
1421	0812	0	Steen-, grit- en krijtmalerijen (open lucht):										
1421	0812	1	- algemeen	10	100	200	10	200 D	4.1	2 G	1		
1421	0812	2	- steenbrekerijen	10	200	700 Z	10	700	5.2	2 G	2		
144	0893		Zoutwinningbedrijven	50	10	100 C	30	100	3.2	2 G	1	B	
145	0899		Mergel- en overige delfstoffenwinningbedrijven	10	200	500 C	50	500	5.1	3 G	3		
15	10, 11	-											
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN										
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:										
151	101, 102	1	- slachterijen en pluimveeslachterijen	100	0	100 C	50 R	100 D	3.2	2 G	1		
151	101	2	- vetsmelterijen	700	0	100 C	30	700	5.2	2 G	2		
151	101	3	- bewerkingsinrichting van darmen en vleesafval	300	0	100 C	50 R	300	4.2	2 G	2		
151	101	4	- vleeswaren- en vleesconserventfabrieken: p.o. > 1000 m²	100	0	100 C	50 R	100	3.2	2 G	2		
151	101	5	- vleeswaren- en vleesconserventfabrieken: p.o. <= 1000 m²	50	0	50 C	30	50	3.1	1 G	1		
151	101	6	- vleeswaren- en vleesconserventfabrieken: p.o. <= 200 m²	30	0	50	10	50	3.1	1 G	1		
151	101, 102	7	- loonslachterijen	50	0	50	10	50	3.1	1 G	1		
151	108	8	- vervaardiging van snacks en vervaardiging van kant-en-klaar-maaltijden met p.o. < 2.000 m²	50	0	50	10	50	3.1	2 G	1		
152	102	0	Visverwerkingsbedrijven:										
152	102	1	- drogen	700	100	200 C	30	700	5.2	2 G	2		
152	102	2	- conserveren	200	0	100 C	30	200	4.1	2 G	2		
152	102	3	- roken	300	0	50 C	0	300	4.2	1 G	2		
152	102	4	- verwerken anderszins: p.o. > 1000 m²	300	10	50 C	30	300 D	4.2	2 G	2		
152	102	5	- verwerken anderszins: p.o. <= 1000 m²	100	10	50	30	100	3.2	1 G	1		
152	102	6	- verwerken anderszins: p.o. <= 300 m²	50	10	30	10	50	3.1	1 G	1		
1531	1031	0	Aardappelprodukten fabrieken:										
1531	1031	1	- vervaardiging van aardappelproducten	300	30	200 C	50 R	300	4.2	2 G	2		
1531	1031	2	- vervaardiging van snacks met p.o. < 2.000 m²	50	10	50	50 R	50	3.1	1 G	1		
1532, 1533	1032, 1039	0	Groente- en fruitconserventfabrieken:										
1532, 1533	1032, 1039	1	- jam	50	10	100 C	10	100	3.2	1 G	1		
1532, 1533	1032, 1039	2	- groente algemeen	50	10	100 C	10	100	3.2	2 G	2		
1532, 1533	1032, 1039	3	- met koolsoorten	100	10	100 C	10	100	3.2	2 G	2		
1532, 1533	1032, 1039	4	- met drogerijen	300	10	200 C	30	300	4.2	2 G	2		

1532, 1533	1032, 1039	5	- met uienconservering (zoutinleggerij)	300	10	100 C	10	300	4.2	2 G	2		
1541	104101	0	Vervaardiging van ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten:										
1541	104101	1	- p.c. < 250.000 t/j	200	30	100 C	30 R	200	4.1	3 G	2	B	
1541	104101	2	- p.c. >= 250.000 t/j	300	50	300 C Z	50 R	300	4.2	3 G	3	B	
1542	104102	0	Raffinage van plantaardige en dierlijke oliën en vetten:										
1542	104102	1	- p.c. < 250.000 t/j	200	10	100 C	100 R	200	4.1	3 G	2	B	
1542	104102	2	- p.c. >= 250.000 t/j	300	10	300 C Z	200 R	300	4.2	3 G	3	B	
1543	1042	0	Margarinefabrieken:										
1543	1042	1	- p.c. < 250.000 t/j	100	10	200 C	30 R	200	4.1	3 G	2		
1543	1042	2	- p.c. >= 250.000 t/j	200	10	300 C Z	50 R	300	4.2	3 G	3	B	
1551	1051	0	Zuivelprodukten fabrieken:										
1551	1051	1	- gedroogde produkten, p.c. >= 1,5 t/u	200	100	500 C Z	50 R	500	5.1	3 G	2		
1551	1051	2	- geconcentreerde produkten, verdamp. cap. >=20 t/u	200	30	500 C Z	50 R	500	5.1	3 G	2		
1551	1051	3	- melkprodukten fabrieken v.c. < 55.000 t/j	50	0	100 C	50 R	100	3.2	2 G	1		
1551	1051	4	- melkprodukten fabrieken v.c. >= 55.000 t/j	100	0	300 C Z	50 R	300	4.2	3 G	2		
1551	1051	5	- overige zuivelprodukten fabrieken	50	50	300 C	50 R	300	4.2	3 G	2		
1552	1052	1	Consumptie-ijstfabrieken: p.o. > 200 m²	50	0	100 C	50 R	100	3.2	2 G	2		
1552	1052	2	- consumptie-ijstfabrieken: p.o. <= 200 m²	10	0	30	0	30	2	1 G	1		
1561	1061	0	Meelfabrieken:										
1561	1061	1	- p.c. >= 500 t/u	200	100	300 C Z	100 R	300	4.2	2 G	2		
1561	1061	2	- p.c. < 500 t/u	100	50	200 C	50 R	200	4.1	2 G	2		
1561	1061		Grutterswarenfabrieken	50	100	200 C	50	200 D	4.1	2 G	2		
1562	1062	0	Zetmeelfabrieken:										
1562	1062	1	- p.c. < 10 t/u	200	50	200 C	30 R	200	4.1	1 G	2		
1562	1062	2	- p.c. >= 10 t/u	300	100	300 C Z	50 R	300	4.2	2 G	3		
1571	1091	0	Veevoertabrieken:										
1571	1091	1	- destructiebedrijven	700	30	200 C	50	700 D	5.2	3 G	3		
1571	1091	2	- beender-, veren-, vis-, en vleesmeelfabriek	700	100	100 C	30 R	700 D	5.2	3 G	3		
1571	1091	3	- drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder) cap. < 10 t/u water	300	100	200 C	30	300	4.2	2 G	2		
1571	1091	4	- drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder) cap. >= 10 t/u water	700	200	300 C Z	50	700	5.2	3 G	3		
1571	1091	5	- mengvoeder, p.c. < 100 t/u	200	50	200 C	30	200	4.1	3 G	3		
1571	1091	6	- mengvoeder, p.c. >= 100 t/u	300	100	300 C Z	50 R	300	4.2	3 G	3		
1572	1092		Vervaardiging van voer voor huisdieren	200	100	200 C	30	200	4.1	2 G	2		
1581	1071	0	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:										
1581	1071	1	- v.c. < 7500 kg meel/week, bij gebruik van charge-ovens	30	10	30 C	10	30	2	1 G	1		
1581	1071	2	- v.c. >= 7500 kg meel/week	100	30	100 C	30	100	3.2	2 G	2		
1582	1072		Banket, biscuit- en koekfabrieken	100	10	100 C	30	100	3.2	2 G	2		
1583	1081	0	Suikerfabrieken:										
1583	1081	1	- v.c. < 2.500 t/j	500	100	300 C	100 R	500	5.1	2 G	2	B	
1583	1081	2	- v.c. >= 2.500 t/j	1000	200	700 C Z	200 R	1000	5.3	3 G	3	B	
1584	10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:										
1584	10821	1	- Cacao- en chocoladefabrieken: p.o. > 2.000 m²	500	50	100	50 R	500	5.1	2 G	3		
1584	10821	2	- cacao- en chocoladefabrieken vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 2.000 m²	100	30	50	30	100	3.2	2 G	2		
1584	10821	3	- cacao- en chocoladefabrieken vervaardigen van chocoladewerken met p.o. <= 200 m²	30	10	30	10	30	2	1 G	1		
1584	10821	4	- Suikerwerfabrieken met suiker branden	300	30	50	30 R	300	4.2	2 G	2		
1584	10821	5	- Suikerwerfabrieken zonder suiker branden: p.o. > 200 m²	100	30	50	30 R	100	3.2	2 G	2		

1584	10821	6	- suikerwerkfabrieken zonder suiker branden: p.o. <= 200 m²	30	10	30	10	30	2	1 G	1		
1585	1073		Deegwarenfabrieken	50	30	10	10	50	3.1	2 G	2		
1586	1083	0	Koffiebranderijen en theepakkerijen:										
1586	1083	1	- koffiebranderijen	500	30	200 C	10	500 D	5.1	2 G	1		
1586	1083	2	- theepakkerijen	100	10	30	10	100	3.2	2 G	1		
1587	108401		Vervaardiging van azijn, specerijen en kruiden	200	30	50	10	200	4.1	2 G	1		
1589	1089		Vervaardiging van overige voedingsmiddelen	200	30	50	30	200 D	4.1	2 G	2		
1589.1	1089		Bakkerijgrondstoffentabrieken	200	50	50	50 R	200	4.1	2 G	2		
1589.2	1089	0	Soep- en soeparomafabrieken:										
1589.2	1089	1	- zonder poederdrogen	100	10	50	10	100	3.2	2 G	2		
1589.2	1089	2	- met poederdrogen	300	50	50	50 R	300	4.2	2 G	2		
1589.2	1089		Bakmeel- en puddingpoedertabrieken	200	50	50	30	200	4.1	2 G	2		
1591	110101		Destilleerderijen en likeurstokerijen	300	30	200 C	30	300	4.2	2 G	2		
1592	110102	0	Vervaardiging van ethylalcohol door gisting:										
1592	110102	1	- p.c. < 5.000 t/j	200	30	200 C	30 R	200	4.1	1 G	2		
1592	110102	2	- p.c. >= 5.000 t/j	300	50	300 C	50 R	300	4.2	2 G	3	B	
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104		Vervaardiging van wijn, cider e.d.	10	0	30 C	0	30	2	1 G	1		
1596	1105		Bierbrouwerijen	300	30	100 C	50 R	300	4.2	2 G	2		
1597	1106		Mouterijen	300	50	100 C	30	300	4.2	2 G	2		
1598	1107		Mineraalwater- en frisdrankfabrieken	10	0	100	50 R	100	3.2	3 G	2		
16	12	-											
16	12	-	VERWERKING VAN TABAK										
160	120		Tabakverwerkende industrie	200	30	50 C	30	200	4.1	2 G	1		
17	13	-											
17	13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL										
171	131		Bewerken en spinnen van textielvezels	10	50	100	30	100	3.2	2 G	1		
172	132	0	Weven van textiel:										
172	132	1	- aantal weefgetouwen < 50	10	10	100	0	100	3.2	2 G	1		
172	132	2	- aantal weefgetouwen >= 50	10	30	300 Z	50	300	4.2	3 G	2		
173	133		Textielveredelingsbedrijven	50	0	50	10	50	3.1	2 G	2	B	
174, 175	139		Vervaardiging van textielwaren	10	0	50	10	50	3.1	1 G	1		
1751	1393		Tapijt-, kokos- en vloermattentabrieken	100	30	200	10	200	4.1	2 G	2	B	L
176, 177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	0	10	50	10	50	3.1	1 G	2		
18	14	-											
18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT										
181	141		Vervaardiging kleding van leer	30	0	50	0	50	3.1	1 G	1		
182	141		Vervaardiging van kleding en -toebehoren (excl. van leer)	10	10	30	10	30	2	2 G	2		
183	142, 151		Bereiden en verven van bont; vervaardiging van artikelen van bont	50	10	10	10	50	3.1	1 G	1	B	L
19	19	-											
19	15	-	VERVAARDIGING VAN LEER EN LEDERWAREN (EXCL. KLEDING)										
191	151,152		Lederfabrieken	300	30	100	10	300	4.2	2 G	2	B	L
192	151		Lederwarenfabrieken (excl. kleding en schoeisel)	50	10	30	10	50 D	3.1	2 G	2		
193	152		Schoenentabrieken	50	10	50	10	50	3.1	2 G	1		
20		-											
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELN VAN HOUT, RIET, KURK E.D.										
2010.1	16101		Houtzagerijen	0	50	100	50 R	100	3.2	2 G	2		

2010.2	16102	0	Houtconserveringsbedrijven:											
2010.2	16102	1	- met creosootolie	200	30	50	10	200	4.1	2 G	2	B	L	
2010.2	16102	2	- met zoutoplossingen	10	30	50	10	50	3.1	2 G	1	B		
202	1621		Fineer- en plaatmaterialenfabrieken	100	30	100	10	100	3.2	3 G	2	B		
203, 204, 205	162	0	Timmerwerfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout	0	30	100	0	100	3.2	2 G	2			
203, 204, 205	162	1	Timmerwerfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m2	0	30	50	0	50	3.1	1 G	1			
205	162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerfabrieken	10	10	30	0	30	2	1 G	1			
21	17	-												
21	17	-	VERVAARDIGING VAN PAPIER, KARTON EN PAPIER- EN KARTONWAREN											
2111	1711		Vervaardiging van pulp	200	100	200 C	50 R	200	4.1	3 G	2			
2112	1712	0	Papier- en kartonfabrieken:											
2112	1712	1	- p.c. < 3 t/u	50	30	50 C	30 R	50	3.1	1 G	2			
2112	1712	2	- p.c. 3 - 15 t/u	100	50	200 C Z	50 R	200	4.1	2 G	2			
2112	1712	3	- p.c. >= 15 t/u	200	100	300 C Z	100 R	300	4.2	3 G	2			
212	172		Papier- en kartonwarenfabrieken	30	30	100 C	30 R	100	3.2	2 G	2			
2121.2	17212	0	Golfkartonfabrieken:											
2121.2	17212	1	- p.c. < 3 t/u	30	30	100 C	30 R	100	3.2	2 G	2			
2121.2	17212	2	- p.c. >= 3 t/u	50	30	200 C Z	30 R	200	4.1	2 G	2			
22	58	-												
22	58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUKTIE VAN OPGENOMEN MEDIA											
221	581		Uitgeverijen (kantoren)	0	0	10	0	10	1	1 P	1			
2221	1811		Drukken van dagbladen	30	0	100 C	10	100	3.2	3 G	2	B	L	
2222	1812		Drukken (vlak- en rotatie-diepdrukken)	30	0	100	10	100	3.2	3 G	2	B		
2222.6	18129		Kleine drukken en kopieerinrichtingen	10	0	30	0	30	2	1 P	1	B		
2223	1814	A	Grafische afwerking	0	0	10	0	10	1	1 G	1			
2223	1814	B	Binden	30	0	30	0	30	2	2 G	1			
2224	1813		Grafische reproductie en zetten	30	0	10	10	30	2	2 G	1	B		
2225	1814		Overige grafische activiteiten	30	0	30	10	30 D	2	2 G	1	B		
223	182		Reproductiebedrijven opgenomen media	0	0	10	0	10	1	1 G	1			
23	19	-												
23	19	-	AARDOLIE-/STEENKOOLVERWERK. IND.; BEWERKING SPLIJT-/KWEESTOFFEN											
231	191		Cokesfabrieken	1000	700	1000 C Z	100 R	1000	5.3	2 G	3	B	L	
2320.1	19201		Aardolieraffinaderijen	1500	100	1500 C Z	1500 R	1500	6	3 G	3	B	L	
2320.2	19202	A	Smeeroliën- en vettenfabrieken	50	0	100	30 R	100	3.2	2 G	2	B	L	
2320.2	19202	B	Recyclingbedrijven voor afgewerkte olie	300	0	100	50 R	300	4.2	2 G	2	B	L	
2320.2	19202	C	Aardolieproductenfabrieken n.e.g.	300	0	200	50 R	300 D	4.2	2 G	2	B	L	
233	201, 212, 244		Splijt- en kweekstoffenbewerkingsbedrijven	10	10	100	1500	1500 D	6	1 G	2	B		
24	20	-												
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN											
2411	2011	0	Vervaardiging van industriële gassen:											
2411	2011	1	- luchtscheidingsinstallatie v.c. >= 10 t/d lucht	10	0	700 C Z	100 R	700	5.2	3 G	3			
2411	2011	2	- overige gassenfabrieken, niet explosief	100	0	500 C	100 R	500	5.1	3 G	3		L	
2411	2011	3	- overige gassenfabrieken, explosief	100	0	500 C	300 R	500	5.1	3 G	3		L	
2412	2012		Kleur- en verfstoffenfabrieken	200	0	200 C	200 R	200 D	4.1	3 G	3	B	L	
2413	2012	0	Anorg. chemische grondstoffenfabrieken:											
2413	2012	1	- niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	100	30	300 C	300 R	300 D	4.2	2 G	3	B	L	

2413	2012	2	- vallend onder "post-Seveso-richtlijn"		300	50	500 C	700 R	700 D	5.2	3 G	3	B	L
2414.1	20141	A0	Organ. chemische grondstofffabrieken:											
2414.1	20141	A1	- niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn"		300	10	200 C	300 R	300 D	4.2	2 G	3	B	L
2414.1	20141	A2	- vallend onder "post-Seveso-richtlijn"		1000	30	500 C	700 R	1000 D	5.3	2 G	2	B	L
2414.1	20141	B0	Methanolfabrieken:											
2414.1	20141	B1	- p.c. < 100.000 t/j		100	0	200 C	100 R	200	4.1	2 G	2	B	
2414.1	20141	B2	- p.c. >= 100.000 t/j		200	0	300 C Z	200 R	300	4.2	3 G	3	B	
2414.2	20149	0	Vetzuren en alkanolentfabrieken (niet synth.):											
2414.2	20149	1	- p.c. < 50.000 t/j		300	0	200 C	100 R	300	4.2	2 G	2	B	L
2414.2	20149	2	- p.c. >= 50.000 t/j		500	0	300 C Z	200 R	500	5.1	3 G	3	B	L
2415	2015		Kunstmeststofffabrieken		500	300	500 C	500 R	500	5.1	3 G	3	B	L
2416	2016		Kunstharsenfabrieken e.d.		700	30	300 C	500 R	700	5.2	3 G	3	B	L
242	202	0	Landbouwchemicaliënfabrieken:											
242	202	1	- fabricage		300	50	100 C	1000 R	1000	5.3	3 G	3	B	L
242	202	2	- formulering en afvullen		100	10	30 C	500 R	500 D	5.1	2 G	2	B	
243	203		Verf, lak en vernistfabrieken		300	30	200 C	300 R	300 D	4.2	3 G	2	B	L
2441	2110	0	Farmaceutische grondstofffabrieken:											
2441	2110	1	- p.c. < 1.000 t/j		200	10	200 C	300 R	300	4.2	1 G	2	B	L
2441	2110	2	- p.c. >= 1.000 t/j		300	10	300 C	500 R	500	5.1	2 G	2	B	L
2442	2120	0	Farmaceutische produktfabrieken:											
2442	2120	1	- formulering en afvullen geneesmiddelen		50	10	50	50 R	50	3.1	2 G	1	B	L
2442	2120	2	- verbandmiddelenfabrieken		10	10	30	10	30	2	2 G	1		
2451	2041		Zeep-, was- en reinigingsmiddelenfabrieken		300	100	200 C	100 R	300	4.2	3 G	2	B	
2452	2042		Parfumerie- en cosmeticafabrieken		300	30	50 C	50 R	300	4.2	2 G	2		
2461	2051		Kruit-, vuurwerk-, en springstofffabrieken		30	10	50	1000 V	1000	5.3	1 G	2	B	
2462	2052	0	Lijm- en plakmiddelenfabrieken:											
2462	2052	1	- zonder dierlijke grondstoffen		100	10	100	50	100	3.2	3 G	2	B	L
2462	2052	2	- met dierlijke grondstoffen		500	30	100	50	500	5.1	3 G	2	B	
2464	205902		Fotochemische produktfabrieken		50	10	100	50 R	100	3.2	3 G	2	B	L
2466	205903	A	Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken		50	10	50	50 R	50	3.1	3 G	2	B	
2466	205903	B	Overige chemische produktfabrieken n.e.g.		200	30	100 C	200 R	200 D	4.1	2 G	2	B	L
247	2060		Kunstmatische synthetische garen- en vezelfabrieken		300	30	300 C	200 R	300	4.2	3 G	3	B	L
25	22	-												
25	22	-	VERVAARDIGING VAN PRODUCTEN VAN RUBBER EN KUNSTSTOF											
2511	221101		Rubberbandenfabrieken		300	50	300 C	100 R	300	4.2	2 G	2	B	
2512	221102	0	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:											
2512	221102	1	- vloeropp. < 100 m2		50	10	30	30	50	3.1	1 G	1		
2512	221102	2	- vloeropp. >= 100 m2		200	50	100	50 R	200	4.1	2 G	2	B	
2513	2219		Rubber-artikelenfabrieken		100	10	50	50 R	100 D	3.2	1 G	2		
252	222	0	Kunststofverwerkende bedrijven:											
252	222	1	- zonder fenolharsen		200	50	100	100 R	200	4.1	2 G	2		
252	222	2	- met fenolharsen		300	50	100	200 R	300	4.2	2 G	2	B	L
252	222	3	- productie van verpakkingsmateriaal en assemblage van kunststofbouwmaterialen		50	30	50	30	50	3.1	2 G	1		
26	23	-												
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN											
261	231	0	Glastfabrieken:											

261	231	1	- glas en glasprodukten, p.c. < 5.000 t/j	30	30	100	30	100	3.2	1 G	1		L
261	231	2	- glas en glasprodukten, p.c. >= 5.000 t/j	30	100	300 C Z	50 R	300	4.2	2 G	2		L
261	231	3	- glaswol en glasvezels, p.c. < 5.000 t/j	300	100	100	30	300	4.2	1 G	1		L
261	231	4	- glaswol en glasvezels, p.c. >= 5.000 t/j	500	200	300 C Z	50 R	500	5.1	2 G	2		L
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	10	30	50	10	50	3.1	1 G	1		
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:										
262, 263	232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	10	10	30	10	30	2	1 G	1		L
262, 263	232, 234	2	- vermogen elektrische ovens totaal >= 40 kW	30	50	100	30	100	3.2	2 G	2		L
264	233	A	Baksteen en baksteenelementenfabrieken	30	200	200	30	200	4.1	2 G	2		L
264	233	B	Dakpannenfabrieken	50	200	200	100 R	200	4.1	2 G	2		
2651	2351	0	Cementfabrieken:										
2651	2351	1	- p.c. < 100.000 t/j	10	300	500 C	30 R	500	5.1	2 G	2		
2651	2351	2	- p.c. >= 100.000 t/j	30	500	1000 C Z	50 R	1000	5.3	3 G	3	B	
2652	235201	0	Kalkfabrieken:										
2652	235201	1	- p.c. < 100.000 t/j	30	200	200	30 R	200	4.1	2 G	2		
2652	235201	2	- p.c. >= 100.000 t/j	50	500	300 Z	50 R	500	5.1	3 G	3		
2653	235202	0	Gipsfabrieken:										
2653	235202	1	- p.c. < 100.000 t/j	30	200	200	30 R	200	4.1	2 G	2		
2653	235202	2	- p.c. >= 100.000 t/j	50	500	300 Z	50 R	500	5.1	3 G	3	B	
2661.1	23611	0	Betonwarenfabrieken:										
2661.1	23611	1	- zonder persen, trillatels en bekistingtrille	10	100	200	30	200	4.1	2 G	2	B	
2661.1	23611	2	- met persen, trillatels of bekistingtrillers, p.c. < 100 t/d	10	100	300	30	300	4.2	2 G	2	B	
2661.1	23611	3	- met persen, trillatels of bekistingtrillers, p.c. >= 100 t/d	30	200	700 Z	30	700	5.2	3 G	3	B	
2661.2	23612	0	Kalkzandsteentfabrieken:										
2661.2	23612	1	- p.c. < 100.000 t/j	10	50	100	30	100	3.2	2 G	2		
2661.2	23612	2	- p.c. >= 100.000 t/j	30	200	300 Z	30	300	4.2	3 G	3		
2662	2362		Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken	50	50	100	30	100	3.2	2 G	2		
2663, 2664	2363, 2364	0	Betonmortelcentrales:										
2663, 2664	2363, 2364	1	- p.c. < 100 t/u	10	50	100	10	100	3.2	3 G	2		
2663, 2664	2363, 2364	2	- p.c. >= 100 t/u	30	200	300 Z	10	300	4.2	3 G	3		
2665, 2666	2365, 2369	0	Vervaardiging van produkten van beton, (vezel)cement en gips:										
2665, 2666	2365, 2369	1	- p.c. < 100 t/d	10	50	100	50 R	100	3.2	2 G	2		
2665, 2666	2365, 2369	2	- p.c. >= 100 t/d	30	200	300 Z	200 R	300	4.2	3 G	2	B	
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:										
267	237	1	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. > 2.000 m²	10	30	100	0	100 D	3.2	1 G	2		
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. <= 2.000 m²	10	30	50	0	50	3.1	1 G	1		
267	237	3	- met breken, zeven of drogen, v.c. < 100.000 t/j	10	100	300	10	300	4.2	1 G	2		
267	237	4	- met breken, zeven of drogen, v.c. >= 100.000 t/j	30	200	700 Z	10	700	5.2	2 G	3		
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken	10	30	50	10	50 D	3.1	1 G	2		
2682	2399	A0	Bitumineuze materialenfabrieken:										
2682	2399	A1	- p.c. < 100 t/u	300	100	100	30	300	4.2	3 G	2	B	L
2682	2399	A2	- p.c. >= 100 t/u	500	200	200 Z	50	500	5.1	3 G	3	B	L
2682	2399	B0	Isolatiematerialenfabrieken (excl. glaswol):										
2682	2399	B1	- steenwol, p.c. >= 5.000 t/j	100	200	300 C Z	30	300	4.2	2 G	2		
2682	2399	B2	- overige isolatiematerialen	200	100	100 C	50	200	4.1	2 G	2		
2682	2399	C	Minerale produktenfabrieken n.e.g.	50	50	100	50	100 D	3.2	2 G	2		

2682	2399	D0	Asfaltcentrales: p.c.< 100 ton/uur	100	50	200		30	200	4.1	3 G	2	B	L
2682	2399	D1	- asfaltcentrales, p.c. >= 100 ton/uur	200	100	300	Z	50	300	4.2	3 G	2	B	L
27	24	-												
27	24	-	VERVAARDIGING VAN METALEN											
271	241	0	Ruwijzer- en staalfabrieken:											
271	241	1	- p.c. < 1.000 t/j	700	500	700		200 R	700	5.2	2 G	2	B	
271	241	2	- p.c. >= 1.000 t/j	1500	1000	1500	C Z	300 R	1500	6	3 G	3	B	L
272	245	0	IJzeren- en stalenbuizenfabrieken:											
272	245	1	- p.o. < 2.000 m2	30	30	500		30	500	5.1	2 G	2	B	
272	245	2	- p.o. >= 2.000 m2	50	100	1000	Z	50 R	1000	5.3	3 G	2	B	
273	243	0	Draadtrekkerijen, koudbandwalsen en profielzetterijen:											
273	243	1	- p.o. < 2.000 m2	30	30	300		30	300	4.2	2 G	2		
273	243	2	- p.o. >= 2.000 m2	50	50	700	Z	50 R	700	5.2	3 G	3	B	
274	244	A0	Non-ferro-metaalfabrieken:											
274	244	A1	- p.c. < 1.000 t/j	100	100	300		30 R	300	4.2	1 G	2	B	
274	244	A2	- p.c. >= 1.000 t/j	200	300	700	Z	50 R	700	5.2	2 G	3	B	
274	244	B0	Non-ferro-metaalwalsen, -trekkerijen e.d.:											
274	244	B1	- p.o. < 2.000 m2	50	50	500		50 R	500	5.1	2 G	2	B	
274	244	B2	- p.o. >= 2.000 m2	200	100	1000	Z	100 R	1000	5.3	3 G	3	B	
2751, 2752	2451, 2452	0	IJzer- en staalgietijen/ -smelterijen:											
2751, 2752	2451, 2452	1	- p.c. < 4.000 t/j	100	50	300	C	30 R	300	4.2	1 G	2	B	
2751, 2752	2451, 2452	2	- p.c. >= 4.000 t/j	200	100	500	C Z	50 R	500	5.1	2 G	3	B	L
2753, 2754	2453, 2454	0	Non-ferro-metaalgietijen/ -smelterijen:											
2753, 2754	2453, 2454	1	- p.c. < 4.000 t/j	100	50	300	C	30 R	300	4.2	1 G	2	B	
2753, 2754	2453, 2454	2	- p.c. >= 4.000 t/j	200	100	500	C Z	50 R	500	5.1	2 G	3	B	L
28	25	-												
28	25, 31	-	MACH./TRANSPORTMIDD.)											
281	251, 331	0	Constructiewerkplaatsen											
281	251, 331	1	- gesloten gebouw	30	30	100		30	100	3.2	2 G	2	B	
281	251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m2	30	30	50		10	50	3.1	1 G	1		
281	251, 331	2	- in open lucht, p.o. < 2.000 m2	30	50	200		30	200	4.1	2 G	2	B	
281	251, 331	3	- in open lucht, p.o. >= 2.000 m2	50	200	300	Z	30	300	4.2	3 G	3	B	
2821	2529, 3311	0	Tank- en reservoirbouwbedrijven:											
2821	2529, 3311	1	- p.o. < 2.000 m2	30	50	300		30 R	300	4.2	2 G	2	B	
2821	2529, 3311	2	- p.o. >= 2.000 m2	50	100	500	Z	50 R	500	5.1	3 G	3	B	
2822, 2830	2521, 2530, 3311		Vervaardiging van verwarmingsketels, radiatoren en stoomketels	30	30	200		30	200	4.1	2 G	2	B	
284	255, 331	A	Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven	10	30	200		30	200	4.1	1 G	2	B	
284	255, 331	B	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerken e.d.	50	30	100		30	100	3.2	2 G	2	B	
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerken e.d., p.o. < 200 m2	30	30	50		10	50	3.1	1 G	2	B	
2851	2561, 3311	0	Metaaloppervlaktebehandelingsbedrijven:											
2851	2561, 3311	1	- algemeen	50	50	100		50	100	3.2	2 G	2	B	L
2851	2561, 3311	10	- stralen	30	200	200		30	200	4.1	2 G	2	B	L
2851	2561, 3311	11	- metaalharden	30	50	100		50	100	3.2	1 G	2	B	
2851	2561, 3311	12	- lakspuiten en moffelen	100	30	100		50 R	100	3.2	2 G	2	B	L
2851	2561, 3311	2	- scoperen (opsputten van zink)	50	50	100		30 R	100	3.2	2 G	2	B	L
2851	2561, 3311	3	- thermisch verzinken	100	50	100		50	100	3.2	2 G	2	B	L

2851	2561, 3311	4	- thermisch vertinnen	100	50	100	50	100	3.2	2 G	2	B	L
2851	2561, 3311	5	- mechanische oppervlaktebehandeling (slijpen, polijsten)	30	50	100	30	100	3.2	2 G	2	B	
2851	2561, 3311	6	- anodiseren, eloxeren	50	10	100	30	100	3.2	2 G	2	B	
2851	2561, 3311	7	- chemische oppervlaktebehandeling	50	10	100	30	100	3.2	2 G	2	B	
2851	2561, 3311	8	- emalleren	100	50	100	50 R	100	3.2	1 G	1	B	L
2851	2561, 3311	9	- galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen ed)	30	30	100	50	100	3.2	2 G	2	B	
2852	2562, 3311	1	Overige metaalbewerkende industrie	10	30	100	30	100 D	3.2	1 G	2	B	
2852	2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, inbandig, p.o. <200m2	10	30	50	10	50 D	3.1	1 G	2	B	
287	259, 331	A0	Grotsmederijen, anker- en kettingfabrieken:										
287	259, 331	A1	- p.o. < 2.000 m2	30	50	200	30	200	4.1	2 G	2	B	
287	259, 331	A2	- p.o. >= 2.000 m2	50	100	500 Z	30	500	5.1	3 G	3	B	
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.	30	30	100	30	100	3.2	2 G	2	B	
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inbandig, p.o. <200 m2	30	30	50	10	50	3.1	1 G	2	B	
29	27, 28, 33	-											
29	27, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN MACHINES EN APPARATEN										
29	27, 28, 33	0	Machine- en apparatenfabrieken incl. reparatie:										
29	27, 28, 33	1	- p.o. < 2.000 m2	30	30	100	30	100 D	3.2	2 G	1	B	
29	27, 28, 33	2	- p.o. >= 2.000 m2	50	30	200	30	200 D	4.1	3 G	2	B	
29	28, 33	3	- met proefdraaien verbrandingsmotoren >= 1 MW	50	30	300 Z	30	300 D	4.2	3 G	2	B	
30	26, 28, 33	-											
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS										
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerefabrieken incl. reparatie	30	10	30	10	30	2	1 G	1		
31	26, 27, 33	-											
31	26, 27, 33	-	VERVAARDIGING VAN OVER. ELEKTR. MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDH.										
311	271, 331		Elektromotoren- en generatorenfabrieken incl. reparatie	200	30	30	50	200	4.1	1 G	2	B	L
312	271, 273		Schakel- en installatiemateriaalfabrieken	200	10	30	50	200	4.1	1 G	2	B	L
313	273		Elektrische draad- en kabelfabrieken	100	10	200	100 R	200 D	4.1	2 G	2		L
314	272		Accumulatoren- en batterijfabrieken	100	30	100	50	100	3.2	2 G	2	B	L
315	274		Lampfabrieken	200	30	30	300 R	300	4.2	2 G	2	B	L
316	293		Elektrotechnische industrie n.e.g.	30	10	30	10	30	2	1 G	1		
3162	2790		Koolelektrodenfabrieken	1500	300	1000 C Z	200 R	1500	6	2 G	3	B	L
32	26, 33	-											
32	26, 33	-	VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOM-APPARATEN EN -BENODIGDH.										
321 t/m 323	261, 263, 264, 331		Vervaardiging van audio-, video- en telecom-apparatuur e.d. incl. reparatie	30	0	50	30	50 D	3.1	2 G	1	B	
3210	2612		Fabrieken voor gedrukte bedrading	50	10	50	30	50	3.1	1 G	2	B	
33	26, 32, 33	-											
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN										
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten e.d. incl. reparatie	30	0	30	0	30	2	1 G	1		
34	29	-											
34	29		VERVAARDIGING VAN AUTO'S, AANHANGWAGENS EN OPLEGGERS										
341	291	0	Autofabrieken en assemblagebedrijven										
341	291	1	- p.o. < 10.000 m2	100	10	200 C	30 R	200 D	4.1	3 G	2	B	
341	291	2	- p.o. >= 10.000 m2	200	30	300 Z	50 R	300	4.2	3 G	2	B	L
3420.1	29201		Carrosseriefabrieken	100	10	200	30 R	200	4.1	2 G	2	B	
3420.2	29202		Aanhangwagen- en opleggerfabrieken	30	10	200	30	200	4.1	2 G	2	B	
343	293		Auto-onderdelenfabrieken	30	10	100	30 R	100	3.2	2 G	2		

35	30	-																	
35	30	-	VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN (EXCL. AUTO'S, AANHANGWAGENS)																
351	301, 3315	0	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:																
351	301, 3315	1	- houten schepen																
351	301, 3315	2	- kunststof schepen																
351	301, 3315	3	- metalen schepen < 25 m																
351	301, 3315	4	- metalen schepen >= 25m en/of proetdraaien motoren >= 1 MW																
3511	3831		Scheepssloperijen																
352	302, 317	0	Wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen:																
352	302, 317	1	- algemeen																
352	302, 317	2	- met proetdraaien van verbrandingsmotoren >= 1 MW																
353	303, 3316	0	Vliegtuigbouw en -reparatiebedrijven:																
353	303, 3316	1	- zonder proetdraaien motoren																
353	303, 3316	2	- met proetdraaien motoren																
354	309		Rijwiel- en motorrijwielfabrieken																
355	3099		Transportmiddelenindustrie n.e.g.																
36	31	-																	
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.																
361	310	1	Meubelfabrieken																
361	9524	2	Meubelstofteerderijen b.o. < 200 m2																
362	321		Fabricage van munten, sieraden e.d.																
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken																
364	323		Sportartikelenfabrieken																
365	324		Speelgoedartikelenfabrieken																
3663.1	32991		Sociale werkvoorziening																
3663.2	32999		Vervaardiging van overige goederen n.e.g.																
37	38	-																	
37	38	-	VOORBEREIDING TOT RECYCLING																
371	383201		Metaal- en autoschredders																
372	383202	A0	Puinbrekerijen en -malerijen:																
372	383202	A1	- v.c. < 100.000 t/j																
372	383202	A2	- v.c. >= 100.000 t/j																
372	383202	B	Rubberregeneratiebedrijven																
372	383202	C	Afvalscheidingsinstallaties																
40	35	-																	
40	35	-	PRODUKTIE EN DISTRIB. VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER																
40	35	A0	Elektriciteitsproductiebedrijven (electrisch vermogen >= 50 MWe)																
40	35	A1	- kolengestookt (incl. meestook biomassa), thermisch vermogen > 75 MWth																
40	35	A2	- oliegestookt, thermisch vermogen > 75 MWth																
40	35	A3	- gasgestookt (incl. bijstook biomassa), thermisch vermogen > 75 MWth,in																
40	35	A4	- kerncentrales met koeltorens																
40	35	A5	- warmte-kracht-installaties (gas), thermisch vermogen > 75 MWth																
40	35	B0	bio-energieinstallaties electrisch vermogen < 50 MWe:																
40	35	B1	voedingsindustrie																
40	35	B2	- vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa																
40	35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:																

40	35	C1	- < 10 MVA	0	0	30 C	10	30	2	1 P	1	B	
40	35	C2	- 10 - 100 MVA	0	0	50 C	30	50	3.1	1 P	1	B	
40	35	C3	- 100 - 200 MVA	0	0	100 C	50	100	3.2	1 P	2	B	
40	35	C4	- 200 - 1000 MVA	0	0	300 C Z	50	300	4.2	1 P	2	B	
40	35	C5	- >= 1000 MVA	0	0	500 C Z	50	500	5.1	1 P	2	B	
40	35	D0	Gasdistributiebedrijven:										
40	35	D1	- gascompressorstations vermogen < 100 MW	0	0	300 C	100	300	4.2	1 P	1		
40	35	D2	- gascompressorstations vermogen >= 100 MW	0	0	500 C	200 R	500	5.1	1 P	2		
40	35	D3	- gas: reduceer-, compressor-, meet- en regelinst. Cat. A	0	0	10 C	10	10	1	1 P	1		
40	35	D4	- gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), cat. B en C	0	0	30 C	10	30	2	1 P	1		
40	35	D5	- gasontvang- en -verdeelstations, cat. D	0	0	50 C	50 R	50	3.1	1 P	1		
40	35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:										
40	35	E1	- stadsverwarming	30	10	100 C	50	100	3.2	1 P	2		
40	35	E2	- blokverwarming	10	0	30 C	10	30	2	1 P	1		
40	35	F0	windmolens:										
40	35	F1	- wiekdiameter 20 m	0	0	100 C	30	100	3.2	1 P	2		
40	35	F2	- wiekdiameter 30 m	0	0	200 C	50	200	4.1	1 P	2		
40	35	F3	- wiekdiameter 50 m	0	0	300 C	50	300	4.2	1 P	3		
41	36	-											
41	36	-	WINNING EN DITRIBUTIE VAN WATER										
41	36	A0	Waterwinning-/ bereiding- bedrijven:										
41	36	A1	- met chloorgas	50	0	50 C	1000 R	1000 D	5.3	1 G	2		L
41	36	A2	- bereiding met chloorbleekloog e.d. en/of straling	10	0	50 C	30	50	3.1	1 G	2		
41	36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:										
41	36	B1	- < 1 MW	0	0	30 C	10	30	2	1 P	1		
41	36	B2	- 1 - 15 MW	0	0	100 C	10	100	3.2	1 P	1		
41	36	B3	- >= 15 MW	0	0	300 C	10	300	4.2	1 P	2		
45	41, 42, 43	-											
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID										
45	41, 42, 43	0	Bouwbedrijven algemeen: b.o. > 2.000 m²	10	30	100	10	100	3.2	2 G	2	B	
45	41, 42, 43	1	- bouwbedrijven algemeen: b.o. <= 2.000 m²	10	30	50	10	50	3.1	2 G	1	B	
45	41, 42, 43	2	Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. > 1000 m²	10	30	50	10	50	3.1	2 G	1	B	
45	41, 42, 43	3	- aannemersbedrijven met werkplaats: b.o.< 1000 m²	0	10	30	10	30	2	1 G	1	B	
50	45, 47	-											
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS										
501, 502, 504	451, 452, 454		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	10	0	30	10	30	2	2 P	1	B	
501	451		Handel in vrachtauto's (incl. import en reparatie)	10	10	100	10	100	3.2	2 G	1		
5020.4	45204	A	Autoplaatwerkerijen	10	30	100	10	100	3.2	1 G	1		
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	0	0	10	10	10	1	1 G	1		
5020.4	45204	C	Autospuitinrichtingen	50	30	30	30 R	50	3.1	1 G	1	B	L
5020.5	45205		Autowasserijen	10	0	30	0	30	2	3 P	1		
503, 504	453		Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	0	0	30	10	30	2	1 P	1		
505	473	0	Benzineservisestations:										
505	473	1	- met LPG > 1000 m³/jr	30	0	30	200 R	200	4.1	3 P	1	B	
505	473	2	- met LPG < 1000 m³/jr	30	0	30	50 R	50	3.1	3 P	1	B	
505	473	3	- zonder LPG	30	0	30	10	30	2	3 P	1	B	

51	46	-												
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING											
511	461		Handelsbemiddeling (kantoren)	0	0	10	0	10	1	1 P	1			
5121	4621	0	Grth in akkerbouwprodukten en veevoeders	30	30	50	30 R	50	3.1	2 G	2			
5121	4621	1	meer	100	100	300 Z	50 R	300	4.2	2 G	2			
5122	4622		Grth in bloemen en planten	10	10	30	0	30	2	2 G	1			
5123	4623		Grth in levende dieren	50	10	100 C	0	100	3.2	2 G	1			
5124	4624		Grth in huiden, vellen en leder	50	0	30	0	50	3.1	2 G	1			
5125, 5131	46217, 4631		Grth in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptie-aardappelen	30	10	30	50 R	50	3.1	2 G	1			
5132, 5133	4632, 4633		Grth in vlees, vleeswaren, zuivelprodukten, eieren, spijsoliën	10	0	30	50 R	50	3.1	2 G	1			
5134	4634		Grth in dranken	0	0	30	0	30	2	2 G	1			
5135	4635		Grth in tabaksprodukten	10	0	30	0	30	2	2 G	1			
5136	4636		Grth in suiker, chocolade en suikerwerk	10	10	30	0	30	2	2 G	1			
5137	4637		Grth in koffie, thee, cacao en specerijen	30	10	30	0	30	2	2 G	1			
5138, 5139	4638, 4639		Grth in overige voedings- en genotmiddelen	10	10	30	10	30	2	2 G	1			
514	464, 46733		Grth in overige consumentenartikelen	10	10	30	10	30	2	2 G	1			
5148.7	46499	0	Grth in vuurwerk en munitie:											
5148.7	46499	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	10	0	30	10 V	30	2	2 G	1			
5148.7	46499	2	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag 10 tot 50 ton	10	0	30	50 V	50	3.1	2 G	1			
5148.7	46499	3	theatervuurwerk)	10	0	30	500 V	500	5.1	2 G	1			
5148.7	46499	4	- professioneel vuurwerk, netto expl. massa per bewaarplaats 750 kg tot 6 ton	10	0	30	1000 V	1000	5.3	2 G	1			
5148.7	46499	5	- munitie	0	0	30	30	30	2	2 G	1			
5151.1	46711	0	Grth in vaste brandstoffen:											
5151.1	46711	1	- klein, lokaal verzorgingsgebied	10	50	50	30	50	3.1	2 P	2			
5151.1	46711	2	- kolenterminal, opslag opp. >= 2.000 m2	50	500	500 Z	100	500	5.1	3 G	3	B		
5151.2	46712	0	Grth in vloeibare en gasvormige brandstoffen:											
5151.2	46712	1	- vloeistoffen, o.c. < 100.000 m3	50	0	50	200 R	200 D	4.1	2 G	2	B	L	
5151.2	46712	2	- vloeistoffen, o.c. >= 100.000 m3	100	0	50	500 R	500 D	5.1	2 G	2	B	L	
5151.2	46712	3	- tot vloeistof verdichte gassen	50	0	50	300 R	300 D	4.2	2 G	2			
5151.3	46713		Grth minerale olieprodukten (excl. brandstoffen)	100	0	30	50	100	3.2	2 G	2	B		
5152.1	46721	0	Grth in metaalertsen:											
5152.1	46721	1	- opslag opp. < 2.000 m2	30	300	300	10	300	4.2	3 G	3	B		
5152.1	46721	2	- opslag opp. >= 2.000 m2	50	500	700 Z	10	700	5.2	3 G	3	B		
5152.2 /3	46722, 46723		Grth in metalen en -halfabrikaten	0	10	100	10	100	3.2	2 G	2			
5153	4673	0	Grth in hout en bouwmaterialen:											
5153	4673	1	- algemeen: b.o. > 2000 m²	0	10	50	10	50	3.1	2 G	2			
5153	4673	2	- algemeen: b.o. <= 2000 m²	0	10	30	10	30	2	1 G	1			
5153.4	46735	4	zand en grind:											
5153.4	46735	5	- algemeen: b.o. > 200 m²	0	30	100	0	100	3.2	2 G	2			
5153.4	46735	6	- algemeen: b.o. <= 200 m²	0	10	30	0	30	2	1 G	1			
5154	4674	0	Grth in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:											
5154	4674	1	- algemeen: b.o. > 2.000 m²	0	0	50	10	50	3.1	2 G	2			
5154	4674	2	- algemeen: b.o. <= 2.000 m²	0	0	30	0	30	2	1 G	1			
5155.1	46751		Grth in chemische produkten	50	10	30	100 R	100 D	3.2	2 G	2	B		
5155.2	46752		Grth in kunstmeststoffen	30	30	30	30 R	30	2	1 G	1			
5156	4676		Grth in overige intermediaire goederen	10	10	30	10	30	2	2 G	2			

5157	4677	0	Autosloperijen: b.o. > 1000 m²	10	30	100	30	100	3.2	2 G	2	B	
5157	4677	1	- autosloperijen: b.o. <= 1000 m²	10	10	50	10	50	3.1	2 G	2	B	
5157.2/3	4677	0	Overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1000 m²	10	30	100	10	100 D	3.2	2 G	2	B	
5157.2/3	4677	1	- overige groothandel in afval en schroot: b.o. <= 1000 m²	10	10	50	10	50	3.1	2 G	2	B	
518	466	0	Grth in machines en apparaten:										
518	466	1	- machines voor de bouwnijverheid	0	10	100	10	100	3.2	2 G	2		
518	466	2	- overige	0	10	50	0	50	3.1	2 G	1		
519	466, 469		Overige grth (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden e.d.)	0	0	30	0	30	2	2 G	1		
52	47	-											
52	47	-	DETAILHANDEL EN REPARATIE T.B.V. PARTICULIEREN										
52	47	A	Detailhandel voor zover n.e.g.	0	0	10	0	10	1	1 P	1		
5211/2,5246/9	471		Supermarkten, warenhuizen	0	0	10	10	10	1	2 P	1		
5222, 5223	4722, 4723		Detailhandel vlees, wild, gevogelte, met roken, koken, bakken	10	0	10	10	10	1	1 P	1		
5224	4724		Detailhandel brood en banket met bakken voor eigen winkel	10	10	10 C	10	10	1	1 P	1		
5231, 5232	4773, 4774		Apotheken en drogisterijen	0	0	0	10	10	1	1 P	1		
5246/9	4752		Bouwmarkten, tuincentra, hypermarkten	0	0	30	10	30	2	3 P	1		
5249	4778		Detailhandel in vuurwerk tot 10 ton verpakt	0	0	10	10 V	10	1	1 P	1		
5261	4791		Postorderbedrijven	0	0	50	0	50	3.1	2 G	1		
527	952		Reparatie t.b.v. particulieren (excl. auto's en motorfietsen)	0	0	10	10	10	1	1 P	1		
55	55	-											
55	55	-	LOGIES-, MAALTIJDEN- EN DRANKENVERSTREKKING										
5511, 5512	5510		Hotels en pensions met keuken, conferentie-oorden en congrescentra	10	0	10	10	10	1	2 P	1		
552	553, 552		Kampeerterreinen, vakantiecetra, e.d. (met keuken)	30	0	50 C	30	50	3.1	2 P	1		
553	561		Restaurants, cafetaria's, snackbars, ijsalons met eigen ijsbereiding, viskramen e.d.	10	0	10 C	10	10	1	2 P	1		
554	563	1	Café's, bars	0	0	10 C	10	10	1	2 P	1		
554	563	2	Discotheken, muziekcafé's	0	0	30 C	10	30 D	2	2 P	1		
5551	5629		Kantines	10	0	10 C	10	10 D	1	1 P	1		
5552	562		Cateringbedrijven	10	0	30 C	10	30	2	1 G	1		
60	49	-											
60	49	-	VERVOER OVER LAND										
601	491, 492	0	Spoorwegen:										
601	491, 492	1	- stations	0	0	100 C	50 R	100 D	3.2	3 P	2		
601	491, 492	2	- rangeertreinen, overslagstations (zonder rangeerheuvel)	30	30	300 C	300 R	300 D	4.2	3 G	2		
6021.1	493		Bus-, tram- en metrostations en -remises	0	10	100 C	0	100 D	3.2	2 P	2		
6022	493		Taxibedrijven	0	0	30 C	0	30	2	2 P	1		
6023	493		Touringcarbedrijven	10	0	100 C	0	100	3.2	2 G	1		
6024	494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. > 1000 m²	0	0	100 C	30	100	3.2	3 G	1		
6024	494	1	- Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks) b.o. <= 1000 m²	0	0	50 C	30	50	3.1	2 G	1		
603	495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	0	0	30 C	10	30 D	2	1 P	1	B	
61, 62	50, 51	-											
61, 62	50, 51	-	VERVOER OVER WATER / DOOR DE LUCHT										
61, 62	50, 51	A	Vervoersbedrijven (uitsluitend kantoren)	0	0	10	0	10	1	2 P	1		
63	52	-											
63	52	-	DIENSTVERLENING T.B.V. HET VERVOER										
6311.1	52241	0	Laad-, los- en overslagbedrijven t.b.v. zeeschepen:										
6311.1	52241	1	- containers	0	10	500 C	100 R	500	5.1	3 G	3		

6311.1	52241	2	- stukgoederen	0	30	300 C	100 R	300 D	4.2	3 G	3 B	
6311.1	52241	3	- erten, mineralen e.d., opslagopp. >= 2.000 m2	50	700	1000 C Z	50	1000	5.3	3 G	3 B	
6311.1	52241	4	- granen of meelsoorten, v.c. >= 500 t/u	100	500	500 C Z	100 R	500	5.1	3 G	3	
6311.1	52241	5	- steenkool, opslagopp. >= 2.000 m2	50	700	700 C Z	100	700	5.2	3 G	3 B	
6311.1	52241	6	- olie, LPG, e.d.	300	0	100 C	1000 R	1000	5.3	2 G	3 B	L
6311.1	52241	7	- tankercleaning	300	10	100 C	200 R	300	4.2	1 G	2 B	
6311.2	52242	0	Laad-, los- en overslagbedrijven t.b.v. binnenvaart:									
6311.2	52242	1	- containers	0	10	300	50 R	300	4.2	2 G	2	
6311.2	52242	10	- tankercleaning	300	10	100	200 R	300	4.2	1 G	2 B	
6311.2	52242	2	- stukgoederen	0	10	100	50 R	100 D	3.2	2 G	2 B	
6311.2	52242	3	- erten, mineralen, e.d., opslagopp. < 2.000 m²	30	200	300	30	300	4.2	2 G	2 B	
6311.2	52242	4	- ersten, mineralen, e.d., opslagopp. >= 2.000 m²	50	500	700 Z	50	700	5.2	3 G	3 B	
6311.2	52242	5	- granen of meelsoorten, v.c. < 500 t/u	50	300	200	50 R	300	4.2	2 G	2	
6311.2	52242	6	- granen of meelsoorten, v.c. >= 500 t/u	100	500	300 Z	100 R	500	5.1	3 G	3	
6311.2	52242	7	- steenkool, opslagopp. < 2.000 m2	50	300	300	50	300	4.2	2 G	2 B	
6311.2	52242	8	- steenkool, opslagopp. >= 2.000 m2	50	500	500 Z	100	500	5.1	3 G	3 B	
6311.2	52242	9	- olie, LPG, e.d.	100	0	50	700 R	700	5.2	2 G	3 B	L
6312	52102, 52109	A	Distributiecentra, pak- en koelhuizen	30	10	50 C	50 R	50 D	3.1	2 G	2	
6312	52109	B	Opslaggebouwen (verhuur opslagruimte)	0	0	30 C	10	30	2	2 G	1	
6321	5221	1	Autoparkeerterreinen, parkeergarages	10	0	30 C	0	30	2	3 P	1	L
6321	5221	2	Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	10	0	100 C	30	100	3.2	2 G	1	
6322, 6323	5222		Overige dienstverlening t.b.v. vervoer (kantoren)	0	0	10	0	10	1	2 P	1	
6323	5223	A	Luchthavens	200	50	1500 C	500 R	1500 D	6	3 P	3 B	L
6323	5223	B	Helikopterlandplaatsen	0	50	500	50	500	5.1	1 P	2	
633	791		Reisorganisaties	0	0	10	0	10	1	1 P	1	
634	5229		Expeditieuren, cargadoors (kantoren)	0	0	10	0	10 D	1	1 P	1	
64	64	-										
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE									
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	0	0	30 C	0	30	2	2 P	1	
642	61	A	Telecommunicatiebedrijven	0	0	10 C	0	10	1	1 P	1	
642	61	B0	zendinstallaties:									
642	61	B1	- LG en MG, zendvermogen < 100 kW (bij groter vermogen: onderzoek!)	0	0	0 C	100	100	3.2	1 P	2	
642	61	B2	- FM en TV	0	0	0 C	10	10	1	1 P	2	
642	61	B3	- GSM en UMTS-steunzenders (indien bouwvergunningplichtig)	0	0	0 C	10	10	1	1 P	2	
65, 66, 67	64, 65, 66	-										
65, 66, 67	64, 65, 66	-	FINANCIËLE INSTELLINGEN EN VERZEKERINGSWEZEN									
65, 66, 67	64, 65, 66	A	Banken, verzekeringsbedrijven, beurzen	0	0	10 C	0	10	1	1 P	1	
70	41, 68	-										
70	41, 68	-	VERHUUR VAN EN HANDEL IN ONROEREND GOED									
70	41, 68	A	Verhuur van en handel in onroerend goed	0	0	10	0	10	1	1 P	1	
71	77	-										
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN									
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	10	0	30	10	30	2	2 P	1	
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (excl. personenauto's)	10	0	50	10	50 D	3.1	2 G	1	
713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	10	0	50	10	50 D	3.1	2 G	1 B	
714	772		Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.	10	10	30	10	30 D	2	2 G	2	

72	62	-												
72	62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE											
72	62	A	Computerservice- en informatietechnologie-bureau's e.d.	0	0	10	0	10	1	1 P	1			
72	58, 63	B	Datacentra	0	0	30 C	0	30	2	1 P	1			
73	72	-												
73	72	-	SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK											
731	721		Natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	30	10	30	30 R	30	2	1 P	1			
732	722		Maatschappij- en geesteswetenschappelijk onderzoek	0	0	10	0	10	1	1 P	1			
74	74, 77, 78, 80tm82	-												
74	74, 77, 78, 80tm82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING											
74	74, 77, 78, 80tm82	A	Overige zakelijke dienstverlening: kantoren	0	0	10	0	10 D	1	2 P	1			
747	812		Reinigingsbedrijven voor gebouwen	50	10	30	30	50 D	3.1	1 P	1	B		
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	10	0	30 C	10	30	2	2 G	1	B		
7484.3	82991		Veilingen voor landbouw- en visserijproducten	50	30	200 C	50 R	200	4.1	3 G	2			
7484.4	82992		Veilingen voor huisraad, kunst e.d.	0	0	10	0	10	1	2 P	1			
75	84	-												
75	84	-	OPENBAAR BESTUUR, OVERHEIDSDIENSTEN, SOCIALE VERZEKERINGEN											
75	84	A	Openbaar bestuur (kantoren e.d.)	0	0	10	0	10	1	2 P	1			
7522	8422		Defensie-inrichtingen	30	30	200 C	100	200 D	4.1	3 G	1	B		
7525	8425		Brandweerkazernes	0	0	50 C	0	50	3.1	1 G	1			
80	85	-												
80	85	-	ONDERWIJS											
801, 802	852, 8531		Scholen voor basis- en algemeen voortgezet onderwijs	0	0	30	0	30	2	1 P	1			
803, 804	8532, 854, 855		Scholen voor beroeps-, hoger en overig onderwijs	10	0	30	10	30 D	2	2 P	1			
85	86	-												
85	86	-	GEZONDHEIDS- EN WELZIJNSZORG											
8511	8610		Ziekenhuizen	10	0	30 C	10	30	2	3 P	2			
8512, 8513	8621, 8622, 8623		Artsenpraktijken, klinieken en dagverblijven	0	0	10	0	10	1	2 P	1			
8514, 8515	8691, 8692		Consultatiebureaus	0	0	10	0	10	1	1 P	1			
853	871	1	Verpleeghuizen	10	0	30 C	0	30	2	1 P	1			
853	8891	2	Kinderopvang	0	0	30	0	30	2	2 P	1			
90	37, 38, 39	-												
90	37, 38, 39	-	MILIEUDIENSTVERLENING											
9001	3700	A0	RWZI's en gierverwerkingsinricht., met afdekking voorbezinktanks:											
9001	3700	A1	- < 100.000 i.e.	200	10	100 C	10	200	4.1	2 G	1			
9001	3700	A2	- 100.000 - 300.000 i.e.	300	10	200 C Z	10	300	4.2	2 G	1			
9001	3700	A3	- >= 300.000 i.e.	500	10	300 C Z	10	500	5.1	3 G	2			
9001	3700	B	rioolgemalen	30	0	10 C	0	30	2	1 P	1			
9002.1	381	A	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven e.d.	50	30	50	10	50	3.1	2 G	1			
9002.1	381	B	Gemeentewerven (afval-inzameldepots)	30	30	50	30 R	50	3.1	2 G	1	B		
9002.1	381	C	Vuiloverslagstations	200	200	300	30	300	4.2	3 G	3	B		
9002.2	382	A0	Afvalverwerkingsbedrijven:											
9002.2	382	A1	- mestverwerking/korrelfabrieken	500	10	100 C	10	500	5.1	3 G	3			
9002.2	382	A2	- kabelbrandenrijen	100	50	30	10	100	3.2	1 G	1	B	L	
9002.2	382	A3	- verwerking radio-actief afval	0	10	200 C	1500	1500	6	1 G	1			
9002.2	382	A4	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	50	10	30	10	50	3.1	1 G	2		L	

9002.2	382	A5	- oplosmiddelterugwinning	100	0	10	30 R	100 D	3.2	1 G	2	B	L
9002.2	382	A6	- afvalverbrandingsinrichtingen, thermisch vermogen > 75 MW	300	200	300 C Z	50	300 D	4.2	3 G	3	B	L
9002.2	382	A7	- verwerking fotochemisch en galvano-atval	10	10	30	30 R	30	2	1 G	1	B	L
9002.2	382	B	Vuilstortplaatsen	300	200	300	10	300	4.2	3 G	3	B	
9002.2	382	C0	Composteerbedrijven:										
9002.2	382	C1	- niet-belucht v.c. < 5.000 ton/jr	300	100	50	10	300	4.2	2 G	2	B	
9002.2	382	C2	- niet-belucht v.c. 5.000 tot 20.000 ton/jr	700	300	100	30	700	5.2	2 G	2	B	
9002.2	382	C3	- belucht v.c. < 20.000 ton/jr	100	100	100	10	100	3.2	2 G	2	B	
9002.2	382	C4	- belucht v.c. > 20.000 ton/jr	200	200	100	30	200	4.1	3 G	2	B	
9002.2	382	C5	- GFI in gesloten gebouw	200	50	100	100 R	200	4.1	3 G	1	B	L
91	94	-											
91	94	-	DIVERSE ORGANISATIES										
9111	941, 942		Bedrijfs- en werknemersorganisaties (kantoren)	0	0	10	0	10	1	1 P	1		
9131	9491		Kerkgebouwen e.d.	0	0	30	0	30	2	2 P	1		
9133.1	94991	A	Buurt- en clubhuizen	0	0	30 C	0	30 D	2	2 P	1		
9133.1	94991	B	Hondendressuurterreinen	0	0	50	0	50	3.1	1 P	1		
92	59	-											
92	59	-	CULTUUR, SPORT EN RECREATIE										
921, 922	591, 592, 601, 602		Studio's (film, TV, radio, geluid)	0	0	30 C	10	30	2	2 G	1		
9213	5914		Bioscopen	0	0	30 C	0	30	2	3 P	1		
9232	9004		Theaters, schouwburgen, concertgebouwen, evenementenhallen	0	0	30 C	0	30	2	3 P	1		
9233	9321		Recreatiecentra, vaste kermis e.d.	30	10	300	10	300 D	4.2	3 P	3		
9234	8552		Muziek- en balletscholen	0	0	30	0	30	2	2 P	1		
9234.1	85521		Dansscholen	0	0	30 C	0	30	2	2 P	1		
9251, 9252	9101, 9102		Bibliotheken, musea, ateliers, e.d.	0	0	10	0	10	1	2 P	1		
9253.1	91041		Dierentuinen	100	10	50 C	0	100	3.2	3 P	1		
9253.1	91041		Kinderboerderijen	30	10	30 C	0	30	2	1 P	1		
926	931	0	Zwembaden:										
926	931	1	- overdekt	10	0	50 C	10	50	3.1	3 P	1		
926	931	2	- niet overdekt	30	0	200	10	200	4.1	3 P	1		
926	931	A	Sporthallen	0	0	50 C	0	50	3.1	2 P	1		
926	931	B	Bowlingcentra	0	0	30 C	0	30	2	2 P	1		
926	931	C	Overdekte kunstijsbanen	0	0	100 C	50 R	100	3.2	2 P	1		
926	931	D	Stadions en open-lucht-ijsbanen	0	0	300 C	50 R	300	4.2	3 P	2		
926	931	E	Maneges	50	30	30	0	50	3.1	2 P	1		
926	931	F	Tennisbanen (met verlichting)	0	0	50 C	0	50	3.1	2 P	2		
926	931	G	Veldsportcomplex (met verlichting)	0	0	50 C	0	50	3.1	2 P	2		
926	931	H	Golfbanen	0	0	10	0	10	1	2 P	1		
926	931	I	Kunstschaatsbanen	0	0	30 C	50 R	50	3.1	2 P	2		
926	931	0	Schietinrichtingen:										
926	931	1	- binnenbanen: geweer- en pistoolbanen	0	0	200 C	10	200	4.1	2 P	1		
926	931	10	- buitenbanen met voorzieningen: pistoolbanen	10	0	1000	200	1000	5.3	1 P	1		
926	931	11	- buitenbanen met voorzieningen: boogbanen	0	0	30	30	30	2	1 P	1		
926	931	2	- binnenbanen: boogbanen	0	0	10 C	10	10	1	1 P	1		
926	931	3	- vrije buitenbanen: kleiduiven	0	0	200	300	300	4.2	2 P	1		L
926	931	4	- vrije buitenbanen: schietbomen	0	0	500	1500	1500	6	1 P	1		

926	931	5	- vrije buitenbanen: geweerbanen	10	0	1500	1500	1500	6	2 P	1				
926	931	6	- vrije buitenbanen: pistoolbanen	10	0	1500	1500	1500	6	2 P	1				
926	931	7	- vrije buitenbanen: boogbanen	0	0	10	200	200	4.1	1 P	1				
926	931	8	- buitenbanen met voorzieningen: schietbomen	10	0	300	500	500	5.1	2 P	1				
926	931	9	- buitenbanen met voorzieningen: geweerbanen	10	0	1000	1500	1500	6	2 P	1				
926	931	A	Skelter- en kartbanen, in een hal	10	0	50	10	50	3.1	2 P	1				
926	931	B	Skelter- en kartbanen, open lucht, < 8 uur/week in gebruik	50	30	500	30	500	5.1	2 P	1	B			
926	931	C	Skelter- en kartbanen, open lucht, >=8 uur/week in gebruik	50	50	1000	Z	30	1000	5.3	2 P	1	B		
926	931	D	Autocircuits, motorcrossterreinen e.d., < 8 uur/week in gebruik	100	50	700	50	700	5.2	3 P	1	B			
926	931	E	Autocircuits, motorcrossterreinen e.d., >=8 uur/week in gebruik	100	100	1500	Z	50	1500	6	3 P	1	B		
926	931	F	Sportscholen, gymnastiekzalen	0	0	30	C	0	30	2	2 P	1			
926	932	G	Jachthavens met diverse voorzieningen	10	10	50	C	30	50	3.1	3 P	1	B		
9271	9200		Casino's	10	0	30	C	0	30	2	3 P	1			
9272.1	92009		Amusementshallen	0	0	30	C	0	30	2	2 P	1			
9272.4	93299		Modelvliegtuig-velden	10	0	300		100	300	4.2	1 P	1			
93	93	-													
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING												
9301.1	96011	A	Wasserijen en strijkinrichtingen	30	0	50	C	30	50	3.1	2 G	1			
9301.1	96011	B	Tapijtreinigingsbedrijven	30	0	50		30	50	3.1	2 G	1	L		
9301.2	96012		Chemische wasserijen en ververijen	30	0	30		30	R	30	2	2 G	1	B	L
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	0	0	30		0	30	2	1 G	1			
9301.3	96013	B	Wasserettes, wassalons	0	0	10		0	10	1	1 P	1			
9302	9602		Kappersbedrijven en schoonheidsinstituten	0	0	10		0	10	1	1 P	1			
9303	9603	0	Begratenisondernemingen:												
9303	9603	1	- uitvaartcentra	0	0	10		0	10	1	2 P	1			
9303	96031	2	- begraatplaatsen	0	0	10		0	10	1	2 P	1			
9303	96032	3	- crematoria	100	10	30		10	100	3.2	2 P	2		L	
9304	9313, 9604		Fitnesscentra, badhuizen en sauna-baden	10	0	30	C	0	30	2	1 P	1			
9305	9609	A	Dierenasiels en -pensions	30	0	100	C	0	100	3.2	1 P	1			
9305	9609	B	Persoonlijke dienstverlening n.e.g.	0	0	10	C	0	10	D	1	1 P	1		

From: "RO-ProRail@prorail.nl" <RO-ProRail@prorail.nl>
Date: 12 Jan 2021 15:16:24 +0100
To: "Gemeente Leeuwarden" <gemeente@leeuwarden.nl>
Subject: Ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden - Woningbouw Swingmastate - Friesmastate' --- Zienswijze ProRail

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

gemeente@leeuwarden.nl, t.a.v. de gemeenteraad

Geachte Raad,

Het ontwerpbestemmingsplan "Leeuwarden - Woningbouw Swingmastate - Friesmastate", welke met ingang van 17 december 2020 tot en met 27 januari 2021 ter inzage ligt, geeft ProRail aanleiding om tijdig de volgende zienswijze in te brengen.

Paragraaf 4.2 Geluid

In de bijlage "onderzoek wegverkeerslawaaï" van Rho adviseurs voor leefruimte van 28-01-2020 staat in paragraaf 3.2 Spoorweglawaaï:

Het plangebied is, op basis van de referentiepunten van het spoor ter hoogte van het plangebied, gelegen net buiten geluidzone van de **spoorlijn Sneek-Leeuwarden** (zonebreedte 100 m). Akoestisch onderzoek naar aanleiding van spoorweglawaaï is daarom niet noodzakelijk. De voorkeursgrenswaarde bedraagt $L_{den} = 55$ dB en de maximale grenswaarde $L_{den} = 68$ dB. De GPP's bedragen voor de eerstelijnsbebouwing niet meer dan $L_{den} = 55$ dB.

Wordt hier niet de spoorlijn Groningen – Leeuwarden bedoeld? Zo ja, dan graag laten aanpassen.

Verder adviseert ProRail u om een aparte alinea "Spoorweglawaaï" op te nemen in de toelichting.

Vertrouwende u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Jeannette van Barreveld | Vakspecialist ruimtelijke inpassing |
Leefomgeving, Juridische zaken en Vastgoed
088 231 1515 | www.prorail.nl
Tulpenburgh 1.63, Moreelsepark 2, 3511 EP Utrecht | Postbus 2038,
3500 GA Utrecht
Niet aanwezig op woensdag

ProRail

Verbindt. Verbetert. Verduurzaamt.

Lees [hier](#) de volledige tekst van de e-mail disclaimer.
[Here](#) you can read the full e-mail disclaimer.

Gemeente Leeuwarden Rekenkamer

Aan de Raad van de gemeente Leeuwarden

Onderwerp	Lessen uit bijstandsexperimenten (2017-2019) in zes Nederlandse gemeenten
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	
Sector	
Team	
Doorkiesnummer	(058) 751 2630 R.A. Duijthoff
Bijlagen	2
Datum	19 oktober 2020

Geachte gemeenteraad,

Tijdens de rondgang bij de fracties zijn van verschillende zijde aan de Rekenkamer vragen gesteld over de uitkomsten van de bijstandsexperimenten die tussen 2017 en 2019 in een aantal Nederlandse gemeenten hebben plaatsgevonden. De Rekenkamer heeft naar aanleiding van die vragen een korte literatuurstudie ondernomen en op basis daarvan deze rekenkamerbrief geschreven.

In deze brief komen achtereenvolgens de organisatie van de experimenten, de belangrijkste uitkomsten, een nadere verklaring voor de uitkomsten, enkele beleidsuitkomsten, en een gemeentelijke casus (Groningen) aan de orde.

Het is wellicht goed op te merken dat de conclusies en aanbevelingen in deze brief niet van de hand van de Rekenkamer zijn, maar opgetekend zijn uit de wetenschappelijke rapporten die aan deze experimenten zijn gewijd.

De organisatie van de experimenten

Zes Nederlandse gemeenten hebben op basis van het Tijdelijk besluit experimenten Participatiewet vanaf 1 april 2017 twee jaar mogen experimenteren om te onderzoeken of het mogelijk is de Participatiewet doeltreffender uit te voeren. De volgende gemeenten namen deel: Deventer, Groningen, Nijmegen, Tilburg, Utrecht en Wageningen. De experimenten hebben betrekking op drie specifieke nieuwe elementen binnen de Participatiewet: het verlenen van een ontheffing van de arbeids- en re-integratieverplichtingen in de bijstand en/of een intensievere begeleiding naar werk en/of een hogere vrijlating voor bijverdiensten. In totaliteit hebben 3816 personen deelgenomen aan de experimenten, in Groningen de meeste (890) en in Nijmegen de minste (289).

De deelnemers zijn verdeeld over vier groepen¹:

- personen met een ontheffing van de arbeids- en re-integratieplicht ('*zelf in actie*');

¹ Er zijn verschillen tussen de experimenten in de zes gemeentes. Zie daarvoor Bijlage 1.

- personen met een intensievere en meer op maat gesneden begeleiding en ondersteuning (*'extra hulp'*);
- personen met een ruimere bijverdienregeling voor inkomsten uit werk naast de uitkering (*'werken loont'*);
- een controlegroep; deze groep vult wel de vragenlijsten voor het onderzoek in, maar valt onder het gewone regime van de Participatiewet.

De uitkomsten

Wanneer wordt gekeken naar de invloed van de experimentele setting op de variabele 'uitstroom naar werk' is sprake van een gemêleerd beeld. In het Utrechtse experiment zijn positieve effecten te vinden voor 'zelf in actie' en 'extra hulp', terwijl de effecten in Nijmegen in vergelijking met de controlegroep eerder negatief zijn. De uitkomsten in Groningen, Deventer, Tilburg en Wageningen liggen daar ergens tussen en in alle gemeenten is de statistische significantie van de resultaten, positief of negatief, doorgaans gering. Ondanks deze uitkomsten kan toch een belangrijke conclusie worden getrokken. Het betekent namelijk ook dat de huidige aanpak, met veel verplichtingen die met (dreiging van) strafkortingen worden afgedwongen, niet tot duidelijk betere resultaten leidt dan een aanpak die is gebaseerd op aandacht, vertrouwen, maatwerk en zelfredzaamheid van de deelnemer. Als dat het geval zou zijn, dan zouden in alle gemeenten de resultaten met andere aanpakken immers eenduidig negatief moeten uitpakken. En dat is niet het geval.

Naast de 'uitstroom naar werk' zijn in deze experimenten ook subjectieve uitkomstmaten gebruikt, zoals zelfredzaamheid, welbevinden, participatie en gezondheid. Op grond van de theorie bestond de verwachting dat bij de deelnemers meer vrijheid en autonomie, meer vertrouwen, meer bijverdiensten of gerichte hulp zou leiden tot betere rapportcijfers op deze aspecten. Maar ook hier is het beeld diffuus. In nagenoeg alle gemeenten overheerst het beeld dat er weinig significante positieve resultaten worden gevonden op de secundaire uitkomstmaten. Op enkele variabelen, bijvoorbeeld zelfredzaamheid, werkzoekgedrag, sociaal vertrouwen, sociale participatie, treden in sommige gemeenten wel positieve effecten op.

Op basis van het geheel aan resultaten binnen de experimenten luidt de overall conclusie dat de reguliere aanpak niet overal significant beter, en soms zelfs significant slechter werkt dan de interventies. Onder de streep pakken noch de geteste interventies noch het reguliere regime voor willekeurig samengestelde groepen bijstandsgerechtigden over alle gemeenten significant beter uit.

Een nadere verklaring voor de uitkomsten

Een verklaring wordt gezocht in het gegeven dat binnen de interventiegroepen alle personen op eenzelfde manier behandeld worden, terwijl in de controlegroep, waar het reguliere regime van kracht was, met het bestaande instrumentarium wel enige mate van maatwerk mogelijk is. Dat is een mogelijke verklaring voor de bescheiden en soms negatieve effecten. De verscheidenheid van cliënten is eenvoudigweg te groot en in de doelgroep speelt een breed scala aan problemen die van invloed kunnen zijn op de resultaten van de experimenten (bijvoorbeeld armoede, sociale problematiek in de gezinssituatie, mentale en fysieke gezondheid en een gebrekkige opleiding - 60% van de deelnemers heeft geen startkwalificatie).

Een verklaring voor de geringe score op de subjectieve uitkomstmaten moet worden gezocht in het gegeven dat tal van factoren buiten het experiment van invloed zijn op deze variabelen, zoals de gemeentelijke organisatie, de lokale omstandigheden op de arbeidsmarkt, en de wijze waarop het experiment is ingebed in de gemeentelijke organisatie. Een ander bekend fenomeen is dat de beleving van welbevinden, (mentale) gezondheid en sociaal vertrouwen niet snel veranderen behalve door ingrijpende gebeurtenissen (zoals verlies van een naaste of een ernstige ziekte). Mensen passen zich ook relatief snel aan een nieuwe situatie aan waardoor bijvoorbeeld hun welbevinden en geluk weer snel naar de langetermijngemiddelden terugkeren. Daardoor zijn wellicht de effecten op met name de wat breder samengestelde uitkomstmaten als 'welbevinden' en 'gezondheid' bij de getoetste interventies klein. Daarnaast speelt voor het hele experiment, zowel de 'uitstroom naar werk', als de meer subjectieve uitkomstmaten de relatief korte duur van het experiment (16 tot 24 maanden) een rol. Zeker voor personen die al geruime tijd in een bijstandssituatie verkeren, duurt het best wel lang om te wennen aan een nieuwe setting en daarbinnen hun weg te vinden.

Enkele beleidsaanbevelingen

De belangrijkste beleidsaanbeveling die op basis van de experimenten gedaan kan worden, betreft de stelling dat de uitkomsten niet aangeven dat de ene of andere interventie nu nationaal over alle gemeenten, en uitkerings-gerechtigden 'uitgerold' zou kunnen worden. Het gaat om kleine en gevarieerde interventies over een korte tijdspanne, met geringe veronderstelde positieve effecten. Dat kan een gevolg zijn van het feit dat de (theoretische) veronderstellingen die aan de experimenten ten grondslag liggen te optimistisch zijn. Dat meer vrijheid, meer ondersteuning of ruimere verdienmogelijkheden positieve uitkomsten genereren. Maar het kan ook te maken hebben met de inbedding van de experimenten binnen de bestaande uitvoering in de gemeenten. De interventies zouden kunnen vragen om een andere werkmethode van de dienstverleners en dat de in jaren opgebouwde expertise in de 'strengere' verplichtende aanpak niet van de ene op de andere dag goed kan worden geïmplementeerd in de uitvoeringspraktijk. Die expertise moet wellicht eerst worden opgebouwd. Ook de bevindingen van het Sociaal en Cultureel Planbureau, dat in 2019 een uitgebreide evaluatie van de Participatiewet publiceert², bevestigt het beeld dat het in de Participatiewet tijd is voor een (terugkeer naar een) menselijkere maat met meer aandacht en meer vertrouwen.

Het benaderen van bijstandsgerechtigden met positieve aandacht werkt goed in de praktijk, zowel voor werkcoaches en bijstandsgerechtigden, zo blijkt uit kwalitatief onderzoek bij de experimenten. Ondanks het magere resultaat wat de 'harde' uitkomstmaten betreft schetsen de meeste betrokkenen bij de experimenten (deelnemers, dienstverleners en beleidsmedewerkers) in gesprekken een positief beeld over de experimenten. Zij spreken dan over wat het doet met de deelnemers en dienstverleners en de effectiviteit in de uitvoering. Hoewel niet duidelijk zichtbaar in de cijfers, hebben betrokkenen de indruk dat mensen sneller in beweging komen, zelfredzamer worden, minder trajecten nodig hebben, de angst voor de gemeente is minder en daardoor zijn ook weer andere perspectieven mogelijk. In verschillende gemeenten gaan de dienstverleners met meer plezier naar hun werk, ervaren zij meer voldoening en ontdekken zij dat de relatie met de deelnemers beter

² Sociaal en Cultureel Planbureau, *Eindevaluatie van de Participatiewet*, Den Haag, november 2019.

wordt waardoor meer dingen mogelijk zijn en de betere verstandhouding ook leidt tot meer beweging en initiatief.

Een gemeentelijke casus: Groningen

In Groningen werd onder de titel *Bijstand op maat* naast de drie reeds genoemde experimentele groepen nog met een vierde experimentele groep gewerkt. Binnen deze groep hadden de deelnemers zelf de keuze voor een van de drie 'regimes'.

In een raadsbrief³ ziet de gemeente Groningen om te beginnen als resultaat van de experimenten in Groningen dat positieve aandacht werkt. Individueel maatwerk ('*extra hulp*') en bijverdienen ('*werken loont*') dragen bij aan toegenomen vertrouwen en zelfredzaamheid en in sommige gevallen ook een verbeterde ervaren gezondheid. Ook zijn positieve resultaten aan te treffen die duiden op meer arbeidsparticipatie. Hoewel deze de grens van wetenschappelijke significantie niet halen, hebben de uitkomsten een omvang van twee tot drie procent punten ten opzichte van de controlegroep. Daarnaast stelt de gemeente vast dat de experimenten geen aanleiding geven om mensen volledig de eigen regie over hun bijstandssituatie te geven, omdat de signalen wijzen op verminderd zoekgedrag naar werk en verminderd welbevinden.

Daarnaast wordt geconcludeerd dat de financiële prikkel werkt ('*werken loont*'). Meer mogen bijverdienen heeft geleid tot verhoogde arbeidsparticipatie. Met name voor banen van 50 en 70 procent van het wettelijk minimumloon zijn die uitkomsten significant. Voor banen met een kleine omvang is sprake van een positieve indicatie (2 tot 3 procent), zij het niet echt significant.

En verder hebben deelnemers grote waardering voor ervaringsdeskundige werkcoaches. Intensiever en op maat gesneden begeleiding ('*extra hulp*') heeft tot een grotere tevredenheid onder deelnemers geleid. Dit heeft zich niet direct vertaald in meer arbeidsparticipatie, maar wel in toegenomen vertrouwen. Van het op maat gemaakte scholingsaanbod werd grif gebruik gemaakt. Toegenomen vertrouwen is ook zichtbaar bij de twee andere groepen, ('*werken loont*' en de 'keuzegroep'). Een uitzondering vormt de groep met eigen regie, '*zelf in actie*'.

In de raadsbrief worden een aantal conclusies richting beleid geformuleerd. De Participatiewet in zijn huidige vorm is sterk geënt op verplichtingen en sancties. De resultaten van *Bijstand op maat* laten zien dat maatwerk en vertrouwen (in de vorm van positieve aandacht vanuit de leefwereld van mensen en niet vanuit regels), eigen inbreng in de scholing en een financiële prikkel inderdaad een sleutelrol spelen in een effectieve dienstverlening aan mensen in de bijstand. Daarbij wordt ook naar het evaluatieonderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau verwezen. Uit de evaluatie blijkt dat een groot deel van de bijstandsgerechtigden een zodanige afstand tot de arbeidsmarkt heeft dat zij niet op korte termijn aan het werk kunnen. Vaak is er sprake van allerlei problematiek, zoals gezondheidsproblemen, schulden of verslaving. Zij hebben vaak eerst behoefte aan zorg of aan ondersteuning op het gebied van schulden. Gemeenten hebben niet altijd deze grote groep mensen in beeld.

³ Raadsbrief 'Evaluatierapport Bijstand op maat', Groningen, 30 april 2020.

De resultaten van *Bijstand op maat* (groep 'extra hulp') bevestigen het belang van positieve aandacht. Eerdere ervaringen van de gemeente bij het project 'Kansen in Kaart' lieten al eerder zien hoe belangrijk het is om mensen regelmatig te spreken en daarin niet uit te gaan van wantrouwen en regels, maar open in gesprek te gaan over de bijstandsuitkering en over andere leefgebieden.

Tot slot

Wij adviseren de gemeenteraad om kennis te nemen van de conclusies en aanbevelingen vanuit de gevoerde experimenten en om eventueel via een open podium, of een andere vorm van bijeenkomst ('bijvoorbeeld een 'workshop-sessie'), indien gewenst, verdere informatie in te winnen bij wetenschappers, beleidsmakers en of bestuurders die bij deze experimenten betrokken waren.

Hoogachtend,

Namens de Rekenkamer gemeente Leeuwarden,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a final horizontal stroke.

dr. J.M. Roebroek, voorzitter

Bijlage 1: Tabel overeenkomsten en verschillen

Tabel 1: Overeenkomsten en verschillen tussen de experimenten in de zes AMvB gemeenten

	Deventer	Tilburg	Nijmegen	Utrecht	Groningen	Wageningen
Aantal deelnemers	695	780	289	752	890 (8.724) ¹	410
Looptijd experiment	16-24 maanden	16-24 maanden	24 maanden	16 maanden	24 maanden	24 maanden
Onderzoeksgroepen	(1) Zelf in Actie + Werken Loont (2) Extra Hulp+ Werken Loont (3) Zelf in Actie via App + Werken Loont	(1) Zelf in Actie + Werken Loont+ Werkbonus (2) Extra Hulp (3) Extra Hulp + Werken Loont + Werkbonus	(1) Zelf in Actie + Werken Loont (2) Extra Hulp+ Werken Loont	(1) Zelf in Actie (2) Extra Hulp (3) Werken Loont	(1) Zelf in Actie (2) Extra Hulp (3) Werken Loont (4) Keuze Treatment	(1) Zelf in Actie (2) Extra Hulp (3) Werken Loont
Ontheffing verplichtingen bij <i>Zelf in Actie</i>	Geen arbeids- en re-integratieplicht, wel informatieplicht. Maken van plan van aanpak. 1x per 6 maanden gesprek met vaste werkmakelaar en ondersteuning op eigen initiatief.	Geen arbeids- en re-integratieplicht, wel informatieplicht. Gebaseerd op 'Leren zelfredzaamheid' dus contact, zeker aan begin (2x per jr).	Geen arbeids- en re-integratieplicht, wel informatieplicht. Geen contact met deelnemers, tenzij zelf geïnitieerd. Alleen in combinatie met Werken Loont.	Geen arbeids- en re-integratieplicht, wel informatieplicht. Geen verplichte bijeenkomsten. Geen contact met deelnemers, tenzij zelf geïnitieerd.	Geen arbeids- en re-integratieplicht, wel informatieplicht. Geen verplichte bijeenkomsten. Geen contact met deelnemers, tenzij zelf geïnitieerd.	Geen arbeids- en re-integratieplicht, wel informatieplicht. Ondersteuningsmetho- die en 'Leren zelfredzaamheid'.
Extra dienstverlening bij <i>Extra Hulp</i>	Maken van plan van aanpak. Iedere 14 dagen contact met vaste werkmakelaar.	Gesprekken (6x per jr) met vaste coach, aanvullende instrumenten sociale domein en intensief contact met coach.	Voor dit experiment ontwikkelde begeleiding, met oa intensieve groepscoaching en veel autonomie deelnemers. Alleen in combinatie met Werken Loont.	Take-in gesprek met vaste werkcoach, aanvullende instrumenten en intensiever contact, ook op initiatief van de afdeling Werk en Inkomen.	Op maat dienstverlening door vijf extern aangetrokken ervaringsdeskundige begeleiders.	Treatment door vaste reguliere consultants, intensief contact en ondersteuning met instrumenten PW.
Vrijlating inkomsten bij <i>Werken Loont</i> Werkbonus	25% tot €202.	50% tot €202 i.p.v. 25% tot €202. €2.392 (max. 2 keer uit te keren per half jr of jr)	50% tot €202 i.p.v. 25% tot €202.	50% tot €202 i.p.v. 25% tot €202.	50% tot €202 i.p.v. 25% tot €202.	50% tot €202 i.p.v. 25% tot €202.

¹ Groningen heeft eerst de hele onderzoeksgroep (n=8.724) gerandomiseerd en daarna aan cliënten gevraagd of ze wilden deelnemen. Uiteindelijk hebben 890 deelnemers meegedaan.

Bijlage 2: Literatuurlijst

Betkó, J., N. Spierings, M. Gesthuizen en P. Scheepers, *Rapportage experiment Participatiewet gemeente Nijmegen*, Radboud Universiteit, Nijmegen, 4 april, 2020.

Boer, H.W. de, J. Bolhaar, E. Jongen en A. Zulkarnain, *Evaluatie experimenten Participatiewet Effecten op de uitstroom naar werk*, Centraal Planbureau, Den Haag, mei 2020.

Edzes, A., R. Rijnks, K. Kloosterman en V. Venhorst, *Bijstand op Maat. Beleidsrapport*, RUG/OIS Gemeente Groningen, Groningen, 9 april 2020.

Erp, P. van, "Niet dwang of druk, maar aandacht leidt mensen uit de bijstand in Oss", Brabants Dagblad, 17 maart 2020.

Gemeente Wageningen, [Home](#) / [Nieuws en actualiteit](#) / [Nieuwsberichten](#) / [Onderzoek bijstand Wageningen levert hogere uitstroom naar werk](#)

Gemeente Wageningen, www.wageningen.nl/vertrouwenwerkt

Gramberg, P. en J. de Swart, *Wat werkt op weg naar werk. Eindrapport Experiment Participatiewet gemeente Deventer*, Saxion Hogeschool, Enschede april 2020.

Kool, A., *Blij in de bijstand. Een onderzoek naar de ervaringen van bijstandsgerechtigden met betrekking tot hun welbevinden bij een veranderde bijstandsmethodiek*, Universiteit Utrecht/Gemeente Utrecht, masterscriptie, 24 juni, 2019.

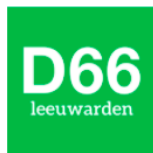
Muffels, R. en S. Vos, *Tussenrapportage Vertrouwensexperiment Oss*, Tilburg University/Reflect, Tilburg, 10 juli 2018.

Muffels, R., K. Blom-Stam en S. van Wanrooij, *Vertrouwensexperiment Tilburg: werkt het en waarom wel of niet?*, Tilburg University/Reflect, Tilburg, maart 2020.

Raadsbrief 'Evaluatierapport Bijstand op maat', Groningen, 30 april 2020.

Sanders, M.W.J.L. et. Al., *Experimenten Participatiewet - Weten wat werkt voor wie*, Sociaal en Cultureel Planbureau, *Eindevaluatie van de Participatiewet*, Den Haag, november 2019

Verlaet, T., M. de Kruijk, S. Rosenkranz, L. Groot en M. Sanders, *Onderzoek Weten wat werkt: samen werken aan een betere bijstand. Eindrapport*, Universiteit Utrecht, Utrecht, maart 2020.

Leeuwarden

Gemeentebelangen
Leeuwarden

Motie vreemd aan de orde van de dag Blick op bijzondere vrouwen

De gemeenteraad van Leeuwarden, in vergadering bijeen op maandag 15 maart 2021,
constaterende dat

- er door de komst van nieuwe wijken en uitbreidingen door de bouwplannen weer veel straten van een naam moeten worden voorzien;
- er nog (te) weinig straten in de gemeente Leeuwarden zijn vernoemd naar een vrouw,

overwegende dat

- er tal van Leeuwarder vrouwen zijn die op uiteenlopende manieren hun stempel hebben gedrukt op onze geschiedenis en hiervoor blijvende erkenning verdienen (we denken bijvoorbeeld aan de Joodse Betje en Roosje Cohen, oud-professor Friese taal en letterkunde Tony Feitsma, sportvrouw Atje Keulen-Deelstra, verzetsvrouw Ruth de Jonge en politica Els Veder-Smit);
- het van belang is om het doel van de Internationale Vrouwendag ook op de andere dagen van het jaar door te laten klinken en dat het vernoemen van straatnamen naar vrouwen daar een middel in kan zijn;
- mooie ideeën van het Leeuwarder Publiek en deskundige input van het Historisch Centrum Leeuwarden en de Leeuwarder Historische Vereniging Aed Levwerd daarbij moeten worden benut,

verzoekt het college om

- de Commissie Naamgeving aan te bevelen bij het benoemen van nieuwe straten, pleinen en plantsoenen extra aandacht te geven aan vrouwen uit de gemeente die zich bijzonder dienstbaar hebben gemaakt,
- daarbij de suggestie te doen om in samenspraak met de burgers van onze gemeente, Historische Vereniging Aed Levwerd en HCL een lijst op te laten stellen waar de burgers van de gemeente op kunnen reageren

en gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks Leeuwarden	D66 Leeuwarden	PvdA Leeuwarden	PvdD Leeuwarden
-----------------------	----------------	-----------------	-----------------

Femke Molenaar	Julie Bruijninx	Eline de Koning	Caroline de Groot
----------------	-----------------	-----------------	-------------------

FNP Ljouwert	VVD Leeuwarden	LIJST058
--------------	----------------	----------

Lyda Veldstra	Petra van der Sloot	Otto van der Galiën
---------------	---------------------	---------------------

Christenunie Leeuwarden	CDA Leeuwarden	Gemeentebelangen Leeuwarden
-------------------------	----------------	-----------------------------

Carlijn Niesink	Jannie Atsma	Gijs Jacobse
-----------------	--------------	--------------

Besluitenlijst Besluitvorming (raad)

Datum 15-03-2021

Tijd 20:15 - 21:15

Locatie Teams

Voorzitter Sybrand Buma

Aanwezigen Bauke Aalbers, Anneke Adema, Mirka Antolovic, Pim Astro, Jannie Atsma, Mohammed Benmhammed, Andries Bergsma, Harry Bevers, Sietze Bouma, Irene van Breemen van-Schneider, Sytse Brouwer, Julie Bruijninx, Eline de de Koning, Sander Douma, Otto van der Galiën van der, Caroline de Groot de, David Hoekstra, Lutz Jacobi, Gijs Jacobse, Tonko Jansen, Cem Kaya, Sikko Klaver, Johan Magré, Aaltsje Meinderts, Fokelien van der Meulen van der-Diever, Femke Molenaar, Carlijn Niesink, Anne Nugteren, Abel Reitsma, Frederik Roelof Rijpma, Lydia van Santen van, Petra van der Sloot van der, Evert Stellingwerf, Jan-Willem Tuininga, Lyda Veldstra, Marcel Visser, Dirk Visser, Petra Vlutters en Ursula de Voogd de

1 **Opening en vaststelling agenda**

De aangekondigde moties bij de Rekenkamerbrief Bijstand worden niet ingediend. De initiatiefnemers lichten toe dat om reden van gedane toezeggingen, gedeeltelijke uitvoering, een aangekondigde informatiebijeenkomst voor de zomer, dit nu niet het moment is.

Het agendapunt wordt van de agenda afgevoerd.

De gewijzigde agenda wordt aldus vastgesteld.

2 **Vaststellen verslag 17 februari 2021**

Openbaar besluitenlijst:

Bij agendapunt 5.2 wordt aangevuld:

Raadslid van der Galiën heeft bij dit agendapunt de vergadering verlaten en heeft niet deelgenomen aan de beraadslagingen of aan de besluitvorming vanwege zijn functie als bestuurder bij het Waterschap Fryslân. Daardoor is de uitslag 25 voor en 12 tegen. Met inachtneming van deze aanvulling wordt de besluitenlijst vastgesteld.

Besluitenlijst besloten deel

De besluitenlijst wordt conform vastgesteld. De geheimhouding is ondertussen reeds opgeheven, deze was voor een bepaalde periode opgelegd.

3 **Hamerstukken**

3.1 **Verklaring van geen bedenkingen Realisatie 50 appartementen locatie De Zeeuw**

Bij de gemeente is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van 50 appartementen op de hoek van de Sem Dresdenstraat en de Richard Holstraat te Leeuwarden (locatie voormalige garage De Zeeuw). Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan.

Besluit met algemene stemmen:

De gemeenteraad besluit de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor de bouw van 50 appartementen op de hoek van de Sem Dresdenstraat en de Richard Holstraat te Leeuwarden (locatie voormalige garage De Zeeuw) vast te stellen.

3.2 Benoemingen adviescommissie ruimtelijke kwaliteit Hûs en Hiem 2021

De welstandscommissie van Hûs en Hiem is door de gemeente Leeuwarden aangewezen als wettelijk adviseur. Jaarlijks worden de leden (her)benoemd of ontslagen..

Besluit met algemene stemmen

De gemeenteraad besluit om per 1 januari 2021:

a. eervol ontslag te verlenen aan:

- J. Kalfsbeek, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- H. Talsma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- W. Bouma, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- E. Wijffels, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

b. te herbenoemen:

- T. Huisink, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- C. Snoep, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- M. Beerenschot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- C. Versloot, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- S. Kromkamp, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J.G. Brouwer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- M. Visser, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- G. Boschloo, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- R. Bremer, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J. de Vries, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- J. van Zellingen, als lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

c. te benoemen:

- A. Garrelts, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit
- G. Terpstra, als nieuw lid van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit

3.3 Begrotingen 2021 stichtingen voor openbaar onderwijs gemeente Leeuwarden

Op grond van bepalingen in de statuten van deze stichtingen moeten de begrotingen ter goedkeuring aangeboden aan de gemeenteraad. De toetsing van de begrotingen vindt plaats op hoofdlijnen. De schoolbesturen hebben de financiële zaken goed op orde, er is geen sprake van strijd met de wet of strijd met het algemeen belang.

Besluit met algemene stemmen

De gemeenteraad besluit de begrotingen 2021 van de Stichting Proloog, de Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs Zuidwest Friesland "Gearhing" en de Stichting Elan Onderwijsgroep goed te keuren.

3.4 Vaststellen bestemmingsplan 'Leeuwarden - woningbouw Swingmastate - Friesmastate'

Projectontwikkelaar Blue Banner b.v. uit Leeuwarden heeft de voormalige GGZ-locatie op het adres Swingmastate 1 in Leeuwarden aangekocht in verband met een herontwikkeling naar wonen. Het plan voorziet in grondgebonden rijenwoningen, deels voor de doelgroep ouderen. Ten behoeve hiervan is een nieuw bestemmingsplan in procedure gebracht. Het ontwerpbestemmingsplan heeft zes weken ter inzage gelegen en binnen deze termijn heeft alleen Prorail een zienswijze ingediend. Het bestemmingsplan is aangepast conform deze zienswijzen.

Besluit met algemene stemmen

De gemeenteraad besluit:

- a. het bestemmingsplan "Leeuwarden – woningbouw Swingmastate - Friesmastate" gewijzigd vast te stellen onder toekenning van het nummer NL.IMRO.0080.04018BP00-VG01;
- b. geen exploitatieplan vast te stellen

4 Bespreekstukken

4.1 Rekenkamerbrief bijstandsexperimenten 22 okt. 2020

Wordt van de agenda afgevoerd.

4.2 Motie vreemd aan de orde GroenLinks Leeuwarden: Blik op bijzondere vrouwen

Besluit

De gemeenteraad besluit met algemene stemmen:

Verzoekt het college om

- de Commissie Naamgeving aan te bevelen bij het benoemen van nieuwe straten, pleinen en plantsoenen extra aandacht te geven aan vrouwen uit de gemeente die zich bijzonder dienstbaar hebben gemaakt,
- daarbij de suggestie te doen om in samenspraak met de burgers van onze gemeente, Historische Vereniging Aed Levwerd en HCL een lijst op te laten stellen waar de burgers van de gemeente op kunnen reageren

5 Sluiting